

Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

- + *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
- + *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
- + *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
- + *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página <http://books.google.com>

78. M. 2.

MENTEM ALIT ET EXCOLIT

K.K. HOFBIBLIOTHEK
ÖSTERR. NATIONALBIBLIOTHEK

---

78. M. 2

1/2

-D-

POMPONIVS MELA.
De situ Orbis
C. IVLII SOLINI POLYHISTOR.
ÆTHICI Cosmographia
Cum Notis Variorum.

EVGB. BATAVORVM,
Apud Hieronymum de Vogel. 1646.

R.A. Puffyn, Jr.

D E

POMPONIO MELA
ELIAS VINETVS.

POMPONIUM MELAM
Geographum , inter
Cæsaris Octaviani Au-
gusti & Vespasianorum impe-
ria floruisse , argumento est,
quod Caius Plinius , historiæ
Naturalis scriptor , eum inter
suos autores laudat : quam Ti-
to Vespasiano dedicabat, annis
post natum Christum circiter
octoginta. & quod ipse Mela
Cornelium Nepotem citat li-
bro tertio: quem Cæsaris Octa-
viani principatu mortem obi-
* 2   isse,

isse, ex eodē Plinio didicimus. Iolque, Africæ urbem, Cæsaream vocat libro primo: quam sic in honorem Cæsaris Octaviani Iubam transnominasse, Strabo & Eutropius nobis sunt autores. Itaque nemini dubium esse debet, quem principum maximum Britanniam tam diu clausam aperire dicit libro tertio, quin Claudius sit accipiendus, Cæsarum Caligulæ successor: qui primus post Iulium Cæsarem, Cæsaris Octaviani patrem, Britanniam tentavit: uti Suetonius & Eutropius scripserunt. ac ita sub Tiberio, Caligula, & Claudio, Romanis principibus, vixerit Pomponius Mela: hæcque geographica, quæ in quibusdam exemplis

emplaribus, De chorographia, in aliis De geographia, De situ orbis in aliis inscribuntur, sub Claudio Augustorum quarto conscripserit. Cæterum ubicunque vitam transegerit, ex Tingentera Hispaniæ civitate fuisse se tradit libro secundo. MELAS autem aliquot alios memorant Latinæ litteræ: ut, Melam equestris ordinis virum: quem hausto porri succo sub Tiberio Cæsare periisse scribit idem Plinius: Fabium Melam, jurisconsultum, qui citatur libro quadragesimo tertio Digestorum Iustiniani, capite de cloacis, & alibi. Lucium Annæum Melam à Nerone interfectum, fratrem Senecæ Philosophi, Lucanique poëtæ

poëtæ patrem. Quos omnes
suspicio Hispanos genere fuisse.

HEN-

HENRICI STEPHANI
PROLEGOMENA

IN
MELAM ET SOLINUM.

Dionyſii poematio De ſitu orbis, Pomponii Mela opuſculum non ejuſdem argumenti ſolum ſed etiam nominis, adjungendum cenſui. Ipſius autem Mela libello non tam adjungendas quam inferendas Petri Olivarii annotationes exiſtimavi, in quibus quid ſit discriminis inter vetera & recentia locorum nomina oſtendit. Hinc factum eſt ut mihi quas ſequutus ipſe eſſet editiones, eaſdem magna ex parte ſequi neceſſe fuerit, lubenter alioqui ab illis frequentius diſceſſuro. Neque enim ſolum aliter nomina quaedam ſcripſiſſem (ut Hadrumetum, aut Adrumetum, non Hadrumetum: Pityuſa, non Phitiuſa, praefertim quum etymum ipſum illam ſcripturam, non hanc, probet, ſicut Pteleon, non Phtheleon: item Heniochæ, vel potius Heniochi, non Eniochæ) ſed etiam ex vocabulis quæ nihil minus quam in nominum priorum ſunt numero, facere propria ne ipſe quidem alicubi fortaſſe dubitaſſem, praefertimque alicujus veteris exemplaris autoritate & velut praefidio munitus. Exemplum eſt pag. 91. Tarraco urbs

* 4 cſt

est in his oris maritimarum opulentissima. Tulcis eam modicus amnis super, ingens Iberus deorsum attingit. *Fortassis enim hic & ipse deorsum in Dertosam vertere ausus fuisset, hoc modo, Fulcis eam modicus amnis, super ingens Iberus Dertosam attingit. quum apud Strabonem quoque huic urbi, ἐπ' αὐτῆ τῆ Δέρτοςαι ἡ Ἰβήρη, id est, in ipso Iberi traiectu, locum suum dari videamus. Et non multo post ab eo scribi, ἐξ ἡ Τάρρακων, ἐπὶ τῆ πρώου τῆ Ἰβήρη, καὶ Δερτώσαν πόλιν. Exemplum aliud insigne est pag. 99, In Myrtoo Cythera, contra Maleam emissa, & Theganusa contra Acritam. quum enim hic eodem metamorphoseos genere Oenussa in emissa mutatum esse duo etiam vetera exemplaria clament, lubenter hanc metamorphosin, ejusque memoriam, quantum in me fuisset, abolevissem. Sic autem libri primi capite secundo, ubi scriptum est, Inde proxima est Ariane, quum locum Indis datum adverbium inde occuparit, illis velut postliminio in illum redire permisisset. Sed raro tamen ad talem mutationem venire oportuisset: at vero scriptura mutatio in iis vocabulis que in illis quoque editionibus nominum propriorum locum tenent, non infrequens fuisset. ut pag. 66. Est Macidos, est Eleus, quæ finit Hellepontum. hic enim Macidos in Madytos mutari debuisset. Et pag. 99. Hyria in Asteria non minori cum ratione mutari potuisset. sed inter hosce duos errores est hoc discriminis,*

minis, quod Macidos nullius loci nomen esse ex-
 istimetur : (quamvis pag. 40. Natidos termi-
 natione eadem, quaedam colonia appellatur) at
 Hyria recte quidem scribatur, sed non de insula
 de qua ibi agit Mela, verum de aliis locis. Quod
 autem de Macidos : idem et de Caprullon
 dicendum fortasse fuerit, eadem illa pag. 67. ne-
 que enim dubito quin $\kappa\alpha\pi\rho\upsilon\lambda\lambda\omega\upsilon$ à Mela scri-
 ptum sit, et Caprullon non aliunde quam ex er-
 rore manarit. Atque hinc non omittam quendam
 pagine 69, locum, Canastreo promontorio
 Scione proxima est. Merito enim aliquis hinc
 nomen Scione suspectum habeat, quum iam pro-
 cesserit, Mende Scioneque referendæ, atque
 adeo vet. in illo altero loco habet Sane, non Scio-
 ne. Interim vero fateor multa in vet. libris in-
 veniri nomina aliter quam hinc scripta, que non
 temere et sine examine pro nostris substitui de-
 beant. Ex eorum numero est, in eadem pagina,
 $\kappa\omega\phi\omicron\varsigma$ portus pro Copos : et paulo post, Ica-
 nis pro Derris. Et pag. 100. Marathusa pro
 Manethusa (nisi nomen illud duobus diversis
 locis datum fuit) et Titana pro Trucones. Et
 precedentis certe pag. sine pro Thera est in uno
 veteri Thyatira, quum fortasse lectio illa, non
 hec, aliorum geographorum testimoniis confir-
 mari possit. Considerandi autem hi fuerint et ubi
 quod de uno loco in typographicis editionibus di-
 citur in vet. de altero dictum invenitur. Exempli
 gratia, quum legatur pag. 66. Deinde pro-
 montorium Serrium, ex quo canentem
 Orpheia secuta narrantur nemora : & Zo-

ne : sic in quodam vet. scriptum est , Deinde
 promontorium Serrium & , quo canentem
 Orphea secuta narrantur etiam nemora,
 Zone. Talis autem orationis structura , interje-
 ctis inter particulam & , atque nomen loci , iis
 quæ de illo testatur , obvia est in plurimis hujus
 scriptoris locis. Neque vero minus quam geo-
 graphi consulendi erunt & alii historici de le-
 ctionibus etiam inter quas talis est differentia
 qualis inter duas de anni Mulucha , pag. 19.
 quum enim ibi ita legatur, Mulucha ille quem
 diximus annis est ingentium olim regno-
 rum terminus, Bocchi Iugurthæque: hanc
 lectionem illius loco quidam vetus liber exhibet,
 Mulucha ille quem diximus , annis est
 nunc gentium olim regnorum quoque
 terminus , Bocchi Iugurthæque. Ac non
 multo post pro his verbis, Cyrtha procul ma-
 ri , nunc Sittianorum colonia , quondam
 regum domus, Iubæ & Siphacis, cum fo-
 ret opulentissima : ista ibi inveniuntur, Cii-
 tha procul mari , nunc Sittianorum colo-
 nia, quondam regum domus : & , quum
 Siphacis foret, opulentissima. In consilium
 adhibendi erunt ubi talis erit differentia inter
 duo vocabula (non tamen propria nomina) qualis
 in isto pag. 138. loco. Alit & flumen & mi-
 nora quidem, ejusdem tamen generis ani-
 malia gignens. In vet. enim pro voce illa flu-
 men, legimus papyrus. De hoc quoq; monen-
 dus es, quædam esse quæ in vet. quoq; diverse di-
 versis

versis in locis scribantur: ut Bragada, sive Ba-
grada in eo loco qui hîc est p. 21 : at Magrada
in alio quem habet , pag. 110. Sed quid de quo-
dam loco dicemus qui est in postrema 108. pazi-
ne parte? de hoc inquam , fluuntque per eos
Avo Celandus, Nebis, Minius, & cui ob-
livionis cognomen est Limia. que enim ob-
livionis significatio appellationi istî Limia sub-
esse dici potest? & tamen in vet. quoque ita scri-
ptum est : unde alioqui expectandum fuisset po-
tius Lethia. Itidemque pag. 81 , ubi scriptum
est, direptisque populis immanibus usque
in Thraciam penetrant, expectassem direm-
ptisque, ex vet. ut conjectura mea confirmare-
tur (de qua te facile mihi assensurum puto) quum
tamen & ibi direptisque legatur. Hi autem
aliquæ nonnulli loci faciunt ut præter illa vet.
exemplaria unde petita sunt eæ lectiones diversæ
quas paulo ante attuli , aliorum etiam auxilio
nobis opus esse dicam, ut Melam aliquando tan-
dem suæ dignitati plane restitutum habeamus.
Mihi enim nescio quam in hoc scriptore vel potius
in huius scriptis dignitatem & gravitatem
(quanta quidem certe in tale argumentum cade-
re potest) animadvertere videor. Nec vero du-
bito quin ex optimis quibusque & celeberrimis
scriptoribus magnam eorum partem excerpserit,
que ejusmodi erant ut fidem penes vetustatem
esse, vel eorum testem esse vetustatem (ut ille dicit,
nisi sit pro teste vetustas) oporteret. Sic in iis
que de Hyperboreis scribit, non dubito quin Cal-

limachum (qui in suis poematis quovis alio est
Ἰσθακώρε) inter alios consuluerit. In Asia-
 tico littore (inquit, primi Hyperborei super
 aquilonem &c. Paulo post. Et diutius quam
 ulli mortalium & beatius vivunt. Paucissi-
 mis verbis interjectis, Sacris operati, maxime
 Apollinis : quorū primitias Delon misisse
 initio per virgines suas, deinde per popu-
 los, subinde tradentes ulterioribus : &c.
 hæc enim omnia habet Callimachi in Delum hy-
 mnus. Libet autem obiter de quadam lectione hu-
 jus etiam pagina, & quidem loci qui non procul
 hinc abest, te commonescere. nam ubi habes de
 Hyperboreis, Et ubi eos vivendi satiety ma-
 gisque tædium cepit, scribendum potius ex
 vet. libro, satiety magis quam tædium, quod
 tam proprie tamque eleganter dictum est, ut nihil
 vel ad sermonis proprietatem vel ad elegantiam
 addi possit. Ceterum (ut mea unde digressa eras
 revertatur oratio) in eo quod scribit paulo post,
 Amazones sed quas Sauromatidas appel-
 lant, prudentiam ejus perspicimus, qui, hæc ad-
 dendo, sed quas Sauromatidas appellant,
 sibi caverit. nam de Amaxonibus multa fabu-
 lose scripta esse, aut saltem ita scripta ut fabulosa
 viderentur, quosdam, ne fuisse quidem unquam
 Amaxones existimasse, in mentem illi veniebat:
 at Sauromatidum à Platone quoque mentionem
 fieri in uno ex suis libris De legibus, tanquam ear-
 um de quibus inter omnes constaret. atque ex
 duobus ejus locis unus est p. 804. meæ edit. alter
 pag.

pag. 806. *Atqui* (dicit quispiam) alibi *Amazo-*
num mentionem facit, non itidem aduersus lecto-
rum reprehensiones se muniens. Imo vero se mu-
 nit quum addit memorantur: itidemque illis
 traduntur. In alio quidem eiusdem libri loco, qui
 minimum à fine abest, non itidem ullo tali verbo
 vitur, sed ibi quoque de *Sauromatidibus* eum lo-
 qui ostendunt quæ proxime præcedunt. Simul ve-
 ro, quam diligens fuerit in distinguendis iis quæ
 plerique confuderunt, vel ex hoc ipso de *Amazo-*
nibus sermone cognoscimus. nam quum nonnulli
 (ex quibus est etiam *Eustathius* in *Dionysium*) o-
 mnes *Amazones* alio nomine dictas *Sauromati-*
das tradant, ex hoc (si attendere velimus) quo-
 modo eas quæ *Sauromatides* cognominabantur,
 à cæteris distinguere oporteat, discemus. Quem-
 admodum autem suam hac in re aliisque huius-
 modi diligentiam ostendit, ita etiam pruden-
 tiam (ad eam enim redeo) vel in iis quæ sæpe
 iterat verbis, Si fidem res capit, Si credere
 libet, Si credatur, Ut ferunt. neque enim
 magis caute quisquam loqui possit. At multa
 narrat, quæ quum fidem non mereantur, ta-
 men præfatiuncula tali ab eo non præmuniuntur.
 Ego vero respondeo, primum non dicenda esse fi-
 dem non mereri, quæcumque eam mereri non vi-
 dentur, multumque inter hæc duo esse discriminis:
 deinde multa maioribus nostris illum legentibus
 incredibilia videri potuisse, in iis, quæ de variis
 variarum gentium moribus scribit, de quibus
 quotidiana hominum nostræ ætatis navigationes
 dubi-

dubitare vix sinunt. Atque hinc commodum in
 mentem mihi venit ejus quod aliquando apud
 doctissimum illum virum Ioach. Camerarium
 (cujus jam à triennio lugere mortem Musa utra-
 que non desinunt) Comment. in 5. Tuscul. quæst.
 Ciceronis, legi, illud de Indicis uxoribus, à navi-
 gatoribus nuperis esse confirmatum. Quum enim
 Cic. Tuscul. quæst. lib. 5. scribat, Mulieres vero
 in India, quum est cujusque earum vir
 mortuus, in certamen judiciumque ve-
 niunt, quam plurimum ille dilexerit: (plu-
 res enim singulis solent esse nuptæ) quæ
 est victrix, ea læta, prosequentibus suis,
 una cum viro in rogam imponitur: illa
 victa, mœsta discedit. in eum locum Came-
 rarius, Herodotus, inquit, Terpsichore, de Thra-
 cicis mulieribus hoc tradidit, eorum qui supra
 Crestonios loca incolerent. Et aliquanto post, Sed
 plerique alii omnes de Indicis mulieribus hanc
 historiam tradidere: & isti navigatores nuperi
 idem narrant: nosque audivimus de quodam qui
 affirmaret vidisse hoc se oculis suis. Addit vero
 & Plutarchi hac de re locum, nec non Proper-
 tianos versus, quorum primus est, Felix Eois
 lex funeris una maritis: his subjungit ex
 Diodoro historiam, de contentione orta inter
 duas Cetei cujusdam, qui Eumens militans occu-
 buerat, uxores, utraque afficeretur honore, ut sui
 mariti rogo imposta, una cum eo cremaretur.
 Hac autem quum ita sint, & quum ad hac te-
 stimonia alia multa accedant, miremur ne Me-
 lam,

lam, hanc rem de Thracum uxoribus narran-
tem, illa quam dixi prefatiuncula non esse usum?
Alia vero sunt apud Melam, sicut et apud ce-
teros geographos atque historicos, in iis qua ad
gentium mores et instituta spectant, non adeo
quidem mira, nonnulla etiam vix ulla admira-
tione digna, quae tamen ideo fidem non impe-
trant quod hodie apud illas ipsas gentes non com-
periantur. Atque, ut omittam non esse ferendum
de iis quae geographi caterique historici ex mori-
bus iis quibus nostra aetate praeditas esse illas gen-
tes videmus, quod multa illis occasiones degene-
randi à suis maioribus praebita fuerint (prefer-
timque quod ad eas attinet quae ab ethnica majorum
suorum superstitione ad Christianismum, aut ab il-
lorum libertate ad servitutem, aut etiam ab u-
troque simul ad utrumque transierunt) conside-
randum certe est, quidpiam in aliqua gentis ali-
cuius parte animaduerti potuisse quod cum tota
deinde gente communicatum fuerit. Horumque
fortassis è numero est quod de Germanis Mela
scriptum libro tertio reliquit, Bella cum finiti-
timis gerunt: causas eorum ex libidine
accerfunt. Sed quacunque hoc de causa dictum
à Mela fuerit, eos causas bellorum ex libidine
accerfere, abiit certe in Gallicum proverbium,
aut saltem materiam Gallico proverbio, et qui-
dem vetusto, dedit: quo dicitur. Vne querelle
d'Allemagne, de quæfita ex re levi dissidii oc-
cassione. Neque tamen tale quicquam (quod sciam)
hodie in Germanorum natura perspicitur, Verum
de

de his dicendi finem faciam, & ad hujus scriptoris stylum veniam : si hoc addidero, videndum esse ne diversa nomina uni eidemque genti, ubi diversos populos, imposita, in errorem te inducant. Quæ etiam de re alicubi admonet. ut quum pag. 55, de Sauromatis loquens, scribit, Vna gens, aliquot populi, & aliquot nomina, Eodemque Dionysius modo de Oceano, Τὸς ὁμοῖον, καὶ τοῖς αὐτῶν ἀνδράσιν ἐνόμαθ' ἔλκων. Quinetiam Danubium & Istrum quum diversos esse fluvios credere quis possit, unum eundemque esse, ex ipso Mela discimus. At ille fluvius (inquit) qui Scythiæ populos à sequentibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quam definit nomine exoritur. Nam per immania magnarum gentium diu Danubius est, deinde aliter appellantibus accolis Ister fit. Sed jam eo quo dixi sermonem convertam.

Ad stylum igitur hujus geographi veniens, sive ad ejus dictionem, aut sermonem, brevitatem simul & proprietatem in primis eum commendare dico. Cum alia autem brevitatis habet adminicula (ut docui in meo De sermonis brevitate libello) tum hoc cum aliis etiam scriptoribus commune, quod una eademque voce bis eodem in loco, duobus tamen modis, utitur. Exempli gratia (ne ab eo cujus modo mentionem fecimus populo discedamus) de Germanis scribit, Immanes sunt animis atque corporibus. Alibi de Sauromatis, Immanes sunt moribus : immanemque famam habent, solere pro victimis advc-

advenas cædere. Nec vero quedam poetica lo-
quendi genera usurpare dubitat : alicubi Virgi-
liam imitans (sive ex ipso Virgilio , sive aliunde
ea sumpserit) veluti pag. 16 , Deinde late va-
cat regio. Ita enim Virgil. Georg. libro 3, &
longe saltus lateque vacantes. Alicubi que-
dam poetica quidem , sed qua à Græco sermone
sunt oriunda : cujusmodi est hoc , pag. 59, de
Sarmatis, Atque ob sæva hyemis admo-
dum assiduæ, demersis in humum sedibus,
& specus aut suffossa habitant. Sic autem pau-
lo ante dixerat, Per immania magnarum
gentium diu Danubius est. Nolim tamen te
celare , in hoc posteriore loco veterem quendam
codicem illi adjectivo immania substantivum
spatia addere : hoc modo, Per immania ma-
gnarum gentium spatia diu Danubius est.
Quedam etiam sunt apud eum audaces & tamen
elegantes metaphora (que itidem dici poetice
possint) quarum è numero est hæc , pag. 73, Pe-
loponnesi oram sinus & promontoria la-
cerant. quum antea dixisset, Vocaturque Pe-
loponnesos ob sinus & promontoria,
queis, ut fibris, littora ejus incisa sunt.
Eleganti festivaque metaphora dicitur ab eo istud
quoque, pag. 69, quâ terra dat gremium. Iti-
demque pag. 117, Acre mare quod gremio
littorum accipitur. ubi pro acre. in vet. est
hæc re. Non multo ante autem elegans est &
hoc, Ius in viribus habent. nec minus fortasse
ob elegantiam quam breviter laudandum. Sed

tu, lector, his paucis exemplis à me propositis, alia multa, si libebit, apponere poteris.

DE SOLINI autem opere nihil, de hac mea editione illius pauca dicam. lectorem enim monitum volo, quum sequerentur opera mea exemplar unum ex iis quæ ad Martini Antonii Delrio emendationes, è veteribus libris sumptas, edita non ita pridem fuerunt, multa etiam quæ mihi parum probarentur, inde petita esse, non solum quod ad novam orthographiam (quæ in quibusdam etiam nominibus propriis spectatur, ut in *Mithradates*) sed etiam quod ad novas quasdam lectiones attinet: ut omittam, præter morem meum esse, conjecturas ullas in ipsum (ut vocant) contextum recipere. Alioqui multos vel potius plurimos locos ab eo ex vetustis libris feliciter esse restitutos, ne ipse quidem negabis, ubi hanc editionem cum superioribus contuleris. Si vero & ipse locum meis conjecturis dare voluissem, aliquid in iis quæ restituenda supersunt, præstare posse mihi videbar. Exempli gratia, ut pag. 226, pro *Nisi habitus pudicæ hauserit*, pro pudicæ scribatur pudicè quod est adverbium. Et pag. 359, pro *his de palma Ægyptia*, *Proprie adipfos vocatur*, ut dici oportuit: eaque gustata arcet sitim, substituuntur ista, levi mutatione, *Proprie adipfos vocatur*, ut dici oportuit eam quæ gustata arcet sitim. Sunt & alia in alios locos conjectura mea, sed quarum non recordor. Inter illos autem qui pulchre restituti fuerunt locos, est quidam iis quæ modo

*modo attuli verbis proximus, Ægyptium li-
mitem, quâ ad Deltæ cacumen tendit. in
prioribus enim editionibus legebatur, quâ ad
Lacecaumenen cacumen tendit. Ad ipsum
autem libri titulum quod attinet, ubi Polyhistor
cum aspiratione scriptum est, aliorum more: ubi
autem Polyistor absque illa, modo meo scriptum
esse scito, & quidem eo quem rationi consenta-
neum esse puto. Cæterum hic quoque scriptor, post
Melam, & Plinium, necnon Dionysium, ad e-
mendanda multa in ÆTHICO nomina adjuvare
te poterit, aut certe ad ferendum de Iosia Simleri
emendationibus iudicium: quum ea ille, alioqui
diligentissimus, talia exhibenda censuerit, qua-
lia in vet. exempl. inventa fuerunt.*

POM-

Hoc Volumine continentur.

POMPONIUS MEL A de situ Orbis,

Annotationes in eum **IOHANNIS
OLIVARI.**

C. IULII SOLINI Polyistor,

Emendationes in eum **MART. ANT.
DELRIO.**

ÆTHICI COSMOGRAPHIA,

Scholia in eum **IOSIÆ SIMLERI.**

Singuli in singulos indices copiosissimi.

Prolegomena **HENR. STEPHANI**
cum nonnullis observationibus in
Melam.

POM.

POMPONI MELÆ

De
SITV ORBIS.

LIB. I.

PROOEMIUM.

ORBIS situm a dicere aggredior, impeditum opus, & facundia minime capace (constat enim fere ex gentium locorumque nominibus, & eorum perplexo satis ordine: quem persequi, longa est magis quam benigna materia) verum aspici tamen cognoscique dignissimum: & quod si non c ope ingenii d orantis, at ipsa sui contemplatione pretium operæ attendentium absolvat. Dicam autem alias plura & exactius: nunc autem ut quæque erunt clarissima, & strictim. Ac primo quidem quæ sit e forma totius, quæ maxime partes, quo singula modo sint, utque habitentur, expediam. Deinde rursus oras omnium & littora, ut s intra extraque sunt, atque ut ea subit ac circumluit pelagus: g additis quæ in natura regionum incolarumque memoranda sunt. Id quo facilius sciri possit atque accipi, paulo altius summa repetetur.

PETRI IOANNIS
OLIVARII

ANNOTATIONES.

Pæfatur operis pondus, varietatem, obfcuritatem, & perplexum argumentum: deinde quid in hoc libro & in aliis perfequetur.

a Dicere] Nam orator præfatur, dicunt enim oratores, fed nove Dicere pro Describere dixit.

b Materia] Oratorium est.

c Ope] Modestiam indicat.

d Orantis] Nimirum talis voluit haberi in proœmio.

e Forma] An videlicet sphærica, rotunda, aut alterius figuræ.

f Intra] Ad finus refertur.

g Additis qua] Πρὸς τὴν τοπογραφίαν ſpectat.

CAP. I.

MUNDI IN QUATVOR
PARTES DIVISIO.

OMNE igitur hoc, quicquid id est, cui mundi cœlique nomen indidimus, unum est, & *a* uno ambitu se cunctaque amplectitur. Partibus differt, unde sol oritur, *b* oriens nuncupatur, aut ortus: quo demergitur, *c* occidentis, vel occa-

occasus : quâ decurrit, *d* meridies : ab ad-
 versa parte , *e* septentrio. Hujus medio
 terra sublimis cingitur undique mari : ca-
 demque in duo latera, quæ *f* hemisphæria
 nominantur , ab oriente divisa ad occa-
 sum , zonis quinque distinguitur. *g* Me-
 diam æstus infestat , frigus ultimas : reli-
 quæ habitabiles paria agunt anni tempora ,
 verum *h* non pariter. *i* Antichthones
 alteram , nos alteram incolimus. *k* Illius
 situ ob ardorem intercedentis plagæ in-
 cognito , hujus dicendus est. Hæc ergo
 ab ortu porrecta ad occasum , & quia
 sic jacet , aliquanto quam ubi latissi-
 ma est longior , *l* ambitur omnis Ocea-
 no : quatuorque ex eo maria recipit :
m unum ab septentrione, *n* à meridie duo,
o quartum ab occasu. suis locis illa refe-
 rentur. *p* Hoc primum , angustum , nec
 amplius decem millibus passuum patens,
 terras aperit, atque intrat. Tum longe la-
 teque diffusum , abigit vaste cedentia lit-
 tora, iisdemque ex diverso prope coëunti-
 bus, adeo in arctum agitur, ut minus mit-
 le passibus pateat. Inde se rursus, sed mo-
 dice admodum laxat : rursusque etiam
 quam fuit arctius exit in spatium. Quo
 cum est acceptum , ingens iterum & ma-
 gnum , & paludi (cæterum exiguo ore)
 conjungitur. Id omne quâ venit, quaque

4 P O M P O N I I M E L Æ

dispērgitur , uno vocabulo nostrum mare dicitur. Angustias introitumque venientis, nos *q* fretum, Græci *ἡ στεγὴ μὲν* appellant. Quâ diffunditur , alia aliis locis cognomina acceptat. Vbi primum se coarctat , *f* Hellespontus vocatur : Propontis , ubi expandit : ubi iterum pressit, *z* Thracius Bosporus : ubi iterum effundit , pontus Euxinus : quâ paludi committitur , Cimmerius Bosporus : palus ipsa, Mæotis. Hoc mari & duobus inclytis amnibus, Tanai & Nilo , *v* in tres partes universum dividitur. Tanais à septentrione ad meridiem vergens , in mediam ferè Mæotida defluit : & ex diverso Nilus in pelagus. Quod terrarum jacet à freto ad ea flumina , ab altero latere Africam vocamus : ab altero, Europen: ad Nilum, Africam : ad Tanaim , Europen. Ultra quicquid est, Asia est.

I N C A P. I.

Mundum in primis, quatuor distinguit partibus : deinde terram quinque regionibus, quas zonas appellat. Mare vero in quinque distribuit maria, Oceanum, Mediterraneum, Caspium, Persicum , & Arabicum. Indicat postea tria freta, & duos ingentes amnes , quibus terra ipsa in tres divisa est partes.

• Vno

a *Pro ambitu se*] Igitur sphaericum est. refertur ad ea verba proœmii, Quæ sit forma totius.

b *Oriens*] Oriens dicitur omnis pars terræ in qua sol oritur: hinc est quod punctum mobile vocatur. Græcis est ἀνατολή, Italis Levante, Germanis Ost.

c *Occidens*] Occidens est ubicunque sol occidit: punctum etiam mobile. Græcis est δύσις, Italis Ponente, Germanis Vuest.

d *Meridies*] Duo sunt puncta fictitia, Meridies & Septentrio, sed immobilia. Meridies Græcis est μεσημέρια, Italis Mezo giorno, Germanis Zuyd.

e *Septentrio*] Græcis est βόρειος, Italis Tramontana, Germanis Norden.

f *Hemisphæria*] Semisphæria.

g *Mediam æstus*] Quia diu sol decurrit per eam.

h *Non pariter*] Quia quando nobis est hyems, habitantibus alterum hemisphærium est æstas: & quando nobis æstas, illis hyems.

i *Antichthones*] Adversam terram habitantes, Antipodes. χθών terra est, & ἄντι, adversus, contra. Nec est dubium quin sint Antichthones post apertas navigationes.

k *Illius situ ob ardorem*] Seculo Pomponii nemo ausus fuit mediterranea Africæ peragrarè. existimabant enim hanc plagam adeo fervere æstibus, ut non posset habitari. Mela sui seculi sententiam refert. Dices, Sunt multi qui ibi agant. Fateor, sed seculo Mela nemo fuit qui hoc fateatur. Hallucinati sunt (dices) quotquot fuerè illo tempore? Quasi vero ignoratio, esset

hallucinatio. fateor plane eos ignorasse hemisphærium Antichthonum: sed nec propterea hallucinatos fuisse. Quid igitur erravit Mela, si cum suo seculo ignoraverit alterum hemisphærium & navigationem per zonam torridam?

l *Ambitur omnis Oceano*] Homero & Aristoteli terra insula est.

m *Vnum ab septentrione*] Nihil fabulosius, & in quo magis hallucinata sit antiquitas. Argumentum erroris fuit, quod à mari Caspio usque ad Oceanum septentrionalem parvum terræ tractum veteres faciebant: hinc existimabant mare Caspium ex Oceano defluere.

n *A meridie duo*] Persicum & Arabicum intelligit.

o *Quantum ab occasu*] Mediterraneum, sive nostrum.

p *Hoc primum*] Mediterraneum.

q *Fretum*] Dicitur à fervendo, autore Varro. Vulgus hunc fervorem vocat Corrente. inde omnia freta navigantibus sunt visa.

r *Πορθμὸν*] Id est trajectum, de Græco verbo πορθμύω, quod est trajicio. Primum fretum dicitur Gaditanum, vulgo Gibraltar, corrupto vocabulo. nam antea Gibel lingua Arabica dicebatur: quæ dictio sonat montem.

s *Hellepontus*] Nunc El far de Gallipoli.

t *Tracius Bosporus*] Nunc El far de Constanti-nopoli. Far significat strictum seu angustiam maris.

v *In tres partes*] Varro in duas, Asiam & Europam: veteres apud Herodotum in quatuor, Asiam, Africam, Europam, & Ægyptum: recentiores in tres tantum. nam Ægyptum Asiæ partem faciunt.

Sum-

CAP, I I.

Summa Asiæ descriptio.

TRibus hanc è partibus tangit Oceanus, ita nominibus ut locis differens. Eous ab oriente, à meridie Indicus, à septentrione Scythicus. Ipsa ingenti ac perpetua fronte versa ad orientem, *b* tantum ibi se in latitudinem effundit, quantum Europa & Africa, & quod inter ambas pelagus immissum est. Inde *c* cum aliquatenus solida processit, ex illo Oceano quem Indicum diximus, Arabicum mare & Persicum, *d* ex Scythico Caspium recipit: & ideo quâ recipit angustior. *e* Rursus expanditur, & fit tam lata quam fuerat. deinde cum jam *f* in suum finem aliarumque terrarum confinia devenit, *g* media nostris æquoribus excipitur: reliqua altero cornu pergit ad Nilum, altero ad Tanaim. Ora ejus cum alveo Nili amnis ripis descendit in pelagus, & diu, sicut illud incedit, ita sua littora porrigit: *h* deinde fit venienti obviam, & primum se ingenti ambitu incurvat, post se ingenti fronte ad Helleponticum fretum extendit: ab eo iterum *k* obliquat ad Bosporum: *l* iterumque ad Ponticum latus cur-

§ P O M P O N I I M E L Æ .

va, *m* aditum Mæotidos » transverso margine attingit. Inde eam grêmio ad Tanaim usque complexa, fit ripa, qua Tanais est. In ea primos hominum accepimus ab oriente, *o* Indos, *p* Seres & *q* Scythas. Seres media ferme Eoæ partis incolunt, Indi & Scythæ ultima : ambo late patentes, neque in hoc tantum pelagus effusi. Spectant enim etiam meridiem Indi, oramque Indici maris (nisi ubi æstus inhababilem efficiunt) diu continuis gentibus occupant. Spectant & septentrionem Scythæ, ac littus Scythicum (nisi unde frigoribus arcentur) usque ad Caspium sinum possident. Inde proxima est Ariane, deinde Aria, & Gedrosis, & *r* Persis ad sinum Persicum. Hunc populi Persarum ambiunt, illum alterum Arabes. Ab his, *s* quod in Africam restat, Æthiopum est : illic Caspiani Scythis proximi sinum Caspium cingunt. Ultra Amazones, ultraque eas *t* Hyperborei esse memorantur. Interiora terrarum multæ variæque gentes habitant, Candari & Paricani, Bactri & Susiani, Pharmacotrophi, Bomarei, Coamani, Rophanes, Dahæ. Super Scythas, Scytharumque deserta, ac super Caspium sinum, Comari, Massagetæ, Cadusii, Hyrcani, Hiberi. Super Amazonas & Hyperboreos, Cimmerii, Scythæ, E-niochæ:

niochæ, Georgi, Moschi, Corisitæ, Phoristæ, Riphaces : atque ubi in nostra maria tractus excedit, Mardi, Antibarani : & notiora jam nomina, Medi, Armenii, Comageni, Murrani, Vegeti, Cappadoces, Gallogræci, Lycaones, Phryges, Pisidæ, Isauri, Lydi, Syrocilices. Rursus ex iis quæ meridiem spectant, eadem gentes interiora littora tenent usque ad sinum Persicum. Super hunc sunt ¶ Parthi, & Assyrii : super illum alterum Babylonii & super Æthiopas Ægyptii. Ripis Nili amnis & mari proxima iidem Ægyptii possident. Deinde Arabia angusta fronte sequentia littora attingit. Ab ea usque ad flexum illum quem supra retulimus, Syria : & in ipso flexu, Cilicia : extra autem, Lycia & Pamphylia, * Caria, Ionia, Æolis, Troas usque ad Hellespontum. Ab eo Bithyni sunt ad Tracium Bosphorum. Circa Pontum aliquot populi, alio alioque sine, omnes uno nomine Pontici dicuntur. Ad lacum, Mæotici : ad Tanaim, ¶ Sauromatæ.

IN CAP. II,

a Perpetua fronte] Non interrupta, sed integra versus orientem & septentrionem.

A §

b Tan-

b *Tantum ibi se in latitudinem*] Hæc referuntur ad secula Melæ, quibus nondum tota Africa innotuerat.

c *Cum aliquatenus solida*] Ex ignoratione illarum regionum hæc dixit Mela. non erant hæc littora maris Indici plene cognita Pomponii tempore. constat enim ex recentioribus navigationibus, non posse solidam esse ad meridiem, ob sinum Arabicum, Persicum, sinum Caticolpicum, Gangeticum, & Magnum.

d *Ex Scythico Cassium*] Diximus ignorasse antiquitatem distantiam ab Hyrcano mari usque ad Oceanum septentrionalem, & propterea incidisse in illum errorem.

e *Rursus expanditur*] In littore maris Rubri versus Ægyptum.

f *In suum finem*] Hoc est, ad Caput bonæ spei: nunc Cabo de bona speranza, versus meridiem, & Tanaim, versus septentrionem.

g *Media*] Hoc est, mediam circumluit nostrum mare, sive mediterraneum.

h *Deinde fit venienti obviam*] Ad flexum Syriacum.

i *Ingenti ambitu*] A Pelusio ostio, & oppido nunc Damiatæ, usque ad Cariam regionem Asiæ minoris.

k *Obliquat*] Utcunque flectitur in Propontide.

l *Iterum curva*] Ad Pontum Euxinum.

m *Aditum*] Cimmericum Bosporum ostendit.

n *Transverso margine*] Hoc est, angulum faciente.

o *Indos*] Ab oriente & meridie retinent nomen. Divisa est India in superiorem & inferiorem: Inferior, in Indiam extra Gangem, & Indiam intra Gangem. Superioris sunt regna præcipua,

cipua, Cathai, Mulpha, Cyamba, Chairam, Thebet, Bocar, & regnum Murfuli, Moabor, Moabat, & regnum Var, nunc Synarum: Lusitani vocant Chinarum. India extra Gangem habet Lamay regnum, & prope Malaqua. India intra Gangem, Narlingam, regnum potentissimum, & prope caput Curiz Callicut, regnum & civitatem, ubi & Canamor, Tormapatain, Pandarani, Bifnagar, Bartacala.

p *Seres*] Orientalis regio Sereca, & magis mediterranea quam Scythica & India superior, inter Scythas & Indos sita. hujus regionis sunt provincie Camul & Chichitalis.

q *Scythas*] Quoquot sunt à parte illa orientali quæ provincia Tangut vocatur usque ad Rha fluvium, omnes uno nomine Scythæ dicuntur, & tota regio nostro seculo Tartaria. principio ab oriente sunt Scythæ: extra Imaum montem, ramentum Tauri, sunt quidem Tartari, apud quos est Tangur, Cathaia & Halor, subjecta omnia Magno Cham, regi Tartarorum: in Scythia intra Imaum sunt alii Tartari usque ad Rha, ut diximus: Postea usque ad Tanaim sunt Sarmatici Asiatici.

r *Persis*] Retinet nomen, cujus dominus est Sophus.

s *Quod in Africam*] Intellige meridiem versus. nam septentrionem versus Ægyptus est.

t *Hyperborei*] Scythæ sunt & Tartari: sunt tamen qui dicant eos Europæos esse.

v *Parthi*] Parthi & Assyrii sub ditione Sophi regis.

x *Caria*] Ab ea usque ad Bithyniam regio Asia minor dicitur, nunc Anatolia & Turgiva.

y *Sarmata*] Sarmatæ Asiatici, inter quos sunt Magni Bulgari.

C A P. III.

Summa Europæ descriptio.

EVropa terminos habet, ab oriente à *a* Taniam, & Mæotida, & Pontum: à meridie reliqua nostri maris: ab occidentem, Atlanticum: à septentrione, Britannicum Oceanum. Ora ejus, forma littorum. à Tanai ad Hellespontum, quâ ripa est dicti amnis, quâ flexum paludis ad Bosporum redigit, quâ Ponto, Propontidi & Hellesponto latere adjacet, contrariis littoribus Asiæ non opposita modo, verum etiam similis est. Inde ad fretum *b* nunc vaste retracta, nunc *c* prominens, tres maximos sinus efficit, totidemque in altum se magnis frontibus evehit. Extra fretum ad occidentem inæqualis admodum, *d* præcipue media, quâ procurrat ad septentrionem: nisi *e* ubi semel iterumque grandi recessu *g* abducitur, pene ut *h* directo limite extenta est. Mare quod primo sinu accipit *i* Ægæum dicitur: quod *k* sequenti, in ore, Ionium: Adriaticum, interius: quod ultimo, nos Thuscum, Graii Tyrrhenum perhibent. Gentium prima est *l* Scythia, alia quam dicta est: à Tanai media ferme Pontici latens, *m* hinc

hinc in Ægæi partem continens, Thraciæ ac Macedoniæ adjungitur. *n* Tum Græca prominet, Ægæumque ab Ionio mari dirimit. Adriatici latus *o* Illyris occupat. Inter ipsum Adriaticum & Thuscum Italia procurrat. *p* In Thusco intimo Gallia est, ultra Hispania est. Hæc in occidentem denique etiam ad septentrionem *q* diversis frontibus vergit. Deinde rursus Gallia est longe, *r* & à nostris littoribus hucusque promissa. Ab ea Germani *s* ad Sarmatas porriguntur, illi ad Asiam. Hæc de Europa.

IN CAP. III.

a Tanaim] Nunc Tana dicitur.

b Nunc vaste retracta] Ad sinum Ægæum, Adriaticum, & ad Thuscum refertur.

c Prominens] In Peloponneso, & in promontorio Calabriæ.

d Præcipue media] Versus Pyrenæos, ad fontem Rabiam.

e Vbi semel] Apud fontem Rabiam.

f Iterumque] in Germaniam. Pomponius reliquit sinum Danorum.

g Abducitur] Dicitio familiaris Melæ. retrahitur.

h Directo limite] Directo margine & littore: id est, perpetua est, nisi in sine Pyrenæorum & in Germania. nam tres sinus facit.

i Ægæum] Dicitum autore Varrone ab hinnulis, quod in eo mari scopuli à similitudine caprarum, *αιγες* vocentur.

k Se-

k *Sequenti in ore*] Os appellat, & non sinum Corinthiacum: quanquam revera sinus est. Mare Ægæum protenditur ab Hellesponto usque ad sinum Megaricum, in Peloponneso: à sinu vero Megarico usque ad os sinus Adriatici, Ionium. Mare Ægæum nunc dicitur Archipelago: nam complectitur Syriacum, quod nunc est El mar de Suria: Mare Adriaticum ab Adria oppido dictum jam non extat. erat enim prope Venetias. nunc hoc mare dicitur La Canal de Venecia.

l *Scythia*] Duplicem indicat Scythiam, sicut duplicem Sarmatiam. Scythiam Asiaticam, quæ pars est Tartariæ: & Europæam, quæ Hunnos, Moschobitas, Lituanos comprehendit.

m *Hinc*] Hoc est, à medio latere Ponti usque ad Ægæi partem est Thracia: cujus metropolis est Constantinopolis, ubi mediterranei sunt Bulgarii & Valachi.

n *Tum Gracia prominet*] Peloponnesum intelligit. nunc est La Morea.

o *Illyris*] Nunc Sclavonia.

p *In Tusco intimo Gallia*] Ita est, si nomine Gallia comprehendis Cisalpinam & Transalpinam.

q *Diversis frontibus*] Primum Sacro promontorio, quod nunc dicitur Cabo de San Vincente. Deinde Nerio, quod nunc est finis terræ in Compostella. Tum Gobeo, in Britannia minore. nunc est Sanctus Matthæus. Postea Dacico, ubi sunt liberæ civitates: quarum præcipua est Lubecum: dictæ nunc civitates Ostrelingorum.

r *Anostris littoribus*] Id est, à littoribus maris mediterranei.

s *Ad Sarmatas*] Nunc Polonos, id est, usque ad Visulam amnem, distinguentem Sarmatiam à Germania.

CAP. IV.

Summa Africæ descriptio.

Africa ab orientis parte Nilo terminatur, pelago à cæteris. Brevior est quidem quam Europa (*a* quia nec usquam Asiæ, & non totius hujus littoribus obtenditur) *b* longior tamen ipsa quam latior, & *c* quâ ad fluvium attingit, latissima. Utque inde procedit, *d* ita media præcipue in jura exurgens, *e* pergit incurva ad occasum, *f* fastigiatque se molliter: *g* & ideo ex spatio paulatim *h* adductior. Vbi finitur, ibi maxime angusta est. *i* Quantum incolitur, eximie fertilis. Verum quod pleraque ejus inculta, & aut arenis sterilibus obducta, aut ob sitim cœli terrarumque deserta sunt, aut infestantur multo ac malefico genere animalium, vasta est magis quam frequens. Mare quo cingitur à septentrione, Libycum: à meridie, Æthiopicum: ab occidente, Atlanticum dicimus. Ab ea parte quæ Libyco adjacet, proxima Nilo provincia, quam *k* Cyrenas vocant. Deinde, cui totius regionis vocabulo cognomen inditum est, *l* Africa. Cætera Numidæ & Mauri tenent. Sed *m* Mauri in Atlanticum pelagus

lagus expositi. Ultra » Nigritæ sunt, & Pharusii, usque ad Æthiopas. Hi & reliqua hujus, & totum latus quod meridiem spectat, usque in Asiæ confinia possident. At super ea quæ Libyco mari abluuntur, Libyes Ægyptii sunt, & Leucoæthiopes: & natio frequens multiplexque, Gætuli. Deinde late vacat regio, perpetuo tractu inhabitabilis. Tum primos ab oriente Garamantas, post Augilas & Troglodytas, & ultimos ad occasum Atlantas audimus. Intra (si credere libet) vix jam homines, magisque semiferi, Ægipanes, & Blemmyæ, & Gamphantes, & Satyri, sine tectis passim ac sedibus, vagi habent potius terras quam habitent. Hæc summa nostri orbis, hæc maximæ partes: hæc formæ gentesque partium. Nunc exactius oras situsque dicturo, inde est commodissimum incipere, a unde terras nostrum pelagus ingreditur: & ab iis potissimum p quæ influenti dextra sunt. Deinde stringere littora ordine quo jacent: peragratisque omnibus quæ mare attingunt, legere etiam illa quæ cingit Oceanus: donec cursus incepti operis intra extraque circumvectus orbem, q illuc unde cœperit redeat.

I N

IN CAP. IV.

a *Quia nec usquam Asia*] Nusquam Asiæ littoribus contra tenditur Africa.

b *Longior tamen ipsa quam latior*] Nil verius, si ad secula Pomponii referas, quibus Africæ usque ad principium Æthiopiæ solum cognita erat.

c *Qua ad fluvium*] Nilum intellige.

d *Ita media præcipue in juga*] A Numidia, quæ sita est in media Africa, incipiunt exurgere montes. quanquam à Catabathmo usque ad fretum semper exurgit Africa, præcipue tamen in Numidia.

e *Pergit incurva*] Id est, nullos facit sinus. nisi voles Syrtes appellare sinus.

f *Fastigiatque se molliter*] Id est, errigitur, & contrahitur, in cunei formam pedetentim.

g *Et ideo ex spatio paulatim adductior*] Ex spatio, quasi vix scires cognoscere discrimen contractionis, nisi in magno spatio.

h *Adductior*] Contractior.

i *Quantum incolitur*] Hoc est, Totus tractus marinus eximie fertilis, mediterraneus sterilis.

k *Cyrenas*] Nunc dicta Corena.

l *Africa*] Minor, nunc dicta Barbaria.

m *Mauri*] A potentissima civitate dicti, quæ nunc est Marruecos, ubi agunt Alarabes.

n *Nigrita & Pharusi*] Dicam postea, mediterranei sunt.

o *Vnde terras nostrum pel.*] Id est, à freto Gaditano.

p *Quæ influenti dextra*] Ab Africa.

q *Illuc unde cæperit*] Id est, in idem fretum.

Particularis Africae descriptio.

MAVRITANIA.

Dictum est *a* Atlanticum esse Oceanum, qui terras ab occidente contingeret. Hinc in nostrum mare pergentibus, læva Hispania, Mauritania dextra est. Primæ partes illæ Europæ, hæ Africae. Ejus oræ finis, Mulucha: caput atque exordium est promontorium, quod Græci *b* Ampelusiam, Afri aliter, sed idem significante vocabulo, appellant. In eo est specus Herculi sacer: & ultra specum *c* Tingi oppidum pervetus, ab Antæo (ut ferunt) conditum. Extat rei signum, parva elephantino tergo erecto ingens, & ob magnitudinem nulli nunc usuro habilis: quam locorum incolæ ab illo gestatam pro vero habent, traduntque, & inde eximiè colunt. Deinde est mons præaltus, ei quem ex adverso Hispania attollit objectus. hunc, *d* Abylam, illum, *e* Calpen vocant, columnas Herculis utrunque. Addit fama nominis fabulam, Herculem. ipsum junctos olim perpetuo jugo diremisse colles, atque ita, exclu-

exclusum antea mole montium Oce-
 anum, ad quæ nunc inundat admissum.
 Hinc jam mare latius funditur, summo-
 tasque vastius terras magno impetu infle-
 dit. Cæterum regio ignobilis, & vix quic-
 quam illustre sortita, parvis oppidis ha-
 bitatur, parva flumina emittit, solo quam
 viris melior, & segnitie gentis obscura.
 Ex iis tamen quæ commemorare non pi-
 get, montes sunt alti, qui continenter &
 quasi de industria in ordinem expositi, ob
 numerum, septem, ob similitudinem fra-
 tres vocantur. *f* Tamuada fluvium, &
g Ruscada, & *h* Siga, parvæ urbes: & por-
 tus, cui Magno est cognomen ob spatium.
 Mulucha ille quem diximus amnis est in-
 gentium olim regnorum terminus, Boc-
 chi Iugurthæque.

IN CAP. V.

a Atlanticum] Atlas mons major Africam di-
 vidit, nunc dicitur Majuste: Atlas minor, Lante.

b Ampelufiam] A vinetorum copia, promon-
 torium est. nec hodie vocatur Cabo desparto, sed
 Cabo de Cantero.

c Tingi] Nunc Taniar, regis Lusitaniz.

d Abylam] Nunc Aceuta: oppidum etiam
 Lusitanorum. hinc sumit initium mons ille qui
 nunc dicitur La siera dalmarca. Siera Hispanice
 sonat montem, plenus est hic simiis.

e Calpen] Nunc Gibraltar.

f T4-

f *Tamuada*] Nunc Bedie : rigat regionem Alarabum.

g *Rufcada*] Nunc Astora.

h *Siga*] Nunc La guardia vulgo dicitur.

C A P. VI.

Numidia.

AB eo a Numidia ad ripas exposita fluminis Ampsagæ, spatio quidem quam Mauritania angustior est, verum & culta magis & ditior. Urbium quas habet, maximæ sunt, b Cyrtha procul mari, nunc Sittianorum colonia, quondam regum domus Iubæ & Siphacis, cum foret opulentissima. c Iol ad mare, aliquando ignobilis, nunc, quia Iubæ regia fuit, & quod Cæsarea vocitatur, illustris. Citra hanc (nam in medio ferme littore sita est) d Cartenna & e Arsenaria sunt oppida, & Ampsa castellum, & Laturus sinus, & Sardabale fluvius. Ultra, monumentum commune regiæ gentis. Deinde Icosium & Vthisia urbes, effluentes inter eas Ancus & Nabar, aliaque quæ taceri nullum rerum famæve dispendium est. Interius, & longe satis à littore (si fidem res capit) mirum ad modum, spinæ piscium, muricum ostreorumque fragmenta, saxa attrita (uti solent) fluctibus, & non differentia marinis, infixæ cautibus anchoræ. Alia
& hu-

& hujusmodi signa atque vestigia effusi
olim usque ad ea loca pelagi, in campis
nihil alentibus esse inveniri que narrantur.

IN CAP. VI.

a Numidia] Pars Africæ minoris, teste Pto-
lemæo.

b Cyrrha] Nunc Constana.

c Iol] Nunc Bugia.

d Cartenna] Nunc Silefæ.

e Arsenaria] Nunc Arsen.

CAP. VII.

Africa minor.

REgio quæ sequitur à promonto-
rio *a* Metagonio ad *b* aras Philæ-
norum, propriè nomen Africæ usurpat.
In ea sunt oppida, *c* Hippo regius, & Ru-
ficade, & Tabraca. Deinde tria promon-
toria, Candidum, Apollinis, Mercurii,
vaste projecta in altum, duos grandes fi-
nus efficiunt. Hipponensem vocant proxi-
mum ab Hippone Diarshyto, quod littori
*e*jus appositum est. In altero sunt castra Læ-
lia, castra Cornelia, *d* flumen Bragada, *e* V-
tica, & *f* Carthago: ambæ inclytæ, ambæ à
Phœnicibus conditæ. Illa fato Catonis
insignis, hæc suo: nunc populi Romani
colonia, olim imperii ejus pertinax
æmu-

æmula : jam quidem iterum opulenta ,
 etiam nunc tam priorum excidio rerum ,
 quam ope præsentium clavior. Hadru-
 mentum, Leptis, g Clupea, Abrotonum,
 Taphræ , h Neapolis, hinc ad i Syrtim ad-
 jacent , ut inter ignobilia celeberrimæ.
 Syrti sinus est centum fere milia passuum,
 quâ mare accipit , patens : trecenta , quâ
 cingitur. Verum importuosus atque atrox
 & ob vadorum frequentium brevia , ma-
 gisque etiam ob alterranos motus pelagi
 affluentis & reffluentis infestus. Super
 hunc ingens palus , amnem Tritona re-
 cipit , ipsa Tritonis : unde & Minervæ
 cognomen inditum est , ut incolæ arbi-
 trantur , ibi genitæ : faciuntque ei fabulæ
 aliquam fidem , quod quem natalem ejus
 putant , ludicris virginum inter se decer-
 rantium celebrant. Ultra est Oea oppi-
 dum , & Cinyphs fluvius per uberrima ar-
 va decidens. Tum Leptis altera , & Syrtis,
 nomine atque ingenio per priori : cæte-
 rum altero fere spatio quâ dehifcit , qua-
 que flexum agit , amplior. Ejus promon-
 torium est Borion, ab eoque incipiens ora,
 quam k Lotophagi tenuisse dicuntur , us-
 que ad Phycunta (& id promontorium
 est) importuoso littore pertinax. Aræ ipsæ
 nomen ex Philænis fratribus traxêre , qui
 contra Cyrenaicos missi Carthagine ad
 diri-

dirimendum conditione bellum, diu jam de finibus, & cum magnis amborum claudibus gestum, postquam in eo quod conuenerat non manebatur, ut ubi legati concurrerent, certo tempore utrinque dimissi, ibi termini statuerentur: pacti de integro, ut quicquid citra esset, popularibus cederet, mirum & memoria dignissimum facinus, hîc se vivos obrui pertulerunt.

IN CAP. VII.

a *Metagonia*] Nunc dicitur El Cabo de tres arcas.

b *Aras Philanorum*] Hodie sunt Porto de Saba.

c *Hippo*.] Nunc bona.

d *Flumen*] *Bragada* Nomen retinet.

e *Vtica*] Nunc Bifartha.

f *Carthago*] Nomen retinet.

g *Culpea*] *Quippia* vulgo.

h *Neapolis*] Nunc Mahometa.

i *Syrtim*] Syrtes Lusitani vocant *Baxos de Barberia*, alii *Banquos*.

k *Lotophagi*] Nunc *Los Chelbens*.

l *Qui contra Cyrenaicos*] Locus iste est mutilus, quædam enim desiderantur, ut sit integra Pomponii lectio. ubi enim est, pacti de integro, deest Pomponio pactum. Nescies ex lectione Pomponiana quid pacti fuerint, nisi ex Sallustio addideris, Vt vel illi quo fines populo suo peterent, ibi vivi obruerentur, vel eadem conditione sese quem in locum vellent processuros. Philæni, conditione probata, (mirum & memoria dignissimum facinus) hic se vivos obrui pertulerunt.

Cyre-

CAP. VIII.

Cyrenaica.

INde ad Catabathmon Cyrenaica provincia est, in eaque sunt, *a* Ammonis oraculum, fidei inclytæ: & fons, quem Solis appellant: & rupes quædam Austro sacra. Hæc cum hominum manu attingitur, ille immodicus exurgit, arenasque quasi maria agens, sic sævit, ut æquor fluctibus. Fons media nocte fervet, mox & paulatim tepescens, fit luce frigidus: tunc ut sol surgit, ita frigidior subinde: per meridiem maxime riget. Sumit deinde tepores iterum, & prima nocte calidus, atque ut illa procedit, ita calidior: rursus cum est media, perfervet. In littore promontoria sunt Zephyrion & Naustathmos, portus Parætonius. Urbes *b* Hesperia, *c* Apollonia, *d* Ptolemais, Arsinoë, atque (unde terris nomen est) ipsa *e* Cyrene. Catabathmos *f* vallis devexa in Ægyptum, finit Africam. Oræ sic habitantur, ad nostrum maxime ritum moratis cultoribus, nisi quod quidam linguis differunt, & cultu deorum, quos patrios servant, ac patrio more venerantur. Proximis nullæ quidem urbes stant, tamen domicili-

micilia sunt quæ mapalia appellantur. vitus asper, & munditiis carens. Primores sagis velantur, vulgus bestiarum pecudumque pellibus: humi quies epulæque capiuntur. Vasa ligno sunt aut cortice. Potus est lac, succusque baccarum: cibus est caro, plurimum ferina. Nam gregibus (quia id solum optimum est) quoad potest parcitur. Interiores etiam incultius; sequuntur vagi pecora: utque à pabulo ducta sunt, ita se ac tuguria sua promouent: atque ubi dies deficit, ibi noctem agunt. Quoniam in familias passim & sine lege dispersi, nihil in commune consultant: tamen quod singulis aliquot simul conjuges, & plures ob id liberi agnatique sunt, nusquam pauci degunt. Ex his qui ultra deserta esse memorantur, Atlantes solem execrantur, & dum oritur & dum occidit, ut ipsis agrisque pestiferum. Nomina singuli non habent: non vescuntur animalibus: neque illis in quiete qualia cæteris mortalibus visere datur. Troglodytæ, nullarum opum domini, strident magis quam loquuntur, specus subeunt, alunturque serpentibus. Apud Garamantes etiam armenta sunt ea quæ obliqua cervice pascentur. nam pronis directâ in humum comua efficiunt. Nulli certa uxor

B

est.

est. ex his qui tam confuso parentum coitu passim incertisque nascuntur, quos pro suis colant, formæ similitudine agnoscunt. Augilæ manes tantum deos putant : per eos dejerant, eos ut oracula consulunt : precatique quæ volunt, ubi tumulis incubuere, pro responsis ferunt somnia. Fœminis eorum solenne est, nocte qua nubunt, omnium stupro patere, qui cum munere advenerint. & tum cum plurimis concubuisse, maximum decus : in reliquum pudicitia insignis est. Nudi sunt Gamphasantes, armorumque omnium ignari : nec vitare sciunt tela nec jacere : ideoque obvios fugiunt, neque aliorum quam quibus idem ingenii est, aut congressus, aut colloquia patiuntur. Blemmyis capita absunt : vultus in pectore est. Satyris, præter effigiem, nihil humani. Ægipanum quæ celebratur, ea forma est. Hæc de Africa.

I N C A P. V I I I.

a *Ammonis oraculum*] Nunc El Cancarro de Mahoma. b *Hesperia*] Nunc Bernic. c *Appollonia*] Nunc Bonadria. d *Petolemais*] Tolomita nunc. e *Aršinœ*] Hódie Trochara f *Cyrene*] Corena vulgo.

g *Vallis deflexa in Ægyptum*.] Usque ad Ægyptum, ita ut nihil contineat Ægypti. Nam ex sententia Melæ Ægyptus Asiæ pars est.

C A P.

CAP. IX.

Particularis Asiæ descriptio.

ÆGYPTUS.

A Siæ prima pars Ægyptus a inter Catabathmon & Arabas, ab hoc litore penitus immissa, donec Æthiopiæ b dorso contingat, ad meridiem refugit. Terra exers imbrum, mire tamen fertilis, & hominum aliorumque animalium perfœcunda generatrix. Nilus efficit, amnium in nostrum mare permeantium maximus. Hic ex desertis Africæ missus, nec statim navigari facilis, nec statim Nilus est: & cum diu simplex sævusque descendit, c circa Meroën late patentem insulam, in Æthiopiæ diffunditur, alteraque ex parte Astaboras, altera Astapus dictus est. d Vbi rursus coit, ibi nomen hoc capit. Inde partim asper, partim navigia patiens, in immanem lacum devenit: ex quo præcipiti impetu egressus, & Tachempso alteram insulam amplexus, usque ad Elephantiem urbem Ægyptiam atrox adhuc ferrensque decurrit. Tum demum placidior, & jam pene navigabilis, primum juxta Cercasorum oppidum triplex esse incipit.

B 2

Dein-

Deinde semel iterumque divisus, ad Delta & ad Metilim it per omnem Ægyptum vagus atque dispersus: septemque in ora se scindens, singulis tamen grandis, evolvitur. Non pererrat autem tantum eam, sed æstivo sydere exundans etiam irrigat, adeo efficacibus aquis ad generandum alendumque, ut præter id quod scatet piscibus, quod Hippopotamos Crocodilosque, vastas belluas, gignit, glebis etiam infundat animas, ex ipsaque humo vitalia effingat. Hoc eo manifestum est, quod ubi sedavit diluvia, ac se sibi reddidit, per humentes campos quædam nondum perfecta animalia, sed tum primum accipientia spiritum, & ex parte jam formata, ex parte adhuc terrea, visuntur. Crescit porro, sive quod solutæ magnis æstibus nives, ex immanibus Æthiopiæ jugis, largius quam ripis accipi queant, defluunt: sive quod e sol hyeme terris propior, & ob id fontem ejus minuens, in æstate tunc altius abit, sinitque integrum, & ut est plenissimus, surgere: sive quod per ea tempora flantes Etesiæ, aut actas à septentrione in meridiem nubes super principia ejus imbre præcipitant, aut venienti obviæ adverso spiritu, cursum descendens impediunt: aut arenis quas cum fluctibus littori applicant, ostia obducunt.

fit

sitque major, vel quod nihil ex semet
 amittit, vel quod plus quam solet acci-
 pit: vel quod minus quam debet emit-
 tit. Quod si est alter orbis, suntque op-
 positi nobis à meridie Antichthones,
 ne illud quidem à vero nimium absces-
 serit, in illis terris ortum amnem, ubi
 subter maria cæco alveo penetraverit,
 in nostris rursus emergere, & hac re
 solstitio accrescere, quod tum hyems
 sit unde oritur. Alia quoque in his ter-
 ris mira sunt. In quodam lacu Chem-
 nis insula lucos sylvasque & Apollinis
 grande sustinens templum, natat, & quo-
 cunque venti agunt, pellitur. Pyramides
 tricentum pedum lapidibus extructæ;
 quantum maxima (tres namque sunt) qua-
 tuor fere soli jugera sua sede occupat: to-
 tidem in altitudinem erigitur. Mœris, ali-
 quando campus, nunc lacus, viginti mil-
 lia passuum in circuitu patens, altior quam
 ad navigandum magnis onustisque navi-
 bus satis est. Psammetichi opus Labyrin-
 thus, domos mille & regias duodecim
 perpetuo parietis ambitu amplexus, mar-
 more extructus ac tectus, unum in se
 descensum habet, intus pene innume-
 rabiles vias, multis ambagibus huc &
 illuc remeantibus, sed *f* continuo an-
 fractu, & sæpe revocatis porticibus

ancipites : quibus subinde alium super
 alios orbem agentibus, & subinde tantum
 redeunte flexu quantum procefferat, ma-
 gno & inexplicabili tamen errore per-
 plexus est. Cultores regionum multo ali-
 ter à cæteris agunt. Mortuos fimo obli-
 plangunt. Nec cremare aut fodere fas pu-
 tant : verum arte medicatos intra pene-
 tralia collocant. *f* Suis g literis pervese
 utuntur. Lutum inter manus, farinam cal-
 cibus subigunt. Forum ac negotia, fœ-
 minæ, viri pensa ac domos curant : onera
 illæ humeris, hi capitibus accipiunt. Pa-
 rentes cum egent, illis necesse, his libe-
 rum est alere. Cibos palam & extra sua
 tecta capiunt : obscœna intimis ædium
 reddunt. Colunt effigies multorum ani-
 malium, atque ipsa magis animalia : sed
 alij alia : adeo ut quædam eorum, etiam
 per imprudentiam, interemisse, capitale
 sit : & ubi morbo aut sorte extincta sint,
 sepelire ac lugere solenne sit. Apis popu-
 lorum omnium numen est : bos niger,
 certis maculis insignis, & cauda linguaque
 dissimilis aliorum. Raro nascitur, nec coi-
 tu pecoris (ut ajunt) sed divinitus & cœ-
 lesti igne conceptus. diesque quo gigni-
 tur, genti maxime festus est. Ipsi vetustis-
 simi (ut prædicant) hominum *h* trece-
 nos & triginta reges ante Amasim, & supra
 tredec-

tredecim millium annorum ætatates, certis annalibus referunt : mandatumque literis servant, dum Ægyptii sunt, i quater cursus suos vertisse sydera, ac solem bis jam occidisse unde nunc oritur. Viginti millia urbium Amasi regnante habitant, & nunc multas habitant. Earum clarissimæ procul à mari, Sais, & Memphis, Syene, Bubastis, Elephantis, & Thebæ, utique (ut l Homero dictum est) centum portas, sive (ut alii ajunt) centum aulas habent, totidem olim principum domos : solitasque singulas, ubi negotium exegerat, m dena armatorum millia effundere. In littore, n Alexandria Africæ contermina. o Pulsium Arabiæ ipsas oras secat. Canopicum, Bolbiticum, Sebenniticum, Mendesium, Pathmiticum, Tanicum, Pelusiaticum, Nili ostia.

IN CAP. IX.

a *Inter Catabathmon & Arabas*] Hoc est, inter finem Catabathmi & Arabas. nam est magnus tractus à principio Catabathmi usque ad finem versus Ægyptum.

b *Dorso*] Propterea vocatur Æthiopia sub Ægypto.

c *Circa Meroën*] Dividitur.

d *Vbi rursus coit*] Post Meroën insulam : tunc vocatur Nilus.

e *Sol hyeme terris propior*] Terris videlicet, ubi Nilus oritur. nam, quando Ægyptiis est hyems, illis terris est æstas. propterea sol est propior illis terris.

f *Continuo anfractu*] Flexu, ex Varrone.

g *Suis literis perversè utuntur*] Scribunt enim à dextra ad sinistram. h *Trecenos & triginta reges*] Hæc sunt Herodoti.

i *Quater cursus suos vertisse sydera, ac solem bis jam occidisse unde nunc oritur*] Hic locus torfit multos viros doctissimos, & adhuc torquet. Sunt qui confugiant ad nescio quæ ænigmata astronomiæ: alii ad annos triginta dierum. Nos vero in gratiam geographorum & historicorum locum exponemus. Nemini dubium est, Ægyptios pro certo habuisse, cœlum nunquam habuisse initium: nam ex hoc fonte Plato mundum nunquam incepisse dixit. Deinde Ægyptios tanta superstitione vetustatis laborasse, ut planè crediderint sydera circulos motu proprio ab occidente in orientem quater absolvisse: sed cum octava sphaera spatio centum annorum unum gradum peragat, erit finis cursus proprius, triginta sex millium annorum: quæ quater addita summam conficiant centum & quadraginta quatuor millium annorum. hi erunt anni vetustatis Ægyptiorum. Sed quod sol bis occiderit unde nunc oritur, difficile erit exponere: quod tamen nos faciemus, summo nostræ honoris periculo subituri hanc aleam: ob præjudicatam nonnullorum auctoritatem, quæ in hoc loco non obstabit quo minus libere sentiamus. Notum est, sphaeras cœlestes duos habere motus, alterum diurnum, quo omnes sphaeræ raptu firmamenti ab oriente in occidentem rapiuntur, hoc quidem quatuor & viginti horarum spatio: & alterum proprium, quo unaquæque ab occidente ad orientem movetur supra alios polos. Octava sphaera spatio triginta sex millium annorum absolvit circulum, sol uno anno. Quod cum ita sit,

& sol

& sol ex sententia Ægyptiorum in fine cursus sui non solum redeat ad eundem gradum, sed transeat ad alium sequentem, fit ut cum octava sphaera attigerit punctum orientis, hoc est semicirculi, sol ipse confectas habeat decem & octo mille revolutiones. Cum vero eadem octava sphaera absolvet alterum semicirculum usque ad occidentem, sol peractas habeat totidem. Hoc modo supputando in duabus revolutionibus octavae sphaerae, sol erit in fine semicirculi, qui est ab occidente in orientem. hoc est, in oriente ubi occidit, & in aliis duabus in eodem fine, ubi etiam occidit. Hæc plana sunt, si quis sciverit supputare, & adhibuerit sphaeram materialem.

k Memphis] Nunc est Messer:

l Ut Homero dictum est] Nomo Iliados,

Οὐδ' ὄσ' ἐς Ο'ρχομῶδι ἀεθλίωσι, εἰδ' ὄσσι
Θήβας

Αἰγυπτίας, ὅθι πλείστα δόμοις ἐν κτήμασιν κείσθαι
Αἰθ' ἐχθροὶ μύλοισι ἐσσι, δεικνύσθαι δ' ἐν ἐχθροῖσι
Ἀνέρες ἐξοιχυνῶσι σὺν ἐπιποσθὶ καὶ ὄχρηφιν.

m Dena armatorum millia effundere] Hunc locum corruptissimum post Hermolaum & Vadianum nos ex Homero restituumus: & miror Hermolaum non vidisse dictionem ἄλλαν διηκνύσθαι significare ducentos. Quare ita legendum est, Ducenos armatos milites effundere.

n Alexandria] Nota est: retinet enim nomen. o Pelusium] Nomen ostii, & oppidi, nunc dicti Damiatæ.

B. 3. CAP.

CAP. X.

ARABIA.

ARABIA hinc ad Rubrum mare pertinet, sed illic magis læta & ditior, thure atque odoribus abundat: hinc, nisi quâ Casio monte attollitur, plana & sterilis, portum *a* admittit Azotum suarum mercium emporium: quâ in altum abit, adeo edita ut ex summo vertice *b* à quarta vigilia ortum solis ostendat.

IN CAP. X.

a Admittit] Recte admittit, quia Azotus non est Arabiæ, sed potius Idumææ.

b A quarta vigilia] Duas horas post mediam noctem, unde quarta vigilia incipit.

CAP. XI.

SYRIA.

SYRIA late littora tenet, terrasque etiam latius introrsus, aliis aliisque nuncupata nominibus. Nam & *b* Cœle dicitur, & *c* Mesopotamia, & *d* Damascene, & *e* Adiabene, & *f* Babylonia, & Iudæa, & Sophene. Hinc *g* Palæstina est, quâ *h* tangit Arabas cum *i* Phœnice: & *k* ubi se Ciliciæ committit, Antiochia
l olim,

Iolim, ac diu potens : sed cum eam regno Semiramis tenuit, longe potentissima. Ex operibus certe ejus, insignia multa sunt : duo maxime excellunt : constituta urbs miræ magnitudinis Babylon, ac *m* ficcis olim regionibus Euphrates & Tigris immixti. Cæterum in Palæstina est ingens & munita admodum *n* Gaza : (sic Persæ ærarium vocant) & inde nomen est, quod cum Cambyses armis Ægyptum peteret, huc belli & opes & pecuniam intulerat. Est non minor *o* Ascalon. Est *p* Ioppe, ante diluvium (ut ferunt) condita : ubi Cephæa regnasse eo signo accolæ affirmant, quod titulum ejus, fratrisque Phinei, veteres quædam aræ cum religione plurima retinent : quinetiam rei celebratæ carminibus ac fabulis, servatæque à Perseo Andromedæ, clarum vestigium, belluæ maris ossa immania ostentant.

IN CAP. XI.

a Syria] Nunc Suria.

b Cæle] Id est, cava. hoc enim sonat *κῆλη*.

c Mesopotamia] Id est, regio sita inter duos amnes : *ποταμός*, enim fluvius est. est autem inter Euphratem & Tigrim. nunc dicitur Halapia.

d Damascene] Nunc Terra de Damasco.

e Adiabene] Regio juxta Euphratem.

f Babylonia] Chaldæorum.

g Palæstina] Olim dicta Philestina, quod ibi ædificatæ essent quinque civitates Philistinorum.

Nunc tota Palaestina divisa est in quinque regiones, Idumæam, Judæam, Samariam, Galilæam, & regionem trans Jordanem.

h *Tangit Arabas*] Arabiam Petræam ab occidente, & Desertam ab oriente.

i *Phœnice*] Nam post Palaestinam sequitur Phœnicia versus septentrionem.

k *Vbi se Cilicia committit*] Id est, prope Ciliciam.

l *Olim ac diu potens*] Hæc verba non referuntur ad Antiochiam, sed ad Syriam.

m *Siccis olim*] Euphrates & Tigris olim non Chaldæam irrigabant. erat enim regio sicca, nisi cura Semiramidis adjectis fossis ambo fluvii immissi fuissent.

n *Gaza*] Nomen est oppidi in Idumæa.

o *Ascalon*] Oppidum Idumææ.

p *Joppe*] Nunc Jassa, portus peregrinorum Hierosolymitanorum.

C A P. XII.

P H Œ N I C I A.

PHŒNICEM illustravere Phœnices, solers hominum genus, & ad bellipacisque munia eximium. Literas & literarum operas, aliasque etiam artes, maria navibus adire, classe configere, imperitare gentibus, regnum præliumque commenti. In ea est a Tyros, aliquando insula, nunc annexa terris defecit, quando ab impugnante quondam Alexandro jacta sunt opera. Vici tenent ulteriora: & adhuc

adhuc opulenta *b* Sidon, antequam à Per-
 fis caperetur, maritimarum urbium maxi-
 ma. Ab ea ad promontorium Euproso-
 pon duo sunt oppida, *c* Byblos & Botrys.
 Ultra tria fuerunt singulis inter se stadiis
 distantia. locus ex numero *d* Tripolis di-
 citur. Tum Simyra castellum, & urbs non
 obscura *e* Marathos. Inde jam non obli-
 qua pelago sed aduersa adjacens, à terra
 grandem sinum inflexo tractu littoris ac-
 cipit. Populi dices circumsident. situs effi-
 cit: quia regio fertilis, crebris & naviga-
 bilibus alveis fluminum pervia, diversas
 opes maris atque terrarum facili commer-
 cio permutat ac miscet. In eo prima est re-
 liqua pars Syriæ, cui Antiochiæ cogno-
 men additur. Et in ora ejus urbes, *f* Se-
 leucia, *g* Paltos, *h* Berytos, *i* Laodicea,
 Arados. amnesque inter eas eunt Lichos,
 & Hypatos, & *k* Orontes. tum *l* mons A-
 manus, & ab eo statim, Myriandros &
 Cilices.

IN CAP. XII.

a Tyros] Nunc Sur, erat civitas Christianorum,
 sed Turcæ deleverunt eam, & servant portum qui
 vocatur El porto de Sur.

b Sidon] Nunc est Sidoni.

c Byblos] Gaeta nunc.

d Tripolis] Nunc Tripol de la Suria.

e Marathos] Nunc Margath.

f Seleucia] Hodie Solda.

h. Palt-

g *Paltos*] Hodie Gibel.

h *Berytas*] Nunc est Baruth, portus Damasci.

i *Laodicea*] Liche hodie.

k *Orontes*] Fluvius nunc Tarfaro.

l *Mons Amanus*] In fine Syriæ.

C A P. XIII.

C I L I C I A.

AT in recessu intimo locus est magnè aliquando discriminis, fusorum ab Alexandro Persarum fugientisque Darii spectator ac testis. Nunc ne minima quidem, tunc ingenti urbe celebris: a Issos fuit, & hac se sinus Issicus dicitur. Procul inde Amanoides promontorium inter Pyramum Cydnumque fluvios jacet. b Pyramus Isso prior c Mallon præterfluit. Cyd nus ultra per d Tarsum exit. Deinde urbs est olim à Rhodiis Argivisque, post piratis Pompeio assignante possessa: nunc Pompeiopolis, tunc Soloë. Iuxta in parvo tumulo Arati poëtæ monumentum, ideo referendum, quia ignotum, quam ob causam jacta in id saxa dissiliunt. Non longe hinc Coricos oppidum, portu saloque incingitur, angusto tergoze continenti adnexum. Supra specus est, nomine Corycius, singulari ingenio, ac supra quam ut describi facile possit eximius. Grandi
nan-

namque hiatu patens, montem littore ap-
 positum, & decem stadiorum e clivo satis
 arduum, ex summo statim vertice aperit.
 Tunc alte demissus, & quantum demitti-
 tur amplior, viret flucis pubentibus undi-
 que, & totum se nemoroso laterum orbe
 complectitur: adeo mirificus ac pulcher,
 ut mentes accedentium primo aspectu
 consternat: ubi g̃ contemplati duravêre,
 non satiet. Vnus in cum descensus est, an-
 gustus, asper, quingentorum & mille pas-
 suum, per amœnas umbras & opaca sylvæ
 quiddam agreste resonantis, rivis hinc at-
 que illinc fluitantibus. Vbi ad ima per-
 ventum est, rursus specus alter reperitur
 ob alia dicendus. Terret ingredientes so-
 nitu h̃ cymbalorum divinitus & magno
 fragore crepitantium. Deinde aliquam-
 diu perspicuus, mox & quo magis subitur
 obscurior, i ducit ausos penitus, alteque
 quasi cuniculo admittit. Ibi ingens amnis
 ingenti fronte se extollens, tantummodo
 se ostendit, & ubi magnum impetum bre-
 vi alveo traxit, iterum demersus abscon-
 ditur. Intra spatium est, magis quam ut
 progredi quispiam ausit horrible, & ideo
 incognitum. Totus autem augustus & ve-
 re facer, habitarique à diis & dignus &
 creditus. Nihil non venerabile & quasi
 cum aliquo numine se ostentat. Alius ul-
 tra

tra est, quem Typhoneum vocant, ore an-
gusto, & multum (ut experti tradidère)
pressus, & ob id assidua nocte suffusus :
neque unquam perspicui facili, sed quia
aliquando cubile k Typhonis fuit, & quia
nunc demissa in se confestim exanimat,
natura fabulaque memorandus. Duo de-
inde promontoria sunt, Sarpedon, finis
aliquando regni Sarpedonis : & quod Ci-
liciam à Pamphylia distinguit, Anemus-
rium. Interque ea Celendris & Natidos,
Samiorum coloniar. sed Celendris Sarpe-
doni propior.

IN CAP. XIII.

- a *Iffos*] Nunc Laiassa.
 b *Pyramus Iffo prior*] Si procedas versus ortum.
 c *Mallon*] Nunc Malo.
 d *Tarsum*] Nunc Tarso.
 e *Clivo*] Clivus, descensus est.
 f *Lucis pubentibus*] Lucos habet pubentes, id
est, virentes.
 g *Contemplati duravère*] Id est, deposuerunt
metum quem contrahunt primo aspectu.
 h *Cymbalorum*] Κύμβαλον (inquit Hesy-
chius) est εἶδος ὀργάνου μουσικῆς, species orga-
ni musici.
 i *Ducit ausos penitus*] Hic locus à nobis quoque
restitutus est. legendum enim, penitus .
 k *Typhonis*] Hic fuit gigas, cujus aspectu versi
sunt dii in varia animalia.

CAP. XIV.

PAMPHYLIA.

IN PAMPHYLIA est Melas, navigabilis fluvius: oppidum Sida, & alter fluvius Eurymedon. Magna apud eum Cimonis Atheniensium ducis adversus Phœnicas & Persas navalis pugna, atque victoria fuit. Mare quo pugnatum est, ex edito admodum colle prospectat Aspendos: quam Argivi condiderant, possedere finitimi. Deinde alii duo validissimi fluvii, Oestros & Cataractes. Oestros navigari facilis: hîc quia se præcipitat, ita dictus. Inter eos Perga est oppidum, & Dianæ quam ab oppido Pergæam vocant, templum. Trans eisdem mons Sardemisos, & Phaselis à Mopso condita, finis Pamphyliz.

Decimumquartum caput nihil habet quod egeat sudoribus nostris: propterea præterminamus.

CAP. XV.

LYCIA.

LYCIA continuo, cognominata à Lyco rege, Pandionis filio, atque (ut ferunt) infestata olim à Chimære ignibus: Sida

Sidæ portu , & Tauri promontorio grandem sinum claudit. Taurus ipse ab Eois littoribus exurgens , vaste satis attollitur. Deinde *b* dextro latere ad septentrionem, *c* sinistro ad meridiem versus , it in occidentem rectus & perpetuo jugo : *d* magnarumque gentium , quâ dorsum agit , terminus. Vbi terras dirimit , exit in pelagus. Idem autem & totus, ut dictus est, dicitur, etiam *e* quâ spectat orientem. Deinde *f* Hæmodes, & *g* Caucasus , & *h* Paropamisus. Tum *i* Caspiæ pylæ, *k* Niphates, & *l* Armeniæ pylæ : *m* & ubi jam nostra maria contingit, Taurus iterum. Post ejus promontorium flumen est Lymira, & eodem nomine civitas : atque ut multa oppida , sic præter *o* Pataram non illustia. Illam nobilem facit delubrum Appollinis, quondam opibus & oraculi fide , Delphico simile. Ultra Xanthus flumen, & Xanthos oppidum, mons Gragus, & quæ Lyciam finit urbs Telmisos.

IN CAP. XV.

- a Chimære*] Chimæra ramentum Tauri montis.
b Dextro latere] Ad Imaum montem refertur.
c Sinistro ad meridiem] Ad Damasium montem, Tauri ramentum.
d Magnarum gentium] Sericæ regionis Gymnosophistarum, Caspicæ, Sachæ, Bactrianorum, Sogdianorum, Ariz, Drangianæ, Gedrosiæ, Arachosis,

fit, Margianæ, Hyrcanæ, Carmanæ, Parthiæ, Mediæ, Perfidis, Assyriæ, Susianæ, Mesopotamiæ, Armeniæ majoris & minoris, Ciliciæ, Pamphylæ, & Lyciæ, ubi exit in pelagus.

c Quæ spectat ad orientem] Dicitur Taurus semper versus orientem.

f Hamodes] Vbi incipit ramentum Imai montis.

g Caucasus] Prope Albaniam & Iberiam, inter Hyrcanum mare & Pontum Euxinum.

h Paropamisus] E regione Bactriæ & Ariæ.

i Caspia pylæ] Ad mare Hyrcanum sive Caspium.

k Niphates] Ad mediam Parthiam, & Hyrcaniam.

l Armenia pylæ] Ad Armeniam majorem.

m Et ubi jam nostra maria attingit] In Lycia.

n Post ejus promontorium] Ejus Tauri. nam in Lycia ubi exit in mare, Taurus sicut in principio vocatur.

o Pataram] Patera nunc. Ab hac regione usque ad Bithyniam est Asia minor, quæ nunc dicitur Anatolia sive Turchia.

C A P. XVI.

C A R I A .

CARIA sequitur. Habitatore incertæ originis. alii indigenas, sunt qui Pelagos, quidam Cretas existimant. gens usque eo quondam armorum pugnaeque amans, ut aliena etiam bella mercede agerent. Hic castella aliquot sunt, deinde promontoria duo, Pedalion & Crya: & secundum Calbin amnem Caunus oppidum,

44 P O M P O N I I M E L E
 dum, *b* valetudine habitantium infamē.
 Inde ad Halicarnasson hæc adjacent, *c* Rhodiorum aliquot coloniae; portus duo, Gelos, & cui ex urbe quam amplectitur, Thissamissa cognomen est. Inter eos oppidum Larumna, & Pandion collis in mare emissus. Tum tres ex ordine sinus, Thymnias, Schenus, Bubessus. Thymniæ promontorium Aphrodisium est: Schenus ambit Hilam, Bubessus Cynotum: *d* Gnidus in cornu peninsulæ. Interque eam & Ceramicum sinum in recessu posita Euthane. Halicarnassos Argivorum colonia est: & cur memoranda sit, præter conditores, Mausolæum efficit, regis Mausoli monumentum, unum de miraculis septem, Artemisiæ opus. Trans Halicarnasson illa sunt, littus Leuca: urbes, Minda, Aryanda, Neapolis, sinus Iasius & Basilicus. Iasios est Bargylos.

IN CAP. XVI

- a* Caria] Pars Asiæ minoris prima.
b Valetudine habitantium] Pallent omnes ibi.
c Rhodiorum aliquot coloniae] Est enim Rhodus insula e regione Cariz.
d Gnidus] Promontorium est, nunc Cabo de Chio.

C A P.

I O N I A.

Post Basilicum Ionia aliquot se am-
 bagibus sinuat : & primum à Possi-
 deo promontorio inflexum inchoans, cin-
 git oraculum Apollinis, dictum olim
 Branchidæ, nunc Didymi : Miletum, ur-
 bem quondam *a* Ioniæ totius belli pacif-
 que artibus principem, patriam Thaletis
 astrologi, & Timothei musici, & Anaxi-
 mandri physici, aliorumque civium inely-
 tis ingeniis merito inelytam, *b* utcunque
 Ioniam vocant : urbem Hyppia, amnis
 Mæandri exitum : Latmum montem, En-
 dymionis à Luna (ut ferunt) adamati fa-
 bula nobilem. Deinde rursus inflexa cingit
 urbem Prienen, & Gessi fluminis ostium :
 moxque ut majore circuitu, ita plura com-
 plectitur. Ibi est Panionium sacra regio,
 & ob id eo nomine appellata quod eam
 communiter Iones colunt. Ibi à fugi-
 tivis (ut ajunt) condita (nomen famæ
 annuit) Phygela. Ibi Ephesus, & Dia-
 næ clarissimum templum, quod *c* Ama-
 zones Asia potitæ consecrassè traduntur,
 Ibi Caystros amnis : ibi Lebedos, Clarii-
 que Apollinis fanum, quod Manto, Ti-
 resis filia, fugiens victores Thebanorum
 Epi-

Epigonos : & Colophon , quam Mopsus ejusdem Mantus filius statuit, ad promontorium quo sinus clauditur , quod altera parte alium , quem Smyrnæum vocant , efficit , angustisque cervicibus reliqua extendit. Inde latius abit in peninsulæ faciem , super angustias , hinc Teos , illinc Clazomena : & quia terga jungunt confinio adnexa maris , diversis frontibus diversa maria prospektant. *d* In ipsa peninsula est Coryna. in sinu Smyrnæo est Thermodon amnis , & urbs Leuca. Extracum, Phocis Ionix ultima.

I N C A P. X V I I.

a *Ioniam*] Asiæ minoris pars , nunc dicta Quæcumque provincia Turcæ.

b *Utrunque Ioniam vocant*] Ad Miletum refertur : nunc Melasa.

c *Amazones*] Inter Iberos & Hyperboreos.

d *In ipsa peninsula*] inter Teos & Smyrnæam, quæ nunc Lamires.

C A P. X V I I I.

Æ O L I S.

Proxima regio , ex quo ab Æoliis incolæ cœpit, *a* Æolis facta, ante Mysia, & quâ Hellepontum attingit Troianis possidentibus Troas fuit. Primam urbem a Myrino conditore *b* Myrinam vocant :

c se-

e sequentem Pelops statuit, victo Oenomaο reversus ex Græcia. Cymen nominavit, pulsus qui habitabant, dux Amazonum Cyme. Supra, Caicus inter Eleam decurrit, & Pitanen illam quæ Arcesilam tulit, nihil affirmantis d' Academiæ clarissimum antistitem. Tum in promontorio est Cana oppidum: quod prætervectos, sinus excipit, non parvus, sed longe ac molliter flexus, retrahensq; paulatim oras usque ad ima montis Idæ. Isthmos parvis urbibus aspersus est, quarum clarissima est Cistena. Gremio interiore campus Thebe nomine, Adramyttion, Astyram, Eteffam, oppida, eodem quo dicta sunt ordine adjacentia, continet. In altero latere, Antandrum. Duplex causa nominis jactatur. alii Ascanium Æneæ filium, cum ibi regnaret, captum, à Pelasgis, ea se redemisse commemorant: alii ab iis putant conditam, quos ex Andro insula vis & seditio exegerat. Hi Antandrum, quasi pro Andro, illi quasi pro viro accipi volunt. Sequens tractus tangit Gargara, & Asson, Ætolorum colonias. Tum sinus alter, e' *Ἀχαιῶν λιμὴν*, non longe ab Ilio littora incurvat, urbe bello excidioque clarissima. Hic f' Sigeum fuit oppidum: hic Achivorum fuit bellantium statio. huc ab Idæo monte demissus Scamander exit, & Simois,

Simois, fama quam natura majora flumina. Ipse mons veteri diuinarum certamine, & iudicio Paridis memoratus, orientem solem aliter quam in aliis terris solet aspicere, ostentat. Nanque ex summo vertice eius speculantibus, pene à media nocte sparsi ignes passim micare, & , ut lux appropinquat, ita coire ac se conjungere videntur, donec magis magisque collecti, pauciores subinde & una ad postremam flamma ardeant. Ea cum diu clara & incendio similis effulsit, cogit se ac rotundat, & fit ingens globus. Diu is quoque grandis, & terris adnexus apparet: deinde paulatim decrescens, & quanto decrescit, eo clarior fugat novissime noctem, & cum die jam sol factus, attollitur. Extra sinum sunt Rhoetea littora, Rhoeteo & Dardania claris urbibus: Aiakis tamen sepulchro maxime illustria. Ab his fit arctius mare, nec jam abluit terras, sed rursus dividens angusto g Hellepontis freto, littus obuium fundit: facitque ut iterum terræ, quâ fluit, latera sint.

IN CAP. XVIII.

a *Æolis*] Pars Asiæ minoris

b *Myriam*] Sebastopolis nunc dicta.

c *Sequentem Pelops statuit, victo OEnomao reversus ex Græcia. Cymen nominavit, pulsus qui habitabant, dux Amazonum Cyme*] Hæc verba sensum
ali-

aliquem habent, si ubi est Statuit, ibi periodum feceris.

d *Academia*] Novæ. nam veteris princeps fuit Plato.

e *Ἀχαιῶν λιμὴν*] Græcorum portus.

f *Sigenm*] Oppidum & promontorium: nunc Caput sanctæ Mariæ.

g *Hellepontia*] Turcæ ex parte Asiæ Hellepontum vocant Brachium sancti Georgii.

CAP. XIX.

BITHYNIA.

Interius a BITHYNI sunt, & Mariandyncei. In ora, Graiæ urbes, *Abydos* & *b* *Lampsacum*, *c* *Parion* & *Priapos*. *Abydos* magni quondam amoris commercio insignis est. *Lampsacum* *Phocæis* appellantis nomen ex eo traxit, quod consulentibus in quasnam terras potissimum tenderent, responsum erat, ubi primum fulsisset, ibi sedem capperent. Tum rursus fit apertius mare *Propontis*. In id *Granicus* effunditur, pugna quæ primum inter *Persas* & *Alexandrum* fuit, nobilis. Trans amnem sedet in cervice peninsulæ *d* *Cyzicum*. nomen *Cyzicus* indidit, quem à *Minyis* imprudentibus, cum *Colchos* peterent, fusum acie cæsumque accepimus. Post, *Placia* & *Scylace*, parvæ *Pelasgorum* coloniarum.

C

loniæ.

loniæ, quibus à tergo imminet mons Olympus: ut incolæ vocant, Mysius. is flumen Rhyndacum in ea quæ sequuntur emittit. Circa angues nascuntur immanes: neque ob magnitudinem modo sed ob id etiam mirabiles, quod ubi in alveum ejus æstus solemque fugerunt, emergunt atque hiant: supervolantesque aves, quanvis alte & perniciter ferantur, absorbent. Trans Rhyndacum est e Dascylos, &, quam Colophonii collocavêre, Myrlea. Duo sunt inde modici sinus. alter sine nomine Cion amplectitur, Phrygiæ haud longe jacentis opportunissimum emporium: alter, Olbianos. In promontorio fert Neptuni fanum, in gremio Astacon, à Megarensibus conditam. Deinde priores terræ iterum jacent, exiturique in Pontum pelagi canalis angustior. Europam ab Asia stadiis quinque disternat Thracius (ut dictum est) Bosphorus. Iphis in faucibus oppidum, in ore templū est. oppidi nomen Chalcedon, auctor Archias Megarensium princeps: templi numen, Iupiter, conditore Iasone. Hic jam sese ingens Pontus aperit (nisi quâ promontoria sunt) huc atque illuc longo rectoque limite extentus, sinuatus cætera. Sed quia contra minus quam ad levam & dexteram abcessit, mollibus fastigiis, donec angustos

stos utrinque angulos faciat, inflectitur, ad formam Scythici arcus, maxime incurvus, brevis, atrox, nebulosus, raris stationibus, non molli neque arenoso circumdatus littore, vicinus aquilonibus, & quia non profundus est, fluctuosus atque fervens. Olim ex colentium sævo admodum ingenio Axenus, post commercio aliarum gentium mollitis aliquantum moribus, dictus Euxinus. In eo primum Mariandyneci urbem habitant, ab Argivo (ut ferunt) Hercule datam. Heraclea vocitatur: id famæ fidem adjecit: Iuxta specus est *Acherusia*, ad Manes (ut ajunt) pervius, atque inde extractum Cerberum existimant.

IN CAP. XIX.

a *Bityni*] Extra Asiam minorem: sed Turcæ majores dicuntur.

b *Lampsacum*] Nunc Circe.

c *Parion*] Hodie Parisa.

d *Cyzicum*] Vulgo Spiga.

e *Dascylos*] Diasquilos hodie.

CAP. XX.

PAPHLAGONIA.

TVM a Tios oppidum, Milesiorum quidem colonia, sed jam soli gentisque Paphlagonum. Quorum in littoribus pene mediis promontorium est *Carambis*.

52 P O M P O N I I M E L Æ
rambis. Citra Parthenius amnis, urbesque
Sefamus & *b* Cronna, & à Cytoro Phryxi
filio posita Cytoros. Tum *c* Cimolis acco-
litur, & quæ Paphlagoniam finit Armenæ.

I N C A P. X X.

a *Tios*] Nunc Tio.

b *Cronna*] Nunc Comana.

c *Cimolis*] Nunc Cinopolis.

C A P. X X I.

C H A L Y B E S.

CHALYBES proximi clarissimas ha-
bent *a* Amifon & *b* Sinopen, Cyni-
ci Diogenis patriam : amnes Halyn &
Thermodonta. Secundum Halyn urbs est
Lycasto : à Thermodonte, campus. in eo
fuit Themiseyrum oppidum, fuere & A-
mazonum castra. Ideo Amazonum vo-
cant. Tibareni Chalybas attingunt, qui-
bus in risu lusuque summum bonum est.
Ultra Carambin Mossynœci turres ligneas
subeunt, notis corpus omne persignant,
propatulo vescuntur, promiscue concum-
bunt, & palam reges suffragio deligunt,
vinculisque & arctissima custodia tenent :
atque ubi culpam prave imperando me-
ruere, inedia diei totius afficiunt. Cæte-
rum asperi, inculti, pernoxii appulsis : de-
inde

inde minus feri. Verum & hi inconditis moribus, Macrocephali, Discheri, Buxedi. Raræ urbes: *c* Cerasus & *d* Trapesus maxime illustres. Inde is locus est, ubi finem ductus à Bosporo tractus accipit, atque inde se in sinu adversi littoris flexu attollens angustissimum Ponti facit angulum. Hic sunt Colchi. hinc Phasis erumpit. hic eodem nomine quo amnis est ab Athenistagora Milesio deductum oppidum. hic Phryxi templum, & lucus, fabula vetere pellis aureæ nobilis. hinc orti montes longo se jugo, & donec Rhiphæis jungantur, exorrigunt: qui altera parte in Euxinum & Mæotida, & Tanaim, altera in Caspium pelagus obversi, Ceraunii dicuntur. Iidem aliubi Taurici, Moschi, Amazonici, Caspii, Coraxici, Caucafi: ut aliis aliisque apppositi gentibus, ita aliis aliisque dicti nominibus. At in primo flexu jam curvi littoris oppidum est, quod Græci mercatores constituisse, & quia cum cæca tempestate agerentur, ignaris quæ terra esset cygni vox notam dederat, Cygnum appellasse dicuntur. Reliqua ejus, feræ incultæque gentes, vasto mari assidentes tenent, Melanchlæni: Terrestria, Sexsolytæ, Coraxi, Phthirophagi, Heniochi, Achæi, Cercetici. etiam in confinio Mæotidis Syndones. in Heniochorum

54 P O M P O N I I M E L L Æ
 rum finibus, Dioscurias, à Castore & Pol-
 luce pontum cum Iafone ingressis : Syn-
 dos, in Syndonum ab ipsis terrarum cultoribus condita est. Obliqua tunc regio, & in latum modice patens, inter Pontum paludemque ad Bosporum excurrit: quæ duobus alveis in lacum & in mare profluens, Corocondamam peninsulam reddit. Quatuor urbes ibi sunt, Hermonassa, Cepæ, Phanagoria, & in ipso ore, Cimmerium. e Hâc ingressos lacus accipit longe lateque diffusus, quâ terras tangit, incurvo circumdatus littore : quâ mari propior est (nisi ubi aperitur) quasi margine obductus, citra magnitudinem, prope Ponto similis. Oram quæ à Bosporo ad Tanaim usque deflectitur, Mæotici incolunt Toreatæ, Arrichi, Phicores, & ostio fluminis proximi Taxamathæ. Apud eos easdem artes foeminæ quas viri exercent, adeo ut ne militia quidem vacent. Viri pedibus inhærent, sagittisque depugnant: illæ equestre prælium ineunt. nec ferro dimicant, sed quos laqueis interceptæ, trahendo conficiunt. Nubunt tamen : verum ut nobiles habeantur, non in ætate modus est. nisi quæ hostem interemere, virgines manent. Ipse Tanais ex Rhiphæo monte dejectus, adeo præceps ruit ut cum vicina flumina, tum Mæotis & Bosporo-

sporus, tum Ponti aliqua, brumali rigore
durentur, solus æstus hyememque juxta
ferens, idem semper & sublimis incita-
tusque decurrat. Ripas ejus f Sauromatæ
& ripis hærentia possident. Vna gens, ali-
quot populi, & aliquot nomina. Primi
Mæotici ἡ γυναικωγενὲς ἄρποι: regna Ama-
zonum. Fœcundos pabulo, ad alia steri-
les nudosque campos tenent Budini. Gelo-
ni urbem ligneam habitant. Iuxta Thyrsa-
getæ Turcæque vastas sylvas occupant,
alunturque venando. Tum continuïs ru-
pibus, late aspera & deserta regio, ad A-
rymphæos usque permittitur. His justif-
simi mores. pro domibus nemora: ali-
menta baccae & maribus & fœminis nuda
sunt capita. Sacri itaque habentur: adeo-
que ipsos nemo de tam feris gentibus vio-
lat, ut aliis quoque ad eos confugisse, pro
asilo sit. Ultra surgit mons Rhiphæus, ul-
traque cum jacet ora quæ spectat Oceanum.

IN CAP. XXI.

- a *Amison*] Nunc Quinopoli.
b *Sinopen*] Hodie Sinopi.
c *Cerasus*] Ceraso nunc.
d *Trapezum*] Trapezonda.
e *Hac ingressos lacus*] Paludem Mæotida intelli-
git, quæ nunc dicitur El mar negro.
f *Sauromatæ*] Sarmatæ, nunc Magni Bulgari.
g *ἡ γυναικωγενὲς ἄρποι*] Id est, mulieribus sub-
jecti.

LIBER SECVNDVS.

CAP. I.

SCYTHIA EVROPÆA.

ASIÆ in nostrum mare Tanaim-
 que vergentis, quem dixi, finis
 ac situs est. *a* At per eundem
 amnem in Mæotida remeanti-
 bus, ad dextram Europa est, modo sini-
 stro latere innavigantium apposita, ac Rhi-
 phæis montibus (nam & huc illi perti-
 nent) proxima. Cadentes assidue nives
 adeo inuia efficiunt, ut ultra ne visum qui-
 dem intendentium admittant. Deinde est
 regio ditis admodum soli, inhabitabilis
 tamen: quia Gryphi, sævum & pertinax
 ferarum genus, aurum terra penitus ege-
 stum mire amant mireque custodiunt, &
 sunt infesti attingentibus. Hominum pri-
 mi sunt *b* Scythæ: Scytharumque queis
 singuli oculi esse dicuntur, Arimaspi. Ab
 eis Essedones usque ad Mæotida. Hujus
 flexum Buges amnis secat, Agathyrsi &
c Sauromatæ ambiunt: quia pro sedibus
 plaustra habent, dicti Hamaxobitæ. Obli-
 qua

qua tunc ad Bosporum plaga excurrens, Ponto ac Mæotide includitur. In paludem vergentia Satarchæ tenent. In Bosporum Cimmericum oppida, Myrmecion, Panticapæum, Theodosia, Hermisium. In Euxinum mare, d Taurici: super eos, sinus portuosus, & ideo *εργολος λιμνη* appellatus, promontoriis duobus includitur. *φκαϊς μετωπος* vocant, Carambico, quod in Asia diximus, patet aduersum: Parthenion alterum. Oppidum adjacet Cherronesus, à Diana (si credatur) conditum, & Nymphæo specu, quod in arce ejus nymphis sacratum est, maxime illustre. Subit tum ripam mare, & donec quinque millia passuum absit à Mæotide, refugientia usque subsequens littora, quæ Satarchæ & Taurici tenent, peninsulam reddit. Quod inter paludem & sinum est, Taphræ nominatur. sinus Carcinites. in eo urbs est Carcine: quam duo flumina, Gerros & Hypacyris, uno ostio effluentia attingunt: verum diversis fontibus, & aliunde delapsi. Nam Gerros inter g Basilidas & Nomadas evolvitur. Sylvæ deinde sunt, quas maximas hæ terræ ferunt, & Panticapes, qui Nomadas Georgosque determinat. Terra tum longe distenta excedens, tenui radice littori adnectitur. Post spatiosa modice, paulatim se ipsa fastigiat,

& quasi in mucronem longa colligens latera, facie positi ensis allecta est. Achilles infesta classe mare Ponticum ingressus, ibi ludicro certamine celebrasse victoriam, & cum ab armis quies erat, se ac suos cursu exercitavisse memoratur. Ideo dicta est *Ἰσθμὸς Ἀχιλλεύου*. Tum Borysthenes gentem sui nominis abluit, *h* inter Scythiæ amnes amœnissimus, turbidis aliis, liquidissimus defluit, placidior quam cæteri, potarique pulcherrimus. Alit latissima pabula, magnosque pisces, quibus & optimus sapor & nulla ossa sunt. Longe venit, ignotisque ortus è fontibus, quadraginta dierum iter alveo stringit: tantoque spatio navigabilis, secundum Borysthenida & Olbida, Græca oppida, egreditur. Callipidas Hypanis includit. Ex grandi palude oritur, quam Matrem ejus accolæ appellant: & diu qualis natus est defluit. Tandem non longe à mari, ex parvo fonte, cui Exampeo cognomen est, adeo amara aquas accipit, ut ipse quoque jam sui dissimilis & non dulcis hinc defluat. Axiaces proximus intra Callipidas Axiacasque descendit. Hos ab Istricis Tyra separat, surgit in Neuris: quâ exit, sui nominis oppidum attingit. At ille qui Scythiæ populos à sequentibus dirimit, *k* apertis in Germania fontibus, alio quam desinit nomine

nomine exoritur. / Nam per immania magnarum gentium diu Danubius est : *m* deinde aliter appellantis accolis, Ister fit, acceptisque aliquot amnibus, ingens jam, & eorum qui in nostrum mare decidunt, tantum Nilo minor, totidem quot ille ostiis, sed tribus tenuibus, reliquis navigabilibus, effluit. Ingenia cultusque gentium differunt. Essedones funera parentum læti & victimis ac festo coitu familiarium celebrant. corpora ipsa laniata, & cæsis pecorum visceribus immista epulando consumunt. capita ubi fabrè expolivère, auro cincta pro poculis gerunt. hæc sunt apud eos ipsos pietatis ultima officia. Agathyrsi ora artusque pingunt : ut quique majoribus præstant, ita magis vel minus : cæterum iidem omnes notis, & sic ut abluï nequeant. Sarmatæ auri & argenti, maximarum pestium, ignari, vice rerum commercia exercent. atque ob sæva hycemis admodum assiduæ, demersis in humum sedibus, specus aut suffosa habitant, totum braccati corpus : & nisi quæ vident, etiam ora vestiti. Tauri, Iphigeniæ & Orestis adventu maxime memorati, immanes sunt moribus, immanemque famam habent, solere pro victimis advenas cædere. Basilidis ab Hercule & Echidna generis principia sunt, mores re-

gii, arma tantum sagittæ. Vagi Nomades pecorum pabula sequuntur, atque ut illa pecori durant, ita diu statam sedem agunt. Colunt Georgi exercentque agros. Axiacæ furari quid sit ignorant: ideoque nec sua custodiunt, nec aliena contingunt: Interius habitantium ritus asperior, & incultior regio est. Bella cædesque amant: mosque est bellantibus, cruorem ejus quem primum interemerunt, ipsis è vulneribus ebibere. Ut quisque plures interemerit, ita apud eos habetur eximius. Cæterum expertem esse cædis, inter opprobria vel maximum est. Ne foedera quidem incruenta sunt. sauciant se qui paciscuntur, exemptumque sanguinem ubi permiscuere, degustant. Id putant mansuræ fidei pignus certissimum. Inter epulas quot quisque interfecerit referre, lætissima & frequentissima mentio: binisque poculis, qui plurimos retulere, perpotatis interlocantur: is honos præcipuus est. Pocula ut Effedones parentum, ita inimicissimorum capitibus expoliunt. Apud Anthropophagos ipsæ etiam epulæ visceribus humanis apparantur. Geloni hostium cutibus equos seque velant: illos, reliqui corporis, se, capitum. Melanchlænis atra vestis, & ex ea nomen. Neuris statum singulis tempus est, quo si velint, in lu-

in lupos, iterumque in eos qui fuere, mutantur. Mars omnium deus. ei pro simulacris enses & tentoria dedicant, hominesque pro victimis feriunt. Terræ late patent, &, ob excedentia ripas suas plerumque flumina, nusquam non pabula fertiles. Alicubi usque adeo steriles ad cætera, ut qui habitant, lignorum egentes, ignes ossibus alant.

IN CAP. I.

a *At per eundem amnem in Mæotida remeantibus ad dextram Europa est, modo sinistro latere innavigantium apposita*] Alia lectio habet, Ac per eundem amnem in Mæotida remeantibus, ad dextram Europa est modo, sinistro latere innavigantium apposita. Locus est subobscurus, sive sequutus fueris priorem lectionem, sive posteriorem. Dicam tamen quod sentio. Si quis ex fonte Tanais, per Tanaim in Mæotida redierit, revera Europam relinquet ad dexteram amnis: sed si quis ex fonte usque ad paludem navigaverit, non est dubium quin remigantes ad sinistram eandem relinquunt.

b *Scythæ*] Europæi: hoc nomine Scytharum continentur Sarmatæ superiores, qui nunc sunt Poloni & Rutheni, sive Rusii, sive Roxani: & Podolia regio: & Chersonesus Taurica, quæ nunc Tartaria minor dicitur.

c *Sarmatæ*] Sarmatæ: dixi eos esse Polonos majores & minores.

d *Taurici*] Tartari minores.

e *Καλὸς λιμὴν*] Id est, bonus portus.

f *Κεῖς μέτωπον*] Arietis frontem.

g *Basi-*

g *Basilides*] Vualachi nunc, Nomades quoque usque ad Istrum fluvium. à Tauricis usque ad Istrum est Vualachia, quam olim habitarunt Getæ, *Ἰστροῦ Ἀχιδῶν*.

h *Inter Scythia*] Dixi à fontibus Tanais usque ad Danubium vocari regionem Scythicam, vocabulo universali.

i *At ille*] Danubius est, qui Scythiam sive Vualachiam, sive Tartaros minores à sequentibus populis dirimit. à Bulgaris & Bosinis.

k *Apertis in Germania fontibus*] Oritur Danubius in Abnubio Germaniæ monte.

l *Nam per immania magnarum gentium*] Per Austriam, Vngariam (quarum altera dicitur Pannonia superior, hoc est, Austria : altera, Vngaria inferior) per Mysiam, inter Bulgariam & Vualachiam, usque ad Pontum.

m *Deinde aliter appellantibus*] Dicitur Ister ab Aria civitate Vualachiz usque ad Pontum.

C A P. II.

T H R A C I A.

HIS THRACIA proxima est, eaque à Pontici lateris fronte usque in Illyricos penitus immissa, quâ latera agit, Istro pelagoque contingitur. Regio nec cœlo læta nec solo : & nisi quâ mari propior est, infœcunda, frigida, eorumque quæ feruntur, maligne admodum patiens. Raro usquam pomiferam arborem, vitem frequentius tolerat : sed nec ejus quidem fructus

fructus maturat ac mitigat, nisi ubi frigora objectu frondium cultores arcuere. Viros benignius alit, non ad speciem tamenam & illis asper atque indecens corporum habitus est: cæterum ad ferociam & numerum, ut multi immitesque sint, maxime ferax. Paucos amnes qui in pelagus evadunt, verum celeberrimos, Hebrum, Neston & Strymona emittit. Montes interior attollit, Hæmon & Rhodopen, & Orbelon, sacris Liberi patris, & cœtu Mænadum, Orpheo primum initiante, celebratos. Ex quibus Hæmus in tantum altitudinis abit, ut Euxinum & b Adriam ex summo vertice ostendat. Vna gens Thracæ habitant, aliis aliisque præditi & nominibus & moribus: quidam feri sunt & ad mortem paratissimi, c Getæ utique. Id varia opinio perficit. alii redituras putant animas obeuntium: alii, etsi non redeant, non extingui tamen, sed ad beatiora transire: alii, emori quidem, sed id melius esse quam vivere. Itaque lugentur apud quosdam puerperia, natiq; deflentur: funera contra festa sunt, & veluti sacra, cantu lusuque celebrantur. ne fœminis quidem segnus est animus. super mortuorum virorum corpora interfici simulque sepeliri, votum eximium habent: & quia plures simul singulis nuptæ sunt, cujus id sit decus,

eus, apud iudicatos magno certamine affectant moribus datur, estque maxime lætum, cum in hoc contenditur, vincere. Mœrent aliæ vocibus, & cum acerbissimis planctibus efferunt. At quibus consolari eas animus est, arma opesque ad rogos deferunt, paratique (ut dictitant) cum fato jacentis, si detur in manus, vel pacisci vel decernere, ubi nec pugnae nec pecuniæ locus sit: & manentque dominas proci. Nupturæ virgines non à parentibus viris traduntur, sed publice aut locantur ducendæ, aut vaneunt. utrum fiat, ex specie & moribus causa est. Probæ formosæque in precio sunt: cæteras quæ habeant, mercede quærentur. Vini usus quibusdam ignotus est: epulantibus tamen ubi super ignes quos circumfident, quædam semina ingesta sunt, similis ebrietati hilaritas ex nidore contingit. In littoribus Istro proxima est Istropolis: deinde à Milesiis deducta Galatis, & Tritonice, & portus Caria, & Tiristris promontorium, quod prætervectos alter Ponti angulus accipit, adversus Phasiaco: & nisi amplior foret, similis fuit. hic Bizone motu terræ intercidit. Est portus Crunos: urbes, Dionysiopolis, Odesos & Messembria, Anchialos: & intimo in sinu, atque ubi Pontus alterum sui flexum

flexum angulo finit, magna Apollonia. Recta dehinc ora, nisi quod media ferme in promontorium, quod Thinniam vocant, exit, & incurvis contra se littoribus obtenditur; urbemque sustinet Halmydeson: & Phileas, & Phinopolim. Hætenus Pontus, deinde est Bosporus & Propontis. In Bosporo g Byzantium, in Propontide, Selymbria, Perinthus, Barythis: amnesque qui interfluunt, Erginus & Atyras. Tum Rheso regnata quondam pars Thraciæ, & Byfanthe Samiorum, & ingens aliquando Cypselia. Post, locus quem Graii *ἡ Μακεδὸν τήρη* appellant, & in radice magnæ peninsulæ sedens Lysimachia. Terra quæ sequitur nusquam lata, atque hic arctissima inter Hellespontum; Ægæumque procurrit. Angustias, Isthmon, frontem ejus, Mastusiam, totam, Chersonesum appellant. ob multa memorabilis est: in ea flumen Ægos, naufragio classis Atticæ insigne. Est & Abydo objacens Sestos, Leandri amore pernobilis. est & regio, in qua Persarum exercitus divisas spatio pelagoque terras, ausus pontibus jungere (mirum atque ingens facinus) ex Asia in Græciam pedes & non navigata maria transgressus est. Sunt Protefilai ossa consecrata delubro. Est & portus Cælos, Atheniensibus & Lacedæmoniis navali acie decer-

decernentibus, Laconicæ classis signatus excidio. Est Cynosema, tumulus Hecubæ, sive ex figura canis, in quam conversa traditur, sive ex fortuna in quam deciderat, humili nomine accepto. Est Macidos, est Eleus, quæ finit Hellepontum. Ægæum statim pelagus vaste longum littus impellit, summotasque terras hinc ad promontorium quod Sunium vocatur, magno ambitu mollique circumagit. Ejus tractum legentibus, prævectisque Mastusiam, tum sinus intrandus est qui alterum Chersonesi latus abluens, jugo facie valis includitur, & ex fluvio quem accipit, Melas dictus, duas urbes amplectitur, Alopeconesum, & in altero Isthmi littore sitam Cardiam. Eximia est Ænos, ab Ænea profugo condita. circa Hebrum Cicones. Trans eundem Doriscos, ubi Xerxem copias suas, quia numero non poterat, spatii mensum ferunt. Deinde promontorium Serrium, ex quo canentem Orpheia secuta narrantur nemora: & Zone. Tum Scœnos fluvius, & ripis ejus adjacens Maronia. Regio ulterior Diomedem tulit, immanibus equis mandendos solitum obiectare advenas, & iisdem ab Hercule obiectum. Turris quam Diomedis vocant, signum fabulæ remanet: & urbs quam foror ejus suo nomine nominavit, Abdera: sed

sed ea magis id memorandum habet quod
Democritum physicum tulit, quam quod
 ita condita est. Ultra Nestos fluit, inter-
 que cum & Strymona, urbes sunt, Philip-
 pi, Apollonia, Amphipolis. Inter Stry-
 mona & Athon, turris Calarnea, & portus
 Caprullon, urbs Acanthos, & Oesyra.
 Inter Athon & Pallenen, Cleona & Olyn-
 thos, Strymon (sicut diximus) amnis est,
 longeque ortus, & tenuis, alienis subinde
 aquis fit amplior: & ubi non longe à ma-
 ri lacum fecit, majore quam venerat alveo
 erumpit. k Athos mons est adeo elatus,
 ut credatur altius quam unde imbres ca-
 dunt surgere. Capit opinio fidem, quia
 de aris quas in vertice sustinet non ablu-
 tur cinis, sed quo relinquitur aggere ma-
 net. Cæterum non promontorio, ut alii,
 verum totus est, totoque longè dorso pro-
 cedit in pelagus: quâ continenti adhæ-
 ret, à Xerxe in Graios tendente perfossus,
 transnavigatusque, & factus freto naviga-
 bili pervius. Ima ejus tenent parvæ Pe-
 lasgorum coloniæ. In summo fuit oppi-
 dum Acroathon, in quo (ut ferunt) dimi-
 dio longior quam in aliis terris ætas ha-
 bitantium erat. Pallene soli tam paten-
 tis, ut quinque urbium sedes sit atque
 ager: tota in altum abit, angusta satis un-
 de incipit. Ibi est Potidæa. At ubi laxius
 patet,

patet, Mende Scioneque referendæ : illa ab Eretriis, hæc ab Achivis capto Ilio remeantibus posita.

IN CAP. II.

a *Hic Thracia proxima*] Bulgariis Thracia : hujus metropolis est Constantinopolis.

b *Adriam*] Hoc est, mare Adriaticum.

c *Geta*] Hic Mela collocavit Getas, omnes tamen ultra Danubium eos ponunt.

d *Manentque dominas proci*] Hunc locum qui nullum habebat sensum, nos conjectura tantum restituimus. ego nescio quomodo hæc verba quadrent cum præteritis, nisi dicamus depravatam fuisse scripturam. nam lectio habebat, Mœrendoque minus proficere. Depravatio hoc modo facta est, Manent pro mœrendo, minas pro minus, proci pro proficere. Dissolverant enim mœrendo in partes, mœren & do. & hoc modo locus erit integer, & sententia erit aperta. ita enim exponetur locus, Dictitant eas mœrendo minus proficere. Si cui forte non arriserit mea opinio, afferat meliorem, & habebimus illi gratiam.

e *Mesembria*] Nunc Messember.

f *Phileas*] Nunc Fillea.

g *Byzantium*] Nota civitas.

h *Μακρὸν τείχος*] Longum murum.

i *Ægaum mare*] Nunc Archipelago dicimus.

k *Atbos*] Nunc dicitur Monte sancto.

C A P.

CAP. III.

MACEDONIA.

Tvm Macedonum populi quot urbes habitant ? quarum Pellam maxime illustrem alumni efficiunt, Philippus Græciæ domitor, Alexander, etiam Asiæ. In littore flexus Mecybernæus inter promontoria dividit a Canastreum, & portum qui Copos dicitur : urbes, Toronen & Physcellam, atque unde ipsi nomen est, Mecybernam incingit. Canastreo promontorio Scione proxima est. Mecybernæus autem in medio quâ terra dat gremium, modice in littora ingreditur. Cæterum longis in altum immisissis lateribus, ingens inter maria sinus est. In eum Axius per Macedonas, & jam per Thessalos Peneus excurrit. Ante Axium *b* Thessalonice est : inter utrunque, *c* Casandria, Cydna, Aloros, Derris : à Peneo, Sepias, Cordynia, Melibœa, Castanea : pares ad famam, nisi quod Philoctetes alumnus Melibœam illuminat. Terræ interiores claris locorum nominibus insignes, pene nihil ignobile ferunt. Hinc non longe est Olympus, hinc *d* Pelion, hinc Ossa, montes gigantum fabula belloque memorati : hinc Musarum parens domusque

que Pieria : hic novissime calcatum Graio Herculi solum , saltus Oeteus : hinc sacro nemore nobilia e Tempe : hinc Libethra, carminumque fontes objacent. Tum jam vaste & multum *f* prominens Græcia , & dum Myrtoum pelagus attingat, à septentrione in meridiem vecta, quâ sol oritur, Ægæis, quâ occidit, Ioniis fluctibus objacet. ac proxime spatiosa est *g* Hellas nomine, grandi fronte procedit : *h* mox mari utroque, & Ionio magis, latera ejus intrante , donec quinque millia passuum pateat, media ferme prope inciditur. Deinde rursus terris huc se & illuc , verum in Ionium mare magis expandentibus, progressisq; in altum, non tam lata quam cœperat , ingens tamen iterum *i* & quasi peninsula extenditur, vocaturque Peloponnesos, ob sinus & promontoria, queis ut fibris littora ejus incisa sunt, simul quod tenui tramite in latus effunditur, platani folio simillima. In Macedonia prima est Thessalia : deinde Magnesia, Phthiotis. In Græcia, Doris, Locris, Phocis, Bœotis, Atthis, Megaris : sed omnium Atthis clarissima. In Peloponneso, Argolis, Laconice, Messenia, Achaia, Elis, Arcadia. ultra, Ætolia, Acarnania, Epiros, usque in Adrian. De locis atque urbibus quæ mare non abluit, hæc maxime memo-

memo-

randa sunt. In Theffalia, Lariffa, aliquan-
 do Iolcos : in Magnesia, Antronia : in
 Phthiotide, Phthia : in Doride, Pindus, &
 juxta situm Erineon : in Locride, Cynos
 & Calliaros : in Phocide, Delphi, & mons
 Parnafus, & Apollinis fanum atque ora-
 culum : in Bœotia, & Thebæ, & Cithæron
 fabulis carminibusque celeberrimus : in
 Attide, Eleufin Cereri consecrata : &
 clariores quam ut indicari egeant / Athe-
 næ : in Megaride, unde regioni nomen
 est, Megara : *m* at in Argolide, Argos &
 Mycenæ, & templum Iunonis, vetustate
 & religione percelebre : in *n* Laconide
 Therapne, Lacedæmon, Amyclæ, mons
 Taygetus : in Messenia, *o* Messene & *p* Me-
 thone : in Achaïa atque Elide quondam
 Pisæ Oenomai, Elis, & nomen delubrum-
 que Olympii Iovis, certamine gymnico,
 & singulari sanctitate, ipso quidem tamen
 simulacro (quod Phidiæ opus est) maxi-
 me nobile. Arcadium Peloponnesiacæ
 gentes undique incingunt. in ea sunt ur-
 bes, Psophis, Tenea & Orchomenon :
 montes, Pholoë, Cyllenius, Parthenius,
 Mænalus : flumina, Erymanthus & La-
 don. In Ætolia, *q* Naupactos : in Acar-
 nania, Stratos, oppida : in Epiro Dodo-
 nzi Iovis templum : & fons ideo sacer,
 quod cum sit frigidus & immerfas faces
 sicut

sicut cæteri extinguat, ubi sine igne procul admoventur, accendit. At cum littora leguntur, à promontorio Sepiade per Demetriam & Boion, Pteleon & Echidnon ad Pagasum sinum cursus est. Ille urbem Pagasam amplexus, amnem Sperchion accipit: & quia Minyæ Colchida petentes inde Argo navem solvère, memoratur. Ab eo ad Sunium tendentibus illa prænaviganda, Maliacus & Opuntius, grandes sinus, & in his cæsorum etiam Laconum trophæa, Thermopylæ, Opoës, Scarphia, Cnemides, Alope, Anthedon, Larymna, Aulis, Agamemnoniæ Graiorumque classis in Troiam conjurantium statio: Marathon magnarum multarumque virtutum testis, jam inde à Theseo Persarum maxima clade pernotus: Rhamnus parva, illustris tamen, quod in eafanum est Amphiarai: & Phidiaca Nemesis. Thoricos & Brauron, olim urbes, jam tantum nomina. Sunium promontorium est, finitque id littus Hellados quod spectat ad orientem. Inde ad meridiem terra convertitur usque ad Megaram, Atticæ, ut modo latere, ita nunc fronte pelago adjacens. Ibi est Piræus Atheniensium portus: Scironia saxa, sævo quondam Scironis hospitio etiam nunc infamia. Megarensium tractus Isthmon attingit: hoc illi

illi cognomen est, quia quinque millium spatio Ægæum mare ab Ionio submovens, angusto tramite Helladi Peloponneson annectit. In eo est oppidum Cenchreæ, sanum Neptuni: ludi, quos Isthmicos vocant, celebres: f Corinthos, olim clara opibus, post clade notior, nunc Romana colonia, ex summa arce quam Acrocorinthon appellant, maria utraque contuens. Peloponnesi oram (sicut diximus) sinus & promontoria lacerant: ab oriente Bucephalos & Chersonesus, & Scyllæon: ad meridiem t Malea, v Tænaros, Acritas, Ichthys: ad vesperum Chelonates, & Araxos. Habitant ab Isthmo ad Scyllæon Epidaurii, Æsculapii templo inclyti, & Trœzenii, fide societatis Atticæ illustres. Portus, Saronicus, & Schenitas, & Pagonus. Oppida autem, x Epidaurus, & y Trœzen, & Hermiona his littoribus apposita sunt. Inter x Scyllæon, & Maleam, Argolicus: inter hanc & Tænaron, Laconicus. Hinc ad Acritam, Asinæus: inde ad Ichthyn, Cyparissius. In Argolico sunt noti amnes, Erasinus atque Inachus, & notum oppidum, Lerne. In Laconico, Githius & Eurotas. In ipso Tænaro, Neptuni templum, & specus illi quem in Ponto Acherusiū diximus, facie & fabula similis. In Asinæo, flumen Pamissum. In Cyparissio

D

Alphicus.

Alpheus. Nomen dedere urbes in littore
 sitæ : hinc Cyparissus, illinc Asine. Messe-
 nii Pyliique terras colunt : & ipsa pelago
 Pylos adjacet. Cyllene, Callipolis, [1] Pa-
 træ oram illam tenent : in quam Chelo-
 nates & Araxos excurrunt : sed Cyllene,
 quod Mercurium ibi natum arbitrantur,
 insignis. Rhion deinde (maris id nomen
 est) anguste & velut freto lacus ore fre-
 quenti incidens, inter Ætolos & Pelopon-
 nesiacos usque ad Isthmon irrumpit. In-
 eo ad septentrionem spectare littora inci-
 piunt. In his est Ægion, & Ægira, & Olu-
 ros, & Sicyon: at in adversis Pagæ, Creusis,
 Anticyra, O Eanthia, Cyrrha, & notior ali-
 quanto nomine Calydon & Euenos. Extra
 Rhion in Acarnania maxime clara sunt,
 oppidum [2] Leucas, flumen Achelous.
 In Epiro nihil [3] Ambracio sinu nobilius
 est : facit sinus, qui angustis faucibus, &
 quæ minus mille passibus pateant, grande
 pelagus admittit. Faciunt urbes quæ assi-
 dunt. Actium, Argi Amphiloçii, Am-
 bracia, Æacidarum regia, Pyrrhique. Bu-
 troton ultra est. Deinde Ceraunii mon-
 tes : ab iis flexus in Adriam. Hoc mare
 [4] magno secessu littorum acceptum, &
 vaste quidem in latitudinem patens, quâ
 penetrat tamen vastius, [5] Illyricis, usq;
 Tergestum, cætera Gallicis Italisque gen-
 tibus

ribus cingitur. Parthini & Daffaretæ prima ejus tenent : sequentia paulatim Encheleæ, Phæaces : deinde sunt quos proprii Illyricos vocant. Tum Pyræi, & [6] Liburni, & [7] Istria. Urbium prima est Orium, secunda [8] Dyrrachium, Epidamnos ante erat. Romani nomen mutavêre, quia velut in damnum ituris, omen id visum est. Ultra sunt, Apollonia, Salona, Iadera, Narona, Tragurium, sinus Polaticus, & Pola, quondam à Colchis, ut ferunt, habitata (in quantum res transeunt) nunc Romana colonia. Amnes autem Æas & Nar, & Danubius, qui jam dictus est Ister: sed Æas secundum Apolloniam, Nár inter Pyræos & Liburnos : [9] per Istros Ister emittitur. Tergestum intimo in sinu Adriæ situm finit Illyricum.

IN CAP. III.

a *Canastreum*] Nunc Canistro.

b *Tessalonice*] Nunc Salonica, patria Theodori Garz.

c *Cassandria*] Nomen retinet.

d *Pelion*] Nomen retinet.

e *Tempe*] Nemora sunt.

f *Prominens Gracia*] Duobus in locis: in Sunio promontorio, nunc dicto Strues, sive Cabo de la columba : & in Peloponneso, nunc La morea.

g *Hellas nomine, grandi fronte*] De Græcia, grandi fronte, id est, Sunio promontorio.

h *Mox mari utroque*] In Peloponneso. nam ad sinum Megaricum est Ægæum, & à sinu Corinthiaco incipit Ionium.

i *Et quasi peninsula*] De Peloponneso loquitur.

k *Theba*] Celebres apud Thucydidem.

l *Athens*] Nunc vicus.

m *At in Argolide*] Visus est Mela confundere hæc: nam cum agit de Argolide, jam loquitur de Peloponneso.

n *Laconide*] In medio Peloponnesi.

o *Messene*] Messetia.

p *Methone*] Modona nunc.

q *Naupactos*] Hodie Lepanto.

r *Vsque ad Megaram*] Nunc est Alcathe.

f *Corinthos*] Nunc Goranto.

t *Malea*] Nunc Malvasia.

v *Tanaros*] Nunc Ereapolis.

x *Epidaurus*] Nunc Limera.

y *Træzen*] Nunc Predena.

z *Scyllæon*] Damala nunc, promontorium.

1 *Patra*] Nunc Patras.

2 *Leucas*] Leucates.

3 *Ambracio sinu*] Ab Ambracia civitate, quæ nunc est Larta.

4 *Magno secessu*] Maris Adriatici.

5 *Illyricis*] Nunc sunt Sclavoni.

6 *Liburni*] Nunc interiora tenent inter Dalmatas & veros Illyricos.

7 *Istria*] Cujus præcipua civitas est Pola.

8 *Dyrrachium*] Nunc Durazo.

9 *Per Istros Ister emittitur*] Non loquitur de Danubio. Constat enim Danubium longe distare ab Istria. Præterea Danubius non dicitur Ister nisi in Vualachia, ut diximus. an fuerint qui senserint esse fluvium in Istria, qui vocetur Ister, Strabo est

bo est autor. horum sententiam Mela sequitur. Sed nullum esse talem fluvium constat ex nostra peregrinatione. quod etiam audiveramus ante illam profectionem : & Vadianus, vir, iudicio meo, undecunque doctissimus, dum eam regionem penetraret, nusquam vidit Istrum fluvium.

C A P. IV.

I T A L I A.

DE ITALIA, magis quia ordo exigit, quam quia monstrari eget, pauca dicentur : nota sunt omnia. Ab *a* Alpibus incipit in altum excedere, atque ut procedit, media se perpetuo *b* Apœnini montis iugo attollens, inter Adriaticum & Thuscum, sive (ut aliter eadem appellantur) inter superum mare & inferum excurrit, diu *c* solida. Verum ubi longe abit, *d* in duo cornua scinditur, respicitque altero Siculum pelagus, altero Ionium : tota angusta, & alicubi multo quam *e* unde cœpit angustior. Interiora ejus aliæ aliæque gentes habitant. Sinistra parte *f* Carni & *g* Veneti colunt *h* togatam Galliam. *i* Tum Italici populi, *k* Picentes, *l* Frentani, *m* Dauni, *n* Appuli, *o* Calabri, *p* Salentini. Ad dextram sunt sub Alpibus *q* Ligures, sub Apœnino, *r* Hetruria. Post *s* Latium, Volsci, *t* Campani, & super Lucaniam *v* Brutii. Urbium quæ procul à mari

habitantur opulentissimæ sunt, ad fini-
 stram, & Patavium Antenoris, & Mutina
 & Bononia, Romanorum coloniæ. Ad
 dextram, & Capua à Thuscis, & (1) Roma
 quondam à pastoribus condita: nunc (2) si
 pro materia dicatur (3) alterum opus. At
 in oris proxima est à (4) Tergeste, (5) Con-
 cordia. Interfluit (6) Timavus, novem
 capitibus exurgens, uno ostio emissus.
 Deinde (7) Natiso non longe à mari di-
 rem attingit (8) Aquileiam. ultra est
 (9) Altinum. Superiora late occupat lit-
 tora (10) Padus. namque ab imis radici-
 bus Vesuli montis exortus, parvis se pri-
 mum fontibus colligit, & aliquatenus exi-
 lis ac macer, mox aliis amnibus adeo au-
 gescit atque alitur, ut se per septem ad po-
 stremum ostia effundat. Vnum de iis ma-
 gnum, Padum appellant. Inde tam citus
 profilit, ut discussis fluctibus diu qualem
 emisit undam agat, suumque etiam in ma-
 ri alveum servet, (11) donec eum ex ad-
 verso littore Istriæ eodem impetu pro-
 fluens Ister amnis excipiat. Hac re per ea
 loca navigantibus, quâ utrinque amnes
 eunt, inter marinas aquas dulcium hau-
 stus est. (12) A Pado ad Anconam tran-
 situr Ravenna, Ariminum, (13) Pisau-
 rum, Fanestris colonia, flumen, (14) Me-
 taurus, atque Esis: & illa in angusto illor-
 um

rum duorum promonteriorum ex diverso coeuntium, inflexi cubiti imagine sedens, ac ideo à Grajis dicta (15) Ancona, (16) inter Gallicas Italicasque gentes quasi terminus interest. Hanc enim prægressos Piceni littora excipiunt: in quibus (17) Numana, (18) Potentia, (19) Claterna, Cupra, urbes: castella autem (20) Firmum, Adria, (21) Truentum: id à fluvio qui præterit, ei nomen est. Ab eo (22) Senogallia maritima, ad (23) Aterni fluminis ostia. Urbes Bucara & (24) Histonium. Dauni autem (25) Tifernum amnem, Clitemiam, Lucrinum, (26) Theanum, oppida: montemque (27) Garganum. Sinus est continuo Appulo littore incinctus, nomine Vrias, modicus spatio, pleraque asper accessu. Extra, (28) Sipuntum, vel (ut Graji dixerent) Sipyus: & flumen quod Canusium attingens, (29) Ausfidum appellant. Post, (30) Barium, (31) Egnatia, & Ennio cive nobiles (32) Rudia: & in Calabria, (33) Brundisium, Valetium, (34) Lupia, (35) Hydrus mons, tum & Salentini campi, & Salentina littora, & urbs Graia, Callipolis. Hucusque Adria, hucusque Italiae latus alterum pertinet. Frons ejus in duo quidem se cornua (sicut supra diximus) scindit: cæterum mare quod inter utraque admittit,

80 P O M P O N I I M E L A
 misit, tenuibus promontoriis semel iterū
 que distinguens, non uno margine circuit,
 nec diffusum patensque, sed per sinus reci-
 pit. Primus Tarentinus dicitur, inter pro-
 montoria, Salen & Lacinium: in eoq; sunt,
 (36) Tarentus, (37) Metapontū, Heraclea,
 (38) Croto, Thurium. Secundus (39) Scyl-
 laccus, inter promontoria, (40) Lacinium &
 (41) Zephyriū, in quo est Petilia, Cœcinum,
 (42) Scyllaccum, Mistræ. Tertius inter Ze-
 phyrium & (43) Brutiū, Consilinum, Cau-
 loniam, Locrosq; circumdat. In Brutio sunt,
 Columna regia (44) Rhegium, Seylla, Tau-
 rianum, & (45) Metaurū. Hinc in Thuscum
 mare deflexus est, & ejusdem terræ latus
 alterum Terina. Hipponunc Vibon, Te-
 mesa, Clampetia, Blanda, (46) Buxentum,
 Velia, Palinurus, olim Phrygii gubernato-
 ris, nunc loci nomē: Pęstanus sinus (47) Pę-
 stum oppidum, Silarus amnis, Picentia, Pe-
 træ quas Sirenes habitavere, (48) Minervæ
 promontorium, opima Lucanię loca, sinus
 Puteolanus, (49) Surrentū, Herculaneum,
 Vesuvii montis aspectus, Pompeji, Nea-
 polis, (50) Puteoli, lacus Lucrinus, & Aver-
 nus, Baię, Missenū, id nunc loci, aliquando
 Phrygii militis nomen, Cumæ, Linternū,
 (51) Vulturinus amnis, Vulturinum oppi-
 dū, amœna Campanię littora (52) Sinuessæ,
 (53) Liris, (54) Minturnæ, (55) Formiæ,
 (56) Fun-

(56) Fundi, (57) Tarracina, Circes domus, aliquando (58) Circeji, Antium, Aphrodisium, Ardea, Laurentum. (59) Ostia citra Tyberim in hoc latere sunt. Ultra (60) Pyrgi, Anio, (61) Castrum novum, (62) Graviscæ, (63) Cossa, Telamon, (64) Populonia (65) Cecina, (66) Pisæ, (67) Hetrusca & loca & nomina. Deinde (68) Lunna, Ligurum, & (69) Liguria, & (70) Genua, (71) Sabatia, & (72) Albigaunum. Tum Paulon & (73) Varum flumina, utraque ab Alpibus delapsa. Sed Varum, quia Italiam finit, aliquanto notius. Alpes ipsæ ab iis littoribus longe lateque diffusæ, primo ad Septentrionem (74) magno gradu excurrunt: deinde ubi Germaniam attigerunt, (75) verso impetu in orientem abeunt, direptisque (76) populis immanibus, (77) usque in Thraciam penetrant.

IN CAP. IV.

a *Alpibus*] Alpes nos in quatuor itinera distribuimus: primum, versus septentrionem, & dicitur mons Sancti Gottardi: secundum, versus meridiem, & dicitur Mons Sancti Bernardi: tertium, etiam versus meridiem, & dicitur mons Sancti Dionysii, nunc San Senis: quartum, etiam versus meridiem, & dicitur Pœninus.

b *Apennini*] Ramentum est Alpium, dividens universam Italiam.

c *Solida*] Id est, non faciens sinus.

d *In duo cornua*] In duo promontoria: alterum, Salentinorum, alterum, dictum Leucopetram.

e *Vnde cepit*] Hoc est, ex Alpibus.

f *Carni*] Carni sunt populi in ramento Al-
pium: sunt omnes Sclavi, sub jugo Ferdinandi
regis Romanorum & Ungariæ & Boëmiæ, archi-
ducis Austriæ. Dividitur hæc regio in duplicem
Carniolam, alteram siccam, in qua sunt Istri: al-
teram irriguam, unde Savus fluvius ortum habet.

g *Veneti*] In sinu sunt Adriatico, qui ut dixi-
mus La Canal de Veniza vocatur. Galli olim dicti
togati: nunc ea regio usque ad Rubiconem voca-
tur La marcha Trevifana. ibi civitas sunt Vene-
tiæ, de qua latissime dicam in meis Commentariis.

h *Togatam Galliam*] A toga veste, qua etiam-
num utuntur Veneti.

i *Tum Italicis populis*] A Rubicone usque ad pro-
montorium Salentinorum, quod nunc dicitur
Cabo de Sancta Maria.

k *Picentes*] Juxta Anconam. Nunc Marcha
d'Ancona.

l *Frentani*] Nunc Franca villa.

m *Dauri*] Siponto, Manfredonia, mons Gar-
ganus.

n *Appuli*] Nomen retinet, nunc La Pulla.

o *Calabri*] Nomen retinet, Calabria.

p *Salentini*] Nunc Salen Mela.

q *Ligures*] Nunc Genoueses.

r *Hetruria*] La Toscana hodie.

s *Latium*] Latini.

t *Campani*] Regio quæ retinet nomen, & est
initium regni Neapolitani.

v *Bruttis*] Nomen habent ubi Cosentia Cala-
brorum.

x *Patavinum*] Nunc Padua in Marchia Tarvisana.

y *Mutina*] Nunc Modena.

z *Bononia*] Bologna la grassa.

(1) Ca-

(1) *Capua*] Nomen retinet.

(2) *Si pro materia*] Id est, si habeatur ratio magnitudinis Romanæ.

(3) *Alterum opus*] Id est, nemo est qui credat urbem conditam esse à pastoribus: tam est ornata ædificiis magnificis.

(4) *Tergeste*] Nunc Trieste.

(5) *Concordia*] Nomen retinet.

(6) *Timavus*] Si quis volet scire rem ipsam veram de Timavo, legat Vadianum, qui peragravit regionem, & vidit Timavum. nomen est fluvii & fontis.

(7) *Natiso*] Nunc Lisontio.

(8) *Aquileia*] Nunc Algar castellum.

(9) *Altinum*] Nunc Torcello.

(10) *Padus*] Nunc El Po.

(11) *Donc enim*] Quotquot inviserunt illam regionem, quos ego Venetiis interrogavi, respondent, fabulam esse quod de Istro fluvio adducitur ab autoribus. nam de Danubio nemo non scit longe distare ab Adriatico, præterea interceptos esse montes.

(12) *A Pado ad Anconam transitur Ravenna*] Id est, per Ravennam: nomen retinet. sed cum sequitur, Ariminum, accusativus ille refertur ad illam præpositionem ad: cum dicitur, ad Anconam, ad Ariminum, ad Pisaurum. Ariminum nunc dictum Rimino.

(13) *Pisaurum*] Nunc Pesaro.

(14) *Metaurus*] Nunc Plumba fluvius.

(15) *Ancona*] Nomen retinet.

(16) *Inter Gallias Italicasque gentes*] Ancona terminus est Galliarum Cisalpinarum & Italiarum.

(17) *Numana*] Dicunt hanc deletam esse.

18 *Potentia*] Vbi nunc est Virgo Maria Lau-
retana, vulgo Loreto.

19 *Claterna*] Nunc Flaviano.

20 *Firmum*] Nunc Fermo.

21 *Truentum*] Nunc Tronto.

22 *Senogallia*] Nunc La Romandiola, & Cam-
pagna.

23 *Aterni*] Nunc Pescaria flumen.

24 *Histonium*] Nunc Gualto.

25 *Tifernum amnem*] Nunc Bisano.

26 *Theanum*] Nomen retinet Teano.

27 *Garganum*] Nunc Santangelo.

28 *Sypuntum*] Nunc Sypono.

29 *Aufidam*] La Fante vulgo.

30 *Bariam*] Barri hodie.

31 *Egnatia*] Juvenatia.

32 *Rudia*] Non extant.

33 *Brundisium*] Nunc Brindes.

34 *Lupia*] Lezo.

35 *Hydrus mons, tum*] Locus corruptus, quem
nos inter alios restituimus. legendum est Hydrun-
tum, nunc Otrento.

36 *Tarentus*] Nunc Taranto.

37 *Metapontum*] Pelicor hodie.

38 *Croton*] Nunc Crutone.

39 *Scyllaceus*] Nunc Desquillachro.

40 *Lacinium*] Nunc Cabo de colone.

41 *Zephyrium*] Nunc Cabo de sole.

42 *Scyllaceum*] Nunc Esquillachro.

43 *Brutium*] Nunc Cabo de sciglio.

44 *Regium*] Nunc Rezo.

45 *Metaurum*] Terzana.

46 *Buxentum*] Nunc Belvedere.

47 *Pestum*] Nunc Polycastro.

48 *Minervie*] Nunc Cabo de Minerva.

- 49 *Surrento*] Nunc Sorrento.
 50 *Puteoli*] Nunc Puzoli.
 51 *Vulturnus*] Nunc Viterno.
 52 *Sinneffa*] Nunc Sessa.
 53 *Liris*] Nunc El Garillano, fluvius.
 54 *Minturnae*] Nunc Castellum, vulgo Trajectum.
 55 *Formia*] Nunc Nola.
 56 *Fundi*] Nunc Fondi.
 57 *Tarracina*] Gaieta nunc.
 58 *Circeji*] Nunc Cerchelli.
 59 *Ostia*] Nunc oppidum & portus, retinet nomen.
 60 *Pyrgi*] Nunc Civita Vecia.
 61 *Castrum novum*] Nunc Corneto.
 62 *Gravisca*] Nunc Montalto.
 63 *Cossa*] Nunc Orbitello.
 64 *Populonia*] Nunc Piombino.
 65 *Cecina*] Cesena hodie.
 66 *Pisa*] Nunc Pisa.
 67 *Hetrusca*] Nunc Toscana.
 68 *Luna*] Nunc Sarrazana.
 69 *Liguria*] Nunc Terra de Genova.
 70 *Genua*] Nomen retinet.
 71 *Sabatia*] Nunc Saona.
 72 *Albigaunum*] Nunc Arbenga.
 73 *Varum*] El Var, nomen retinet.
 74 *Magno gradu*] Usque ad Adulam montem.
 75 *Verso impetu in orientem abeunt*] Juxta Noricos, Rhætios, Vindelicos, Noricos, Pannonios superiores & inferiores, usque ad Mysiam superiorem.
 76 *Populis immanibus*] Quos diximus, & alios videlicet Carnos.
 77 *Usque in Thraciam*] Id est, ad principium Thraciz.

CAP. V.

GALLIA NARBONENSIS.

GALLIA *a* Lemanno lacu & *b* Gebennicis montibus in duo latera divisa, atque altero *c* Thuscum pelagus attingens, altero Oceanum, hinc à Varo, illinc à *d* Rheno, ad Pyrenæum usque promittitur. Pars nostro mari apposita, fuit aliquando braccata, *e* nunc Narbonensis magis culta, & magis consita, ideoque etiam lætior. Urbium quas habet opulentissimæ sunt, *Vasio* Vocontiorum, *f* Vienna Allobrogum, *g* Avenio Cavarum, *Arecomi*corum *h* Nemausus, *i* Tolossa Tectosagum, *k* Secundanorum *l* Arausio, *m* Sextanorum *n* Arelatæ, *o* Septumanorumque Blitera. Sed antestat omnes Atacinorum Decumanorumque colonia, unde olim iis terris auxilium fuit, nunc & nomen & decus est, *p* Martius Narbo. In littoribus aliquot sunt cum aliquibus nominibus loca. Cæterum raræ urbes, quia rari portus, & omnis plaga austro atque africo exposita est. *q* Nicea tangit Alpes, tangit oppidum Deceatum, tangit *r* Antipolis. Deinde *s* forum Iulii, Octavianorum colonia. Tunc post Athenopolis, & *t* Olbia, & Glanon, & Citharistes, & Halycidon Massiliensium

liensum portus, & in eo ipsa Massilia. Hęc à Phocœis oriunda, & olim inter asperas posita, nunc ut pacatis, ita dissimillimis tamen vicina gentibus. Mirum quam facile & tunc sedem alienam ceperit, & adhuc morem suum teneat. Inter eam & Rhodanum maritima Avaticorum stagno affidet & fossa Mariana. Partem ejus amnis navigabili alveo effundit: alioquin littus ignobile est Lapidum (ut vocant) in quo Herculem contra Albionem & Bergiona, Neptuni liberos, dimicantem, cum tela defecissent, ab invocato Iove adjutum imbre lapidum ferunt. credas pluisse, adeo multi passim & late jacent. & Rhodanus non longe ab Istri Rhenique fontibus surgit. Deinde Lemanno lacu acceptus tenet impetum, seque per medium integer agens, quantus venit egreditur. Inde contra in occidentem ablatus, aliquandiu Gallias dirimit. Post cursu in meridiem abducto, hęc intrat, accessuque aliorum amnium jam grandis, & subinde grandior, inter y Volcas & x Cavaras emittitur. Ultra sunt stagna Volcarum, Ledum flumen, castellum Latara, Mesua collis incinctus mari pene undique: ac, nisi quod angusto aggere continenti annectitur, insula. Tum ex Gebennis demissus Arauraris juxta Agathan, secundum Bliteras

Obris

Obris fluit. Atax ex Pyrenæo monte digressus, qua sui fontis aquis venit, exiguus vadusque est, & ingentis alioquin alvei tenens, nisi ubi Narbonem attingit, nusquam navigabilis: sed cum hybernis intumuit imbribus, usque eo solitus insurgere, ut se ipse non capiat. Lacus accipit cum Rubresus nomine, spatiosus admodum, sed quâ mare admittit, tenuis aditu. Ultra est [1] Leucata, littoris nomen, & [2] Salusæ fons, non dulcibus, sed salioribus quam marinæ sint, aquis defluens. Iuxta campus minuta arundine gracilique perviridis, cæterum stagno subeunte suspensus. Id manifestat media pars ejus, quæ abscissa proximis, velut insula natat, pellicque se atque attrahi patitur. quin & ex iis quæ ad imum perfossa sunt, suffusum mare ostenditur. Vnde Graiis nostrisque etiam autoribus, verine ignorantia, an prudentibus etiam mendacis libidine, visum est tradere posteris, in ea regione piscem è terra penitus erui, qui ubi ex alto hucusque penetravit, per ea foramina ictu captantium interfectus extrahitur. Inde est ora Sardonum, & parva flumina, Thelis, & Thicis: ubi accrevère, persæva. colonia [3] Ruscino, vicus Eliberri magnæ quondam urbis, & magnarum opum tenue vestigium; Tum inter Pyrenæi promontoria

ria [4] portus Veneris est in sinu falso, &
[5] Cervaria locus, finis Gallia.

IN CAP. V.

a *Lemanno lacu*] El lago de Geneva. sive El lago de Losana.

b *Gebennicis montibus*] Le mont Calvernia nunc.

c *Thuscum pelagus*] Diximus esse El mar de la Toscana.

d *Rheno*] Le Rhin hodie.

e *Nunc Narbonensis*] Olim vocata provincia Romanorum.

f *Vienna*] Nomen retinet, in Delphinatu.

g *Avenio*] Nomen retinet.

h *Nemausus*] Nunc Nimes.

i *Tbalosa*] Nomen retinet.

k *Secundanorum*] Id est, ubi erat secunda legio.

l *Aranisio*] Aurenge.

m *Sextanorum*] Vbi erant milites sextae legionis.

n *Arelata*] Nomen retinet Arles.

o *Septimanorum Blitera*] Nunc Besiere.

p *Martius Narbo*] Nunc Narbona.

q *Nicea*] Nunc Nisa. r *Antipolis*] Nunc Ragni.

f *Forum Iulii*] Nunc Freio. t *Olbia*] Nunc Eres.

v *Fossa Mariana*] Aigues mortes.

x *Rhodanus*] Nunc Le Rosne.

y *Volcas*] Eos qui apud Montem Pessulanum agunt.

z *Cavares*] Avenionenses.

1 *Leucata*] Nomen retinet.

2 *Salsusa*] Nomen retinent, nunc Salses.

3 *Ruscino*] Perpinnam hodie, caput comitatus Rosilionis.

4 *Portus Veneris*] Cap de Creus, hodie.

5 *Cervaria*] Nunc Cobliure,

CAP.

CAP. VI.

HISPANIA.

PYRENÆVS primo hinc in Britannicum procurrit Oceanum, *b* tum in terras fronte conversus, Hispaniam irrumpit, & minore ejus parte ad dextram exclusa trahit perpetua latera continuus, donec per omnem provinciam longo limite immissus, *c* in ea littora quæ occidenti sunt aduersa, perveniat. Ipsa Hispania, *d* nisi quâ Gallias tangit, *e* pelago undique incincta est: *f* ubi illis adhæret, *g* maxime angusta, paulatim se in nostrum mare & Oceanum extendit: *h* magis magisque latior ad occidentem abit, ac fit ibi latissima. Viris, equis, ferro, plumbo, ære, argento auroque tam abundans, & adeo fertilis, ut sicubi ob penuriam aquarum effœta & sui dissimilis est, linum tamen aut spartum alat. *i* Tribus autem est distincta nominibus: parsque ejus Tarraconensis, pars Bætica, pars Lusitania vocatur: *k* Tarraconensis altero capite Gallias, altero *l* Bæticam *m* Lusitaniamque contingens, mari latera objicit nostro, quâ meridiem, quâ septentrionem spectat, Oceano. *n* Illas fluvius *o* Anas separat, *p* & ideo Bætica maria utraque prospicit: ad occidentem,

dentem, Atlanticum: ad meridiem, nostrum. Lusitania Oceano tantummodo obiecta est, sed latere ad septentriones, q̄ fronte ad occasum. Urbium de mediterraneis in Tarraconensi clarissimæ fuerunt ⁊ Pallantia & Numantia, nunc est ⁊ Cæsaraugusta: in Lusitania, ⁊ Emerita: in Bætica, ⁊ Astigi, ⁊ Hispalis, ⁊ Corduba. at si littora legas, à Cervaria proxima est rupes quæ in altum Pyrenæum extrudit. Dein Thicis flumen, ad [1] Rhodam, Clodianum ad [2] Emporia. Tum [3] mons Iovis, cujus partem occidenti adversam, eminentia cautium, quæ inter exigua spatia ut gradus subinde confurgunt, [4] Scalas Annibalis appellant. Inde ad Tarraconem parva sunt oppida, [5] Blanda, Illuro, [6] Betullo, [7] Barchino, [8] Subur, Tholobi: parva flumina, Betullo juxta Iovis montem, [9] Rubricatum in Barchinonis littore inter Subur & Tholobin majus, [10] Tarraco urbs est in his oris maritimarum opulentissima. Tulcis eam modicus amnis super, ingens [11] Iberus deorsum attingit. Inde se in terras pelagus insinuat, & primum magno impetu admissum, mox in duos sinus promontorio quod [12] Ferrariam vocant, finditur: prior Sucronensis dicitur, major hic & magno fatis ore
pela-

pelagus accipiens, & quo magis penetra-
 tur, angustior, Serabim, & [13] Duriam
 & [14] Sucronem non magna excipit flu-
 mina: urbes complexus, & alias quidem,
 sed notissimas [15] Valentiam, & [16] Sa-
 guntum illam fide & ærumnis inclytam.
 Sequens [17] Illicitanus Alonem habet
 & [18] Lucentiam, & unde ei nomen est
 [19] Illicen. Hic jam terræ magis in altum
 eunt, latioremq; quam fuerat Hispaniam
 faciunt. Verum ab iis quæ dicta sunt, ad
 principia Bæticiæ, præter [20] Carthagi-
 nem quam dux Pœnorum Asdrubal con-
 didit, nihil referendum est. In illis oris
 ignobilia sunt oppida, & quorum mentio
 tantum ad ordinem pertinet. [21] Virgi
 in sinu quem Virgitanum vocant. Extra,
 Abdera, [22] Suel, Hexi, [23] Menoba,
 [24] Malaca, [25] Salduba, Lacippo, Ber-
 besul. Aperit deinde angustissimum pe-
 lagus, & proxima inter se Europæ atque
 Africæ littora montes efficiunt, ut initio
 diximus, columnæ Herculis Abyla & Cal-
 pe: uterque quidem, sed Calpe magis, &
 pene totus in mare prominens. Is mirum
 in modum concavus, ab ea parte qua spe-
 ctat occasum, medium ferè latus aperit:
 atque inde ingressus totus admodum per-
 vius, prope quantum patet sinus: & specus
 ultra est. In eoque [26] Carteia (ut quidam
 putant)

putant) aliquando Tartessos , & quam transvecti ex Africa Phœniçes habitant : atque unde nos sumus , cingente freto ; [27] Mellaria & Bello , & Belippo , usque ad [28] Iunonis promontorium oram fre- ti occupat. Illud jam in occidentem & O- ceanum obliquo jugo excurrens , atque ei quod in Africa Ampelusiam esse dixeramus adversum , qua nostra maria sunt , finit Europen.

IN CAP. VI.

a *Pyrenæus hinc*] Hoc est , ex capite Veneris in Britannicum Oceanum excurrit , id est , mare Oceanum fontis Rabiaz .

b *Tum in terras fronte conversus Hispaniam ir- rumpit*] Nam duo maxima ramenta ex Pyrenæo irrumpunt : alterum vocatur Idubeda mons , alte- rum Orospeða .

c *In ea littora quæ occidenti sunt adversa*] Nam Idubeda usque ad Portugalliam protenditur . Va- ria sortitur nomina ex gentibus juxta habitanti- bus . In primis vocatur La Sierra Datiencia : dein- de , Sumo Sierra : tum El puerto de la Tablada : postea , La Palomera davila : hinc , El puerto del Colmenar , & El puerto del Pico : deinde , El puer- to de Tornavacas . Hinc procurrit usque ad mare occidentale in Portugallia , & Prominens mons vocatur , El monte de la Strella .

d *Nisi quâ Gallias tangit*] Indicat totum tra- ctum Pyrenzi à promontorio Veneris , quod est Cap de Creus , usque ad fontem Rabiam .

e *Pelago*] A meridie , mari nostro : a septen- trione , mari Britannico .

¶ Vbi

f *Vbi illis adheret*] Illis videlicet Galliis.

g *Maxime angusta*] Hæc videbis in plano, & in globo.

h *Magis magisque latior ad occidentem abit*] Præcipue in medio, à capite Finis terræ usque ad Carthaginem novam.

i *Tribus distincta nominibus*] Dividitur Hispania, in Hispaniam Tarraconensem, Bæticam, & Lusitaniam.

k *Tarraconensis altero capite Gallias*] Gallias ex parte Pyrenæorum.

l *Baticam*] Versus Caridemum promontorium, nunc dictum Cabo de Carbonero.

m *Lusitaniamque contingens*] Prope Guadalupe, usque ad Doriam fluvium.

n *Illas*] Videlicet Lusitaniam & Bæticam.

o *Ana*] Legendum isto modo, & non Anas. Vulgo dicitur Guadiana, vocabulo Sarracenicum. nam Gua lingua Arabica sonat aquam. fluvius iste dividit Bæticam à Lusitania.

p *Et ideo Batica maria utraque*] Id est, nostrum & Oceanum: nostrum à freto usque ad Caridemum promontorium, quod est caput de Gata: Oceanum à freto usque ad Anam.

q *Fronte*] Videlicet Cabo de San Vincente.

r *Pallantia*] Nunc Palentia.

f *Numantia*] Nunc Soria.

t *Casaraugusta*] Nomen retinet, in regno Aragonum.

v *Emerita*] Nunc Merida la grande.

x *Astigi*] Nunc Ecija.

y *Hispalis*] Nunc Sevilla.

z *Corduba*] Nomen retinet.

1 *Rhoda*] Nomen retinet.

2 *Emporia*] Nunc Ampuries.

- 3 *Mons Iovis*] Nunc Monivi.
- 4 *Scalas Annibalis*] Nunc Les costes de Garraf.
- 5 *Blanda*] Nunc Blanes.
- 6 *Betullo*] Nunc Beson.
- 7 *Barchino*] Nunc Barcelona.
- 8 *Subur*] Siges hodie.
- 9 *Rubricatum*] Nunc Lobregat.
- 10 *Tarraco*] Nunc Tarragona.
- 11 *Iberus*] Nunc Ebro.
- 12 *Ferrariam*] Nunc El cabo de Martin.
- 13 *Duriam*] Turiam legendum est. nunc est Guada Laviar.
- 14 *Sucronem*] Nunc est Xucar.
- 15 *Valentiam*] Nomen retinet.
- 16 *Saguntum*] Nunc Morvedre.
- 17 *Illicitanus sinus*] Nunc dicitur de Alacant.
- 18 *Lucentiam*] Nunc Lugent.
- 19 *Illicen*] Nunc Alacant.
- 20 *Carthaginem*] Nunc Cartagena.
- 21 *Virgi*] Nunc Almeria.
- 22 *Suel*] Chipiona.
- 23 *Menoba*] Nunc Velez Malaga.
- 24 *Malaca*] Nomen retinet.
- 25 *Salduba*] Nunc Ubeda.
- 26 *Carteia*] Nunc Cartaia.
- 27 *Mellaria & Bello*] Tariffa. Mellaria non extat.
- 28 *Iunonis promontorium*] Sancta Maria, aut El puerto de Sancta Maria.

C A P. VII.

MEDITERRANEI MARIS

I N S V L Æ.

GADES *a* insula, quæ egressis fretum
 obvia est, admonet ante reliquas
 dicere quam in Oceani littora terrarum-
 que circuitum (ut initio promisimus) ora-
 tio excedat. *b* Paucae sunt in Mæotide (inde
 enim videtur commodissimum incipere)
 neque omnes tamen incoluntur. nam nec
 pabula quidem large ferunt. Hac re ha-
 bitantibus caro magnorum piscium sole
 siccata, & in pulverem usque contusa, pro
 farre est. Paucae & in Ponto. Leuce Bo-
 rysthenis ostio objecta, parva admodum,
 & quia ibi Achilles situs est, Achilleæ co-
 gnomine. Non longe accolitur Aria, quæ
 Marti sacrata (ut fabulis traditur) tulit
 aves cum summa clade advenientium,
 pennas quasi tela jaculantes. Sex sunt Istri
 ostia: ex his Peuce notissima & maxima.
c Thynnias Mariandynorum finibus pro-
 xima, urbem habet, quam quia Bithyni
 incolunt, Bithynida appellant. Contra
 Thracium Bosporum duæ parvæ, parvo-
 que distantes spatio, & aliquando credi-
 tæ dictæque concurrere, & *d* Cyanæ vo-
 cantur

eantur & Symplegades. In Propontide
 tantum Proconnesos habitatur. Extra Hel-
 lespontum, earum quæ Asiaticis regioni-
 bus adjacent, clarissimæ sunt, e Tenedos,
 Sigæis adversa littoribus, & quo dicentur
 ordine, ad promontorium Tauri montis
 expositæ: quas quidam dici putavêre
f *Maçgaur*, sive quod fortunati admodum
 cœli solique sunt, sive quod eas suo suo-
 rumque regno Macar occupaverat. In
 Troade g Lesbos: & in ea quinque olim
 oppida, Antissa, Pyrrha, Ereſſos, Cirava,
 Mitylene. In Ionia, h Chios & i Samos.
 In Caria, k Cos. In Lycia, l Rhodos. In
 illis singulæ sunt iisdem nominibus ur-
 bes. In Rhodo tres quondam erant, Lin-
 dos, Camiros, Ialyſos. quæ contra Tauri
 promontorium importune navigantibus
 obiacent, Chelidoniæ nominantur. In
 sinu quem maximum Asia recipit prope
 media m Cyprus ad ortum occasumque
 se immittens, recto jugo inter Ciliciam
 Syriamque porrigitur ingens, ut quæ ali-
 quando novem regna ceperit, & nunc ali-
 quot urbes ferat: quarum clarissimæ, Sa-
 lamis & Paphos, & (quo primum ex mari
 Venerem egressam accolæ affirmant) Pa-
 læpaphos. n Arados etiam in Phœnice est
 parva, & quantum patet, tota oppidum:
 frequens tamen, quia etiam subter aliena
E
tecta

tecta sedem ponere licet. Parva & Cano-
 pos, Nili ostio quod Canopicum vocant,
 obvia est. Menelai gubernator Canopus
 ibi forte moriens, nomen insulæ, illa ostio
 dedit. o Pharos Alexandriae nunc ponte
 conjungitur, olim (ut p̄ Homericō carmi-
 ne proditum est) ab eisdem oris cursu diei
 totius abducta : & , si ita res fuit , videri
 potest conjectantibus in tantum mutatæ
 causas Nilum præbuisse, dum limum sub-
 inde , & præcipue cum exundaret , littori
 annectens , auget terras , spatiumque au-
 gescentium in vicina vada promovet. In
 Africa contra majorem Syrtim Cuteletos :
 contra minoris promontoria , Meninx &
 Cercinna : contra Carthaginis sinum, Ta-
 richia & Ægates , Romana clade memo-
 rables. Plures Europæ littoribus sunt
 appositæ. In Ægæo mari prope Thraciam
 q̄ Thasos, r̄ Imbros, Samothrace, Scandil-
 le, Polyægos , s̄ Sciathos, Halonesos : &
 quam aliquando , omnibus qui mares
 erant cæsis , tantum sceminæ tenuisse di-
 cuntur, Atho monti t̄ Lemnos adversa.
 Pagæus sinus Sciathon prospicit , Cicy-
 neton amplectitur. v̄ Eubœa ad meridiem
 promontorium Geræston & Caphareum :
 ad septentrionem Cœneum extrudit , &
 nusquam lata, duûm millium spatium ha-
 bet ubi arctissima est : cæterum longa, ro-
 tique

rique Bœotiae apposita, angusto freto distat à littore, Euripon vocant, rapidum mare, & alterno cursu septies die ac septies nocte fluctibus invicem versis, adeo immodice fluens, ut ventos etiam ac plenis velis navigia frustretur. Aliquot in ea sunt oppida, Hestiaea, Eretria, Pyrrha, Nesos, Oechalia: verum opulentissimæ Carystos & Chalcis. In Athide Helene est, nota stupro Helenæ, & Salamis excidio classis Persicæ notior. Circa Peloponneson etiam nunc in Ægæo Phitiusa, & Ægina Epidaurico littoni proxima, Troezenio Calauria inter ignobiles, aliâs letho Demosthenis nobilis. In Myrtoo Cythera contra Malcam emissa, & Theganusa contra Acritam. In Ionio Prote, Hyria, Cephalenia, Neritos, Same, Zacynthos, Dulichium: & inter non ignobiles, Vlyssis nomine Ithaca maxime illustris. In Epiro Echinades, & Strophades, olim Plotæ. Contra Ambracium sinum Leucadia, & vicina Adriatico mari y Corcyra: hæ Thracum Graiorumque terris objacent. At interioribus & Melos, Olearos, Ægina, Cathon, Ios, Thera, Gyaros, Hippuris, Donnyssa, Cianos, Chalcis, Icaria, Pinaria, Nisyros, Lebynthos, Calydne, Asine. hæ, quia dispersæ sunt, Sporades. Ab eis Sicynus, Hypanos, Cythnos, Siphnos, Sciriphos,

riphos, Rhene, Paros, Scyros, Tenos, Myconos, Naxos, Delos, [1] Andros : quia in orbem jacent, Cyclades dictæ sunt. Super eas jam in medio mari, ingens & centum quondam urbibus habitata [2] Crete, ad orientem promontorium Samonium, ad occidentem [3] *κεῖν μέτωπον* immittit : nisi major esset, Cypro similis : multis famigerata fabulis, adventu Europæ, Pasiphaes & Ariadnæ amoribus, Minotauri feritate fatoque, Dædali operibus & fuga, tum statione atque morte : maxime tamen eo, quod ibi sepulti Iovis pene clarum vestigium sepulcrum est, cui nomen ejus insculptum esse accolæ ostendunt. Urbium notissimæ, Gnosos, Gortyna, Lycetos, Lycastos, Holopyxos, Phæstos, Cydon, Manethusa, Dictynna. Inter colles, quod ibi nutritum Iovem accepimus, fama Idæi montis excellit. Iuxta est Asticla, Naumachos, Zephyre, Crise, Gaudos, & quas Musagoras numero tres, uno tamen vocabulo appellant : atque unde Carpathio mari cognomen est, Carpathos. In Adria, Absoros, Celaduse, Absyrtis, Issa, Trucones, Hydria, Electrides, nigra Corcyra, Tragurium, Diomedia, Æstria, Asine, atque ut Alexandriæ, ita Brundusio adjacens Pharos. [4] Sicilia (ut ferunt) aliquando continens, & agro Brutio

Brutio annexa: post [5] freto maris Siculi abscissa est. Id angustum & anceps alterno cursu modo in Thuscum, modo in Ionium pelagus perfluit, atrox, sævum, & Scyllæ Charybdisque sævis nominibus inclytum. Scylla saxum est, Charybdis mare, utrunque noxium appulsis: ipsa ingens & tribus promontoriis in diversa procurrens, Græcæ literæ imaginem, quæ Delta dicitur, efficit. [6] Pachynum vocatur quod Græciam spectat: Lilybæum, quod in Africam: Pelorum, quod in Italiam vergens Scyllæ adversum est: causa nominis Pelorus, gubernator ab Annibale ibidem conditus: quem idem vix profugus ex Africa, ac per ea loca Syriam petens, quia procul iuenti videbantur continua esse littora, & non pervium pelagus, proditum se arbitratus occiderat. Ab eo ad Pachynum ora quæ extenditur Ionium mare attingens, hæc fert illustria, [7] Messanam, [8] Taurominium, [9] Catinam, [10] Megarida, [11] Syracusas, & in iis mirabilem Arethusam. fons est in quo videntur jacta in Alpheum amnem, ut diximus, Peloponnesiaco littori infusum: unde ille creditur non se consociare pelago, sed subter maria terrasque depressus, huc agere alveum, atque hîc se rursus extollet. Inter Pachynum & Lilybæum [12] A-

cragas est, Heraclea, & Therma. Inter Lilybæum & Pelorida [13] Panormus & Himera. Interius vero Leontini, Centuripinum, & Hybla, aliæque complures. Famam habet ob Cereris templum Enna, præcipua. Montium Eryx maxime memoratur ob delubrum Veneris ab Ænea conditum: & Ætna quæ Cyclopa olim tulit, nunc assiduis ignibus flagrat. De omnibus Himera referendus, quia in media admodum ortus, in diversa decurrit, scindensque eam utrinque, alio ore in Libycum, alio in Thuscum mare devenit. Circa Siciliam in Siculo freto est Ææ, quam Calypso habitasse dicitur. Africam versus Gaulos, [14] Melita, Cosura: propius Italiam Galata, & illæ septem, quas Æoli appellant, Osteodes, Lipara, Didyme, Phœnicusa, Ericusa, Hieria, & Strongyle, ut [15] Ætna, perpetuo flagrant igne. At Pithecusa, Leucothea, Ænaria, Sinonia, Capræ, Prochyta, Pontia, Pandataria, Phyttonia, Palmaria, Italico lateri citra Tyberina ostia objacent. Ultra aliquot sunt parvæ, Dianium, Iginium, Carbania, Virgo, Ilua, Capraria. Duæ grandes, fretoque divisæ Hetrusco, quarum [16] Corsica littori propior inter latera tenuis & longa, præterquam ubi Aleria & Marianæ coloniæ sunt, à barbaris colitur: [17] Sardinia

nia Africum pelagus attingens, nisi quod in occidentem quam in orientem angustius spectat, par & quadrata undique, & nusquam non aliquanto spatiosior quam ubi latissima est Corsica. cæterum fertilis, & soli quam cœli melioris: atque ut foecunda, ita pene pestilens. In ea antiquissimi populorum sunt Ilienses. Urbium antiquissimæ, [18] Calaris & Sulchi. At in Gallia, quas referre conveniat, solæ sunt Stœchades, ab ora Ligurum ad Massiliam usque dispersæ. [19] Baleares in Hispania contra Tarraconensia littora sitæ, non longe inter se distant, & ex spatio suo cognominibus acceptis, [20] majores [21] minoresq; perhibentur. Castella sunt in minoribus, Iamno & Mago: in majoribus, [22] Palma & [23] Polentia coloniæ. [24] Ebusos è regione promontorii quod in Sucronensi sinu Ferrariam vocant, eodem nomine urbem habet, frumentis tantum non foecunda, ad alia largior, & omnium animalium quæ nocent adeo experts, ut nec ea quidem quæ de agrestibus mitia fiunt, aut generet, aut, si invec̄ta sunt, sustineat. Contra est [25] Colubraria, cujus meminisse succurrit, quod cum scateat multo ac malefico genere serpentum, & sit ideo inhabitabilis, tamen ingressis eam, intra id spatium quod Ebu-

sitana humo circumsignaverunt, sine pernicie tuta est, iisdem illis serpentibus qui solent obvios appetere, aspectum ejus pulveris, aliudve, quod verius, procul & cum pavore fugientibus.

IN CAP. VII.

a *Gades insula*] Nunc dicta Caliz.

b *Pauca sunt in Maotide*] Una est ditissima, nunc dicta Tana. olim erat Venetorum, & dicebatur Alopecia.

c *Thynias*] E regione Mariandynorum.

d *Cyanea*] Sunt & in Ponto & in Propontide.

e *Tenedos*] Nunc Tenedo.

f *Μααχθάρων*] Id est, fortunatorum, beatorum.

g *Lesbos*] Nunc Metelina.

h *Chios*] Nunc Cio.

i *Samos*] Nunc Samio.

k *Cos*] Nunc Lango.

l *Rhodos*] Nomen retinet.

m *Cyprus*] Nomen retinet.

n *Arados*] Nunc Ar.

o *Pharo*] Nunc Pharà.

p *Homericæ carmine*] Ita ille habet quarto Q-
dysses,

ΝῆϞ ἐπειζα πὶς ἐστὶ πολυκλύσω ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτιε ἀρωπαροῖσι, Φάρον δ' ἐκικλήσκουσι,
Τόσσον ἀνδρῶν ὅσῳ ὄντι πανημερῆν γλαφυρῆν ἡῆς
Ἦυσσι, ἧ λιγυρῶν οὐρῶν ἐπιπνεῖσι ὄπιθεν.

q *Thasos*] Taxo nunc.

r *Imbros*] Stalimin nunc.

s *Sciathos*] Nunc Seriro.

t *Lemnos*] Hodie Sidrio

- v *Eubœa*] Nunc Negroponte.
 x *Salamis*] Submersa est.
 y *Corcyra*] Nunc Corfu.
 z *Melos*] Hodie Mil.
 1 *Andros*] Nunc Andria.
 2 *Crete*] Nunc Candia.
 3 *Κεῖς μέγιστος*] Id est, arietis frontem.
 4 *Sicilia*] Nomen retinet.
 5 *Fretum maris Siculi*] Nunc dicto El far de Me-
 fina.
 6 *Pachynum*] Nunc Cabo Pacino.
 7 *Mesana*] Nunc Mesinam.
 8 *Taurominium*] Nunc Tavernera.
 9 *Catinam*] Nunc est Catania.
 10 *Megarida*] Nunc Agosta.
 11 *Syracusas*] Nunc est Saragosa de Sicilia:
 12 *Acragas*] Nunc Gergenti.
 13 *Panormus*] Nunc Palermo.
 14 *Melita*] Nunc Malta.
 15 *Ætna*] Non flagrat: nec ex vicinis aliquis
 est qui hoc viderit. nunc dicitur Bolcar.
 16 *Corfica*] Nomen retinet.
 17 *Sardinia*] Nunc Sardengna.
 18 *Calaris*] Nunc Caller.
 19 *Baleares*] Duæ sunt.
 20 *Majores*] Nunc Mallorca.
 21 *Minores*] Nunc Menorca.
 22 *Palma*] Quæ nunc dicitur Mallorca civitas.
 23 *Polentia*] Nunc Polensa.
 24 *Ebrisos*] Nunc Ayjussa.
 25 *Colubraria*] Nunc La Dragonera.

LIBER TERTIVS.

CAP. I.

EXTIMA HISPANIÆ
LITTORA.

DICTA est ora nostri maris: dictæ insulæ quas amplectitur. restat ille circuitus, quem (ut initio diximus) cingit Oceanus, ingens & infinitum pelagus, & magnis æstibus concitum (ita enim motus ejus appellant) modo inundat campos, modo late nudat ac refugit, nunc alios aliosque in vicem, neque alternis accessibus nunc in hos nunc in illos impetu versum: sed ubi in omnia littora, quamvis diversa, terrarum insularumque ex medio pariter effusum est, rursus ab illis colligitur in medium, & in semetipsum redit, tanta vi semper immissum, ut vasta etiam flumina retroagat, & aut terrestria deprehendat animalia, aut marina destituat. Neque adhuc satis cognitum est anhelitune suo id mundus efficiat, retractamque cum spiri-
tu

tu regerat undam undique, si (ut a doctioribus placet) unum animal est : an sint depressi aliqui specus, quo reciproca maria residant, atque inde se rursus exuberantia attollant : an luna causas tantis meatibus præbeat. ad ortus certe ejus occasusque variantur : neque eodem assidue tempore, sed ut illa surgit ac demergitur, ita recedere atque adventare comperimus. Huc egressos, sequentesque ea quæ exeuntibus dextra sunt, æquor Atlanticum & ora Bæticæ frontis excipit, quæ nisi quod semel iterumque paululum in semet abducitur, usque ad flumen Anam pene recta est. *b* Turduli & *c* Bastuli habitant. In proximo sinu portus est quem Gaditanum, & Lucus quem Oleastrum appellant. Tum castellum Eboræ in littore, & procul à littore Asta colonia : extra Junonis ara templumque est. In ipso mari monumentum Geryonis, scopulo magis quam insulæ impositum. *d* Bætis ex Tarraconensi regione demissus, per hanc fere mediam diu, sicut nascitur, uno amne decurrit : post ubi non longe à mari grandem lacum facit, quasi ex uno fonte geminus exoritur : quantusque simplici alveo venerat, tantus singulis effluit. Tum sinus alter usque ad finem provinciæ inflectitur, cumque parva oppida, Olitingi, Ono-

ba contingunt. At e Lusitania trans *f* A-
 nam, quâ mare Atlanticum spectat, pri-
 mum ingenti impetu in altum abit, dein-
 de resistit, ac se magis etiam quam Bætica
 abducit: quâ prominet, bis in semet rece-
 pto mari, in tria promontoria dispergitur.
 Anæ proximum, quia lata sede procur-
 rens, paulatim se ac sua latera fastigiat,
 Cuneus ager dicitur: sequens, *g* Sacrum
 vocant: Magnum, quod ulterius est. In
 Cuneo sunt, *h* Mirtylis, *i* Balsa *k* Ossono-
 ba. In Sacro, *l* Lacobriga, & portus An-
 nibalis. In magno, *m* Eborâ. Sinus inter-
 sunt: & est in proximo Salacia: in altero,
n Vlyssippo, & *o* Tagi ostium, amnis au-
 rum gemmasque generantis. Ab iis pro-
 montoriis ad illam partem quæ recessit,
 ingens flexus aperitur. In eoque sunt
 Turduli veteres, Turdulorumque oppi-
 da: amnes autem, Monda in medium fe-
 re ultimi promontorii latus effluens, &
 radices ejusdem abluens, *p* Durius. Frons
 illa aliquandiu rectam ripam habet, dein-
 de modico flexu accepto, mox paulum
 eminet: tum reducta iterum iterumque,
 recta margine jacens, ad promontorium
 quod Celticum vocamus, extenditur. to-
 tam Celtici colunt, sed à Durio ad flexum
 Gronii: fluuntque per eos, Avo, Celan-
 dus, Nebis, *q* Minius, & cui oblivionis co-
 gnomen

gnomen est γ Limia. Flexus ipse Lambriacam urbem amplexus recipit fluvios, Iernam & Viam. Partem quæ prominet, Præfamarci habitant : perque eos Tamaris & Sars, flumina non longe orta decurrunt : Tamaris, secundum $\int$ Arotebrarum portum : Sars, juxta turrem Augusti titulo memorabilem. Cætera super ϵ Tamari-ci Nerique incolunt in eo tractu ultimi. Hactenus enim ad occidentem versa littora pertinent : deinde ad septentriones toto latere terra convertitur γ à Celtico promontorio ad α Scythicum usque : hinc perpetua ejus ora, nisi ubi γ modici recessus ac parva promontoria sunt, ad Cantabros pene recta est. In ea primum Artabri sunt, & α Ianasum Celticæ gentis : deinde [ϵ] Astures. In Artabris sinus ore angusto admixtum mare non angusto ambitu excipiens, Adrobicum urbem & quatuor annuum ostia incingit. duo, etiam interacolentes, ignobilia sunt : per alia duo Mearus exit, & Narius ad Libuncam. In Asturum littore Nœga est oppidum : & tres aræ quas Sestianas vocant, in peninsula sedent, & sunt Augusti nomine sacræ, illustrantque terras ante ignobiles. At ab eo flumine quod Saliam vocant, incipiunt oræ paulatim recedere, & latæ adhuc Hispaniæ magis magisque spatia contrahere,

trahere, usque adeo semet & terras angustantibus, ut earum spatium inter duomaria dimidio minus sit quã Galliam tangunt, quam ubi ad occidentem littus exporrigunt. Tractum [2] Cantabri & Varduli tenent. Cantabrorum aliquot populi amnesque sunt, sed quorum nomina nostro ore concipi nequeant. Per eosdem & Salenos Saurium, per Autrigones & Origeviones quosdam Nefua descendit: Deva Tritium Tobolicum attingit: deinde Iturissam & Easonem Magrada. [3] Varduli una gens, hinc ad Pyrenæi jugi promontorium pertinens, claudit Hispanias.

IN LIB. III, CAP. I.

a *Doctioribus*] Platonice, qui ajunt mundum esse animatum.

b *Tarduli*] Nunc pars Andaluses, pars Granatenses.

c *Bastuli*] Omnes Granatenses.

d *Betis*] Nunc Guadalquebir.

e *Lusitania*] Pars Lusitaniæ dicitur Portugallia, pars La Extremadura.

f *Ana*] Hodie est Guadiana.

g *Sacrum promontorium*] Nunc cabo de San Vincente.

h *Mirtylis*] Nunc Vaena.

i *Balsa*] Nunc Tavila.

k *Osonoba*] Silvera.

l *Lacobriga*] Coymbra.

m *Ebo-*

m *Ebora*] Nomen retinet.

n *Vlyſippo*] Lisbona hodie.

o *Tagi*] Nunc Taio.

p *Durins*] Nunc Duero.

q *Minins*] Migno nunc.

r *Limia*] Linia hodie.

f *Artebrarum*] Gallegos nunc.

t *Tamarici*] Gallegos quoque.

v *A Celtico promontorio*] A promontorio quod vocatur Finis terræ.

x *Scythicum*] Dacicum ad Saxoniam.

y *Modici recessus*] Ad portum Magnum, & ad Trileucum promontorium.

z *Ianaſum*] Sanctus Jacobus in Compostella.

a *Aſtures*] Nomen retinent.

2 *Cantabri*] Nunc Montanas, & Biscaya.

3 *Varduli*] Lipulca, & pars Vasconiarum.

C A P. II.

EXTIMA GALLIARVM ORA.

S Equitur Galliarum latus alterum, cujus ora primo nihil progressa in altum, mox tantundem pene *a* in pelagus excedens, quantum retro Hispania *b* abscesserat, *c* Cantabricis fit aduersa terris, *d* & grandi circuitu inflexa ad occidentem litus advertit. Tunc ad septentriones conversa, iterum longo rectoque tractu ad ripas *e* Rheni amnis expanditur. Terra est frumenti præcipue & pabuli ferax, & amœna lucis immanibus. quicquid ex fatis, frigo-

frigoris impatiens est, ager nec ubique alit, & noxio genere animalium minime frequens. Gentes superbæ, superstitiosæ, aliquando etiam immanes adeo ut hominem optimam & gratissimam diis victimam crederent: manent vestigia feritatis jam abolitæ, atque ut ab ultimis cædibus temperant, ita nihilominus ubi devotas altaribus admovère, delibant: habent tamen & facundiam suam, magistrosque sapientiæ Druidas. Hi terræ mundique magnitudinem & formam, motus cœli ac siderum, ac quid dii velint, scire profitentur: doceat multa nobilissimos gentis clam & diu, vicenis annis, in specu aut in abditis saltibus. Vnum ex iis quæ præcipiunt, in vulgus effluit, videlicet ut forent ad bella meliores, æternas esse animas, vitamque alteram ad manes. Itaque cum mortuos cremant ac defodiunt, apta viventibus olim negotiorum ratio etiam & exactio crediti deferebatur ad inferos. erantque qui se in rogos suorum, velut una victuri, libenter immitterent. Regio quam incolunt omnis, *f* comata Gallia: Populorum tria summa nomina sunt, terminanturque fluviis ingentibus. Nam à *g* Pyrenæo ad *h* Garumnam, Aquitania: ab eo ad *i* Sequanam, Celtæ: inde ad Rhenum pertinent Belgæ. Aquitanorum clarissimi

riffimi sunt, & Aufci, Celtarum, l Hedui : Belgarum, m Treveri : urbesque opulentissimæ, in Treveris n Augusta, in Heduis o Augustodunum : in Aufcis : p Elufaberris. Garumna ex Pyrenæo monte delapsus, nisi cum hyberno imbres aut solutis nivibus intumuit, diu vadofus & vix navigabilis fertur. At ubi ovius Oceani exæstuantis accessibus adauctus est, iisdemque retro remeantibus suas illiusque aquas agit, aliquantum plenior, & quanto magis procedit, eo latior fit : ad postremum magni freti similis. nec majora tantum navigia tolerat, verum etiam more pelagi sævientis exurgens, jactat navigantes, atrociter utique, si alio ventus alio unda præcipitat. In eo est insula Antros nomine, quam pendere & attolli aquis incrementibus ideo incolæ existimant, quia cum videatur editior, aquis objacet: ubi se fluctus implevit, illam operit, nec ut prius tantum ambit, & quod ea quibus ante ripæ collesque ne cernerentur obstiterant, tunc velut ex loco superiore perspicua sunt. A Garumnæ exitu latus illud incipit terræ procurrentis in pelagus, & ora Cantabricis adversa littoribus, aliis aliisque populis media ejus habitantibus, ab q Santonibus ad r Osismios usque deflecta. Ab illis enim iterum ad septentriones
frons

ſſrons littorum respicit, pertinentque ad ultimos Gallicarum gentium & Morinos, nec portu quem ᵛ Gesoriacum vocant, quicquam habent notius. Rhenus ab Alpibus decidens, prope à capite duos lacus efficit, Venetum & Acronium. Mox diu solidus, & certo alveo lapsus, haud procul à mari x huc & illuc dispergitur, sed ad sinistram amnis etiam tum & donec effluat Rhenus, ad dextram primo angustus & sui similis, post ripis longe ac late recedentibus, jam non amnis sed ingens lacus, ubi campos implevit, Flevo dicitur: ejusdemque nominis y insulam amplexus, fit iterum arctior, iterumque fluvius emittitur.

IN CAP. II.

a *In pelagus excedens*] In promontorio quod nunc est Sanctus Matthæus, in Britannia minore.

b *Abscesserat*] In fonte Rabia.

c *Terris Cantabricis*] Diximus qui sint Cantabri.

d *Et grandi*] Diximus à fonte Rabia esse hunc circuitum usque ad Britanniam minorem.

e *Rheni*] Nunc le Rhin.

f *Comata Gallia*] A coma ipsa capillorum.

g *Pyrenæo*] Pyrenæi nomina multa habent. nam ex ea parte quæ Lipus, quæ & fonti Rabix adjacet, Sanctus Adrianus dicitur: progrediendo versus meridiem, statim est Roncesvalles: deinde Montes De Iaquæ: tum Delempurda: postremo promontorium maris nostri, dictum Templum Veneris, hodie Cap de creus, id est caput crucis.

h *Ca-*

h *Garunnam*] Nunc la Garona, nomen amittit ante Burdegalam, eo loco ubi confluunt ipsa & Gerunda : & dicitur Geronda, prope promontorium Santonum, nunc Blayani. in illum decidit la Dordongna.

i *Sequanam*] Nunc Sena. Pomponius secutus est Cæsarem in divisione Galliarum.

k *Ausci*] Regio & civitas, nunc Aux : archiepiscopus est in Vasconia.

l *Hedui*] Quorum præcipua civitas est Autum, olim dicta Augustodunum.

m *Treveri*] Nunc Trevers, ad Rhenum.

n *Augusta*] Augusta Treverorum, dicta nunc Trevers, Trier vernacula lingua.

o *Augustodunum*] Nunc Autum.

p *Elsaberris*] Aux.

q *Santonibus*] Nunc Santongers, & oppidum Sainctes.

r *Osismios*] Britanni sunt, nunc Britones, apud Sanctum Mattheum.

s *Frons littorum*] Tota illa ora quæ est à capite Sancti Matthei, attingit Morinos.

t *Morinos*] Nunc Terroana.

v *Gesoriacum*] Nunc de Cales, portus Caletensis.

x *Huc & illuc*] Dividitur in duo latera.

y *Insulam*] Batavorum, nunc Hollandiam.

CAP. III.

GERMANIA.

GERMANIA hinc ripis ejus usque ad Alpes, à meridie ipsis Alpibus : ab oriente à Sarmaticarum confinio gentium, quâ

quâ septentrionem spectat, *b* Oceanico littore obducta est. Qui habitant, immanes sunt animis atque corporibus, & ad insitam feritatem vaste utraque exercent, bellando animos, corpora ad consuetudines laborum. Maximo frigore nudi agunt, antequam puberes sint: & longissima apud eos pueritia est. Viri *c* sagis velantur, aut *d* libris arborum, quanvis sæva hyeme. nandi non patientia tantum illis, studium etiam est. Bella cum finitimis gerunt, causas eorum ex libidine accersunt: neque imperitandi prolatandique quæ possident (nam ne illa quidem enixe colunt) sed ut circa ipsos quæ jacent vasta sint. *e* Jus in viribus habent, adeo ut ne *f* atrocinii quidem pudeat, tantum hospitibus boni, mitesque supplicibus. victu ita asperi incultrique ut cruda etiam carne vescantur, aut recenti, aut cum rigentem in ipsis pecudum ferarumque coriis manibus pedibusque subigendo renovarunt. Terra ipsa multis impedita *g* fluminibus, multis *h* montibus aspera, & magna ex parte sylvis ac paludibus invia. Paludum, Suecia, Mesia, & Melsiagum, maximæ. Sylvarum, Hercynia, & aliquot sunt quæ nomen habent: sed illa dierum sexaginta iter occupans, ut major aliis, ita & notior. Montium altissimi Taurus & Rhetico, nisi quorum

rum nomina vix est eloqui ore Romano. Amnium in alias gentes exeuntium, i Danubius & k Rhodanus : in Rhenum, Mœnis & Lupia : in Oceanum, Amisius, Vîsurgis & Albis clarissimi. Super Albin Codanus ingens sinus magnis parvisque insulis refertus est, Acre mare quod gremio littorum accipitur, nusquam late patet, nec usquam mari simile, verum aquis passim interfluentibus ac sæpe transgressis, vagum atque diffusum facie amnium spargitur, quâ littora attingit, ripis contentum insularum non longe distantibus, & ubique pene tantundem, ut angustum & par freto, curvasque subinde se, longo supercilio inflexum est. In eo sunt Cimbrî & Teutoni : ultra, ultimi Germaniæ Hermiones.

IN CAP. III.

a *Sarmaticarum confinio*] Polonorum Visulæ amne.

b *Oceano*] Septentrionali.

c *Sagis*] Dixi sagum esse vestem militarem, quæ armis superimponitur, autore Bayfio : nunc Sayon. Germani eam vestem ex lana & pilis faciunt. Feltre dicitur: Sarraceni vocant Alborno.

d *Libris*] Libri cortices sunt arborum.

e *Ius in viribus*] Hoc sæculo Pomponii : nam nostro in legibus, præsertim municipalibus.

f *Latrociniis*] Fortassis verum in ipsis agris: nam in oppidis summa est æquitas.

g *Flu-*

g *Fluminibus*] Viadro, Amisio, nunc dicto Eme. Visurgo, nunc dicto Vueser: Albi, nunc Elb: Suevo, nunc Spre: Viado, nunc Odera, & Lupia.

h *Montibus*] Meliboco, Sudete, Abnoba, Asmi-burgio,

i *Danubius*] Ex Abnoba monte profluit.

k *Rhodanus*] Ex ipsis Alpibus.

C A P. IV.

S A R M A T I A.

SARMATIA intus quam ad mare latior, ab iis quæ sequuntur, Visula amne discreta, quâ retro abit usque ad *b* Istrum flumen immittit. gens habitu armisque Parthicæ proxima: verum ut cœli asperioris, ita ingenii. Non se urbibus tenet, & ne statis quidem sedibus. ut invitare pabula, ut cedens & sequens hostis exigit, ita res opesque secum trahens, semper castra habitat: bellatrix, libera, indomita, & usque eo immanis atque atrox, ut foeminae etiam cum viris bella incant. atque ut habiles sint, natis statim dextra aduritur mamma, ut inde expedita in ictus manu quæ exeritur, virile fiat pectus: arcus tendere, equitare, venari, puellaria pensa sunt: ferire hostem, adularum stipendium est. adeo ut non percussisse, pro flagitio habeatur: sitq; eis poenæ virginitas.

I N

IN CAP. IV.

- a *Sarmatia*] Nunc Polonia.
 b *Litrum*] Danubium intelligit.

CAP. V.

SCYTHIA.

• **I**Nde Asiæ confinia (nisi ubi perpetuæ hyemes sedent, & intolerabilis rigor) Scythici populi incolunt, fere omnes etiam in unum Sagæ appellati. In Asiatico littore primi Hyperborei super Aquilonem Rhiphæosque montes *b* sub ipso syderum cardine jacent, ubi sol non quotidie (ut nobis) sed primum verno æquinoctio exortus, autumnali demum occidit: & ideo sex mensibus dies, & totidem aliis nox usque continua est. Terra angusta, aprica, per se fertilis: cultores justissimi, & diutius quam ulli mortalium & beatius vivunt. Quippe festo semper otio læti non bella novère, non jurgia: sacris operati, maxime Apollinis: quorum primitias Delon misisse initio per virgines suas, deinde per populos, subinde tradentes ulterioribus, moremque cum diu, & donec vitio gentium temperatus est, servasse referuntur. Habitant lucos sylvasque & ubi eos vivendi satietas magisque tædium cepit,

pit, hilares redimiti fertis semetipfos in pelagus ex certa rupe præcipites dant. Id eis funus eximium est. *c* Mare Caspium ut angusto, ita longo etiam freto primum terras, quasi fluvius, irrumpit: atque ubi recto alveo influxit, in tres sinus diffunditur, contra os ipsum in Hyrcanum, ad sinistram in Scythicum, ad dextram in eum quem proprie & totius nomine Caspium apellant: omne atrox, sævum, sine portibus, procellis undique expositum: ac belluis magis quam cætera refertum, & ideo minus navigabile. Ad introeuntium dextram *d* Scythæ Nomades freti littoribus insident. Intus sunt ad Caspium sinum *e* Caspii, & Amazones, sed quas Sauromatidas appellant: ad Hyrcanum, Albani, & *f* Moschi, & Hyrcani: in Scythico, Amardi & Pæfici, etiam ad fretum Derbices. Multi in eo sinu magni parvique amnes fluunt: sed qui famam habent, ex Cerauniis montibus uno alveo descendit, duobus exit in Caspium, Araxes, Tauri latere demissus. quoad campos Armeniæ secat, labitur placidus & silens, neque in utram partem eat, quanquam intuearis, manifestum: cum in asperiora devenit, hinc atque illinc rupibus pressus, & quanto angustior, tanto magis pernix, frangit se subinde ad opposita cautium.

Atque

Atque ob id ingenti cum murmure sonansque devolvitur adeo citus, ut qua ex præcipiti casurus est, in subjectam non declinet statim undam, sed ultra quam canalem habet, evehat, plus jugeris spatio sublimis, & aquis pendentibus semetipsum sine alveo ferens: deinde ubi incurvus arcuatoque amne descendit, fit tranquillus, iterumque per campos tacitus & vix fluens in id littus elabitur. Cyrus & Cambyfes ex radicibus Coraxici montis vicinis editi, & in diversa abeunt: perque Iberas & Hyrcanos diu & multum distantibus alveis defluunt: post non longe à mari eodem lacu accepti, in Hyrcanum sinum uno ore perveniunt. Iaxartes & Oxos per deserta Scythiæ ex Sogdianorum regionibus in Scythicum exeunt: ille, suo fonte grandis, hic incurso aliorum grandior, & aliquandiu ad occasum ab oriente currens, juxta Dahas primum inflectitur: cursuque ad septentrionem converso, inter Amardos & Pæsicos os aperit. Sylvæ alia quoque dira animalia, verum & Tigres ferunt, utique Hyrcaniæ sævum ferarum genus, & usque eo pernix, ut illis longe quoque progressum equitem consequi, nec tantum semel, sed aliquoties etiam cursu unde cœperit subinde repetito, solitum & facile sit. Causa ex eo est

F

quod

quod ubi ille interceptos earum catulos citus cœpit avehere, rabiem appropinquantium frustraturus, astu unum de pluribus omittit: hæ projectum accipiunt, & ad cubilia sua referunt: rursumque & sæpius remeant, atque idem efficiunt, donec ad frequentiora, quam adire audeant, profugus raptor evadat. Ultra Caspium sinum quidnam esset, ambiguum aliquandiu fuit: idemne Oceanus, an tellus infecta frigoribus, sine ambitu ac sine fine projecta. Sed præter physicos, Homerumque, qui universum orbem mari circumfusum esse dixerunt, Cornelius Nepos, ut recentior autoritate, sic certior, tra dit; testem autem rei Q. Metellum Celerem adjicit, cumque ita retulisse commemorat: Cum Galliis proconsul præesset, Indos quosdam à rege Suevorum dono sibi datos: unde in eas terras devenissent requirendo, cognosse vi tempestatum ex Indicis æquoribus abreptos, emensosque quæ intererant, tandem in Germaniæ littora exiisse. Restat ergo pelagus; sed reliqua lateris ejusdem assiduo gelu durantur, & ideo deserta sunt.

IN CAP. V.

a *Inde*] Ex Sarmatia, quæ Scythas attingit.

b *Sub ipso syderum cardine*] Tempore Melæ regionem Hyperboream putabant ultimam versus Occa-

Oceanum esse. inde nobis tradidit Mela rationem illam dierum astronomicam, quæ revera falsa est in regione Hyperborica: quanquam ita sit in ipso cardine mundi, quem Mela & veteres alii in ipsis Hyperboreis collocavêre.

c *Mare Caspium ut angusto*] Diximus hoc non posse fieri, & antiquitatem hallucinatam fuisse.

d *Scythæ Nomades*] Nunc Tartari sunt, confines Sauromatis.

e *Caspis & Amæzones*] Amæzones prope magnos Bulgaros. nam alii sunt in Ponto.

f *Moschi*] Aliud genus Moschovitarum.

C A P. VI.

H I S P A N I Æ

E T

S E P T E N T R I O N I S I N S V L Æ.

HIs oris quas angulo Bæticiæ hucusque perstrinximus, multæ ignobiles insulæ & sine nominibus etiam adjacent: sed earum quas præterire non libeat, a Gades fretum attingit, eaque à continenti angusto spatio, & veluti flumine abscissa, quâ terris propior est, pene rectam ripam agit: quâ Oceanum spectat, duobus promontoriis eversa in altum, medium littus abducit, & fert in altero cornu ejusdem nominis *b* urbem opulentam, in altero templum Ægyptii Herculis, conditoribus, religione, vetustate, opibus illustre.

124 P O M P O N I I M E L Æ
lustre. Tyrii condidère : cur sanctum sit
ossa ejus ibi sita efficiunt : annorum queis
manet numerus, ab Iliaca tempestate prin-
cipia sunt : opes tempus aluit. In Lusita-
nia & Erythia, quam Geryone habitatam
accepimus, aliæque sine certis nomini-
bus : adeo agri fertiles, ut cum semel sata
frumenta sint, subinde recidiuis semini-
bus segetem novantibus, septem mini-
mum, interim plures etiam messes ferant.
In Celticis aliquot sunt, quas, quia plum-
bo abundant, uno omnes nomine Cassi-
terides appellant. Sena in Britannico ma-
ri Osismicis adversa littoribus, Gallici nu-
minis oraculo insignis est. cujus antistites
perpetua virginitate sanctæ, numero no-
vem esse traduntur : Gallicenas vocant,
putantque ingeniis singularibus præditas,
maria ac ventos concitare carminibus, se-
que in quæ velint animalia vertere, sanare
quæ apud alios insanabilia sunt, scire ven-
tura & prædicare : sed non nisi dedita na-
vigantibus, & in id tantum ut se consule-
rent profectis. *d* Britannia qualis sit, qua-
lesque progeneret, mox certiora & magis
explorata dicentur. Quippe tamdiu clau-
sam aperit ecce *e* principum maximus, nec
indomitarum modo ante se, verum igno-
tarum quoque gentium victor, qui pro-
prium rerum fidem ut bello affectavit,
ita

ita triumpho declaraturus portat. Cæterum ut adhuc habuimus, inter septentrionem occidentemque prosecta, grandi angulo Rheni ostia prospicit, deinde obliqua retro latera abstrahit, altero Galliam, altero Germaniam spectans: tum rursus perpetuo margine directi littoris ab tergo abducta, iterum se in diversos angulos cuneat triquetra, & Siciliae maxime similis, plana, ingens, foecunda, verum iis quæ pecora quam homines benignius alant. Fert nemora, saltus ac prægrandia flumina, alternis motibus modo in pelagus, modo retro fluentia, & quædam gemmas margaritasque generantia. Fert populos regesque populorum: sed sunt inculti omnes, atque ut longius à continenti absunt, ita aliarum opum ignari magis, tantum pecore ac finibus dites, incertum ob decorem, an quid aliud, ultro corpora infecti. Causas autem & bella contrahunt, ac sic frequenter invicem infestant, maxime imperitandi cupidine, studioque ea prolatandi quæ possident. Dimicant non equitatu modo aut pedite, verum & bigis & curribus, Gallicè armati, Covinos vocant, quorum falcatis axibus utuntur. Supra Britanniam *f* Iuverna est, pene par spatio, sed utrinque æqualis, tractu littorum oblonga, coeli ad maturanda

femina iniqui: verum adeo luxuriosa herbis non lætis modo sed etiam dulcibus, ut se exigua parte diei pecora impleant, & nisi pabulo prohibeantur, diutius pasta dissiliant. Cultores ejus inconditi sunt, & omnium virtutum ignari magis quam aliæ gentes. aliquatenus tamen gnari, pietatis admodum expertes. Triginta sunt g. Orchades angustis inter se diductæ spatiis. Septem Hemodes contra Germaniam projectæ, in illo sinu quem Codanum diximus. Ex iis *h* Codanonia, quam adhuc Teutoni tenent, ut magnitudine alias, ita fœcunditate antestat. Quæ *i* Sarmatis adversa sunt, ob alternos accessus recessusque pelagi, & quod spatia queis distant, modo operiuntur undis, modo nuda sunt, aliâs insulæ videntur, aliâs una & continens terra. In his esse Oonas, qui ovis avium palustrium & avenis tantum alantur: esse equinis pedibus Hippopodas, & Satmalos, quibus magnæ aures, & ad ambiendum corpus omne patulæ, nudis alioqui pro veste sint, præterquam quod fabulis traditur, autores etiam quos sequi non pigeat, invenio. Thule Belgarum littori opposita est, Graiis & nostris celebrata carminibus. In ea quod sol longe occasurus exurgit, breves utique noctes sunt, sed *k* per hyemem sicut alibi obscuræ,

scuræ, læstate lucidæ, quod per id tempus jam se altius evehens, quanquam ipse non cernatur, vicino tamen splendore proxima illustrat: per solstitium vero nullæ, quod tum jam manifestior non fulgorem modo, sed sui quoque partem maximam ostentat. Talga in Caspio mari sine cultu fertilis, omni fruge ac fructibus abundans: sed vicini populi quæ gignuntur attingere, nefas & pro sacrilegio habent, diis parata existimantes, diisque servanda. Aliquot & illis oris quas desertas diximus, æque desertæ adjacent, quas sine propriis nominibus Scythicas vocant. Ab iis in Eoum recursus inflectitur, inq; oram terræ spectantis orientem pertinet. Hæc à Scythico promontorio apposita, primum omnis ob nives invia est, deinde ob immanitatem habitantium inculta. *m* Scythæ sunt Androphagi & Sagæ, distincti regione, quia feris scatet, inhabitabili. Vasta deinde iterum loca belluæ infestant, usque ad montem mari imminentem, nomine Thabin. Longe ab eo Taurus attollitur. Seres intersunt, genus plenum justitiæ, ex commercio, quod rebus in solitudine relictis, absens peragit.

IN CAP. VI.

a Gades] Nunc Caliz.

b Urbem opulentam] Gadiram.

F 4

c Ery-

c *Erythiā*] Nunc Berlingas.

d *Britannia*] Nunc Anglia, comprehendit & Scotiam.

e *Principum maximus*] Claudius Cæsar.

f *Inverna*] Nunc Izlanth.

g *Orchades*] Sunt enim regis Scotiæ.

h *Codanomia*] Nunc Selandia: Ptolemæus vocat Scandiam.

i *Sarmatis*] Polonis.

k *Per hyemem obscura*] Nam in hyeme est nox maxima.

l *Æstate lucida*] Lucida nox dicitur in æstate, quia fere nulla est nox, quando sol est in primo puncto Cancræ, vixque durat momentum.

m *Scythæ*] Quos Tartaros dicimus.

C A P. VII.

I N D I A.

NOtissima INDIA, non a eo tantum apposita pelago, sed & ei quod ad meridiem spectans Indicum diximus, & hinc Tauri jugis, ab occidente indefinita, tantum spatium littoris occupat, quantum per sexaginta dies noctesque velificantibus cursus est: ita multum à nostris abducta regionibus, ut in aliqua parte ejus *b* neuter septentrio appareat, aliterque quam in aliis oris, umbræ rerum ad meridiem jaceant. Cæterum fertilis, & vario genere hominum aliorumque animalium scatet. Alit formicas non minores maximis

mis canibus : quas more Gryphorum aurum penitus egestum cum summa pernicie attingentium custodire commemorant. Immanes & serpentes aliqui, ut elephantes morsu atque ambitu corporis afficiant. Tam pinguis alicubi & tam feracis foli, ut in ea mella frondibus defluant, lanas sylvæ ferant, arundinum fissa internodia veluti navitas binos & quædam ternos etiam vehant. Cultorum habitus moreque dissimiles. Lino alii vestiuntur, aut lanis quas diximus, alii ferarum aviumque pellibus : pars nudi agunt, pars tantum obscœna velati. alii humiles parvique, alii ita proceri & corpore ingentes, ut elephantis etiam, & ibi maximis, sicut nos equis, facile atque habiliter utantur. Quidam nullum animal occidere, nulla carne vesci optimum existimant. Quosdam tantum pisces alunt. Quidam proximos parentesque, priusquam annis aut ægritudine in maciem eant, velut hostias cædunt : cæsumque visceribus epulari fas & maxime pium est. At ubi senectus aut morbus incessit, procul à cæteris abeunt, mortemque in solitudine nihil anxii expectant, prudentiores eis, quibus ars studiumque sapientiæ contingit : non expectant eam, sed ingerendo semet ignibus, læti & cum gloria accersunt. Urbium quas

130 P O M P O N I I M E L Æ
 incolunt (sunt autem plurimæ) c Nysa est
 clarissima & maxima : montium , Meros,
 Iovi sacer. Famam hinc præcipuam ha-
 bent , quod in illa genitum , in hujus spe-
 cu Liberum arbitrantur esse nutritum : un-
 de Græcis autoribus , ut femori Iovis in-
 futum dicerent , aut materia ingessit , aut
 error. Oras tenent ab Indo ad Gangem
 Palibotri , à Gange ad Iolida Nysii , ubi
 magis quam ubi habitetur , exæstuat : atræ
 gentes , & quodammodo Æthiopes. Ab
 Iolide ad Cudum recta sunt littora , timi-
 dique populi , & marinis opibus affatim
 dites. Tamos promontorium est quod
 Taurus attollit , collis , alterius partis an-
 gulus , initiumque lateris ad meridiem
 versi. Ganges & Indus amnes, ille multis
 fontibus in Hæmodo Indiæ monte con-
 ceptus, simul unum alveum fecit , fit o-
 mnium maximus, & alicubi latius , quan-
 do angustissime fluit , decem millia pas-
 suum patens , in septem oras dispergitur :
 Indus ex monte Paropamiso exortus , &
 alia quidem flumina admittit : sed clarissi-
 ma, Cophem, Acesinem, Hydaspem : con-
 ceptamque pluribus alveis undam lato
 spatio trahit. Hinc pene Gangem magni-
 tudine exæquat. Post ubi aliquot sæpe
 magnis flexibus cingit jugum, ingens ite-
 rum , rectus solidusque descendit : donec
 ad

ad lævam dextramque se diducens, duobus ostiis longe distantibus exeat. Ad Tammum insula est Chryse, ad Gangem Argyre. altera aurei soli (ita veteres tradidere) altera argentei: atque ita, ut maxime videtur, aut ex re nomen, aut ex vocabulo ficta fabula est. Taprobane, aut grandis admodum insula, aut prima pars orbis alterius Hipparcho dicitur: sed quia habitatur, nec quisquam circum eam esse traditur, prope verum est. Contra inde illa ostia sunt quæ vocant Solis, adeo inhabitabilia ut ingressos vis circumfusi aëris exanimet confestim: & inter ipsa ostia rara tenet regio, ob æstus intolerabiles alicubi cultoribus egens. Inde ad principia Rubri maris pertinent, invia atque deserta humus, & cineri magis fit quam pulveri similis. Ideoque per eam rara & non grandia flumina emanant, quorum Taberonem & Arufacem notissima accepimus. Rubrum mare Græci, sive quia ejus coloris est, sive quia ibi Erythras regnavit, *Ερυθρὴν Θάλασσαν* appellant: procellosum, asperum, profundum, & magnorum animalium magis quam cætera capax. primo recedentes oras æqualiter impellit: & ut non intret interius, aliquantum patens sinus erat. Sed quas ripas inflexerat, bis irumpit: duosque iterum sinus aperit:

132 P O M P O N I I M E L Æ
Persicus vocatur, dictis regionibus pro-
pior; Arabicus, ulterior.

I N C A P. V I I.

- a *Eoo*] Orientali.
b *Nenter septentrio*] Navigantes oppositum
dixere.
c *Nysa*] Celebrata ob Dionysium, sive Libe-
rum, ibi nutritum.

C A P. V I I I.

S I N V S P E R S I C V S.

PERSICVS, quâ mare accipit, utrinque
rectis lateribus grande ostium quasi
cervice complectitur: deinde terris in om-
nem partem vaste & æqua portione ce-
dentibus, magno littorum orbe pelagus
incingens, reddit formam capitis humani.
Arabici & os arctius & latitudo minor est,
major aliquanto recessus, & multo magis
longa latera. Init penitus, introrsusque,
dum Ægyptum pene & montem Arabiæ
Casium attingit, quodam fastigio minus
ac minus latus, & quo magis penetrat an-
gustior. Ab iis quæ diximus ad sinum Per-
sicum, nisi ubi Chelonophagi morantur,
deserta sunt. In ipso Carmani navigan-
tium dextra positi, sine veste ac fruge, sine
pecore ac sedibus, piscium cute se velant,
carne vescuntur, præter capita toti corpo-
re hir-

re hirsuti. Interiora » Gedrosi, dehinc
 Persæ habitant. Cæthis per Carmanios,
 supra Andanis & Corios effluunt. In par-
 te quæ pelagi ostio adversa est, Babylo-
 niorum fines Chaldæorumque sunt, &
 duo clari amnes, Tigris Persidi propior,
 ulterior Euphrates. Tigris ut natus est,
 ita descendens usque ad littora permeat:
 Euphrates, immani ore aperto, non exit
 tantum unde oritur, sed & vaste quoque
 decidit: nec secat continuo agros, sed la-
 te diffusus in stagna, diuque sedentibus
 aquis & sine alveo patulis piger, post ubi
 marginem rupit, vere fluvius est, acce-
 ptisque ripis celer & fremens, per Arme-
 nios & Cappadocas occidentem petit: ni
 Taurus obstet, in nostra maria venturus.
 Inde ad meridiem avertitur, & primum
 Syros, tum Arabas ingressus, non per-
 durat in pelagus, verum ingens modo &
 navigabilis, inde tenuis rivus despectus
 emoritur, & nusquam manifesto exitu
 effluit, ut alii amnes, sed deficit. Alterum
 latus ambit plaga quæ inter utrunque pe-
 lagus excurrit. Arabia dicitur, cognomen
 Eudæmon, angusta, verum cinnamomi &
 thuris aliorumque odorum maxime fe-
 rax. Majorem Sabæi tenent partem, ostio
 proximam & Carmanis: contrariam par-
 tem Macæ, quæ inter ostia ostenditur, syl-
 væ

134 P O M P O N I I M E L Æ
væ cautesque exasperant : aliquot sunt in
medio insulæ sitæ , Ogyris , quod in ea
Erythræ regis monumentum est , magis
clara quam cæteræ.

I N C A P. VIII.

a *Gedrosi & Persæ*] Hæc sunt Sophi : & hæc re-
giones vocantur Turquestam.

C A P. IX.

S I N V S A R A B I C V S.

ALTERVM sinum undique Arabes
ancingunt. ab ea parte quæ intro-
cuntibus dextra est, urbes sunt, Carræ, &
Arabia, & Gandamus : in altera ab inti-
mo angulo prima, Beronice, inter Hero-
politicum & Scrobilum. Deinde inter
promontoria Moronenon & Colaca, Phi-
loteris & Ptolemaïs. Ultra Arsinoë, & alia
Beronice. Tum sylvæ quæ hebenum odo-
resque generat, & manu factus æmnis.
ideoque referendus, quod ex Nili alveo
dioryge abductus, extra sinum verum in-
flexus, & non Rubri maris pars, bestiis
infesta, ideoque deserta est. Partem Can-
dæi habitant, hi quos ex facto, quia ser-
pentibus vescuntur, Ophiophagos vocant.
Fuere interius Pygmæi, minutum genus,
& quod pro satis frugibus contra grues
dimicando defecit. Sunt multa volucrum,
multa

multa serpentum genera. De serpentibus memorandi maxime quos parvos admodum, & veneni præsentis, certo anni tempore ex limo concretarum paludum emergere, in magno examine volantes Ægyptum tendere, atque in ipso introitu finium, ab avibus quas Ividas appellant, adverso agmine excipi pugnaque confici traditum est. De volucris præcipue referenda Phoenix, semper unica. non enim coitu concipitur, partuve generatur: sed ubi quingentorum annorum ævo perpetua duravit, super exaggeratam variis odoribus struem sibi ipsa incubat, solviturque: deinde putrescentium membrorum tabe concreta, ipsa se concipit, atque ex se rursus renascitur: cum adolevit, ossa pristini corporis inclusa myrrha Ægyptum exportat, atque in urbem quam Solis appellant, fragrantibus nardo bustis inferens, memorando funere consecrat. Ipsum promontorium quo id mare clauditur, à Cerauniis saltibus inivium est.

IN CAP. IX.

Caput nonum nihil habet nisi Solis urbem, quam Heliopolin alii vocarunt, juxta sinum Arabicum, ad quam venere filii Israël.

CAP.

CAP. X.

ÆTHIOPIA.

ÆTHIOPIES ultra sedent, Meroëni
 habent terram quam Nilus a primo
 ambitu amplexus insulam facit: pars, quia
 vitæ spatium dimidio fere quam nos lon-
 gius agunt, Macrobiani: pars, quia ex Ægy-
 pto advenire, dicti Automolæ: pulchri
 forma, æqui corporis, parumque venera-
 tiores, veluti optimarum alumni virtu-
 tum. In illis mos est, cui potissimum pa-
 reant, specie ac viribus legere. Apud hos
 plus auri quam Persis est: ideo quod mi-
 nus est, pretiosius censent. ære exornan-
 tur, auro vincula fontium fabricant. Est
 locus apparatus epulis semper refertus: &
 quia ut libet vesci volentibus licet, *βύλιε*
ερίπιζαο appellant: & quæ passim appo-
 sita sunt, affirmant innasci subinde divini-
 tus. Est lacus quo perfusa corpora quasi
 uncta pernitent. bibitur idem: adeo est li-
 quidus, & ad sustinenda quæ incidunt, aut
 immittuntur, infirmus, ut folia etiam
 proximis decisa frondibus, non innatan-
 tia ferat, sed pessum & penitus accipiat.
 Sunt & sævissimæ feræ omni colore varii
 Lycaones, & quales accepimus Sphingas.
 Sunt miræ aves cornutæ Tragopomones,
 & equi-

& equinis auribus Pegasi. Cæterum oras ad curum sequentibus nihil memorabile occurrit: vasta omnia, vastis præcisa montibus, ripæ potius sunt quam littora. Inde ingens & sine cultoribus tractus. c dubium aliquandiu fuit essetne ultra pelagus, caperetne terra circuitum, an exhausta fructu sine fine Africa se extenderet: verum si Hanno Carthaginensis exploratum missus à suis, cum per Oceani ostia exisset, magnam partem ejus circumvectus, non se mari, sed com meatu defecisse memoratum retulerat: & Eudoxus quidam avorum nostrorum temporibus cum Latyrum regem Alexandria profugeret, Arabico sinu egressus, per hoc pelagus (ut Nepos affirmat) Gades usque pervectus est, ideo ejus oræ nota sunt aliqua. Sunt autem trans ea quæ modo deserta diximus, muti populi, & quibus pro eloquio nutus est: alii sine sono linguæ, alii sine linguis: alii labris etiam cohærentibus, nisi quod sub naribus etiam fistula est per quam bibere avent. Sed cum incessit libido vescendi, grana singula frugum passim nascentium absorbere dicuntur. Sunt quibus ante adventum Eudoxi adeo ignotus ignis fuit, adeoque usus mirum in modum placuit, ut amplecti etiam flammæ, & ardentia sinu abdere, donec

noce-

noceret, maxime libuerit. Super eos grandis littoris flexus grandem insulam includit, in qua tantum foeminas esse narrant, toto corpore hirsutas, & sine coitu marium sua sponte foecundas: adeo asperis efferisque moribus, ut quaedam continerine reluctantur vix vinculis possint. hoc Hanno retulit, & quia detracta occisis coria pertulerat, fides habita est. Ultra hunc sinum mons altus (ut Græci vocant) *ἡ Ἰσθμὸς ὄρη* perpetuis ignibus flagrat: ultra montem viret collis longo tractu longis littoribus obductus, unde visuntur patentes magis campi, quam ut prospici possint, Panum Satyrorumque. Hinc opinio ea fidem cepit, quod cum in his nihil culti sit, nullæ habitantium sedes, nulla vestigia, solitudo in diem vasta, & silentium vastius, nocte crebri ignes micant, & veluti castra late jacentia ostenduntur, crepant cymbala & tympana, audiunturque tibiæ sonantes majus humanis. Tunc rursus Æthiopes, nec tam dites ut hi quos diximus, nec ita corporibus similes, sed minores incultique sunt, & nomine Hesperio. In horum finibus fons est quem Nili esse aliqua parte credibile est. Nuchul ab incolis dicitur: & videri potest non alio nomine appellari, sed à barbaro ore corruptius, Alit & flumen, & minora quidem,

quidem, ejusdem tamen generis animalia gignens : aliis omnibus in Oceanum vergentibus , solus in mediam regionem ad orientem abit : & quonam exeat, incertum est. Inde colligitur, Nilum hoc fonte conceptum, gactumque aliquandiu per invia, & ideo ignotum , iterum se h ubi ad Eoa processerit, ostendere. Cæterum spatio quo absconditur effici, ut hic alio cedere, ille aliunde videatur exurgere. Catoblepas, non grandis fera, verum grave & prægrande caput ægre sustinens , atque ob id in terram plurimum ore conversa , apud hos gignitur : ob vim singularem magis etiam referenda , quod cum impetu morfuque nihil unquam sæviat , oculos ejus vidisse mortiferum. Contra eosdem sunt insulæ Gorgones, domus (ut ajunt) aliquando Gorgonum. Ipsæ terræ promontorio cui *ἰσάριος κίρκος* nomen est, finiuntur.

IN CAP. X.

a *Primo ambitu*] Nam alios facit Nilus in Tachempso, Elephantide, & Delta.

b *Ἡλίου πλάπτεζον*] Solis mensam.

c *Dubium aliquandiu fuit* [Nunc tota illa regio est explorata.

d *Θεῶν ὄχημα*] Deorum vehiculum.

e *In horum finibus fons est*] Ut in fine Æthiopum occidentalium.

f *Fons*] Nunc Nigra, palus & fluvius inde procedens , Niger fluvius à Lusitanis dictus : hunc eundem

140 P O M P O N I I M E L Æ
eundem fontem nos in charta nostra Aphricana
Nili fontem fecimus, sequuti non modo Melam,
sed eos qui nostro seculo regionem illam vide-
runt. Lusitani primi ex nostris per fluvium Ase-
nagam & fluvium Gambre vecti, illuc venerunt,
& cum sciscitarentur ex eis qui ad mercatum Ho-
deni venirent de progressu fluvii, responderunt
Arabes, hunc eundem Nilum esse.

h *Actum aliquandiu per invia*] A Garamanti-
bus usque ad montes Lunæ.

h *Vbi ad eoa*] Id est, ad montes Lunæ, versus
orientem.

i *E'awiqz nîqas*] Id est, Hesperii cornu.

C A P. XI.

ATLANTICI MARIS INSVLÆ, ET TERMINUS.

INde incipit *b* frons illa, quæ in occi-
dentem vergens mari Atlantico ab-
luitur. Prima ejus *c* Æthiopes tenent, me-
dia nulli. nam aut exusta sunt, aut arenis
obducta, aut infesta serpentibus. Exustis
insulæ appositæ sunt, quas Hesperidas te-
nuisse memoratur. *d* In arenis mons est,
satis de se confurgens, verum incisus undi-
que rupibus præceps, invius, & quo magis
surgit exilior, qui quod altius quam con-
spici potest, usque in nubila erigitur, cœ-
lum & sydera non tangere modo vertice,
sed sustinere quoque dictus est. Contra
e Fortunatæ insulæ abundant sua sponte
genitis,

genitis, & subinde aliis super aliis inna-
 ſcentibus nihil ſolicitos alunt, beatus
 quam aliæ urbes excultæ. Vna ſingulari
 duorum fontium ingenio maxime inſi-
 gnis: alterum qui guſtavêre, riſu ſolvun-
 tur in mortem: ita affectis remedium eſt
 ex altero bibere. Ab eo tractu quem feræ
 infeſtant, proximi ſunt Himantopodes,
 inflexi lentis cruribus, quos ſerpere ma-
 gis quam ingredi referunt. Deinde *f* Pha-
 ruſii, aliquando tendente ad Heſperidas
 Hercule dices, nunc inculti, &, niſi quod
 pecore aluntur, admodum inopes. Hinc
 jam lætiores agri, amœniquæ ſaltus. Te-
 rotæ & Berini ebore abundant. *g* Nigri-
 tarum Gerulorumque paſſim vagantium
 ne littora quidem infoecunda ſunt, purpu-
 ra & murice eſſicaciſſimis ad tingendum,
 & ubique quæ tinxêre clariffima. Reliqua
 eſt ora *h* Mauritaniæ exterior, & in finem
 ſui ſaſtigiantis ſe Africæ noviffimus an-
 gulus, iſdem opibus, ſed minus dives.
 Cæterum ſolo etiam ditior, & adeo ferti-
 lis etiam, ut frugum genera non cum ſe-
 rantur modo benigniſſime procreat, ſed
 quædam profundat etiam nata. Hic An-
 tæus regnaſſe dicitur, & ſignum quod fa-
 bulæ clarum proſus oſtenditur, collis
 modicus reſupini hominis imagine jacen-
 tis, illius, (ut incolæ ferunt) tumulus: un-
 de ubi

de ubi aliqua pars eruta est, solent imbres spargi, & donec effossa repleantur, eveniunt. Hominum pars sylvas frequentant, minus quam quos modo diximus vagi: pars in urbibus habitant, quarum ut inter parvas opulentissimæ habentur, i procul à mari Gildano, Dulbritania. Propius autem Sala, & Iyxo flumini Iunxo proxima. Ultra est Colonia, & fluvius Gna: & unde initium fecimus Ampulesia, in nostrum jam fretum vergens promontorium, operis hujus atque Atlantici littoris terminus.

IN CAP. XI.

a *Inde*] Id est, à capite quod Verde Lusitani vocant.

b *Frons*] Aphricæ usque ad Ampelussiam, id est, Caput Canteri.

c *Æthiopes*] Pars regni Nigritarum.

d *In arenis mons est*] Atlantem intelligit, dictum vulgo Majuste.

e *Fortunata*] Nunc dictæ Canariæ.

f *Pharusii*] Nunc Asenagi.

g *Nigritarum*] Lata est regio Nigritarum à fluvio Asenaga usque ad æquinoctialem, totum illum tractum possident. ab occidente terminantur ostio Asenagæ fluvii: à meridie, parte Oceani, quæ est inter ostium Asenagæ usque ad caput Sancti Joannis: ab oriente, tractu fluvii Nigri, à Garamantibus usque ad æquinoctialem: à septentrione, ejusdem fluvii tractu. à Nigra palude, usque ad vâllem Garamanticam, ut ex nostra charta Aphricana facile cuivis manifestum erit. Hæc regio

regio nunc divisa est in regnum Mellis, & regnum Guinez: pars fertilis, ea videlicet quæ est à flu-
vio Aſenaga uſque ad caput Manti: ſed ab hoc ca-
pitate uſq; ad caput Sancti Joannis arida & ſterilis.

h Mauritania] Exterioris, quæ olim dicta eſt
Tingitana, nunc diviſa in provinciam Tanger, re-
gnum Fez, & provinciam Marruecos: quanquam
ſunt qui addant provinciam Aſaphi, ubi eſt Aſa-
mor.

i Procul à mari] Conſtat nunc Babam, hoc eſt
Fez, eſſe mediterraneam & opulentiffimam. Hæc
& alia quorum meminit Pomponius, in charta
noſtra Aphricana aperta ſunt: ad quam mittimus
geographiæ ſtudioſum.

E J U S D E M O L I V A R I I

Definitiones aliquot Geographicæ.

Urbs & Oppidum, ædificia
continent. }
Civitas vero, cives. } ex Nonio Marcello.
Fluvius, quod fluat. }

Amnis, quod ambiendo fluat. ex Varrone.

Fretum anguſtum, eſt mare inter duas terras.

Iſthmus, arcta terra inter duo maria.

Promontorium, à prominendo, pars montis quæ
mari prominet.

Cherſoneſus, lingua communi, & *Chetroneſus* lin-
gua Laconica, terra eſt fere inſula: Latini vocant
peninſulam.

Inſula, eſt terra aquis circumdata.

Continens, terra eſt, alteri ita continua, ut inde
abſque marina navigatione omnes tres partes ter-
ræ peragrarè poſſimus.

Sinus

Sinus, metaphoricè dicitur à sinu corporis, quæ pars est inter pectus & complexum brachiorum: hinc, quia littora curva complectuntur maria, vocantur sinus.

Lacus, est qui perpetuam habet aquam.

Stagnum, quod temporariam, hoc est hyeme collectam ex pluvia.

Palus, est aqua nimis profunda, & latissime diffusa.

Regio provincia dicitur: quæ quoniam à regibus regebatur, dicta est regio.

Mons, pars terræ alta & eminent.

Ramentum montis, mons est ex alio ortus monte.

Portus, à portando, locus juxta mare conclusus, quo importantur merces & exportantur, ubi naves tuto hyemare possunt: & hoc differt ab statione, in qua ad tempus solum breve.

Apertum mare, vulgo Playa dicitur, quod nulum habeat secessum tutum à tempestate.

Pons in portu molle dicitur.

Vicus, pars est urbis, sive, quæ aliquando fuit pars urbis.

Villa, domus est rusticana.

Pagus, plures domus rusticane conjunctæ, non clausæ mœnibus.

† *Castellum*, domus rusticane clausæ mœnibus.

F I N I S.

**C. IVLII SOLINI
POLYHISTOR,**

**Appellatus à quibusdam re-
rum toto orbe memorabilium Thesau-
rus : ab ipso autem Solino prius
inscriptus,**

**COLLECTANEA RERVM
MEMORABILIVM.**

**A MARTINO ANTONIO DELRIO
Ex manuscriptis libris emendatus.**

De

CAII IVLII SOLINI
POLYISTORE

HENR. STEPHANI TETRASTICHON.

Non modo multa docet Πολυΐτωρ mira,
sed hæc sunt

Mira modis variis, in variisque locis.

Sic πολυποικίλα hic Πολυΐτωρ ἴστωρ reddet
Historia, & vere ποικιλοθαυμάσιος.

Discendi tantum studio teneris oportet.

Nam quis πολυμαθὴς, sit nisi φιλομαθὴς;

MARTINVS ANTONIVS
DELRIO,

Candidis lectoribus

S. P. D.

VLTA sunt in Solini
contextu castigata,
quorum in emenda-
tionibus nulla men-
tio fit: in illis tamen omnibus
secutum me manuscriptorum
librorum fidem & auctori-
tatem scitote, nihilque emenda-
se quod in illis non reperiretur.
Cur autem ea silentio præte-
rierim, ratio est, quod cuncto-
rum

rum ubi emendationum ratio redditur, meminisse operæ pretium non existimavi : tum, quod emendationes meæ ipsum facile Solini librum magnitudine superassent : tum, quia pleraque hujusmodi sunt, quæ non nisi ab indoctis & ipsa malivolentia ridiculis reprehendi posse videantur : tum etiam quod iis qui hæc tanti putabunt ut legere dignentur, molestissimum fuisset summo nonnunquam fastidio percurrere, quæ tam clara & aperta erant, ut ea, nisi Thamyras quispiam, nemo non primo intuitu perspiciat. Quæ vero in membranis Iusti Lipsii non continebantur (desiderabantur autem non pauca) his ubique

que notis [ ] inclusi. Caputum
 distinctionem Lugdunensium
 editionum non mutavi, quoni-
 am non in vulgatis modo, sed
 & in antiquis codicibus diver-
 sissima habetur: neque adhuc
 affirmare possum, utrum Soli-
 nus opus suum in capita divide-
 rit, an vero librarii in hoc scri-
 ptore (quod eos in M. Manilio,
 Suetonio Tranquillo, atq; Mar-
 tiano Capella fecisse, ex apo-
 graphis quæ vidi, fatis intelli-
 go) labori legentium hoc pa-
 êto se subvenire crediderint. il-
 lud sane fatendum est, has li-
 brorum in capita divisiones,
 dummodo per materiæ natu-
 ram liceat, memoriam non-
 nulla ex parte juvare: Polyhi-
 storem vero talem esse nomen

fatis indicat, ut, quo quidque loco contineatur, sciri sine magno labore nequeat, si regionum de quibus agit, nomina suis locis non inferantur, quibus studiosi tanquam summo digito, & quasi per indicem ad eum locum perducantur, quo, quod scire desiderant, continetur. Porro unum est quod à vobis impetrare cupio, & debeo, scilicet ut, antequam de opera mea sententiam feratis, recordemini eorum quæ Romanorum eruditissimus Varro in lege Mænia scripsit, neque in bona segete nullum esse spicum malum, neque in mala non aliquod bonum: meminertis quoque me de grege hominum esse, è quibus ne-

mo

mo tam providus ac circum-
spectus est, qui non sæpenume-
ro fortiter in lapidem impin-
gat , eumque hominem qui
extra terminos adolescentiæ
nondum sit progressus , cujus
maxime propria est judicii non
magnitudo , sed imbecillitas
ætatis. *Valete.*

SOLINI VITA

Per

IOANNEM CAMERTEM
EDITA.

Va etate Iulius Solinus floruerit, nil certi à peritioribus proditum est. id accidisse crediderim, quod eorū monumenta qui post eum scripserunt, barbaris cuncta vastantibus, fere perierint universa. Miror Chronicorum supplementi obscurum scriptorem aliās, tradidisse, hunc Solinum Augusti Caesaris floruisse temporibus, cui et Πολυίστοσος dedicasse commemorat. Constat enim Solinum Vespasiani principis in hoc opere meminisse. Ex annorum autem inter utrunque Caesarem computatione, evidens est, non potuisse Solinum opus suum Augusto dicasse, et Vespasiani Caesaris res gestas retulisse. Meminit præterea Solinus Suetonii Paulini, quem Plinius se vidisse testatur. Huc accedit, quod ex Pliniano fonte Solinus hauserit ferme omnia: cum tamen scribens hæc, infantia suæ, in operis exordio, veniam sibi dari ipostulet ab amico. Sed cum nusquam Plinii, per quem

quem profecit, habuerit mentionem, suspicor, vivente adhuc Plinio, opusculum hoc suum scripsisse Solinum. Hinc factum forsitan ut viventis non meminerit auctoris. Consimili ratione potuit evenire, ne unquam Plinius Dioscoridis, nobilis, ejusdem cum eo temporis, scriptoris nomen recensuerit: cum constet tamen innumera ex eo in opus suum Plinium transtulisse. Eadem culpa poterit Dioscoridi imputari (num uter ab utro surripuerit, apud Ammonem inveniri posset) si is oppressa Plinii mentione, tanta ex eo fuerit suffuratus. Qui de Xenophontis Platonisque vita & moribus, pluraque de iisdem alia exquisitissime scripsere, tradunt nec Platonem Xenophontis, nec contra Xenophontem Platonis, cum esset uterque Socratis discipulus, in tot utriusque voluminibus inseruisse nomen.

Hi sunt invidiæ nimirum, credite, mores,

Ut sua quam rarus tempora lector amet.

Pascitur in vivis livor, post fata quiescit.

Vera Nasonis sententia. Quid de Macrobio, qui integras sæpe paginas ex Gellio: de Placido, qui ex Servio: Acrone, qui ex Porphyrione? quid de sexcentis aliis, qui longas commentationes; suppressis unde sumpserint auctoris, ad verbum sibi omnia tribuerunt? Nemo ambigit Avlum quoque Gellium, Latine linguae delicias, Liviana lectione plurimum profecisse: cum tamen T. Livium, Latinorum historicorum longe principem, suarum Noctium noluerit esse participem.

Nec assentior quorundam opinioni, qui ea spe Solinum nullam habuisse Plinii mentionem existimant, ut Plinii exemplaria deperirent penitus, si quæ ejus Collectanea extarent sola, nec procedente tempore ab ullo possent sua furta dignosci. Qua mente Florus & Justinus laborasse creduntur. Effet utinam tot bonorum auctorum amissionis hæc sola causa: extarent hodie Catonis, (ut Græcos interim missos faciam) Varronis, Nigidii, Sallustii, Hygini, Celsi, Emii, Furrî, Varii, Actii, Nevii, Pacuvii, nobilium auctorum monumenta, quæ magna studiosorum jactura, perierunt. Vtcunque factum sit, testatur Solinus ingenue, quicquid in Polyhistore complexus est, de scriptoribus receptissimis emanasse. suumque nil proprium esse dixit: Cum nihil (inquit) omiserit antiquitatis diligentia, quod intactum ad hoc usque ævi permaneret. Rursus constantiam veritatis penes eos esse testatur, quos in opere fuerit ipse secutus. Nec dedecori Solino adscribendum, quod passim fuerit Plinium amulatus: sicut nec Maroni dandum crimini, quod toties veterum poetarum, Homeri præsertim, versus, in suum opus transtulerit. Non enim parva virtus est auctorem optimum optime emulari. Fuisse Solinum Romanum, tum ex scribendi stylo conicitur, tum quod frequenter, cum de Romanis mentio incidit, eos is locis multis nostros soleat appellare. Solini auctoritate nedum recentiores scriptores, Siphontinus Perottus, Domitius Calderinus, Angelus Politianus,

tianus, *Hermolaus Barbarus*, *Ianus Parrhasius*,
 isque alii plures similes, quos non injuria
 inter veteres quis annumerarit: sed *Servius II.*
Georg. & *Priscianus in VI.* insignes grammat-
 tici, nominatim etiam usi sunt. *Dionysii* quoque
 interpret (sive is *Priscianus* fuerit, sive *Rhe-
 mmius*) integras *Solini* clausulas suis carminibus
 frequenter inseruit. *Solini* (ni fallor) sunt omnia
 quæ de annorum divisione & diebus intercala-
 ribus à *Macrobio* sunt relata. Doctores præ-
 terea ecclesiastici, *D. Hieronymus*, *Ambrosius*,
Augustinus, item doctiores alii, iisdem fere ver-
 bis *Solini* sæpe sunt sententias mutuati. Sunt
 qui perinde *Plinianam* simiam *Solinum* nuncup-
 pent, quemadmodum *Titianum*, oratorum, *Aru-
 lenum*, *Stoicorum*, *Iulius Capitolinus*, *Plinius
 Cecilius*, *Sidonius Apollinaris* simias nomina-
 tos fuisse tradunt. Sed hi non advertunt eos per
 contumeliam simias appellari solitos, qui vel ab
 alijs prius tradita, eodem quoque ordine refe-
 runt, vel non eos auctores sed eorum umbram
 potius emulantur. Verum *Solinus* sic *Plinia-
 nam* phrasim emulatus est, ut (venia dixerim
 aliorum) vix sit repertus alter qui *Pliniana*
 majestati propius accesserit. Inscripuit librum
 hunc (ut in vetustis quibusdam exemplaribus
 invenitur) *Autio amico*: cui & opus tradidit
 castigandum. Sunt qui alia sui ingenijs monu-
 menta reliquisse tradant: quæ vel temporis in-
 juria perierunt, vel abstruso loco quopiam, cum
 blattis forsitan, delitescunt.

C. IVLIVS SOLINVS
AVTIO SVO.

S. P. D.

QVONIAM quidam impatientius potius quam studiosius, opusculum quod moliebar, intercipere properarunt: idque, etiam tum impolitum, prius in medium dederunt, quam inchoatæ rei summa manus imponeretur, & nunc, exemplaribus corruptis, quæ damnata sunt, quasi probata circumferunt, præteritis quæ ad incrementum cognitionis accesserunt cura longiore: ne forte rudis & imperfecta materia, velut spectatus à me liber, in manus tuas deferretur, opusculum sententia mea digestum, ut nosceres, misi. Primo, quod referendus ad industriam tuam fuit tenor dispositionis: deinde, ut scabræ adhuc informitatis proditio, editione vera extingueretur. Erit igitur operi isti titulus POLYHISTOR. Nam quem in exordio designaveram, scilicet COLLECTANEA RERVM memorabilium, cum iis quæ

quæ improbavimus , placuit obliterari.
Collata igitur hac epistola cum ea quæ
auspicium scriptionis facit , intelligis eo-
dem te loco habitum quo eum cui laboris
nostri summam dedicavimus.

C. I V L I V S S O L I N V S
A U T I O S U O

S. P. D.

C V M & auxilium clementia & opti-
marum artium studiis præstare te
cæteris sentiam , idque oppido expertus,
de benevolentia tua nihil temere perce-
perim : reputavi examen opusculi hujus
tibi potissimum dare , cujus vel industria
promptius suffragium , vel benignitas ve-
niam spondebat faciliorem. Liber est ad
compendium præparatus , quantumque
ratio passa est , ita moderate repressus , ut
nec prodiga sit in eo copia , nec damnosa
concinnitas. Cui si animum propius in-
tenderis , velut fermentum cognitionis
magis ei inesse , quam bracteas eloquen-
tiæ deprehendes. exquisitis enim aliquot
voluminibus , studuisse me impendio fa-
teor ut à notioribus pedem referrem , &
remotis largius immorarer. Locorum
commemoratio plurimum tenet, in quam
partem

partem ferme inclinatio est universa materies. quorum commeminisse ita visum est, ut inclytos terrarum situs, & insignes tractus maris, servata orbis distinctione, b suo quæque ordine redderemus. Inseruimus etiam pleraque differenter congruentia: ut, si nihil aliud, saltem varietas ipsa legentium fastidio mederetur. Inter hæc hominum & aliorum animalium naturas expressimus. Addita sunt pauca de arboribus & lapidibus exoticis, de extimarum gentium formis, de ritu dissono abditarum nationum: nonnulla etiam memoratu digna, quæ prætermittere incuriosum videbatur, quorumque auctoritas (quod in primis industriæ tuæ insinuatum velim) de scriptoribus manat receptissimis. Quid enim proprium nostrum esse possit, cum nihil omiserit antiquitatis diligentia, quod intactum & ad hoc usque ævi perseveret? Quapropter quæso [te] ne de præsentis temporis editionis hujus fidem liberes: quandoquidem vestigia monetæ veteris persecuti, opiniones universas eligere maluimus potius quam innovare. Itaque si qua ex istis secus quam opto in animum tuum venerint, des velim infantia meæ veniam. nam constantia veritatis penes eos est quos secuti sumus. Sicut ergo [ii] qui corporum formas

mas

mas æmulantur, postpositis quæ reliqua sunt, ante omnia effigiant modum capitis, nec in alia membra prius lineas destinant, quam ab ipsa (ut ita dixerim) figurarum arce auspiciam faciant inchoandi : ita nos quoque à capite orbis, id est, ab urbe Roma, principium capeſſemus : quamvis nihil super ea doctissimi auctores reliquerint, *d* quod in novum præconium possit suscitari, ac supervacuum pene sit, relegere tramitem decursum tot annalibus. Ne tamen prorsus dissimulata sit, originem ejus quanta valemus persequemur fide.

M. A R T I N I A N T O N I I D E L R I O

In

C. I V L I I S O L I N I P O L Y H I S T O - R E M E M E N D A T I O N E S.

I N E P I S T O L A M I I.

a *Antio*] Num legendum est Avito, cujus Plinius Cæcilius lib. 5. epist. meminit? num vero Antio: cum C. Antius C. F. anno DCCCXLV. cos. fuerit, quo tempore Solinus vixit? In m. f. quidem libris, vel quos ego vidi, vel inspexerunt alii, habetur Advento.

b *Suo quaque ordine redderemus*] In scripto libro Justi Lipsii, hominis apprime docti, mihi que maxime amici, in ejus inquam scrip. lib. (quem, quotiens unicum codicem cito, intelligi volo) habetur Ordini.

c *Ad*

c *Ad hoc usque ævi perseveret*] Scriptus cod. continet, permaneret.

d *Quod in novum præconium possit fuscitari*] Lego, quod ignotum præconium possit fuscitare.: quemadmodum veteres libri habent..

C. IV-

C. I V L I I S O L I N I
P O L Y H I S T O R.

C A P. I.

De

ORIGINE URBIS ROMÆ

SVNT qui videri velint Romæ
vocabulum ab Euandro pri-
mum datum, cum oppidum
ibi offendisset, quod extru-
ctum antea Valentiam dixe-
rat juvenus Latina: servataque signifi-
catione impositi prius nominis, *P' apulo* Græ-
cè Valentiam nominatam: quam Arca-
des quoniam in excelsa parte montis ha-
bitassent, derivatum deinceps, ut tutissima
urbium, arces vocarentur. Heraclidi pla-
cet, Troia capta quosdam ex Achivis in
ea loca ubi nunc Roma est, devenisse per
Tiberim: deinde, suadente Rome, nobi-
lissima captivarum, quæ his comes erat,
incensis navibus, & posuisse sedes, struxisse
mænia,

mœnia, & oppidum ab ea Romen vocavisse. Agathocles scribit, Romen non captivam fuisse, ut supra dictum est, *b* sed Ascanio natam, Æneæ neptem, appellationis istius causam fuisse. *c* Traditur etiam proprium Romæ nomen, verum tamen vetitum publicari: quandoquidem quo minus enunciaretur, ceremoniarum arcana sanxerunt: ut hoc pacto notitiam ejus aboleret fides placitæ taciturnitatis. Valerium denique Soranum, quod contra interdictum eloqui id ausus foret, ob meritum profanæ vocis, neci datum. Inter antiquissimas sane religiones. sacellum colitur Angeronæ: cui sacrificatur ante diem duodecimum Kalendarum Ianuaria- rum: quæ diva præsul silentii istius, præ- nexo ob signatoque ore simulacrum habet.

IN CAP. I.

a *Posuisse sedes, struxisse mœnia*] Quia in vet. libro Instruxisse habetur, restituo, Inde struxisse.

b *Sed Ascanio natam*] Vetus codex, Sed ab Ascanio natam. Simili modo in Epitome lib. 1. Livianæ historiæ, ubi vulgo, Nati Romulus & Remus, legitur in m. s. quem Lud. Carrio I. C. vir de litteris præclare meritis, cum impressis contulerat, Nati ex ea Romulus & Remus.

c *Traditur etiam proprium Romæ nomen, verum tamen vetitum publicari*] Vera lectio in vet. cod. continetur, Traditur etiam proprium Romæ nomen, & verum magis, quod nunquam in vulgum venit.

CAP.

CAP. II.

De consecratione Urbis.

DE temporibus urbis conditæ, ambiguitatum quæstiones excitavit, *a* quod quædam ibi multo ante Romulum condita sint. Quippe aram Hercules, quam voverat, si amissas boves reperisset, punito Caco, patri inventori dicavit. Qui Cacus habitavit locum cui Salinæ nomen est: *b* ubi Trigemina nunc porta. hic (*c* ut Gellius tradit) cum à Tarchone Tyrrheno ad quem legatus venerat, missu Marsyæ regis, socio Megale Phryge, custodiæ foret datus, frustratus vincula, unde venerat redux, & præsiidiis amplioribus occupato circa Vulturum & Campaniam regno, dum etiam ea atrectare auderet quæ concesserant in Arcadum jura, duce Hercule, qui tunc forte aderat, oppressus est. Megalen Sabini receperunt, disciplinam augurandi ab eo docti. Suo quoque nomini idem Hercules instituit aram, quæ maxima apud pontifices habetur: cum se ex Nicostrata Evandri matre, quæ à vaticinio Carmentis dicta est, immortalem comperisset fore. Conseptum etiam, intra quod ritus sacrorum, factis bovicidiis, docuit

docuit Potitios. Hoc sacellum Herculis in foro boario est, in quo argumenta & convivii & lætæ majestatis ipsius remanent. Nam divinitus illò neq; canibus neq; muscis ingressus est. Etenim cū viscerationem & sacrificolis daret, Myagrū deum dicitur imprecatus: clavam vero in aditu reliquisse, cujus olfactum refugerunt canes. id usque nunc durat. Ædem etiā quæ Saturni ærarium fertur, comites ejus condiderunt in honorem Saturni, quem cultorem regionis illius cognoverant extitisse. Idem & montem Capitolinum Saturnium nominarunt. *f* Castelli quoque quod excitaverant, portam Saturniam appellaverunt, quæ postea Pandana vocata est. Pars autem infima Capitolini montis habitaculum Carmentis fuit: ubi Carmentis nunc sanum est, à qua Carmentali portæ nomen datum [est.] Palatium [vero] nemo dubitaverit quin Arcades habeat auctores, à quibus primum *g* Palanteum oppidum conditum: quod aliquandiu *h* Aborigines habitarunt, sed propter incommodum vicinæ paludis, quam præterfluens Tiberis fecerat, profecti Reate, postmodum reliquerunt. Sunt qui velint à balatibus ovium, mutata littera, vel à Pale pastoralis dea, aut (ut Silenus probat) à *i* Palantho Hyperborei filia, quam

quam Hercules ibi compressisse visus est, nomen monti adoptatum. Sed quanquam ista sic congruant, palam est, prospero illi augurio deberi gloriam Romani nominis, maxime cum annorum ratio faciat cardinem veritati. Nam, ut affirmat Varro, auctor diligentissimus, Romam condidit Romulus Marte genitus & Rhea Silvia, vel, ut nonnulli, Marte & Ilia. dictaque est primum Roma quadrata, quod ad æquilibrium foret posita. ea incipit à silva quæ est in area Apollinis, & ad supercilium scalarum Caci: habet terminum ubi tugurium fuit Faustuli. Ibi Romulus mansitavit, qui auspicatò fundamenta murorum jecit, duodeviginti natus annos, undecimo Kalendas Majas, hora post secundam k ante tertiam, sicut L. Taruntius prodidit, mathematicorum nobilissimus, Iove in piscibus, Saturno, Venere, Marte, Mercurio in Scorpione, Sole in Tauro, Luna in Libra, constitutis. Et observatum deinceps, ne qua hostia Parilibus cæderetur: ut dies iste à sanguine purus esset, cujus significationem de partu Iliæ tractam volunt. Idem Romulus regnavit annos septem & triginta. de m Cæninensibus egit primum triumphum, & Acroni regi eorum detraxit spolia quæ Iovi Feretrio primus suspendit, & opima

opima dixit. rursus de Antemnatibus triumphavit, n de Veientibus postremo. apud Capræ paludem Nonis Quinctilibus comparere desiit. Cæteri reges, quibus locis habitaverint dicemus. Tatius in arce, ubi nunc ædes est Iunonis Monetæ: qui anno quinto quam ingressus urbem fuerat à Laurentibus interemtus, septima & vicesima Olympiade o hominem exivit. Numa in colle primum Quirinali, deinde propter ædem Vestæ, in regia quæ adhuc ita appellatur: qui regnavit annis tribus & quadraginta, sepultus sub Ianiculo. Tullus Hostilius in Velia, ubi postea deum Penatium ædes facta est: qui regnavit annos duos & triginta, obiit Olympiade quinta & trigesima. Ancus Martius in summa sacra via, ubi ædes Larium est: qui regnavit annos quatuor & viginti, obiit Olympiade prima & quadragesima. Tarquinius Priscus ad Mugoniam portam, supra summam novam viam: qui regnavit annos septem & triginta. p Servius Tullius Esquiliis supra cliyum Urbicum, qui regnavit annos quatuor & quadraginta. Tarquinius Superbus, & ipse Esquiliis supra cliyum Pullium ad q Fagutalem lucum: qui regnavit annos quinque & viginti. Cintio, Romam duodecima Olympiade placet conditam, Pictori, octava:

octava : Nepoti & Lutatio , opinionem Eratosthenis & Apollodori comprobantibus , Olympiadis septimæ anno secundo, Pomponio Attico, & M. Tullio, r Olympiadis sextæ anno tertio. Collatis igitur nostris & Græcorum temporibus , invenimus incipiente Olympiade septima Romam conditam , anno post Ilium captum quadringentesimo trigesimalotertio. Quippe certamen Olympicum, quod Hercules in honorem atavi materni Pelopis ediderat , intermissum , s Iphitus , filius ejus, instauravit, post excidium Troiæ anno quadringentesimo octavo. Ergo ab Iphito numeratur Olympias prima : ita , sex mediis Olympiadibus interjectis, quibus singulis anni quaterni imputantur , cum septima cœptante Roma condita sit, inter exortum urbis & Troiam captam jure esse quadringentos annos & trigintatres constat. Huic argumento id accedit, quod cum C. Pompeius Gallus , & Q. Verannius Nepos urbis conditæ anno octingentesimo primo fuerint consules , consulatu eorum Olympias septima & ducentesima actis publicis annotata est. quater ergo multiplicatis sex & ducentis Olympiadibus, erunt anni octingenti viginquatuor , de quibus septima Olympiade annectendus est primus annus , ut in solidum

dum colligantur anni octingenti viginti-
 quinque. ex qua summa detractis viginti
 annis & quattuor, Olympiadum retro sex,
 manifeste anni octingenti & unus reliqui
 fient. quapropter cum octingentesimo
 primo anno urbis conditæ, ducentesima-
 septima Olympias computetur, par est
 Romam septimæ Olympiadis anno pri-
 mo credi conditam. In qua regnatum est
 annis ducentis quadraginta tribus : De-
 cemviri creati anno trecentesimo secun-
 do : primum Punicum bellum anno qua-
 dringentesimo octogesimo nono : secun-
 dum, anno quingentesimo tricesimo quin-
 to : tertium, sexcentesimo quarto : sociale,
 sexcentesimo sexagesimo secundo. Ad A.
 Hirçium & C. Pansam consules anni se-
 ptingenti & decem : quorum consulatu
 Cæsar & Augustus consul creatus est, no-
 num & decimum annum agens : qui prin-
 cipatum ita ingressus est, ut vigilantia
 ejus non modo securum verum etiam ru-
 tum imperium esset. Quod tempus fer-
 me solum repertum est, quo plurimum &
 arma cessaverunt, & ingenia floruerunt :
 scilicet ne inerti justitio languerent virtu-
 tis opera, bellis quiescentibus.

IN

a *Quod quadam ibi multo ante Romulum condita sint. Quippe aram Hercules quam voverat*] Amplector vet. lib. scripturam, Q. q. i. m. a. R. culta sint. quippe ante H. &c.

b *Vbi tergemina nunc*] vet. lib. Ibi trigemina nunc. P. etiam Victor trigeminam nominat.

c *Vt Calius tradit*] Frequens apud grammaticos mentio Cælii, antiqui annalium scriptoris. Cum tamen vet. cod. Lipsii, item (ut à L. Carrione I. C. accepi) alii quatuor contineant Gellius, nihil dubito hoc amplecti. quia Gellii testimonio non semel Plinius & Macrobius utuntur.

d *Leta majestatis*] Prior vox non habetur in scrip. lib.

e *Sacrificii libaret*] Membranzæ, Sacrificolis daret.

f *Castelli quoque, quod excitaverant, portam, &c.*] Aliter hæc in vet. lib. nempe, Castelli quoque, quod excitaverunt, portam Saturniâ appellaverunt: quæ postmodum Pandana vocitata: pars autem, &c.

g *Palantum*] O. v. l. Palantum. Stephano, Παλάντων.

h *Aborigines habitant*] Ansiq. libri, Ab origine habitatum.

i *Palante*] Vet. lib. Palantho. quod Festo congruit, in cujus contextu Palanto habetur: quam quidam vet. cod. teste Ant. Augustino, contineant Palante.

k *Ante tertiam*] Additur in antiq. libr. Plenam.

l *Taruntius*] Sic o. ve. lib. sed Plutarcho, in Romulo, dicitur Ταρύντιος, Ciceroni 1. de divinatione Taruntius.

m *Ceninensibus*] Stephano Καρινίων dicuntur:

H

quare

quare recte vet. lib. Cœninenſibus. Belle iidem, Rurfus de Antemnatibus.

n *De Veientibus poſtremo,*] Lib. ſcrip. Tertio;
o *Hominem exiit,*] O. vet. lib. Exiit. Nec aliter Prifcianus legit.

p *Ser. Tullius Eſquiliis ſupra clivum Urbicum,*
qui regnavit annos 11. & quadraginta,] Vet. lib. Servius Tullius Eſquilius, ſuper clivum Urbicum, qui regnavit annos duos & triginta. Quid ſi legamus ex fide hiftorica, annos IV. & XL. ? Item Eſquiliis, ſine A, ex omnibus o. ſcriptorum quos videt, v. libris ? Porro qui, Olbium clivum, legunt, non recte faciunt. M. ſ. vel, Urbicum, vel, Urbium, vocant. Livius, & eum ſecutus Marlianus, Virbium appellant.

q *Fagutalem lacum*] Ex Varrone lib. 4. De ling. Latina legendum, Fagutalem lacum.

r *Olympiadis ſextæ anno tertio*] O. vet. lib, Olympiadis ſeptimæ anno tertio.

f *Iphiclus*] Membranz, Iphitus. Pausaniæ in Arcad. hoc ipſum commemoranti, I. .

t *Verannius*] Si Pompeio cognomen addidit, cur non & Verannio ? cognomen autem eſt Ne-
pos. Equidem quemadmodum hoc loco Verannium cognomine, ſic paulo poſt inique Hircium, A. prænomine privarunt.

v *Auguſtus conſul creatus eſt*] Vox, Conſul, non eſt tollenda, ut Camers opinatur: tum quod in cunctis exemplaribus habetur, tum etiam quia Octavius in Vibi Panſæ demortui locum ſuffectus eſt.

x *Octavum decimum annum agens*] Vet. lib. decimumnonum. Quod ad Suetonii traditionem propius accedit. nam Suetonius lib. 2. de Auguſto agens, ſic ſcribit : Conſulatum vigefimo ætatis anno invaſit, admotis, &c.

CAP. III.

*De divisione anni, & diebus
intercalaribus.*

TVnc ergo primum cursus anni perspecta ratio est, quæ à rerum origine profunda caligine tegebatur. nam ante Augustum Cæsarem incerto modo annum computabant. quia apud Ægyptios quatuor mensibus terminabatur: apud Arcadas, tribus: apud Acarnanas, sex: *a* in Italia apud Lavinios, tredecim: quorum annus trecentis septuaginta quattuor diebus ferebatur. Romani [in] initio annum decem mensibus computabant, à Martio auspicantes, adeo ut ejus die prima de aris Vestalibus ignem accenderent, *b* mutarent viridibus veteres laureas, Senatus Scipulus comitia agerent, matronæ servis suis cœnas ponerent, sicuti Saturnalibus domini: illæ, *c* ut honore promptius obsequium provocarent: hi, quasi gratiam repensarent perfecti laboris. Maxime hunc mensem principem testantur fuisse, quod qui ab hoc quintus erat, Quinctilis dictus est: *d* deinde numero decurrente, December *e* solennem circum finiebat, intra diem trecentessimum quartum. tunc

enim iste numerus explebat annum : ita ut sex menses, tricenūm dierum essent, quatuor reliqui tricenis & singulis expedirentur. Sed cum ratio illa ante Numam à lunæ cursu discreparet, lunari computatione annum peræquarunt, quinquaginta & uno *f* die adjectis. ut ergo perficerent duodecim menses, [de] sex mensibus superioribus detraxerunt dies singulos, eosque quinquaginta istis & uni adjunxerunt : factique quinquaginta septem, divisi sunt in duos menses, quorum alter vigintinovem, alter viginti-octo *g* dies continebat. sic annus habere quinque & quinquaginta & trecentos dies cœpit. Postmodum cum perspicerent temere annum clausum intra dies quos supra diximus, quandoquidem appareret solis meatum non ante trecentessimū sexagesimumquintū diem, abundante insuper quadrantis particula, zodiacum conficere decursū, quadrantem illum & decem dies addiderunt : ut ad liquidum annus trecentis sexagintaquinque diebus & quadrante constaret : hortante observatione impari numeri, quem Pythagoras monuit præponi in omnibus oportere. Unde propter dies impares diis superis Ianuarius dicatur, & propter pares Februarius, quasi

quasi ominosus, diis inferis deputatur. Cum itaque hæc definitio toti orbi placuisset, custodiendi quadrantis gratia, à diversis gentibus varie intercalabatur, nec unquam tamen ad liquidum fiebat temporum peræquatio. Græci ergo singulis annis XI. dies & quadrantem detrahebant: eosque octies multiplicatos, in annum nonum reservabant, ut contractus nonagenarius numerus, in tres menses per tricenos dies scinderetur. qui anno nono restituti efficiebant dies quadringentos quadragintaquattuor, quos *ἰμβολισμὸς*, vel *ὑπερβάλλουσας* nominabant. Quod cum initio Romani probassent, contemplatione numeri parilis offensi, neglectum brevi perdididerunt, translata in sacerdotes intercalandi potestate: qui plerunque gratificantes rationibus publicanorum, pro libidine sua subtrahebant tempora, vel augebant. Cum hæc sic forent constituta, modusque intercalandi interdum cumulatior, interdum fieret imminutior, * vel omnino dissimulatus præteriretur, nonnunquam accidebat ut menses qui fuerant hyeme transacti, modo [in] æstivum, modo [in] auctumnale tempus incidere. Itaque C. Cæsar universam hanc inconstantiam, incisa temporum turbatione, composuit, &, ut statum certum præ-

teritus acciperet error, dies XXI, & quadrantem simul intercalavit: quo pacto regradati menses de cetero statuta ordinis sui tempora detinerent. Ille ergo annus solus trecentos XLIII dies habuit: alii deinceps trecentos sexagenos quinos, & quadrantem. & tunc quoque vitium admissum est per sacerdotes. Nam cum præceptum esset anno quarto ut intercalarent unum diem, & oporteret confecto quarto anno id observari, antequam quintus auspicaretur, illi incipiente quarto intercalarunt, non desinente. sic per annos sex & xxx, cum novem dies tantummodo sufficere debuissent, XII sunt intercalati. Quod deprehensum Augustus reformavit, iussitque annos XII sine intercalatione decurrere: ut tres illi dies qui ultra noyenarios temere fuerant intercalati, hoc modo possent repensari. ex qua disciplina omnium postea temporum fundata ratio est. Verum cum & hæc & multa alia Augusti temporibus debeantur, qui pene solus sine exemplo rerum potitus est, tot & tanta in vita ejus inveniuntur adversa, ut non sit facile discernere calamitosior an beator fuerit. Primum, quod apud avunculum in petitione magistratus equitum prælatus est ei Lepidus tribunus, cum quadam auspiciantium cœptorum nota: mox triumviratus

viratus collegium , prægravi potestate Antonii : Philippensis inde proscriptionis invidia : abdicatio Postumi Agrippæ post adoptionem : deinde desiderio ejus insignis pœnitentia: naufragia Sicula: turpis ibi in spelunca occultatio : seditiones militum plurimæ : Perusina cura : detectum filiaæ adulterium, & voluntas parricidalis : nec minore dedecore & neptis infamia, incusata de morte filiorum : & amissis liberis , non solum orbitatis dolor, sed Urbis pestilentia, fames Italiae bello Illyrico, angustia rei militaris, corpus morbidum, contumeliosa dissensio privigni Neronis, uxoris etiam & Tiberii cogitationes lparum fidae, atque in huac modum plura. Hujus tamen suprema quasi lugeret sæculum, penuria insecuta est frugum omnium : ac ne fortuitum, quod acciderat, videretur, imminetia mala non dubiis signis apparuerunt. Nam Fausta quædam, ex plebe, partu uno edidit quatergeminos, mares duos, fœminasque totidem, monstrosa fœcunditate portendens futuræ calamitatis indicium. Quamlibet Trogus auctor affirmet in Ægypto septenos uno utero simul gigni. quod ibi minus mirum, cum fœtifero potu Nilus, non tantum terrarum, sed & hominum fœcundet arva. Legimus Cn. Pompeium Eurychidem fœ-

minam Asia exhibitam, quam constabat tricies enixam, cum xx. ejus liberis in theatro suo publicasse. Vnde competens hoc loco duco super hominis generatione tractare. Etenim cum de animalibus quæ dictu digna videbuntur, prout patria cujusque admonebit, simus notaturi: jure ab eo potissimum ordiemur, quod rerum natura, sensus judicio & rationis capacitate præposuit omnibus.

IN CAP. III.

a *Apud Lavinius*] Sic in anti. lib. margine: in contextu verò, Latinos.

b *Mutarent veteribus virides laureas*] Macrobius, qui hæc omnia è Solino desumpsit, Laureæ, inquit, veteres novis laureis mutabantur. quare corrige; Mutarent viridibus veteres laureas.

c *Ut honore*] Manuscr. Ut per honores.

d *Deinde numero decurrente*] Membranzæ, pro, Deinde, habent, Vnde.

e *Sollemnem circum*] Quædam membranzæ, Sollemnem numerum circuitumque.

f *Die adjectis.*] O. vet. lib. Auctis.

g *Dies continebat*] Vet. lib. Detinebat. Ei quod sequitur, Ianuarius dicatur, additur in membranis, & Martius.

* *Vel omnino dissimulatus præteriretur*] In antiquissimo codice hæc verba non habentur, sed aliena manu margini sunt ascripta.

h *Quod deprehensum Augustus*] Omnes membranzæ quas vel vidi, vel aliis videre licuit, Reprehensum: quemadmodum post aliquot verba
in

in vulgatis legitur , Ultra novenarios temere : in vet. verò lib. Ultra novem necessarios temere.

i *Turpis ibi in spelunca occultatio*] Vet. lib. Turpi sibi in spelunca occultatione. Verum nihil repono

k *Neptis infamia incusata : mortes filiarum , & amissis liberis , non solus orbitatis dolor*] Ista lectio in o. vet. lib. invenitur.

l *Parum fida*] Iidem habent, Fidelis. Sequitur, *Sed & hominum fecundet arva.* Lego in vet. libris , *Sed etiam hominū materna fecundet arva.*

C A P. IIII.

De Menstruis , de Homine , de Alethorio lapide.

ITaque , ut Democritus physicus ostendit , mulier solum animal menstruale est , cujus profluvia non parvis spectata documentis inter monstrifica meritò numerantur : contactæ his fruges non germinabunt , accescunt musta , morientur herbae , amittent arbores foetus , ferrum rubigo corripiet , nigrescent æra : siquid canes inde ederint , in rabiem efferabuntur , nocituri morsibus , quibus lymphaticos faciunt. [a parva hæc sunt.] Bitumen nascitur in Iudæa , quod Asphaltites gignit lacus , adeo lentum mollitie glutinosa , ut à se nequeat separari : enimvero si abrumperere partem velis , universitas sequetur : scindique non potest , quoniam in quan-

tum ducatur, extenditur : sed ubi admota fuerint cruore illo polluta fila, *b* sponte dispergitur, & applicata tabe, deducitur paulo antè corpus unum, fitque, de tenacitate connexa, contagione partitio repentina. *c* habet planè id solum salutare, quod avertit sydus Helenæ perniciosissimum navigantibus. Ceterum ipsæ foeminæ quibus munus est necessitatis hujus, quandiu sunt in sua lege, non innocentibus oculis contuentur : aspectu specula vitiant, ita ut hebetetur visu fulgor offensus, & solitam æmulationem vultus extinctus splendor amittat, faciesque, obtusi nitoris quadam caligine, nubiletur. Mulierum aliæ in æternum steriles sunt, aliæ mutatis cōjugiis exuunt sterilitatem, nonnullæ tantum semel pariunt, quædam aut foeminas, aut inares semper. post annum quinquagesimum foecunditas omnium conquiescit. Nam in annum *LXXX*. viri generant : sicuti Massanissa rex *d* Methymnum filium *LXXX*. & sextum agens annum genuit : Cato octogesimo exacto, ex filia *e* Salonii clientis sui, avum Vticensis Catonis procreavit. Compertum & illud est, quod inter duos conceptus, cum intercesserit paululum temporis, uterque residet : sicut in Hercule & Iphiclo apparuit, fratre ejus, qui gestati eodem onere, intervallis tamen qui-

quibus concepti fuerant, nati videntur. Et de Proconnesia ancilla, quæ è duplici adulterio geminos edidit, utrumque patri suo similem. Hic Iphitus Iolaum creat, qui Sardiniam ingressus, palantes incolarum animos ad concordiam eblanditus, Olbiam & alia Græca oppida extruxit: Iolenses, ab eo dicti, sepulcro ejus templum addiderunt, quod imitatus virtutem patruï, malis plurimis Sardiniam liberasset. Ante omnia subolem cogitantibus sternutatio post coitus cavenda: ne prius semen excutiat impulsus repentinus, quam penetrabilibus se maternis insinuet paternus humor. Quod si naturalis materia hæserit, decimus à conceptu dies dolore gravidas admonet: jam inde incipiet & capitis inquietudo, & caligine visus hebetabitur: ciborum quoque fastidiis stomachi claudetur cupido. Convenit inter omnes, corda primum ex universa formari carne, eaque in diem quintum & sexagesimum crescere, g deinde minui: ac ex ossibus spinas. capropter capitale est, h si parti alterutræ noceatur. Planè si corpusculum in marem figuratur, melior est color gravidis, & pronior partitudo uteri: denique à x l. die motus fit. Alter sexus: nonagesimo die primum palpitat: & concepta foemina gestantis vultum pallore inficit, cru-

ra quoque præpedit languida tarditate. In utroque sexu cum capilli germinant, incommodum majus est: fitque pleniluniis auctior ægritudo, quod tempus etiam & editis semper nocet. Cum saliores escas edit grava, unguiculis caret partus. At, cum propè ad uterum liberandum venerint momenta maturitatis, enitenti spiritum retinere plurimum congruit: quandoquidem letali mora oscitatio suspendit puerperia. Contra naturam est in pedes procedere nascentes. quapropter velut & ægrè parti, appellantur Agrippæ. ita editi minus prosperè vivunt, & de vita ævo breviori decedunt. Denique in uno M. Agrippa felicitatis exemplum est, nec tamen usque eò inoffensæ, ut non plura adversa pertulerit quam secunda. nam [&] misera pedum valetudine, & aperto conjugis adulterio, & aliquot infelicitatis notis *m* retroversi ortus omen luit. Fœminis perinde est infauusta nativitas, *n* si confertum virginal fuerit: quo pacto genitalia fuere Cornelix, quæ editis Gracchis ostentum hoc piavit sinistro exitu liberorum. Rursum necatis matribus *o* ortus est auspiciatior: sicut Scipio Africanus prior, qui defuncta parente, quod excisus utero in diem venerat, primus Romanorum Cæsar dictus est. E geminis, si remanente altero,

tero, alter abortivo fluxu exciderit, alter, qui legitimè natus est, Vopiscus nominatur. Quidam etiam cum dentibus procreantur: ut Cn. Papirius Carbo, & p. M. Curius, Dentatus ob id cognominatus. Quidam vice dentium continui ossis armantur soliditate: qualem filium Bithynorum rex Prusias habuit. Ipsum dentium numerum discernit qualitas sexus, cum in viris plures sint, in foeminis pauciores. Quos *xyridotes* vocant, quibus q̄ gemini prodeunt à dextra parte, fortunæ blandimenta promittunt: quibus à læva, versa vice. Nascentium vox prima vagitus est. lætitiæ enim sensus differtur in quadragesimum diem. itaque unum novimus eadem hora risisse, qua erat natus: scilicet Zoroastrem, mox optimarum artium peritissimum. [At] Crassus, avus ejus, quem rapuerunt bella Parthica, quod nunquam riserit, fertur Agelastos cognominatus. Inter alia Socratis magna, præclarum illud est, quod in eodem vultu tenore etiam adversis interpellantibus perstitit. Heraclitus & Diogenes Cynicus nihil unquam de rigore animi remiserunt, calcatisque turbinibus fortuitorum, adversus omnem r̄ dolorem & miseriam uniformi duravere proposito. Pomponium poetam consularem virum nunquam ructasse,

sc,

se, s̄ habetur inter exempla. Antoniam Drusi nunquam spuisse percelebre est. Nonnullos accepimus nasci concretis ossibus, eosque neque sudare neque sitire consueſſe: qualis Syracusanus fertur Lygdamus, qui, tertia & tricesima Olympiade, primus ex Olympico certamine pancratiū coronam reportavit, cujus ossa deprehensa sunt medullam non habere. Maximam virium substantiam nervos facere certissimum est, quantoque fuerint densiores, tanto propensius augetur firmitatem. Varro in relatione prodigiosæ fortitudinis annotavit, & Tritanum Samnitē, gladiatorem natura fuisse, qui & rectis & transversis nervis non modo crate pectoris, sed & manibus cancellatis, & brachiis, omnes adversarios levi tactu, ac penè securis congressionibus vicerit: ejusque filium, militem Cn. Pompeii, pari modo natum, ita sprevisse hostem provocantem, ut inermi cum dextra & superaret, & captum digito uno in castra imperatoris sui reportaret. Milonem quoque Crotoniensem ferunt egisse omnia supra quam homo valet. de quo etiam hoc proditur, quod ictu nudæ manus taurum fecit victimam, eumque solidum, qua mactaverat die, absumsit solus, non gravatim. Super hoc nihil dubium. nam factum elogium extat,

Vi-

Victor ille omnium certaminum obiit.
 »Sanè Alectore traditur usus, qui crystallina specie, fabæ modo, in gallinaceorum ventriculis reperitur, aptus, ut dicunt, præliantibus. Milo porro Tarquinii Superbi [Prisci] temporibus emicuit.

I N C A P. I V.

a *Parva hæc sunt*] Ignoro cur in apographo hæc desiderentur.

b *Sponte discerpitur, & applicita tæbe*] Vet. cod. Sponte dispergitur & applicita tæbe.

c *Habet planè id solum salutare*] Ex antiquorum codic. fide repono, Habet planè illud solum in se salutare. Ei quod sequitur, SIDVS HELENÆ perniciosum navigantibus, repugnat in Oreste extremo Euripides, benevolam Helenæ signum nautis tradens: verum nihilominus est quod Solinus scripsit.

d *Methymnum*] Ludovicus Cario I. C. margini codicis mei adscripsit, in tribus cod. scriptis contineri, quod & ego in Lipsii lib. deprehendi, Mathumannum, Qua in re illis non repugno. quidni enim, cum de ipsius appellatione scriptores dissentiant, tot tam antiquis libris assentiamur?

e *Salonii*] A Gellius Noct. Attic. lib. XIII, de hoc Catone scribit, Ipse quoque jam multum senex, Salonii clientis sui filiam virginem duxit, &c. Hæc ideo fuit visum adducere, ne quis temere membranæ assentiatur, in quibus, Solonis inveniet.

f *Dolore*] Vet. lib. Doloris gravidas.

g *Deinde minui, ac ex ossibus spinas*] Aliter vet. lib. nam habent, Deinde minutas ex ossibus spinas.

spinas. Mihi locus non usque adeo integer videtur.

h *Si pars alterutra noceatur*] Non arbitror Solinum sic locutum fuisse. mendosè etiam vet. cod. Si pars alterutra notatur. Quare, aut legendum est, moveatur: aut sanè, Si parti alterutri noceatur.

i *Nonagesimo die primum*] In m. f. est. Nonagesimo primo die. alio sensu.

k *Editis semper*] Fortassis scribendum, recens.

l *Velut agrè parti*] Vet. lib. Velut ægri partus. Plinius lib. VII, Appellavêre Agrippas ut ægrè partos.

m *Retroversus ortus*] Sequor m. f. qui, præposteriori. cum id & in Plinio legatur.

n *Si concretum virginal fuerit*] Emendavi, quemadmodum in vet. lib. legitur, Si confertum virginal fuerit.

o *Ortus est auspiciator*] M. f. Natus. non malè.

p *M. Curio*] Repono M. Curius. Idem mendosè à Plinio, lib. VII, cap. XVI. Marcus vocatur.

q *Gemini procedunt*] Procedunt, habent lib, scripti.

r *Dolorem & miseriam*] Cod. ant. Dolorem & misericordiam. Miseriam è nostris patimur, misericordia ex alienis tangimur.

s *Habetur inter exempla*] Vet. lib. Habetur exemplar.

t *Tritanum Samnitum gladiatorem natura fuisse*] Ait Tritanum Samnitum non arte, sed naturali quodam habitu ad gladiatoriam aptum existisse. nec mirum, cum Samnis foret, qui eo nomine malè audiebant. Temerè itaque fecerunt qui huc diversissimam ab o. l. lectione scripturam invehere

re

re tentarunt, & quidem gladiatore Samnite quam homine litterato digniorem.

v *Sanè Alektorius, &c.*] Velim partim ex conjectura, partim ex vet. lib. emendari, Sanè Alektero usus traditur, qui specie crySTALLINA, fabæ modo, in gallinaceorum, &c.

C A P. V.

*De Similitudine, & corporum
proceritate, de mensura hominis, &
pudore defunctorum.*

IAM verò qui deflexum animum referat ad similitudinum causas, quantum artificis naturæ ingenium deprehendet? Interdum enim ad genus spectant, & per subolem in familias transitus faciunt: sicut plerunque parvuli, modo nervos, modo cicatrices, modo qualescunque originis suæ notas ferunt: ut in Lepidis, quorum tres, intervulsa tamen serie, ex eadem domo obducto membrana oculo similes geniti reperiuntur: ut in Byzantino nobili pugile, qui cum matrem haberet adulterio ex Æthiope conceptam, quæ nihil patri comparandum reddidisset, ipse in Æthiopem avum degeneravit. Sed hoc minus mirum, si respiciamus ad ea quæ spectata sunt inter externos. Regem Antiochum

chum *a* Antemon quidam, ex plebe Syriaca, sic facie æmula mentiebatur, ut postmodum Laodice uxor regia, objecto populari isto Antemone tandiu dissimulaverit defunctum maritum, quoad ex arbitratu ejus regni successor ordinaretur. Inter Cn. Pompeium, & *b* Vibium humili loco natum, tantus error extitit de paribus lineamentis, ut Romani Vibium Pompeii nomine, Pompeium Vibii vocabulo cognominarent. Oratorem L. Plancum Rubrius histrio sic implevit, ut & ipse Plancus à populo vocaretur. Armentarius Mirmillo, & Cassius Severus orator, ita se mutuo reddiderunt, ut, si quando pariter viderentur, dinosci non possent, nisi discrepantiam habitus indicaret. M. Messalla Cenforius, & Menogenes, *c* ex facie vulgari, hoc fuerunt uterque quod singuli: ut nec alium Messallam quam Menogenem, nec Menogenem alium quam Messallam, putarent. Piscator ex Sicilia proconfuli Suræ, præter alia, etiam rictu oris comparabatur: *d* ita in eodem vocis impedimento, & tardatæ sono linguæ, naturalibus offendiculis congruebant. Interdum [verò] non modo inter externos, sed etiam inter conductos ex diversissima parte orbis, miraculo indiscreti vultus fuere. Denique cum Antonio

nio

nio jam triumviro Toranius quidam eximios forma pueros, velut geminos, trecentis sestertiis vendidisset, quorum alterum de Transalpina Gallia, alterum ex Asia comparaverat, adeoque una res viderentur, nisi solus sermo fidem panderet. atque ideo cum irrisum se Antonius gravaretur, non inficetè Toranius id vel præcipuè, quod emtor criminabatur, pretiosius probavit. neque enim mirum si forent pares, gemini: illud nullis posse taxationibus æstimari, quod tantis spatiis diversitas separatos plus quam geminos attulisset. quo responso adeo Antonius mitigatus est, ut deinceps nihil se habere carius in substantia sua jactitaret. Nunc si de ipsis hominum formis requiramus, liquido manifestabitur, nihil de se antiquitatem mendaciter prædicasse, sed corruptam degeneri successione subolem nostri temporis, per e nascentium detrimenta, decus veteris pulcritudinis perdidisse. Licet ergo plerique definiant, nullum posse excedere longitudinem $v\ i\ i$. pedum, quod intra mensuram istam Hercules fuerit: comprehensum est tamen Romanis temporibus, sub D. Augusto, Pusionem & Secundillam denos pedes & amplius habuisse proceritatis: quorum reliquiæ adhuc in conditorio Sallustianorum videntur:

post-

postmodum, D. Claudio principe, Gabbarum nomine, ex Arabia advectum, novem pedum, & totidem unciarum. Sed ante Augustum, annis fermè mille, non apparuit forma huiusmodi, sicut nec post Claudium visa est. Quis enim jam ævo isto non minor suis parentibus nascitur? Priscorum autem molem testantur etiam Orestis suprema, cujus ossa Olympiade quinquagesima & octava Tegeæ inventa à Spartanis oraculo monitis, didicimus impleffe longitudinem cubitorum **V I I.** *f* Scripta quoque ex antiquitate memorias arcessunt in fidem veri: quibus receptum est, quod bello Cretico, cum elata flumina, impetu plus quam vi amnica invecta, terras rupissent, post discessum fluctuum, inter plurima humi discidia, humanum cadaver repertum sit, cubitum trium atque triginta: cujus spectandi cupidine L. Flaccum legatum, Metellum etiam ipsum impendiò captos, miraculi, quod auditu refutarant, oculis potitos. Non omiserim, *g* Salaminam Euthymenis filium crevisse in triennio tria cubita sublimitatis, sed incessu tardo, sensu hebeti, robusta voce, pubertate festina: statimque obsessum morbis plurimis: immoderatis ægritudinum suppliciis, compensasse præcipitem incrementi celeritatem. Mensuræ ratio bif-

fa-

fariam convenit. nam quantus, manibus expansis, inter digitos longissimos modus est, tantum constat esse inter calces & verticem. Ideòque physici hominem, minorem mundum [esse] judicaverunt. Parti dextræ habilior ascribitur motus, lævæ firmitas major. unde altera gesticulationibus promptior est, altera oneri ferendo accommodatior. Pudoris disciplinam etiam inter defuncta corpora natura discrevit: h ut si quando cadavera necatorum fluctibus evellantur, virorum supina, prona fluitent foeminarum. Verum jam ad pernicitatis titulum transeamus.

I N C A P. V.

a *Artem quidam*] O. vet. lib. Antemon. & paullo post, Objecto vulgari isto, addunt, Antemone.

b *Et Vibium*] Vet. lib. & Cn. Vibium.

c *Ex face vulgari*] Pro, Ex face, habent vet. lib. effigie. Quid si tamen legamus, ex face vulgi?

d *Ita in eodem vocis impedimento, & tarditate sono linguae*] Est in m. s. Ita in eadem vocis impedimenta & tardatæ sonum linguæ, &c.

e *Nascentium detrimenta*] Cod. vet. habent, Nascendi.

f *Scripta quoque ex antiquitate memorias arcessunt, in fidem veri, quibus receptum est, quod, &c.*] Vet. libri, Scripta quoque, quæ ex antiquitate memorias accersunt, in fidem veri esse cœperunt, quod, &c. Quæ sequuntur etiam longè aliter tradunt,

dunt, quam excusi, hoc pacto: Cum elata flumina plusquam vi amnica, terras rupissent, post discessum fluctuum, inter plura humi discidia, humanum corpus repertum, cubitum trium atque triginta: cujus inspectandi cupidine L. Flaccum legatum, Metellum etiam ipsum, impendit captos, miraculi, quod auditu refutaverant, oculis potitos. Si non optime, melius certe quam hactenus, ita legetur.

g *Salaminam*] Vet. lib. Salaminæ.

h *Vt si*] Vet. lib. Ac si quando, Quod si amplectamur, evehuntur, &, fluitant, erit scribendum.

C A P. VI.

De Velocitate, Visu, & Fortitudine.

Primam palmam velocitatis Ladas quidam adeptus est, qui ita supra cavum pulverem cursitavit, a ut harenis pendentibus, nulla indicia relinqueret vestigiorum. Polymnestor Milesius puer, cum à matre locatus esset ad caprarios pastus, ludicro leporem consecutus est: & ob id statim productus à gregis domino, Olympiade sexta & quadragesima, ut Bocchus auctor est, victor in stadio meruit coronam. Philippides biduo *b* mille centum quadraginta stadia, ab Athenis Lacedæmonem, decurrit. *c* Anistis Lacon, & Philo-

Philonides, Alexandri Magni cursores, d'Elim ab usque Sicyone mille ducenta stadia uno die transferunt. Fonteio e Vipsanioque coss. in Italia octo annos puer natus, f quinque & lxx. millia passuum à meridie transiit ad vesperum. Visu deinde plurimum potuit Strabo nomine, quem perspexisse per centum xxxv. millia passuum Varro significat, solitumque, à Carthagine exeunte classe Punica, numerum navium manifestissime è Lilybetana specula denotare. g Cicero tradit Iliada Homeri ita subtiliter in membranis descriptam, ut testa nucis clauderetur. Callicrates formicas ex ebore sic sculpsit, ut portio earum à ceteris secerni nequiverit. Apollonides perhibet in Scythia foeminas nasci, quæ Bithyæ vocantur: eas in oculis pupillas geminas habere, & perimere visu, si quem fortè iratæ aspexerint. h [hæ sunt & in Sardinia.] Prævaluisse fortitudine apud Romanos L. i Siccium Dentatum titulorum numerus ostendit. Tribunus hic plebis fuit, non multo post exactos reges, Sp. Tarpeio, A. k Haterio coss. Idem ex provocatione octies victor, quadraginta & quinque habuit adversas cicatrices, in tergo nullam notam: spolia ex hoste tricies & quater cepit: in l phaleris, hastis puris, armillis, coronis, torquibus.

tre-

trecenta **XII** dona meruit : novem imperatores, qui opera ejus vicerant, triumphantes profecutus [est.] Post hunc M. Sergius duobus stipendiis, primo, adverso corpore ter & vicies vulneratus : secundo stipendio, in prælio dextram perdidit, qua de causa ferream sibi manum fecit : & cum neutra penè idonea ad præliandum valeret, una die quater pugnavit, & vicit sinistra, duobus equis eo insidente confossis : ab Annibale bis captus refugit : cum viginti mensibus, quibus *m* captivitatis sortem perferebat, nullo momento sine compedibus fuerit, & catenis : omnibus asperrimis præliis, quæ tempestate illa Romani experti sunt, insignitus donis militaribus, à Thrasymeno, Trebia, Ticinoque, coronas civicas retulit : Cannensi quoque prælio, de quo refugisse eximium opus virtutis fuit, solus accepit coronam. beatus profecto tot suffragiis gloriarum, nisi in posteritatis ejus successione, Catilina tantas adoras odio damnati nominis obumbrasset. Quantum inter milites Siccus, aut Sergius, tantum inter duces, imò, ut verius dicam, inter omnes homines Cæsar dictator enituit. hujus ductibus undecies centum & nonaginta duo millia cæsa [sunt] hostium. nam quantum bellis civilibus fuderit, noluit annotari.

n signis

* signis collatis quinquagies & bis dimicavit : M. Marcellum solus supergressus, qui novies & tricies pari modo fuerat præliatus. Ad hæc nullus celerius scripsit : nemo velocius legit. quaternas etiam epistolas simul dictasse perhibetur. Benignitate ad eum præditus, ut quos armis subegerat, clementia magis vicerit.

IN CAP. VI.

a *Ut harenis pendentibus*] M. f. codices , *Ut in harenis pendentibus.*

b *MCCXL. stadia*] Plinius , item optima Solini exemplaria calamo exarata, *MCCXL. stadia.*

c *Anistius*] Vet. lib. Anistis : & cum sic in emendationibus Plinii codicibus vocetur , hoc restituumdum.

d *A Sicyone Elim usque M. CC. stadia uno die transferunt*] Opinor legendum , Elim ab usque Sicyone M. C C. stadia uno die transferunt. Quia in m. f. nullo sensu continetur, Elim ab usque Sicyonem M. C C. stadia uno die transferunt.

e *Vipsanoque*] Scribo , Vipsanioque. Erat enim C. Vipsanius, C. F. Poplicola Apronianus.

f *Quinque & quadraginta*] Plinio consentit vet. cod. continens, quinque & septuaginta.

g *Cicero tradit Iliada Homeri ita subtiliter in membranis descriptam, ut testa nucis clauderetur*] Vet. lib. C. t. Iliadem omnem i. f. i. m. scriptam , &c. Quæ verba apud Plinium in hunc scripta modum habentur , *In nuce inclusam Iliadâ , Homeri carmen, in membrana scriptum tradidit Cicero. quo loco, ex superscriptis Solini verbis, quispiam non*
I omni-

omnino fortassis ineptè iudicet scribendum , In nuce inclusam Iliada Homeri omnem, in membrana scriptam , tradidit Cicero.

h *Hæ sunt & in Sardinia*] Hæc in vet. quidem codicib. non apparent. quare ut spuria deleantur.

i *Siciniam*] lidem. Sinnium : Lege Siccium, Nam Dionysio , *Ασύνι* & *Σίκκι* & *Αττι* &

k *A. Thermo*] Scribe , non hic tantum , sed etiam apud Dionysium, Plinium, Gellium, & Casiodorum , ex nummis antiq. *A. Haterio.*] In m. f. legitur , Aterio. In Diodoro *Α'τι* & malè, pro *Α'τι* & .

l *Phaleris*] Ferdinandus Pintianus , qui ejus regionis , quæ totius Europæ clarum lumen est, clarissimum ipse lumen fuit , ut numerus donorum constet , Torquibus, addit.

m *Captivitatis sortem*] Membranzæ, fortem.

n *Signis collatis quinquagies & bis dimicavit*] Plinius , Signis collatis quinquagies dimicavit.

C A P. VII.

De memoria. De voce adempta, & adepta. De morum laude. De eloquentia. De pietate. De pudicitia, & felicitate.

CYRUS memoriæ bono & claruit, qui in exercitu, cui numerosissimo præfuit, nominatim singulos alloquebatur. Fecit hoc idem in populo Romano L. Scipio. Sed & Cyrum & Scipionem consuetudine credamus profecisse. Cyneas Pyrrhi legatus,

tus, postero die quam ingressus Romam fuerat, & equestrem ordinem & Senatum propriis nominibus salutavit. Rex Ponticus Mithradates duabus & viginti gentibus, quibus imperabat, sine interprete jura dixit. Memoriam & arte fieri, palam factum est: sicut Metrodorus philosophus, qui temporibus Diogenis Cynici fuit, in tantum se meditatione assidua provexit, ut à multis simul dicta, non modo sensuum sed etiam verborum ordinibus retineret. Nihil tamen in homine aut metu, aut casu, aut morbo facilius intereipi, sæpe perspectum est. Qui lapide ictus fuerat, accepimus oblitum litterarum: Messallam certè Corvinum, post ægritudinem quam pertulerat, percussum proprii nominis oblivione, quamlibet aliàs ei sensus vigeret. Memoriam metus peremit. Invicem [timor] vocis est incitamentum, quam non solum acuit, sed, etiam, si nunquam fuerit, extorquet. Denique cum Olympiade octava & quinquagesima victor Cyrus intrasset Asiæ oppidum Sardis, ubi tunc Cræsus latebat, Atis filius Regis, mutus ad id usque temporis, in vocem erupit vi timoris. exclamasse enim dicitur, Parce patri meo Cyre, & te hominem esse, vel casibus disce nostris. Tractare de moribus, superest; quorum excellentia

maximè in duobus enituit. Cato, princeps Porciæ gentis, senator optimus, optimus imperator, orator optimus, causam tamen quadragies & quater dixit, diversis odiorum simulatibus appetitus, semper absolutus. Vnde Scipionis Æmilianii laus propensior, qui præter bona quibus Cato clarus fuit, etiam publico amore præcessit. Vir optimus Nasica Scipio iudicatus est, non privato tantum tēstimonio, sed totius senatus sacramento: quippe quod inventus dignior non fuit cui præcipue religionis crederetur mysterium, cum oraculum moneret accersiri sacra deum matris Pessinuntia. Plurimi inter Romanos eloquentia floruerunt: sed hoc bonum hereditarium nunquam fuit, nisi in familia Curionum, in qua tres serie continua oratores fuere. Magnum hoc habitum est sanè eo sæculo, quo facundiam præcipue & humana & divina mirata sunt. Quippe tunc percussores Archilochi poetæ Apollo prodidit, & latronum facinus deo arguente detectum est. Cumque Lysander Lacedæmonius Athenas obsideret, ubi Sophoclis tragici inhumatum corpus jacebat, identidem Liber pater ducem monuit per quietem, sepeliri delicias suas sinere: nec prius destitit, quam Lysander, cognito quis obiisset diem, & b quid à numine

mine posceretur, inducias bello daret, usque dum congruæ supremis talibus exequiæ ducerentur. c Pindarum lyricum è convivii loco cui imminabat ruina, ne cum ceteris interiret, forinsecus Castor & Pollux vocaverunt, inspectantibus universis: quo factum est ut solus impendens periculum evaderet: Numerandus post deos Cn. Pompeius Magnus, intraturus Possidonii domum, clarissimi tunc sapientiæ professoris, percuti ex more à lictore vetuit fores, summissisque fascibus, quamlibet confecto Mithradatico bello, & orientis victor, sententia propria cessit januæ litterarum. Africanus prior Q. Ennii statuam imponi sepulcro suo jussit. Vticensis Cato unum ex tribunatu militum philosophum, alterum ex Cypria legatione Romam advexit, professus plurimum se eo facto Senatui & populo Romano contulisse: quamvis proavus ejus sæpissime censuisset Græcos urbe pellendos. Dionysius tyrannus vittatam navem Platoni obviam misit, ipse cum albis quadrigis, d egredienti in litore occurrens, honoravit eum. Perfectam prudentiam soli Socrati oraculum Delphicum adjudicavit. Pietatis documentum nobilius quidem in Metellorum domo refulsit, sed eminentissimum in plebeia puerpera reperitur. hu-

milis hæc, atque ideo famæ obscurioris, cum e ad parentem quæ supplicii causa claustris pœnalibus continebatur, ægrè obtinuisset ingressus, exquisita sæpius à janitoribus, ne fortè parenti cibum subministraret, alere eam uberibus suis deprehensa est. Quæ res & factum & locum consecravit. nam quæ morti destinabatur, donata filia, in memoriam tanti præconi reservata, locus dicatus *f* suo numini, Pietatis sacellum est. Navis à Phrygiâ, gerula sacrorum, dum sequitur vittas castitatis, contulit Claudiae principatum pudicitiae. Et Sulpicia Paterculi filia, M. Fulvii Flacci uxor, censura omnium matronarum, g. è centum probatissimis haud temere delecta est, quæ simulacrum Veneris, ut Sibyllini libri monebant, dedicaret. *h* Quod attinet ad titulum felicitatis, necdum repertus est qui felix cenferi jure debuerit. Namque Cornelius Sulla dictus potius est quam fuit felix. Solum certè beatum cortina Aglaum judicavit, qui, in angustissimo Arcadiae angulo, pauperis soli dominus, nunquam egressus paterni oespitis terminos invenitur.

IN CAP. VII.

a Claruit] Vet. lib. inclaruit.

Quod sequitur, Memoriam ex arte fieri] Vel induc

duc vocem, ex : vel , ut antiq. cod. habet, repone &c.

b *Quid à numine*] Vet. lib. habent, Eo quod à numine.

c *Pindarum*] Aut est hoc nobile peccatum memoriz , aut mendum in o. l. insigne. Illud quidem, si Solinus Pindaro tribuat quod Simonidi contigit : hoc verò , si , quæ ab auctore bene fuerant tradita , ea librarii perperam immutarunt.

d *Egredientem è litore occurrens honoratus est*] M. f. exemplaria habent , Egredienti in litore occurrens , honoravit eum. Plinius autem , Ipse quadrigis, inquit, albis, egredientem in litore excepit. Atque hæc lectio Solini auctoritate stabilita, amplius arridet eâ quam Pintianus ingeniosè, verum haut scio an satis è mente Plinii , excogitavit.

e *Ad patrem*] Quanquam sic omnes libri contineant, tamen quia ratio & fides historiz hoc postulat, vel, matrem, vel parentem (unde fortassis, patrem, ex glòs. in contextum irrepserit) legendum videtur,

f *Suo nominis*] Nominis habet scrip. liber.

g *E centum probatissimis, haut temere electa est*] Vet. lib. pro, e, habent, a : & delecta , pro electa,

h *Qui attingat*] Vet lib. quod attinget.

C A P. VIII.

De Italia, & ejus laudibus, deque peculiaribus multis que in ea reperiuntur.

DE homine satis dictum habeo. Nunc, ut ad destinatum revertamur,

mur , ad locorum commemorationem stylus dirigendus est, atque adeo principaliter in Italiam , cuius decus jam in Vrbe contigimus. Sed Italia tanta cura ab omnibus dicta [est,] præcipuè à M. Catone, ut jam inveniri non possit quod non veterum auctorum præsumpserit diligentia, largiter in laudem excellentis terræ materia suppetente : dum scriptores præstantissimi reputant locorum salubritatem, cæli temperiem , ubertatem soli , aprica collium , opaca nemorum , innoxios saltus, vitium olearumque proventus, *a* ovilia, pecuaria, tot amnes , lacus tantos, bifera violaria, inter hæc Vesuvium flagrantis animæ spiritu vaporantem , tepentes fontibus Baias , colonias tam frequentes, tam assiduam novarum urbium gratiam, tam clarum decus veterum oppidorum, quæ primum Aborigines, *b* Aurunci, Pelasgi , Arcades , Siculi , totius postmodum Græciæ advenæ , & in summa, victores Romani condiderunt. ad hæc *c* litora portuosa , orasque habet patentibus gremiis commercio orbis accommodatas. Verum ne prorsus intacta videatur , in ea quæ minus trita sunt animum intendere, haud absurdum videtur : & parcius depasta , levibus vestigiis inviare. Nam quis ignorat vel dicta vel condita, à Iano Ianiculum ,

culum, à Saturno Latium atque Saturniam, à Danae Ardeam, à comitibus Herculis, *d* Polyden; ab ipso, in Campania e Pompeios, qua victor ex Hispania pompam boum duxerat? in Liguria quoque lapidarios campos, quod à Iove, eo dimicante, creduntur saxa pluiffe: regionem Ionicam, ab Ione *f* Naulochi filia, quam procaciter insidentem vias Hercules intermit, ut ferunt: Archippen, à Marsya rege Lydorum, quod hiatus terræ haustum, dissolutum est in lacum Fucinum: ab Iasone, templum Iunonis Argivæ: *g* à Pelopidis, Pisas: à Cleolao Minois filio, Daunios: *h* Iapygas, ab Iapyge Dædali filio: Tyrrhenos, à Tyrrheno Lydiæ rege, Coram, à Dardanis: *i* Agillam à Pelasgis, qui primi in Latium litteras intulerunt: ab Haleso Argivo, Phaliscam: *k* à Phalerio Argivo, Phalcrios: Fescennium quoque ab Argivis: portum Parthenium, à Phocensibus: Tibur (sicut Cato facit testimonium) à Catillo Arcade præfecto classis Euandri: sicut Sextius, ab Argiva juventute. Catillus enim Amphiarai filius, post prodigialem patris apud Thebas interitum, Æclei avi jussu, cum omni fœtu *l* ver sacrum missus, tres liberos in Italia procreavit, Tiburtum, Coram, Catillum, qui, depulsis ex oppido Siciliæ veteribus

ribus Sicanis, à nomine Tiburti fratris natu maximi urbem vocarunt. Mox in *m* Brutiis ab Vlyſſe exstructum Templum Minervæ. Insula Ligea appellata abjecto, ibi corpore Sirenis, ita nominatæ. Parthenope à Parthenopes Sirenis sepulchro, quam Augustus postea Neapolin esse maluit : Præneste, ut Zenodotus [refert,] à Præneste, Vlyſſis nepote, Latini filio, [aut] ut Prænestini sonant libri, à Cæculo, quem juxta ignes fortuitos invenerunt, ut fama est, *n* Digitiorum sorores. Notum est à Philoctete *o* Peteliam constitutam : Arpos, & Beneventum à Diomede, Patavium ab Antenore, Metrapontum à Pyliis, Scyllaceum ab Atheniensibus, Sybarim à Troezeniis, & à Sagari Ajacis Locri filio, *p* Sallentinis à Lyciis, Anconam à Siculis, Gabios à Galatio & Bio Siculis fratribus, ab Heraclidis Tarentum, insulam Tensam ab Ionibus, Pæstum à Dorensibus, à Myscello Achæo Crotonam, Rhegium à Chalcidensibus : *q* Cauloniam & Terinam a Crotoniensibus, à Nariciis Locros : Heretum à Græcis in honorem Heræ (sic enim Junonem Græci vocant) Aritim ab Archilocho Siculo, unde & nomen, ut Cassio Heminae placet, tractum. hoc in loco Orestes oraculo monitus simulacrum Scythicæ Dianæ,

anæ,

anz, quod de Taurica extulerat, prius quam Argos peteret, consecravit. A Zanclensibus Metaurum locatum, a Locrensisibus Metapontum, quod nunc Vibo dicitur. Bocchus absolvit; Gallorum veterum propaginem Umbros esse: M. Antonius refert eisdem, quod tempore aquosæ cladis imbribus superfuerint, *ſi Ο'μβροίς* Græcè nominatos. Eiciniatio placet à Messapo Græco Messapiæ datam originem, versam postmodum in nomen Calabria: quam in exordio OEnotri frater Peucetius Peucetiam nominarat. & Pat sententia est inter auctores, à gubernatore *Æneæ* appellatum Palinurum, à tubicine [Miseno] Misenum, à consobrina v. Leucasiâ insulam. Inter omnes perspicuè convenit, à nutrice Cajeta Cajetam, & ab uxore Lavinia Lavinium esse nuncupatum: quod post Trojæ excidium, sicut Cosconius perhibet, quarto antio extructum est. Nec omissum sit *Æneam*, æstate ab Ilio capto secunda, Italicis litoribus appulsum, ut Hæmina tradit, sociis non amplius sexcentis, in agro Laurenti posuisse castra: ubi dum simulacrum quod secum ex Sicilia advexerat, dedicat Veneri matri, y quæ Frutis dicitur, à Diomede Palladium suscipit, tribusquæ mox annis cum Latino regnat, socia potestate, quin-

gentis jugeribus ab eo acceptis : quo defuncto , summam biennio adeptus , apud Numicum apparere desiit : & annoque septimo patris indigetis ei nomen datum. Deinde constitutæ ab Ascanio, longa Alba, Fidenæ, [Antium,] Nola à Tyriis , ab Eubœensibus Cumæ. Ibidem Sibyllæ facellum est , sed ejus quæ rebus Romanis , quinquagesima Olympiade , interfuit , cujusque librum ad Cornelium usque Sullam Pontifices nostri consulebant. tunc enim unâ cum Capitolio igni absumtus est. nam priores duos , Tarquinio Superbo parcius precium offerente quam postulabatur , ipsa exusserat. hujus sepulcrum in Sicilia adhuc manet. Delphicam autem Sibyllam ante Trojana bella vaticinatum Bocchus autumat , cujus plurimos versus operi suo Homerum inseruisse manifestat. Hanc *aa* Herophile Erythræa annis aliquot intercedentibus consecuta est, Sibyllaque appellata est, de scientiæ parilitate , quæ inter alia magna Lesbios amissuros imperium maris multo antè præmonuit , quam id accideret. [ita] Cumanam tertio fuisse post has loco , ipsa ævi series probat. Ergo Italia , in qua Latium antiquum , antè a Tiberis ostiis [ad] usque Lyrim am-

nem

nem pertinebat, universa confurgit à jugis Alpium, porrecta ad Rheginum verticem, & litora Bruttiorum, quò in mare meridiem versus protenditur: inde procedens paulatim, se Apenninì montis dorso attollit, extensa inter Tuscum, & Adriaticum, id est, inter superum mare & inferum: similis querno folio, scilicet proceritate amplior quam latitudine. Vbi *b** longius processit, in cornua duo scinditur, quorum alterum Ionium spectat æquor, alterum Siculum. Inter quas prominentias non uno margine accessum insinuati freti recipit, *c** sed longius à se projectis ac procurrentibus distinctum promontoriis, pelagus *d** admittit. Ibi, (ut obvia *e** passim notemus) arces Tarentinæ, Scyllæa regio, cum Scyllæo oppido, & *f** Crateide flumine. Scyllæa matre, ut vetustas fabulata est, Rhegini saltus, Pæstanæ valles, Sirenum saxa, amœnissimus Campaniæ tractus, Phlegræi campi, Circes domus, Tarracina insula, antè circumflua immenso mari, nunc ævo nectente addita continenti: diversamque fortunam à Rheginis experta, quos fretum medium à Siculis vi abscidit: Formiæ etiam Læstrygonibus habitatæ: multa præterea pollentissimis ingeniis edifferta, quæ præterire, quam inferius exsequi, tutius

tius duximus. Verum Italiae longitudo, quæ ab Augusta Prætoria per urbem Capuam porrigitur, usque ad oppidum Rhegium, decies centena & viginti millia passuum g⁺ colligit; latitudo ubi plurimum, c c c c x. ubi minimum, c x x x v i [millia.] artificiosa est ad portum, quem Annibalis castra dicunt, neque enim excedit quadraginta millia. Umbilicum, ut Varro tradit, in agro Reatino habet. At in solidum spatium circuitus universi vicies quadragies novies centena sunt. In quo ambitu adversa Locrensi fronte ortus à Gadibus finitur Europæ sinus primus. nam secundus à Læinio auspiciatus b⁺ in Acroceraunilis metas habet. Ad hæc Italia Pado clara est, quem mons Vesulus superantissimus inter iuga Alpium gremio suo fundit, i⁺ visendo fonte in Ligurum finibus, unde se primum Pado proruit: submersusque cuniculo, rursus in agro Vibonensi extollitur, nulli annuum inferior claritate, à Græcis dictus *Hædus*, intumescit ex ortu Canis, tabefactis nivibus & liquentibus brumæ pruinis: auctusque aquarum accessione, x x x. flumina in Adriaticum defert mare. Est è memorabilibus inclytum, & insigniter per omnium ora vulgatum, quod perpaucae familiae sunt in agro Faliscorum, quos Hirpos vocant.

cant. hi sacrificium annuum ad k^* montem Soractem Apollini faciunt : idque operantes gestulationibus religiosis impunè l^* insultant ardentibus lignorum struibus, in honorem divinæ rei flammis parcentibus, cujus devotionis m^* ministerium munificentia senatus honoratum, Hirpis perpetuò omnium mulierum vacationem dedit. Gentem Marforum serpentibus illæsam esse, nihil mirum : à Circes filio genus ducunt, & de avita potentia deberi sibi sentiunt servitium venenorum, ideoque venena contemnunt. C. Cælius Aetæ tres filias, n^* Anguitiam, Medeam & Circe n^* o^* dicit fuisse : Circe n^* Circeos insedisse montes, carminum maleficiis varias imaginum facies mentientem : Anguitiam vicina Fucibo occupavisse, ibique salubri scientia adversus morbos resistantem, cum desisset hominem vivere, deam habitam : Medeam ab Iasone Buthroti sepultam, filiumque ejus Marsis imperasse. Sed quamvis Italia habeat hoc præsidium familiare, à serpentibus non penitus libera est. Denique habitatores ab Amyclis, quas antè Græci condiderant, serpentes fugavere. Illie frequens vipera infatigabili morsu : brevior hæc cæteris quas in aliis advertimus orbis partibus, ac propterea dum despectui est,

fa-

facilius nocet. *p** Calabria chelydris frequentissima est, & Boam gignit, quem anguem ad immensam molē *q** ferunt convallescere. captat primo greges bubulos, & quæ plurimo lacte rigua bos est, ejus se uberibus innectit, *r** suctuque continuo saginata, longo sæculo ita *s** fellebri satietate ultimo extuberatur, ut obsistere magnitudini ejus nulla vis queat: postremò depopulatis animantibus, regiones quas obsederit, ad vastitatem cogit. Denique D. Claudio principe, in loco ubi Vaticanus ager est, in alvo occisæ Boæ spectatus est solidus infans. Italia lupos habet, qui cum cæteris similes non sint, homo, quem prius viderint, conticescit, *t** & anticipatus obtutu nocentis, licet clamandi votum habeat, non habet vocis ministerium. Sciens de lupis multa prætereo. Spectatissimum illud est, [quod] caudæ animalis hujus villus amatorius inest perexiguus, quem spontaneo damno abjicit, cum capi metuit: nec habet potentiam nisi viventi detrahatur. Cocunt lupi toto anno non amplius dies *x* *i* *i*, vescuntur in fame terra. At ñi quos Cervarios dicimus, quamvis post longa jejunia reperas ægrè carnes mandere cœperint, ubi quid casu respiciunt, obliviscuntur, & immemores præsentis copiar, eunt quæsitum
quam

quam reliquerunt fatietatem. In hoc animalium genere numerantur & lynces: quarum urinas coire in duritiem pretiosi γ* calculi fatentur qui naturas lapidum x* exquisitius sunt persecuti. Istud etiam ipsas lynces persentiscere, hoc documento probatur: quod egestum liquorem illico arenarum cumulis, quantum valent, contegunt, invidiæ scilicet ne talis egeries transeat in nostrum usum, ut Theophrastus perhibet. Lapidi isti succini color est, pariter spiritu attrahit propinquantia, dolores renum γ* sedat, medetur regio morbo: λυσκίον Græcè dicitur. Cica-dæ apud Rheginos mutæ, nec usquam a libi: quod silentium miraculo est. nec immerito, cum vicinæ quæ sunt Locrensi-um, ultra ceteras sonitent. Caussas Granius tradit, cum obmurmurarent, illic x* Hercule quiescente, deum jussisse ne streperent: itaque ex eo cœptum silentium permanere. Ligusticum mare frutices procreat, qui quantisper fuerint in aquarum profundis, fluxi sunt, tactu propè carnu-mento: deinde a** ubi in supera attolluntur, natalibus derogatis, lapides fiunt. nec solum qualitas illis sed & color vertitur: nam puniceo protinus erubescunt. ramuli sunt, quales arborum visimus, ad semipedem frequentius longi. rarum est pedaneos

neos deprehendi. *b* ** excuduntur ex illis multa gestamina. Habet enim, ut Zoroastres ait, materies hæc quandam potestatem: ac propterea quicquid inde fit, habetur inter salutaria. Corallium aliàs dicunt. Nam Metrodorus ~~periplo~~ nominat. idem, quod resistat typhonibus & fulminibus, affirmat. Eruitur gemma in parte Lucaniæ, facie adeo jucunda, ut languentes intrinsecus stellas, & sub nubilo renidentes croceo colore perfundat: ea, quoniam in litore Syrtium inventa primum est, Syrtites vocatur. Est & Veientana [gemma] à loco dicta; *c* ** cui nigri coloris superficies: quam ad gratiam varietatis albi limites interfecant, notis candidantibus. Insula quæ Apuliæ oram videt, tumulo ac delubro Diomedis insignis est, & Diomedæas aves sola nutrit. nam hoc genus alitis præterquam ibi nusquam gentium est: idque solum poterat memorabile judicari; nisi accederent non omitenda. Forma illis penè quæ Fulicis, color candidus, ignei oculi, ora dentata. *d* ** congreges volitant, nec sine ratione: pergendi duces duæ sunt, quæ regant agmen: altera agmen anteit, altera insequitur: illa, ut ductu certum iter dirigat, hæc, ut instantia urgeat tarditatem. hæc in meantibus disciplina est. Cum foetuum adest

tem-

tempus, rostro scrobes excavant. deinde furculis inversum superpositis, imitantur texta cratium, & sic contegunt subtercavata: &, ne opera deficiant, si forte lignorum casus venti auferrent, hanc struem comprimunt terra, quam egresserant cum puteos excavarent. sic nidos moluntur bifori accessu, nec fortuito: adeo ut ad plagas cæli metentur exitus vel ingressus. aditus qui dimittit ad partem, in ortum destinatur: qui excipit revertentes, occasum versus est: ut lux & morantes excitet, & receptui non denegetur. Levaturæ alium, adversis flatibus subvolant, quibus proluvies longius auferatur. judicant inter advenas. si Græcus est, propius accedunt, &, quantum intelligi datur, velut civi, blandius adulantur: si quis erit gentis alterius, involant, & impugnant. Ædem sacram omni die celebrant studio hujusmodi. aquis imbuunt plumas, alisque impendio madefactis confluant rorulentæ: ita ædem excusso humore purificant. tunc pennulis superplaudunt. inde discedunt quasi peracta religione. Ob hoc credunt Diomedis socios aves factos. sanè ante adventum Ætoli ducis, nomen Diomedis non habebant: inde sic dictæ sunt. Italicus excursus per Liburnos, quæ gens Asiatica est, procedit in Dalmatiæ pedem: Dalmatia in litem

mitem Illyricum , in quo sinu Dardani fe-
 des habent, homines ex Trojana profapia,
 in mores barbaros efferati. At ex altera
 parte per Ligurum oram in Narbonen-
 sem provinciam pergit, in qua Phocenses
 quondam fugati Persarum adventu, Mas-
 siliam urbem, Olympiade quadragesima-
 quinta , condiderunt. C. Marius bello
 Cimbrico factis manu fossis invitavit ma-
 re, perniciosamque ferventis Rhodani na-
 vigationem temperavit : qui annis præci-
 pitatus Alpibus , primò per Helvetios
 ruit , occurfantium aquarum agmina se-
 cum trahens, auctuque magno, ipso quod
 invadit, freto turbulentior , nisi cum fre-
 tum ventis excitatur. Rhodanus sævit &
 cum serenum est, atque ideo inter tres Eu-
 ropæ maximos fluvios & hunc computant.
 Aquæ quoque Sextiæ eo loco claruerunt,
 quondam hyberna consulis, postea excul-
 tæ mœnibus. Quarum calor olim acrior
 exhalatus , per tempora evaporavit , nec
 jam par est famæ priori. Si Græcos cogi-
 temus, præstât respicere litus Tarentinum:
 unde à promontorio quod Acran Iapy-
 gian vocant, Achaiam cursum destinanti-
 bus citissima navigatio est. Flectendus
 hinc stylus est : terrarumque vocant alia,
 & longum est , ut moratim insularum
 omnium oras legamus , quascunque pro-
 mon-

montoria Italica prospectant : quamvis sparsæ recessibus amœnissimis , & quodam naturæ quasi spectaculo expositæ, non erant omittendæ. Sed quantum residendum est , si dilatis quæ præcipua sunt, per quandam desidiam, aut e ** Pandatariam aut Prochyta dicamus, aut ferri feracem Iluam , aut Caprariam , quam Græci *Αιγίλαν* dicunt, aut Planasiam, de facie supina freti sic vocatam, f **. [vel ab Vlyssis erroribus,] vel Columbariam, avium hujus nominis matrem , vel Ithacisiam , quæ Vlyssis proditur specula, vel Ænariam, & Inarimen ab Homero nominatam, aliasque non secus lætas: inter quas Corsicam plurimi in dicendo latius circumvecti plenissima narrandi absolverunt diligentia : nihilque omissum quod retractari non sit supervacuum : ut exordium incolis Ligures dederint, ut oppida ibi extructa sint , ut colonias ibi deduxerint Marius & Sulla : ut ipsam Ligustici sinus æquor alluat. Sed hæc facebant.

I N C A P. VIII.

a *Onilia*] Idem , Novalia.

b *Arunci*] Antiq. lectio, Aurunci. Tzetzes in Histor. Dionysium secutus *Αὐρύκκας* appellat.

c *Littora portuosa*] Alias, Littorum. M. s, laterum.

d *Polyden*] Fortè de ea urbe loqui voluit de qua

qua ait Stephanus, Πολύκλον, πόλις Ἰταλίας, ἢ παρ' ἄλλων Σίρας κελευμένη. quanquam alibi scribat, Πολύκλειον, ἀπὸ τ' ἐν Ἰλίσσιν πολιάδῳ Ἀθηναίῳ. O. vet. lib. legitur; Polyclen.

e *Pompeios*] M. f. Pompoios.

f *Naulochi*] Vet. lib. Aulochi. Et paulo post, *Quod hiatu terra haustu*] idem, *Quod hiatus terræ haustu*.

g *Pelope*] Disertè vet. lib. Pelopidis: idque retinco.

h *Iapidas ab Iapide*] Sic antiq. lib. sed vulgaris Stephanus assentitur.

i *Argillam*] M. f. Agillam. necaliter Virgilius & Martianus.

k *A Phalero*] Ab Haleso, alias: quod & vet. lib. agnoscunt, & docet Ovidius.

l *Vel sacro missus*] Haut dubiè sincera est m. f. scriptura, Ver sacrum missus. idque olim etiam à Pithæo I. C. post Adr. Turnebum, ex conjectura fuit observatum.

m *Bruttis*] Vet. lib. Tiburtiis, lego Bruttis.

n *Digitiorum*] Antiquus liber, Digidiorum.

o *Petiliam*] Græcis Πετήλια.

p *Sallentinas à Liciis*] Membranzæ, A Sallettiis. fortè, A Salsis. Stephano Σαλήσιοι gens Pæonum.

q *Caulonam*] Vet. lib. Cauloniam. & sic Stephanus & Mela.

r *Asseverat*] Cod. scrip. Refert.

s *Vmbros*] Vmbrios vet. lib. Scribo, Οὐμβροῖους.

t *Par sententia est inter auctores*] Hæc verba vet. libro defunt.

v *Leucosiam*] Dionysius lib. 1. Ρ' αμμοῖ κ. δ' ἄραιο-
λογ. hanc insulam, Λευκοσίαν nominat: illius

con-

contextum Camers mendosum arbitratur, eumque ex Solino castigat. ego à Camerte discedo, quantum Hypanis Venero diffidet Eridano. Dionysium enim emendatum, Solinum vitio non carere affirmo. quia in m. f. reperi Leocatiam: quæ vox ex Leucasia fuit depravata. Mineus Capella, Contra Pestanum, inquit, Leucasia est, à Sirene ibi sepulta nominata. Strabo quoque, idoneus vero auctor, lib. 11; Αἰθαλία τε καὶ Πλανασία, καὶ Ἰλθα. καὶ Πιθήκισσα, καὶ Προχύτη, καὶ Κάπραια, καὶ Λαυαΐα. Postremò Ovidius Leucasiæ meminit: & apud Silium lib. VI 11. scribendum,

-nunc sese ostendere miles

Leucasia è populis.

x *Ab uxore Lavinia Lavinium esse nuncupatum*] Æquè significanter antiq. lib. Ab uxore Lavinium: elisis tribus reliquis vocibus.

y *Quæ Α'φροδίτη*] Adr. Turnæbus vult hoc loco legi, Frutis. ut Venus Frutis dicta sit à fruendo, unde & Veneris Frutz templum, frutinal nominatum. quam lectionem ait se ex membranarum penu depromississe. quod ipsum mihi Cornelius Valerius, Lovanii litterarum professor eruditissimus affirmavit sibi quoque evenisse. idque eo facilius credo, quia in Lipsiano lib. Frutis legitur. Puto igitur omnino Turnebi sententiæ acquiescendum.

z *Anno septimo patris indigetis*] Vet. lib. patrisque: quam encliticam malim, anno, subjungere. a a *Heriphile*] Tibullus,

Eriphile Phæbo grata quod admonuit.

In m. f. lib. legitur, Erofilia. Vnde suspicor scribendum Herophile. quam conjecturam Lactantius li. 1. confirmat.

bb Lon-

- b* *Longius processit*] Vet. lib. Abit.
 c* *Linguis sapius projectis*] Membranzæ habent,
 longius, unde conjecto, Longius à se projectis ac
 procurentibus distinctum promontorii, &c.
 d* *Admittit*] Vet. lib. eodem sensu. accipit.
 e* *Passim notemus*] Scriptus liber habet, spar-
 sim. hoc est, ut ait Sisenna, saltuatim ac vellica-
 tim.

f* *Crathe flumine Scylla matre*] Vet. lib. Cratei-
 de, Plinius ait, Cratæis fluvius, mater, ut dixere,
 Scyllæ. Camers hoc loco apud Solinum reponit,
 patre. Nolo quicquam acerbius in illum proferre:
 tantum dico, hanc quam adduxi Plinianam esse
 lectionem, illius falsam & spuriam. præterea sum-
 mum poëtam scripsisse in Odyssæa,

- βυσπῆν ἢ Κερίτιον

Μυτιέας ἢ Ἐκύδνας.

Arbitror itaque, Homeri, Plinii, & Solini tradi-
 tione adductus, in martiani lib. v. 1. reponendum,
 Cætera Italiæ memoranda nec poëtæ tacent, ut
 Scyllæum oppidum, cum Crateide flumine, quod
 Scyllæ mater fuit.

- g* *Colligit*] Vet. lib. Colligitur.
 h* *In Acrocerauniis metas habet*] M. f. In agro
 Ceraunio metam habet: ut agrum Ceraunium di-
 cat, quemadmodum Plinius montes Ceraunios.
 i* *Vifendo fonte*] O. c. antiqui, Vifentio.
 k* *Montem Soractem*] In vet. libro est, Mon-
 tem Soractis.

l* *Exultant*] Insultant, lego. quia in vet. lib.
 habetur, insultatur.

m* *Ministerium munificentia Senatus honoratum*
Hirpis perpetuo omnium munerum vacationem dedit]
 M. f. Misterium m. f. honorata H. perpetuo con-
 sulto.

sulto. o. m. v. dedit.

n* *Angitiam, Anguitiam*] Vet. cod. & sic legitur in antiq. Sillii editione : & Vibius Sequester ait, Anguizæ, vel Anguirizæ : sed Servius ab angendis serpentibus dictam voluit : unde vulgata scriptura astruitur.

o* *Dicit fuisse*] Vox posterior non est in v. lib. & potest abesse.

p* *Calabriam cherfydris*] Vet. lib. habent cherlydris : atque ita legi oportere ex Virgillii I I I. Georg. patet.

q* *Ferunt coalescere*] In membranis est, convalescere.

r* *Suflūque*] V. lib. Sucōque. Plinius scribit, Aluntur primo bubuli lactis suco.

s* *Funebri*] Cod. scripti, Fellebri. novè formata voce, à fellando : de quo postea.

t* *Et anticipatus obtutu nocentis, licet clamandi votum habeat*] In v. lib. est, & a. o. aspectus noc. l. c. voluntatem h. Mox sequitur, *Spontivo damno*. Cod. vet. Spontaneo damno amittit.

v* *Calculi*] Ex vet. lib. lapidis.

x* *Exquisitius*] Iidem, Exequentius.

y* *Scidat*] antiqua lectio, Placat.

z* *Hercule illic quiescente, deum jussisse ne streperent*] Paulo aliter vet. lib. Herculi i. quiescenti d. i. ne obstreperent.

a** *Vbi in supera attolluntur, natalibus derozatis lapides fiunt*] In vet. lib. pro Natalibus, est Naturalibus faxis. Unde suspicor castigandum, Naturalibus aquis.

b** *Excluduntur*] Antiq. lib. Excluduntur. forte, Exculpuntur.

c** *Cui nigri coloris superficies, quam*] Cui nigri color facies propria, quā. Sic habent antiq. codices

K

d** Con-

d** *Congreges*] Quid si, qua voce etiam infra utitur, gregatim, legamus? vet. liber, Greges, continet. Sequenti linea, *Duces dua sunt*. Quæ huc pertinent, in vet. lib. masculino cuncta genere efferuntur: quod etiam Plinio consentaneum est. Paulo post, *Cum factum*. Alii excusi, *Fœtificum*. m. s. vero, *Fœticum*. Post paucas lineas, *Excavarent*. Vet. lib. excitassent. Quod aliquanto post sequitur, *Inde discedunt*, m. s. impersonaliter, *Disceditur*.

e** *Pandatariam*] Mendosus est Strabo lib. 2. ubi hæc insula *Πανδαρία* vocatur. nam à Mela, Plinio, Martiano, & Suetonio, Pandataria, A Ptolemæo, *Πανδαρία*: à Dione lib. 54. *Πανδαρία* vocatur: cui Tacitus lib. 4. & Antoninus in Itinerario consentiunt. In vet. lib. Pandatoria est.

f** *Vel ab Vlyssis erroribus*] Nequaquam hæc in vet. cod. habentur: qui pro, quæ Vlyssis proditur specula, tantum, Vlixis speculam.

C A P. IX.

De Corsica, & Catochite lapide.

Verum ager Corsicanus, quod in eo [agro] unicum est, solus edit quem Catochiten dicunt lapidem, fatu dignissimum. major est ceteris qui ad ornatum destinantur, nec tam gemma quam cautes. idem impositas manus detinet, ita sejunctis corporibus adnectens, ut cum ipsis hæreat à quibus tangitur. Sed ei in-
est

est velut de glutino lentiore nescio quid par atque gummi. Accepimus Democritum Abderiten ostentatione scrupuli huius frequenter usum, ad probandam occultam naturæ potentiam, in certaminibus quæ contra Magos habuit.

C A P. X.

De Sardinia. De Solifuga. De Sardonia herba. De admirandis aquarum viribus.

SARDINIA quoque, quam apud Timæum Sandalioten legimus, *a* Ichnu-san apud Chrysippum, in quo mari sita sit, quos incolarum auctores habeat, satis celebre est. Nihil ergo attinet dicere ut Sardus [ab] Hercule, & Norax [à] Mercurio procreati, cum alter ab Libya, alter ab usque Tartesso Hispaniæ in hosce fines permeassent, à Sardo terræ, à Norace Noro oppido nomen datum. Mox Aristæum regnando his proximum *b* in urbe Carali, quam condiderat ipse, conjuncto populo utriusque sanguinis, sejuges usque ad se gentes ad unum morem conjugasse, imperium ex insolentia nihil aspernatas. *c* Sed ut hæc & Iolaum, qui ad id locorum agros ibi insedit, præterea & Ilienses & Locrenses transcam: Sardinia est quidem absque serpentibus, sed quod aliis locis serpens est,

est, hoc Solifuga d Sardis agris. animal perexiguum, simileque araneis forma, Solifuga dicta, quod solem fugiat. in metallis argentariis plurima est. nam solum illud argenti dives est. e occultim reptat, & per imprudentiam supersedentibus pestem facit. Huic incommodo accedit & herba Sardonia, quæ in defluviis fontanis provenit largius justo : ea si edulio fuerit, s vescentibus nervos contrahit, rictu ora diducit, ut g qui mortem oppetunt, [velut] ridentium facie intereant. Contra quicquid aquarum est, varie commodis servit. stagna pisculentissima, hybernæ pluvie in æstivam penuriam reservantur. nam homo Sardus opem plurimam de imbrido cælo habet. h hoc collectaneum depascitur, ut sufficiat usui, ubi defecerint scaturigines, i quæ ad victum usurpari solent. Fontes [sane] calidi & salubres aliquot locis effervescunt, qui medelas afferunt, aut solidant ossa fracta, aut abolent à Solifugis insertum venenum, aut etiam ocularias dissipant ægritudines. Sed qui oculis medentur, & coarguendis valent furibus. nam quisquis sacramento raptum negat, lumina aquis attrectat. ubi perjurium non est, cernit clarius : si perfidia abnuit, detegitur facinus cæcitate, & k captus oculis admissum tenebris fatetur.

I N

I N C A P. X.

a *Ichnusam apud Chrysippum*] Habetur in vet. lib. I' *χρῖστου* apud Crispum. Plinius neutram lectionem astruit. etenim à Myrsilo Ichnusan ad similitudinem vestigii appellatam scribit. Potuit nihilominus à Crispo quoque ita nominari. sane grammatici ex Sallustii historia adducunt talia verba : Sardinia in Africo mari facie vestigii humani, in orientem quam in occidentem latior prominet. Post quæ verba forte sequebatur, Inde Ichnusam nuncupatam. Porro hanc appellationem apud Martianum Capellam ego reponendam censeo, ubi legitur, de Sardinia, Denique Sandaliones est appellata, & signosa, quod utrunque vestigii formam signat.

b *In urbe Carali*] Vet. lib. habent, In urbe Caralis. ante dixit, montem Soractis.

c *Sed & hic Aristam Iolaon creat, qui, &c.*] Ab Hermolai calumniis Solinum m. s. lectio vindicat : quæ, quia Solini propria est, sibi nequaquam Solinus repugnat. ea est hujusmodi, Sed ut hæc, & Iolaum, qui ad id locorum ibi insedit, præterea & Iolenses & Locrenses transeam, &c.

d *Sardois agris*] Vet. lib. Sardis agris. Infra ait, Sardus homo. Virgilius autem,

Ergo ego Sardois videar tibi amarior herbis.

Servius, In Sardinia nascitur quædam herba, ut Sallustius dicit, quæ Sardoia dicitur.

e *Occultim reptat*] In scrip. lib. habetur, Occulte exreptat. num legendum, Ex oculo reptat?

f *Vescentibus*] In apographis invenio, Nescientibus.

g *Qui mortem appetunt*] Antiq. cod. Qui morte op-

mnibus mari nantibus pisculentissimum,] ac propterea semper captura larga. *Lilybitano* *Lilybæum* oppidum decus est, *Sibyllæ* sepulcro. *Sicania* diu ante *Troiana* bella *Sicanus* rex nomen dedit, adventus cum amplissima *Hiberorum* manu. Post *Siculum* *Neptuni* filium, in hanc plurimi *Corinthiorum*, *Argivorum*, *Iliensium*, *Doriensium*, *Cretensium* confluerunt: inter quos & *Dædalus* fabricæ artis magister. Principem urbium *Syracusas* habet, in qua etiam cum *hyberno* conduntur serena, nullo non die sol est. Adde quod *Arethusa* fons in hac urbe est. Eminent montibus *Ætna* & *Eryce*. *Vulcano* *Ætna* sacer est: *Eryx* *Veneri*. In *Ætnæ* vertice hiatus duo sunt, crateres nominati, per quos eructatus erumpit vapor, præmisso prius fremitu: qui per æstuantem cavernarum latebras longo mugitu intra terræ viscera devolvitur: nec ante se flammaram globi attollunt, quam interni strepitus antecedant. Mirum hoc est: nec illud minus, quod in illa ferventis naturæ pervicacia mistas ignibus nives profert: & licet vastis exundet incendiis, aprica canicie perpetuo brumalem detinet faciem. Ita invicta in utroque violentia, nec calor frigore mitigatur, nec frigus calore dissolvitur. » Sunt & alii montes duo, *Nebrodes* & *Ne-*

& Neptunius. E Neptunio specula est in pelagus Tuscum, & Adriaticum: o Nebroden damulæ & hinnuli gregatim pervagantur. inde Nebrodes. Quicquid Sicilia gignit, sive soli sive hominis ingenio, proximum est iis quæ optima judicantur: nisi quod fœtus terræ Centuripino croco vincitur. Hîc primum inventa comœdia est: hîc & cavillatio mimica in scena stetit: hîc domus Archimedis, qui juxta siderum disciplinam machinarius p̄ commentor fuit. q̄ hîc Lais illa quæ eligere patriam maluit quam fateri. Gentem Cycloperum vasti testantur specus. Læstrygonum sedes adhuc sic vocantur. Ceres inde magistra sationis r̄ frumentariæ. Hîc ibidem scampus Ennensis in floribus semper, & omni vernus die: quem propter demersum est foramen, quo Ditem patrem t̄ ad raptus Liberæ exeuntem, v̄ fama est luce hac usum. Inter x̄ Catanam & Syracusas certamen est de illustrium fratrum memoria, quorum nomina sibi diversæ partes adoptant. Si Catanenses audiamus, γ̄ Anaphius fuit, & Amphinomus: si, quod malunt Syracusæ, x̄ Æmathiam putabimus, & Critonem. Catanensis tamen regio causam dedit factò: in quam se cum incendia Ætnæ protulissent, juvenes duo sublato parentes evexerunt

inter flammās illæsi ignibus. horum memoriam ita posteritas munerata est, ut sepulcri locus nominaretur Campus piorum. De Arethusa & Alpheo verum est hæcenus quod conveniunt fons & amnis. Fluminum miracula abunde varia sunt. Dianam, qui ad Camerinam fluit, *a** nisi habitus pudicæ hauserit, non coibunt in corpus unum latex vincus & latex aquæ. Apud Segestanos *b** Erbesus in medio flumine subita exæstuatione fervet. *c** Accin quamvis demissum Ætna, nullus frigore antevertit. *d** Himeram cælestes mutant plagæ: amarus denique est dum in Aquilonem fluit, dulcis, ubi ad Meridiem flectitur. Quanta in aquis, tanta [est] novitas in salinis. Salem Agrigentinum si igni junxeris, dissolvitur ustione: cui si liquor aquæ proximaverit, crepitat veluti torreatur. Purpureum Ætna mittit: in Pachyno translucidus invenitur. Cetera salinarum metalla quæ sunt aut Agrigentino aut Centuripis proximantia, funguntur cautium ministerio. nam illinc exciduntur signa ad facies hominum, vel deorum. Thermitanis locis insula est arundinum ferax, quæ accommodatissimæ sunt in omnem sonum tiliarum: sive Præcentorias facias, quarum locus est ad pulvinaria præcinendi: sive Vascas, quæ foraminum

minum numeris Præcentorias anteccedunt: sive Puellatorias, quibus à sono clariore vocamen datur: sive Gingrinas, quæ breviores licet, subtilioribus tamen modis insonant: aut Milluinis, quæ in accentus exeunt acutissimos: aut Lydias, quas & Turarias dicunt, vel Corinthias, vel Ægyptias, aliasve à musicis per diversas officiorum & nominum species separatas. In Halesina regione fons aliàs quietus & tranquillus cum siletur, si insonent tibiæ, exultabundus ad cantus elevatur, & quasi miretur dulcedinem vocis, ultra margines intumescit. Gelonium stagnum tetra odore abigit proximantes. Ibi & fontes duo: alter, si sterilis sumserit, foecunda fiet: alterum, si foecunda hauserit, vertitur in sterilitatem. Stagnum Petrensiū serpentibus noxium est, homini salutare. In lacu Agrigentino oleum supernat. hoc pingue hæret arundinum comis de assiduo volutabro, è quarum capillamentis legitur unguentum medicum contra armentarios morbos. Nec longè inde collis Vulcanius, in quo qui divinæ rei operantur, ligna vitea super aras struunt, nec ignis apponitur in hanc congregationem, cum e* proficias intulerint. f* si adest deus sacrorum probator, sarmenta, licet viridia, ignem sponte concipiunt, &

nullo inflagrante halitu , à numine fit incendium: ibi epulantibus alludit flamma, quæ flexuosis excessibus vagabunda, quem contigerit non adurit. nec aliud est quam imago nuncia perfecti rite voti. Idem ager Agrigentinus eructat limosas scaturigines , & , ut venæ fontium sufficiunt rivis subministrandis , ita in hac Siciliae parte solo nunquam deficiente , æterna reiectione terram terra evomit. Achaten lapidem Sicilia primum dedit in Achatis fluminis ripa repertum , non vilem : cum ibi tantum inveniretur. quippe interscribentes cum venæ naturalibus sic notant formis , ut cum optimus est , varias præferat rerum imagines. Vnde anulus Pyrrhi regis , qui adversus Romanos bella gessit , non ignobilis famæ fuit. cujus gemma Achates erat , in quo novem Musæ cum insignibus suis singulæ & Apollo tenens citharam videbantur , non impressis figuris , sed ingentis. nunc diversis locis apparet. Dat Creta quem γ* Curalliachatem vocant, Curallio similem : sed illitum guttis auro micantibus , & scorpionum ictibus resistentem. Dat India reddentem nunc nemorum , nunc animalium facies : quem vidisse, oculis favet, quique intra os receptus sedat sitim. Sunt & qui usti redolent myrrhæ odorem. h* Hæmachates sanguis-

sanguineis maculis irrubescit : sed qui maxime probantur, vitream habent perspicuitatem, ut Cyprius. nam qui sunt facie cerea abundantes, trivialiter negliguntur. Omnis ambitus hujus insulæ clauditur stadiorum tribus millibus.

I N C A P. XI.

a *Romanam potestatem*] Arbitrium, in vet. lib continetur.

b *Sardoj*] Iisdem, Sardi maris : ut supra, Sardis agris.

c *Peloponnesum*] Subjungit, Plagam. quare melius vet. lib. Peloponnesum.

d *Lilybæum*] M. s. quemadmodum Pomponius lib. 11. & Antonius, Lilybæum. Orpheus *Λιλυβæων*.

e *Soli temperamento egregia*] Oppidò vetusta lectio placet, Laudata unico soli temperamento.

f *Duplicem piscandi venandique*] An quia venari piscarique gentium jure cuiuslibet liberum est, iccirco non Duplicem, sed, Publicam, in scripto cod. legitur?

g *Numeratur inter eximia. Tertium ara sacrum*] Vet. lib. alia longe sententia, Inter eximia numeratur tertius : ara sacrum.

h *Quantamque sui partem*] Ascribam vet. lib. lectionem, ut, si cui placeat, is illam, (licet enim per me) amplectatur : Quantamque sui partem gurgiti intinaverit, tantam se perditurum. Iidem pro, Longissimam, habent, longissime.

i *Taurominia*] Egregie membranz, Tauromenia. & sic repono apud Plinium sæpe, & Juvenalem lib. 1. nam Ptolemæus de hac lib. III. ait,

Tau-

Ταυρομαρίων κηλάτια : quemadmodum & ceteri scriptores Græci & Antoninus.

k *Pachino multa tumorum inest copia, echinis & omnibus mari nantibus pisculentissimum, ac propterea semper captura larga*] Pro his omnibus scripti libri tantummodo continent, Pachyno multa tumorum inest copia, ac propterea captura larga.

l *Lilybitano*] In vet. lib. continetur, Lilybitano Lilibeo oppido decus est Sibyllæ sepulcrum.

m *Antè, se flammarum globi attollunt*] Sic quædam membranz : aliz . Nec antè flammarum globi attolluntur.

n *Laudant alios montes duos Nebrodem & Neptunium*] Hoc pacto in m. f. legitur.

o *Nebrodi damarum copia nomen dedit, quem dama & hinnuli gregatim pervagantur, inde Nebrodes dictus*] Ex vet. lib. rejectis superfluis & adulterinis lubens emendarim, Nebroden damulæ & mulei gregatim pervagantur : inde Nebrodes.

p *Commentator*] Antiq. ille lib. Commentor, habet.

q *Hic Lais illa, qua eligere patriam maluit quam fateri*] Anthus, De viris illustribus, testatur Laidem, cum Crasti, quæ Siciliæ urbs est, nata foret, Corinthi agere, Corinthiamque dici maluisse. sic enim hunc Solini locum accipio.

r *Frumentaria*] M. f. Fructuariz. & quidem fructuum nomen esse generalissimum, nemo est qui ignoret.

s *Campus Ætnensis*] Vet. cod. Hennensis. lege, Ennensis. quia Proserpina juxta Ennam rapta fuit. (Diodorus, *Ἐνείαδ' ἢ μυθολογῶσι τ' κρηνα πτω ἀρπαγῆν ἐν τοῖς λειμῶσι τοῖς κτ' τὴν Ἐνναν,* &c.) & Cl. Claudianus, insignis poëta, ait in lib. De raptu Proserpinæ, Enna parens florum ; &c.

nam

nam hoc malo , quam *Ætna* , propter relata à M. Tullio lib. 4. in Verrem : quæ , quia nimis multa sunt , non ascribam.

ε *Ad raptus Proserpina libere exeuntem*] Vox , Proserpinæ , optime in vet. lib. non est : sed tantum , Ad raptus Liberæ exeuntem. Quo quid queat esse elegantius ? annon enim Proserpinam , etiam Liberam vocatam & Cicero & Arnobius testantur , & verò certissimum est ?

ν *Fama est in lucem ausum*) In m. s. est , Fama est luce hausum : itaque scribatur , Fama est luce hæc usum

κ *Catinam*] Apud omnes scriptores , in quorum lib. Catina habetur , reponerem Catana , ex Plutarcho , Strabone , Æliano , Ptolemæo , Stephano , ceteris.

γ *Anapias*] Antiq. cod. Anaphius. Meliora Claudiani exemplaria continent , Cur non Amphinomo , cur non tibi , fortis Anaphi , &c. Valerius Max. Anapum vocat. à Stobæo , Λόγῳ οὗ , Φιλόνομῳ & Καλλιῶς.

ζ *Emanthiam*] Vet. lib. Emantium : item , Cretonem , pro , Critonem.

a* *Nisi habitus pudica hauserit*] Rhemnius Fannius grammaticus *Ἐπιήγειρον υἱεὺς μένης* Dionysii Latine reddidit , quo in opere multa de suo , quæ in Græco scriptore hoc quidem tempore non habentur , immiscuit : qualia sunt quæ de fonte isto memorat in hunc modum ,

*Diana fons est , Camerina gignitur unda ,
Quem si quis manibus non castis hauserit , unquam
Latifico tristis non miscet pocula Baccho.*

Quorum versuum instinctu , credo hoc loco legendum , Si manus impudicæ hauserint. Confirmatur

matur ea conjectura nonnihil hac m. f. scriptura,
Si habitus impudicæ hauserit.

b* *Herbesus*] Membranæ continent Helbesus.
Erbesus, ut Græci.

c* *Acin*] Ac eundem, lib. scripti : ut etiam-
num istud de Erbeso dicatur.

d* *Himereum*] Membranæ, Hiemereum. per-
quam lubentir scriberem Himeram. Stephanus,
ὅτι καὶ ποταμὸς Ἰμέρας, ὡς Νινθίνης. Sequester,
Himera Tauromenitanorum oppido Himeræ de-
dit nomen. hoc flumen in duas partes findi ait
Stesichorus : una in Tyrrhenum mare, altera in
Libycum decurrit parte. Itaque hæc verba emen-
danda putō.

e* *Porricias*] V. lib. Proficias. Hoc est, au-
ctore Festo, profecta. Arnobius, eruditus scriptor,
in libris contra Gentes, has partes, Proficias quo-
que nuncupavit. sic & Inficia Latini dixerunt.
Varro : Inficia ab eo quod infecta caro, ut in car-
mine Saliorum. Item & Proficiem. Varro Rerum
divinarum lib. xi. Proficiem extorum vel in men-
sam porricere.

f* *Si adest deus sacrorum probator, sarmen-
ta, &c.*] Hæc ut antiqua, sic germana est lectio.
vet. cod. etiam paullo post continent, Nullo infla-
grante halitu ab ipso numine fit accendium. aliter
quam vulgati.

g* *Coralischatem.*] Scribo ex vet. lib. Cural-
liachatem : nec non, Curallio. Siquidem Or-
pheus καρχηδίων nominavit.

h* *Achates sanguineis*] Sincera est antq. lib.
lectio, Hæmachates Hic etenim lapis inter A-
chatis species à Plinio lib. xxxviii. recensetur.

CAP. XII.

De Insulis Vulcaniis.

IN freto Siculo *H'φαισίαι* insulæ **x x v.** millibus passuum ab Italia absunt. Itali Vulcanias vocant. nam & ipsæ naturâ soli ignea, per occulta commercia aut mutantur *Ætnæ* incendia, aut subministrant. Hic dictæ sedes deo ignium. Numero septem sunt. Liparæ nomen dedit rex Liparus, qui eam ante *Æolum* rexit. Alteram, Hieram vocaverunt: ea præcipuè Vulcano sacra est, & plurimum colle eminentissimo nocte ardet. Strongyle tertia, *Æoli* domus, vergit ad solis exortus, minimè angulosa, quæ flammis liquidioribus differt à ceteris. hæc causa efficit, quod ex ejus fumo potissimum incolæ præsentiscunt, quinam flatus in triduo portendantur, quo factum ut *Æolus* rex ventorum crederetur. Ceteras, Didymen, Ericusam, Phœnicusam, Euonymon, quoniam similes sunt, dictas habemus.

CAP.

CAP. XIII.

*Ex tertio Europa sinu, Epirus,
Ætolia, Peloponnesus, Attica, Bœotia,
Phocis multe insulae, & in his me-
moranda omnia.*

Tertius Europæ sinus incipit ab Acrocerauniis montibus, desinit in Hellespontum. In eo apud Molossos, ubi Dodonæi Iovis templum est, Tomarus mons est, circa radices nobilis centum fontibus, ut Theopompo placet. In Epiro sacer fons est, frigidus ultra omnes aquas, & spectatæ diversitatis, nam si incum ardentem demergas facem, extinguit: si procul ac sine igni admoveas, sumpte ingenio inflammat. a Dodone Ismaro celsa est. Delphi Cephisso flumine, Castalio fonte, [&] Parnassi jugis celebres. Acarnania Aracyntho eminet. Hanc ab Ætolia Pindus dividit, qui Acheloum parit, cum primis Græciæ amnibus præditum veteri claritate. nec injuria: cum inter calculos, quibus ripæ ejus micant, inveniatur Galactites, qui scrupulus ipse atter, si teratur, reddit succum album ad lactis saporem. Fœminis nutrientibus illigatus fœcundat ubera: subnexus parvulis,

lis, largiusculos haustus facit salivarum : intra os receptus liquefcit ? cum solvitur tamen, memoriæ bonum perimit. quem post Nilum Achelous dat, *b* tertium nemo. Propter oppidum Patras *c* Scioessa locus, novem collium opacitate umbrosus, & radiis solis fermè invisus : nec aliam ob cauffam memorabilis. In Laconia spiraculum est Tænaron. & Tænaron est promontorium adversum Africæ, in quo sanum est Methymnæi Arionis, quem delphine eo advectum imago testis est, ad effigiem casus & veri operis expressa ære : præterea tempus signatum. Olympiade enim undetrigesima, qua in certamine Siculo idem Arion victor scribitur, id ipsum gestum probatur. Est & oppidum Tænaron nobili vetustate. Præterea aliquot urbes, inter quas Leuctra, non obscura jam pridem Lacedæmoniorum foedo exitu : Amyclæ, silentio suo quondam pessundatæ : Sparta, insignis cum Pollucis & Castoris templo, tum etiam Othryadis illustris viri titulis : *d* Therapnæ, unde primum cultus Dianæ : Pitane, quam *e* Arcefilaus *f* Philosophus inde ortus prudentiæ suæ merito in lucem extulit : Anthea, & Cardamylæ, ubi quondam fuit Thyrra, nunc Locus dicitur : in quo anno *xviii*. regni Romuli, inter Laconas & Argivos

me-

236 C. IULII SOLINI
memorable fuit bellum. Nam Taygeta
mons & flumen Eurotas notiora sunt
quam ut stylo egeant. Inachus Achaïæ
amnis Argolicum secat tractum, quem
rex Inachus à se nominavit: qui exordium
Argivæ nobilitati primus dedit. Epidau-
ro decus est Æsculapii sacellum, cui in-
cubantes ægritudinum remedia capes-
sunt de monitis somniorum. Pallanteum
Arcadiæ [oppidum,] quod Palatio no-
stro per Euandrum Arcada appellationem
dederit, sat est admonere: in qua montes
Cyllene, & Lycæus, Mænalus etiam diis
alumnis, inclaruerunt: inter quos nec E-
rymanthus in obscuro est. Inter flumina,
Erymanthus Erymantho monte demissus
est, & Ladon ille. Herculis pugnae hîc pla-
nè & clarescunt. Varro perhibet, fontem in
Arcadia esse, cujus interimat haustus. *h* In
hac terrarum parte, de avibus hoc solum
esse non indignum relatu comperimus,
quod cum aliis locis merula furva sit, circa
Cyllenem candidissima est. Nec lapidem
spreverimus, quem Arcadia mittit: As-
bêsto nomen est, ferri colore: qui accen-
sus semel, extingui nequit. In Megarêsiis
sinum Isthmos exit, ludis quinquennialibus
& delubro Neptuni inclytus, quos ludos
ea propter instirutos ferunt, quod sinibus
quinque Peloponnesi oræ alluuntur: à se-
pten-

ptentrione, Ionio: ab occidente, Siculo: à brumali occidente, Ægæo: à solstitiali oriente, Myrtoo: à meridie, Cretico. hoc spectaculum per Cypselum tyrannum intermissum, Corinthii Olympiade quadragésimanona solemnitati pristinae reddiderunt. Ceterum Peloponneson à Pelope regnatam, nomen indicio est. ea ut platanifolium recessibus & prominentiis figurata, divortium facit inter Ionium & Ægæum mare, quatuor non amplius milibus disspescens utrumque litus, excursu tenui, quem Isthmon dicunt ob angustias. Hinc Hellas incipit, quam proprie veram volunt esse Græciam. Quæ nunc Attica, Acte prius dicta. ibi Athenæ, cui urbi saxa Scironia propinqua sunt, porrecta sex milibus passuum, ob honorem ultoris Thesei, & memoriam nobilis pœnæ, sic nominata. Ex istis rupibus Ino, se cum Palæmone filio in profunda præcipitem jaculata, auxit maris numina. Nec Atticos montes in partem tacebimus. est Icarus, est Brilessus, est Lycabetus, & Ægialus: sed Hymetto meritissime attribuitur principatus, quod apprime florulentus, eximio mellis sapore & externos omnes & suos vincit. Callirhoën stupent fontem: nec ideo k Enneacruron fontem alterum nulli rei numerant. Atheniensibus iudicii locus

cus

cus est Ariopagus. Marathon campus factus memorabilis opinione prælii cruentissimi. [Et] multæ quidem insulæ obiacent Atticæ continenti : sed suburbanæ ferme sunt, Salamis, Sunium, Cos, Ceos, quæ, ut Varro testis est, subtilioris vestis amicula, arte lanificæ scientiæ, prima in ornatum fœminarum dedit. Bœotia Thebis enitet. Thebas condidit Amphion, non quod lyra saxa duxerit : (neque enim par est [id] ita gestum videri) sed quod affatus suavitate homines rupium incolas, & incultis moribus rudes, ad obsequii civilis pellexerit disciplinam. Vrbs ista numinibus apud se ortis gloriatur, ut perhibent qui sacris carminibus Herculem & Liberum celebrant. Apud Thebas Helicon lucus est, Cithæron saltus, amnis / Ismenus : fontes, Arethusa, Oedipodia, Psammate, Dirce : sed ante alios Aganippe & Hippocrene, quos Cadmus litterarum repertor primus, quoniam equestri exploratione [primus] deprehendisset, dum rimatur in quænam adisset loca : incensa est licentia poëtarum, ut pariter utrumque disseminaretur, & quod aperti forent alitis equi ungula, & quod pori inspirationem facerent litterarum. Eubœa insula laterum objectu efficit Aulidis portum, sæculis traditum Graiæ conjurationis memoria.

moria. Bœoti iidem sunt qui Leleges fuerunt: per quos defluens Cephissus amnis in maria conditur. In hac continentia Opuntius sinus, Larissa oppidum, o Delphi, Rhamnus quoque, in qua Amphiarai fanum, & Phidiacæ signum Dianæ. Varro opinatur duo in Bœotia esse flumina, natura licet separi, miraculo tamen non discrepante: quorum alterū si ovillum pecus debibat, p pulli fieri coloris quod induerit: alterius haustu, quæcunque vellerum fusca sunt, in candidū verti. addit [etiam] videri ibi puteum pestilentem, cuius liquor mors est haurientibus. Perdices sane cum ubiq; liberæ sint, ut aves universæ, in Bœotia non sunt: nec cum volant, sui sunt juris, sed in ipso aëre, quasi transire non audeant, metas habent. inde ultra notatos [jam] terminos nunquam exeunt, nec in Atticum solum transmeant. Hoc Bœotiis proprium. nam quæ communia sunt omnibus, generatim [post] persequemur. Concinnantur à perdicibus nidi munitio-
 ne sollerti, spineis enim fruticibus ac surculis receptus suos vestiunt: ut animalia quæ infestant, arceantur à spinis surculorum. ovis stragulum pulvis est, ad quæ clanculo revertuntur: ne indicium loci conversatio frequens faciat. plerumque foeminae transyehunt partus, ut mares fallant,

lant, qui eos impatientius affligunt, sæpissime adulantes. Dimicatur circa connubium, victosque credunt foeminarum vice venerem sustinere, ipsas libido sic agitat, ut, si ventus à masculis flaverit, fiant prægnantes odore. Tunc si quis hominum ubi incubant propinquaverit, egressæ matres venientibus sese sponte offerunt: & simulata debilitate vel pedum vel alarum, quasi statim capi possint, gressus fingunt tardiores. hoc mendacio sollicitant obvios & eludunt, quoad provecti longius à nidis avocentur. Nec in pullis studium segnius ad e avendum. cum [enim] visos se persentiscunt, resupinati glebularum pedibus attollunt: quarum obtentu tam callidè proteguntur, ut lateant [etiam] deprehensi.

IN CAP. XIII.

a *Dodone Ismaro celsa est*] Aliis legendum videtur, Dodone, ut Maro dicit, Iovi sacra est. Quomodo si scripsisset Solinus, posset hinc non planè ab veritate alienum argumentum desumi, non omnes versus qui in hortorum custodem deum conscripti, Virgilio operibus adjungi solent, non esse Maronianos. in uno equidem eorum epigrammate legitur. Dodone tibi Iupiter sacra est. quem tum haut dubiè versum noster innuisset: verum ut subsistam facit vet. codex, in quo legitur, Dodone, ut Maro, celsa est. Non enim Virgilio carmen occurrit, quo Dodone celsa nominetur.

b Ter-

b *Tertium nemo*] In membranis habetur. Nec alter alius. utrumque eodem sensu.

c *Scioëssa*] Vet. lib. esse. Fortè, est : ut nobilissimum locum nominare noluerit : sed tantum voluerit *Ἰσοφροσπικῶς* describere. Porro membranæ quædam pro, locus, continent, lucos.

d *Theramne*] Therapnæ, Vet. lib. quomodo putarim apud Plinium lib. 1v. cap. v. corrigendum. Nec moveor Stephani auctoritate : cujus ego unius codicem mendosum potius quam Eupipidis, Coluthi, Isocratis, Pausaniæ, atque Strabonis, arbitror, qui unanimi consensu *Θεραπνίης* vocant.

e *Archefilaus*] Quamvis fit in vet. lib. Arche-laus, lego tamen, Arcesilaus. Diogeni Laertio *Ἀρκεσίλαος* dicitur.

f *Stoicus*] Mendose quidem cod. antiq. Sophicus : unde nihilominus vera queat lectio deprehendi, quam reor esse Philosophus. Etenim fuisse Solinum tam ineruditum, ut Stoicum vocaret hominem, ex mente omnium scriptorum, Academicæ sectæ deditissimum, ne ipsa quidem Suada facilè mihi persuadeat : nedum homines quidam, quodvis potius vadimonium parati deferere, quam ullam quamvis futilem & inanem Solini reprehendendi ansam omittere.

g Aliquanto post, pro *Clarescunt*, vet. lib. *Clare* sunt.

h *In hac terrarum parte de avibus hoc solum esse non indignum relatu comperimus*] Aliter membranæ, videlicet, in eadem parte d. a. h. f. est n. i. relatu.

i *Volunt esse Graciam*] In vet. lib, invenio, *Habent Graciam*.

L

k Crm-

k *Cruneſon fontem*] A Pausania in Attic. Vitruvio lib. 1 1 x & Plinio lib. 1 v. docemur, hoc loco Enneacrnon fontem reponere. Quod deinde ſequitur, *Præcipitem*] M ſ. præceps.

l *Iſmenus*] Sic vet. lib. & Plinius, & Seneca in Thebaide, & St. Papinius: non Iſmenius.

m *Quenam adiffet loca*] Vet. lib, *Quenam inſideret loca.*

n *Scilicet quod eorum alter alitis equi ungula ſolicitatus foret, alter totus ſacundia animas irrigaret, & quod aperta foret alitis equi ungula, & quod poti inſpirationem facerent litterariam*] Quis non videat hoc loco idem bis turpiter inculcari? receptum tamen hætenus fuit ut ita legeretur: ſed optima exemplaria, jam olim in membranis elegantiffimè deſcripta, rectè continent, Vt pariter utrumque diſſeminaretur, & quod aperti forent alitis equi ungula, & quod poti inſpirationem facerent litterarum.

o *Delphiranne*] Quanquam ſic quidam vulgati, vet. aut. cod. Delphæ Rhamnæ contineant: ex Pausaniæ tamen *A' Tlix.* legendum patet, Delphi, Rhamnus. Ceterum ille Phidiæ iſtud opus eſſe, non Dianæ, ſed Nemefis affirmat.

p *Pullum fieri coloris quem induerit*] Locus caſtigatior erit, ſi ex vet. lib. legatur, Pulli fieri coloris quod induerit. Hoc eſt, vellus quo pecus amicitur. Præter Ariſtotelem & Senecam, philoſophos primarios, probat hoc ipſum Fannius,

Bæotum ſequitur finis, qua dicitur unda

Eſſe poteſtatis diverſæ. namque duobus

Fluminibus vertit vervecum lana colorem:

Hoc fuſcat niveas, hoc albat gurgite nigras,

CAP. XIII.

De Thessalia, & Magnesia, & altissimis montibus, & Philippo Macedonum Rege, cui alter oculus ad Methonem erutus est.

Thessalia eadem est & Hæmonia, quam Homerus Πηλοσσηνὸν Ἄγος nominat ubi genitus est Hellen, à quo reges Hellenes nominati. hujus à tergo Pieria ad Macedoniam protenditur, quæ devicta sub Macedonum venit jugum. Multa ibi oppida, flumina multa. De oppidis egregia sunt, Phthia, Larissa, Thessalia & Thebæ. De amnibus, Peneus, qui præter Ossam Olympumque decurrens, collibus dextra lævaque molliter curvus, nemorosis convallibus, a Thessalica facit Tempe, undisque apertior Macedoniam ac Magnesium interluens, in Thermæum sinum decidit. Thessaliæ sunt Pharsalici campi, in quibus civilium bellorum detonuerunt procellæ. Ac ne in montes notos eamus, Pindum, & Othryn agitent qui Lapitharum originem persequuntur: Ossam, quos b Centaurorum stabulis immorari juvat: Pelion autem nuptiale convivium Thetidis atque Pelei in tantum notitiæ obtulit, ut taceri de eo

magis mirum sit. Nam Olympum ab Homero non per audaciam celebratum docent quæ in eo visitantur. Primum excellenti vertice tantus attollitur, ut summa eius cælum accolæ vocent. Ara est in cacumine, Iovi dicata, cujus altaribus siqua de extis inferuatur, nec difflantur ventosis spiritibus, nec humentibus pluviis diluuntur: sed volvente d altero anno, cuiusmodi relicta fuerint, eiusmodi reperiuntur: & omnibus tempestatibus à corruptelis aurarum vindicatur quicquid ibi semel est deo consecratum. Litteræ in cinere scriptæ usque ad alteram anni ceremoniam permanent. In regione Magnesia, Methone oppidum [situm] est, quod cum obsideret Philippus Alexandri Macedonis Magni pater, damnatus est oculo jactu sagittæ quam jecerat Aster oppidanus, et inscriptam suo nomine, locoque vulneris, quem petebat. Populum istum callere autem sagittariam credere possumus, vel de Philoctete, quoniam Melibœa in hoc pede computatur. Sed ne transcamus præsidium poetarum, fons Libethrus & ipse Magnesiæ est.

IN CAP. XIIIIL

^a *Thessalica facit Tempe*] Vet. lib. Thessalica & Ancennum Tempe.

^b *Santaurorum stabulis*] Hoc invenitur in scriptis

pris libris: & est non fucatum aut adulterinum, sed vere γνήσιον. ad Virgillii enim lib. 6. carmen respexit,

Centaurs in foribus stabulant.

Ut & Papinius in Achilleide,

Centaurs stabula alta patent.

Neque mirum stabula Centauris tribui, cum Sophocles in Trachiniis scripserit, Οὐδ' οὐδ' ὁ γῆς Κένταυρος. & Ε γὰρ γῆ, αὐτὸς ὁ γῆς μὴ Κένταυρος, πῶς ἂν.

c *Nec pluvii diluuntur*] Ut spiritibus, sic pluvii epithetum addiderat: id in vet. lib. reperitur, qui, *Nec humentibus pluvii diluuntur.*

d *Altero*] Deest hoc m. scripto: quemadmodum quod sequitur, *Alexandri.*

e *Inscriptam suo nomine, locoque vulneris, quem petebat*] Ita vet. lib. egregie.

C A P. XV.

De Macedonia, & Regum successione, ac Paantide lapide.

QVi Edonii [quondam] populi, quæque Mygdonia erat terra, aut Pierium solum, vel Æmathium, nunc omne, uniformi vocabulo, Macedonia res est: & partitiones quæ specialiter antea sejugabantur, Macedonio nomini contributæ, factæ sunt corpus unum. Igitur Macedoniam præcingit Thracius limes: meridiana Thessali & Epirotæ reserant, à vesperali plaga, Dardani sunt &

Illyrii : qua septentrione tunditur , Pæonia ac Pelagonia protegitur : à Triballis montanis excessibus aquilonio frigori objecta. inter ipsam , & Thraciam , Strymon amnis facit terminum , qui ab Hæmi jugis irrigatur. Verum ut fileam aut Rhodopen Mygdonium montem, aut Athon classibus Persicis navigatum , continentique abscissum mille quingentorum passuum longitudine, simul & de auri venis & argenti , quæ optimæ in agris Macedonum & plurimæ eruuntur : Orestidem dicam. Populi sunt, qui ut a Orestidæ dicerentur , inde cœptum. à Mycenis profugus matricida , cum abscessus longius destinasset , natum sibi in Æmathia parvulum, de Hermione, quam in omnes casus sociam adsciverat , hîc mandaverat occulendum . adolevit puer in spiritu regii sanguinis , nomen patris sui referens : occupatoque quicquid est quod procedit in Macedonicum sinum , & Adriaticum salum, terram cui imperaverat Orestidem dixit. Admonet Phlegra , ubi antequam oppidum fieret, rumor est militia mundi dimicatum cum gigantibus , ut penitus persequamur quantis probationibus ibidem imperii , indicia divinæ expeditionis in hoc sæculo perseveraverint. illic si quando , ut accidit, nimbis torrentes excitantur,

tur, & aucta aquarum pondera, ruptis obicibus, valentius [se] in campos ruunt, eluvione ossa etiam nunc ferunt detegi: quæ sunt ad instar corporis humani, sed modo grandiore: quæ ob enormem magnitudinem monstri exercitus jactitant existisse: idque adjuvatur argumento saxorum immanium *b* quibus oppugnatum cælum crediderunt. Pergam ad residua, quæ in Thessaliam & *c* Æmoniam porriguntur. Sunt enim arrectiora quam usquam proceritas montana attolli valeat: nec est in terris omnibus quod merito ad istas eminentias comparetur: quippe quas solas diluvialis irruptio, cum universa obduceret humido situ, intactas reliquit. Durant vestigia non languidæ fidei, quibus apparet hos locos superstites undosæ tempestati fuisse. nam in latebrosis rupium cavaminibus, quæ fluctuum confugiis tunc adesa sunt, rediviæ conchyliorum resederunt, & alia multa quæ affatim mari incito expuuntur: ita ut sint licet facie mediterranea, appareant tamen specie litorali. Nunc de incolis reddam. Æmathius, qui primus in Æmathia accepit principatum, seu quia indagæ originis ejus ævo dispersit, seu quia ita res est, genuinus terræ habetur. Post hunc in Macedoniis exortum Æmathiæ nomen perstitit. sed Macedo,

do, Deucalionis maternus nepos: qui solus cum domus suæ familia morti publicæ superfuerat, vertit vocamen, Macedoniamque à se dixit. Macedonem Caranus insequitur, dux Peloponnesiacæ multitudinis, qui juxta responsum datum à deo, ubi caprarium pecus resedisce adverterat, urbem condidit, quam dixit *Αἴνας*, in qua sepeliri reges mos erat, nec alter excellentium virorum bustis apud Macedonas priscos dabatur locus. Succedit Carano Perdicca, II & XX. Olympiade, primus rex nominatus. Cui Alexander Amyntæ filius dives habitus. nec immerito ita enim affluenter successus ejus proficiebant, ut ante omnes Apollini Delphos, Iovi Elidem statuas aureas dono miserit. voluptati aurium indulgentissimè deditus: sic ut plurimos qui fidibus sciebant, dum vixit, in usum oblectamenti donis tenuerit liberalibus, inter quos & Pindarum lyricum. Ab hoc Archelaus regnum excepit, prudens rei bellicæ, navalium etiam commentor præliorum. hic Archelaus in tantum literarum amator fuit, ut Euripidi tragico consiliorum [suorum] summam crederet: cujus suprema non contentus prosequi sumtu funeris, crinem tonsus est, & mœrorem quem animo conceperat, vultu prodidit. Idem Archelaus.

Pythias

Pythias & Olympicas palmas quadrigis adeptus, Græco potius animo quam regali gloria illa præ se tulit. Post Archelaum Mæcedonica res dissensione jactata in Amyntæ regno stetit, e cui tres liberi: sed Alexander patri succedit. quo exempto, Perdiccæ primum data copia famplissimæ potestatis: qui obiens hereditarium regnum fratri Philippo reliquit, quem captum oculo dextro apud Methonem supra diximus. cujus debilitatis omen præcesserat. nam cum nuptias ageret, acciti tibicines carmen Cyclopeum quasi de colludio concinuisse traduntur. Hic Philippus Magnum procreat g Alexandrum: quamlibet Olympias Alexandri mater nobiliorem ei patrem acquirere affectaverit, cum se coïtu draconis consitam affirmaret. Ita tamen & ipse egit ut deo genitus crederetur. peragravit orbem, rectoribus Aristotele & h Callisthene usus: subegit Asiam, Armeniam, Iberiam, Albaniam, Cappadociam, Syriam, Ægyptum: Taurum Caucasumque transgressus est: Bactros domuit: Medis & Persis imperavit: cepit Indiam, emensus omnia ad quæ Liber & Hercules accesserant. Forma supra hominem augustiore, cervice celsa, lætis oculis & illustribus, malis ad gratiam rubescentibus; reliquis corporis non sine

majestate quadam decoris. victor omnium, vino & ira victus. sic morbo violentiæ apud Babylonem, humiliore quam vixerat fortuna, exemptus est. Post quem qui fuerunt, magis ad segetem Romanæ gloriæ, quam ad hereditatem tantî nominis ortos invenimus. Macedonia lapidem gignit quem Præantidem vocant. hunc eundem & concipientibus & parientibus opitulari fama prodiga est. circa Tiresiæ sepulcrum plurimus invenitur.

I N C A P . X V .

a *Orestida*] Vet. lib. & Plinius, & Stephanus, *Orestæ*. A Stephano eadem quæ à Solino commemorantur. Attigit etiam aliqua ex parte in *Oreste* Euripides,

- σὶ δ' αὖ χεῖρῶν,

Ὀρέστα, γαίης τ' δ' ὑπερβαλόνθ' ὄρεσ,

Παρθάσιοι οἰκεῖν δάπτειν, ἐνὶ αἰῶνι κύκλον.

Κεκλήσει ἢ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον,

Ἀζάσιον, Ἀρχάσιον τ' Ὀρέστειον καλεῖν.

Aliquanto post, b *Quibus oppugnatum cælum crediderunt*] Vet. lib. *Quibus oppugnandum impetitum cælum crediderunt*: unde quis conjiciat, cum antea, *Quibus impetitum cælum crediderunt*, scriptum foret, supra secundam vocem inter lineas, interpretationis loco, *Oppugnatum*, positum: inde eam vocem in contextum irripisse, posteaque in, *Oppugnando*, mutatam fuisse.

c. *Æmoniam porriguntur*] In vet. lib. est. *Athamianiam* contendunt.

d *In*

d *In Macedonia*] Hæc ex v. lib. fide inducenda apparet: sicut quod sequitur, *ampliandis opibus*. non, quia apertiolem sententiam non reddant, sed quia glossæ sunt, quibus bonos libros non convenit maculari.

e *Cui tres liberi*] Num ita, an, ut m. f. habet, filii, legas? hoc interest, quod liberorum nomine etiam nepotes ac pronepotes contineantur.

f *Amplissima potestatis*] Additur in *ἀποζεύξασθαι*, *indispiscunda*: quam vocem, cum non intelligeretur, fuisse sublatam apparet, licet sit Latina, & Latinis scriptoribus familiaris.

g *Alexandrum*] Ut supra à vet. lib. tantum Magnum vocat.

h *Calisthene*] Lege ex Arriano, *Callisthene*.

i *Reliquis corporis liniamentis*] Cum glossa sit; in vet. lib. non habetur.

CAP. XVI.

*Thracum mores, & Instituta, &
Provinciae situs ac natura,*

Nunc in Thraciam locus [est] pergere, & ad validissimas Europæ gentes vela obvertere: quas qui sedulo experiri velint, non difficulter deprehendent, Thracibus barbaris inesse contemptum vitæ, ex quadam naturalis sapientiæ disciplina. concordant omnes ad interitum voluntarium, dum nonnulli eorum putant obeuntium animas reverti: alii, non extingui, sed beatas magis fieri. Apud

plurimos luctuosa sunt puerperia. denique recens natum fletu parens excipit: contraversum læta sunt funera, adeo ut exentos gaudiis prosequantur. Vxorum numero se viri jactant, & a honoris loco ducunt multiplex conjugium. Quæ feminæ tenaces sunt pudicitia, defunctorum insiliunt conjugum rogos, &, quod maximum insigne ducunt castitatis, præcipites in flammam eunt. Nupturæ non parentum arbitrio transcunt ad maritos: sed, quæ præ aliis specie valent, *b* subarrari volunt, &, licentia taxationis admissa, non moribus nubunt, sed præmiis: quas formæ premit dedecus, dotibus emunt quibus jungantur. Vterque sexus epulantes, focos ambiunt, herbarum quas habent semine ignibus superjecto. Cujus nidore percussi pro lætitia habent imitari ebrietatem sensibus sauciatis. De ritu ista sunt: de locis & populis quæ sequuntur. Strymonem accolunt dextro latere *c* Dantelata. Bessorum quoque multa nomina adusque Nestum amnem, qui radices Pangæi circumfluit. Hebrum Odrysarum solum fundit, qui fluvijs excurrit inter Briantas, *d* Dolongios, Thynos, Corpillos, aliosque barbaros, tangit & Ciconas. Deinde Æmus sex millibus passuum arduus, cujus aversa Mœsi, Getæ, Sarmatæ, Scythæ

Scythæ & plurimæ insidunt nationes. Ponticum litus Sithonia gens obtinet, quæ nato ibi Orpheo vate & decus addidit nomini: quem sive sacrorum sive cantuum secreta in Serrio promontorio agitasse tradunt. Deinde stagnum Bistonium: nec longe regio Maronea, in qua Tinda oppidum fuit, equorum Diomedis stabulum: sed cessit ævo, solumque turris vestigium adhuc durat. Inde non procul urbs Abdera, quam Diomedis soror [&] condidit, & à se sic vocavit. Mox Democriti domus physici, ac, si verum rimere, ideo nobilior. Hanc Abderam, Olympiade prima & tricesima senio collapsam, Clazomenii ex Asia, ad majorem faciem restitutam, obliteratedis quæ præcesserant, nomini suo vindicarunt. Locum Doriscon illustrem reddidit Xerxis adventus: quod ibi recoluit militis sui numerum. Polydori tumulum ostendit Æmus, in parte quam Aroteres Scythæ celebrant. Quondam urbem Geraniam, s. Cattuzan barbari vocant: unde à gruibus Pygmæos ferunt pulsos. manifestum sane est in septentrionalem plagam hyeme grues frequentissimas convolare. nec piguerit meminisse quatenus expeditiones suas dirigant. Sub quodam militiæ eunt signo, & de pergentibus ad destinata vis flatuum

reni-

renitatur, arenas devorant, sublatisque lapillulis ad moderatam gravitatem saburrantur. tunc contendunt in altissima, ut de excelsiore specula metentur quas petant terras. Fidens meatu præit catervas, ut volatus defidiam castiget, voceque cogat agmen. Ea ubi obraucata est, succedit alia. Pontum transituræ, angustias captant: & quidem eas. nam promptum est oculis deprehendere quæ inter Tauricam sunt & Paphlagoniam: id est inter Carambim & *κερὶ μέτωπον*. Cum trans medium alveum adventasse se sciunt, scrupulorum sarcina pedes liberant. ita nautæ prodiderunt, compluti sæpe ex illo casu imbre saxatili. Arenas non prius revolvunt quam securæ fedis suæ fuerint. Concors cura omnium pro fatigatis: adeo ut si quæ defecerint, congruant universæ, lassasque sustollant, usque dum vires otio recuperentur. Nec in terra cura segnior. Excubias nocte dividunt, ut exsomnia sit decima quæque. Vigiles ponduscula digitis amplectuntur, quæ si forte exciderint, somnum coarguant. quod cavendum erit, clangor indicat. Ætatem in illis prodit color. nigrescunt [enim] senectute. Veniamus ad promontorium *Χερσονήσος*, Byzantiæ oppido nobile, antea Lygos dictum: quod à Dyrrhachio abest septingentis

gentis undecim millibus passuum. tantum enim pater inter Adriaticum mare, & Propontidem. In Cænica quoque regione non longe à Flaviopoli colonia, Byziae oppidum, g. quondam arx Terei regis: hinc invisum hirundinibus, & deinceps alitibus illis inaccessum. quanquam & Thebas quod illa mœnia sæpius capta sint, negent subire. Nam inter cetera habere illas quiddam præscium, inde dinoscitur, quod lapsura non appetunt culmina, & aspernantur peritura quoquomodo tecta. Minime certe à diris avibus impetuntur, nec unquam præda sunt, ut sacrae. Cibos nunquam sumunt residentes, sed in aere capiunt escas & hauriunt. Alter Isthmos in Thracia est similibus angustiis, & pari latitudine arti maris, cujus litora duæ urbes utrinque secus ostentant. Propontidis oram insignit Paëtye, Melanem sinum Cardia: quæ quod in cordis faciem sita sit, dicta Cardia est. Omnis autem magnus Hellepontus stringitur in stadia septem, quibus ab Europa Asiaticam plagam vindicat. Hic quoque urbes duæ, Abydos Asiae est, [&] Sestos Europæ. Deinde contraria inter se promontoria, Mastusia Cherronesi, ubi finitur Europæ sinus tertius: Sigæum Asiae, in quo tumulus est h Cynossema dictus, Hecubæ sepulcrum,

pulcrum, & turris Protefilai delubro data. Finibus Thraciæ à septentrione Ister obtenditur, ab oriente Pontus ac Propontis, à meridie Ægæum mare.

IN CAP. XVI.

a *Honoris loco ducunt*] Quædam membranz, Judicant.

b *Subhastari valunt*] Jo. Camers, Sunt exemplaria, inquit, quæ *Subarrari habeant*. quod ipsum ego quoque in Lipsii cod. inveni. Non recordor apud veteres scriptores hanc vocem legere, quæ in canonibus frequens est. Julianus Pontifex in Decret. parte, Si quis desponsaverit uxorem, vel subarraverit. Innocentius III. cap. XIV. de desponsat. impub. Quidam filiam suam, circiter XII. annos habentem, cuidam nobili desponsavit: qui subarravit eandem, consensu mutuo accedente. Deinde paullo inferius, Quamvis ab ipso viro eadem fuerit subarrata. Gregorius etiam, Si quis uxorem desponsaverit, vel eam subarraverit. Arbitror subarrationem genus quoddam coëmptionis, seu donationis, matrimonii contrahendi gratia introductum. Equidem quod Julianus, Innocentius & Gregorius subarrare dicunt, illud ipsum in decretis concilii Tiburiensis donare vocatur. sic enim in eo scribitur, De Francia nobilis quidam homo, nobilem mulierem de Saxonia, lege Saxonum, duxit in uxorem: verum quia non eisdem legibus utuntur Saxones & Francigenæ, causatus est quod eam non sua, id est Franconum, lege desponsaverat, vel acceperat, vel donaverat: dimissaque illa, aliam superduxit. Hanc autem coëmendi consuetudinem, vel donandi, vel subarrandi: (hic enim illa confundo) Burgundionibus.

bus & Saxonibus tempestate illa tritam fuisse ex tit. xiv. & xxxiv. legum, quas Burgundiones à Gundobaldo rege acceperunt, & tit. vi. ix. ac xvii. legum Saxonicarum notum est. Quod igitur Solinus ait Thracum uxores subarrari velle, hoc ita intelligo: nolle eas cuiquam nubere nisi prius certam aliquam pecuniæ summam obtulerit, ut ea accepta, si placeat, in offerentis manum conveniant. Porro ab hoc loco non est alienum quod Xenophon testatur *Αἰαῶ*. ζ. Thracæ solitos uxores futuras emere: quanquam eo non hæc magis quam illa lectio confirmetur.

c *Densalata*] Plinius uno loco, Denselatas, alio, Denselatas, quemadmodum Capella, nominat. Cicero in Pisonem, Denteletas. Livius lib 39. & 40. Dentelethas. Ptolemæus, *Δηθηλάτας*. Strabo & alii plerique, *Δανθηλήτας*.

d *Dolancas*] In m. s. est, Dolongos. Stephanus aliique, *Δολογκίες*.

e *Decus addidit nomini*] O. vet. lib. Inter principes judicatur.

f *Cattruzan*] Cathizon vet. lib. Ejus urbis incolæ Plinius Catizos vocat: sed alia Solini exemplaria hanc Cattruzan appellant: quibus Stephanus consentit.

g *Quondam arx Terei regis, nunc invisum & inaccessum hirundinibus, & deinceps alitibus aliis*] In vet. lib. legitur: Quondam area Terei regis, invisum hirundinibus, & deinceps alitibus, illis inaccessum.

h *Cynossema*] Vet. lib. Cynosema. Non satis emendate. nam Thucydidi, & Heroni, seu, si mavis, Sabino sophistæ, *κυνόσημος* dicitur. Aufonius etiam,

Quicumque hoc nostrum ἔημα κινὸς legitis.

CAP. XVII.

Insula, Claros, cujus facies Ægeo Mari nomen dedit, Cythera, Creta, in qua multa referuntur quæ tum ad animalium omnium genera, tum ad plantas pertineant: Carystos cum aquis Hellopiis mire salubribus, Cyclades, Sporades, Atho montis umbra.

INter Tenedum & Chium est Claros insula, quâ Ægæus sinus panditur: ad dextra Antandrum navigantibus saxum est. hoc enim verius quam insula meruit cognominari. id quoniam visentibus procul a capræ simile creditur, quam Græci *αἴζωα* nuncupant, Ægæus [ab eo] sinus dictus est.] Ab Phalacro Corcyræ promontorio ad navis effigiem scopulus eminet, in quem transfigurata Vlyssis navem crediderunt. Cytheræ, quæ a Malca abest quinque millibus passuum, Porphyris antea nomen fuit. e Pronius est Cretam dicere, quam absolvere in quo mari jaceat. Ita enim circumflui illius nomina Græci permiscuerunt, ut dum aliis alia inferunt, pene oblimaverint universa. Quanta possumus tamen fido in designanda operam locabimus, nequid hæreat sub anticipi. Inter ortum porrigitur & occasum
tractu

tractu longissimo, hinc Græcia, illinc Cyrenis obiacentibus. à septentrione Ægæis, & suis, id est Creticis, æstibus verberatur: ab austro Libycis undis perfunditur & Ægyptiis. *d* non stipata centum turbibus, sicut perhibent qui prodige lingua largiti sunt, sed magnis & ambitiosis oppidis: quorum principatus est penes Gortynam, Cydona, *e* Cnosson, Therapnas, *f* Diium, Lyctum. Dosiades eam à Crete Nympha Hesperidis filia, Anaximander à Crete rege Curetum, Crates Aëriam prius dictam, mox Curetim, nonnulli etiam à temperie cœli *Mangéornon* appellatam prodiderunt. *g* Prima mari potuit navibus & sagittis, prima litteris iura iunxit. Pyrrhicen docuit, Pyrrho repertore. Equestres turmas prima docuit lascivas vertigines implicare: ex qua disciplina bellicæ rei usus datus [est.] Studium musicum inde coeptum, cum Idæi Dactyli modulos crepitu ac tinnitu æris deprehensos in versificum ordinem transtulissent. Albet jugis montium Dyctinnæi & Cadischi, qui ita excandescunt ut eminus navigantes magis putent nubila. Præter ceteros Ida est, qui ante solis ortum solem videt. Varro in libro quem De litoralibus fecit, etiam suis temporibus affirmat sepulcrum Iovis ibi visitatum. Cretes Dianam religiosissi-

giosissime venerantur, Βελοναίη γεννη-
liter nominantes, quod sermone nostro
sonat virginem dulcem. Ædem numinis
præterquam nudus vestigia nullus licito
ingreditur. eâ ædes ostentat manus Dæ-
dali. Gortynam amnis Lethæus præter-
fluit, quo Europam Tauri dorso Gortyni
ferunt vectitatum. hîdem Gortyni & Cad-
mum colunt, Europæ fratrem: ita enim
memorant. Videtur hic, & occurrit, sed
die jam vesperato, augustiore se facie vi-
sendum offerens. Cnossii Minervam ci-
vem deam numerant, primumque h apud
se fruges satas affirmant, audacter cum
Atticis contendentes. Ager Creticus sil-
vestrium caprarum copiosus est, cervo
eget: lupos, vulpes aliaque quadrupe-
dum noxia nunquam educat. serpens nul-
la: larga vitis: mira soli indulgentia: ar-
borarii proventus abundantes. nam in
hujus tantum insulæ parte repullulant
cæsæ cupressi. Herba ibi est quæ ἀλερε
dicitur: ea admorsa diurnam famem pro-
hibet. proinde & hæc Cretica est. Phalan-
gium aranei genus est: si nisum quæras,
nulla vis est: si potestatem, ictum homi-
nem veneno interficit. Lapis quoque
Idæus Dactylus dicitur insulæ istius alu-
mnus, coloris ferrei, humano pollicis simi-
lis. Avem noctuam Creta non habet: &
si in-

si invehatur, emoritur. Carystos aquas calentes habet, quas *ἰλλοπίας* vocant: & Carystias aves, quæ flammis impune involant: carbasa etiam quæ inter ignes valent. Chalcis eadem habita est apud prios, ut Callidemus auctor est, ære ibi primum reperto. Titanas in ea antiquissime regnasse ostendunt ritus religionum. Briareo enim rem divinam Carystii faciunt, sicut Ægæoni Chalcidenses. nam omnis ferme Eubœa Titanum fuit regnum. Cycladas autem inde dictas, quia, licet spatiis longioribus à Delo projectæ, in orbem tamen circa Delum sitæ sunt, & orbem *κύκλον* Graii ferunt. Ios Homeri tumulo ceteras antecedit. Meminisse hoc loco par est, post primum diluvium Ogygii temporibus notatum, cum novem & amplius mensibus diem continua nox inumbrasset, Delon ante omnes terras radiis solis illuminatam, sortitamque ex eo nomen, quod prima reddita foret visibus. Inter Ogygium sane & Deucalionem medium ævum DC. annis datur. Eadem est Ortygia, quæ clarissima è Cycladum insularum numero multifariam traditur. nunc Asteria, à cultu Apollinis: nunc à venatibus Lagia, vel Cynethus: Pырpole etiam, quoniam & ignitabula ibi & ignis invenita sunt. In hac prima visæ coturnices

nices aves, quas ἑρτυγας Græci vocant. Has easdem in Latonæ tutela existimant constitutas: nec semper apparent. adveniendi habent tempora æstate depulsa. cum maria tranant, impetus differunt, & metu spatii longioris, vires suas nutriunt tarditate. Vbi terram perentiscunt, coeunt catervatim, deinde globatæ vehementius properant: quæ festinatio plerunque exitium portat navigantibus. Accidit enim [plerunque] noctibus, ut vela incidant, & præponderatis sinibus alveos mergant. Austro nunquam exeunt: nam metuunt vim flatus tumidioris. Plurimum se aquilonibus credunt, ut corpora pinguiuscula, atque eo tarda, facilius provehat sicior & vehementior spiritus. Ὀρτογμύλλος dicitur quæ gregem ducit. eam terræ proximantem accipiter videns rapit: ac propterea opera est universis ut sollicitent ducem generis externi, per quam frustrentur prima discrimina. Cibos gratissimos habent semina venenorum: quam ob causam eas damnare prudentium mensæ. Solum hoc animal, præter hominem, morbum patitur comitalem. Eubœa tam modico æstu dividua est à Bœotiaæ conti-nenti, ut dubitandum sit an numerari inter insulas debeat. Nam latere, quem vocant Euripum, terræ ponte jungitur, & per
fabri-

fabricam brevissimæ machinæ aditur pede. Cenæo promontorio vadit in septentrionem: duobus aliis in meridiem extenditur: quorum Geræstos spectat Atticam, Caphareus prominet in Hellespontum: ubi post Ilii excidium, Argivam classem vel Minervæ ira, vel (quod certior prodit memoria) sydus Arcturi gravibus affecit casibus. Marmore Paros nobilis, à Delo oppido frequentissima, prius tamen Minoia quam Paros dicta. nam subacta à Minoë, quoad in Creticis mansit legibus, Minoiam loquebantur. Præter marmor dat & Sardam lapidem, qui marmore quidem præstat, inter gemmas vero vilissimus ducitur. Naxon à Delo duodeviginti millia passuum separant, in qua Strongyle oppidum. sed Naxos, Dionysia prius quam Naxos dicta, vel quod hospita Libero patri, vel quod fertilitate vitium vineat ceteras. Sunt præterea Cyclades plurimæ: sed in supra dictis præcipuum est quod memoriæ debeatur. De Sporadibus est [&] Icaros, quæ Icario mari nomen dedit. hæc inter Samum & Myconum procurrentibus faxis inhospita, ac nullis sinibus portuosa, ob k inhumana litora infamis est. Vult ergo Varro Icarum Creten ibi naufragio interiisse, & de exitu hominis impositum nomen loco. Nam in Samo nihil

nihil nobilius quam Pythagoras civis, qui mox offensus fastu tyrannico, relicta domo patria, Bruto consule (qui reges urbe exegit) Italiam advectus est. Melos, quam Callimachus *Μηγιστὸς* dixit, omnium insularum rotundissima est, juxta Æoliam. Nam Carpathus ipsa est, à qua Carpathium finum dicimus. Nunquam ita cælum nubilum est, ut in sole Rhodos non sit. Lemnii Vulcanum colunt, ideo in Lemno metropolis Hephæstia. Præterea oppidum *ἢ* Myrrhina, in cujus forum mons Athos è Macedonia umbram jacet: quod non frustra inter miracula notaverunt, eum Athos à Lemno sex & octoginta milibus passuum separetur. Est sane Athos sublimis adeo ut altior æstimetur quam unde imbres cadunt. quæ opinio eo fidem concepit, quod in aris quas cacumine sustinet, nunquam cineres eluuntur, nec quicquam ex aggeribus suis perdunt: sed quo relictæ fuerint cumulo permanent. In summo & oppidum Acrothoñ fuit, in quo dimidio longior quam in aliis terris, incolentium ætas *ἢ* prorogabatur: ideo inde homines *Μηγιστοὶ* Græci, nostri appellavêre longævos.

IN CAP. XVII.

a *Capra simile*] Iidem scrip. lib. caprez. Virgilius Georg. 11,

-- *capreaque sequaces.*

b *Phalaris*] Equidem ex Plinio & Græcis, ut hic, sic in Capellæ codice, Phalacro reposuerim. aliud autem est promontorium Phalacra, de quo Lycophron & Coluthus Thebanus.

c *Pronius est Cretam dicere*] Antiq. codex, pro-
tinus: quod in recentioribus immutatum est, vel
in, pronius, vel in, promptius. Simile in notis ad
Claudianum observavimus. cum enim vulgo le-
gatur,

Promptius imponam glacialis Pelion Offa:

membranas monui protinus continere: id quo-
modo explicarim, ibi est videre.

d *Constipata*] Vet. lib. stipata. legendum exi-
stimo, non stipata.

e *Gnoson*] Lege ex Homero *Cnosson*.

f *Scylletion*] Maxima est o. l. inconstantia, his
illud, aliis aliud tradentibus. sunt qui legant, Cy-
reum, Lysson. Lipsii liber, Scylisson. Ego, quia
conjectura cuilibet permittitur, emendem, vel
Dium, Lysson: vel sane, Dium, Lyctum. Quas
duas urbes inter Cretæ eximias Plinius statuit.
posteriorem etiam Homerus Iliad. 6,

Λύκτον, Μίλητόν τε, κὶ δὲ γένοντα Λύκτατον.

& Hesiodus in Theogonia,

Πέμψαν δ' εἰς Λύκτον Κρήτης εἰς πίονα δήμον.

& Florus lib. 99. Livianæ historiæ.

g *Prima mari potuit navibus*] Non quod naves
primi Cretenses invenerint: sed quia primi, Mi-
noë duce, classe pugnarunt. Quapropter apud

M

Scne-

Senecam noverca privigni amore saucia , questus suos orditur,

O magna vasti Creta dominatrix freti.

Eadem quoque dicenda erunt , si quis m. s. libri lectionem sequatur, qui pro, navibus, habet, remis. nam remos à Copis Atticæ populis excogitatos accepimus.

h *Apud se fruges satas affirmant , audacter cum Atticis contendentes*] Sic vulgo legitur : sed in vet. lib. non est, affirmant : &, contendunt, pro, contendentes.

Quod paulo post est, *Insula istius alumnus*] Insulæ isti familiaris , in membranis continetur.

i *Eadem est Ortygia, quæ clarissima è Cycladum insularum numero multifariam traditur*] Non opinor errasse me , qui ex vet. lib. excusam lectionem sic castigarim.

k *Inhumana litora*] Inhumana litorum. antiq. cod. habet.

l *Μελανίδα*] Vet. lib. & Plinius. Milanida.

m *Myrina*] Vet. lib. Mirrina. Plinio, Myrrhina, Stephano *Μύρινα*.

n *Prærogabatur*] M. s. continent, porrigebatur.

C A P. XVIII.

*Ex quarto Europæ sinu, Hellepontus, Propontis, Bosphorus Thracicus :
& mira de delphinis.*

Quartus Europæ sinus Helleponto incipit, a Mæotidis ostio terminatur: atque omnis hæc latitudo quæ Europam Asiamque dividit, in septem stadiorum angustias

gustias stringitur. Hic est Hellespontus quem Xerxes ponte navibus facto permeavit. Tenuis deinde Euripus porrigitur ad Asiæ urbem Priapum quam Magnus Alexander potiundi orbis amore transcendit, & positus est. Inde diffusus æquore patentissimo, rursus stringitur in Propontidem: mox in quingentos passus coartatur, fitque Bosporus Thracius, quæ Darius copias transportavit. Hæc profunda delphines plurimos habent, in quibus causæ miraculi multiformes. Ante omnia nihil velocius habent maria, sic ut plerunque salientes transvolent vela navium. Quoquo eant, *b* conjuges evagantur: catulos edunt: decimus mensis maturum facit partum. Lucinam æstivus dies solvit: uberibus foetus alunt: teneros in faucibus receptant: invalidos aliquantisper prosequuntur: in tricesimum annum vivunt, quod exploratum est in experimentum caudis amputatis. Ora non quo ceteræ belluæ loco habent, sed ferme in ventribus: contra naturam aquatiliū soli linguas movent. aculeatæ sunt pennæ dorsuales: cum ira subjacet, inhorrescunt: e cum animi conquiescunt, quibusdam receptaculis operiuntur. Spirare eos in aquis negant, & vitales auras non nisi in aëre supero recuperare. pro voce gemitus est similis

milis humano. certum habent vocabu-
 lum, quo accepto, vocantes sequuntur.
 nam proprie *d* Simones nominantur. vo-
 ces hominum aquilonis flatu celerius hau-
 riuñt: contra austro spirante auditus ob-
 strúuntur. mulcentur musica: gaudent
 cantibus tiliarum: ubicunque sympho-
 nia est, gregibus adventant. *D.* Augusto
 principe, in Campania delphinum puer
 fragmentis panis primo illexit, & in tan-
 tum consuetudo valuit, ut alendum se
 etiam manibus ipsius crederet: mox cum
 prolusisset puerilis audacia, intra spatia
 cum *Lucrini* lacus evectitavit: unde effe-
 ctum ut à *Baiano* litore equitatem pue-
 rum *Puteolos* usque veheret. hoc per an-
 nos plurimos tandiu gestum [est,] donec
 assiduo spectaculo desineret miraculum
 esse quod gerebatur. sed ubi obiit puer,
 sub oculis publicis desiderii mœrore del-
 phin interiit. Pigeret hoc asseverare, ni
Mæcenatis & *f* *Fabiani*, multorumque
 præterea esset litteris comprehensum. In
g *Africo* mox litore, apud *h* *Hipponem*
Diarrhyton, delphin ab *Hipponensibus*
 pastus tractandum se præbuit, impositos
 quoque frequenter gestitavit. nec populi
 tantum manibus acta res est. nam etiam
 proconsul *Africę* *Flavianus*, ipse cum con-
 tigit, unguentis etiam delibuit: qua odoris
 novi-

novitate obfopitus, aliquantisper pro ex-
 animi jactitatus est, multisque mensibus
 defcivit à folita converfatione. Apud Iaf-
 fum, urbem Babylonix, puerum delphi-
 nus adamavit, quem dum post affueta col-
 ludia recedentem impatientius fequitur,
 arenis invecus inhæfit. Alexander Ma-
 gnus amorem illum numinis fuiſſe inter-
 pretatus, k præfecit puerum Babylone Ne-
 ptuni ſacerdotio. Iuxta eandem urbem, ut
 Egeſidemus auctor eſt, alium puerum,
 Hermiam nomine, per maria ſimiliter in-
 ſidentem, cum undofior fluctus necaſſet,
 delphin ad terram revexit, & velut fateretur
 reatum, pœnitentiam ſuam morte
 multavit, nec reverti voluit amplius in
 profunda. Suppetunt & alia exempla, ut
 Arionem tranſeamus, cujus exitum anna-
 lium fides comprobat. Ad hæc ſiquando
 laſciviunt novi foetus, à majoribus datur
 adultior cuſtos, quo magiſtro diſcunt elu-
 dere impetus incurſantium belluarum.
 quanquam ibi præter phocas rara bellua
 eſt. Plurimus thynnus in Ponto: nec ali-
 bi pene foeticant. nuſquam enim citius
 adoleſcunt, ſcilicet ob aquas dulciores. Il-
 labuntur veris tempore: intrant m dextro
 latere, lævo exeunt. hoc inde accidere cre-
 dunt quod dextris oculis acutius cernunt
 quam ſiniſtris.

a *Mæotidis*] Vet. lib. egregie, Mæotis. Quippe Plinius ait, Mæotis ostio finitur. & Martianus, Mæotis ostio terminatur.

b *Conjuges evasiantur*] Hoc est, ut ait Plinius, conjuga. Ceterum in vet. lib. continetur, non, quoquo cant: sed, quo coëant: hoc est, ut coëant. & sic pudorem illis à natura insitum probaret.

c *Cum animi conquiescunt*] M. s. Cum animus quiescit, habet.

d *Siniones*] O. vet. lib. Sinomones.

e *Proluisset*] In m. s. prolusisset, invenio.

f *Fabiani*] Codicis, ut mea fert sententia, videt apud Plinium, lib. ix. cap. ix. hic, Flavianus dicitur: si ejusdem lib. i. assentimur. Hoc loco vet. lib. Fabii, continet.

g *Africano*] Plinius cum vet. cod. tradit, Africo.

h *Hipponem Diarrhyton*] Vox posterior in vet. lib. non est: dictum tamen videtur ad alterius Hipponis differentiam.

i *Pastu*] In vet. lib. hoc non habetur.

k *Præfecit puerum Neptuni sacerdotio*] Plinius scribit, Puerum Babylone Neptuni sacerdotio præfecit. addens locum, ubi sacerdotio puer præfectus fuit, Babylonem fuisse. qua urbe è legitima sua sede pulsa, & in maxime alienum deportata, foedissimum mendum Solini codices occupavit: quod si depulero, nonnullum me pretium operæ consecutum arbitrabor. Legitur vulgo, Apud Iassum urbem (m. s. deest hæc vox) Babyloniæ (vet. lib. Babylonem) puerum delphinus adamavit. Quem dum post assueta colludia recedentem impatientius sequitur, arenis iniectus hæsit (vet. lib.

lib. inhæsit.) Alexander Magnus, amorem illum numinis fuisse arbitratus, præfecit puerum (vet. lib. hoc loco inserunt vocem, lege) Neptuni sacerdotio. Misere convulsa hæc esse verba, quod viderint alii, probo: quod mederi neglexerint, non probo: quod vero & Solinum reprehenderint, illud non modo non probo, sed plane temerarium judico. Quis enim sanus arbitretur, quæ sana non sunt, pro vera scriptoris mente accipienda? hoc Hermolao Barbaro, homini suæ ætatis doctissimo, usu nonnunquam evenisse, maxime equidem admiror. Sed ad rem. ausim Jovem filicem (quod dicitur) jurare, ita locum hunc à Solino litteris mandatum fuisse, Apud Jassum puerum delphinus adamavit, quem dum, post assuetam colludia recedentem, impatientius sequitur, arenis inVectus inhæsit. Alexander Magnus amorem illum numinis fuisse interpretatus, præfecit puerum Babylone Neptuni sacerdotio.

[*Illabuntur*] Vet. lib. habent, ingrediuntur.

[*in Dextro littore*] M. s. lectionem, latere, Aristoteles lib. 8. De histor. animal. confirmat: nec me fugit Plinium tradere, dextra thynnos ripa intrare, exire læva.

C A P. XIX.

De Istro, Hypani & Borysthene fluvii, & Scythia parte: & de memorandis fere omnibus quæ in his nascuntur locis.

Ister Germanicis jugis oritur, effusus monte qui in a Rauracos Galliæ spectat: sexaginta amnes in se recipit, omnes

ferme navigabiles : septem ostiis Pontum influit , quorum primum Peuce , secundum Naracustoma , tertium Calostoma , quartum Pseudostoma . nam Boreostoma , ac deinde *b* Stenostoma languidiora sunt ceteris . septimum vero pigrum ac palustri specie , non habet quod amni comparatur . priora quatuor adeo magna sunt ut per longitudinem quadraginta millium passuum non misceantur æquori , *c* dulcemque haustum incorrupto detineant sapore . Per universum Pontum Fiber plurimus , quem alio vocabulo dicunt Castorem . Lutræ similis est , animal morfu potentissimum : adeo ut cum hominem invadit , conventum dentium non prius laxet quam concrepuisse persenserit ossa fracta . testiculi ejus appetuntur in usum medicinarum : iccirco cum urgeri se intelligit , ne captus profit , ipse geminos suos devorat . Mittit Pontus [*&*] gemmas , quas à patria Ponticas dicimus : genere diverso . aliæ aureas , aliæ sanguineas habent stellas : & *d* hæc quidem quæ inter sacras habentur , non guttis aspersæ sunt , sed longis colorum ductibus liniuntur : indeque ostentationi potius quam usui deliguntur .

I N C A P . XIX.

a *Ravacos*] Sic in Plinio lib. 4. cap. 12. legendum Iul. Cæsar docet.

b *Spiræo-*

b *Spireostoma*] Alii vulgares, *Stenostoma* : scripti lib. vero, *Spilonstoma*.

c *Dulcemque haustum incorrupto detineant sapore*] In vet. lib. *Dulcemque haustu incorrupto detineant saporem*.

d *Es hæ quidem inter sacras habentur. namque ostentationi potius quam usui deleguntur. Non guttis asperse sunt, sed longis colorum ductibus liniuntur*] Alius in membranis, & nisi fallor, horum aptior est ordo : & hæ quidem quæ i. s. h. non guttis asperse sunt, sed longis colorum ductibus liniuntur. namque ostentationi potius quam usui deliguntur. Si tamen pro, namque, legeretur unde, vel indeque.

C A P. XX.

De Hypani & Borysthene.

HYPANIS oritur inter Auchetas, Scythicorum annium princeps, purus & haustu saluberrimus, usque dum a Calpidum terminis inferatur, ubi fons Exampeus infamis est, amara scaturigine : qui Exampeus liquido admistus flori, annem vitio suo vertit, adeo ut sibi dissimilis in maria condatur. ita inter gentium opiniones fama de Hypane discordat : qui in principiis eum norunt, prædicant : qui in fine experti sunt, non injuria execrantur. Apud Neuros nascitur Borysthene flumen, in quo pisces egregii saporis, & quibus ossa nulla sunt, nec aliud quam

cartilagine tenerrimæ. Verum Neuri, ut accepimus, æstatis temporibus in lupos transfigurantur: deinde exacto spatio quod huic sorti attributum est, in pristinam faciem revertuntur. Populis istis deus Mars est: pro simulacris enses colunt: homines victimas habent, ossibus adolent ignes focorum. Geloni ad hos proximant. de hostium cutibus & sibi indumenta faciunt, & equis suis tegmina. Gelonis Agathyrsi collimitantur, cæruleo picti, fucatis in cæruleum erinibus. nec hoc sine differentia. nam *b* quanto quis altero præstat, tanto propensiore nota *c* tingitur, ut sit indicium humilitatis minus pingi. Post Anthropophagi, quibus execrandi cibi sunt humana viscera: quem morem impiæ gentis, adiacentium terrarum prodit tristissima solitudo, quas ob nefarium ritum finitimæ nationes metu profugæ reliquerunt: & ea causa est ut usque ad maris jugum quod Tabin vocant, per longitudinem ejus oræ quæ æstivo orienti obiacet, sine homine terra sit, & immensa deserta, quoad perveniatur ad Seras. Chalybes & Dahæ in parte Asiaticæ Scythiæ crudelitate ab immanissimis nihil discrepant. At Albani in ora agentes, qui posteros se Iasonis credi volunt, & albo crine nascuntur, caniciem habent auspicium capil-

capillorum. ergo capillitii color genti nomen dedit. glauca oculis inest pupula: ideo nocte plus quam die cernunt. Apud hos populos nati canes feris omnibus anteponuntur: frangunt tauros, leones & perimunt, detinent quicquid objectum est. Quibus ex caussis meruerunt etiam annalibus tradi. Legimus petenti Indiam Alexandro à rege Albanix dono duos missos, quorum alter sues sibi & urfos oblatos usque adeo spreuit, ut offensus degeneri præda, ignavo similis diu accubaret: quem per ignorantiam velut inertem Alexander extingui imperavit: alter vero, monitu eorum qui donum profecuti fuerant, leonem missum necavit. Mox viso elephanto notabiliter exsultans, belluam primum astu fatigavit, deinde cum summo spectantium horrore terræ affixit. Hoc genus canes crescunt ad formam amplissimam, terrificis latratibus, ultra leonum rugitus insonantes. Hæc sunt de canibus Albanis: reliqua communia universis. Dominos æqualiter canes omnes diligunt, sicut exemplis palam factum est. In Epiro denique domini percussorem in cœtu agnitum latratu canis prodidit. Iasone Lycio interfecto, canis ipsius aspernatus cibum inedia obiit. Lysimachi regis canis flammis se iniecit, accenso domini

mini rogo, & pariter igni absumtus est. Garamantum regem ducenti canes ab exilio reduxerunt, præliati adversus resistentes. Colophonii & Castabalenses canibus in bella productis primas acies instruebant. Ap. Iunio, & P. Silio coss. damnatum dominum canis, cum abigi non posset, comitatus in carcerem, mox percussus, ululatu prosecutus est: cumque ex miseratione populi Romani potestas ei cibi fieret, ad os defuncti escam tulit: ultimo dejectum in Tyberim cadaver adnatans, sustentare conatus est. Canes soli nomina sua sequuntur & e recognoscunt, itinerum meminerunt. Indi coitus tempore in saltibus canes foeminas religant, ut cum his tigrides coeant. quarum ex primis conceptibus ob nimiam feritatem inutiles partus judicant, itidem secundos: sed tertios educant. Ægyptii canes è Nilo nunquam nisi currentes lambitant, dum à crocodilis insidias cavent. Inter Anthropophagos in Asiatica parte numerantur Essedones, qui & ipsi nefandis funestantur inter se cibis. Essedonum mos est parentum funera cantibus prosequi, & proximorum corrogatis coetibus & corpora ipsa dentibus lancinare, ac pecudum carnibus mista dapes facere: capitum etiam ossa auro incincta in poculorum tradere ministerium.

sterium. Scythotauri pro hostiis cædunt advenas. Nomades pabula sequuntur. Georgi in Europa siti agros exercent. Axia-cæ perinde in Europa siti, neque mirantur aliena, neque sua diligunt. Satarchæ usu auri argentique damnato, in æternum se à publica avaritia abdicarunt. Scytharum interiorum habitantium asperior ritus [est.] specus incolunt: pocula non ut Eshedones, sed de inimicorum capitibus moliuntur: amant prælia, interemptorum cruorem ex vulneribus ipsis bibunt: numero cædium honor crescit, *h* quarum expertem esse apud eos probrum est: haustu mutui sanguinis foedus sanciant, non suo tantum more, sed Medorum quoque usurpata disciplina. Bello denique quod gestum est Olympiade nona & quadragesima, anno post Ilium captum sexcentesimo quarto, inter *i* Alyattem Lydum, & *A*styagem Mediæ regem, hoc pacto firmata sunt jura pacis. Colchorum urbem *k* Dioscuriadem Amphitus & *l* Telchius aurigæ Castoris & Pollucis condiderunt, à quibus Heniochorum gens exorta est. Ultra Sauromatas in Asia sitos, qui Mithradati latebram, *m* & quibus originem Medi dederunt, confines sunt *n* Thali his nationibus quas ab oriente contingunt Caspii maris fauces: quæ fauces mirum
in m6-

in modum & vacuantur imbribus, crescunt
 æstibus. Heniochorum montes Araxem,
 Moschorum Phasidem fundunt. sed Araxes
 brevibus intervallis ab Euphratis ortu ca-
 pat tollit, ac deinde Caspium fertur in
 mare. Arimaspi circa ρ γῆς κλειθρον positi,
 unocula gens est. Ultra hos & Rhiphæum
 jugum regio est assiduis obsessa nivibus.
 π τεροφόρον dicunt. quippe casus q̄ conti-
 nuarum pruinarum quiddam ibi exprimit
 simile pennarum. damnata pars mundi, &
 à rerum natura in nubem æternæ caligi-
 nismersa, ipsisque proterus aquilonis con-
 ceptaculis rigentissima. Sola terrarum
 non novit vices temporum, nec de cælo
 aliud accipit r̄ quam hyemem sempiter-
 nam. In Asiatica Scythia terræ sunt locu-
 pletes, inhabitabiles tamen. nam cum au-
 ro & gemmis affluent, gryphes tenent u-
 uiversa, alites ferocissimæ, & ultra omnem
 rabiem sævientes: quarum immanitate
 obsistente s̄ ad venas divites accessus ra-
 rus est. quippe visos discerpunt, velut ge-
 niti ad plectendam avaritiæ temeritatem.
 Arimaspi cum his dimicant, ut intercipient
 lapides, quorum non aspernabimur per-
 sequi qualitates. Smaragdis hic locus pa-
 tria est, quibus tertiam inter lapides di-
 gnitatem Theophrastus dedit. nam licet
 sint [&] Ægyptii, & Chalcedonii, & Me-
 dici,

ſici, & Laconici, præcipuus [tamen] ho-
 nos eſt Scythicis. nihil his jucundius, ni-
 hil utilius vident oculi. in primis virent
 ultra & irrigua gramina, ultra æonicas her-
 bas : deinde obtutus fatigatos coloris re-
 ſciunt lenitate. nam viſus quos alterius
 gemmæ fulgor retuderit, Smaragdi re-
 creant & exacuunt. Nec aliam ob cauſſam
 placuit ut non ſculperentur, ne offenſum
 decus imaginum lacunis corrumpere-
 tur : quanquam qui verus eſt, difficulter vul-
 neretur. Probantur hoc pacto : ſi aſpectus
 transmittant, ſi cum globofi ſunt, proxi-
 ma ſibi inſiciant aëre repercuffo, aut cum
 concavi ſunt, inſpectantium facies æmu-
 lentur : ſi neque umbra, neque lucernis,
 neque ſole mutantur. Optimos tamen ſor-
 tiuntur ſitus, quibus planicies reſupina eſt
 & extenta. Inveniuntur Eteſiis ſtantibus.
 tunc enim deſecto ſolo facillime internit-
 tent : nam Eteſiæ plurimum arenas mo-
 vent. Alii minus nobiles in commiſſuris
 ſaxorum, vel in metallis ærariis apparent.
 quos Chalcoſmaragdos nuncupant. vitio-
 ſi eorum intrinſecus quaſdam ſordes ha-
 bent, vel plumbo, vel capillamentis, vel
 etiam ſali ſimiles. ʒ Laudantur autem du-
 ri & mere virides : proficiunt oleo, quam-
 vis natura imbuantur. Et Cyaneus [lapis]
 è Scythia eſt optimus, ſi cæruleo coruſca-
 bit :

bit: cujus gnari in marem & foeminam genus dividunt. foeminis nitor purus est: mares punctulis ad gratiam interlucentibus auratilis pulvisculus variat. Illic & crySTALLUS, quem licet pars major Europæ & particula Asiæ subministrant, pretiosissimum tamen Scythia edit. Multus ad pocula destinatur, & quamlibet nihil aliud quam frigidum pati possit. sexangulus invenitur. Qui eligunt, purissimum captant, ne quid rufum, neve nubilum vel spumis obsitum arceat perspicuitatem: tunc ne duritia justo propensior obnoxium fragilitati magis faciat. Putant glaciem coire, & in crySTALLUM incorporari: sed frustra. nam si ita foret, nec Alabanda Asiæ, nec Cyprus insula hanc materiam procrearet, & quibus regionibus incitatissimus calor est. Livia Augusti ad magnitudinem centum quinquaginta librarum inter Capitolina donaria crySTALLUM dedicavit.

I N C A P. XX,

a *Callipodium*] Ex antiq. cod. & Mela lib. 2. Callipidum.

b *Quanto quis alteri prestat*] Habent lib. vet. Quanto quis anteit.

c *Tingitur*] Tinguitur, est in vet. lib. In vetustissimis quoque Virgilii membranis sunt qui sic scribi testentur.

d *Perimunt*] Ut vet. lib. premunt. nihil in utro. Quod deinde legitur, *Palam factum est*, uno verbo membranæ, Patet.

e *Reco-*

e *Recognoscunt*] Copiosior est vetusta lectio, Sequuntur & recognoscunt.

f *Tertios educant*] Lego, Sed tertios. quia in vet. lib. &, habetur: quod, cum, set, scriptum foret, librarius substituit. Marius Victorinus tradit antiquos pro, sed, scripsisse set: posteaque invaluisse, ut sed scriberetur. quæ variatio in libris m. f. hodieque apparet.

g *Cadavera ipsa dentibus laniare, pecudumque*] Antiq. lib. corpora i. d. lancinare, ac pecudum. Herodotus in *Μελπομένη* hoc testatur, *ἐπεὶ ἀνδρὶ ἀποθάνῃ πατρὸς, οἱ αἰσθηόντες πάντες αἰσθαίγχοι αἰσθαίλα. καὶ ἐπέλα ταῦτα ἴσαντες, καὶ κατὰ μύθους τὰ κρία, κατὰ μύθους καὶ τὸν Ἰδιομένεα πεθνήσασα γυνία. ἀναμίξαντες ἢ πάντες,* &c. eadem enim quæ Solinus, refert.

h *Quarum expertem esse apud eos probatum est*] Potest antiqua quoque scriptura tolerari, *Quarum expertem, desidem esse apud eos probatum est.*

i *Alyathem*] Scribo Alyattem. Herodoto & Eusebio, *Ἀλυάτης.*

k *Dioscuriadem*] Ex Græcis & Plin. Dioscuriadem, castigo.

l *Telchius*] M. f. habet, Cercius. Straboni *Ῥέγες* dicitur: sed & is quem Plinius, Solinus, Ammianus, Amphitum, ille solus Amphistratum vocat. quare hic neque Straboni, neque m. f. assentior: sed vulgatam lectionem plurium scriptorum, contra quam sensit Pintianus, non mutandam censeo.

m *Et qui originem Medis dederunt*] Neminem miror, quod quidem sciam, animadvertisse, falsum his verbis contineri. Medis enim non Sauro-
matz,

matz, sed Sauromatis Medi originem dederunt, ut Plinius lib. 6. cap. 7. docet. quamobrem satis laudare nequeo vet. lib. scripturam, Et quibus originem Medi dederunt.

n *Tbalis*] Vet. lib. atque Plinius Thalos nuncupant.

o *Vacuantur imbribus*] Quid si per translationem legamus, macerantur? sane in m. f. habetur maciantur. & inferius ait, Inter maciem aquarum & plenitudinem. Quod mox subjungitur, *Ac de in Cassium fertur in mare*, sic vet. lib. continet.

p *Gesclithron*] Cum Plinius, Gesclithrum. lib. 7. cap. 2. appellet, & m. f. Gens clithon, contineat: non dubitavi unquam, neque adhuc dubito, legendum, vel Latinis litteris, Gesclithron, vel Græcis, γῆς κλιθρον: quibus vocibus orbis fera significatur.

q *Continuantium ruinarum*] M. f. Continuantium ruinarum.

r *Quam hyemem*] Pro, quam, vet. lib. nisi, habet.

s *Advenis accessus difficilis ac rarus est*] Præstare non dubitem, Solinum scripsisse, Ad venas divites accessus rarus est: ut in membranis legitur.

t *Irrigua gramina*] Vet. lib. Aquaticum gramen.

v *Lavantur austero mero, sed viridi proficiunt oleo*] Membranz continent, Laudantur austeres & mero viridi, proficiunt oleo, Dubitari non debet mendis utramvis lectionem scaterere: judico legi posse, Laudantur asperi & mere virides, &c. Vel saltem, Laudantur autem duri & mere virides, proficiunt oleo. Utrumque enim iis astruitur quæ paullo ante præcesserunt.

x *Nam fert calarem præcipuo*] Hæc etsi vulgo retinian-

vincantur, ex m. s. in quibus non habentur, induco. quomodo enim si nihil quam frigidum pati potest, calorem feret precipue? atque corrupta hoc loco lectio Mardobeum decepit, qui Camerti saxum objecit, in quod, ut res ipsa loquitur, graviter impigit.

y *Quibus regionibus incitatissimus calor est*] In vet. cod. invenio, *Quibus admodum calor jugis est.*

C A P. XXI.

*De Hyperboreis & Rhiphaeis,
Cimmeriis & Hyrcanis, & Tigribus, Leonibus & Pantheris.*

FAbula erat de Hyperboreis, & rumor irritus, si, quæ illinc ad nos usque fluxerunt, temere forent credita: sed cum probatissimi auctores, & satis vero idonei sententias pares faciant, nullus falsum reformidet. De Hyperboreis itaque loquimur. Incolunt pene Pterophoron, quem ultra aquilonem accepimus jacere: gens beatissima. eam Asiæ quidam magis quam Europæ dederunt: alii statuunt mediam inter utrumque solem, Antipodum occidentem, & nostrum renascentem. quod aspernatur ratio, tam vasto mari duos orbis interfluente. Sunt igitur in Europa, apud quos mundi cardines esse credunt,

& ex-

& extimos syderum ambitus, semestrem
 lucem, aversum tantum una die solem.
 quanquam existant qui putent non quoti-
 die ibi solem, ut nobis, sed vernali æqui-
 noctio exoriri, auctumnali occidere: ita sex
 mensibus infinitum diem, sex aliis conti-
 nuam esse noctem. De cælo magnam cle-
 mentiam auræ spirant salubriter, nihil
 noxii flatus habent. domus sunt nemora
 vel luci. in diem victum arbores submini-
 strant. discordiam nesciunt. ægritudine
 non inquietantur. ad innocentiam omni-
 bus æquale votum. mortem accersunt, &
 voluntario interitu castigant obeundi tar-
 ditatem. quos satietas tenet vitæ, & epulæ
 delibutique, è quadam rupe præcipitem
 casum in maria destinant. hoc sepulturæ
 genus optimum arbitrantur. Ajunt etiam
 solitos per virgines probatissimas *b* pri-
 mitias frugum Apollini Delio missitare:
 verum hæ, quoniam perfidia hospitem
 non illibatæ revenissent, devotionis quam
 peregre prosequerantur, pontificium mox
 intra fines suos receperunt. Altera in Asia
 gens est ad initium orientis æstivi, ubi de-
 ficiunt Rhiphæorum montium juga, Hy-
 perboreis similis [quos] dicunt Arim-
 phæos, & ipsi arbustorum frondibus gau-
 dent. baccas edunt: juxta viros ac fœmi-
 nas tædet crinium: itaque uterque sexus
 comas

eomas tondet. Amant quietem, non amant
 lædere. Sacri habentur, atrectarique eos
 etiam à ferocissimis nationibus, nefas du-
 citur. quicumque periculum à suis metuit,
 si ad Arimphæos transfugerit, tutus est,
 velut asylo tegatur. Ultra hos Cimmerii,
 & gens Amazonum porrecta ad Caspium
 mare: quod dilapsum per Asiaticæ plagæ
 terga, Scythicum irrumpit Oceanum. Ma-
 gnis deinde spatiis intercedentibus ostia
 Oxi fluminis Hyrcani habent: gens sylvis
 aspera, copiosa immanibus feris, & fœta
 tigribus. quod bestiarum genus insignes
 maculis notæ, & pernicitas, memorabile
 reddiderunt. fulvo nitent: hoc fulvum
 nigrantibus segmentis interundatum, va-
 rietate adprime decet. pedum motum ne-
 scio velocitas an pervicacia magis adju-
 vet. nihil tam longum est quod non brevi
 penetrent: nihil adeo antecedit quod non
 ilico assequantur. ac maxime potentia ea-
 rum probatur, cum maternis curis inci-
 tantur, cum catulorum insistent raptori-
 bus: succedant sibi equites licet, & astu
 quantolibet amoliri prædam velint, nisi
 in præsidio maria fuerint, frustra est au-
 sum omne. *d* Notantur frequentissime,
 siquando latrones suis asportatis catulis
 renavigantes vident, in litore irrita rabie
 cernuari, velut propriam tarditatem vo-
 luntaria

luntaria castigantes ruina : quanquam defectu universæ viæ , vix unus queat subtrahi. Pantheræ quoque numerosæ sunt in Hyrcania , minutis orbiculis superpietæ : ita ut oculatis ex fulvo. circulis , vel cærulea vel alba distinguatur tergi supellex. Tradunt odore earum & contemplatione armenta mire affici , atque ubi eas persentiscant , properato convenire , nec terreri nisi sola oris torvitate. quam ob causam Pantheræ , absconditis capitibus , quæ corporis reliqua sunt , spectanda præbent , ut pecuarios greges stupidos in obtutu populentur secunda vastatione. Sed Hyrcani , ut hominibus intentatum nihil est , frequentius eas veneno quam ferro necant , Aconito carnes illinunt , atque ita per compita spargunt semitarum : quæ ubi esæ sunt , fauces earum angina obsidentur. ideo gramen *παραλιανγής* appellarunt. sed Pantheræ adversus hoc virus excrementa humana devorant , & suo ingenio pesti resistunt. Lenta illis vivacitas , adeo ut eiectionis interaneis , mortem diu differant. In his silvestribus & Pardi sunt , secundum à Pantheris genus , noti satis , nec latius exsequendi : quorum adulterinis coïtibus degenerantur partus lænarum , & leones quidem procreantur , sed ignobiles.

*Et satis idonei] Unam vocem vet. lib. addit, *Et satis vero idonei.*

a *Epulati delibutique de rupe nota præcipitem casum in mare profundum destinant*] Antiq. codices, *Epulati delibutique erumpunt, ac præcipitem casum in maria destinant.* Cetera placent: tantum pro, erumpunt, ac, substituo, è quadam rupe. tunc legetur, e. d. q; è quadam rupe præcipitem c. i. m. d. Quod probabunt qui Plinium lib. 4. legent. De Hyperboreis Clemens *γραμ.* lib. 1. Τὺς ἢ Ἰσθμὸς βόρεος Ἑλλάδος ἔτι ἐν ταῖς Ῥίπαις ἄρη οἰκεῖν ἰστέρι. διδάσκουσιν ἢ αὐτὸς διημισυ-νίω, μὴ κρηοφαγῶντας, ἀλλ' ἀκροδύοις χρωμί-νυς. τὺς ἐξηγηταῖς ἔτι οἱ ἕξω πυλῶν ἀγριεῖς ἀφανίζουσιν.

b *Primitias*] Vet. cod. primitiva.

c *Fata trigibus*] Idem habet, fera tigribus.

d *Notantur frequentissime, si quando latrones suis affortatis catulis renavigantes vident, in litore irrita rabie se dare præcipites, velut propriam tarditatem voluntaria castigantes ruina: quanquam de factu universo vix unus queat subtrahi*] Quam multa verba ascripsi, in tam multis fere vulgata scriptura ab antiqua recedit. in vet. enim lib. quædam mutantur, alia tolluntur, adduntur etiam nonnulla, hac ratione: *Notantur frequentissime, si quando latrones suos renavigantes vident, in litore irrita rabie cernuari; velut propriam tarditatem voluntaria castigantes ruina. quanquam, defectu universæ vix, vix unus queat subtrahi.* Quod non video cur minus sequi debeamus: quia Cernuari interpretor, eousque sævire, donec se mortuas ad terram

ram affligant, & calces, ut ait Perſius, extendant. quam interpretationem confirmat Philoſtratus, illas tradens *ἀρβύλας αὐτὴς τῆς θαλάττης, ἔπιιοτε λυθνήσκουσιν*. Varro hoc vocabulo uſus eſt. De uita populi Romani lib. 1. Etiam pelles bubulas oleo perfuſas percurrabant, ibique cernuabant. Aliquanto poſt, *Armenta*, continetur in m. ſ. greges. Aliud eſſe gregem, aliud armentum, Ulpianus libro ſextodecimo ad edictum docuit. Item paulo poſt. *Pecuarios*, de eſt hæc vox vet. lib. qui pro in obrutu, continent in obrutum. Sequitur, *Gramen* *παραδωλιαρχίς* appellauerunt. qui vet. lib. aſſentietur, leget, Gramini nomen *Pardalianon* dederunt. Conſulendi, Ariſtoteles *Hiſt. animal.* l. 9. & Dioſcorides l. 4. & Nicolaus Leoniceſus de Plinii & aliorum medicorum erroribus epiſt. prima.

C A P. XXII.

De ortu marium internorum.

De inſula Apollinitarum. De ſpatiis inter Scythas & Indos. De formis hominum.

De Cervis, & Tragelaphis.

Quoniam in Ponticis rebus ſumus, non erit omittendum unde mediterranea maria caput tollant. Exiſtimant enim quidam ſinus iſtos à Gaditano freto naſci, nec aliam eſſe originem, a quam inundationem irrupentis Oceani: cujus ſpiritu pervagante apud aliquot mediterranea litora, ſicut in Italiae parte, fieri acceſſus vel reſceſſus. qui contrarium ſentiunt,

tiunt, omnem illum fluorem ajunt à Ponticis faucibus inundare : idque fulciunt argumento non inani , quod æstus è Ponto profluit nunquam recipitur. Insula Apollinitarum LXXX. millibus passuum abest à Bosporo Thraciæ citra Istrum sita, ex qua b M. Lucullus Apollinem Capitolinum nobis extulit. Ante Borysthenem Achillis insula est, cum æde sacra : quam ædem nulla ingreditur ales , & quæ forte advolaverint , raptim è fugam properant. Oceanum septentrionalem , ex ea parte qua à Paropamisso amne Scythiæ alluitur, Hecataeus Amalchium appellat : quod gentis illius lingua significat congelatum mare. Philemon à Cimbris ad promontorium Rubeas Mori marusam dicit vocari : hoc est, mortuum mare. Ultra Rubeas quicquid est , Cronium nominant. Mare autem Caspium ex altero Ponti latere ultra Massagetas & Apellæos Scythas , esse in Asiatica plaga , dulce haustu , Alexandro Magno probatum est : mox Pompeio Magno , qui bello Mithradatico , sicut commilito ejus Varro tradit , ipsis haustibus periclitari fidem voluit. Id evenire d produnt è numero fluminum , quorum tanta copia ibi confluit ut naturam maris vertant. Non omiserim , quod per idem tempus [eidem Magno] licuit ex India

N

diebus

diebus octo à Bastris usque Icarum flumen, quod influit in Oxum amnem, pervenire: deinde ad mare Caspium: inde per Caspium ad Cyri amnis penetrare fluentum, qui Iberiæ & Armeniæ fines interluit. Itaque à Cyro, diebus non amplius quinque, itinere terreno subvectis navibus ad alveum Phasidis pertendit: per cuius excursus e in Pontum usque Indos advchi liquidò probatum est. Auctor est Xenophon Lampfacenus, à litore Scytharum in insulam Balthiam triduo navigari. eius magnitudinem immensam, & penes similem continenti. Nec longe Oonas separari: quas qui habitent, vivunt ovium avium marinarum, & avenis vulgo nascentibus. *f* Deinde sunt & aliæ propter constitutæ insulæ: quarum Hippopodes indigenæ humana usque ad vestigium forma in equinos pedes desinunt. Esse illic & *g* Phancesiorum gentem, quorum aures adeo in effusam magnitudinem dilatentur, ut viscerum illis reliqua contendant, nec amiculum aliud sit quam ut membra membranis aurium vestiant. Ante quam digrediamur ab Scythia, religio est præterire quænam feræ sint peculiare Scythiæ. Cervi plurimi in hac terra. igitur de cervis prosequamur. Mares generis huiusce, cum statum tempus venerem

inci-

incitavit, sæviunt rabie libidinis efferati. Fœminæ licet prius conserantur, non concipiunt ante Arcturi sydus. nec qualibet partus suos educant. Teneros studiose occulunt, & absconditos inter profunda fruticum vel herbarum, pedum verbere castigant ad latendum. Cum maturuerit ad fugam robur, exercitio docent cursus, & affuescunt h salire per abrupta. Acceptis canum latratibus secundo vento vias dirigunt, ut odor cum ipsis recedat. Mirantur sibi hum fistularum. Rectis auribus acutissime audiunt, summissis vero nihil. Stupent omnia: propterea facilius obvios se præbent sagittantibus. Si maria tranant, non aspectu petunt litora, sed olfactu: infirmos ponunt in ultimo, & lassorum capita clunibus per vices sustinent. E cornibus quod dextrum fuerit, efficacius est ad medelam. si fugare angues gestias, utrum velis, uras: quæ ustrina præterea nidore vitium aperit & detegit, si cui inest morbus comitialis. Pro ætate ramos augent. id incrementem per sex annos perseverat: deinceps numerosiora non possunt fieri cornua, crassiora possunt. quæ quidem castratis nunquam crescunt, nec tamen excidunt. Dentem indicant senectutem, cum aut pauci inveniuntur aut nulli. Serpentes hauriunt, & spiritu na-

rium extrahunt de latebris cavernarum. Dictamnium ipsi prodiderunt, dum copasti excutiunt accepta tela. herbam quoque quam Cynaren vocant, contra noxia edunt gramina. Adversus venena mirificum est & hinnulei coagulum occisi in matris utero. Patuit eos nunquam febrescere: quam ob causam confecta ex medullis eorum l unguina sedant calores hominum languentium. Legimus plurimos matutinis diebus cervinam carnem degustare solitos, sine febribus longævos fuisse: quod demum proderit si uno vulnere fuerint interfecti. Ad dignoscendam vivacitatem Alexander Magnus torques plurimis cervis innexuit, qui post annum centesimum capti, necdum senii iudicium præferebant. Eadem pene specie sunt quos Tragelaphos dicunt, sed non alibi quam circa Phasidem apparent: tantum quod illi villosos habent armos, & menta promissis hirta barbis.

I N C A P. XXII.

a *Quam eliquia irruentis Oceani: cujus spiritus pervadente apud aliquot mediterranea littora, sicut in Italia partibus*] Ita legitur in membranis: in quibus etiam post aliquot verba, Qui contraria, &c. Hocque fulciunt, continetur.

b *M. Lucillus*] Prænomen vet. lib. non agnoscit. Idem. intulit, pro extulit.

c *Fu-*

c *Fugam properant*] Cum alioqui insula avibus abundet. Euripides, -η

Πυθαῖσι ζεφύρα τῶν
 Πολυόρον θοὴ ἐπ' αἶαν,
 Λακωνικῶν ἀκτῶν Ἀχιλῆος,
 Δρόμος καλλιπιδόμος, Εὐ-
 ξείνη κ' ἰόντων.

In vet. lib. continetur, fuga properant.

d *Produunt*] Pro, produunt, vet. lib. habent Probatum est.

e *In Pontum usque venientes in India liquido probatum est invehì posse*] Propria Solini verba in emendatissimo illo codice Iusti Lipsii, ante quadringentos annos scripto, habentur, In Pontum usque Indos advehi liquido probatum est.

f *Perinde alias propter constitutas aequè insulas*] Lubenter ordinem verborum atque adeo ipsa verba sic immutem, Deinde sunt & aliæ propter constitutæ insulæ. Vet. sane libri à vulgata lectione recedunt.

g *Phanessorum*] Vet. lib. Hanesiorum. De his populis Isidorus ait, Panotii apud Scythiam esse feruntur, tam diffusa aurium magnitudine, ut eis omne corpus contegant. Pan enim Græco sermone, omne, otia aures dicuntur. Unde cuiquam videri queat hæc Panotiorum legendum, præsertim cum Melæ & Pliniî exemplaria, ab invicem, imò à seipsis dissentiant. Strabo quoque aliter appellat, sed nomine tamen ab aurium magnitudine deducto.

h *Salire*] Vet. lib. hoc non habet: pro vulgata tamen & recepta lectione Plinius facit, lib. 8. cap. 32. Aliquanto post, *Per sex annos*, m. f. in sexennis perseverat.

i *Dictamnium*] Licet in m. s. legatur Diptamnum, lego Dictamnium. Theophrasto & Alex. Aphrodisco, *Νινζαμυρ*. Virgilius lib. 12. ejus operis quod Iliadi non modo comparetur, sed merito præferatur etiam,

Dictamnium genitrix Dictæa carpit ab Ida.
ibi enim secius legi nequit.

k *Hinnuli*] Vet. liber, Hinnulei. Horatius, Fugis hinnuleo me similis Chloë.

l *Unguenta*] M. s. unguina. Utitur hac voce Taurus Æmilianus, & Plinius ipse.

C A P. XXIII.

De Germania. De avibus Herciniis, Bifontibus, & Vris. De Alcibus, & insulis Oceani septentrionalis, ac de Succino, lapide Callaite, & Ceramiarum generibus.

MONS Sevo, ipse ingens, nec Rhiphæis minor collibus, initium Germaniæ facit: hunc Ingevones tenent, à quibus primis post Scythas nomen Germanicum confurgit. Dives virorum terra, frequens populis numerosis & immanibus: extenditur inter Herciniam saltum, & rupes Sarmatarum: ubi incipit, Danubio, ubi desinit, Rheno perfunditur. De internis ejus partibus, Albis, Gutallus, Vistula, amnes altissimi præcipitantur in Oceanum. Saktus Hercinius aves gignit, qua-

quarum pennæ per obscurum emicant & interlucent : quamvis obtenta nox [obte- gat &] denset tenebras. unde homines loci illius plerumque nocturnos excursus sic destinant, ut illis utantur ad præsidium itineris dirigendi : præjactisque per opaca callium , rationem viæ moderentur indicio plumarum fulgentium. In hoc tractu sane & in omni septentrionali plaga bisones frequentissimi, *b* qui bubus feris similes, setosi colla, juba horridi, ultra tauros pernicitate [vigentes] capti affuescere manu nesciunt. Sunt & Vri, quos imperitum vulgus vocat Bubalos : cum Bubali pene ad cervinam faciem in Africa procreentur. istis porro quos Vros dicimus, taurina cornua in tantum [modum] pro- tenduntur, ut demta, ob insignem capacita- tem, inter regias mensas potuum ge- rula fiant. Est & Alces mulis comparan- da, adeo propenso labro superiore, ut nisi recedens in posteriora vestigia, pasci ne- queat. Scandinavia insula eregione Ger- manicæ mittit animal quale Alces : sed cui suffragines, ut elephantis, flecti nequeunt, propterea non cubat cum dormiendum est : tamen somnolentum arbor sustinet, & quæ ad prope casuram secatur : ut fera, dum assuetis fulcimentis innititur, faciat ruinam, ita capitur, alioqui difficile est

eam d manu capi. nam in illo rigore poplitum incomprehensibili fuga pollet. De Germanicis insulis Scandinavia maxima est: sed nihil in ea magnum præter ipsam. Glessaria dat crystallum, dat & succinum, quod Germani gentiliter vocant glessum. qualitas materiæ hujus summam antea. Germanico autem Cæsare omnes Germaniæ oras scrutante, comperta arbor est pinei generis, cujus mediale auctumni tempore succino lacrymat. Succum esse arboris, de nominis qualitate capeffas: pinum vero unde sit genitum, si usseris, odor indicabit. e Pretium operæ est id scire, ne longius Padanæ silvæ credantur lapidem flevisse. hanc speciem in Illyricum barbari intulerunt: quæ cum per Pannonica commercia usu ad Transpadanos homines foret delata, quod ibi primū nostri [cam] viderant, ibi etiam natam putaverunt. Munere Neronis principis apparatus omnis succino inornatus est. nec difficulter: cum per idem tempus 13. millia librarum rex Germaniæ dono ei miserit. Rude primum nascitur & corticosum, deinde incoctum adipe lactentis suis expolitur ad quem videmus nitorem. Pro facie habet nomina. melleum dicitur & falernum, utraque de similitudine [aut] vini aut utique mellis. In aperto est quod rapiat folia,

lia, quod trahat paleas: quod vero medeatur multis vitalium incommodis, medentium docuit disciplina. [Et] India habet succinum, sed plurimum optimumque Germania. Quoniam ad insulam Glessariam veneramus; à succino coeptum. Nam in Germaniæ continentibus Callais reperitur: quam gemmam Arabicis anteponunt. vincit enim gratia. Arabes quidem dicunt non alibi eam deprehendi, quam in nidis avium, quas *μελασχερούφες* vocant. quod nullus recipit, cum apud Germaniæ populos, quamvis rara, in saxis tamen appareat. Honore & pretio ad Smaragdos viret. Pallidum nihil jucundius aurum decet. *f* Cerauniorum porro genera diversa sunt. Germanicum candidum est, splendet tamen cæruleo: & si sub divo habeas, fulgorem rapit syderum.

I N C A P. XXIII.

a *Mons Sevo*] Falluntur qui Suevo scribunt contra Plinium. nam Berosus etiam ille Annii, quisquis fuit, Sevum vocat illum qui monti nomen imposuit.

b *Qui boves feris similes*] Lego, Qui bubus feris similes. nam nec antiq. lectionem probo. Qui equabus feris similes.

c *Quæ prope casura secatur*] In membranis continetur, quæ ad prope casuram secatur. hoc est, ut ait Cæsar lib. 6. De bello Gallico, Inciditur tantum ut summa species ejus stantis relinquatur.

tur. Possit etiam quis suspicari emendandum, quæ ad speciem prope casuræ secatur.

d *Mans capi*] Vet. lib. mancipari. Ibidem paulo post, *Mediale*] medullam Plinius dicit.

e *Præsum opæ est ire longius, ne, &c.*] Castigo, Præsum operæ est scire, ne longius, &c. scire, ex m. s. cetera ex conjectura. Paulo post, *Abque succino*] Prius vocabulum auctoris menti advertatur, nec in vet. lib. habetur. quare expungatur.

f *Cerauniarum porro genera diversa sunt. Germanica candida est, splendet tamen caruleo*] In quibusdam cod. antiq. dissentit, habet enim, Cerauniorum: item, Germanicam candidum: præterea, sæculo. Claudianus Ceraunia neutro genere dixit

-- *Pyrenaisque sub antris*

Ignæ fulmineis legere Ceraunia Nympha.

C A P. XXIV.

De Gallia, unde in universum orbem terrarum aditus patet: & de oleo medico.

GALLIÆ inter Rhenum & Pyrenæum, Gitem [inter] Oceanum & montes a Gebennam ac Iuram porriguntur: felices præpinguibus glebis, ac commodæ proventibus fructuariis, pleræque consistit vitibus & arbutis, omni ad usum animalium foetu beatissimæ: riguæ aquis fluminum & fontium: sed fontanis interdum sacris & vaporantibus. Infamantur ritu incolarum, qui, ut ajunt (veri enim peri-

periculum non ad me recipio) *b* detestabili sacrorum ritu, non ad honorem sed potius ad injuriam religionis, humanis litant hostiis. Ex isto sinu quoque orbis velis exeat: in Hispanias & in Italiam terra marique, in Africam mari tantum. Si Thracia sit petenda, excipit ager Rheticus opimus & ferax, *c* Brigantino lacu nobilis. inde Noricus frigidus & parcius fructuosus: qua subducitur à jugis Alpium, admodum lætus. Tum Pannonia vito fortis, & solo plano læta atque uber, Dravo Savoque inclytis amnibus circumflua. Mox Mysiæ, quas majores nostri jure Cereris horreum nominabant: in quarum parte quæ Pontica est, apparet herba qua inficitur oleum, quod vocant medicum. hoc ad incendium excitatum si obruere aqua gestias, ardet magis, nec alio sopitur quam jactu pulveris.

I N C A P. XXIV.

a Gebennam ac Iuram] Vet. lib. ac Juris. Non est quod quis legat Juribus: quamvis Camers dicat etiam numero plurium, Jura, pro monte inveniri. hoc enim tale est, ut illi qui è veratro jus propinandum neget, sit ei maxime injurius.

b Detestabili sacrorum ritu non ad honorem, sed potius ad injuriam] Pro, ad injuriam, vet. lib. injuria. reliquis omnibus quæ antecedunt omissis.

c Brigantino lacu nobilis] Vet. lib. hæc desunt, ut & quæ sequuntur, *Quæ subducitur à jugis Alpium*

pinus admodum latus. item, ubertorque; Dravo Savoque inelytis annibus circumflua. Quæ cuncta (ut mihi videtur) adulterina sunt: præsertim secundum illud, qua subducitur, &c. sententiam enim obscuram & inconcinnam reddit.

CAP. XXV.

De Britannia, & lapide Satage.

FInis erat orbis ora Gallici litoris: nisi Britannia insula, non qualibet amplitudine, nomen pene orbis alterius mereretur. *a* octingentis enim & amplius millibus passuum longa porrigitur: ita ut eam in Calidonicum usque angulum metiamur: in quo recessu Vlystem Calidoniæ appulsum manifestat ara Græcis litteris inscripta voto. Multis insulis nec ignobilibus circumdatur, quarum Hybernia ei proximat magnitudine. Inhumana est, ritu incolarum aspero: aliàs ita pabulosa, *b* ut pecua, nisi interdum à pascuis arceantur, in periculum agat satias. illic nullus anguis, avis rara. gens inhospita & bellicosa. sanguine interemtorum hausto prius, victores vultus suos oblinunt. fas ac nefas eodem animo ducunt. Puerpera si quando marem edidit, primos cibos gladio imponit mariti, inque os parvuli summo mucrone auspiciam alimentorum leviter infert, & gentilibus votis optat, non ali-

ter

ter quam in bello & inter arma mortem
 oppetat. Qui student cultui, dentibus
 mari nantium belluarum insigniunt en-
 sium capulos. candicant enim ad ebur-
 neam claritatem. nam præcipua viris glo-
 ria est in armorum nitela. Apes nusquam
 advectum inde pulverem, seu lapillos, si-
 quis sparserit inter alvearia, examina fa-
 vos deserunt. *d* Mare quod Hyberniam
 & Britanniam interluit, undosum & in-
 quietum toto in anno, non nisi æstivis
 pauculis diebus est navigabile. navigant
 autem vimineis alveis, quos circumdant
 ambitione tergorum bubalorum. quanto-
 eunque tempore cursus tenebit, navigan-
 tes escis abstinent, pro freti latitudine:
 idque in viginti millia passuum diffundi,
 qui fidem ad verum ratiocinati sunt, æsti-
 marunt. *†* Siluram quoque insulam ab
 ora quam e gens Britanna Dumnani te-
 nent, turbidum fretum distinguit: cujus
 homines etiam nunc custodiunt morem
 vetustum. nundinas ac numum refutant:
 dant res, & accipiunt: mutationibus ne-
 cessaria potius quam pretiis parant. deos
 percolunt. scientiam futurorum pariter
 viri ac foeminæ ostentant. *f* Thanatos in-
 sula g alluitur freto Gallico: à Britanniae
 continente, æstuario tenui separata: fru-
 mentariis campis felix, & gleba uberi: nec
 ran-

tantum h sibi soli , verum & aliis salubribus locis. nam cum ipsa nullo serpatur angue, asportata inde terra, quoquo gentium in-
 vecta sit, angues necat. Multæ & aliæ cir-
 cum Britanniam insulæ, è quibus Thule
 ultima : in qua æstivo solstitio, sole de
 Cancri sydere faciente transitum, nox pe-
 ne nulla : brumali solstitio perinde nullus
 dies, ut ortus junctus sit occasui. Ultra
 Thulen accepimus pigrum esse & concre-
 tum mare. A Calydoniæ promontorio
 Thulen petentibus, bidui navigatio est.
 Inde excipiunt Hæbudes insulæ, quin-
 que numero : quarum incolæ nesciunt
 fruges, piscibus tantum & lacte vivunt.
 Rex unus est univrsis : nam quotquot
 sunt, omnes angusta interluyie dividun-
 tur. Rex nihil suum habet, omnia uni-
 versorum : ad æquitatem ; certis legibus
 stringitur : ac ne avaritia diverstat à vero,
 discit paupertate justiciam, utpote cui ni-
 hil sit rei familiaris : verum alitur è pu-
 blico. nulla illi datur pecunia propria,
 sed per vicissitudines in quacumque
 commotus fuerit, usurariam sumit. unde
 ei nec votum, nec spes conceditur libero-
 rum. Secundam à continenti stationem
 Orades præbent, quæ ab Hæbudibus
 porro sunt septem dierum totidemque
 noctium cursu, numero tres. vacant ho-
 mine :

mine : non habent silvas , tantum junceis herbis inhorrescunt : cetera earum nudæ arenæ & rupes tenent. Ab Orcadibus Thulen usque , quinque dierum ac notium navigatio est. Sed Thule larga , & diutina pomona copiosa est. Qui illic habitant , principio veris inter pecudes pabulis vivunt , deinde lacte. in hyemem & conferunt arborum fructus. utuntur feminis vulgo , certum matrimonium nullis. Circuitus Britanniae , quadragies octies septuagintaquinque millia [passuum] sunt : in quo spatio magna & multa flumina sunt , fontesque calidi opiparo exsculpti apparatus ad usus mortalium : quibus fontibus præful est Minervæ numen , in cujus æde perpetui ignes nunquam / canescunt in favillas , sed ubi in ignis tabuit , vertitur in globos saxeos. Præterea ut taceam metallorum largam variamque copiam , quibus Britanniae solum undique generum pollet venis locupletibus , Gagates hîc plurimus optimusque est lapis : si decorem requiras , nigro gemmeus : si qualitatem , nullius ferè ponderis : si naturam , aqua ardet , oleo restinguitur : si potentiam , attritu calfactus applicita detinet , æque ut succinum. Regionem partim tenent barbari , quibus per artifices plagarum figuras jam inde à pueris variæ anima-

animalium effigies incorporantur; inscriptisque visceribus, hominis incremento pigmenti notæ crescunt: nec quicquam magis patientiæ loco nationes feræ ducunt, quam ut per memores cicatrices plurimum fuci artus bibant.

I N C A P. XXV.

a *Octingenta enim & amplius millia passuum longa detinet*] Hæc lectio in scrip. cod. invenitur.

b *Ut pecuaria nisi interdum æstate à pastibus arceantur*] Vet. lib. habent, Ut pecua nisi interdum à pascuis arceantur. Nonius Marcellus scribit, Peora & pecua, ita ut pecudes, veteres dixerunt.

c *Eodem animo ducunt*] Eodem loco, vet. lib. in quorum uno omnia quæ usque, Apes nunquam, sequuntur, non habentur.

d *Sed mare quod inter hanc & Britanniam interluit, undosum inquietumque, toto in anno, nisi pauculis diebus non est navigabile*] Si non multo, certe paulo elegantius sic in vet. lib: quam in impressis hætenus, legitur. quemadmodum etiam non multo post, *Esic abstinant, pro freti latitudine. idque in 20. millia passuum diffundi, &c.* in iisdem habetur: qui numerus Plinianæ traditioni convenit.

* *Silurum*] Vet. lib. & quidam vulgati, Siluram: Insulæ istius à Polydoro Virgilio in Britannica historia mentio fit.

e *Gens Britanna detinet*] Quidam excusi libri, Gens Britanna nunc tenet. m. s. autem, Gens Britanniadum tenet. Quid si legamus, gens Britanna Dumnani tenent? Dumnæ incolæ Dumnani dicuntur.

f *Atba-*

f *Athanatis*] Alii, Thanatos. Polydoro, Taretos. mendose vet. lib. Accanos.

g *Alluitur*] Vet. lib. aspiratur.

h *Sibi soli verum*] M. s. sibi, sed.

i *Certis legibus*] Vet. lib. continent, cunctis legibus. Aliquanto post, *Usurariam*. id etenim quod ab uxoribus subditorum rex capiebat, usuram veteres vocarunt. Plautus in *Amphitruone*,

Usuramque ejus corporis cepit sibi.

Unde alia scena dixit,

Cum Alcumena uxore usuraria.

Itaque nequeo illis assentiri qui in argumento ejus comœdiæ, *Usurariam*, pro *Usurariam*, legunt.

k *Conferunt*] Vet. hb. Compergunt. Forte congerunt.

l *Canescunt*] M. s. cassescunt.

m *Cinis tabuit*] Ratio postulat vet. libris ad hæreamus, in quibus bene legitur *Ignis tabuit*. Non enim illic ignes ad cineres rediguntur.

C A P. XXVI.

De Hispania, Gaditano freto, interno mari, & Oceano.

REversum ad continentem res Hispanicæ vocant. terrarum plaga comparanda optimis, & nullis posthabenda frugis & soli copia, sive vinearios provenus respicere, sive arborarios velis. Omnia materia affluit, quæcunque aut pretio ambitiosa est, aut usu necessaria. Argentum vel aurum si requiras, habet: ferrariis nunquam deficit, nec cedit vitibus, vincit olea.

olea. Dividua est provinciis tribus, fecundo Punico bello nostra facta. Nihil in ea otiosum, nihil sterile. quicquid cujuscunque modi negat messem, viget pabulis: etiam quæ arida sunt ac sterilia, rudentum materiem nauticis subministrant. non coquunt ibi sales, sed effodiunt. depurgant in minium nitelas pulveris. fucant velle-ra, ut ad ruborem merum deputent cocci venenum. In Lusitania promontorium est, quod alii Artabrum, alii Vlyssipponeuse dicunt: hoc cælum terras & maria distinguit, terris Hispaniæ latus finit: cælum & maria hoc modo dividit, quod à circuitu ejus incipiunt Oceanus Gallicus & frons septentrionalis, Oceano Atlantico & occasu terminatis. Ibi oppidum Vlyssippo, ab Vlyssæ conditum. ibi Tagus flumen. Tagum ob arenas auriferas ceteris [amnis] prætulerunt. In proximis Vlyssipponis equæ lasciviunt mira foecunditate. nam spirante Favonio vento concipiunt, & sitientes viros aurarum spiritu maritantur. Iberus amnis toti Hispaniæ nomen dedit, Bætis, provinciæ, uterque nobilis. Carthaginem apud Iberos, quæ mox colonia facta est, Pœni condiderunt, Tarraconem Scipiones: ideo caput est provinciæ Tarraconensis. Lusitanum litus pollet gemma Ceraunio plurimum, quod

quod etiam Indicis præferunt: hujus [Ceraunii] color est è Pyropo: qualitas igni probatur: quem si sine detrimento sui perferat, adversus vim fulgurum creditur opitulari. Cassiterides insulæ spectant adversum Celtiberiæ latus, plumbi fertiles. Sunt & tres Fortunatæ, è quibus solum vocabulum signandum fuit. Ebusus [è Balearibus] quæ à Dianio abest septingenta stadia, serpentem non habet: ut pote cujus terra serpentes fuget. Colubaria, quæ Sucronem versus est, foeta est anguibus. Bocchoris regnum Baleares fuerunt, usque ad eversionem Phrygum, cuniculis animalibus quondam copiosæ. In capite Bæticæ, ubi extremus est noti orbis terminus, insula à continenti c septingentis passibus separatur, quam Tyrii à rubro profecti mari Erythræam, Pœni lingua sua Gadir, id est sepem, nominarunt. In hac Geryonem habitasse plurimis monumentis probatur: tametsi quidam putent Herculem boves ex alia insula abduxisse, quæ Lusitaniam contuetur. Sed Gaditanum fretum à Gadibus dictum. Atlanticus æstus in nostrum mare discidium orbis immittit. Nam $\Omega' \kappa \alpha \nu \delta \varsigma$, quem Græci sic nominant à celeritate, ab occasu solis irrumpens, lævo latere Europam raudit, Africam dextro, scissisque Calpe & Abila

Abila montibus, quos dicunt columnas Herculis, inter Mauros funditur & Hispaniam: ac freto isti, cujus xv. millia passuum efficit longitudo, latitudo vix septem, quodam ostio aperit limen interni æquoris, mistus mediterraneis sinibus: quos adusque orientem propellit. Horum, qui Hispanias perfundit, Ibericus fertur & Balearicus: qui Narbonensem provinciam, Gallicus: mox Ligusticus. ab eo ad Siciliam, Thuscus, quem Græci Ionium vel Tyrrhenum, Itali inferum vocant: à Sicilia Cretam usque, Siculus: inde Creticus, & qui in Pamphiliam & Ægyptium protenditur mare: quæ aquarum moles toto in septentrionem prius latere, amfractibus magnis juxta Græcias & Illyricum, per Hellespontum, in angustias stringitur Propontidos: quæ Propontis Europam Asiamque discriminans, ad Mæotida pervenit. Causas nominum non uniformes dedit ratio. Asiaticum & Phœnicium à provinciis dictum: ab insulis, Carpathium, Ægæum, Icarium, Balearicum, Cyprium: à gentibus, Ausonium, Dalmaticum, Ligusticum, Thuscum: ab oppidis, Adriaticum, Argolicum, Corinthium, Tyrium: à casibus hominum, & Myrtoum, vel Hellesponticum: à memoria regis, Ionium: à bovitransitu, vel

angu-

angustis etiam meatibus boum perviis, Bosphorus: à moribus accolarum Euxinus, Ἄξιον ante appellatus: ab ordine fluenti, Propontis. Ægyptium pelagus Asiæ datur, Gallicum, Europæ: Africum, Libyæ: his ut quæque proxima sunt, venerunt in partes partium. Hæc in gremijs terrarum. Oras autem extimas Oceanus amplectitur: qui à litoribus suis Arabicus, Persicus, Indicus, Eous, Sericus, Hyrcanus, Caspius, Scythicus, Germanicus, Gallicus, Atlanticus, Libycus, s; Ægyptius dicitur. cujus accessus incrementa circa litora Indiæ vehementissime prouunt, maximosque ibi exitus faciunt: sive quod g; impensius sustollatur vi caloris, seu quod in ea parte orbis [&] fontium & fluminum copia sit effusior. Dubitatur etiam nunc quibus ex causis intumescat Oceanus, vel quatenus, cum superfluis sibi fuerit, rursus in se recidat. Nec in obscuro est, plura pro ingeniis differentium potius quam pro veritatis fide expressa. sed omissa hancipiti concurrentium quæstionum ambage, has opiniones probatissimas invenimus. Physici autemant mundum animal esse, eumque ex variis elementorum corporibus conglobatum, moveri spiritu, regi mente: quæ utraque diffusa per membra omnia, æternæ molis vigo-

vigorem exercent. sicut ergo in corporibus nostris commercia sunt spiritalia, ita in profundis Oceani nares quaedam mundi constitutas, per quas emissi anhelitus vel reducti modo essent maria, modo revocent. At hi qui syderum sequuntur disciplinam, contendunt meatus istos commoveri lunæ cursibus: adeo ut sic vicissitudines inter maciem aquarum & plenitudinem respiciant ad auctus ejus vel defectiones: neque eodem semper tempore, sed prout illa aut mergatur aut surgat, varient se alternantes recursus.

I N C A P. XXVI.

a *Nullis posthabenda frugum copia, sive soli ubere, sive vinearum proventus*] Optime m. s. Nullis posthabenda frugis & soli copia, sive vinearios proventus, &c. Frux Latinum est, teste Prisciano: & vinearios dixit, sicut arborarios dicere consueverunt.

Post aliquot lineas, *Urget pabulis*] Quidam formis excusi Urget: calamo vero exarati, Vincit.

b *Pollet gemma Ceraunia plurimum, quam*] Floret g. Ceraunio p. quod, in vet. lib. habetur: quale etiam supra observavi.

c *Septingentis passibus*] Pro passibus, membranae pedibus: quod quia novum, volui annotare.

d *Qui in Pamphiliam & Aegyptum protendit*] Legitur in m. s.

Ibidem, *Protenditur mare*] Præterdit, solum habent vet. lib. præterita posteriore voce.

e *Myrtoon*] Scribe ex Horatio, Myrtoum.

Paulo

Paulo post, *Axius*, ex vet. lib. corrige, *Axius*. Ait poeta quidam, cujus hoc tempore nomen non occurrat,

Dictus ab antiquis Axinus ille fuit.

f *Aethiopicus*] M. f. *Aegyptius*. Alibi ait, Excipitur *Aegyptio* mari.

g *Suspensus altius sustollatur*] Credo non absurdum fore si legatur, *Impensus* sustollatur. M. f. quidem continent, *Suspensus* sustollatur: rejecto altius, quasi *spurio* & *notho*.

h *Ancipiti concurrentium questione*] Rectissime optimus liber scriptus, *Ancipiti concurrentium* quæstionum ambage.

i *Defectiones*] Vet. lib. *eliquia*, forte *deliquia*.

CAP. XXVII.

*De Libya, hortis Hesperidum,
ac monte Atlante.*

DE Hispania excursus in Libyam. Nam *Belone* progressos, quod *Bæticæ* oppidum est, ultra interjacens fretam *ætrium* & *triginta* millium passuum *Tingi* excipit, *Mauritaniæ* nunc colonia: & cujus primus auctor *Antæus* est. Porro quia in illo ambitu *Aegyptium* finitur *pelagus*, & *Libycum* incipit, placuit ut *Africam Libyam* diceremus. quidam tamen *Libyam* à *Libya*, *Epaphi* filia, *Africam* autem ab *Afro Libys* *Herculis* filio, potius dictam receperunt. *Lix* quoque colonia in eodem tractu constituta est, ubi *Antæi*

Antæi regia, qui implicandis explicandisque nexibus humi melius sciens, velut genitus matre terra, ibidem ab Hercule victus [& extinctus] est. Nam de hortis Hesperidum, & pervigili dracone, ne famæ licentia vulneretur, fides & ratio hæc est. Flexuoso meatu æstuarium è mari fertur, adeo sinuosis lateribus tortuosum ut visentibus procul lapsus angueos fracta vertiginè mentiatur. Itaque quod hortos appellavêre, circumdat: unde pomorum custodem interpretantes, struxerunt iter ad mendacium fabulandi. Sed hæc insula *b* sinuata sinibus alvei procurrentis, & in quibusdam æquoris spiris sita, præter arbores oleastri similes, & aram sacram Herculi, aliud nihil præfert quod propaget vetustatis memoriam. Verum ultra fructes aureos, & metalla frondentia, illud magis mirum, quod *c* solum inferiore licet libra depressius, nunquam tamen accessus freti superlabitur, sed obstaculo naturalis repaguli in ipsis marginibus hæret unda, & intimis orarum superciliis sponte fluctus *d* ingruentes sistuntur: ita spectando loci ingenio nimirum planicies maneat sicca, quamvis prona superveniant æquora. Sala oppidum imminet. Salæ flumini: ab hoc per Autololum gentem iter est in Atlanticas solitudines. At-

las

las mons è media arenarum confurgens vastitate, & e ductus in vicina lunaris circuli, ultra nubila caput condit. quâ ad Oceanum extenditur, cui à se nomen dedit, e manat fontibus, nemoribus inhorrescit, rupibus asperatur, squalet jejunio, humo nuda nec herbida: quâ Africam contraversus est, felix nascentibus sponte frugibus, arboribus proceris opacissimus, quarum odor gravis, comæ cupressi similes vestiuntur lanugine, sericis f velleribus nihilo viliore. In eo latere & herba Euphorbia copiosa, cujus succus proficit ad oculariam claritatem, & multiplex præsidium sanitatis: nec mediocriter percellit vim venenorum. Vertex semper nivalis. saltus ejus quadrupedes ac serpentes feræ, & cum his elephanti occupaverunt. Silet per diem universus, nec sine horrore secretus est: lucet nocturnis ignibus, choris Ægipanum undique personatur: audiuntur [&] cantus tiliarum, & tinnitus cymbalorum per oram maritimam. A Lixa abest quinque & ducentis millibus passuum, Lixa Gaditano freto centum duodecim millibus: habitatus antea, ut indicat loci facies, quondam cultu exercita, in qua usque adhuc vitis & palmæ extant vestigia. apex Perseo & Herculi pervius, ceteris inaccessus: ita fidem

O

ara-

314 C. IULII SOLINI
 ararum inscriptio palam facit. Quâ spectat occasum, inter ipsum & flumen Anatum g per quadringenta octuaginta sex millia passuum infames bestiis silvæ obsidentur. Amnes circa eum non tacendi: qui licet separentur intervallis amplioribus, transierunt tamen in quoddam Atlantici montis ministerium. Asana marino haustu, Bambothum Crocodilis & Hippopotamis refertum. i Ultra Niger est amnis, qui atro colore exit per intimas & exustas solitudines, quæ torrente perpetuo, & sole nimio plus quam ignito, nunquam ab æstu vindicantur. Hæc de Atlante, quem Mauri Dirin nominant, & Hannonis Punici libri, & nostri annales prodiderunt, Iuba etiam k Ptolemæi filius, qui utriusque Mauritaniæ regno positus est. Suetonius quoque Paulinus summam huic cognitioni imposuit manum, qui ultra Atlantem primus & pene solus Romana signa circumtulit.

I N C A P. XXVII,

a *Trium & triginta*] Vet. lib. Trium & trecenta. Item pro Excipit continent Excipitur. Vulgarum lectionem Martianus astruit, scribens, Velonensis (lego Belonensis) Beticæ civitas triginta tribus millibus à Tingi oppido disparatur. Neutram Antoninus probat. ejus enim verba sunt, De Hispaniis à Bellone trajectus in Tingi Mauritaniam stadia cccxx.

b *Sinna-*

b *Sinnata finibus alvei procurrentis*] M. f. Infu-
nuata f. a. recurrentis.

c *Solum inferiore libra depressius, nunquam ta-
men accessus freti superlabitur*] Verbum hoc passiv-
e sumitur in vet. lectione, quæ est talis, Solum
inferiore licet libra depressum, nunquam tamen
accessu freti superlabitur.

d *In gyrum resistunt. Ita spectando loci ingenio
nimirum planicies manet sicca*] Membranz, In-
gruere sistuntur. Spectandum nimirum ingenium
loci, &c. Ne hoc quidem animo meo satisfacit,
quare substituo, Ingruentes sistuntur: ut spe-
ctando nimirum ingenio loci, planicies maneat
sicca, &c.

e *Manat fontibus*] Si quidem squaloris & ste-
rilitatis terrarum causa est, nimia siccitas, & inde
hæc Atlantis pars, aliquanto post, *jejunio squale-
re* dicitur, ecquid impedit quominus Vacat le-
gamus?

f *Velleribus*] Hoc, ut & Multiplex præsidium
sanitatis, in vet. lib. desideratur.

g *Per cccxcvi M. passuum infames bestiis silvæ
obsident*] Vet. lib. per quadringenta & lxxxvi:
m. passuum infames bestiis silvæ obsidentur. Præ-
clare, si pro, v i, monade sublata, ex Plinio, v.
reponatur.

i *Ultra adhuc amnis, qui atro*] Scio in m. f.
uterque amnis atro, legi: nihilominus Plinii au-
thoritate scribo, Ultra Niger est amnis, qui atro.

k *Ptolemai filius*] Lego cum Plinio, pater. Strabo,
Ἰέβας περιλάσει τὴν δόχην, δὲ τὸ Ἰέβας
εἶ καίσαρ, καὶ ταύτην αὐτὰ τὴν δόχην πρὸς
τῆν πατρῴαν. ἕως δ' ἢ Ἰέβα τῆ πρὸς Καίσαρα
ἐπὶ τὸν πολεμήσασιν μὲν Σκιπίων. Ἰέβας

μὴ εἰ νεωστὶ ἐπελεύθερὸν βίον, ἀγέδουκ' ἢ τῶν
 δεχθῆναι ὑὸς Πτολεμαίου.

C A P. XXVIII.

De Mauritania, de Elephantis.

E Provinciiis Mauritaniiis Tingitana, quâ solstitiali plagæ obvia est, quæ porrigitur ad internum mare, exurgit montibus septem: qui à similitudine fratres appellati, freto imminet. hi montes elephantis frequentissimi sunt. monet à principio hoc animantium genus dicere. Igitur elephantis juxta sensum humanum intellectum habent, memoria pollent, siderum servant disciplinam: luna nitescente gregatim amnes petunt, mox aspersi liquore, solis exortum motibus, quibus possunt, salutant: deinde in saltus revertuntur. Duo eorum genera sunt: nobiliores indicat magnitudo, minores nothos dicunt. candore dentium intelligitur juvenia: quorum alter semper in ministerio est, alteri parcitur, ne hebetatus assiduo percussu, minus vigeat, si fuerit dimicandum. cum venatu premuntur, a pariter confringunt utrosque, ut ebore damnato non requirantur. hanc enim sibi causam periculi inesse sentiunt. oberrant agminatim. natu maximus ducit agmen: ætate

ætate proximus cogit sequentes. flumena
 transhuri minimos antemittunt, ne ma-
 jorum ingressus alveum atterant, & pro-
 fundos depressis vadis gurgites faciant.
 Venerem ante annos decem fœminæ, an-
 te quinque, mares nesciunt. biennio co-
 cunt quinis nec amplius in anno diebus :
 non prius ad gregarium numerum rever-
 suri, quam vivis aquis abluantur. propter
 fœminas numquam dimicant : nulla enim
 noverunt adulteria. Inest illis clementiæ
 bonum. quippe si per deserta vagabun-
 dum hominem forte invenerint, b ductus
 usque ad notas vias præbent : vel, si con-
 fertis pecoribus occurrerent, itinera sibi
 blande & placida manu faciunt, ne quod
 obvium animal interimant. at conflictu
 fortuito siquando pugnatur, non medio-
 crem habent curam fauciorum : nam fes-
 sos vulneratosque in medium receptant.
 Cum capti venerint in manus hominum,
 mansuescunt hausto ordeï succo. maria
 transmeaturi in naves non prius subeunt
 quam de reditu illis sacramentum luatur.
 Indicos elephantos Mauritani timent, &
 quasi parvitatï suæ conscii, aspernantur
 ab his videri. non annis decem, ut vulgus,
 sed biennio, ut Aristoteles definit, utero
 gravescunt : nec amplius quam semel gi-
 gnuat : nec plures quam singulos. Vi-
 vunt

vunt in annos trecentos. impatientissimi frigoris. truncos edunt: lapides hauriunt, gratissimas in cibatu palmas habent. odorem muris vel maxime fugiunt: pabula etiam quæ à musculis contacta sunt, recusant. si quis casu chamæleontem devoraverit, vermem elephantis veneficum, oleastro sumto pesti medetur. durissimum dorso tergus est, ventri mollius. setarum hirsutiæ nullæ. Inter hos & dracones jugis discordia. denique insidiæ hoc astu præparantur: serpentes propter semitas delitescunt, per quas elephantis assuetis callibus evagantur: atque ita, prætermis- sis prioribus, postremos adoriuntur, ne, qui antecesserint, queant [ultimis] opitulari. ac primum pedes nodis illigant, ut laqueatis cruribus impediant gradiendi facultatem. nam elephantis, nisi præventi hac spirarum mora, vel arboribus se vel saxis applicant, ut e pondere nitibundo attritos necent angues. Dimicationis præcipua causa est, quod elephantis, ut ajunt, frigidior inest sanguis, & ob id à draconibus avidissime torrente captantur æstu. quamobrem nunquam invadunt nisi potu gravatos, ut, venis propensius irrigatis, majorem sumant de oppressis fatietatem. nec aliud magis quam oculos petunt, quos solos expugnabiles sciunt: vel inte-
riora

rora aurium, quod is tantum locus defendi non potest proboscide. Itaque cum ebiberint sanguinem, dum ruunt belluæ, dracones obruuntur. sic utrinque fusus cruor terram imbuit: fitque pigmentum quicquid soli tinxerit, quod cinnabarim vocant. Elephantes Italia anno urbis conditæ quadringentesimo septuagesimosecundo in Lucanis primum, bello Epirotico, vidit, & boves lucas inde dixit. Cæsariensi coloniæ Cæsaria inest, à D. Claudio deducta, Bocchi prius regia, postmodum Iubæ, indulgentia populi Romani, dono data. Inest & oppidum Siga, quod habitatum Siphaci fuit. Nec ab Icosio taciti recedamus. Hercule enim illac transcunte, viginti qui à comitatu ejus desciverant, locum deligunt, jaciunt mœnia: ac, ne quis imposito à se nomine privatim gloriaretur, de condentium numero urbi nomen datum.

IN CAP. XXVIII.

a *Pariter confringunt utrosque*] Affligunt, vet. lib. continent. cujus verbi vires notissimæ sunt.

b *Ductus*] Vet. lib. ductum.

c *Pondere nitibundo attritos*] Ab antiquo librario scriptum fuit, Nisu ac pondere attritos.

C A P. XXIX.

De Numidia, & in ea urfi .

QVod est à flumine Ampsaga, Numidiæ datur. hujus incolæ quamdiu errarunt pabulationibus vagabundis, Nomades dicti sunt. Vrbes in ea quamplurimæ nobilesque, sed Cirta eminent : dein Cullu purpurario fuce, Tyriis velleribus comparata. Omnis hæc regio finibus in Zeugitanum limitem desinit. qua parte silvestris est, feras educat : qua jugis ardua, equos alit. Eximio etiam marmore prædicatur. Numidici urfi [forma] ceteris præstant, rabie duntaxat & villis profundioribus. nam genitura par est quoquo loco genitis. eam protinus dixero. Coëunt non itidem quo quadrupedes aliæ : sed apti amplexibus mutuis, velut humanis conjugationibus copulantur. Desiderium veneris hyems suscitatur. secreti honore reverentur mares gravidas, & in iisdem licet foveis, partitis tamen per scrobes se cubationibus dividunt. Lucinæ illis properatius tempus est : quippe uterum trigessimus dies liberat. unde evenit ut præcipitata fœcunditas informes creet partus. Carnes pauxillulas edunt, quibus color candidus, ocelli nulli : & de festina

festina immaturitate tantum rudis sanies, exceptis unguium lineamentis: has lambendo sensim figurant, & interdum ad pectora fovent, ut assiduo incubatu calefactæ animalem trahant spiritum. interea cibus nullus. Sane diebus primis XIII. matres in somnum ita concidunt, ut nec vulneribus excitari queant. Enixæ quaternis latent mensibus: mox egressæ in diem liberum, tantam patiuntur insolentiam lucis, ut putes obsitas cæcitate. Invalidum ursis caput, vis maxima in brachijs, & lumbis: unde interdum posticis pedibus insistant. Insidiantur alvearibus apum: maxime favos appetunt, nec avidius aliud quam mella captant. Cum gustavêre mandragoræ mala, moriuntur: sed eunt obviam, ne malum in perniciem convalescat, & Formicas vorant ad recuperandam sanitatem. Siquando tauros adoriuntur, sciunt quibus potissimum partibus immorentur: nec aliud quam cornua aut nares petunt. cornua, ut pondere defatigent: nares, ut acrior dolor sit in loco teneriore. M. a Messalla cos. L. Domitius Ænobarbus curulis ædilis ursos Numidicos centum, & totidem Æthiopas venatores in circo Romano edidit: idque spectaculum inter memorabiles titulos annotatur.

IN CAP. XXIX.

a *M. Messalla*] Collegam hujus M. Valerii Messallæ Nigri, Dio, Plinius & Cassiodorus vocant M. Pupium Pisonem : quem non arbitror à Solino prætermissum fuisse.

C A P. XXX.

De Africa, & de omnibus in ea memoria dignis.

OMnis Africa à Zeugitano pede incipit, promontorio Apollinis Sardiniaë contraversa, promontorio Mercurii procedens in frontem Sicanam. Proinde extenta in duas prominentias, quarum altera Promontorium candidum dicitur: alteram, quæ est in Cyrenaica regione, Phicuntem vocant. Ea per sinum Creticum opposita Cretæ insulæ, contra Tænaron Laconicæ excurrit arenis. Catabathmos Ægypto insinuata cui proxima Cyrenensis extenditur inter duas Syrtes, quas inaccessible vadosum ac reciprocum mare efficit: cujus salis defectus vel incrementa haud promptum est deprehendere: ita incertis motibus nunc in brevia rescinditur dorsuosa, nunc æstibus inundatur inquietis: Varro auctor est, perflabilem ibi terram ventis penetrantibus, subitam vim spiritus

tus citissimi aut revomere maria, aut for-
 bere. Omnis hæc plaga ab Æthiopia &
 terminis Asiæ, Nigri flumine, qui Nilum
 parit ab Hispania freto scinditur: latere
 quo ad meridiem vergit, fontium inops,
 & infamis siti: altrinsecus quâ septentrio-
 nem patitur, aquarum larga: in agro By-
 zacæno, qui patet passuum ducentis vel
 amplius millibus, glebis ita præpingui-
 bus, ut jacta ibi semina cum incremento
 centesimæ frugis renascantur. Externos
 in ea plurimos convenisse, argumentum
 de urbibus & locis dabimus. Borion pro-
 montorium, a quod Aquilone cæditur,
 Græci advenæ sic vocaverunt. Hipponem;
 Rhegium postea dictum, item Hipponem
 alterum, de interfluente freto Diarrhyton
 nuncupatum, nobilissima oppida equites
 Græci condiderunt. Clypeam civitatem
 Siculi exstruunt, & Aspida primum nomi-
 nant. Veneriam etiam, in quam Veneris
 Erycinæ religiones transfulerunt. Achæi
 Tripolin lingua sua signant de trium ur-
 bium numero, b Oæ, Sabratæ, Leptis
 magnæ. Philænis fratribus à laudis cupi-
 dine Graium vocamen datum. Adryme-
 to atque Carthagini auctor est à Tyro po-
 pulus: sed quæ super Carthagine veraces
 libri prodiderunt, hoc loco reddam. Vr-
 bem istam, ut Cato in oratione Senatoria

autumat, cum rex Hiarbas rerum in Libya
 potiretur, Elissa mulier exstruxit, domo
 Phoenix, & Carthadam dixit, quod e Phœ-
 nicum ore exprimit civitatem novam:
 mox sermone verso in morem Punicum,
 & hæc, Elissa, & illa, Carthago dicta est:
 quæ post annos septingentos trigintase-
 ptem exciditur, quam fuerat exstructa.
 deinde à C. Graccho colonis Italicis data,
 & Iunonia ab eo dicta: aliquantisper igno-
 bilis, humili & languido statu: demum in
 claritatem secundæ Carthaginis, interje-
 ctis centum & duobus annis, M. Antonio
 & P. Dolabella consulibus enituit, alte-
 rum post urbem Romam terrarum decus.
 Verum ut ad Africam redeamus, ipsa suo
 cingitur angulo. Interna ejus plurimæ
 quidem bestię, sed principaliter leones,
 tenent: *d* qui, ut Aristoteles perhibet, soli
 ex eo genere quod dentatum vocant, vi-
 dent protinus atque nascuntur. quorum
 trifariam genus scinditur: nam breviores
 & jubaris crispi, plerumque ignavi sunt &
 imbelles: longiores, & coma simplici,
 acres magis ac potentes. At hi quos creant
 Pardi, in plebe remanent, jubarum ino-
 pes. Pariter omnes parcunt à sagina, pri-
 mum quod alternis diebus potum, alter-
 nis cibum capiunt, ac frequenter, si dige-
 stio non est insecuta, solitæ cibationi su-
 perpo-

perponunt diem : tum, quod carnes justo amplius devorant, cum gravantur, inser-tis in ora unguibus sponte protrahunt. Sane & cum fugiendum est, in satietate idem faciunt. Senectam defectio probat dentium. Nam clementiæ indicia multa sunt. prostratis parcunt, in viros potius quam in fœminas sæviunt : infantes non nisi in magna fame perimunt. nec à misericordia separantur. assiduis deniq; exemplis patet eos pepercisse, cum multi capti-vorum aliquot leonibus obviis intacti re-patriaverint. Gætulæ etiam mulieris no-men Iubæ libris comprehensum est, quæ obtestata occursantes feras, immunis re-diit. Aversi coeunt. nec hi tantum, sed & Lynces, & Cameli, & Elephanti, & Rhi-nocerotés, & Tigrides. Leænæ fœtu primo catulos quinque edunt : deinde per singulos partus numerum decoquunt an-nis insequentibus : sed postremo, cum ad unum materna fœcunditas recidit, sterile-scunt in æternum. Animos leonum frons & cauda indicant, sicut e motus equini de auribus intelliguntur. dedit enim has duas notas generosissimo cuiq; natura. Vis sum-ma in pectore est, firmitas in capite præci-pua. Cum premuntur à canibus, contem-tim recedunt, subsistentesque interdum, ancipiti recessu dissimulant timorem :
idque

idque agunt, si in campis patentibus ac nudis urgeantur. nam silvestribus locis, quasi testem ignaviae non reformident, quanta possunt se fuga subtrahunt. Cum insequuntur, nisi saltu adjuvant: cum fugiunt, non valent salire. Gradientes, mucrones unguium vaginis corporum claudunt, ne acumina attritu retundantur. hoc adeo custodiunt, ut non nisi adversis falcibus currant. Septi à venantibus, obtutu terram contuentur: quo minus conspectis venabulis terreantur. Nunquam limò vident, minimeque [se] volunt aspici. Cantus gallinaceorum, & rotarum timent strepitus, sed ignes magis. Leontophonos vocari accepimus bestias modicas, quæ captæ exuruntur, ut earum cineris aspergine carnes pollutæ, jactæque per compita concurrentium semitarum, leones necent, si quantuluncunque ex illis sumserint. propterea leones naturali eas premunt odio, atque ubi facultas data est, morfu quidem abstinere, sed dilaniatas exanimant pedum nisibus. Spectaculum ex his primus Romæ edidit Scævola P. F. in curuli ædilitate. Hyænam quoque mittit Africa, cui cum spina riget, collum continua unitate flecti nequit, nisi toto corpore circumactò. Multa de ea mira. Primum, quod sequitur stabula pastorum,

& au-

& auditu assiduo addiscit vocamen, quod exprimere possit imitatione vocis humanæ, ut in hominem astu accitum nocte sæviat. Vomitus quoque humanos mentitur, falsisque singultibus sollicitatos sic canes devorat: qui forte si venantes umbram ejus, dum sequuntur, contigerint, latrare nequeunt, voce perdita. Eadem hyæna inquisitione corporum sepulcorum busta eruit. Præterea promptius est marem capere: foeminis enim ingenita est callidior astutia. Varietas multiplex inest oculis, colorumque mutatio: in quorum pupillis lapis invenitur (hyænum dicunt) præditum illa potestate, ut cujus hominis fuerit linguæ suppositus, prædicat futura. Verum hyæna quodcumque animal ter lustraverit, movere se non potest. quapropter magicam scientiam inesse ei pronuntiaverunt. In Æthiopiæ parte coit cum leæna: unde nascitur monstrum cui *f* Crocottæ nomen est. Voces hominum & ipsa pariter affectat, nunquam *g* connivet aciem orbium: sed in obtutu sine nictatione contendit. In ore gingiva nulla, dens unus, atq; perpetuus, qui ut nunquam retundatur, naturaliter capsularum modo clauditur. Inter ea quæ dicunt herbatica, eadem Africa Onagros habet, in quo genere singuli imperitant

gr̄-

gregibus foeminarum. Æmulos libidinis suæ metuunt: inde est quod gravidas suas servant, *h* ut in editis maribus, si qua facultas fuerit, generandi spem morſu detruncant. quod caventes foeminae, in secessibus partus occulunt. Africa serpentibus adeo foecunda est, ut mali hujus merito illi potissimum palma detur. Ceraſtae praeferunt; quadrigemina cornicula, quorum ostentatione, veluti esca illice, sollicitatas aves perimunt. nam reliqua corporis de industria arenis contegunt, nec ullum indicium sui praebent, nisi ex ea parte qua invitatis dolo partibus necem praepetum aucupentur. *k* Amphisbæna consurgit in caput geminum, quorum alterum in loco suo est, alterum in ea parte qua cauda: quæ causa efficit ut capite utrinque secus nitibundo serpat tractibus circularis. Iaculi arbores subeunt, è quibus vi maxima turbinati, penetrant animal quodcumque obvium fortuna fecerit. Scytale tanta refulget tergi varietate, ut notarum gratia videntes retardet: & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui capiat stupentes. in hoc tamen squamarum nitore hyemales exuvias prima ponit. Plures diversæque Aspidum species [sunt,] verum disparis affectus ad nocendum. Dipsas siti interficit. Hypnale, quod

quod sommo necat, teste etiam Cleopatra, emittitur ad mortem: aliarum virus, quoniam medelas admittit, minus famæ meretur. Hæmorrhoids morfu sanguinem elicit, & dissolutis venarum commerciis, quicquid animæ est evocat per cruorem. Preter quem percusserit, distenditur, enormique corpulentia necatur, extuberculatus. Ictus Sepium [statim] putredo sequitur. Sunt & Ammoditæ, est & Cenchris, Elephantia, Chersydri, Chamædracontes. Postremo quantus nominum, tantus mortium numerus. Nam scorpiones, scincci, lacertique vermibus non serpentibus ascribuntur. Monstra hæc si bibant, clementius feriunt. habent affectus. non temere nisi conjuges evagantur. capto altero vel occiso, uter superfuerit, efferatur. Subtiliora sunt capita foeminis alvi tumidiores, pestis nocentior: masculus æqualiter teres est, sublimior etiam mitiorque. Igitur anguibus universis hebes visus est. Raro in adversum contuentur. nec frustra, cum oculos non in fronte habeant, sed in temporibus: adeo ut citius audiant, quam [quid] aspiciant. De gemma Heliotropio inter Æthiopiam, Africam, [&] Cyprum certamen fuit, quænam mitteret generis hujus eminentissimam, deprehensumque [est] documentis plurimis Æthiopicam
aut

aut Libycam palmam tenere. Viridi colore est, non ita acuto, sed nubilo magis & represso, stellis puniceis superspersa. Causa nominis de effectu lapidis est, & potestate. Dejecta in labris æneis, radios solis mutat sanguineo repercussu, extraque aquam / splendorem ejus abjicit & avertit. Etiam illud posse dicitur, ut herbæ ejusdem nominis mixta, & præcantationibus legitimis consecrata, cum à quocumque gestabitur, subtrahat visibus obviorum. Inter Syrtes, quamvis terra pergentibus, iter syderibus destinatur: nec aliter cursus patescit. nam putris soli faciem aura mutat, & minimo licet vento, tantam diversitatem flatus efficit, ut subinde *m* everfis sitibus locorum, nulla indicia agnitioni relinquuntur: cum modo quæ fuerant tumulis ardua, in valles residunt: modo quæ vallibus pressa, cætu pulveris aggerantur. Ita etiam continens naturam maris sui patitur. nec interest ubi potius sint procellæ: cum ad exitium viantium elementis congruentibus, in terris flabra sæviant, in mari terræ. Vtræque Syrtes ducentis quinquaginta millibus passuum separantur: aliquanto clementior, quæ minor est. Cn. denique Servilio, C. Sempronio, coss. inter hæc vadosa classem Romanam impune

ne accepimus perfretasse. In hoc sinu Meninx insula, post Minturnenses paludes C. Mario fuit latebra. Supra Garamantes Pfylli fuerunt, contra noxium virus muniti incredibili corporis firmitate. soli moribus anguium non interibant, & quamvis dente lethali appetiti, incorrupta durabant sanitate. Recens etiam editos serpentibus offerebant: si essent partus adulterini, matrum crimina plectebantur, interitu parvulorum: si pudici, probos ortus à morte paterni sanguinis privilegium tuebatur, sic originis fidem probabant venenis indicantibus. Sed hæc gens interiit à Nasamonibus capta: neque quicquam aliud præter opinionem de vestigio nominis sui Pfylli reliquerunt. Nasamoniten lapidem Nasamones dant, sanguineum universum, nigris venulis adumbratum. In intimo recessu Syrtis majoris circa Philænorum aras Lotophagos fuisse didicimus: nec incertum est. A Philænorum aris non procul palus est, quam Triton annis influit, ubi speculatam se artium deam crediderunt. Major Syrtis ostentat oppidum, (Cyrenas vocant) quod n̄ Battus Lacedæmonius Olympiade prima & quadragesima, rege Martio res Romanas tenente, anno post Trojam captam quingentesimo sexagesimo octavo condidit, quæ

quæ domus Callimachi poetæ fuit & patria. Inter hoc oppidum & templum Ammonis, millia passuum quadringenta sunt. Templo fons proximat Soli sacer, qui humoris nexibus humum stringit, favillam etiam in cespitem solidat. in qua gleba non sine miraculo lucus emicat, undique secus agris arentibus. Illic & lapis legitur Ammonis vocant cornu. nam ita tortuosus est & inflexus ut effigiem reddat cornu arietini. fulgore aureo est. prædivina somnia repræsentare dicitur subjectus capiti incubantium. Et arbor est Metops nomine, ex qua profluit lentus humor, quem à loco Ammoniacum nominamus. Apud Cyrenenses præterea o Syrpe gignitur odoratis radicibus, virgulto herbido magis quam arbuſto : cujus è culmo exsudat, æstatis tempore, pingue roscidum : idque pascentium hircorum inhaeret barbulis : ubi cum arefactum inolevit, guttis stiriatis legitur ad usum mensarum, vel medelæ magis. Dicitur [est] primum lac Syrpicum, quoniam manat in modum lacteum : deinde usu derivante, Lacer nominatum. quæ germina initio barbaricæ impressionis vastatis agris, postea ob intolerandam vectigalis nimietatem, ferme penitus ipsi accolæ eruerunt. Cyrenis ab læva Africa est, ab dextra Ægyptus, à

fron-

fronte sævum & importuosum mare : à tergo , barbarorum variæ nationes , & solitudo inaccessa p̄ incultaque & squalens : quæ Basiliscum creat, malum in terris singulare. Serpens est pene ad semipedem longitudinis , alba quasi mitrula lineatus caput. nec hominis tantum , vel aliorum animantium exitiis datus : sed terræ quoque ipsius , quam polluit & exurit , ubicumque ferale sortitur receptaculum. Denique extinguit herbas , necat arbores , ipsas etiam corrumpit auras : ita ut aëra nulla alitum impune transvolet , infectum spiritu pestilenti. Cum movetur , media corporis parte serpit , media arduus est & excelsus. q̄ Sibilum ejus etiam serpentes alii perhorrescunt : & cum acceperint , fugam quæque quo possunt properant. Quicquid morsu ejus occiditur , non depascitur fera , non attrectat ales. Mustelis tantum vincitur , quas illinc homines inferunt cavernis in quibus delitescit. Vis tamen ne defuncto quidem deest. Denique Basilisci reliquias amplo sestertio Pergameni r̄ compararunt : & , ut ædem Apollinis manu insignem necarancæ intexerent , nec alites involarent ; cadaver ejus reticulo aureo suspensum , ibidem locarunt. Circa extimum Syrtium cornu Berenicen civitatem alluit Lethon amnis

in-

inferna (ut putant) exundatione prorumpens, & apud pristinos vates latice memoratus oblivionis. hanc Berenice munivit, quæ Ptolemæo tertio fuit nupta, & in majori Syrte locavit. Omne autem latifundium, quod inter Ægyptum, Æthiopiam Libyamque, diffunditur, quacumque lucis opacum est, varium implevit Simiarum genus. Nec quisquam offensus nomine, cognitione gravetur: enimvero operæpretium est nihil omittere, in quo naturæ spectanda sit providentia. Vulgus simiarum in his est, quas passim videmus, non sine ingenio æmulandi: quo facilius in manus veniunt. nam dum avidè venantium gestus affectant, relicta consulto visci unguilla, quod mendacio factum vident, oculos suos oblinunt: ita visu obducto, pronum est eas corripere. Exultant nova luna, tristes sunt cornuto & cavo sydere. Immoderate foetus amant, adeo ut catulos facilius amittant, quos impendio diligunt, & ante se gestant: quoniam neglecti ponè matrem semper hærent. Cercopithecici caudas habent: hæc sola discretio est inter prius dictas. Cynocephali, & ipsi sunt è numero simiarum, [in] Æthiopiæ partibus frequentissimi: violenti ad saltum, feri morfu, nunquam ita mansueti ut non sint magis rabidi. Inter simias ha-

habentur & Sphinges, villosæ comis, mammis prominulis ac profundis, dociles ad feritatis oblivionem. Sunt & quas vocant Satyros, facie admodum grata, gesticulatis motibus inquietæ. Callitriches toto pene aspectu à ceteris differunt: in facie barba est, lata cauda. has capere non est arduum, sed proferre, rarum. neque enim vivunt in altero quam in Æthiopico, hoc est suo, solo.

IN CAP. XXX.

a *Quod aquilone ceditur*] Vet. lib. Quod aquiloni datur.

b *Taphra, Abrotani, Leptis Magna*] Isidorus Hispanus librum De proprietate rerum ex omni antiquorum auctorum genere sic collegit ut pura puta eorum verba plerumque desumat. Quare existimo non nisi consultò quæ ab illo referuntur rideri debere: quam in partem an hac tempestate clarissimi quidam non dignitate modo verum & doctrinâ viri lapsi sint, dum quæ non Isidori sed Ulpiani & Paulli verba erant, convellere nituntur, illis judicandum relinquo qui Ulpiani fragmenta, & Iulii Paulli receptas sententias perlegerunt. nam iis diutius immorari non est consilium meum. Isidorus itaque lib. XIII. ut est in meo m. s. scribit, Tripolitanam quoque provinciam Græci in lingua sua signant de numero trium magnarum urbium, OEæ, Sabrettæ, Leptis Magnæ. Hæc quin ex Solino sint non ambigo. Ergo hoc loco reponatur, OEæ, Sabratæ, Leptis Magnæ. nam in m. s. OEæ, Sabratæ continetur. Adde, Silium

336 C. IULII SOLINI
lium Italicum, laboriosum poetam, ita nominare his versibus,

*Sabrata tum, Tyrium vulgus, Sarranaque Leptis,
OEaque Trinacrios Afris permixta colonos.*

adde postremò, Sabratæ mentionem à Martiano fieri. Quibus adducor ne vel Hermolao vel Vadiano vel Camerti subscribam.

c *Phœnicum ore*] Vet. libri, Phœnicæo more.

d *Qui, ut Aristoteles perhibet, soli ex eo genere quod dentatum vocant, vident protinus atque nascuntur*] Lipsianus liber neque hæc, neque quod sequitur, *Ac potentes*: item neque, *Vi ultimo singulos procreant*, habet.

e *Motus equini de auribus intelliguntur*] Potest etiam ex vet. lib. legi naribus. non tam propter ea quæ Cato, Varro, Palladius, optimi harum rerum æstimatores, scripserunt, quanquam & ideo: quam quia Xenophon in Ἰππικῶν testatur, solere irascentes equos diductis vehementer naribus iram denunciare. quod quia maxime huc pertinet, verba ascribam: Καὶ μυκτῆρις γὰρ ἀναπικλαμῆροι τῶν συμπικλωκῶτων εὐπνοώτεροι τε ἄμα εἰσὶ καὶ γρηγορότεροι ἢ ἵπποι ἰδιόδικυνοῦσι. καὶ γὰρ ὅταν ὀργίζῃ ἵππος ἵππου, ἢ ἐν ἵππασίᾳ θυμῶν, εὐρύνει μᾶλλον τὴν μυκτῆρα. Claudianus vero volens exprimere furorem equi amantis cecinit,

*Nobilis haud aliter sonipes, quem primus amoris
Solicitatione odor, tumidus quatiensque decoras
Curvata cervice jubas, Pharsalia rura
Pervolat, & notos hinnitu flagitat amnes,
Naribus accensis, &c.*

Paullo post, *Nisum saltu adjuvant*] Vet. lib. nisum saltum adjuvant.

f Cro

f *Crocota*] lidem, Corocotæ. scribo Crocotæ. nam Diodorus Siculus lib. 111, & Porphyrius περὶ ἀποχῆς τῶν ἐμψύχων l. 4. Κροκότῃα vocant.

g *Connivet*] Cohibet in m. f. habetur.

h *Ut in editis maribus, si qua facultas fuerit, generandi spem morsu detruncent*] In membranis aliis verbis idem sensus efficitur, Ut expositos mares, si q. f. f. truncatos mordicus privent testibus. Elegans hujus crudelitatis descriptio ab Oppiano lib. 111 Κωνηατ. petatur.

i *Quadrigemina cornicula.*] Nicander à Solino dissentit, quem vide.

k *Ampisbana consurgit in caput geminum*] A Lucano sumtum, qui scripsit,

Et gravis in geminum surgens caput Ampisbana.

l *Splendorem aris*] Plinius facit ut ex m. f. Splendorem ejus, emendem.

m *Everfis*] In vet. lib. est, perversis.

n *Battius*] M. f. Bathius, Scribe Battus. Catullus ait,

Et Batti veteris sacrum sepulcrum.

o *Syrpe*] Theophrastus, Dioscorides & Plinius hæc de Silphio (cujus apud Catonem, Palladium atque Apicium, frequens mentio) prodiderunt: non est tamen sic legendum hoc loco, aut inferius, lac Silphicum. nam vet. lib. Scyrpe & Scyrpicum habent, & Plaut. ait,

Teque oro & quæso, si speras tibi

Hoc anno multum futurum syrpe & la serpicium.

Syrpe pars quædam est Silphii, de quo Priscianus quoque meminit.

p *Incultaque & squalens*] Desunt hæc cod. antiquo.

q *Sibulum*] Dixerat hoc ipsum antea Lucan.

Sibilaque effundens cunctas terrentia pestes

P

Ante

*Ante venena nocens, late sibi summovet omne
Vulgus, & in vacua regnat Basiliscus arena.*

Ante Lucanum vero Nicander : cujus versus, quia multi sunt, supersedeo referre.

r Compararunt & ut ædem] Pro his vet. lib. continet Paraverunt, ut ædem. Item quæ in vulgatis habentur, Cadaver ejus reticulo aureo suspensum ibidem locarunt, in eo non inveniuntur.

Quod paullo post sequitur, *Vulgus simiarum.* Membranæ, plebes simiarum.

f In suo solo] M. f. in suo cælo. nihil tamen immutandum existimo.

C A P. XXXI.

*De Hammanientum gente, deque
in ea domibus sale constructis.*

INter Nasamonas & Troglodytas gens Hammanientum est, quæ salibus domos exstruunt : quos in modum cautium è montibus excitatos ad usum ædium cæmentitiis nectunt a struibus. tanta ibi hujusce venæ copia est, ut tecta faciant è salinis. Hi sunt Hammanientes, qui commercia cum Troglodytis habent. Carbunculi gemmæ citra Hammanientes propiores Nasamonibus. b Asbystæ Lasere vivunt ; hoc aluntur, hoc illis dulce est.

IN C A P. XXXI.

a *Struibus]* Invenio in vet. lib. instruicibus. Forte struicibus est legendum. Festus Struices ab anti-

antiquis quarumvis rerum exstructiones dictas scribit, adductis auctoritatibus quibus id confirmet.

b *Asbysta*] Sic Plinius & Herodotus. vet. vero lib. *Asbyta*.

C A P. XXXII.

*De Garamantibus, deque miro
apud eosdem fonte.*

Garamantum oppidum est Debris, fonte miro. à quidni? qui alternis cursibus, die frigeat, nocte ferveat, ac per eadem venarum commercia, interdum ignito vapore æstuet, interdum glaciali algore inhorrescat? Incredibile memoratu ut tam brevi temporis curriculo natura tam dissonam [sui] faciat varietatem: idque qui percunctari velit tenebris, inesse fluori illi æternam facem credat: qui rimetur die brumales scatebras, nunquam aliud existimet quam perpetuo rigere. Vnde non immerito per gentes Debris inclyta est, cujus aquæ ex cælesti vertigine mutant qualitatem, quamvis controversa syderum disciplina. Nam cum mundum à calore vesper temperet: ab occasu incipit ita incallescere, ut ni tactu abstinereas, noxium sit contigisse. b Rursum cum ortu solis incanduerint, & radiis fervefacta sunt universa, sic hyemales evomit sca-

340 C. IULII SOLINI
turigines, ut hauriri, etiam a sitientibus,
non queat. Quis ergo non stupeat fontem,
c qui friget calore, calet frigore? Garaman-
ticæ regionis caput est, d Garama, ad quam
iter diu inextricabile fuit, & invium. Nam
latrones puteos arenis operiebant, ut tem-
poraria fraude subductis aquis, infame siri-
iter, submoveret accessus viantium. Sed
Vespasiano principe, bello quod cum
OEensibus gestum est, difficultas hæc dis-
soluta est, compendio spatii brevioris re-
perto. Garamantas Cornelius Balbus sub-
egit, & primus ex hac victoria triumphavit,
primus sane de externis, utpote Gadibus
genitus, accessit ad gloriam nominis
triumphalis. Armenta gentis istius obli-
quis cervicibus pabulantur. nam si recta ad
pastum ora dirigant, efficiunt prona in hu-
mum cornua, & obnixa. Ex parte qua Cer-
cina est, accepimus Gaulon insulam, in
qua serpens neque nascitur neque vivit in-
vecta: propterea iactus ex ea quocumque
gentium pulvis arcet angues: scorpiones
e superiactu suo ilico perimit.

IN CAP. XXXII.

a *Qui denique alternis vicibus, die frigeat, nocte
ferveat*] Non convenit hæc lectio cum ea quæ in
vet. lib. invenitur, videlicet, quidni? qui alternis
cursibus, die frigeat, nocte efferveat.

b *Rursus cum ortus solis incanduerit, & radiis
fervefacta sint omnia, sic glaciales evomit scaturigi-
nes, ut hauriri etiam a sitientibus, nequeat.*] Ita vul-

go legebatur : at ego scripti libri scripturam edicuravi.

c *Qui friget calore, calet frigore*] Non leguntur hæc in membranis.

d *Garamana*] M. f. Garama, ut & Ptolemæus. Mox sequitur, *In fame & siti iter*, Vet. lib. &, non habent : hinc ego auguror scribendum, *Infame siti iter*.

Quod est post aliquot lineas, *Et obnixa*, ne hoc quidem in vet. lib. continetur.

e *Superjactus*] Pro hac voce vet. lib. *superjactu suo*, habent.

C A P. XXXIII.

De Æthiopia, de ejus regionis hominum obscænis moribus, ac eorundem hominum monstrosis formis. De draconibus, mireque natura ibidem feris aliis. De Cinnamonomo aromate, deque Hyacintho lapide.

A Æthiopes & Atlanticæ gentes, Nigri flumine dividuntur, quam partem putant Nili. Sic papyro viret, sic calamo prætextitur, animalia eadem edit, iisdem temporibus exundat, intra ripas tunc quoque redit cum contentus alveo suo Nilus. Garamantici Æthiopes matrimonia privatim nesciunt : sed omnibus vulgo in venerem licet. Inde est quod filios matres tantum recognoscunt : nam paterni nominis nulla reverentia est. quis enim

verum patrem noverit in hac luxuria incesti lascivientis ? Eapropter Garamantici Æthiopes inter omnes populos degeneres habentur : nec immerito , quia afflictæ castitatis disciplina , successionis notitiam , ritu improbo , perdiderunt. Nomen Æthiopum late patet. in parte Africana quâ Meroën videt Libya, plurimæ eorum sunt & variæ nationes. Harum è numero Nomades Cynocephalorum lacte vivunt. a Syrbotæ longi sunt ad pedes duodecim. Asachæi captos venatibus elephantos devorant. Apud Sambros nulla est aurita quadrupes, nec elephanti quidem. His proximi summam regis potestatis cani tradunt , de cuius motibus quidnam imperitet, augurantur. Maritimos Æthiopas quaternos oculos dicunt habere : sed fides alia est, illa denique , quod & vident plurimum , & manifestissime destinant iactus sagittarum. Occidentem versus Agriophagi tenent , qui solas pantherarum & leonum carnes edunt , rege præditi , cuius in fronte oculus unus est. Sunt & Pamphagi, quibus esca est quicquid mandi potest , & omnia fortuito gignentia. Sunt & Anthropophagi, quorum mores vocamen sonat. Cynamolgos ajunt habere caninos rictus , & prominula ora. Arthabathitæ proni , atque quadrupedes : nec secus ac
feræ

feræ, sine sedibus evagantur. Confines Mauritaniam certo tempore locustas terrestres legunt, duratasque falsugine in præsidium vitæ solas habent: sed ex illis quadragesimum ævi annum nullus supergreditur. Ab Oceano isto ad Meroën, quam insulam amplexu primo Nilus facit, millia passuum [sunt] sexcenta viginti. Ultra Meroën supra exortum solis Macrobiani Æthiopes vocantur. dimidio enim eorum protensior quam nostra vita est. Hi Macrobiani justitiam colunt, amant æquitatem: plurimum valent robore: præcipua decent pulchritudine: ornantur ære, auro vincula faciunt noxiorum. Locus apud eos est Heliotrapeza, opiparis epulis semper refertus, quibus indiscrete omnes vescuntur: nam & divinitus eas augeri ferunt. Est & ibidem lacus, quo perfusa corpora velut olivo nitescunt. ex hoc lacu potus saluberrimus. sane adeo liquidus est, ut nec caducas quidem vehat frondes: sed ilico folia lapsa ad fundum dimittat, laticis tenuitate. Ultra hos desertæ & inhumanæ solitudines adusque Arabicos sinus. Deinde in ultimis orientis monstrosæ gentium facies: aliæ sine naribus, æquali totius oris planicie informes habent vultus: aliis contreta ora sunt, modicoque tantum foramine calamis avenarum

pastus hauriunt. nonnullæ linguis carent,
 in vicem sermonis utentes nutibus moti-
 busque. Quædam ex istis nationibus, an-
 te Ptolemæum Lathyrum regem Ægypti,
 incognitum habuerunt ignis usum. Æ-
 thiopia omnis ab oriente hyberno ad oc-
 cidentem hybernum tenet. Quicquid ejus
 [est] sub meridiano cardine lucis nitet,
 qui maxime virent hyeme. A meridiana
 parte mons editus mari imminet, ingeni-
 to igne per æternum fervidus, & inquiete
 jugis flagrantibus: inter quæ incendia ju-
 gis æstus, draconum magna copia est.
 Porro veris draconibus ora parva, & ad
 morsus non dehiscentia, sed artæ fistulæ,
 per quas & trahunt spiritus & linguas ex-
 erunt. quippe non in dentibus vim sed in
 caudis habent, & verberare potius quam ri-
 ctu nocent. Exciditur è cerebris draconum
 Dracontias lapis. sed lapis non est nisi de-
 trahatur viventibus. nam si obeat prius
 serpens, cum anima simul evanescit duri-
 ties soluta. Vsu ejus orientis reges præci-
 pue gloriantur, quanquam nullam leno-
 cinium [artis] admittat soliditate: & quic-
 quid in eo nobile est, non manus faciunt,
 ne alterius quam naturæ candor sit, quo
 reluceat. Auctor Sothacus gemmam hanc
 etiam sibi visam scribit, & quibus interci-
 piatur modis edocet. Præstantissimi au-
 dacia

dacia viri explorant anguim foveas & receptus : inde præstolati ad partum exeuntes , prætervectique percitis cursibus obijciunt gramina medicata , & quantum potest ad incitandum soporem : ita somno obfopitis, è capitibus defecant lapides , & de manubiis præcipitis ausi , prædam revchunt temeritatis. Quæ locorum Æthiopes tenent, feris plena sunt, è quibus quam d Nabim vocant, nos Camelopardalim dicimus, collo equis similem, pedibus bubulis, capite camelino, nitore rutilo, albis maculis superspersa. Hoc animal Romæ Circensibus dictatoris Cæsaris primùm publicatum. Iisdem ferme temporibus ibi hinc exhibita monstra sunt, (e Cepos appellat) quorum posteriores pedes crure & vestigio humanos artus mentiuntur : priores [perinde] hominum manus referunt : sed à nostris non amplius quam semel visa sunt. Ante ludos Cn. Pompeii Rhinocerotæ Romana spectacula nesciebant : cui bestię color buxeus , in naribus cornu unicum, & repandum : quod subinde attritum cautibus, in mucronem excitat, eoque adversus elephantos præliatur : s par ipsis longitudine, brevior cruribus : naturaliter alvum petens, quam solam intelligit scitibus suis perviam. Iuxta Nigrin fluvium Catoblepa nascitur, modica atque

iners bestia, caput prægrave ægre ferens, aspectu pestilenti. nam qui in oculos ejus offenderint, protinus g vitam exuunt. Formicæ ibi ad formam canis maximi, arenas aureas pedibus eruunt, quos leoninos habent: quas custodiunt, ne quis auferat, captantesq; ad necem persequuntur. Eadem Æthiopia mittit Lycaonem: lupus est ceruice jubatus, & tot modis varius ut nullum illi colorem dicant abesse. Mittit & h Tarandum, boum magnitudine, i bisculco vestigio, ramosis cornibus, capite cervino, ursino colore, & pariter villo profundo. Hunc Tarandum affirmant habitum metu vertere, & cum delitescit, fieri assimilem cui-cunque rei proximaverit, siue illa saxo alba sit, seu fruteto virens, siue quem alium modum præferat. Faciunt hoc [idem] in mari Polypi, in terra, Chamæleontes. sed & Polypus & Chamæleon glabra sunt, & pronius est cutis levitate proximantia æmulari: in hoc novum est & singulare, hirsutiam pili colorum vices facere. hinc evenit ut difficulter capi possit. Æthiopicis lupis proprium est, quod in saliendo ita nisus habent alitis, ut non magis proficiant cursu quam meatu: homines tamen nunquam impetunt. bruma comati sunt, æstate nudi: Thoas vocant. Hystrix quoque inde loci frequentissima, erinacius-

simi-

similis, spinis tergum hispida : quas ple-
 rumque laxatas, jaculatione emittit volun-
 taria, ut assiduis aculeorum nimbis canes
 vulneret ingruentes. Illius cæli ales est Pe-
 gasus : sed hæc ales equinum nihil præter
 aures habet. Tragopa quoque avis major
 aquilis, cornibus arietinis præferens arma-
 tum caput. Æthiopes legunt & cinnamo-
 mum. Id frutetum situ brevi nascitur, ramo
 humili & represso, nunquam ultra duas
 ulnas altitudinis. Quod gracilius provenie-
 rit, eximium magis ducitur : quod in cras-
 situdinem extuberatur, despectui est. Ve-
 rum legitur per sacerdotes, hostiis prius
 cæsis : qui cum litaverint, observatur ut
 messis nec ortum solis anticipet, nec egre-
 diatur occasum. Quisquis principatum te-
 net, sarmentorum acervos hasta dividit,
 quæ sacrata est in hoc ministerium : atque
 ita portio manipulorum Soli dicatur : quæ
 si juste divisa est, sponte incenditur. Inter
 hæc quæ diximus, nitore cæruleo Hyacin-
 thus invenitur, lapis pretiosus, siquidem
 inculpabilis reperiatur. est enim vitiiis non
 parce obnoxius. nam plerumque aut vio-
 laceo diluitur, aut nubilo obducitur, aut
 albicantius in aquaticum eliquefcit. Opti-
 mus in illo tenor, si nec densiore fuce sit
 obtusior, nec propensa perspicuitate dete-
 ctior : sed ex utroque temperamento lu-

cis & purpuræ l moderatum suaviter fluorem trahat. Hic est qui sentit auras, & cum cælo facit m mutationem, nec æqualiter rutilat, cum aut nubilosus est aut serenus dies. præterea in os missus, magis friget. scalpturis certè minimè accommodatus, ut qui attritum respuat: nec tamen penitus invictus est. nam adamante scribitur & notatur. Vbi Hyacinthus, ibi & Chrysolampis apparet, quem lapidem lux celat, produnt tenebræ. hæc enim est in illo diversitas, ut nocte igneus sit, die pallidus. Ex ipso solo sumimus Hæmatiten rubore sanguineo: ac propterea Hæmatiten vocamus.

IN CAP. XXXIII.

Quod est in hujus capituli initio, *Filios tantum matres recognoscunt*, legitur in m. f. Quod filii tantum matres recognoscunt.

a *Syrbotæ*] M. f. Guerbotæ: hinc alii Serbotæ: cum tamen Syrbotæ secundum Plinium scribendum sit. Huic subjungitur, *Apud Sambros, vet. lib. Sambris.*

b *Velut oleo*] M. f. codex, velut olivo. Horatius in Od.

• *Cur olivum sanguine viperino cautius vitat?*

c *Quantum potest*] Pro, potest. vet. liber potest habet. Forte scribendum, opus: licet etiam ex vulgata scriptura sensus aliquis eliciatur.

d *Nabim*] Ita etiam Plinius scribit: tamen vet. lib. continet Navum. porro de Camelopardali, præter

præter Strabonem , multa etiam Oppianus in Cynegeticis & Heliodorus in Æthiop. histor. tradunt.

e *Scephos*] Sic Plinius : Diodorus lib. 111, Cephum, ut & Strabo lib. xv. quanquam in ejus lib. xvii, Κεῖπov legatur. In antiquo Solini cod. Cefusa habetur : male. unde tamen minus mirum sit Albertum tradidisse, feram hanc à Solino Confusam nominari.

f *Par ipsius prope longitudine*] Plinius Nat. hist. lib. viii, scribit, longitudo illi par. quare dele, prope : quæ vox in m. s. non continetur. Idem paulo post, pro, *Naturali tela*, habet *Naturaliter*. sincere.

g *Vita exeuunt*] Vet. lib. vitam exuunt.

h *Tarandum*] Propter ea quæ ab Æliano lib. 5, τὰ ζώων ἰδιότητι, cap. 16. traduntur, non sequor m. s. in quibus Parandrum legitur.

i *Bisulco*] Membranzæ, hiulco.

k *Cinnamomum*] Vet. lib. cinnamum.

l *Moderatum suaviter*] Prioris vocis loco in m. s. fucatum substituitur.

m *Mutationem*] In vet. lib. non continetur.

C A P . X X X I V .

*Mira de intimis gentibus Libyæ,
de lapide Hexecontalitho.*

QVod ab Atlante ad usq; Canopitanum ostium panditur, ubi Libyæ finis est, & Ægyptium limen, dictum à Canopo Menelai gubernatore [ibi] sepulto in ea insula quæ ostium Nili facit : gentes tenent dissonæ,

dissonæ, quæ in aviæ solitudinis secretum
 recesserunt. Ex his Atlantes ab humano
 ritu profus exulant : nulli proprium vo-
 cabulum, nulli speciale nomen: diris solis
 ortus excipiunt, diris occasus prosequun-
 tur : usque undique torrentis plagæ sy-
 dere, oderunt deum lucis. Affirmant eos
 somnia non videre, & abstinere penitus
 ab animalibus universis. Troglodytæ spe-
 cus excavant : illis teguntur. nullus ibi
 habendi amor : à divitiis paupertate se ab-
 dicarunt voluntaria. tantum lapide uno
 gloriantur, quem Hexecontalithon vo-
 cant, tam diversis notis sparsum, ut sexa-
 ginta gemmarum colores in parvo ejus
 orbiculo deprehendantur. Omnes isti car-
 nibus vivunt serpentum : ignarique ser-
 monis, stridunt potius quam loquuntur.
 Augylæ vero solos colunt inferos. scemi-
 nas suas primis noctibus nuptiarum adul-
 teriis cogunt patere : mox ad perpetuam
 pudicitiam legibus stringunt severissimis.
 Gamphasantes abstinere præliis, fugiunt
 commercia, nulli se extero misceri sinunt.
 Blemmyas, [sed non eos qui vicina Ru-
 bro mari incolunt,] credunt truncos nasci
 parte qua caput est, os tamen & oculos
 habere in pectore. Satyri de hominibus
 nihil aliud præferunt quam figuram. Ægi-
 panes sunt quos pingi videmus. Himanto-
 podes

pedes flexis nisibus crurum repunt potius quam incedunt, & pergendi usum lapsu magis destinant quam ingressu. Pharusii cum Herculi ad *b* Hesperidas pergenti forent comites, itineris tædio hîc resederunt. Haftenus Libya.

IN CAP. XXXIII.

a *Sed non eos qui vicina Rubro mari incolunt*] Quorsum hæc exceptio pertineat, non sane satis intelligio: cum itaque omnia hæc à vet. lib. absint, suspicor, ea studiosi alicujus manu in margine annotata, librariorum incuria contextum invasisse. quod genus quam multa è Solino sustulerim, qui hanc editionem cum aliis comparabit, facile deprehendet.

b *Hesperidas*] Vet. lib. Hispanias.

CAP. XXXV.

De Ægypto. De Nili fluminis origine, augmento, ostiis. De Api bove. De crocodilis, Trachilo ave, Scincis, Hippopotamis, Ibide ave. De miris Ægypti arboribus. De Alexandria. De pyramidibus.

Agyptus à meridie introrsus recedit, quod prætendat Æthiopes: à tergo inferiorem ejus partem Nilus circumfluit, qui scissus à loco cui Delta nomen est, ad insulæ faciem spatia amplectitur inter-

interna, & incerto penè fonte decurrens proditur, ut loquemur. Originem habet à monte inferioris Mauritanix, qui Oceano propinquat. Hoc affirmant Punici libri: hoc Iubam regem accepimus tradidisse. Igitur protinus lacum efficit, quem Nilidem dicunt. Nilum autem jam inde esse *a* coniectant, quod hoc stagnum herbas, pisces, belluas nihilominus procreet quam in Nilo videmus. ac si quando Mauritania, unde ejus origo, aut nivibus densioribus aut imbribus largioribus irrigatur, inde incrementa exundationis in Ægypto augeantur. Sed effusus hoc lacu arenis sorbetur, & cuniculis cæcis absconditur: deinde *b* in Cæsariense spatium prorumpens amplior, eadem indicia præfert quæ in exortu notavimus. rursusque subsidit, nec se prius reddit quam post intervalla itineris extenti contingat Æthiopas. Vbi exit, Nigrum facit fluvium, quem supra diximus terminum esse limitis Africani. Astapum cum indigetes vocant, scilicet aquam è tenebris profluentem. Multas magnasque ambit insulas: quarum pleræque sunt tam diffusæ & vastæ magnitudinis ut vix eas dierum quinque cursu quis prætermect, quamvis concitus ibi feratur. Nobilissima earum est Meroë, circum quam divisus dextro alveo Astusapes, lævo Astabores nomi-

nominantur. Tunc quoque emensus & magna longinquaque loca, cum primum occurrentibus scopulis asperatur, tantis agminibus extollitur inter objecta rupium, ut ruere potius quam meare credatur. Demumque à d Cataracte ultimo tutus est. Ita enim quædam claustra ejus Ægyptii nuncupant: & relicto tamen hoc priore suo nomine, quo loco Siris vocatur, mox inoffensus meat. Septem ostiis conditur: in meridiem versus excipitur Ægyptio mari. Ignari syderum vel locorum varias de excessibus ejus causas dederunt. alii affirmant Etesias nubium densitatem illo cogere, unde amnis hic auspicatur, ipsumque fontem f superno humore sublatum, tantam inundationis habere substantiam, quantum pabuli ab liquorem nubila sumministraverint. Ferunt alii quod ventorum flatibus percussus, cum fluorem solidæ velocitatis non queat promovere, aquis in arto luctantibus intumescat: & g quanto impensius controversi spiritus repugnaverint, tanto excelsius sublimari in altitudinis vertices percussam celeritatem: quando nec solitus extenuat cursus alveum, & stipato jam flumine venis originalibus, torrentium pondera superveniunt. ita concordii violentia, hinc urgentis elementi, hinc resistentis, undis exultantibus, molem colli-

ligi

ligi quæ excessus facit. Nonnulli affirmant, fontem ejus qui Phiala vocatur, siderum motibus excitari, extractumque radiis candentibus cælesti igne suspendi: non tamen *h* sine certa legis disciplina, hoc est, lunis cœptantibus. verum *i* omnem excessus originem de sole fieri, primamque exultantiam tumoris concipi, cum per Cancrum sol vehatur. Postmodum, triginta ejus partibus evolutis, *k* ubi ingressus Leonem, ortus Sirios excitaverit, propulso omni fluore, tantam vim amnis erumpere. quod tempus sacerdotes natalem mundi judicaverunt, id est, tertiumdecimum Kalendaras Augusti & undecimum [diem.] Deinde revocari exitus universos, cum in Virginem transeat, penitusque intra suas ripas capere, cum Libram sit ingressus. Hoc etiam addunt, pariter cum nocere, sive abundantius exæstuet, sive parcius: cum exiguitas minimum fœcunditatis apporet, propensior copia diuturno humore culturam moretur. Maximos ejus exitus cubitos duodeviginti consurgere: justissimos, sedecim temperari. nec in quindecim abesse proventus fructuarios: [sed] quicquid intra sit, famem facere. Dant illi etiam hoc majestatis, ut portendat futura: [argumentantes] quandoquidem Pharsalico bello non fuerit egressus

Fus quinque ulnas. Iam illud palam est,
 quod solus ex omnibus [universis] nullas
 exspiret auras. Ditionis Ægyptiæ esse in-
 cipit à Syene, in qua fines Æthiopum : &
 inde, usquedum mari intimatur, Nili no-
 men tenet. Inter omnia quæ Ægyptus ha-
 bet digna memoratu, præcipue bovem
 mirantur ; Apim vocant : hunc instar co-
 lunt numinis, insignem notæ albæ macu-
 la, quæ dextro ejus lateri ingentia, corni-
 culantis lunæ refert faciem. Statutum ævi
 spatium est : quod ut affuit, profundo sa-
 cri fontis immersus necatur : ne diem lon-
 gius trahat quam licebit. Mox alter, nec
 sine publico luctu, requiritur : quem re-
 pertum, centum antistites Memphim pro-
 sequuntur, ut incipiat sacris ibi initiatus,
 sacer fieri. delubra quibus succedit aut
 incubat, mystice thalamos nominant. Dat
 omnia manifestantia de futuris : illud ma-
 xime, si de consulentis manu cibum ca-
 piam. denique averfatus Germanici Cæsa-
 ris dextram, prodidit ingruentia, nec mul-
 to post Cæsar extinctus est. Pueri Apim
 gregatim sequuntur, & repente velut lym-
 phatici ventura præcinunt. bos illi foemi-
 na ostenditur in anno semel, & ipsa non
 absque certis insignibus : quæ ut inventa
 & oblata est, eadem die statim neci da-
 tur. Apis natalem Memphitici celebrant
 jactu

jactu aureæ pateræ, quam projiciunt in
 in Nili gurgitem. hæc solennitas per dies
 septem agitur: quibus diebus cum sacerdo-
 tibus quasdam Crocodili inducias habent,
 nec attrectant lavantes, verum octavo die
 ceremoniis jam peractis, velut reddita sæ-
 viendi licentia, solitam resumunt atroci-
 tatem. Crocodilus malum quadrupes &
 in terra & in flumine pariter valet. lin-
 guam non habet, maxillam movet supe-
 riorem: morsus ejus horribili tenacitate
 conveniunt, stipante se dentium serie pe-
 ctinatim. Plerumque ad viginti ulnas ma-
 gnitudinis coalescit. qualia anseres edit
 ova. metatur locum nido, naturali provi-
 dentia: nec alibi foetus premit quam quo
 crescentis Nili aquæ non possunt perveni-
 re. In partu fovendo mas & foemina vices
 servant. præter hiatum oris armatus est
 etiam unguium immanitate. noctibus in
 aqua degit, per diem humi acquiescit. cir-
 cundatur maxima cutis firmitate, in tan-
 tum ut ictus quovis tormento adactos
 o tergo repercutiat. Trochilos, avis par-
 vula est: ea, dum reduvias escarum affe-
 ctat, os belluæ hujusce paullatim scalpit,
 & sensim scalpturigine blandiente aditum
 sibi inusque fauces facit: quod Enhydus
 conspicatus, p alterum Ichneumonum ge-
 nus, penetrat belluam, populatisque vita-
 libus

libus, erosa exit alvo. Est & Delphinum genus in Nilo, quorum dorso serratas habent cristas. hi Delphines Crocodilos studio eliciunt ad natandum, demersique astu fraudulento tenera ventrium subternantes secant, & interimunt. Præterea habitant in insula Nili homines forma perexigui, q̄ sed audacia eousque præditi ut Crocodilis se offerant obvios. nam hæc monstra fugientes insequuntur, formidant resistentes. ergo capiuntur, subactique etiam intra aquas suas serviunt, & perdomiti metu, ita obsequuntur, ut immemores atrocitatis, victores suos inquitantes dorso vehant. Hanc ergo insulam & hanc gentem ubicumque indicio odoris persenserint, procul fugiunt. In aqua obtusius vident, in terra, acutissime. hyeme nullum cibum capiunt, quinetiam quatuor menses à cœptu brumæ inedia exigunt. Scinci quoque circa Nilum frequentissimi, Crocodilis quidem similes: sed modica forma & angusta, verum ad opem salutarem r̄ non qualibet necessarii. medentes quippe ex ipsis pocula inficiunt, quibus & stupor nervorum excitetur, & veneni vis extinguitur. Hippopotamus in eodem flumine ac solo nascitur, equino & dorso, & juba, & hinnitu, rostro resupino, unguis bifidis, aprugnis dentibus, cauda

358 C. IULII SOLINI
cauda tortuosa. Noctibus segetes depa-
scitur : ad quas pergit averfus astu dolo-
so, ut fallente vestigio, revertenti nullæ
ei insidiæ præparentur. Idem cum disten-
ditur nimia satietate, arundines recens cæ-
fas petit, per quas tamdiu obversatur quo-
ad stirpium acuta pedes vulnerent, ut pro-
fluvio sanguinis levetur sagina. plagam
deinde cœno oblinat, usquedum vulnus
conducatur in cicatricem. Hippopotamos
& Crocodilos primus Romam Marcus
Scaurus invexit. Circa easdem ripas ales
est Ibis. ea serpentum populatur ova, gra-
tissimamque ex his escam nidis suis de-
fert. sic rarefcunt proventus foetuum no-
xiorum. nec tamen aves istæ tantum in-
tra fines Ægyptiorum profunt. nam cum
Arabicæ paludes pennatorum anguium
mittunt examina, quorum tam citum vi-
rus est ut morsum ante mors quam dolor
insequatur, sagacitate, qua ad hoc valent,
aves excitatæ, in procinctum eunt univer-
sæ, & prius quam terminos patrios exter-
num malum vastet, in aëre occurrant ca-
tervis pestilentibus : ibi agmen devorant
universum. quo merito sacræ sunt & illæ-
sæ. Ore pariunt. nigras solum Pelusium
mittit, reliquâ pars candidas. De arboribus
quas sola fert Ægyptus, præcipua est ficus
Ægyptia, foliis moro comparanda, poma
non

non ramis tantum gestitans, sed & caudice. usque adeo foecunditatis suæ augusta est, ut uno anno septies fructum sufficiat : unde pomum decerpseris, alterum sine mora protuberat. Materia ejus in aquam missa subsidit: deinde cum diu defecerit in liquore, levior facta sustollitur : & versa vice (quod natura in alio ligni genere non recipit) fit humore sicca. Palma quoque Ægyptia dicenda res est. proprie Adipos vocatur, ut dici oportuit : eaque gustata arcet sitim. Odor ei idem qui & malis Cydoniis. sed demum sitim sedat, si prius quam maturuerit, decerpatur. nam si matura sumatur, sensum intercipit, gressum præpedit, linguam retardat: obsessisque officiiis mentis & corporis, simitatur vitium ebrietatis. Ægyptium limitem, quâ ad Deltæ cacumen tendit, incolunt populi, qui momentum quo reparari mundum ad motus ferunt annuos, hoc studio deprehendunt. Eligitur sacer lucus, & in quem compellunt animalia diversissimi generis : ea, ubi ad statutum modum cælestis & vertigo provec̄ta est, sensus suos significationibus produnt quibus possunt : alia ululant, alia mugiunt, quædam stridunt, & quædam rudent, nonnulla [simul] confugiunt ad volutabra. Hoc argumentum illis est magisterium ad indicium temporis

ris

ris deprehendendi. Ferunt iidem populi à primis sibi gentis suæ avis traditum, ubi nunc occasus est, quondam ibi ortum solis fuisse. Inter Ægyptias urbes numero portarum Thebæ nobiles, ad quas commercia Arabes undique [gentium] subvehunt. Hic regio Thebaica. Abydos, & ipsa nobilis olim Memnonis regia, nunc Osiridis fano exulta. Alexandriam & operis ipsius magnitudo & auctor Macedo nobilitant: quam metatus Dinocrates architectus, & secundum post conditorem inter memorabilia locum sortitus est. Conditam autem Alexandria est duodecima centesimaque Olympiade, L. Papirio SP. F. C. Pætilio C. F. consulibus, haut longe ab ostio Nili fluminis: quod Heracleoticon alii, alii Canopicon appellant. Est & Pharos, colonia à Cæsare dictatore deducta, ex qua facibus accensis nocturna dirigitur navigatio. nam Alexandria insidioso accessu aditur, & fallacibus vadis, cæco mari, tribusque tantum canalibus admittit navigantes, Tegamo, a* Posidonio, Tauro. Hinc igitur in portibus machinas ad prælucendi ministerium fabricatas, Pharos dicunt. Pyramides turtes sunt [in Ægypto,] fastigiatae ultra b* celsitudinem omnem quæ fieri manu possit: itaque mensuram umbrarum egressæ, nullas habent

bent umbras. Nunc ab Ægypto c* promovemus styllum.

IN CAP. XXXV.

a *Conjectant*] Vet. lib. coniciunt.

b *In Casariensi specu prorumpens*] In Lipsii libro est, In Cæsariense spatium prorumpens.

c *Magna longinquaque loca, cum primum occurrantibus*] Per magna & longinqua l. c. p. occurrentibus. ita vet. lib. habent.

d *A cataracte ultimo*] Vet. lib. habent, à cataracta ultima : quam ego lectionem non improbo : licet Plinius aliam approbare videatur.

e *Relicto tamen hoc pone se nomine*] In membranis etiam locus hic plane corruptus habetur, & sic corruptus ut pigeat ascribere. mihi videtur emendandum, Relicto tamen hoc priore suo nomine, quo loco Siris, &c.

f *Supero humore sublatum*] M. f. habent, Humore supero agitatam.

g *Quanto impensius*] Pro, quanto, vet. cod. quo. & post aliquot verba, eo excelsus sublimari in altitudinis vertices.

h *Sine certa legis disciplina*] Non legis, sed regi est in membranis. quid si lege & disciplina, scribas ?

i *Omnem excessus originem de sole fieri, primamque exultantiam tumoris concipi*] M. f. codices, omnem abscessus (vel excessus) originem de sole concipi, primosque fieri excessus tumoris.

k *Vbi ingressus Leonem, ortus Sirios excitavit, emissis omnibus cumulis, totam fluctuationem erumpere*] Hæc est vet. lib. lectio.

l *Argumentantes*] Membranz hoc non habent.

Q

m. l.

m *In Nili gurgitem*] Est in libro calamo exarato, in Nili statim gurgitem. censeo reponi debere, in Nili stativum gurgitem. Verum quare stativum? an quia Nili aqua perennis non sit? nequaquam: at quia tum temporis Nilus non manabat, sed stabat & quodammodo quiescebat. foret enim alioqui frigida admodum sententia. Stativas aquas perennibus opposuit Varro De admirandis ad Fundanium focerum, Secundo de stativis aquis: ut sunt lacus, & stagna, & putea, & maria.

n *Coalescit*] Cod. vet. evalescit.

o *Tergore repercutiat*] Habet vet. lib. tergo recipiat.

p *Alterum Ichneumonum genus*] Ista vet. lib. non continent.

q *Sed audacia eousque præditi*] Membranz, Sed audacia eousque pergit,

r *Non qualibet*] Ex vet. lib. auctoritate qui hæc alicujus impuri grammatici verba delebit, mea quidem sententia, optime faciet. Idem de sequentibus, & *stupor nervorum excitetur*, &c. statuo.

Aliquanto post, *Nam cum Arabica*] Pro cum vet. lib, quæcunque. forte, quodocunque.

s *Imitatur vitium ebrietatis*] Vet. liber, vitium facit ebrietatis.

t *In quem compellunt*] Legitur in eodem, in quo conseptant. & est Solinus is qui hujuscemodi vocabula non reformidet.

v *Vertigo proventa est*] Lib. vetus habet, pervenerit disciplinz.

x *Quadam rudunt*] Sic vet. lib. Vulgo rugiunt habetur.

y *Secundum post conditorem inter memorabilia locum*

locum secutus est] Brevius vet. lib. & magis ex more Solini, Alterum à conditore in memoria locum detinet.

z *Fallacibus vadis*] Vet. lib. undis.

a* *Posidonio*] Vet. lib. Postideo. Pintianus etiam testatur, in duobus apographis Plinianis sic legi.

b* *Celsitudinem*] M. s. excelsitatem.

c* *Promoveamus*] Idem, provehamus.

C A P. XXXVI.

De Arabia, & in ea thure & myrrha. De Phœnice ac Cinnamolgo avibus, deque Arabum moribus. De lapidum preciosorum generibus.

VLtra Pelusiacum ostium Arabia est, ad Rubrum pertingens mare, quod Erythræum ab Erythro rege, Persæ & Andromedæ filio, non solum à colore appellatum Varro dicit: qui affirmat in litore maris istius fontem esse, quem si oves biberint, mutant vellerum qualitatem, & antea candidæ amittant quod fuerant, usque ad haustum, ac furvo postmodum nigrescant colore. Rubri autem maris Arsinoë oppidum est. Verum hæc Arabia procedit adusque illam odoriferam & divitem terram, quam Carabanes & Scenitæ tenent, Arabes nobiles monte Casio: qui Scenitæ causas nominis inde

Q 2

ducunt.

ducunt, quod tentoriis succedunt, nec alias domos habent. ipsa autem tentoria cilicina sunt: ita nuncupant velamenta è caprarum pilis texta. Præterea carnibus suillis prorsus abstinent. sanè hoc animalis genus, si in vectum illò fuerit, moritur ilico. Hanc Arabiam Græci *Εὐδαίμων*, nostri Beatam nominaverunt. Habitatur colle manu facto inter flumen Tigrin & flumen Eulæum: quod ortum à Medis, tam puro fluore inclytum est ut inde omnes reges non alias quam ejus aquas bibant. *Εὐδαίμων* non frustra cognominatam hinc capeffas, quod præter odores, quos creat plurimos, sola thus mittit: nec tamen universa. nam in medio ejus sunt Atramitæ, pagus Sabæorum, à quo octo mansionibus regio thurifera determinatur. Arabia appellata est, id èst sacra. hoc enim significari interpretantur. Virgulta hæc non sunt publica, sed (quod inter barbaros novum) in jus posteriorum per successiones transeunt familiarum. ergo quicumq; dominatum istius tenent nemoris, Arabicè sacri vocantur. Iidem illi cum lucos istos vel metunt vel incidunt, non funeribus intersunt, nō congressionibus scæminarum polluuntur. Hanc arborem prius quam penitus fides proderet, alii lentisco, & alii mage terebintho comparabant: usquedum

quedum libris, quos Iuba rex scripsit ad Cæsarem Augusti filium, palam fieret, intorto eam esse vimine, ramis ad aceris qualitatem, amygdalæ modo succum fundere, incidi ortu Canis flagrantissimis solibus. In iisdem saltibus myrrha provenit: cujus radices ut vitium rastris proficiunt, ablaqueationibus gaudent. nudatæ, pinguiore fluunt lacryma. sponte manans pretiosior ex ea sudor est: elicitus corticis vulnere, vilior judicatur. *b* Codex in vertiginem flexus, & spinis hispidus: folium licet crispus, olivæ tamen simile. Maxima altitudo extollitur ad quinque cubita proceritatis. Arabes sarmentis ejus ignes foveant: quorum fumo satis noxio, nisi odore cremati storacis occurrant, plerumq; insanabiles morbos contrahunt. Apud eosdem nascitur avis Phoenix, aquilæ magnitudine, capite honorato, in conum plumis extantibus, cristatis faucibus, circa collum fulgore aureo, postera parte purpureus, absq; cauda, in qua roseis pennis cæruleus interscribitur nitor. Probatum est *c* quadraginta & quingentis cum durare annis. Rogos suos struit Cinnamis, quos prope Panchaiam concinnat, in Solis urbem strue altaribus superposita. Cum hujus vita magni anni fieri conversionem, & rata fides est inter auctores: quamvis plurimi

Q3

eorum

eorum magnum annum non e quingentis
 & quadraginta, sed duodecim millibus
 noningentis quinquagintaquatuor annis
 constare dicant. Quintio itaque Plau-
 tio, & Sexto Papinio, consulibus, Ægy-
 ptum Phœnix involavit, captusque an-
 no octingentesimo urbis conditæ, jussu
 Claudii principis in comitio publicatus
 est. quod gestum; præter censuram quæ
 manet, actis etiam urbis continetur. Cin-
 namolgius perinde Arabiæ avis in excel-
 lentissimis lucis texit nidos è fruticibus
 cinnamorum: ad quos quoniam non est
 pervenire propter ramorum altitudinem
 & fragilitatem, accolæ illas congeries
 plumbatis petunt jaculis, dejectasque pre-
 tiis vendunt amplioribus, quod hoc cin-
 namum magis quam aliud mercatores
 probent. Arabes longe lateque diffusi, di-
 versis & moribus vivunt & cultibus. Plu-
 rimis crines intonsi, mitrata capita, redi-
 mitu pari, rafa in cutem barba. Commer-
 ciis student, aliena non emunt, vendunt
 sua: quippe & silvis & mari divites. Um-
 bræ quæ nobis dextræ sunt, illis sinistra.
 Pars eorum, quibus asper est victus, an-
 gues edunt, nulla [illis] vel animi vel cor-
 poris cura: ac propterea ἀφροφάρυγι nomi-
 nantur. Ex istius litoris sinu, Polycrati regi
 advecta Sardonyx gemma, prima in orbe
 nostra

nostro luxuriæ excitavit facem. nec multum de ea differendum puto, adeo Sardonyx in omnium venit notitiam. Superficies ejus probatur, si meracius rubeat: arguitur, si fuerit sæculentior, si mediætas, circuitur limite candicante. Optima est, si nec colorem suum spargat in proximum, nec ipse ex altero mutuetur. reliqua nigro finiuntur. quod si transluceat, vitio vertitur: si perspicuitatem arceat, proficit ad decorem. Et Molochiten Arabs invenit, virentem crassius quam Smaragdus, contra infantium pericula ingenita vi resistantem. Invenit & Iridem in mari Rubro, sicut crystallum sexangulatam: quæ radiis ic̄ta solis, rutilo aëris percussu, cælestis arcus ex sese jactit speciem. Androdamantem iidem legunt Arabes, nitoris argentei, lateribus æqualiter quadris: quem de Adamante non nihil mutuum putes. Datum illi nomen ex eo censent, quod animorum calentium mollit impetus, & tumentes refrænât iras. Pæderotem etiam Arabicum inde sumimus. Arabica aspectu eburnea est, radii abnuit. contra nervorū molestias prodest habentibus. In Pæderote congruit quicquid extimium est, quadam decoris prærogativa: crystallinum lucet, rubet purpuram, in orarū extimis corona crocea velut è liquido

renitente. Hac suavitate oculos adfcicit, visum illicit, detinet intuentes : hac etiam gratia Indis placet. Hoc Arabiae fat est. [hinc] ad Pelusium repatriemus.

IN CAP XXXVI.

a *Alii terebintho*] Vet. lib. mage, interferit.

b *Cortex in vertiginem*] In vet. lib. sincera lectio invenitur. nam continet codex pro cortex. cujus lectionis bonitatem Plinius docet, dum secutus Theophrastum, myrrhae caudicem durum & intortum attribuit.

c *Quadragesima & quingentis*] Vet. lib. quingentis & sexaginta. certum est errorem ortum ex confusione, XL, & LX. De Phoenicis aetate, quot capita, tot sententiae sunt.

d *Rara fides est inter auctores*] Unus lib. scriptus, Rara fides est inter auctores.

e *Quingentis & quadragesima*] Rursus vet. liber, & LX. Simile observavit hac ipsa de re in Plinio Ferdinan. Pintianus. Exemplar, inquit, Salman-ticense D. LX, Toletanum, D. XL.

f *Aliena non emunt*] Vet. liber, Non appetunt. Quod paulo post est, *Notitiam*, continetur in vet. lib. conscientiam.

CAP. XXXVII.

De Casio monte. de Pompeii Magni sepulcro. Deque Ioppe oppido.

A Pelusio Casius mons est, & delubrum Iovis Casii, atque ita Ostracinae

cinæ locus Pompeii Magni sepulero inclytus. Idumæa inde incipit, palmis optima. Deinde Ioppe, oppidum antiquissimum orbe toto, utpote ante inundationem terrarum conditum. id oppidum saxum ostentat, quod vinculorum Andromedæ vestigia adhuc retinet. quam expositam belluæ non irritus rumor circumtulit. quippe ossa monstri illius M. Scaurus, inter alia miracula, in ædilitate sua, Romæ publicavit. Annalibus nota res est. mensuræ quoque veracibus libris continentur: scilicet quod costarum longitudo excesserit pedes quadraginta, excelsitas, elephantis fuerit Indicis eminentior: porro verticuli spinæ ipsius, latitudine semipedem sint supergressi.

C A P. XXXVIII.

De Iudæa, in ea de fluminibus, et lacubus. De Balsamo. De Sodomo et Gomorrho. De Essenis gentibus.

IUDÆA illustris est aquis: sed natura non eadem aquarum omnium. Iordanis amnis eximie suavitatis, a Paniade fonte demissus, regiones præterfluit amoenissimas: mox in Asphaltiten lacum mersus, stagno corrumpitur. qui Asphaltites gignit bitumen: animal non habet: nihil

Q

in co

in eo immergi potest : tauri etiam camelique impune ibi fluitant. Est & lacus Genesara, extensus passuum sedecim millibus, *b* circumseptus urbibus plurimis & celebribus, ipse par optimis. Sed lacus Tiberiadis his omnibus anteponitur, salubris ingenuo haustu, & ad sanitatem usu efficaci. Iudææ caput fuit Hierosolyma, sed excisa est. Successit Hiericus : & hæc desit [*c* caput esse,] Artaxerxis bello subacta. Callirhoë Hierosolymis proximus fons, calore medico probatissimus, & ex ipso aquarum præconio sic vocatus est. In hac terra [*tantum*] Balsamum nascitur, quæ silva intra terminos viginti jugerum usque ad victoriam nostram fuit. at cum Iudæa potiti sumus, ita luci illi propagati sunt, ut jam nobis latissimi colles sudent balsama. Similes vitibus stirpes habent, malleolis digeruntur : *d* rastrois nitescunt, aquis gaudent, amant amputari, tenacibus foliis sempiterno inumbriantur. Lignum caudicis atrectatum ferro, sine mora emoritur : eapropter aut vitro, aut cultellulis osscis, sed in solo cortice, artificii plaga vulneratur : è qua eximiæ suavitatis gutta manat. Post lacrymam secundum in pretiis locum poma obtinent, cortex tertium, ultimus honos ligno. Longo ab Hierosolymis recessu tristis sinus panditur,

III,

tur, quem de cælo tactum testatur humus nigra, & in cinerem soluta. Duo ibi oppida, e Sodomum nominatum alterum, alterum Gomorrhum. apud quæ pomum gignitur, quod habeat speciem licet maturitatis, mandi tamen non potest. Nam fuliginem intrinsecus favillaceam ambitio tantum extimæ cutis cohibet: quæ [vel] levi tactu pressa, fumum exhalat, & fathiscit in vagum pulverem. Interiora Iudææ quæ occidentem contuentur, Essæni tenent, qui præditi memorabili disciplina, recesserunt à ritu gentium universarum, majestatis (ut reor) providentia ad hunc morem destinati. Nullæ ibi fœminæ. Venerere se penitus abdicarunt. pecuniam nesciunt. palmis victitant. nemo ibi nascitur, nec tamen deficit hominum multitudo. locus ipse addictus pudicitiaë est: ad quem plurimi licet undique gentium properent, nullus admittitur, nisi quem castitatis fides & innocentiaë meritum prosequatur. Nam qui reus est vel levis culpæ, quamvis summa ope adipisci ingressum velit, divinitus summovertur. ita per immensum spatiû sæculorum (incredibile dictu) æterna gens est, cessantibus puerperiis. g Engadda oppidum infra Essænos fuit, sed excisum est: verum inclytis nemoribus adhuc durat decus: lucisque palmarum

372 C. IULII SOLINI
marum eminentissimis, nihil vel ævo vel
bello derogatum. Iudææ terminus Massa-
da castellum.

IN CAP. XXXVIII.

a *Peneade*] Vet. lib. Panniade, sed abundat
uno n. Stephani epit. ἔστι ἡ κ) Πάνιον ἀσκήλιον
Παλαιστίνης, ἀφ' οὗ ἐκρεῖ ὁ ποταμὸς Ἰερουσαλήμ.
cujus auctoritatem qui contemnet, discat idem
tradi ab Egesippo, gravissimo Iudaicarum rerum
scriptore, lib. 1, De excidio urbis Hierosolymi-
tanæ.

b *Circumseptus*] M. s. Circumfessus.

c *Caput esse*] Ex m. s. lubens hoc tanquam
glossam rejicerem.

d *Rastris aratoris nitescunt*] Ita vet. lib. excusi
vero non habent aratoris: neque Plinius vocem
illam agnoscit: neque arbitror Catonis scirpicu-
las falces indicari.

e *Sodomum nominatum alterum*] Vet. lib. unum
Sodomum nominatum.

f *Nisi quem*] Vox, quem, perperam à quibus-
dam libris abest. Philo Iudæus, in lib. Π:ει ἔ
πάντα ἀσθ' αἰὼν εἶναι ἐλεύθερον, non commemo-
rat eadem quæ noster: verum tantum horum so-
dalitia peregrinis etiam patere, dummodo suo
more vivant.

g *Engadda*] Vet. lib. dicitur Engaddi, Ptolem.
Ε' ηζαδδα.

C A P.

C A P. XXXIX.

De Scythopoli oppido, & monte Casio.

TRANSEO DAMASCVM, Philadelphiam, Raphanam. Scythopolis primos incolas & auctorem dabo. Liber pater cum humo nutricem tradidisset, condidit hoc oppidum, ut sepulturæ titulum etiam urbis mœnibus ampliaret. Incolæ deerant: è comitibus suis Scythas delegit, quos ut animo firmaret ad promptam resistendi violentiam, præmium loci nomen dedit. In Seleucia alter Casius mons est Antiochiæ propinquus: cujus è vertice vigilia adhuc quarta conspicitur globus solis, & brevi corporis circumactu, radiis caliginem dissipantibus, illinc nox, hinc dies cernitur. Talis è Casio specula est ut lucem prius videas quam aspicietur dies.

C A P. XL.

De Euphrate & Tigride fluminibus, deque variis gemmarum generibus.

EVPHRATEN major fundit Armenia, ortum supra Zimaram, sub radicibus montis quem Capoten accolæ nominant, Scythis proximum. Hic receptis in se aliquot annibus convalescit: & stipatus conyenis aquis, luctatur cum Tauri montis

tis

tis objectu, quem apud *a* Eligeam scindit,
 resistat licet XII. M. passuum latitudine :
 longisque excursibus, dextra Comage-
 nem, Arabiam læva relinquit. deinde
 prælabens plurimas gentes, Babyloniam
 quondam Chaldæorum caput, dividit.
 Mesopotamiam opimat annuæ inun-
 dationis excessibus adinstar Ægyptii a-
 mnis *b* terris superfusus, inuenta soli foe-
 cunditate. Iisdem ferme temporibus, qui-
 bus Nilus, exit, sole scilicet in parte Can-
 cri vicesima constituto. Tenuatur cum
 jam Leone decurso, ad extima Virginis
 curricula facit transitum. quod Gnomo-
 nici similibus parallelis accidere conten-
 dunt, quos pares & cæli & terrarum posi-
 tione æqualitas facit normalis lineæ. Vn-
 de apparet ista duo flumina, ad modulum
 ejusdem perpendiculi constituta, licet è
 diversis manent plagis, easdem incremen-
 ti causas habere. De Tigride quoque hoc
 loco dicere par est. In Armeniæ majoris
 regione caput tollit, mire quam lucido
 conspicuoque fonte, in loco haut edito,
 qui Elongosine nominatur. nec [tamen]
 ab exordio statim notus est. Primum pi-
 gre fluit, non cum suo nomine : at cum
 fines Medorum inuenta est, Tigris dici-
 tur. ita enim Medi nominant sagittam.
 Influit in *c* Arethissam lacum, omnia pon-
 dera

dera sustinentem : cujus pisces numquam se alveo Tigridis immiscent , sicut nec amnici pisces in stagnum transeunt Arthissæ , per quem dissimilis colore & volucris meat cursu. Mox Tauro resistente in profundum specum mergitur : quem subterlabens , in altero ejus latere apud Zoroandam emicat, ulvas & purgamenta plurima secum trahens : deinde identidem absconditur, rursusque redditur. A diabonos Arabasque præterfluit : Mesopotamiam amplectitur : omnem nobilissimum Choasphem accipit : Euphratem desert in sinum Persicum. Quæcumque Euphratem bibunt gentes , diverso nitent lapide. Zmilaces in ipso Euphratis alveo legitur, gemma ad imaginem marmoris Proconnesii : nisi quod in medio d' umbilico lapidis istius glaucum , velut oculi pupilla , internitet. Sagda à Chaldæis ad nos usque profluit, haut facilis repertu, nisi (ut perhibent) ipsa capessendam se daret. namque ingenita spiritus efficacia supermeantes naves è profundo petit , & carinis ita tenaciter adcorporatur, ut, nisi abrasa parte ligni , ægre separetur. Ea Sagda apud Chaldæos, propter effectus quos ex ea sciunt, habetur loco principe : ceteris propter gratiam magis placet, jucundissime virens. Myrrhites Parthis familiaris est.

hunc

hunc si visu æstimes, myrrhæ color est, & non habet quod afficiat e aspectum : si penitus explores, & attritu incites ad calorem, spirat nardi suavitatem. In Perside lapidum tanta copia est, tantaque diversitas, ut longum pene sit ipsis vocabulis immorari. Mithridax, sole percussa, coloribus micat variis. *f* Tecolithos nucleo olivæ similis, spernitur cum videtur, sed remediis bonus, vincit aliorum pulcritudinem. solutus quippe & haustus, pulsus calculis, renum dolores ac vesicæ levat. Amochrysos, arenis auro intermixtis, nunc bractearum nunc pulveris habet quadulas. Aëtites, & fulvus est, & tereti positione, alterum lapidem intrinsecus cohibens : cujus crepitu sonorus est, cum movetur : quamlibet tinnitum illum, non intemum scrupulum facere, sed spiritum, scientissimi dicant. hunc Aëtitem Zoroastres præfert omnibus, maximamque illi tribuit potestatem. Invenitur aut in nidis aquilæ, aut in litoribus Oceani : in Perside tamen plurimus. *g* Subnexus spem uteri defendit à fluxibus abortivis. Pyrrhites fulvus est, tenerique se vehementius non permittit : ac si quando artiore manu premitur, digitos adurit. Chalazias grandinis & candorem præfert & figuram, duritia robustissima & invicta. Echites vipers

reas

reas habet maculas. Dionysias fuscus est, rubentibus notis sparsus. idem si aquæ mixtus conteratur, vinum fragrat, & quod in illo odore mirificum est, ebrietati resistit. Glossopetra deficientibus lunis cælo cadit, linguæ similis humanæ, non modicæ (ut magi ferunt) potestatis, qui ex ea lunares motus excitari putant. Solis gemma percandida est ad speciem fulgidi syderis, rutilosque ex sese jacet radios. Veneris crinis nitet nigro, internis ductibus ostentans ruforum crinium similitudinem. Selenites translucet fulgore candido melleoque, continens lunæ imaginem: quem, juxta cursum astri ipsius, perhibent diebus singulis vel minui vel augeri. Meconites papavera exprimit. Myrmecites reptantis formicæ effigie notatur. Chalcophthongos resonat ut pulsata æra: pudice habitus, servat vocis claritatem. Siderites à contemplatione ferri nihil dissonat, verum maleficus, quoquo inferatur, discordias excitar. Phlogites ostentat intra se quasi flammam æstuantes. Anthracias coruscat velut scintillantibus stellis. Enydros exudat, ut clausam in eo putes fontanam scaturiginem.

IN CAP. XL.

a *Eligeam*] *Elegeam*, vet. cod. *elegiam*, Plinius.

b *Terris supersusus*] In vet. lib. habetur, *terras*

contegens.

c *Are-*

c *Arethysam*] Plinius, *Arethysam. vet. lib. Arethysam.*

d *Vmbilico*] *Vet. lib. umbunculo. Idem, pro. Ad nos usque profluit, habet Ad nos fluxit.*

e *Aspectum*] *Non est hoc in lib. antiquo.*

f *Tecolithos*] *Vet. lib. Tegolitus, male: idque Albertum fefellit, qui cum vitioso, ut apparet, exemplari sit usus, totiens tam acerbe à Camerte perstringi non debebat.*

g *Subnexus spem uteri defendit à stuctibus abortivis*] *In vet. lib. hæc minime continentur.*

C A P. XLI.

De Cilicia, & antro corycio. Deque monte Tawro.

CILICIAM, de qua agitur, si ut nunc est loquamur, derogasse videbimur fidei vetustatis: si terminos sequimur quos habuit olim, absonum est à contemplatione rerum præsentium. Ergo inter utramque culpam factu optimum est, amborum temporum statum persequi. Cilicia antea usque ad Pelusium Ægypti pertinebat, Lydiis, Medis, Armeniis, Pamphylia, Cappadocia, sub imperio Cilicum constitutis: mox ab Assyriis subacta, in breviorum modum scripta est. Plurima jacet campo, a sinu lato recipiens Issicum mare, à tergo montium Tauri & Amani jugis clausa. A Cilice nomen trahit, quem

etas

ætas pristina penè ultra ævum memoriæ abscondit. Hunc ajunt Phœnice ortum, qui antiquior Iove de primis terræ alumnis habetur. Matrem urbium habet Tarson : quam Danaës proles nobilissima Perseus locavit. Hanc urbem interfecat Cydnus amnis. hunc Cydnum alii præcipitari Tauro, alii derivari ex alveo Choaspis tradiderunt. qui Choaspes ita dulcis est, ut Persici reges, quamdiu intra ripas Persidis fluit, solis sibi ex eo pocula vendicant, & cum eundem foret peregre, aquas ejus secum vectitarint. Ex illo parente Cydnus miram trahit suavitatem. Quicquid candidum est, Cydnum gentili lingua Syri dicunt : unde amni huic nomen datum. Tumet vere cum nives solvuntur, reliqua [parte] anni tenuis est & quietus. Circa Corycum Ciliciæ crocum plurimum optimumq; det licet Sicilia, det Cyrena, det & Lycia, hoc primum est: spirat fragrantius, colore plus aureo est: succi ope citius proficit ad medelam. Ibi Corycus oppidum est, & specus qui montem impositum mari à summo cavat vertice, patulus hiatu amplissimo. nam dejectis lateribus in terræ profundum, nemoroso orbe amplectitur mediam inanitatem : virens introrsus, lucis pendentibus. Descensus in eum per duo millia & quingenta passus,

passus, non sine largo die, hinc inde fontium assidua scaturigine. ubi perventum ad ima primi sinus, alter rursus specus panditur. quod antrum latis primum patet faucibus, postmodum in processu per angustias obscuratur. In eo sacrum est Iovis fanum, in cuius recessu intimo Typhonis gigantis cubile positum *b* accolæ credunt. *c* Soloë antiquum oppidum Ciliciæ fuit, patria Chryssippi Stoicæ sapientiæ potentissimi: quod à Tigraue Armenio subactum, *d* & diu post, Pompeiopolim, devictis Cilicibus, Cn. Magnus cognominavit. Mons Taurus ab Indico primum mari surgit: deinde à scopulis Chelidoniis, inter Ægyptium & Pamphylium pelagus, objectus septentrioni dextro latere, lævo meridianæ plagæ, occidenti obversus fronte profusa. Palam est terras eum continuare voluisse penetrato mari, nisi profundis resistantibus ostendere radices suas vetaretur. *f* Denique qui periclitantur naturas locorum, tentasse eum omnes exitus promontoriis experiuntur. probant enim quod quoquo versus mari alluitur, procedit in prominentias: sed modo intercluditur Phœnicio, modo Pontico sinu, interdum Caspio vel Hyrcano: quibus renitentibus subinde fractus; contra Mæoticum lacum flectitur: multique

tisque difficultatibus fatigatus, Rhiphæis se jugis annectit, pro gentium ac linguarum varietate plurifariam nominatus. apud Indos Imaus, mox Paropamisus, Choatras apud Parthos, post Niphates, inde Taurus: g atque, ubi in excelsissimam confurgit sublimitatem, Caucasus. Inter ea etiam à populis appellationem trahit. à dextro latere Caspius dicitur, vel Hyrtanus, à lævo Amasonicus, Moschicus, Scythicus. ad hæc vocabula habet alia multa. Vbi dehiscit hiucis jugis, facit portas, quarum primæ sunt Armeniæ, tum Caspiæ, post Ciliciæ. In Græciam verticem exerit, ubi Ceraunius prædicatur. à Ciliciæ finibus h Asiaticum limitem dispescit. i quantum meridiem videt, sole inæstuat: quicquid septentrioni oppositum est, vento tunditur & pruina. k quod silvestre est, efferatur plurimis bestiis & leonibus immanissimis.

IN CAP. XLI.

a *Sinu lato recipiens*] Vet. cod. habent, simul recipiens.

b *Accolæ credunt*] Vet. lib. Qui volunt credunt, Sed unde tanta diversitas? an quia in quibusdam libris fuerit, qui colunt?

c *Solæ*] Ita Plinius & Stephanus. Strabo etiam, magnus auctor, lib. xi v. cum scripsisset, *μῆδ* *Ἰ*

Δαίμων

Δαίμων Σόλοι, πόλις ἀξιόλοσος, paulo inferius subjungit, γνήσιασι δ' ἄνδρες ἐνθάδ' τῶν ὀνομασῶν, Χρύσιππὸς τε ὁ Στωϊκὸς φιλόσοφος, περὸς ἃν Ταρσεῖως ἐκείθεν μεθικήσαντος, καὶ Φιλήμων, &c.

d *Ei diu possit*] Vet. codex habet, diu solum: atque ita credo Solinum scripsisse. Solum autem, hoc est desolatum. nam Strabo hominibus exhaustum fuisse testatur. De eadem enim sunt hæc, εἰς ταύτην λειπυδρήσασιν Πομπηῖος Μάγνητος κατὰ κισι τὸς περιγενομένους τῶν προφῶν, καὶ μάλιστα ἔγνω σωτηρίας καὶ σωτηρίας τοῖς ἀξίους καὶ μετωνόμασε Πομπηῖος ἔπολις.

e *Extendere radices*] Ostendere est in vet. lib. Sensus est, Taurum radices suas in mare extendisse: sed propter nimiam fluctuum copiam & altitudinem, eruere illas atque in lucem proferre non posse.

f *Denique qui ratiocinantur de naturis locorum, tentasse eum omnes exitus, promontoriis probant. Nam quoquoersum mari alluitur, procedit, &c.*] Antiquus codex Iusti Lipsii, viri humanissimi doctissimique, aliam lectionem offert, hanc: Denique qui periclitantur naturas locorum, tentasse illum omnes exitus promontoriis experiuntur. Probant enim quod quoquoersum mari abluitur, procedit, &c. Quam ceteri libri scripti, licet mendosi sint, satis tamen ut eam amplectamur, confirmant.

g *Atque ubi in excelsissimam consurgit sublimitatem*] Hoc ex veteri libro reposui.

h *Africum limitem despicit*] Membranzæ, Asiaticum limitem dispescit. quibus assentior.

i *Quam-*

i *Quantum meridiem videt, sole inæstuat*] Vet. lib. *Quantus meridiem videtur, solem dividit in æstu: verum nihil muto.*

k *Quod silvestre est efferatur plurimis bestiis*] Quo silvestris est, efferatur multis bestiis, habet vet. cod.

C A P. XLII.

De Lycia, & Chimæra monstri fabula.

QUOD in Campania Vesuvius, in Sicilia Ætna, hoc in Lycia mons Chimæra est. Hic mons nocturnis æstibus fumidum exhalat. unde fabula triformis monstri in vulgum data est, quod Chimæram animal putaverunt. Et quoniam natura ibidem subest ignea, Vulcano urbem proximam Lycii dicarunt, quam de vocabulo sui nominis, Hephæstiam vocant. Olympus quoque, inter alia ibi oppidum fuit nobile, sed intercidit: nunc castellum est, infra quod aquæ regię ob insigne floris spectaculo sunt visentibus.

C A P.

C A P. XLIII.

*De Asia minori. De Ephesiæ**Diane templo. De Alexandri Magni ortu.**De inclytis Asia scriptoribus. De Phrygia.**De Bonaso quadrupede. De Homeri**Hesiodi temporibus. De Memnoniis**avibus. De Chamaleonte fera. De**Ciconiis. Deque Galatarum**origine.*

S Equitur Asia : sed non eam Asiam loquor quæ in tertio orbis divortio terminos amnes habet , ab Ægyptio mari Nilum , à Mæotico lacu Tanaim : verum eam quæ à Telmesso Lyciæ incipit , unde etiam Carpathius auspiciatur sinus. Eam igitur Asiam ab oriente Lycia includit & Phrygia , ab occidente , Ægæa litora , à meridie , mare Ægyptium , Paphlagonia , à septentrione. Ephesus in ea urbs clarissima est. Epheso decus templum Dianæ , Amazonum fabrica adeo magnificum ut Xerxes cum omnia Asiatica templa igni daret , huic uni pepercerit : sed hæc Xerxis clementia sacras ædes non diu à malo vindicavit. namque Herostratus , ut nomen memoria sceleris extenderet , incendium nobilis fabricæ manu sua struxit : sicut ipse fassus est , voto adipiscendæ famæ

famæ latioris. Notatur ergo a eadem die
 conflagravisse templum Ephesi qua Ale-
 xander Magnus Pellæ natus est, qui ori-
 tur (ut Nepos edidit) Marco Fabio Am-
 busto, T. Quinctio Capitolino, consuli-
 bus, post Romam conditâ anno trecente-
 simo nonagesimonono. Id[templum cum
 postmodum ad cultum augustiorem E-
 phesii reformarent, faber operi Dinocrates
 præfuit: quem Dinocratem Alexand. jussu
 Alexandriam jam in Ægypto metatum, su-
 pra exposuimus. Nusquam autē toto orbe
 tam assiduos terræ motus, & tam crebras
 urbium demersiones, quam in Asia esse,
 cladibus Asiaticis patuit, cum, Tyberio
 principe, urbes duodecim simul una rui-
 na ceciderint. Ingenia Asiatica inclyta per-
 gentes fuere: poetæ, Anacreon, inde Mi-
 mnermus & Antimachus, deinde Hippo-
 nax, deinde Alcæus: inter quos etiam
 Sapphō mulier. at historiæ conditores,
 Xanthus, Hecatæus, Herodotus: cum qui-
 bus Ephorus & Theopompus. nam de se-
 ptem sapientia præditis, Bias, Thales, Pit-
 tacus, Cleanthes Stoicæ sectæ eminentis-
 simus, Anaxagoras b naturæ indagator:
 Heraclitus etiam subtilioris doctrinæ ar-
 canis immoratus. Asiam excipit Phrygia,
 in qua Celænæ, quæ antiquato priore no-
 mine in Apamæam transiere, oppidum à
 R rege

rege Seleuco postmodum constitutum. Illic Marfyas ortus, illic & sepultus. unde qui proximat fluvius, Marfyas dicitur. Nam sacrilegi certaminis factum, & audaces in deum tibias, testatur non procul [cum fonte] vallis, quæ eventum gestæ rei signat, & ab Apamæa decem millibus passuum separata, Aulocrene usque adhuc dicitur. Ex arce huiusce oppidi Mæander amnis caput tollit, qui recurrentibus ripis flexuosus inter Cariam & Ioniam præcipitatur in sinum qui Miletum dividit & Prienem. Ipsa Phrygia Troadi superjecta est, aquilonia parte Galatiæ collimitata, meridiana, Lycaoniæ, Pisidiæ Mygdoniæque contermina. eadem ab oriente vicina Lydiæ, à septentrione, Mysiæ, Cariæ: à parte qua dies medius, mons Lydiæ Tmolus croco florentissimus: amnis Pactolus, quem aurato fluore inclytum, aliter *Χρυσοπέδιον* vocant. In his locis animal nascitur quod c Bonasum dicunt, cui taurinum caput, ac deinceps corpus omne: tantum juba equina: cornua autem ita multiplici flexu in se recurrentia, ut siquis in ea offendat, non vulneretur. sed quicquid præfidii monstro illi frons negat, alvus sufficit. nam cum in fugam vertitur, proluvie citi ventris finum egerit per longitudinem trium jugerum, cuius ardor quicquid atti-

atti-

attigerit, amburit: ita egerie noxia fum-
 movet insequentes. Miletos Ioniæ caput,
 Cadmi quondam domus, sed ejus qui pri-
 mus invenit prosæ orationis disciplinam.
 Non longe Epheso Colophon civitas, no-
 bilis oraculo Clarii Apollinis. Unde haut
 proculd Mimas mons surgit, cujus verti-
 ces de nubibus supervolantibus futuræ
 tempestatis significant qualitatem. Caput
 Mæoniæ Sipylus excipit, Tantalus antea
 dicta, & in illam vocabuli memoriam, or-
 bitatibus data Niobe. Smyrnam Melas
 circumfluit. inter flumina Asiatica facile
 præcipuus amnis. Smyrnæos vero cam-
 pos fluvius Hermus secat, qui ortus Do-
 rylao Phrygiæ, Phrygiam scindit à Caria.
 hunc quoque Hermon fluctibus aureis æ-
 stuasse antiquitas credidit. Smyrna, unde
 præcipuè nitet, Homero vati patria exsti-
 tit: qui post Ilium captum anno ducente-
 simo septuagesimosecundo humanis re-
 bus excessit, Agrippa Silvio, Tiberini fi-
 lio, Albæ regnante, anno ante urbem con-
 ditam centesimo sexagesimo. inter quem
 & Hesiodum poëtam, qui in auspiciis O-
 lympiadis primæ obiit, centum triginta-
 octo anni interfuerunt. In Rhetæo litore
 Athenienses & Mitylenæi ad tumulum du-
 cis Thessali, Achilleon oppidum condi-
 derunt, quod propemodum interiit. De in-

de interpositis quadraginta ferme stadiis, in altero cornu ejusdem litoris, ob honorem Salaminii Ajacis, alterum oppidum, cui Æantio datum nomen, Rhodii exstruxerunt. At juxta Ilium Memnonis stat sepulcrum: ad quod sempiterno ex Æthiopia catervatim aves advolant, quas Ilienses Memnonias vocant. e Cremutius auctor est, has easdem anno quinto in Æthiopia catervatim coire, & undique versum quousquam gentium sint, ad regiam Memnonis convenire. Mediterranea, quæ sunt supra Troadis partem, Teutrania tenet regio, quæ prima Mysorum fuit patria. Perfunditur Teutrania Caico flumine. Per omnem Asiam Chamæleon plurimus, animal quadrupes: facie qua laceratæ. nisi crura recta & longiora ventri jungerentur: proluxa cauda, eademque in vertiginem torta: hamati ungues subtili aduncitate: incessus piger, & ferè idem qui testudinum motus: corpus asperum, cutis, qualem in Crocodilis deprehendimus: subducti oculi: & recessu concavo introrsum recepti, quos numquam nictatione obnubit. visum denique non circumlatis pupulis, sed obtutu rigidi orbis intentat, hiatus ejus æternus, ac sine ullius usus ministerio: quippe cum neque cibum capiat, neque potu alatur, nec alimen-

nimento alio quam haustu aëris vivat. Color varius & in momento mutabilis, ita ut eucunque rei se conjunxerit, concolor ei fiat. Colores duo sunt quos fingere non valet, rubrus & candidus: cæteros facile mentitur. Corpus penè sine carne, vitalia sine liene: nec nisi in corculo paxillum sanguinis deprehenditur. Latet hyeme, producitur vere. Impetibilis est coraci, à quo cum interfectus est, victorem suum perimit interemptus. nam si vel modicum ales ex eo ederit, [illico] moritur: sed corax habet præsidium ad medelam, natura manum porrigente. nam cum afflictum se intelligit, sumptà fronde laurea recuperat sanitatem. Pythonis Come est in Asia, locus in campis patentibus, ubi primo adventus sui tempore ciconiæ advolant, & eam quæ ultima advenerit, lancinant universæ. Aves istas ferunt linguas non habere, verum sonum quo crepitantis potius quam vocis esse. Eximia illis inest pietas. etenim quantum temporis impenderint foetibus educandis, tantum & ipsæ à pullis suis invicem aluntur. ita enim impense nidos fovent ut incubitus assiduitate plumas exuant. Noceri eis, omnibus quidem locis nefas ducunt, sed in Thessalia vel maxime, ubi serpentium im-

390 C. IULII SOLINI
manis copia est, quos dum escandi gratia
insectantur, regionibus Thessalicis pluri-
mum mali detrahunt. Galatiam primis sæ-
culis priscae Gallorum gentes occupave-
runt, *f* Tolistobogi, & Voturi, & *g* Am-
biani: quæ vocabula adhuc permanent:
quamvis Galatia unde dicta sit, ipso sonat
nomine.

IN CAP. XLIII.

a Eadem die conflagravisse templum Ephesi, &c.]
Camers præter vet. lib. auctoritatem putat legen-
dum Eadem nocte, quod M. Tullius I, De divi-
natione, & II, De natura deorum, nocte Alexan-
drum genitum referat: quam emendationem sine
ullo sane dispendio potuit omisisse. est enim ita
ridicula ut eam si Crassus legisset, idem fuerit fa-
cturus quod cum asinum carduos depascentem
vidit. Compulit autem virum bonum in hunc
turbem errorem, ignoratio quid dies significaret
cui quia audaciam adjunxit, quibus duobus libri
maxime corrumpuntur, portentis similia sunt quæ
adducit. De die Pedianus, cui M. Fabius Latinæ
linguæ laudem & auctoritatem tribuit, in II. in
Verrem oratione scripsit, Dies foemino genere,
tempus: & ideo diminutive diecula dicitur bre-
ve tempus & mora. Est igitur sensus, eodem tem-
pore arsisse ædem Dianæ quo natus Alexander
fuit. Ceterum non æque reprehendo sequentem
Camertis emendationem, qua pro trecentesimo
octuagesimo quinto reponit quadringentesimo:
quamvis gravissimi scriptores, anno quadringen-
tesimo, non M. Fabium Ambustum & T. Quin-
ctium Capitolinum, sed C. Sulpicium Peticum &
M. Va-

M. Valerium Poplicolam coff. edant: velinque M. Fabii & T. Quinctii consulatum in annum trecentessimum nonagesimumnonum referri. Non me fugit quid à nonnullis referatur: quorum dux Onuphrius ita scribit, Hoc etiam anno (quadringentesimo videlicet) consules ambo ex Livio patricii fuerunt, M. Fabius Ambustus, III, T. Quinctius: quamvis in quibusdam ænalibus, pro T. Quinctio M. Popillium consulem se invenisse scribat. Hæc ille. sed ea tam falsa sunt quam que falsissima. Livius etenim libro VII, Quadringentesimo, inquit, anno, quam urbs Romana condita erat, quinto & trigesimo quam à Gallis recepta, ablato post undecimum à plebe consulatu: patricii consules ambo ex interregno magistratum inière, C. Sulpicius Peticus, III, M. Valerius Poplicola. Tamen Cassiodorus à Livio dissentit, quamvis Sigonius & Onuphrius eos consentire testentur. Ne quis vero temere me hominum, quos merito facio maximi, fidem convellere & labefactare credat velle: age Cassiodori traditionem perpendamus, qui cum post Camilli, Roma à Gallis recepta, triumphum, annis septendecim tribunos mil. consulari potestate fuisse, & iis propter insolentiam remotis, potestatem consulum tribunorumque per annos quatuor cessasse, deinde rursus tribus annis per tribunos mil. administratam rempubl. tradidisset, sequentes consules, quo adscripti ordine, subjungit,

L. Sextius de plebe, & L. Æmilius Mamercus patricius.

L. Genucius, & Q. Servilius.

C. Sulpicius Peticus, & C. Licinius Stolo.

Cn. Genucius, & L. Æmilius Mamercus, II.

Q. Servilius Ahala, & L. Genucius.

R 4

C. Sub

- C. Sulpicius II, & C. Licinius.
- C. Pætilius Balbus, & M. Fabius Ambustus
- C. Popilius Lænas, & Cn. Manlius.
- C. Plautius, & C. Fabius.
- C. Marcius, & Cn. Manlius.
- M. Fabius Ambustus, II, & M. Popillius Lænas, II.

· C. Sulpicius Peticus, III, & M. Valerius Poplicola.

Itaque annis septendecim, si adjectis quatuor tres præterea adjunxeris, vigintiquatuor annorum feriem habebis: his si horum consulum anni duodecim adjungantur, triginta & sex omnino annos effici quis non videt? At Livius quinto & tricesimo quam à Gallis urbs recepta fuit, anno C. Sulpicium Peticum II, & M. Valerium Poplicolam coss. recenset. Errarunt ergo qui unius anni discrimen in Livii & Cassiodori computatione non deprehenderunt. Nunc ad Solinum redeamus. Anno trecentesimo octuagesimo quinto (quem hoc loco vulgati libri præferunt) non consules sed tribuni milit. consulari potestate fuerunt: Errandi causa negligenti librario fuit, opinor, quod cum anni trecentesimi octuagesimi quarti ultimum tribunum, M. Fabium Ambustum, sequentis anni primo L. Quinctio Capitolino conjunxisset: inde novo quodam emendandi genere, anni ccclxxxv. M. Fabium Ambustum & L. Quinctium Capitolinum, consules effecisse: deinde animadversa postmodum quod Ambusti consulis collega prænomen Titi habuisset, L. in T. commutatum: hoc est, ex Lucio Titum præcreatum. Porro in libris scriptis omnia hæc, videlicet, Qui oritur (ut Nepos edit) M. Fabio Ambusto, T. Quinctio Capitolino, consulibus; post Romam conditam anno trecent-

trecentesimo octuagesimoquinto, non habentur.

Idem statim post, ubi vulgo legitur, *Id templum eum postmodum*, continet, *Quod cum postmodum*.

Quod deinde sequitur, Cleanthes Stoicæ eminentissimus] scribe, Cleanthes Stoicæ sectæ eminentissimus. Vocem necessariam Sectæ addidi, ex m. f. Cicero majorum gentium Stoicum vocat, frequens ejus apud Senecam majorem mentio. Sosithus ait, Οὗς ὁ Κλεάνθης μωρία βηλαίει.

b *Natura indigator*] Ver. lib. Judicator. *φοικε* Judex. cujus vocis altera illa, a barbaro quopiam assuta, interpretatio videtur.

Post aliquot lineas, *Cum fonte vallis*, ver. lib. *Cum fonte*, non habent.

c *Bonafum*] Ver. lib. Bonacum. Aristoteli *Βόνασος*.

d *Minas*] Ex lib. vet. cap. xxi. Plinii patet optime in m. f. legi, Mimas. Ait Silius lib. i v.

Mixtus Athos Pindo, Rhodopeque adjuncta M-
mantis.

Et Lucanus lib. viii,

Immeritæque nemus Rhodopes, pinusque Mianantis.

Et Ovidius lib. ii. Metamorphos.

Et tandem nivibus Rhodope cavitura, Mimasque.

Sequitur, *De nubibus*: alii, de nebulis, m. f. de nubilis. hinc apertum est cur Homerus Odyss. γ, vocet *Μίμωντα ἠνεμόεντα*.

e *Remutius*] M. f. Crumentius.

f *Olisibogi*] Ver. lib. Tolistoboci. Appiano *Τολισθόσιοι*, ut & Stephano. Eratostheni *Γάλασι* primo, *Τολισθόσιοι*. Plinius cum Ptolomæo vulgatam lectionem confirmat.

g *Ambians*] Plinio sunt Ambitui. ver. lib. *Ambitoti*. Stephanus meminit urbis Phrygiæ, cujus

incolæ vocati fuerint Ambaitæ. Ἀμβάισσι μη-
 τρώπολις τῶν Φρυγῶν. ὁ πολίτης, Ἀμβάϊτης :
 quo loco si Phrygia late accipiatur, ita ut etiam
 Galatiam comprehendat, posset videri Ambaitæ
 legendum. Profecto Galatiam olim, ante Gallo-
 rum adventum, Phrygiam dictam, apertissime è
 Cl. Claudiani lib. 11 in Eutropium probaretur.
 Ambiani quidem in Belgica Gallia ab Ammiano
 collocantur, & à Cæsare lib. 1, cuius iuste auctori-
 tas rejici non potest.

C A P. XLIV.

*De Bithynia, & Hylæ raptu. De-
 que Annibalis exitu ac sepulcro.*

BITHYNIA in Ponti exordio ad par-
 tem solis orientis, adversa Thraciæ,
 opulenta ac dives urbium, à fontibus San-
 garii fluminis primos fines habet: ante
 Bebrycia dicta, deinde Mygdonia: mox à
 Bithyno rege, Bithynia. In ea Prusiadem
 urbem & prætermeat Hylas flumen, & al-
 luit Hylas lacus, in quo *b* resedisse cre-
 dunt, delicias Herculis, Hylam puerum,
 Nymphis rapinam: in cuius memoriam
 usque adhuc solemni cursitatione lacum
 populus circuit, & Hylam voce clamant.
 In Bithynio quoque agro Eibysa locus
 Nicomediæ proximus, sepulcro Anniba-
 lis famæ datus, qui post Carthaginense
 iudicium, transfuga ad regem Antiochum
 deinde

deinde post Antiochi apud Thermopylas pugnam tam malam, fractumque regem fortunæ vicibus, in hospitium Prusæ devolutus, ne traderetur T. Quintio, ob hanc causam in Bithyniam misso, captivusque Romam veniret, & veneni mali poculo animam expulit, [& ab Romanis se vinculis morte defendit.]

IN CAP. XLIV.

a *Pratermeat Hylas flumen, & alluit Hylas lacus*] Vet. liber habet, Alluit Hylas flumen, & perspergit Hylas lacus.

b *Resedisse credunt*] Antiquus codex, perisse. Quod probo. licet enim à Nymphis non interimendus Hylas, sed hortulorum suorum culturæ præficiendus, raptus fuerit, Herculi tamen sibi que periit.

c *Veneni mali.*] Hac de re illud Varronis *περὶ ἰατρικῶν*, à Nonio adducitur, Quærit ibidem ab Hannibale, cur biberit medicamentum. Quia Romanis, inquit, me Prusias tradere volebat. Quod vero in Solino sequitur, *& ab Romanis se vinculis morte defendit*, illud in veteri libro Lipsii non continetur.

CAP. XLV.

De ora Pontica.

In ora Pontica post Bospori fauces, & Rhœsam amnem, præterque Calpas, Sagaris [fluvius] ortus in Phrygia, directusque

Etusque à plerisque Coralius, exordium
facit Mariandyni sinus, in quo oppidum
Heraclea, oppositum Lyco flumini: &
Acone portus, qui proventu malorum
graminum usque eo celebris est, ut noxias
herbas aconita illinc nominemus. Proxi-
mus inde Acherusius specus, quem fora-
minis cæci profundo adusque inferna
ajunt pertendere.

IN CAP. XLV.

2. *Sagaris fluvius*] Emendetur ad vet. lib. &
Martiani, & Higyni, in astronomico, & Vibii Se-
questri, normam, Sagaris. Ovidius de Ponto,

*Hic Lycus, hinc Sagaris, Peninsque, Hispanisq;
Cratesque.*

Hic enim fluvius variis in locis varias appellatio-
nes fortitur.

CAP. XLVI.

*De Paphlagonia, & Venetorum
origine.*

PAPHLAGONIAM limes à tergo Ge-
laticus amplectitur. Ea Paphlagonia
Carambi promontorio spectat Tauricam,
consurgit Cytoro monte porrecto in spa-
tium trium & sexaginta millium, insignis
loco Heneto: à quo (ut Cornelius Ne-
pos perhibet) Paphlagonia in Italiam
transvecti, mox Veneti sunt nominati.
Plurimas in ea regione urbes Milesii con-
dide-

didicimus: Eupatoriam Mithradates: quæ
subacta à Pompeio, Pompeiopolis est
dicta.

C A P. XLVII.

*De Cappadocia; & in ea equorum
natura.*

CAPPADOCIA, gentium universarum
quæ Pontum accolunt, præci-
pue introrsus recedit. latere lævo utrasque
Armenias, & Comagenem simul transit,
dextro, plurimis Asiæ populis circumfu-
sa. Attollitur ad Tauri juga, & solis ortum.
Præterit Lycaoniam, Pisidiam, Ciliciam.
Vadit super tractum Syriæ Antiochiæ, parte
regionis alterius in Scythiam pertendens,
ab Armenia majore divisa Euphrate a-
mne. quæ Armenia, unde Pariedri montes
sunt auspiciatur. Multæ in Cappadocia ur-
bes inclytæ. Verum ut ab aliis referamus
pedem, coloniam Archelaidem, quam de-
duxit Claudius Cæsar, Halys præterfluit.
Neocæsaream fluvius Lycus alluit. Meli-
tam Semiramis condidit. Mazacham, sub
Argæo sitam, Cappadoces a matrem ur-
bium nominant. qui Argæus nivalibus ju-
gis arduus, ne æstivo quidem torrente
pruinis caret: quemque indigenæ populi
habitari deo credunt. Terra illa anteq-
altrix

altrix equorum, & proventui equino accommodatissima est: quorum hoc in loco ingenium reor persequendum. Nam be- quis inesse iudicium, documentis plurimis patefactum [est] cum jam aliquot inventi sint qui non nisi primos dominos recognoscerent, obliti mansuetudinis, si- quando mutassent consueta servitia. Inimicos partis suæ norunt, adeo ut inter prælia hostes morso petant. Sed illud ma- jus est, quod rectoribus perditis quos di- ligebant, accersunt fame mortem. Verum hi mores in genere equorum præstantissi- mo reperiuntur. nam qui infra nobilita- tem sunt sati, nulla documenta sui præ- buerunt. Sed ne quid videamur dicendi li- centia contra fidem arrogasse, exemplum frequens dabimus. Alexandri Magni e- quus, Bucephalus dictus, sive de aspectus torvitate, seu ab insigni, quod taurinum caput armo inustum ferebat, vel quod è fronte ejus quædam exstantium cornicu- lorum minæ protuberabant, cum ab equa- rio suo aliàs etiam mollior sederetur, ac- cepto regio stratu, neminem unquam a- lium præter dominum vehere dignatus est. Documenta ejus in præliis plurima sunt, quibus Alexandrum è durissimis cer- taminibus sospitem opera sua extulit: quo merito effectum est ut defuncto in India
ex equias

exequias rex duceret, & supremis sepul-
 crum daret: urbem etiam conderet, quam
 in nominis memoriam Bucephalam nomi-
 navit. Equus C. Cæsaris nullum præter
 Cæsarem dorso recepit: cuius primores pe-
 des facie vestigii humani tradunt fuisse, sic-
 ut ante Veneris genetricis simulacrum ea-
 dem hac effigie locatus est. Regem Scytha-
 rum cum singulari certamine interemptum
 adversarius victor spoliare vellet, ab equo
 ejus calcibus morsuque lancinatus est. A-
 grigentina etiam regio frequens est equo-
 rum sepulcris & quod supremorum munus
 meritis datum creditur. Voluptatem his
 inesse Circi spectacula prodiderunt. qui-
 dam enim equorum, cantibus tibiarum,
 quidam saltationibus, quidam colorum
 varietate, nonnulli etiam accensis facibus
 ad cursus provocantur. Affectum equi-
 num lacrymæ probant. Denique interse-
 cto Nicomede rege, equus ejus in media vi-
 tam expulit. Cum prælio Antiochus Ga-
 lathas subegisset, Centaretrii nomine ducis
 qui in acie ceciderat, equum ovaturus in-
 siluit: isque adeo sprevis lupatos ut dein-
 dustria curvatus, ruina & se & equitem
 pariter affligeret. Ingenia equorum &
 Claudii [Cæsaris] Circenses probant: &
 e cum effuso rectore quadrigæ cursus æ-
 mulos non minus astu quam velocitate præver-

præverterent, & post decursa legitima spatia, ad locum palmæ sponte consisterent, velut victoriæ præmium postulerent. Ex cusso quoque auriga, quem Ratumenam nominabant; relicto certamine ad Capitolium quadriga prosiluit, nec antè substitit, [quamlibet obviis occurribus impedita,] quam Tarpejum Iovem trina dextratione lustrasset. In huiusce animalis genere ætas longior maribus: legimus sane equum ad annos septuaginta vixisse. Iam illud non venit in ambiguum, quod in annum tertium & tricesimum generant, utpote qui etiam post vicessimum mittantur ad sobolem reficiendam. g Notatum etiam advertimus, Opunte equum ad gregariam venerem durasse in annos quadraginta. Equarum libido extinguitur iubar tonsis: in quatum partu amoris nascitur veneficium, quod in frontibus præferunt recens editi, h furvo colore, caricis simile, *ιππομονις* nominatum: quod si præreptum statim fuerit, nequaquam mater pullo ubera præbet i fellicanda. Quo quis actior fuerit speique majoris, eo profundius nares mergat in bibendo. Mas ad bella numquam producitur apud Scythas, eo quod feminae k exonerare vesicas etiam in fuga possint. Edunt equæ ex ventis conceptos: sed hi numquam ultra trienniū ævum trahunt.

I N

IN CAP. XLVII.

a *Matrem urbium numerant*] Vera lectio & m. f. est, nominant. Martianus lib. v i, Mazaca quæm dicunt matrem urbium.

b *Equis inesse iudicium*] Vet. lib. Equis inesse discretionem & iudicium.

c *Simulacrum*] Aliàs ædem: quod Plinius confirmat. vet. tamen codices Aram habent.

d *Quod supremorum munus meritis datum creditur*] Vet. lib. Quod munus supremi meritis merito datum credimus.

e *Cum effuso rectore currus, quadriga amulos*] Hæc antiqui libri lectio.

f *Quamlibet obviis occursibus impedita*] Miror unde hæc fluxerint. nam in vet. lib. non habentur.

g *Notatum etiam advertimus, Opuntem nomine equum*] Pro Opuntem vet. lib. opum est. Existimo sententiam plane integram fore si legatur, Notatum etiam advertimus, Opunte equum, &c. nec miretur quispiam me vocem Nomine induxisse. ea enim ex glossa in contextum irrepit, cum supra Opunte scriptum haberetur nomen V. hoc est urbis. necessariam autem esse istam emendationem. Plinius cap. XLII, lib. I I X, docet. Falso igitur Pintianus hunc errorem Solino adscripsit.

h *Fulvo colore*] Quotquot vidi Solini exemplaria, Fulvo retinent: sed Pintiano castiganti Furvo, assentior. quia id Aristoteli & Plinio congruit.

i *Fellicanda*] Rectè m. f. Vellicanda. posset etiam legi Fellanda. Varro Manio, Tum eum ad quem veniunt in hospitium, lac humanum fellasse. Idem, sesquiulyse: Nisi quod lupam alumni fellarunt olim.

k *Levare vesicas*] Vet. lib. Exonerare.

CAP.

CAP. XLVIII.

De Assyria, deque unguentorum origine.

ASSYRIORVM initium Adiabene facit : in cuius parte Arbelitis regio est:quem locum victoria Alexandri Magni non sinit præteriri. nam ibi copias a Darii prælio fudit, ipsum subegit : expugnatisque ejus castris, in reliquo apparatu regis scrinium unguentis refertum reperit:unde primum Romana luxuria fecit ingressum ad odores peregrinos. Aliquantisper tamen virtute veterum ab illa vitiorum illecebra defensi sumus, b atque adeo in censuram Publii Crassi & Iulii Cæsaris : qui edixerunt, anno urbis conditæ c quingentesimo sexagesimo quinto, nequis unguenta inveheret peregrina. Postmodum vicerunt nostra vitia, & senatui adeo placuit odorum delitia, ut ea etiam in penetralibus tenebris uteretur : sicut L. Plotium, fratrem L. Plotii bis consulis, proscriptum à triumviris, in Salernitana latebra unguenti odor prodidit.

IN CAP. XLVIII.

a *Darii fudit* } Idem, Darii prælio fudit.

b *Atque adeo in tempus censuram* } M. f. ita continent, pro *Atque adeo in censuram*. quod est in vulga-

vulgatis. Forte autem Solinus scripserat. Atque adeo in tempus censuræ. hoc enim paullo usitatus est.

c *Quingentesimo sexagesimoquinto*] Plinius lib. XIII. cap. III, eundem numerum servat. ausim tamen quovis pignore certare neque Solini neque Plinii codices vacare mendo, & ejus generis ut palpari quam videri commodius queat. nam est utrobique tempus sæculo uno brevius ac historiarum auctores patiuntur. quia censura à P. Licinio Crasso & L. Julio Cæsare administrata fuit, post Cn. Pompeii Strabonis, & L. Porcii Catonis consulatum. Quam obrem qui me audiet (& vero omnes audituros puto) apud Plinium & Solinum *Sexcentesimo sexagesimoquinto* reponet.

C A P. XLIX.

De Medica arbore

HOs terrarum ductus excipit Media, cujus arbor inclaruit etiam carminibus Mantuanis. Ingens ipsa, & cui tale ferme quale Vnedonibus folium est: tantum eo differt, quod aculeatum a spinosis fastigiis hispidatur. [Gestat] malum inimicum venenis, sapore aspero, & amaritudinis miræ: odoris autem fragrantia plus quam jucundum, longeque sensibile. Verum pomorum illi tanta ubertas inest, b ut onere proventus semper gravetur. nam protinus atque poma ejus deciderint maturitate, alia protuberant, eaque tantum

tum est opimitati mora, ut foetus decidant ante nati. Usurpare sibi nemora ista optaverunt & aliae nationes, per industriam transvecti *c* germinis [& inserti:] sed beneficium soli Mediae datum, natura resistente, terra alia non potuit mutuari.

IN CAP. XLIX,

a Spinosis fastigiis hispida turgescit] Est in vet. lib. Spinulentis fastigiis hispida turgescit.

b Ut onere proventus] Vet. lib. Ut onere fructus proventus. unde ego, Ut onere fructus proventus, vel, Ut onere fructuosi proventus.

c Germinis transvecti] Ita vet. cod. in quo etiam non est Et inserti.

C A P. L.

De Caspiis portis.

CASPIAE portae panduntur itinere manu facto, longo octo milibus passuum. nam latitudo vix est plastro permeabilis. In his angustiis *a* etiam illud [inter alia] difficile, quod praeciforum laterum saxa, liquentibus inter se salis venis exudant humorem affluentissimum: *b* qui mox vi caloris constrictus, velut in glaciem coit: ita labes invia accessum negat. Praeterea octo & viginti millium passuum tractus omnis, quoquo inde pergatur, [*d* nullis puteis vel fontibus] humo arido
sine

sine præsidio sitit : e ut tunc serpentes undique gentium convenæ , à verno statim die illud confluant. ita periculi ac difficultatis concordia, ad Caspios , nisi hyeme , accessus negatur.

IN CAP. L.

a *Etiams illud asperum*] Hæc vet. libri lectio brevior & concinnior est quam vulgata : Etiams illud inter alia difficile.

b *Qui mox, vi caloris constrictus velut in glaciens coit*] Vet. lib. habent, Qui constrictus vi caloris, velut in æstivam glaciem incorporatur.

c *Ita labes invia*] Pro Labes vet. libri Luvies. Fortassis, Ita rupes invia.

d *Nullis puteis vel fontibus*] Vet. lib. hæc non habet, & non necessaria sunt.

e *Tum serpentes*] Corrige Ut tunc. Et paullo post, *Confluant* : hoc sensu, Quoniam circa Caspias portas ad octo & viginti M. passuum omnia aquis carent, serpentes undiquaque in ipsas se portas recipiunt (propter eam humoris copiam quam descripsit) Ita periculi, &c. adde, quod caput est, hanc in vet. lib. lectionem haberi.

CAP. LI,

De Direo & Margiana regione.

A Caspiis ad orientem versus locus est quod a Direum appellatur, cuius ubertati non est quod uspiam comparari queat : quem locum b circumfident Tapyri, Anariaci, Stauri, Hyrcani. Ei
 1100
 proxi-

proximat Margiana regio, sinclita cæli ac soli commodis, adeo ut in toto illo latifundio vitibus sola gaudeat. Ad faciem theatralem montibus clauditur, ambitu stadiorum mille quingentorum: inaccessa pene ob incommodam arenosæ solitudinis: quæ per centum & viginti millia passuum undique versum circumfusa est. Regionis hujus amœnitatem Alexander Magnus usque adeo miratus est, ut ibi primum Alexandriam conderet: quam mox à barbaris excisam Antiochus Seleuci filius reformavit, & de nuncupatione domus suæ, dixit Seleuciam: cujus urbis circuitus diffunditur in stadia septuagintaquinque. In hanc Orodes Romanos captos Crassiana clade deduxit. Et aliud in Caspiis Alexander oppidum excitarat, idque Heraclea dictum dum manebat: sed hoc quoque ab iisdem eversum gentibus: deinde ad Antiocho restitutum, ut ille maluit, Achais postmodum nominatum est.

IN CAP. LI.

a *Direum*] Aut hinc Darieum, aut apud Plinium Direum est reponendum.

b *Circumsident Tapyri, Anariaci, Stauri, Hyrcani*] Sic partim ex vet. lib. partim ex Plinii lib. vi. hunc locum recensui.

CAP.

CAP. LII.

De Oxo amne, & circa eum gentibus. De itinere Liberi patris, Herculis, Semiramidis, & Cyri regis termino, deque Camelorum natura.

Oxus annis de lacu Oxo oritur, cujus oras Heniochi, Bateni, & Oxii, Tagæ accolunt: sed præcipuam partem Bactri tenent. Bactris præterea est proprius annis Bactros, unde & oppidum quod incolunt, Bactrum. Gentes hujusce quæ pone sunt, Paropamisi jugis ambiuntur: quæ aduersa, Indi fontibus terminantur: reliqua includit Oxus flumen. Ultra hos Panda, oppidum Sogdianorum, in quorum finibus Alexander Magnus tertiam Alexandriam condidit, ad contestandos itineris sui terminos. Hic enim locus est in quo primum à Libero patre, post ab Hercule, deinde à Semiramide, postremo etiam à Cyro aræ sunt constitutæ: quod proximum gloriæ omnes duxerunt, illò usque promovisse itineris sui metas. Univerſi ejus ductus duntaxat, ab illa terrarum parte Iaxartes fluvius secat fines: quem tamen Iaxarten soli vocant Bactri. nam alii Scythæ Silin nominant. Hunc eundem esse Tanain exercitus Alexandri

xandri Magni crediderunt : verum b Dæmodamas dux Seleuci & Antiochi , satis idoneus vero auctor , transvectus amnem istum , titulos omnium supergressus , alium esse quam Tanain deprehendit . ob cuius gloriæ insigne , dedit nomini suo ut altaria : ibi strueret Apollini Didymæo . Hoc est colliminium , in quo limes Persicus Scythis jungitur : quos Scythas Persæ lingua sua d Sacas dicunt , & invicem Scythæ Persas , Chorsaros nominant , montemque Caucasum , Graucasum , id est , nivibus eandicantem . Densissima hîc populorum frequentia cum Parthis legem placiti ab exordio moris incorrupta custodit disciplina . E quibus celeberrimi sunt Massagetæ , Essedones , Ariacæ , Sacæ , Dahæ , & Assæi . Post quos immanissimis barbaris interjacentibus , de ritu aliarum nationum pene inconstanter definitum advertimus . Bactri Camelos fortissimos mittunt , licet & Arabia plurimos gignat . verum hoc differunt , quod Arabici bina tubera in dorso habent , singula Bactriani . Hi nunquam pedes atterunt . sunt enim illis reciprocis quibusdam pulmunculis vestigia carnulenta . Vnde & contraria est labes ambulantiibus , nullo favente præsidio , ad nisum insistendi . Habentur in duplex ministerium . Sunt alii oneri ferendo accommodati ,

modati, alii leves ad pernicitatem : sed nec illi ultra justum pondera recipiunt, nec isti amplius quam solita spatia volunt egredi. Genituræ cupidine efferuntur adeo ut sæviant cum venerem requirunt. Oderunt equinum genus. sitim etiam in quarriduum tolerant : verum cum occasio bibendi data est, tantum implentur quantum & satiet desideria præterita, & in futurum diu proffit. Lutulentas aquas captant, puras refugiunt. denique nisi cœnossior liquor fuerit, ipsi assidua conculcatione limum excitant, ut turbetur. Durant in annos centum, nisi forte translati in peregrina, insolentia mutati aëris morbos trahant. Ad bella foeminæ præparantur : inventumque est ut desiderium eis coitionis quadam castratione exsecaretur. putant enim fieri validiores, si à coitibus arceantur.

IN CAP. LII.

a *Oxistaga*] Vet. liber, Oxistace. lego Oxii. *Tagæ*, ex Plinii cap. xvi. lib. vi.

b *Dæmodamas*] Plinio Demonax ; sed ei non assentior, quia Solino Martianus, non plane contemnendus scriptor, suffragatur.

c *Ibi statueret*] Strueret est in scriptis libris!

d *Sacas*] Apud Senecam poetam alicubi legitur Tertæ Zedacum feroces : pro quo malim scribere Zadarum. Zedacum namque quid sit ii viderint qui novos nescio quos populos, & nusquam

quam gentium agentes, in collectaneis suis comminiscuntur.

C A P. LIII.

De Seribus, & Serico vellere.

Qua ab Scythico Oceano & mari Caspio in Oceanum Eoum cursus inflectitur, ab exordio hujusce plagæ profundæ nives, mox longa deserta: post Anthropophagi, gens asperrima, magno dein spatio sævissimis bestiis obsito, ferme dimidiam itineris partem impenetrabilem reddiderunt. quarum difficultatam terminum facit jugum mari imminens, quod Tabin barbari dicunt: post quod adhuc longinquæ solitudines. Sic in tractu ejus oræ quæ spectat æstivum orientem, ultra inhumano's situs primos hominum Seres cognoscimus: qui aquarum aspergine inundatis frondibus, vellera arborum adminiculo depectunt liquoris, & lanuginis teneram subtilitatem humore domant ad obsequium. Hoc illud est Sericum, in usum publicum dâmino severitatis admissum: & quo ostentare potius corpora quam vestire, primo fœminis, nunc etiam viris persuasit luxuriæ libido. Seres, ipsi quidem mites, & inter se quietissimi: aliâs vero reliquorum mortalium cœtus

cætus refugiunt, adeo ut ceterarum gentium commercia abnuant. Primum eorum fluvium mercatores ipsi transeunt: in cujus ripis, nullo inter partes linguæ commercio, sed depositarum rerum pretia oculis æstimantes, sua tradunt, nostra non emunt.

IN CAP. LIII.

a *Æstimantes*] Vet. libri, *Æstimantibus*.

CAP. LIV.

De Attacis gentibus.

Sequitur a Attanus sinus, & gens Attacorum, quibus temperies prærogativa miram aëris clementiam sumministrat. Arcent sane afflatum noxium colles, qui salubri apricitate undique secus objecti, prohibent auras pestilentes: atque ideo (ut Amometus affirmat) par illis & Hyperboreis genus vitæ est. Inter hos & Indiam gnarissimi Ciconas locaverunt.

IN CAP. LIIII.

a *Attacensis sinus*] Scribe, Attanus sinus, ut in vet. lib. & Plinio habetur. Ibidem, *Gens Attacorum*, quidam m, s. Gens hominum Attagorum. Plinius lib. vi, cap. xvii, Gens hominum Attacorum.

C A P. LV.

*De India, & Indorum moribus,
de eius regionis cali clementia. De Indiae flu-
minibus, deque miris in ea animalibus, ar-
boribus, odoramentorum generibus. De
Indis item pretiosis lapidibus.*

AB Emodis montibus auspicatur India, à meridiano mari a porrecta ad Eoum, & à septentrione usq; ad montem Caucasum, Favonii spiritu saluberrima. In anno bis æstatem habet, bis legit fruges, vice hyemis Etesis potitur. Hanc Possidonius adversam Galliæ statuit. Sane nec quicquam ex ea dubium. nam Alexandri Magni armis comperta, & aliorum postmodum regum diligentia peragrata, penitus cognitioni nostræ addita est. Megasthenes sane apud Indicos reges aliquantisper commoratus, res Indicas scripsit, ut fidem quam oculis subjecerat, memoriæ daret. Dionysius quoque, qui & ipse à Philadelpho rege spectator missus est gratia periclitandæ veritatis, paria prodidit. Tradunt ergo in India fuisse quinq; millia oppidorum præcipua capacitate, populorum novem millia. Diu etiam credita tertia pars esse terrarum. Nec mirum sit vel de hominum vel de urbium copia, cum soli Indi
num-

numquã à natali solo recesserint. Indiam Liber pater *b* primus ingressus est, utpote qui [Indis subactis] primus omnium triumphavit. Ab hoc ad Alexandrum Magnum numerantur annorum sex millia, quadringenti quinquaginta unus, additis eo amplius tribus mensibus, habita per reges computatione, qui centum quinquagintatres tenuisse medium ævumprehenduntur. Maximi in ea amnes, Ganges & Indus: quorum Gangem quidam fontibus incertis nasci, & Nili modo *c* exundare perhibent: alii volunt à Scythicis montibus exoriri. Hypasis etiam, nobilissimus ibi fluvius, qui Alexandri Magni iter terminavit: sicuti aræ in ripa ejus positæ probant. Minima Gangis latitudo, per octo millia passuum, maxima, per viginti patet: altitudo, ubi vadosissimus est, mensuram centum pedum devorat. *d* Gangarides extimus est Indiæ populus: cujus rex equites mille, elephantos septingentos, peditum sexaginta millia in apparatu belli habet. Indorum quidam agros exercent, militiam plurimi, merces alii: optimi ditissimique Rempubl. curant, reddunt judicia, assident regibus. Quietum ibi eminentissimæ sapientiæ genus est, vita repletos accensis rogis mortem accersere. qui vero ferociori sectæ se dediderunt, [*&*

silvestrem agunt vitam,]elephantos venantur, quibus perdomitis ad mansuetudinem aut arant aut vehuntur. In Gange insula est populosissimam & amplissimam continens gentem, quorum rex peditum quingenta millia, equitum quinquaginta-quatuor millia in armis habet. Omnes sane quicumque præditi sunt regia potestate, non sine maximo elephantorum, equitum etiam peditumque numero, militarem agitant disciplinam. Prasia gens validissima Palibotram urbem incolunt, unde quidam gentem ipsam Palibotros nominarunt: quorum rex sexcentena millia peditum, equitum triginta millia, elephantorum octo millia omnibus diebus ad stipendium vocat. Ultra Palibotram mons Maleus: in quo umbræ hyeme in septentriones, æstate in austros cadunt, vicissitudine hac durante senis mensibus. Septentriones in eo tractu in anno semel, nec ultra quindecim dies apparent, sicuti auctor est Bethon, qui perhibet hoc in pluribus Indiæ locis evenire. Indo flumini proximates, versa ad meridiem plaga, ultra alios torrentur calore. denique vim syderis prodit hominum color. Montana Pygmæi tenent. At ii quibus est vicinus Oceanus, sine regibus degunt. Pandea gens à foeminis regitur, cui reginam primam assignant

gnant Herculis filiam. Et Nyfa urbs regioni isti datur. Mons etiam Iovi sacer, Meros nomine, in cuius specu nutritum Liberum patrem veteres Indi affirmant: ex cuius vocabuli argumento lascivienti famæ creditur Liberum [patrem] femine natum. Extra Indi ostium sunt insulæ duæ, Chryse & Argyre, adeo fœcundæ copia metallorum, ut plerique eas aurea sola prodiderint & e argentea habere. Indis omnibus s longa & promissa cæsaries, non sine furo cærulei aut crocci coloris. Cultus præcipuus in gemmis, nullus funerum apparatus. Præterea, ut Iubæ & Archelai regum libris editum est, in quantum mores populorum dissonant, habitus quoque discrepantissimus est. alii lincis, alii laneis peplis vestiuntur: pars obscœna tantum amiculati, plurimi etiam flexibilibus libris circumdati. Quidam populi adeo proceri, ut elephantos, velut equos, facilima insultatione transiliant. Plurimis placet, neque animal occidere, neque vesci carnibus. plerique tantum g piscibus [aluntur,] & [è] mari vivunt. Sunt qui proximos parentesque priusquam annis aut ægritudine in maciem eant, [ante] velut hostias cædunt, deinde peremptorum viscera epulas habent: quod ibi non sceleris sed pietatis loco numerant.

rant. Sunt etiam qui cum *b* incubuere morbi, procul à ceteris in secreta abeunt, nihil anxie mortem expectantes. Alpagonum gens laureis viret silvis, lucis buxeis: vitium vero & arborum uniuersarum, quibus gratia dulcis est, proventibus copiosissima. Philosophos habent Indi (Gymnosophistas vocant) qui ab exortu adusque solis occasum contentis oculis orbem candidissimi syderis contuentur, in globo igneo rimantes secreta quædam, arenisque ferventibus perpetem diem alternis pedibus insistant. Ad montem qui Milo dicitur, habitant quibus averse plantæ sunt, & octoni in plantis singulis digiti. Megasthenes per diversos Indiæ montes efficit nationes capitibus caninis, armatas unguibus, amictas i vestitu tergorum, & ad sermonem humanum nulla voce, sed latratibus tantum sonantes, asperis rictibus. Apud Ctesiam legitur, quasdam feminas ibi semel tantum parere, natosque canos illico fieri. Esse rursum gentem alteram, quæ in iuuenta sit cana, nigrescat in senectute, ultra ævi nostri terminos *l* perennantem. Legimus Monoscelos quoque ibi nasci, singulis cruribus, & singulari pernicitate: qui ubi defendi se velint à calore, *m* resupinati plantarum suarum magnitudine inumbrentur. Gangis fon-

fontem qui accolunt, nullius ad escam opis indigi, odore vivunt pomorum silvestrium, longiusque pergentes, eadem illa in præsidio gerunt, ut olfactu alantur: quod si tetriorem spiritum forte hauerint, exanimari eos certum est. Perhibent esse & gentem foeminarum, quæ quinquennes concipiunt, sed ultra octavum annum vivendi spatium non protrahunt. Sunt qui cervicibus carent, & in humeris habent oculos. Sunt qui silvestres, hirti corpora, caninis dentibus, stridore n̄ terrifico. Apud eos vero quibus ad vivendi rationem o propensior cura est, multæ uxores in ejusdem viri coeunt matrimonium, & cum maritus decesserit, apud gravissimos judices suam quæque de maritis agunt causam: & quæ officiosior ceteris sententia vicerit judicantium, hoc palmæ refert præmium ut arbitrato suo accendat rogam conjugis, & supremis ejus semetipsam det inferias, ceteræ p̄ notatæ vivant. Enormitas in serpentibus tanta est, ut cervos & animantium alia ad parem molem tota hauriant: quinetiam Oceanum Indicum quantus est, penetrent, insulasque magno spatio à continenti separatas, pabulandi petant gratia. idque ipsum palam est potentia amplissimæ magnitudinis fieri, ut, per tantam salū latitudinem,

dinem, ad loca permeent destinata. Sunt illic multæ ac mirabiles bestiæ, quarum è multitudine & copia vel particulam persequemur. Leucrocuta velocitate præcedit feras universas : ipsa asini feri magnitudine, cervinis clunibus, pectore ac cruribus leoninis, capite q̄ Melium, bisulca unguis, ore adusque aures dehiscente, dentium locis ossæ perpetuo. hoc quo ad formam. nam voce loquentium hominum sonos æmulatur. Est & Eale, aliàs ut equus: cauda [vero] elephanti, nigro colore, maxillis aprugnis, præferens cornua ultra cubitalem modum longa, ad obsequium cujus velit motus accommodata. neque enim rigent, sed ⁊ moventur, ut usus exigat præliandi : quorum alterum, cum pugnat, protendit, alterum replicat : ut si ictu aliquo alterius acumen offenderit, acies succedat alterius. Hippopotamis comparatur, & ipsa sane aquis fluminum gaudet. Indicis tauris color fulvus est, volucris pernitas, pilus in contrarium versus, hiatus omne quod caput. hi quoque circumferunt cornua flexibilitate s̄ qua malint, tergi duritia omne telum ⁊ respuentes, tam immiti ferocitate ut capti animas projiciant furore. Mantichora quoque [nomine] inter hæc nascitur, triplici dentium ordine coëunte ⁊ vicibus alternis, facie ho-

minis

minis, glaucis oculis, sanguineo colore, corpore leonino, cauda veluti scorpionis aculeo spiculata: voce tam sibila ut imitetur fistularum modulos, & tubarumque concentum. humanas carnes avidissime affectat. pedibus sic viget, saktu sic potest, ut morari eam nec extentissima spatia possint, nec obstacula latissima. Sunt præterea boves unicornes & tricornes, solidis unguulis nec bifidis. Sed atrocissimum est Monoceros, monstrum mugitu horrido, equivo corpore, elephanti pedibus, cauda suilla, capite cervino. cornu è media ejus fronte protenditur, & splendore mirifico, ad longitudinem pedum quatuor, ita acutum ut quicquid impetat, facile ictu ejus perforetur. Vivus non venit in hominum potestatem: & interimi quidem potest, capi non potest. Aquæ etiam, gignunt miracula non minora. Anguillas ad tricenos pedes longas educat Ganges: quem Staius Sebosus, inter præcipua miracula, ait vermibus abundare, cæruleis nomine & colore. Hi bina habent brachia longitudinis cubitorum non minus senum, adeo robustis viribus ut elephantos ad potum venientes, mordicus comprehensa ipsorum manu rapiant in profundum. Indica maria balænas habent ultra spatia quatuor jugerum. Sunt & quos Physeteras nuncupant,

qui enormes ultra molem ingentium columnarum, super antennas se navium extollunt, haustosque fistulis fluctus ita eructant ut nimboſa alluvie plerumque deprimant alveos navigantium. Sola India mittit Pſitacum avem, colore viridi, torque punico: cujus roſtri tanta duritia eſt at & cum ſe è ſublimi præcipitat in ſaxum, niſu ſe oris excipiat, & quodam quaſi præſidio utatur extraordinariæ firmitatis: caput vero tam valens, ut ſiquando ad diſcendum plagis ſit admonendus (nam ſtudet ut homines alloquatur) ferrea clavicula ſit verberandus. dum pullus eſt, atque adeo intra alterum ætatis ſuæ annum, quæ monſtrata ſunt & citius diſcit & tenacius retinet: paullo ſenior, & indocilis eſt & obliſioſus. Inter nobiles & plebeios diſcretionem digitorum facit numerus, qui præſtant, quinos in pede habent digitos, ceteri ternos. lingua lata, multoque latior quam ceteris avibus: unde perficitur ut articulata verba penitus eloquatur. Quod ingenium ita Romanæ delitiæ miratæ ſunt, ut barbari Pſitacos mercem fecerint. Indorum nemora in tam proceram ſublimitate excelſitatem, ut transjici ne ſagittis quidem poſſint. a* Pomaria ficus habent, quarum caudices in orbem ſpatio ſexaginta paſſuum extuberantur: ramo-
rum

rum umbræ, ambitu bina stadia consumunt: foliorum latitudo, formæ Amazonicæ peltæ comparatur: pomum eximiæ suavitatis. Quæ palustria sunt, arundinem creant ita crassam, ut fissis internodiis, lembi vice vestiter navigantes, è radicibus ejus exprimitur humor dulcis ad mellicam suavitatem. Tylos Indiæ insula est: effert palmas, oleas creat, vineis abundat. terras omnes hoc miraculo sola vincit, quod quæcumque in ea arbor nascitur, numquam caret folio. Ibi mons Caucasus [inde incipit,] qui maximam orbis partem perpetuis jugis penetrat. [Idem] fronte qua soli est obversus, arbores piperis ostentat: quas ad juniperi similitudinem diversos fructus edere asseverant. *b** Eorum qui primus erumpit, velut corylorum fimbria, dicitur piper longum: quod incorruptum est, piper album: quorum cutem rugosam & torridam calor fecerit, *c** piper nigrum. qui demum caducus torretur fervido sole, nomen trahit de colore: *d** at qui ex ipsa arbore stringitur, ut est, album piper dicitur. Sed ut piper sola India, ita & hebenum sola mittit: nec tamen universa, verum exigua sui parte silvis hoc genus edit. arbor est plerumque tenuis & frequentior, vimine raro in crassitudinem caudicis extuberata: hiulco corti-

cortice, & admodum reticulato : dehiscen-
 tibus venis, adeo ut per ipsos sinus pars
 intima vix tenui libro contegatur. Lignum
 omne atque mediale eadem ferme & facie
 & nitore qui est in lapide Gagate. Indi re-
 ges ex eo scepra sumunt, & quascumque
 deorum imagines non nisi ex hebeno ha-
 bent. Idem ferunt materia ista liquorem
 non contineri noxium : & quicquid male-
 ficum fuerit, tactu ejus averti. hac gratia
 pocula ex hebeno habent. Ita nihil mi-
 rum si peregre sit in pretio, quo etiam ipsi
 quibus provenit honorantur. Hebenum
 ex India Romæ Mithradatico triumpho
 primum Magnus Pompeius exhibuit.
 * Mittit India & calamos odoratos, [po-
 tentes adversum intestinæ ægritudinis in-
 commoda. Dat] & multa alia fragrantia,
 mirifici spiritus suavitate [grata.] Indico-
 rum lapidum in Adamantibus dignitas
 prima, utpote qui f* lymphationes abi-
 gant, venenis resistant, mentium vanos
 metus pellant. Hæc primum de iis præ-
 dicari oportuit, quæ respicere ad utilita-
 tem videbamus : nunc reddemus quot
 quæve Adamantum sint species, & quis
 color cuique eximius. In quodam crystalli
 genere invenitur materia, in qua nascitur
 ad aquæ similis splendorem liquidissi-
 mum, in mucronem sexangulum utrinque
 secus

fecus leviter turbinatus, nec umquam ultra magnitudinem nuclei avellanæ reperi-
 tus. Huic proximus in excellentissimo auro deprehenditur: secundus, pallidior ac magis ad argenti colorem renitens: tertius in venis Cypri apparet; propior ad æream faciem. quartus in metallis ferrariis legitur, pondere ceteros antecedens, non tamen & potestate. nam & hic & qui in Cypro deprehenduntur, frangi queunt, plerique etiam Adamante altero perforantur: at illi g^x quos primos diximus, nec ferro vincuntur nec igni domantur. veruntamen si diu sanguine hircino macerentur, nec aliter quam si calido vel recenti, vel malleis aliquot ante fractis, & incudibus dissipatis, aliquando cedunt, atque in particulas dissiliunt. quæ fragmenta scalptoribus in usum insigniendæ h^x cujuscumque modi gemmæ expetuntur. Inter Adamantem & Magnetem est quædam naturæ occulta dissensio, adeo ut juxta positus non sinat Magnetem rapere ferrum: vel si admotus Magnes ferrum traxerit, quasi prædam quandam, [y^x quicquid Magneti hæserit,] Adamas rapiat atque auferat. Lychniten deinde fert India, k^x cujus lucis vigorem fragrantia excitat lucernarum: qua ex caussa *λυχνίτιω* Græci vocaverunt. Duplex ei facies, aut in purpura

puræ emicat claritatem , aut meracius suffunditur cocci rubore. Per omne intimum sui, si quidem pura est , inoffensam admittit perspicuitatem : at si excanduit radiis solis *l*^x incita , vel ad calorem digitorum attritu excitata est , aut palarum cassa aut chartarum fila ad se rapit , contumaciter scalpturis resistens. Ac si quando insignita est , dum signa imprimit , velut quodam animali morfu partem ceræ retentat. Beryllos in sexangulas formas Indi atterunt, ut hebetem coloris lenitatem, angulorum repercussu excitent ad vigorem. Beryllorum genus dividitur in speciem multifariam : eximii intervirente glauci & cærulei temperamento , quandam præferunt puri maris gratiam. Infra hos sunt Chrysoberylli , qui languidius micantes aurea nube circumfunduntur. Chrysoprasos quoque ex auro & porraceo mixtam lucem trahentes ; æque Beryllorum generi adjudicaverunt. Hyacinthizontas, scilicet qui hyacinthos prope referant , & ipsos probant : eos vero qui crystallo similes, capillamentis intercurrentibus obscurantur (hoc enim vitio illorum nomen est) scientissimi lapidum plebi dederunt. Indici reges hoc genus gemmarum in longissimos cylindros amant fingere, eosque perforatos *m*^x elephantorum setis suspendunt,

dunt, & ad monilia habent, quæ n^o plurimumque ex utroque capite insertis aureis umbilicis incendunt ad nitelam pinguiorem: ut pro industria metallo hinc inde addito, fulgentiorem trahant lucem.

IN CAP. LV.

a *Porrecta ad Eoum*] Vet. lib. Porrecta adeo. Cetera quæ usque ad Favonii interferuntur, non habentur in uno vet. cod.

b *Primus ingressus*] Antiquus lib. Primo. In eodem non habetur Indis subactis.

c *Exundare perhibent*] Vet. libri, Exaltari contendunt.

d *Gangarides*] Sic etiam hi populi à Ptolemæo, Virgilio, Valerio Flacco, Q. Curtio, Vibio Sequestro & Plinio nominantur: quamvis si Diodoro, Straboni & Stephano assentiamur, Gandarides scribemus.

Quod deinde sequitur; *Peditum quinquaginta millia, equitum quatuor millia in armis habet*] Membranz continent, Quorum rex peditum quingenta millia, equitum quinquaginta quatuor millia in armis habet. Quod amplector.

Paulo post, *Et silvestrem agunt vitam*] Desunt hæc in m. s. quemadmodum paullo inferius, *Et amplissimam.*

e *Et argentea habere*] Vet. lib. Habuisse. De priorè ait Dionysii interpres,

Insula quæ prisca signatur nominis usu,

Aurea, quod fulvo solis magis orbe rubescat.

posterius enim carmen ita legere malim.

f *Promissa*] Vet. lib. Longa & promissa cæsaries.

g *Piscibus aluntur, & è mari vivunt*] Ita vulgo legitur: in vet. vero c. Piscibus & mari vivunt.

h *Incun-*

h *Incubuere morbi*] M. f. Incubuere morbo.

i *Vestitu tergorum*] Invenio in antiquis cod. Vestimento tergorum.

k *Tantum sonantes asperis rictibus*] Vet. cod. Tantum sonantes, rictibusque. Forte Hircitibusque. Nisi superstitiosulos quosdam offendere vereretur, totum locum sic castigarem, Eos more humano non loqui, sed latrare tantum, & ut canes hurrere. Qui nesciunt quid hurrere significet, Festum Pompeium legant, vel canem iratam audiant: quæ quam vocem ante latratum emitteret, ea hurrus dicitur.

l *Perennantem*] Vet. lib. permanentem.

m *Resupinati*] Supinati, habet vet. lib. Supini, Plinius.

n *Terrifico*] Unus liber scriptus: Horrifico.

o *Propensior cura*] In m. f. est exactior.

p *Nota vivunt*] Scribe, notatæ vivunt.

Post aliquot lineas, *Potentia amplissima magnitudinis fieri*, vet. lib. Non qualibet magnitudine venire.

q *Camelino*] Vet. lib. cum Plinio, Melinum.

r *Deflectuntur*] Movenentur, habent iidem: & *Offenderit*, pro Obtusum fuerit.

s *Qua malint*] Vet. lib. habent, qua volunt.

In quibusdam pro, *Immiti feritate*, habetur, *Imperiti ferocitate*.

t *Respuentes*] Quidam m. f. respuitur: alii, respuunt.

v *Vicibus alternis*] Pectinatim, Plinius ait.

x *Tubarumque concertum*] Concinentium. m. f. liber. Quod est in sequentibus, *Bifidis*, vet. lib. *Bifissis*.

y *Splendore mirifico*] Vet. lib. Mirificum.

z *Cum è sublimi præcipitatur*] Aliter vet. lib. nem-

nempe, Cum se è sublimi præcipitat. Idem, quodam quasi fundamento.

Poit aliquot lineas, *Vt quod homines loquatur*, egregie vet. lib. Ut homines alloquatur. Idem, *Paullo senior, & indocilis est & obliuiofus*. Item, *Inter nobiles & ignobiles*.

a* *Pomaria ficus habent, quarum candicem*] Vet. lib. Pomarias, & codices.

b* *Eorum qui primus erumpit, velut corylorum fimbria, dicitur piper longum*] Qui pene immature exeunt, dicuntur piper longum, & incorrupti, &c. Ita vet. lib. Vide Plinium lib. XII. cap. VII.

c* *Piper nigrum qui demum caducus torretur feruido sole*] Vet. lib. Lipsii hæc omnia desunt.

d* *At qui ex ipsa*] Hæc & quæ sequuntur, usque *Hebenum ex India, &c.* in m. f. Lipsiano non continentur.

e* *Mittit India & calamos odoratos, potentes aduersum intestina agritudinis incommoda. Dat & multa alia fragrantia, mirifici spiritus suauitate grata*] Pro his scriptus liber continet, *Mittit & India calamos odoratos, & multa alia fragrantia mirifici spiritus suauitate. succincte admodum: verum non omnia quæ vulgati, complectitur.*

f* *Lymphationes abigunt, venenis resistunt, mentium vanos metus pellunt*] Ita vet. lib. cui Plinius lib. ult. opitulatur.

g* *Quos primos diximus*] In vet. lib. habetur, Quos primo (vel primum) significavimus.

h* *Cujuscunque modi*] Vet. lib. cujuscemodi.

i* *Quicquid magneti haferit*] Hoc non est in vet. lib. qui pro, *Adamas rapiat*, continent, *Adamas magneti rapiat.*

k* *Cujus lucis vigorem flagrantia excitat lucernarum*] M. f. codices, *Cujus lucis vigor flagrantiam excitat lucernarum,*

l* *Inci-*

l* *Incitata*] Sic vet. lib. qui quoque pro *Excitata*, continet *Excita*.

m* *Elephantorum setis subligantes monilia habent*] Hæc scriptura ex alia vulgata profluxit, *Elephantorum setis subligant, ac monilia habent. Quæ ex vera & veteri depravata fuit, ea in m. f. excitar, Elephantorum setis suspendunt, & ad monilia habent.*

n* *Vel plerumque ex utroque capite insertis auris umbilicis, incendunt ad nitelam pinguiorem: ut, pro industria, metallo hinc inde addito, fulgentiorem trahant lucem*] Ita habetur in apographo, quam lectionem retineo, si pro *vel*, legatur *quæ*. *monilia enim quæ ex Hyacinthizonte fiunt, describit. dici non potest quam hæc in editionibus prioribus confuse tradantur.*

C A P. LVI.

De Taprobane insula, & qua ratione primum innotuerit. Qualis illic navigatio. Quis gentis ejus mos in rege eligendo. Item de Conchis, Margaritis, Unionibus.

TAPROBANEN insulam, antequam temeritas humana exquisito penitus mari fidem panderet, diu orbem aliterum putaverunt, & quidem eum quem habitare Antichthones crederentur. verum Alexandri Magni virtus ignorantiam publici erroris non tulit ulterius permanere, sed in hæc usque secreta propagavit nominis

minis sui gloriam. Missus igitur Onesicritus, præfectus classis Macedonicæ, terram istam, quanta esset, quid gigneret, quomodo haberetur, *a* exploratam notitiæ nostræ dedit. Patet in longitudinem, stadiorum septem millia, in latitudinem, quinque millia. Scinditur amne interfluo. nam pars ejus bestiis & elephantis repleta est, majoribus multo quam quos fert India: partem homines tenent. Margaritis scatet & gemmis omnibus. sita est inter ortum & occasum. ab Eoo mari incipit, prætenta Indiæ. A Præsiana Indorum gente, dierum viginti primo in eam fuit cursus: sed cum papyraceis & Nili navibus illo pergeretur, mox cursu nostrarum navium septem dierum iter factum est. Mare vadosum interjacet altitudinis non amplius senum passuum, certis autem canalibus depressum adeo ut nullæ umquam ancoræ ad profundi illius *b* ima potuerint pervenire. Nulla in navigando siderum observatio. *c* nam neque septentriones illic conspiciuntur, nec Vergiliæ umquam apparent. Lunam ab octava in sextamdecimam tantum supra terram vident. Lucet ibi Canopus, sydus clarum & amplissimum. Solem orientem dextra habent, occidentem sinistra. Observatione itaque navigandi nulla suppetente, per quam

quam ad destinata pergentes, d portum capiant, vehunt alites, quarum meatus terram petentium, regendi cursus magistros habent. Quaternis non amplius Mensibus in anno navigatur. e Adusque Claudii principatum de Taprobane hæc tantum noveramus. tunc enim fortuna patefecit scientiæ viam latiore. Nam libertus Annii Plocami, qui tunc Rubri maris vestigal administrabat, Arabiam petens, æquilonibus præter Carmaniam raptus, quintodecimo demum die f appulsus est ad hoc litus, portumque in vectus qui Hippuros nominatur. Sex deinde mensibus sermonem perdoctus, admissusque ad colloquia regis, quæ compererat, reportavit. Stupuisse scilicet regem pecuniam quæ cum ipso capta fuerat, quod tametsi signata disparibus foret vultibus, parem tamen haberet modum ponderis. cuius æqualitatis contemplatione, cum Romanam amicitiam flagrantius concupisceret, Rachia principe, legatos adusque nos misit, à quibus cognita sunt universa. Ergo iidem homines corporum magnitudine alios omnes antecedunt: crines fuco imbuunt, cæruleis oculis, truci visu, terrifico sono vocis. quibus immatura mors est, in annos centum ævum trahunt: aliis omnibus annoſa ætas, & penè ultra humanam

manam extenta fragilitatem. Nullus aut ante diem aut per diem somnus. [Noctis partem quieti destinant: lucis ortum vigilia anrovertunt.] Edificia modice ab humo elevata: annona semper eodem tenore est. Vites nesciunt: pomis abundant: colunt Herculem. In regis electione non nobilitas prævalet, sed & suffragium. universus enim populus eligit spectatum moribus, & inveterata clementia, & [iam] annis gravem. Sed hoc in eo quæritur, cui liberi nulli sint. nam qui pater fuerit, etiamsi vita spectatus sit, non admittitur ad regnandum: ac, si forte dum regnat, pignus sustulit, exiit potestate. idque eo maxime custoditur, ne fiat hæreditarium regnum. Deinde etiamsi rex maximam præferat æquitatem, nolunt ei totum licere. quadraginta ergo rectores accipit, ne in causis capitum solus iudicet. quanquam sic quoque, si displicuerit iudicatum, ad populum provocatur: atque ita datis iudiciis septuaginta fertur sententia, cui necessaria acquiescitur. Cultu rex dissimili à ceteris, vestitur sirmate: ut est habitus quo Liberum patrem amiciri videmus. *b* Quod si etiam ipse in peccato aliquo argutus sit, [ac revidus,] morte multatur: non tamen ut cuiusquam attrectetur manu, sed consensu publico, rerum omnium interdicta

dicta ei facultate, etiam colloquii potestas punito denegatur. Culturæ student universi. Interdum venatibus indulgent, nec plebeias agunt prædas : quippe cum tigrides aut elephanti tantum requirantur. Marina quoque piscationibus inquietant, marinaeque testudines capere gaudent : quarum tanta est magnitudo, ut superficies earum domum faciat, & numerosam familiam non arcte receperet. Major pars insulæ hujus calore ambuga est, & in vastas deficit solitudines. Latus ejus mare alluit perviridi colore fruticosum, ita ut jubæ arborum plerumque gubernaculis atterantur. Cernunt latus Sericum de montium suorum jugis. Mirantur aurum, & ad gratiam poculorum omnium gemmarum adhibent apparatus. Secant marmora testudinea varietate. Margaritas legunt plurimas maximasque. Conchæ sunt in quibus hoc genus lapidum requiritur, quæ certo anni tempore luxuriantem conceptu, sitiunt rorem, velut maritum, cujus desiderio hiant : & cum lunares maxime liquuntur aspergines, oscitatione quadam hauriunt humorem cupitum : sic concipiunt gravidæque fiunt, & de faginæ qualitate reddunt habitus Vnionum. nam si purum fuerit, quod acceperint, candicant orbiculi [lapillorum :]
 si tur-

fiturbidum, aut pallore languent, aut rufo innubilantur. Ita magis de cælo quam de mari partus habent. denique quoties excipiunt matutini aëris semen, fit clarius Margaritum: quoties vespertini, fit obscurius: quantoque magis hauserit, tanto magis proficit lapidum magnitudo. Si repente micaverit coruscatio, intempestivo metu comprimuntur: clausæque subita formidine, vitia contrahunt abortiva. aut enim perparvuli fiunt scrupuli, aut inanes. Conchis ipsis inest sensus: partus suos maculari timent. cumque fragrantioribus radiis excanduerit dies, ne fuscetur lapides solis calore, & subsidunt & se profundis ingurgitant, ut ab æstu vindicentur. Huic tamen providentiæ ætas opitulatur. nam candor senectæ disperit, & grandescentibus conchis flavescunt Margaritæ. In aqua mollis est Vnio, duratur & visceratus. numquam duo simul reperiuntur: unde Vnionibus nomen datum. *m* Ultra semunciales inventos negant. Piscantium insidias timent conchæ: inde est ut aut inter scopulos aut inter marinos canes plurimum delitescant. Gregatim natant. certa examini dux est: illa si capta sit, etiam quæ evaserint, in plagas revertuntur. Dat & India Margaritas: dat & litus Britannicum, sicut divus Iulius thoracem

T

racem

racem quem Veneri genitrici in templo ejus dicavit, è Britannicis margaritis factum, subjecta inscriptione n̄ testatus est. Lolliam Paulinam Caji principis conjugem vulgatum est habuisse tunicam ex margantis, HS tunc quadringenties æstimatam: cujus parandæ avaritia o avus ipsius M. Lollius, spoliatis orientis regionibus, offendit Cajum Cæsarem Augusti filium, interdictaque amicitia principis veneno interiit. Illud quoque expressit vetus diligentia, quod Syllanis primum temporibus Romam illati sunt Vniones.

IN CAP. LVI.

a *Exploratam*] Exquisitam, habet vet. lib.

b *Ima*] Vet. lib. Fundamenta.

c *Nam neque septentriones illic conspiciuntur, nec Virgilia unquam apparent*] Vet. vero lectio hæc est, Utpote ubi septentriones nequaquam videntur, Virgilizque nunquam apparent.

d *Locum capiant*] Portum capiant, habet m. f. magis proprie.

e *Adusque Claudii principatum*] M. f. In Cl principatu.

f *Appulsus*] Idem, impulsus.

g *Suffragium universorum. populus enim*] Vet. lib. habent, Suffragium; universus enim populus, &c.

h *Quod si etiam ipse in peccato arguitur, morte multatur*] Sic vet. lib. Plinius ait, regem, si quid delinquat, morte multari.

i *Et cum lunares maxime liquuntur aspergines*] Et cum

etum maxime liquitur lunaris imber, continent antiqui codices. Plinius rorem appellat.

Sequitur aliquanto post, *Fit clarius margaritum, quotiens vespere fit obscurius*] In vet. lib. hæc non neutro sed fœminino genere efferuntur. Ceterum pro vespere, malim vespertini, scribere.

k Subsidunt, & se profundis ingurgitant, ut æstu vindicentur] Brevior & magis propria Solino scriptura est, Subsidunt in profundum, & se gurgitibus ab æstu vindicant, quæ in m. f. invenitur.

l Evisceratus] Vet. lib. Exemptus.

m Ultra semunciales inventos negant] Plinius, nec cum hac, nec cum m. f. lectione congruit. scribit enim lib. IX, cap. XXXV, Pondus, ad hoc ævi, semunciarum pauci, singulis scrupulis, excessere. scriptus vero liber, rejecta voce Ultra, habet, Semunciales inventos negant.

n Testatus est] Vet. lib. Intelligi voluit. atque sic Plinius.

o Pater ipsius] Lollia Paullina licet patrem M. Lollium habuerit, tamen quæ Solinus hæc recenset, illi non conveniunt: verum, Plinio teste, M. Lollio, hujus Lolliarum avo, congruunt: quare scribe, avus ipsius. hoc ipsum & Hermolaus vidit.

C A P. LVII.

Indicum itinerarium.

AB hac autem insula Indiæ continens est. Consequens est igitur à Taprobane Indiam revertamur. [*b* convenit enim res Indicas videre.] sed si Indicis aut urbibus aut nationibus insistamus,

T 2

egre-

egrediemur propositę c concinnitatis modum. Proximam Indo flumini urbem habuere Capissam, quam Cyrus diruit. Arachosiam Arachotę flumini impositā Semiramis condidit. Cadrusia oppidum ab Alexandro Magno ad Caucaſum constitutum est : ibi & Alexandria , quę patet amplius stadia triginta. Multa & alia sunt, sed hæc cum eminentissimis. Post Indos montanas regiones Ichthyophagi tenent, quos subactos Alexander Magnus vesci piscibus vetuit. nam antea sic alebantur. Ultra hos deserta Carmanię , Persis deinde, atque ita navigatio : in qua Solis insula d rubens [semper] & omni animantium generi inaccessa: quippe quę nullum non animal illatum perimit. Ex India revertentes ab Hytani Carmanię flumine septentriones primum vident. e Achemenidum f in hoc tractu sedes fuerunt. Inter Carmanię promontorium & Arabiam quinquaginta millia passuum interiacent: deinde tres insulę , circa quas Hydri marini egrediuntur vicenũm cubitorum longitudine. Dicendum hoc loco quatenus ab Alexandria Ægypti pergatur usque in Indiam. Nilo vehente Copton usque Etesis flantibus cursus est. deinde terrestre iter Hydreum tenus. post transactis aliquot mansionibus, Berenicen pervenitur, ubi

ubi Rubri maris portus est. Inde Ocelis Arabiæ portus tangitur. Proximum Indiæ emporium excipit Muzirum, infame piraticis latronibus. g deinde per diversos portus Cottonam pervenitur, è qua monoxylis linitibus piper Necanidon vehunt. Petentes Indiam, ante exortum Canis, aut protinus post exortum navigia media æstate solvunt. Revertentes navigant Decembri mense. Secundus ex India ventus est Vulturnus: at cum ventum est in Rubrum mare, aut Africus aut Auster vehunt. Spatium Indiæ decies septies [centena &] quinquaginta millia passuum proditur. at Carmaniæ centum millia, cujus pars non caret vitibus. Præterea habet genus hominū, qui non alia quam testudinis carne vivunt: hirsuti omnia facie tenus, quæ sola levis est: iidem coriis piscium vestiuntur, Chelonophagi cognominati.

IN CAP. LVII.

a *Ab Insula Lusæ aut consequens aut continens est. Igitur à Taprobane Indiam revertamur*] Hæc est vetus lectio scripti libri, quæ nos quasi manu deducit ad restituendum Solino veram scripturam, aut saltem vero proximam. sic igitur scribendum, Ab hac autem insula Indiæ continens est: consequens est igitur à Taprobane, &c. quomodo puto hunc locum vel restitutum omnino, vel, si non est, parum ei abesse quominus in integrum plane sit restitutus. Nec me fallit, quam varix à Camer-

te lectiones adducantur : quarum nulla certe est, quam non pudeat recensere. ut mirum sit ; qua, seu incuria, seu injuria, in duobus versibus tanta varietas exstitit.

b *Convenit enim res Indicas videre*] Hæc expungo : cum in vet. lib. non habeantur, & sine iis congruus sensus sit.

c *Concinnitatis*] Vet. lib. Continuationis.

d *Rubeus semper*] Vet. lib. posteriorem vocem repudiat. Idem, pro Nocet, continet Perimit.

e *Achemenidis*] Vet. lib. Achemenides. lege ex Plinio, Archemenidum.

f *In hac plaga*] Membranarum lectio, In hoc tractu.

g *Deinde per diversos portus Cottonara succeditur, ad quam monoxylis lintribus piper convehunt*] Vet. lib. pura pura ænigmata continet, in quo ita scribitur : Cotta honore pervenitur ad quam monoxylis lintribus piber conon vehunt. Hic locus est unicus, quem qui castiget, maximam laudem mereatur : qui vero tentet aliqua illum ex parte illustrare, operam non ludat. quare, num quid illi opis accedere nostra queat industria, periclitemur : & quia hæc omnia è Plinio sunt, ejusdem verba adscribamus. lib. VI, cap. XXIII, ait, Regio autem ex qua piper monoxylis lintribus Becarem convehunt, vocatur Cottona. Ex his primo colligitur, non Cottonam piper convehi, sed Cottona Becarem, consuevisse. patet etiam harum nomina corrupta esse apud Solinum. Postremo cum paullo ante tradiderit Plinius, portum Becares appellari Necanidon, & in antiquo Solini codice, conon, contineatur, item non, succeditur, sed pervenitur &, Cotta honore, pro Cottonare : donec aliud feliciora ingenia excogitabunt, ita
re-

reponam, Deinde per diversos portus Cottonam pervenitur, è qua monoxylis lintribus piper Necanidon vehunt. Quod spero illis probatum iri, qui quantum bonarum litterarum interfit, bonos libros existere emendatissimos, norunt. quanquam non defore putem fastidiosos quosdam, quibus hi conatus ridiculi videantur: qui quod omnia rident, omnibus affatim se ridendos propinant.

h Hirsuti omnia] Lib. vet. omnes. sed nihil muto.

C A P. L V I I I.

*De sinu Persico, atque Arabico,
Denique Azanio mari.*

IRrumpit hæc litora Rubrum mare, idque in duos sinus scinditur: quorum qui ab oriente est, Persicus appellatur, quandoquidem oram illam habitavere Persidis populi, vicies & sexagies centena millia [passuum] circuitu patens: ex adverso unde Arabia est, alter Arabicus vocatur. Oceanum vero qui ibi influit, Azanium nominarunt. Carmaniæ Persis annectitur: quæ incipit ab insula Aphrodisia, variarum opum dives, translata [quondam] in Parthicum nomen, litore quo occasui objacet, porrecta in millia passuum quinquaginta. Oppidum ejus nobilissimum Susa, in quo templum Susiæ Dianæ. A Susis Babytace oppidum centum tri-

gintaquinque millia passuum distat, in quo mortales universi odio auri coëmunt hoc genus metalli, & abjiciunt in terrarum profunda: ne polluti usu ejus avaritia corrumpant æquitatem. Hic inconstantissimus est terrarum modus: nec immerito, cum aliæ circa Persida nationes scœnis, aliæ parasangis, [*a* aliæ incomperta disciplina] terras metiantur, & incertam fidem faciât mensuræ ratio discors.

IN CAP. LVIII.

a *Aliæ incomperta disciplina*] Hoc non est in membranis: neque apud Plinium cap. xxvi, lib. vii, quicquam habetur quod huic respondeat.

CAP. LIX.

De Parthia, & Cyri sepulcro:

PARTHIA quanta omnis est, à meridie Rubrum mare, à septentrione Hyrcanum saltum claudit. Regna in ea duodeviginti [*a* dissecantur in duas partes. Undecim quæ dicuntur superiora, incipiunt ab Armenio limite, & Caspio litore porrecta ad terram Scytharum, *b* quibuscum concorditer degunt: reliqua septem inferiora (sic enim vocitant) habent ab ortu Arios Arianosque, Carmaniam à medio die, Medos ab occidui solis plaga, à septentrione Hyrcanos: Ipsa autem Media ab

dia ab occasu transversa, utraque Parthiæ regna amplectitur : à septentrione, Armenia circumdatur : ab ortu Caspios videt : à meridie Persidem. Deinde tractus hic procedit usque ad castellum quod magi obtinent, Passargada nomine. Hic Cyri sepulcrum.

IN CAP. LIX.

a *Diffecantur in duas partes*] Desunt hæc in ver. lib. licet propter ea quæ à Plinio commemorantur, illa non ausim rejicere.

b *Quibus concorditer degunt*] Scribatur, Quibuscum concorditer degunt.

CAP. LX.

De Babylone, de Atlantico Oceano, de Gorgonum ac Fortunatis insulis.

CHALDEÆ gentis caput Babylon est, [a à Semiramide condita,] tam nobilis ut propter eam & Assyrii & Mesopotamii in Babylonis nomen transierint. urbs est sexaginta millia passuum circuitu patens, muris circumdata, quorum altitudo ducentos pedes detinet, latitudo quinquaginta, in singulos pedes ternis digitis ultra quam mensura nostra est altioribus : [amne] interluitur Euphrate. Beli ibi Iovis templum, quem inventorem cælestis disciplinæ tradidit etiam ipsa religio, quæ

T 5

dcum

deum credit. In æmulationem urbis hujus Cresiphontem Parthi condiderunt. Tempus [est] ad Oceani oras reverti, represso in Æthiopiam stylo. namque ut Atlanticos æstus occipere ab occidente & Hispania dudum dixeramus: ab his quoque partibus mundi, unde primum Atlantici nomen induat, exprimi par est. Pelagus Azanium usque ad Æthiopum litora promovetur, Æthiopicum, ad Mosylicum promontorium: unde rursus Oceanus Atlanticus. Iuba igitur universæ partis quam plurimi propter solis ardorem perviam negaverunt, facta etiam gentium & insularum commemoratione, ad confirmandæ fidei argumentum, omne illud mare ab India usque ad Gades voluit intelligi navigabile, Cori tamen flatibus: cujus spiritus præter Arabiam, Ægyptum & Mauritaniam, evchere quamvis queant classem, dummodo ab eo promontorio Indiæ cursus dirigatur, quod alii Leptam acram, alii Drepanum nominaverunt. Addidit & stationum loca, & spatiorum modum. nam ab Indica prominentia ad Malachum insulam affirmat esse quindecies centena millia passuum: à Malacho ad Sceneon ducenta viginti quinque millia: inde ad insulam Sadanum centum quinquaginta millia: sic confici ad apertum
 mare

mare decies octies centena & septuagintaquinque millia. Idem opinioni plurimorum, qui ob solis flagrantiam, maximam partem istius regionis ferunt humano generi inaccessam, sic reluctatur ut mercantium ibi transitus infestari ex Arabicis insulis dicat: quas Ascitæ habent Arabes, quibus *b* è re nata datum nomen est. nam bubulis utribus contabulatas crates superponunt, vectitatiq; hoc cratis genere prætereuntes impetunt sagittis venenatis. Habitari etiam Æthiopiæ adusta Troglodytarum & Ichthyophagorum nationibus, quorum, Troglodytæ tanta pernicitate polleant ut feras quas agitant, cursu pedum assequantur: Ichthyophagi non secus quam marinæ belluæ nando in mari valeant. Ita exquisito Atlantico mari, usque in occasum, etiam Gorgonum meminit insularum. Gorgones insulæ (ut accepimus) obversæ sunt promontorio quod vocamus Hesperion ceras. Has incoluerunt Gorgones monstra, & c. sane adhuc monstrosa gens habitat. distant à continenti bidui navigatione. Prodedit denique Xenophon Lampfacenus, Hannonem Pœnorum imperatorem in eas permeavisse, repertasque ibi foeminas alicui pernicitate: atque ex omnibus quæ apparuerant, duas captas tam hirto atque aspero,

corpore, ut ad argumentum spectandæ rei, duarum cutes miraculi gratia inter donaria Iunonis suspenderit: quæ duravêre usque ad tempora excidii Carthaginensis. Ultra Gorgonas Hesperidum insulæ, sicut Sebosus affirmat, dierum quadraginta navigatione in intimos maris sinus recesserunt. Fortunatas insulas contra lævam Mauritanix accepimus jacere, quas Iuba sub meridie quidem fitas, sed proximas occasui, dicit. De harum nominibus expectari magnum [mirum] reor, sed infra famam vocabuli res est. In prima earum, cui nomen est Ombrion, ædificia nec sunt nec fuerunt. juga montium stagnis madescunt. ferulæ ibi surgunt ad arboris magnitudinem. earum quæ nigrae sunt, expressæ liquorem reddunt amarissimum: quæ candidæ, aquas revomunt etiam potui accommodatas. Alteram insulam, Iunoniam appellari ferunt, in qua pauxillæ ædes ignobiliter ad culmen fastigiata. Tertia huic proximat eodem nomine, nuda omnia. Quarta Capraria appellatur, enormibus lacertis plus quam referta. Sequitur Nivaria, aère nebuloso & coacto, ac propterea semper nivalis. Deinde Canaria repleta canibus, forma [etiam] eminentissimis: unde etiam duo exhibiti sunt Iubæ regi. In ea ædificiorum
durant

durant vestigia, avium magna copia, nemora pomifera, e palmeta caryotas ferentia, multa nux pinea, larga mella: amnes siluris piscibus abundantes. Perhibent etiam expui in eam undoso mari belluas: deinde cum monstra illa f putredine tabefacta sunt, omnia illic infici tetro odore: ideoque non penitus ad nuncupationem suam congruere insularum qualitatem.

IN CAP. LX.

a *A Semiramide condita*] Hoc vet. lib non con-
tinet, &, me hercle, tam notum est, ut mirum sit
à Solino inculcari. quod ea, opinor, de causa Plin-
nius lib. v i. cap. v i, prætermisit.

b *Ere nata*] Vet. lib. A re nota.

c *Sane adhuc monstrosa gens*] M. f. Et sane usque
adhuc monstruosa gens. Prudentius etiam lib.
de i. s. p. dixit, monstruosis idolis. Porro in So-
lini vet. lib. semper, & in nonnullis etiam Plinii
exemplaribus aliquando monstruosus legitur, non
monstrosus: idque in aliis quoque scriptoribus
memini me observare. quare non assentior Galeot-
to Martio, qui in opere De promiscua doctrina
putat, à monstro, monstruosus deduci non debe-
re. quod enim Lucani exemplum adducit, non
impedit quominus & istud usurpare liceat.

d *Intimos maris sinus*] In eodem invenio, inti-
mi. & Accepimus, pro Tradunt. & ubi vulgo ha-
betur, Magnum mirum, vox, Mirum deest.

e *Palmeta caryotas ferentia multa nux pinea*] Membranz habent, Palmeta ficus cariotas feritan-
tia multa. nux pinea, &c. Quod, licet secutus
non sim, duxi ascribendum.

f *Patre-*

f *Putredine tabefacta sunt*] Succincte vet. cod.
Putrefacta sunt. In eodem pro Nuncupationem
suam, continetur Sui.

A D D I T I O N E S.

Cum has emendationes ad finem jam perduxissem, à Cornelio Valerio, omnis integritatis & eruditionis flore, atque in celeberrimo Lovaniensigymnasio Latinarum literarum professore, Solini excusum exemplar, diligenter cum m. s. ab eo collatum, accepi: in quo quæ, ultra ea quæ supra observavimus, continebantur, visum fuit hic subungere.

Pagina 158. linea. 5. Ordini. ordine.

158. 19. Possit. potest.

164. 6. Sacrificolis. sacricolis.

Ibidem. *Myagrum. Myarchum.* sed prius auctoritate Pausan & Plinii malo.

165. 20. *Iove in Piscibus, Saturno in Geminis, Venere in Virgine, Marte in Capricorno, Mercurio, &c.*
Ita legendum Cornel. Valerius existimat.

180. 27. *Sicut Scipio Africanus prior, & qui.*

183. 6. Enituit. emicuit.

186. 7. C. Vibium.

191. 28. *Spolia ex hoste, addit, & quemadmodum sequenti pagina vers. 7. ubi legitur, Ferream sibi manum. in eo legitur, Postea ferream sibi manum.*

193. 5. *Quaternas etiam, qui ternas etiam,*

195. 15. *Messallam certe Corvinum oratorem.*

196. 24. *Deo coarguente.*

203. 17. *Inter omnes perspicue. placet quod est in m. Inter omnes promiscue.*

206. 6. *Vbi minimum, C X X X V I, m. C X X V I.*

212. 4. *Ad probandam. Ad deprehendendum.*

Nam

233. 5. Nam & ipsa natura soli ignea, per oc-
culta commercia, aut mutuatur Æternæ incendia, aut
subministrat.

247. 4. *Modo grandiore. grandiora.*

248. 27. *Crederet. concrederet.*

288. 24. *Caput attollant.*

387. 25. *Fuit, pro eo quod est in reliquis, Hu-
manis rebus excessit.*

395. 29. *Sagaris. Sagarius, male.*

409. 3. *Volunt egredi. ingredi.*

F I N I S.

ÆTHI-

Æ T H I C I
C O S M O G R A P H I A .

L E C T I O N V M pervigili cura
comperimus Senatum popu-
lumque Romanum , totius
mundi dominos , domitores
orbis & præfules : qui cum quicquid
subjacet cælo , penetrarent triumphis , o-
mnem terram Oceani limbo circumda-
tam invenerunt , atque eam ne incogni-
tam posteris reliquissent , subjugatum
virtute sua orbem totum quâ terra pro-
tenditur , proprio limite signaverunt : &
ne divinam eorum mentem omnium re-
rum magistrâ aliquid præteriret , quam
vicerant , quadripartito cæli cardine inve-
stigarunt , & intellectu æthereo totum
quod ab Oceano cingitur , tres partes esse
dixerunt , Asiam , Europam & Africam re-
putantes . Sed hinc magnum inter doctos
certamen fuit . *a* Nam plurimi qui res di-
vinas evidentius agnoverunt , duas tantum
partes accipiendas suadent , id est , Asiam
& Europam tantummodo : Africam vero
censent Europæ finibus deputandam . Et

RCVC-

revera hoc ita esse, evidenti documento monstratur: quia non solum venenorum male altrix terra partem habet spatii, verumetiam est & cæli adverso sydere plus destituta. Nam qui illam partem tertiam vocaverunt, non ut æqualem inclytis præcellentibusque posuerunt: sed situ pessimo, languidam ardoribus suis, in extremo positam, ab optimis secarunt: non divisionis merito, sed sic ut incisa suis fluctibus invenitur. Itaque Iulius Cæsar, bisfexilis rationis inventor, divinis humanisque rebus singulariter instructus, cum consulatus sui fasces erigeret, ex senatusconsulto censuit omnem orbem jam Romani nominis admetiri per prudentissimos viros, & omni philosophiæ munere decoratos. Ergo à Julio Cæsare & M. Antonio coss. orbis terrarum metiri cœpit, id est, à consulatu superscripti usque ad consulatum Augusti tertium & Crassi, annis XXI. mensibus V. diebus IX. Zenodoxo omnis oriens dimensus est, sicut inferius demonstratur. A consulatu item Iulii Cæsaris & M. Antonii usque in consulatum Augusti decimum, annis XXIX. mensibus VII. diebus X. à Theodoto septentrionalis pars dimensa est, ut evidenter ostenditur. A consulatu similiter Iulii Cæsaris usque in consulatum Saturni & Cin-

& Cinnæ à Polyclito meridiana pars dimensa est, annis xxxii, mense i. diebus x. sicut definita monstratur. Ac sic omnis orbis terræ intra annos xxxii, à dimensio-ribus peragratus est, & de omni ejus continetia perlatum est ad Senatum.

IN ÆTHICI COSMOGRAPHIAM
SCHOLIA,

IOSIA SIMLERO auctore.

a *Nam plurimi qui res divinas*] Opinio eorum, qui negant Africam tertiam partem esse orbis terrarum, elegantur versibus exposita est à Lucano libro ix.

*Tertia pars rerum Libya, si credere fama
Cuncta velis : at si ventos calumque sequaris,
Pars erit Europa. nec enim plus litora Nilis,
Quam Scythicus Tanais, primis à Gadibus ab-
sunt, &c.*

Salustius, In divisione (inquit) orbis terræ plerique in parte tertia Africam posuere : pauci tantummodo Asiam & Europam esse, sed Africam in Europa. & hanc orbis terræ in duas partes divisionem M. Terentius Varro in i. De re rustica libri cap. 2. ad Eratosthenem refert.

Omnis terra orbis habet

Maria xxx.

Insulas lxxii.

Montes xl.

Provincias lxxviii

Oppida cclxx.

Flumina lvii.

Gentes, quæ nume-

rantur cxxv.

Ex

Ex his Oceani orientalis pars habet.

Maria IIX.	Oppida LXV.
Insulas IX.	Flumina XXI.
Montes VII.	Gentes LI.
Provincias X.	

Ita Oceanus orientalis hæc habet Maria :

Mare Caspium *a*, Mare Arabicum :
 Mare Persicum, quem sinum Ara-
 Mare Tyberiadis, bicum dicunt.
 Mare Asphaltones, Mare Carpathium,
 Mare Rubrum *b*, Mare Myrtoum *c*.

ORIENTALIS OCEANI Descriptio.

a Mare Caspium, sive Hyrcanum, quidam putarunt esse sinum Oceani septentrionalis : sed Herodotus & Ptolemæus pedibus circumiri posse ajunt : quibus recentiores historici & geographi assentiuntur.

b Mare Rubrum, & Arabicum sinum] Quidam ajunt unum mare esse: sed Æthicus hæc distinguit, quod etiam alios geographos fecisse Eustathius in Comment. in Dionysium asserit. Est autem Arabicus sinus pars Rubri maris, sicut & Persicus sinus, ut ex Plinio, Strabone, Herodoto, Mela, docet Vadianus, in Explanatione aliquot locorum ex suis commentariis in Melam. Ipse etiam Æthicus hoc modo Rubrum mare accipit postea, in Asiæ descriptione.

c Mare Myrtoum] In exemplari manuscripto legi-

legitur Mare mortuum : sed cum antea nominaretur Mare Asphaltenes , qui est lacus Asphaltites , seu Mare mortuum , mutavi in Myrtoum. Infra in Achaiæ descriptione idem mendū fuit, Achaiam ab ortu habere mare Myrtoum , ubi etiam Mortuum legitur in M. C. Cum autem Myrtoum mare Græciæ ab ortu ponatur, recte hic inter orientalia maria nominatur. Refert Plinius Cymbros mare congelatum nominare Mortuum mare, & Dionysius idem affirmat: sed hoc nihil ad maria orientis,

Oceani orientalis famosæ insulæ sunt ,

Hippopodes <i>a</i> ,	Rhodos ,
Taprobana ,	Cythera ,
Sylephantinæ ,	Creta ,
Theros ,	Carpathus.
Cypros ,	

a Hippopodes] Plinius lib. 4. cap. 13. Hippopodes insulas, in quibus equinis pedibus homines nascantur, in septentrionali Oceano ponit. *Quærendum an hæc sint aliæ à Plinianis.*

Oceani orientalis famosi montes sunt ,

Caucasus ,	Bodian <i>b</i> ,
Armenius <i>a</i> ,	Libanus ,
Caumestes ,	Cassius.
Sina ,	

a Armenius] Dionysius Periegetes meminit Armenii montis, è quo Phasis fluvius oritur. Eustathius interpres refert montem hunc in initio Armeniæ esse, ut Ethnicorum scriptor existimet, alios

alios dicere Armenium Tauri partem, pertingentem in Armeniam usque, quæ ab hoc monte nomen acceperit. Ammianus libro xxi. meminit Armenii montis è quo Thermoodon fluit.

b *Bodian*] Forte Vindius, mons Indiæ.

Oceani orientalis famosa provincia sunt,

Perfis,	Mesopotamia Syriæ,
India,	Palæstina,
Isauria,	Commagena,
Adonis a,	Syria Apamæa,
Phœnice,	Media Syria.

a *Adonis*] Non dubito nomen hoc vitiosum esse, neque usquam invenio provinciam hujus nominis. forte pro Eden posuit: quo nomine orientalem regionem, in qua fuit Paradisus Domini, sacræ literæ nominant. Atque huic nostræ sententiæ astipulatur quod postea scribit, Armodium fluvium lustrare regionem Adonis & Mesopotamiam. nam Eden non longe abfuisse à Mesopotamia, ostendit Moses, qui ex Eden fluere scribit Euphratem & Tigrim, flumina Mesopotamiam ambientia.

Oceani orientalis famosa oppida sunt,

Byzantium,	Teriades,	
Babylonia,	Sigoton a,	
Hierusalem,	Palibotra,	
Antiochia,	Alexandropolis,	
Nicæa,	Adlenitæ b,	
Thessalonica,	Colche c,	Pata-

Patale <i>d</i> ,	Chartay,
Patalate <i>e</i> ,	Nisibi,
Tharſis,	Arvæi,
Tallonif,	Alexandria,
Copretes <i>g</i> ,	Commagena,
Carmeniæ <i>h</i> ,	Palmira,
Oſtraciæ <i>i</i> ,	Damaſcus,
Ætergitæ <i>k</i> ,	Jordanis,
Falſagadæ <i>l</i> ,	Heliopolis,
Ariduli,	Apamea,
Tharchi <i>m</i> ,	Daphen <i>z</i> ,
Sciſethei,	Laodichia,
Cumi <i>n</i> ,	Biblos,
Damphe <i>o</i> ,	Biritos,
Salphamic <i>p</i> ,	Mopſi <i>a</i> [*] ,
Chaldæa,	Nampamon,
Eudæmona <i>q</i> ,	Niveten,
Nabatheï,	Onarmarites,
Sabæi,	Sabaſtes,
Mache <i>r</i> ,	Amphimoli <i>b</i> [*] ,
Perſipolis,	Pyrrhenum <i>c</i> [*] ,
Seres magnum,	Eleuſinum <i>d</i> [*] ,
Aniſauge <i>f</i> ,	Coptis,
Suſſani,	Mitylenæ,
Perſis <i>t</i> ,	Lampſacum,
Filinei <i>v</i> ,	Lignido <i>e</i> [*] ,
Adiabæ <i>x</i> ,	Corinthus.

^a *Sigoton*] Nomen hoc urbi tribuit, & Aumi-
ni quoque, quod tamen Gangem eſſe inquit. *Eſt*
autem

autem in India urbs quoque Ganges, idem cum flumine nomen habens, Arriano auctore.

b *Adlenite*] Forte Adulis, seu Aduliton Plinio: unde sinus Adulicus Ptolemæo.

c *Colche*] An Colchi, emporium Indiæ intra Gangem, hodie Cochinum? an Coche? quæ & Seleucia, Ammiano xxi v. quam puto Colchos nominari a Procopio lib. 1.

d *Patale*] Pattala oppidum insulæ Pattalenes, quam Indus facit, celeberrimum emporium.

e *Patalate*] An, sicut Plinius scribit, Indum duas insulas facere, Prasiānen & Patalen, duo quoque illic sunt oppida, Patale & Patalate? An Avallite legendum? An potius Attalia, celebris Pamphylia urbs, cum Tharsis subjiciatur?

f *Talloni*] Forte Thalī Plinio, qui ab oriente Caspii maris fauces attingunt.

g *Copretes*] Coprates amnis est Mediæ, à quo forte urbs nomen accepit. Tropatene & Atropatene, satrapia Mediæ.

h *Carmania*] Carmania metropolis regionis Carmaniae. Ammianus xxiii.

i *Ostracia*] Forte Ostracine.

k *Ætergite*] An Evergetæ?

l *Falsagada*] Forte Pasargadæ.

m *Tharchi*] F. Turci, quos ad Mæotim Plinius ponit citra Ariumphæos.

n *Cumi*] An Cumæ Gedrosiæ? an Cumæ Phœnicæ, cujus meminit lib. Notitiarum? an Cumi populi Æthiopiæ, Plinio lib. 6? an Cumania ad Caucasum?

o *Damphe* &

Salphamie] Hæc duo nomina, ut multa alia, in hoc auctore mihi ignota sunt: si tamen conjecturis locus est, forte pro Damphe Pamphilia ponetur,

tur, nisi oppida hic enumerarentur: urbs Thessalix, cujus Cæsar meminit.

p *Salphamie*] An Selgenfes?

q *Eudæmona*] Eudæmon vicus maritimus Arabix Eudæmonos, quondam urbs, 1200 stadiis ab Oceli distat. Arrianus in Periplo maris Rubri. Meminit etiam Mela urbis Arabix in Arabia.

r *Mache*] Macæ, populi Arabix felicitis, Mela teste. Mace item promontorium oppositum promontorio Carmanix Harmozonta: Mela, Plinius, Ptol. Et Mathæ gens Indiæ, apud quos Erinefes oritur. Arrianus in Indiæ descriptione.

s *Anisauge*] Auge urbs ad ostia Tigridis, ab Æthico postea nominabitur.

t *Persis*] Supra nominavit Persepolim. itaque hic aliam metropolim Persidis intelligendam puto.

v *Filinei*] Lego Elymæi.

x *Adiabe*] Lego Adiabene, quem Ammianus à Diavas & Adiavas fluminibus dictam scribit.

y *Charta*] Carræ Mesopotamix, quæ etiam in lib. Notic. Charta nominatur.

z *Daphen*] Daphne: puto autem significari Antiochiam Epidaphnen.

a* *Mopsi*] Mopsucrene, Mopsuestia.

b* *Amphimolis*] An Amphimalum Cretæ oppidum, an Amphipolis ad Euphratem, ante Thapsacus dicta? (Plin. lib. 5. cap. 24.) an Anchialos?

c* *Pyrrhenum* &

d* *Eleusinum*] Non dubito hæc nomina mendose scripta. quid si legamus, Parætonium? quod alibi Partheno nominat & Pelusium: præsertim cum Coptos sequatur.

e* *Lignido*] Lychnidus.

Oceanus

Oceani orientalis flumina sunt;

Therjodes,	Susa,
Exos,	Chryforhoas,
Figoton,	Tigris,
Ganges,	Alibotra,
Camestes,	Odiopagitæ,
Fluvius Sigota,	Auxius,
Hydâspes,	Pactolus,
Euphrates,	Chryfos,
Armodius,	Eleuther,
Carmanta,	Adonis,
Cortachia,	Jordanis.

Hæc sunt flumina Oceani orientalis, quæ superius continentur. Tamen ne diligens eorum ortus, cursus, mensuræque requirat lector studiosus, etiam illud quam potero breviter demonstrabo, rursusque ad initium fluminum superscriptorum revertens, ita :

Fluvius *a* **THER IODES** nascitur ex tribus locis in campis Scythicis, & unus effectus circuit millia *de* **cc** **xlvi**. & ingreditur in mare Caspium.

Fluvius **Exos** nascitur de monte **Cau-
meste** : in quinque alveos dividitur, & transeunt omnes per montem **Caucasum**, qui locus appellatur *b* **Seleantes**. fundunt se in flumen magnum, qui appellatur **Ganges**. Hic eos excipiens currit millia *de* **ccxvi** mergitur in mare Oceani orientalis, sub insula quæ appellatur **Solis**.

Fluvius **FIGOTON** nascitur de monte
V
Cauca-

Caucaso, & geminatur, & facit coronam, & montem occupat superscriptum, & occurrit ei ex una parte ejus montis fluvius Nestefanes, & ad illa quinque flumina, quæ dicta sunt superius, fluvius Seliantes per ea torrens transit: ita ut nec illorum aqua nec istius superveniētis misceri videantur: & omnes iter suum agentes, revertuntur ad eandem coronam, unde sparsi dividebantur, & iterum ad unum revertuntur: & ante eos exit fluvius Ganges, cui adjungitur alius cum capitibus quinque quæ reliquerat.

Fluvius SIGOTA ex alia parte montis Caucaſi nascitur. Hic etiam se ad unum jungens, effectus unus de octo. Occurrit ei Ganges, qui & Padus dicitur: itemque duo alii occurrunt anonymi: & effecti decem, transeunt ad oppida Palatæ & Palalitæ, & post omnes decem unum faciunt fluvium. Unde constat Gangem decem fluminibus adimpleri, qui in superioribus partibus Sigota vocatur, quoniam de una nymp̄ha meant. Currit undecies quadringenta quinquaginta tria millia, sexcentos trietas, unum passum; egeritur in mare Oceani orientalis ad insulam Sylephantinam.

Fluvius HYDASPES nascitur in campis Indorum tribus crinibus. Hic se cominus

minus adunans, unus efficitur, & inundans omnem regionem Indorum, currit millia DCCCXIII. & immergit se Oceano orientali.

Fluvius *d* EUPHRATES nascitur in campis Indiæ, & discurrens per eandem provinciam, currit millia DCXII. & infundit se mari Oceano orientali sub insula *e* The-ron.

Fluvius ARMODIVS nascitur in Æthiopia: inlustrans regionem Adonis & Mesopotamiam, currit millia DCCXXIV. & accipitur sinu Persico.

Fluvius CARMANTA nascitur in campis Commagenæ: currit millia DCLXXIII. idem etiam in sinum Persicum excipitur.

Fluvius CORTACHIA provinciæ Mediæ nascitur in campis Arabicis: currit millia DCCCCXVIII. & ingreditur sinum Persicum.

Fluvius *f* SVSA in Media provincia nascitur bicornius: efficitur unus: currit millia DIV. descendit in sinum Persicum.

Fluvius CHRYSORHOAS nascitur in campis Assyriis de monte Caucaſo: vicinatur & ei Tigris fluvius.

Fluvius *g* TIGRIS, etiam ipse de monte Caucaſo quasi visitur natus: cum æstivis temporibus sub humo eum desuper Æthiopiam currere ex viriditate superni cespitis

tis prodatur : fluvius subditus latenter erumpit, & ob hoc ortus ejus non comprehenditur, quoniam de obscuritate promittitur. nam ambo includunt *h* Cordubennam oppidum, & ad unum redacti, magnam faciunt coronam, ut etiam alia oppida includant, & Thesiphon & Seleuciam, currentes millia **DCCCLXXXII**. immerguntur ad Auge oppidum, quod est in sinu Persico.

Fluvius *i* **ALIBOTRA** nascitur ex monte *Lysæo* : currit millia **DCCXVI**. immergitur in orientalem Oceanum.

Flumina tria **ODIOPAGITÆ** dicta ex campis *Indiæ* nascuntur : currunt millia **CCII**. & festinantes recipiuntur ab Oceano orientali.

Fluvius *k* **AVXIVS** nascitur de monte *Armeno* : transiens per montem *Caucasum* ad *Mesopotamiam* pergit : in ea vero provincia alius ei adjungitur fluvius.

PACTOLVS, qui dicitur ex ipso monte *Caucaso* nasci : & effecti unum, per *Parthos* transeuntes eorum cursus congregant aquas. Ibi flumen *Euphrates* nomen accepit, & exinde se diffundens currit millia **DCCCLXXXII**. & mergitur in sinum *Persicum*.

Fluvius **CHRYSOS** nascitur in campis *Syriæ*, peragrans omnes ejus civitates, currit

currit millia D C C C X X X. vergit se in Ægæum mare juxta Cyprum insulam.

Fluvius *ELVTHER* nascitur in campis Syriæ: currit millia D C X X X. recondit se in Ægæo mari sub insula Cypro.

Fluvius *ADONIS* nascitur prope Tyberiadem: currit millia D C C C L X I I I. & late diffusus in mare Adriaticum excipitur contra insulam Cretam.

Fluvius *JORDANIS* nascitur sub Libano monte: circumpergit ad lacum Tyberiadem: de quo exiens suo cursu occurrit ad Scythopolim, quam secans mediam, & ab ea exiens, effunditur Mari mortuo.

a *Theriodes*] Hunc arbitror esse Rha fluvium.

b *Seleantes*] Forte est Silia Straboni, fluvius in montibus Indiæ, in quo nihil innata.

c *Hydaspes, &c. tribus crinibus*] Malim Crinibus legere: sed cum postea de Danubio loquens, dicat, ex ipso septem crines fluminum procedente, nihil mutare volui.

d *Euphrates*] Euphratem in India nasci, & per eam provinciam currere scribit. quod non video quomodo defendi possit. Porro insula, quam

e *Theron* nominat, aliis *Teredon* dicitur.

f *Susa*] Intellego fluvium, juxta quem est Susa urbs: hoc est Eulæum: quem bicornem dicit, quoniam duos habet fontes: unum in Susana, alterum in Media, Zagro monte, qui infra Susa in unum confluunt.

g *Tigris*] Tigrim in voragine incidere, & longo spatio subter certam deferri, ac juxta Chalontim rursus exoriri, Strabo prodidit. Idem refert opiniones quorundam, qui existimant fluvios Cœlosyriæ ex lacubus Euphratis & Tigridis oriri, & longe subter terram fluere. Attamen quo modo per Æthiopiam currat Tigris, non video, nisi Æthiopum nomine Arabes intelligamus, qui etiam in S. literis Chus, hoc est Æthiopes, nonnunquam vocantur.

Porro *Chryserhoas*] Cujus hic meminit, alius est, à Chryserhoæ cujus Ptolemæus meminit, qui Damascum præterfluit, quem noster Chryson nominat.

h *Cordubenna*] Oppidum haud dubie situm fuit in Corduenna provincia Transfigritana, cujus Ammianus meminit. Forte Cordyene, quamvis hæc sit eis Tigris.

i *Alibatra*] Forte is fluvius, qui juxta Palibothra urbem Indo miscetur. Lyæum montem arbitror hunc esse quem Plutarchus De fluminibus Lyæum vocat, Indo flumini adjacentem.

k *Auxium*] Euphratem initio Auxium vocari ait. Plinius scribit Euphratem Pixiratem primo nominari, deinde Omirram, ubi Taurum interrumpt, ubi perfregit Euphratem. Quod autem Euphratem per Parthos fluere scribit, non de Parthia proprie dicta sed de Parthico regno accipiendum est.

Oceanus Orientalis habet gentes,

Perfas,	Anthropophagos,
Græcos,	Isauros,
Scythas,	Bessos,

Sara-

Saracenos,	Armodias,
Indos,	Hictiopagos,
Isquiteos,	Parthos,
Cummos,	Idumæos,
Suroitanos,	Hieormices,
Dervicas <i>a</i> ,	Cattigaucos <i>n</i> ,
Passitas <i>b</i> ,	Cerissos <i>o</i> ,
Parosmos,	•Vsippos,
Anaitacas <i>c</i> ,	Quados,
Gelonos,	Vaccæos <i>p</i> ,
Carasmos <i>d</i> ,	Vardæos,
Massagetos,	Frisiones,
Paroparsofianos <i>e</i> ,	Cannifates,
Dacrianos <i>f</i> ,	Allobrogos,
Draumedas,	Alaudes,
Spircentes,	Ruthrenos,
Vamuotos,	Theorhonos,
Arogotos <i>g</i> ,	Cimbros,
Acianos <i>h</i> ,	Antequinos <i>q</i> ,
Orocenos <i>i</i> ,	Cœnomannos,
Anidrosos <i>k</i> ,	Odicenses,
Arabos <i>l</i> ,	Velhados.
Sitticenos <i>m</i> ,	

a Dervicas] Derbices, prope Hyrcanos ad Oxum fluvium siti fuere. Plinius, Ptolemæus, Strabo. Dionysius Dercebios vocat.

b Passitas] Forte Passicas, ad Oxios montes, Ptol.

c Anaitacas] F. Anariacos, prope Hyrcanos Plinio & Solino, Straboni, Andriacas, vel Aratiatici.

d *Carasmos*] Chorasmii prope Sogdianam, Dionys. Plin.

e *Paroparfosianos*] In manuscripto exemplari hæc vox, ut mendosa, notata est adjectis punctis, quæ indicare videntur primas quatuor literas redundare. Formæ Paropamisadæ. Vel Sqsiani positi sunt pro Sogdiani, quale mendum etiam est apud Melam : Gandari, (inquit) Paricani, Bactri & Susiani, Pharmacotrophii. Enumerat eo loco mediterraneas gentes : at Susiani ad sinum Persicum porriguntur : deinde quid Susiani hæc ponuntur inter Bactros & Pharmacotrophos, gentem Scythicam, cum tam longe à Scythis distent ? omnino itaque apud Melam legendum est Sogdiani : hæc autem dubito utrum Paropamisadas, an Sogdiano s ponam.

f *Dacrianos*] Lego Bactrianos.

g *Arogotos*] Forte Arachosios : quorum urbs Arachotus.

h *Acianos*] F. Arianos.

i *Orocenos*] F. Oroënos.

k *Anidrosos*] F. Gedrosi, qui recte etiam Anydrofi dici possunt, quoniam aquarum penuria laborant.

l *Arabos*] An Arabes ? an Arbies ? ad Arbinæ fluvium, qui Arabius, & populi Arabes ab Arriano nominantur.

m *Sitticenos*] Sittacene, Assyriæ regio, quæ etiam Apolloniatis dicitur, & Arbelitis & Palzstine : Ptol. Strabo, Plinius.

n *Cattigancos*] An Catros & Cauchos ? Sed quid hi ponuntur inter gentes orientalis Oceani ? Idem de quibusdam aliis gentibus, quæ sequuntur, queri potest. An Catacetos, apud Plin. an Cattigara ?

o *Cris-*

o *Ceriffos*] An *Cyrrestas*, an *Coraxios* ?

p *Vaccæos* &

Vardæos] *Vaccæi* & *Varduli* populi sunt Hispaniæ: sed hi in occidente, nihil ad orientalem Oceanum pertinent. *Vardæi* Liburnorum gens sunt: *Vardæi* à *Plinio* in Arabia felice ponuntur.

q *Antequinos*] In m. c. ad marginem annotatum fuit, vel *Aquitani*: sed non video quomodo *Aquitani* populis Oceani orientalis attribui possint: nisi forte quia Hispani ad orientem positi sunt.

OCCIDENTALIS OCEANI SITUS.

Oceani occidentalis continentia habet

Maria XL.	Oppida CXXVIII.
Insulas XVI.	Flumina XI FI.
Montes XVI.	Gentes XLIV.
Provincias XXXVI.	

Ita Oceani occidentalis maria sunt,

Mare Tyrrhenum, Mare Orcadum,
Mare Adriaticum, Mare Gaditanum.

Item huc pertinent maria,

Ionicum & Ægeum, Mare Britanni b,
Mare Lautades a, Mare Columnas,
Mare Tillæ, Herculis fretum.

a *Mare Lautades*] Arbitror *Leucadium* mare significari, quod ab occasu Epirum alluit.

b *Mare Britanni*] In m. c. mare *Tritani*, vel *Britanni*.

Oceani occidentalis famosa insulae sunt,

Hyberus <i>a</i> ,	Noricum,
Mevania,	Ingeonici <i>d</i> ,
Britannia,	Histrici <i>e</i> ,
Hebofo <i>b</i> ,	Matronæ <i>f</i> ,
Balcaris minor,	Fiotiæ <i>g</i> ,
Corfica,	Martianæ,
Orcades,	Iuliæ <i>k</i> ,
Illyricum <i>b</i> ,	Smingaule,

a Hyberus] Forte Hybernia.

b Hebofo] Ebusus.

c Illyricum &

Noricum] Quomodo inter insulas numerentur non video. Malim pro Illyrico Ilvam ponere, & pro Norico Oricum: quod quondam insula fuit, postea continenti junctum est, ut Plinius refert lib. 2. nisi Illyrici nomine insulas sinus Adriatici intelligere maluerimus. nam Plinius scribit, Illyrici oram mille amplius insulis frequentari, lib. 4. cap. 26, & Norici nomine insulas Norici non quidem maritimas, sed Danubii fluminis.

d Ingeonici] Forte Ionici, vel Ionicæ, insulæ Ionum.

e Histrici] Forte Istriam intelligit, quæ peninsula est, aut insulas juxta Istrorum agrum, quarum Plinius in fine 3. libri meminit: aut insulam Istrum, cujus meminit Stephanus, quæ sita est juxta Triopium Cnidia.

f Matrona] An forte Mona?

g Fiotia] Vel Fionæ.

h Iulia] Forte Gades intelligit, ubi urbs Iulia Gaditana. vel Co insulam, in qua Iulis, patria Simonidis & Bacchylidis poetarum.

Oce

Oceanus occidentalis habet famosos montes,

Trienum <i>a</i> ,	Marfos,
Alpes plurimas,	Taburnum,
Apenninum,	Cyminum,
Balearem,	Soraſtina <i>b</i> ,
Emum,	Olympum,
Rhodopem,	Ocranum,
Albanum,	Tarinum <i>b</i> ,
Pyrenæum,	Ficla.

a Trienum] An Tridentum, seu Alpes Tridentinz?

b Soraſtina] Vel Soraſtum. hoc enim nomen in margine M. C. ponitur.

c Tarinum] Intellico Taurinum, seu Alpes Taurinorum.

Oceanus occidentalis habet provincias,

Italiam,	Galliam togatam,
Hispaniam,	Galliã Cifalpinam,
Bethicam,	Galliã Trãfalpinam,
Lufitaniam,	Pannoniam,
Galliciam,	Rhetiam,
Aquitaniã,	Ciatres <i>b</i> ,
Britanniã,	Hetruriam,
Germaniam,	Vmbriã,
Galliam Belgicã,	Picenum,
Galliam brachatã,	Liburniam,
Galliam comatã,	Dalmatiam,

V 6

Ily-

Illyricum,	Campaniam,
Noricum,	Brutios,
Venecias,	Lucaniam,
Æmileam,	Apuliam,
Semigallias c,	Calabriam,
Sabinas,	Hadriæ.
Samnum,	

a *Galliam Cisalpinam*] Ad marginem M. c. notatum erat Transcampanam, vel potius Transpadanam Galliam hoc loco inferendam esse: est autem hæc pars Cisalpinæ.

b *Ciätres*] Quenam hæc sit provincia, ignoro: ac dubito an pro Rhætia hoc nomen positum sit.

c *Semigallias*] Senogallia.

Oceanus occidentalis habet famosa oppida,

Ravennam,	Vacam,
Aquileiam,	Celtiberiam,
Mediolanum,	Cæsarea-Angustam,
Arelatum.	Tarraconam,
Ticinum,	Hispalin,
Ariminum,	Cæsareacum,
Calpos a,	Ambianis,
Calpis,	Tungri,
Cordubam,	Agrippinam,
Betones,	Triverim,
Toletum,	Sirmium,
Bracaram,	Senones,
Lucusam,	Augustodunum,
Augustam,	

Augu-

Augusta Nemetum,	Sisciam,
Augusta Taurinorū,	Alincum,
Lugdunum,	Brigentionem,
Magonciacum,	Argentoraro,
Viennam,	Carnunto,
Massiliam,	Sabariam,
Altinum,	Pœtavionem,
Veronam,	Bonameto,
Taurinum <i>b</i> ,	Argentariam,
Vincentiam,	Sauromacum,
Doronam,	Nemaufum,
Henemonam,	Dorocordores,
Cremonam,	Amambriam,
Pataviam,	Sanctones,
Brixiam,	Lingones,
Dertonam,	Menapum,
Concordiam,	Betos,
Mantuanam,	Nepe,
Vercellis,	Sutrium,
Laude,	Bleram,
Mutinam,	Forum Veassii <i>e</i> ,
Faventiam,	Forum Sempronii,
Iader,	Forum populi <i>f</i> ,
Salone,	Forum Cornelii,
Bregantium,	Forum Flamini,
Laietani,	Forum novum,
Viminatum,	Forum subverte,
Peice <i>c</i> ,	Spolitium,
Sigidunum,	Harniam,
Nirham <i>d</i> ,	Interamnam,

Bulfi-

Bulsinis,	Cumas,
Arctium,	Acerras,
Penetreg,	Nolam,
Cumulo-mutusco,	Caudi,
Aquino,	Beneventum,
Abellino,	Ecas h,
Telese,	Erdonam,
Albano,	Aufidenam,
Aritiam,	Sulmonam,
Coræ,	Venafri,
Bellitras,	Luceriam,
Terracinam,	Nuceriam,
Antium,	Arpos,
Hostiam,	Corfinios,
Fundis,	Lupias,
Formias,	Tarentum,
Venturnas,	Odrunto,
Capuam,	Canusium,
Neapolim,	Marcellianum,
Ardeam,	Salernum.

a *Calpas* &c.

Calpis] Calpe mons, & in ejus radicibus urbs Calpe vetusta, & haud abjecta, Hispanorum quondam navale. Strabo lib. 3.

b *Taurinum*] Supra nominavit Augustam Taurinorum, quæ etiam Taurinum nominatur. itaque hoc loco intelligendum puto Taurinum Pannoniæ, quod Antinum etiam ab Antonino nominatur.

c *Peice*] Peuce; & ita legitur in Danubii descriptione.

d *Nir-*

d *Nursiam*] *Nursiam*.

e *Forum Veasii*] *F. Forum Cassi*.

f *Forum populi*] In quinque proximis urbium nominibus in nostro exemplari legitur *Foro*, ut *Foro populi*, *Foro Cornelii*: sed ex *Cuiacii* exemplari adnotatum erat *Forum populi*, &c. idque sequuti sumus.

g *Penetre*] Ita in nostro exemplari legitur: sed alia manu annotatum erat *Penestre*, *Præneste*.

h *Ecas*] *Antonino Escas*: hinc *Æcani* *Plinio* dicti.

i *Mercessianum*] Vel *Macellianum*.

Oceani occidentalis flumina sunt,

<i>Betis,</i>	<i>Geon,</i>
<i>Tagus,</i>	<i>Bicornius,</i>
<i>Minus,</i>	<i>Danubius,</i>
<i>Hyberus,</i>	<i>Draus,</i>
<i>Araris,</i>	<i>Suanus,</i>
<i>Rhodanus,</i>	<i>Trimon,</i>
<i>Garumna,</i>	<i>Tyberis,</i>

Hæc sunt flumina Oceani occidentalis famosa. Nam si eius flumina omnia requirantur, nec charta nec manus sufficeret. Tamen ne nominatorum fluminum etiam in hac parte ortus, cursus, occasusque requirat diligentia solers lectoris, etiam in hoc satisfacere procurabo, paupersper ad eorum initium recurretis, singula suo ordine monstraturus, ita:

Fluvius *BETIS* nascitur in campis Hispaniæ:

spaniæ: currit millia cccii. occidit in Oceano occidentali.

Fluvius MINIVS nascitur prope Pyrenæum: in rotunditatem vertitur, ut Brigantium oppidum maritimum includat: currit millia cccx. & sic in Oceano occidentali recipitur.

Fluvius HYBERVS nascitur sub radicibus montis Pyrenæi: currit millia ccciv. infundit se occidentali Oceano.

Fluvius ARARIS nascitur à Pœtavione veniens, relicta cauda ortus sui: statim ei fluvius

RHODANVS occurrit, & simul unum faciunt: in mare ingrediuntur egressi Arelatum. Sed hunc, quem fluvium Bicornium diximus, ante conjunctionem Rhodani in supernis aliud nomen accepit præter Bicornium: nam in provincia Germania fluvius Rhenus dicitur, alibi, ut diximus, Bicornius, alibi fluvius Araris appellatur. Ita ergo hic fluvius tribus nominibus nuncupatur, cum sit unus & dimidius. quod Araris, ut supra diximus, ducit à mari Pœtavionensi usque ad mare Tyrrhenum contra insulas Baleares: ejus autem medietas habet aculeum pertuosum Lugduno, ubi nascitur. Vbi autem inruit, utrum in Oceanum occidentis, an in mare Tyrrhenum, in præsen-

presente potest videri, quia ab aqua ad
 aquam videtur currere. Pergit millia
 DCCCLII.

Fluvius *b* RHODANVS nascitur in
 medio campo Galliarum; & occurrit ei
 Bicornius supra dictus, cursu versoque
 quo diximus.

Fluvius GARVMNA nascitur in cam-
 pis Aquitanix: currit millia CCVII. in-
 fluit Oceano occidentali.

Fluvius *c* GEON nascitur in Galliarum
 campis. influit Oceano occidentali: cur-
 rit millia CCCCII.

Fluvius qui BICORNIVS dicitur, nasci-
 tur in campis Germanix: inundans ean-
 dem regionem à Petabio: currit millia
 CCCCII.

Fluvius DANVBIVS nascitur ex Alpi-
 bus: procedens geminatur, & effecti duo.
 I. Danubius &

DRAVS, includunt intra se Panno-
 niarum plurimas civitates, id est, Acint-
 tum, Præcetonem, Carnuntum & Seve-
 riam: & redeunt in unum qui fuerant
 duo: & per non parvum adunati, cur-
 runt per longam rotunditatem. quæ ro-
 tunditas etiam oppidum Peuce includit,
 & ex ipso fluminali circulo septem cri-
 nes fluminum procedunt infundentes se
 in

se in Pontum. Ergo constat Danubium exeuntem de Alpibus in proximo Draum edere, sed unus diffunditur per crines suprascriptos: currit millia DC.

Fluvius *d* SVANVS nascitur in Norico de monte Alpion, currens in campis in modicam rotunditatem: concludit se in modum visionis amigdalæ, & iterum circumactus per Sirmium oppidum & Singidunum coloniam, jungit se Danubio ad locum Mursæ oppidi: & omnes simul in Pontum ingrediuntur, & vocatur fluvius Ister. Apparet autem Danubiū & Draum & Margum simul in Pontum emergere: currunt undecies nongenta octoginta millia.

Fluvius *e* TRIMON nascitur in campis Dardaniæ: currit millia DCCCCVII. influit in Ægæum mare.

Fluviorum rex pulcher TIBERIS, cui primatum æternæ urbis Romæ singularis tribuit magnitudo, nascitur ex monte Apennino: currit millia CCCC. per Urbem sacram geminatur, & facit insulam regioni quartædecimæ, ubi duo pontes appellantur. Post iterum ubi unus effectus per pontem Lepidi, qui nunc abusive à plebe Lapideus dicitur, juxta forum boarium, quem Cacum dicunt, transiens, adunatur, gratissimo sono depictus verticibus suorum

rum turbinum, & maritimas naves suscipiens, & mediterraneas adducens, de Etruria, vel Sabinis, ingressus per divi Apostoli Petri portam, intra Ostiensem portam, quæ est divi Pauli Apostoli, & viam portuensem, quæ est sancti Pœlicis martyris, urbem egreditur, quâ naves de portu urbis ad dominam totius mundi Romam ascendunt. Hic iterum circa sextum Philippi, quod Prædium missale appellatur, geminatur, & in duobus ex uno effectus, insulam facit inter portam Urbis & Ostiam civitatem: ubi populus Romanus cum Urbis præfecto, vel consule, f Castorum celebrandorum causa egreditur solennitate jucunda. Insula vero quam facit intra Urbis portum & Ostiam civitatem, tantæ viriditatis amœnitatisquæ est, ut neque æstivis mensibus, neque hyemalibus pasturæ admirabiles herbas dehabeat: ita autem vernali tempore rosa, vel cæteris floribus adimpletur, ut præ nimietate sui odoris & floris insula ipsa Libanus almæ Veneris muncupetur.

a *Araris nascitur à Pœtavione, &c.*] Quæ de Arari scribit, ingenue fateor me non assequi, neque scire de quo Pœtavione loquatur. Quod vero Ararim, Rhodanum & Rhenum quasi confundit, manifestus error est. In Helvetiis maximus fluvius Arula Rhenum ingreditur. hinc forte error
ortus

ortus est, quod hunc forte aliqui etiam Ararim nominarunt.

b *Rhodanus*] Hujus quoque ortus male describitur. non enim in Galliarum campis, sed ex summis Alpibus apud Leopontios Viberos oritur.

c *Geon*] Forte Ligeris erit, aut Sequana.

d *Suanus*] Hic Plinio & Straboni Saus vel Saus nominatur.

e *Trimon*] Strimon.

f *Castorum celebrandorum*] In altero exemplari legitur Castrorum, sed malo Castorum. videtur autem festum indicare Majumæ, de quo Suidas, Majumas, inquit, festum fuit Romæ Mayo mense, quo principes civitatis Oltiæ, quæ maritima urbs est, delitiis vacantes alii alios in marinas aquas conjiciebant.

Oceanus occidentalis habet gentes,

Gothos,	Milita marino b,
Thuringos,	Ritianum,
Herulos,	Morinos,
Sarmatas,	Amsibarios,
Marcomannos,	Langiones,
Longobardos,	Burgundiones,
Suevos,	Gippidas c,
Alanos,	Armolaos,
Francos,	Manianos.
Alamannos,	Quadivastos,
Tolosantes,	Necapidulos,
Gentes a ix. Popu-	Hettios,
lum Narbonensem,	Gypæos,
qui sunt gentes ix.	Hunos,

Satu-

Saturianos,	Basternas,
Franciscanos d,	Carpicotos,
Rugos,	Senatum populumq;
Hamos, vel Hamos:	Romanū, gentem-
Varros,	que togatam.
Tungros,	

a *Gentes IX. populum, &c.*] Populi inter Liguriam & Garumnam, qui Aquitaniz ab Augusto attributi sunt, Plinio teste: postea peculiaris provincia facta est Novempopulana, sive Narbonensis tertia. Libellus Provinciarum Galliz, & Notic. lib.

b *Milita marino, Reticianum*] Videtur omnino nomen hoc mendosum esse: sed quid substituam, dubito. an Limes Armoricanus? an Armoritanos, quorum Iornandes meminit?

c *Gippidas*] Gepidæ aliis dicuntur.

d *Franciscanos*] Arbitror Franciscanos à Francis denominatos esse sic etiam in libro Noticiarum in Dacia Ripensi nominantur Dacisci, nomine haud dubiè à Dacis deducto.

OCEANI SEPTENTRIONALIS SITUS.

Oceanus septentrionalis habet

Maria I X.	Oppida L.
Insulas XXI V.	Flumina XIX.
Montes XI.	Gentes XXI X.
Provincias XII I.	

Oceanus

Oceani septentrionalis maria sunt hæc ,

Hirtilum <i>a</i> ,	Cymericum ,
Pontum ,	Mare Thracium ,
Mare Mæotis ,	Propontidis ,
Bosphorus ,	Bosphoron .
Mare Phores <i>b</i> ,	

Scholia in situm Oceani septentrionalis.

a Hirtilum mare] Lego Myrtilum : quod & Myrtoum à Myrtilo dictum. nam post mentionem facit Cycladum , quæ jacent in Myrtoo mari , ut etiam Antoninus docet.

b Mare Phores] Mare Pharium , cujus Dionysius meminit, ac post Creticum mare inquit sequi duo maria, Pharium & Sidonium: ubi Eustathius interpretis anpotat, Pharium mare veteres Parthenium sinum vocasse : & quemadmodum Sidonium & Issicum mare à Sidone & Isso civitatibus nomina acceperunt , sic etiam Pharium dici ab Alexandrina Pharo.

Oceanus septentrionalis habet famosas insulas,

Cyclades <i>a</i> , & cum Rhodos ,	
his alias <i>ii</i> .	Cypros <i>b</i> ,
Ebogea , vel Eubo-	Item Cypros , vel
gea ,	Paphos ,
Delos ,	Paphies .
Ippopodes ,	

a Cyclades , &c.] Cycladum nomina cum ab aliis auctoribus peti possunt , tum ab Antonino nostro,

nostro, qui Cyclades aliasque insulas quarum hęc fit mentio, enumerat. Quod autem *b* *Cyprum* bis ponit, & Paphum atque Paphies; non videtur mendo carere. Antoninus, Insula, inquit, Cyprus, sive Paphos, Veneri consecrata. Quid si altero loco pro Cypro Scyros legatur? pro Paphies, Paros, marmore candidissimo, quod Parium dicitur, celebris?

Oceanus septentrionalis famosis montes habet,

Hyperboreum,	Germania minor <i>a</i> ,
Ryphæam,	Euodum <i>b</i> ,
Hipanim,	Æthnam,
Caucasum,	Cavinastes <i>c</i> ,
Hemum,	Gratus <i>d</i> .
Taurum,	

a *Germania minor*] In margine adnotatum est in M. C. Armenia minor: & hæc lectio placet, etsi enim Germania septentrionalis provincia est, tamen nullus (quod sciam) mons hoc nomen habet: at Armenia minor etiam hęc inter provincias Oceani septentrionalis numeratur, & mons Armenius, seu Armenius, idem nomen habet cum provincia, qui supra inter orientis montes nominatus est.

b *Euodum*] Forte legendum Emodum.

c *Cavinastes*] Inter orientis montes Caume-
stes nominatus fuit.

d *Gratus*] Lego Cragus, quod nomen est monti in Lycia. quam partem Tauri facit Pomponius & Plinius: meminere huius etiam Horatius & Ovidius.

Ocean-

Oceanus septentrionalis habet provincias,

Macedoniam,	Bithyniam,
Achaiam,	Lydiam,
Asiam,	Pamphyliam,
Lyciam,	Cappadociam,
Galatiam,	Thracias,
Paphlagoniam,	Armeniã minorem.

Oceanus septentrionalis habet famosa oppida l.

Heracliam,	Æternasos g,
Serdiceam,	Milidos,
Peliam a,	Ephesos,
Thessalonicam,	Cerciram h,
Birithos,	Cœlesyrie i, vel Cœ-
Chalcedonam,	liasæ,
Nicomediã,	Sextos k,
Hamisos,	Quidicos,
Commanos,	Ilium,
Tharfos,	Troiam,
Pompeiopolim,	Helide,
Olympos,	Troas,
Cybariam b,	Anterenon, vel An-
Araxatam c,	tereronon,
Ticinum d,	Nichiã, vel Nicheã,
Nuceriam,	Tarissam l,
Sindi e,	Focis,
Tauriam,	Cirram,
Sinde,	Deleis,
Alexandricindus f,	Botroton,

Acro

Acrocerauniam,	Theccas <i>m</i> ,
Dyrrachium,	Maleon,
Athenæ,	Candiacam,
Brithothæ,	Philopolis,
Iscion,	Chryfopolis,
Arce,	Eliopolis <i>n</i> .

a *Peliam*] Forte Pellam.

b *Cybariam*] Malim Cybiram, oppidum Lycaoniæ, vel ex unius Ciceronis scriptis satis notū.

c *Araxatam*] Stephanus meminit Araxæ urbis Lyciæ: item Artaxata Armeniæ à Strabone, Stephano & aliis, celebratur: eamque ut celebriorem hic commemorari puto.

d *Ticinum* &

Nuceriam] Sunt hæ civitates Italiæ satis notæ: sed cum Italiam non numeret inter provincias septentrionalis Oceani, non video cur hæ commemorentur: itaque locum mendosum puto. Pro Nuceria malim Ancyram substituere.

e *Sindi* &

Sinde] Meminit Ptolemæus Sindæ oppida in India: sed id nihil ad hunc locum: item Sindæ oppida Sarmatiæ Asiaticæ, quod Plinius *Sindicam* vocat: à quo *Sindicus* seu *Sindiacus* portus Ptolemæo & Straboni: cujus forte hic meminit. Est etiam satis nota *Synnada*, Asiæ minoris urbs, in qua conventus habebatur à proconsulibus: de hac an loquatur auctor noster, dubito. Meminit etiam Plinius Sindæ, oppidi Lycaoniæ, in confinio Galatiæ & Cappadociæ, & *Side*, oppidi Pamphylie.

f *Alexandricindus*] De hoc quoque nomine dubito num forte duo nomina in unum confusa sint, & ex *Cnido* *Cindus* facta.

X

g *Ater-*

g *Aternasos*] Forte Halicarnassus.

h *Cerciram*] Si liceret, pro Cercira libenter nomen aliquod oppidi in Asia minore substituerem, vel Thyatira, vel Coricum Ciliciæ, &c.

i *Calesyria, vel Cœliasa*] Quid si Clazomene legamus, aut Lampfacum? nisi quis malit Zeliæ ad Hellepontum legere, aut Celænzæ, vel Colossæ, quæ sunt Phrygiæ oppida à Plinio commemorata.

k *Sextos, Quidicos*] Forte Sestus & Cyzicus.

l *Tarissam*] Lege Larissam.

m *Thecas*] Forte Thebas: vel Lechæum, præfertim cum sequatur Maleon. Plinius Peloponnesi latitudinem metitur à promontorio Maleæ ad oppidum Lechæum Corinthiaci sinus.

n *Eliopolis*] Forte Juliopolis: quæ urbs Bithyniæ, ut & Chrysopolis, à Plinio commemoratur. Heliopolis enim (sive Ægyptiam intelligas, sive Syriacam, juxta quam Orontes oritur) ad hanc enumerationem non pertinet. Neque Solos Ciliciæ hæc significari puto, patriam Chryssippi: quam Heliopolim quoque vocat Solinus.

Oceanus septentrionalis habet flumina,

Tanaim,	Percium,
Borysthenem,	Acheloum,
Mæotidem,	Alpheum,
Nain,	Eurotas,
Thesimon,	Rudacum,
Fassin,	Hermunam,
Chorestem,	Meandrum,
Timnim,	Surum,
Gaddum,	Hasdrubelam.
Peramos,	

Hæc

Hæc sunt flumina Oceani septentrionalis : tamen ne quis etiam in his ortus, cursus, occasusque requirat, paulisper ad eorum regressus exordium, dicere non morabor.

Fluvius a **TANAIS** nascitur de monte Hyperboreo, quâ sunt Riphæi in monte Surdo : fluit in paludibus Mæotidis : currit millia **DCLIV**.

Fluvius **BORYSTHENES** nascitur de monte Hyperboreo : influit in Pontum ; currit millia **CCX**.

Fluvius **MÆOTIS** nascitur de monte Spano : influit in mare Mæotis : currit millia **CCIV**.

Fluvius **NAIS** nascitur de monte Tauro : influit in mare Ponticum : currit millia **CCV**, vel **CCCV**.

Fluvius **THESIMON** nascitur de monte Caucaſo, & egeritur in mare Ponticum : currit millia **CCX**.

Fluvius **FASSIS** nascitur in campis sub monte Caucaſo : egeritur in mare Ponticum : curcit millia **CCCV**.

Fluvius **CHORETES** nascitur de monte Tauro : fluit in mare Tyrrenum, ubi est insula Rhodos : currit millia **DCCCXV**.

Fluvius **TIMNIS** nascitur de monte Tauro : fluit in mare Tyrrenum ad Cycladas : currit millia **CCCCXXII**.

Fluvius **G A D D V S** nascitur de monte Tauro : influit in mare Cycladum : currit millia **CCXXX**.

Fluvius **b S P I R A M O S** nascitur de monte Tauro: influit in mare Adriaticum contra insulā Cyprum: currit millia **CCXXXI**.

Fluvius **c P E R C I V S** nascitur de monte Ida Macedoniae provinciae : influit in mare Ægæum : currit millia **DCII**.

Fluvius **A C H E L O V S** nascitur in campis Epiri : influit in mare Ionicum : currit millia **DCCXC**.

Fluvius **A L P H E V S** nascitur in campis Achaiae : influit in mare Tyrrenum: currit millia **CCCCLXX**.

Fluvius **E V R O T A S** nascitur in campis Phrygiae : influit in mare Hellespontum : currit millia **CCCC**.

Fluvius **R V D A C V S** nascitur in campis Syriae: influit in mare Hellespontum: currit millia **CCCC**.

Fluvius **H E R M V N A S** nascitur in campis Asiae : influit in mare Cycladum: currit millia **DIX**.

Fluvius **M E A N D R V S** nascitur in campis Asiaticis, bicornius : currit, quasi sint duo redigentes se in unum : influit in mare Cycladum : currit millia **DCCCXCVII**.

Fluvius **S V R V S** nascitur in campis Pamphyliae :

phylia: per anfractus tortuosos influit in mare insulæ Rhodos: currit millia cccxxii.

Fluvius ASDRVBELA nascitur de monte Boduo: influit in mare Caspium, irrumpens montem Caucasum: currit millia cccxvi.

a *Tanais, &c. quæ sunt Riphæi in monte Surdo*] Locus videtur mendosus: neque montis Surdi ullus, quod sciam, meminit. malim legere, quæ sunt Riphæi montis ardua. ita enim postea de oru Tanais loquitur in describendis Europæ limitibus.

b *Fluvius Spiramos, &*

c *Percius*] Alii scriptores Piramum & Sperchium vocant. Itaque librarii culpa videtur S littera permutata ab uno ad alterum nomen: Cæterum Sperchium in monte Pelio oriri, & in Maliacum sinum effluere Strabo tradit.

Oceanus septentrionalis habet gentes,

Scythas,	Thesmonos,	
Narbonas a,	Roddacos,	
Straastenes,	Xantibbos,	
Mædos b,	Symoes,	
Sauromatas c,	Leucosirimanes,	
Ecatas d,	Fosfulgoritas f,	
Eunicos,	Scytheicumos,	
Colchos,	Dervicas g,	
Phasias,	Rasicas h,	
Barbaros albos e,	Seres,	
Ignobiles,	Terimodes,	
	X 3	Anar-

Anartices ,	Sogatonēs ,
Corasmiās ,	Bactrianos ,
Massagetās ,	Tauromedas .
Baroponissos ,	

a *Narbonas*] A Plinio Napæi inter gentes circa Mæzotim habitantes enumerantur.

b *Mædeos*] An Mardi ? an Mædi Dardanis & Triballis vicini supra Macedoniam ?

c *Sauromatas*] Horum nomen notum . alii tamen sunt à Sarmatis, Plinio auctore.

d *Ecatos*

Eunicos] Nomina sunt mihi incognita. Ad nomen quidem prius alludunt Acte vel Actea, quod olim fuit nomen Atticæ : & Ecatea insula, quæ post Eubœa dicta est. sed neque nomina vetera & inusitata Æthicum proferre voluisse crediderim, neque in medio barbarorum Græcos ponere. Pro Eunicis malim Heniochos ponere, qui inter Acheos & Colchos ponuntur à Dionysio & Strabone.

e *Barbaros albos*] Querendum an hæc intelligendi sint qui ad Borysthenis ostia Leueem insulam inhabitant : an Leucosyri, qui Cappadoces nuncupati sunt : an Hunni Euthalitæ, qui Hunni albi vocantur : de quibus Procopius lib. 1. belli Persici.

f *Fosfulgiritas*] Bosphorani noti sunt, quorum etiam meminit Cicero Pro lege Manilia. Dicuntur etiam Bosphoritæ, & Bosphorii & Bosphoriani. Meminit autem Eustathius in Dionysium : & Stephanus, Phosphorii loci prope Byzantium, qui nomen accepit a face quam Hecate è fossa ostendit, cum Philippus cuniculo acto Byzantium capere conaretur.

g *Dati-*

g *Derivas*] Stephanus Delbicas nominat, gentem vicinam Hyrcanis: & ait à Ctesia Derbios & Terbissos nominari. Hi sunt, ut arbitror, quos Dionysius Dercebios vocat. hos supra numeravit inter gentes orientalis Oceani.

h *Rasicas*] Forte Lazicas. meminit Lazorum Plinius. Lazices & Lazorum frequens mentio est apud Procopium & Byzantinæ historiz auctores.

OCEANI MERIDIANI CONTINENTIA.

Oceanus meridianus habet

Maria II.	Oppida LXIV.
Insulas XVII.	Flumina II.
Montes VI.	Gentes Mazices
Provincias XII.	multas.

Oceanus meridianus habet maria,

Mare Carpathium & Tyrrenum.

Oceani meridiani insule sunt,

Sicilia,	Egilio,
Pontia,	Cosrosa d,
Carpathos,	Inara e,
Pantatoria a,	Syrtis major,
Sardinia,	Loci Capri f,
Corfica,	Syrtis minor,
Galata,	Catabathmon g,
Capraria b,	Girbe h.
Fortunatæ c,	

SCHOLIA IN SITUM.

Oceani meridiani.

a Pantatoria] Plinius Pandatariam nominat: Ptolemæus Pandatoriam: Antoninus Pandateriam. est autem in Puteolano sinu, nunc Palmaria.

b Capraria] Unam è Fortunatis insulis Caprariam nominari Plinius scribit, sed hujus non fit mentio hoc loco, cum insulæ tantum Tyrrheni & Carpathii maris nominentur. Alia est Capraria, vicina Corsicæ, cujus idem meminit, quam Græci Ægylon dixere: cujus hæc mentionem fieri puto. Ægylos autem alia est ab Egilio.

c Fortunata] Quam insulam hæc Fortunatam nominet incertum est: sed Fortunatas insulas Oceani Atlantici non significari hoc loco certum est.

d Cosyrosa] In margine m. c. Cossora: Plinio, ut arbitror, Cosyra, Straboni Corsura, inter Siciliam & Africam, sicut & Galata, quæ Ptolemæo Calathe dicitur.

e Inara] Ænariam, ut arbitror, intelligit, Homero Inarimen dictam, Græcis Pithecusam, à figlinis doliariorum, non à simiarum multitudine, ut aliqui existimavere: Plin. lib. 3. cap. 6.

f Loci Capri] Capræ vel ex vita Tiberii Cæsaris notæ sunt: verum aliam insulam significari puto, quando inter duas Syrtes ponitur. & si licet conjecturas afferre, libenter Lotophagitis legem, quæ Meninx etiam dicitur, sita inter Syrtes, cujus meminit Plinius lib. 5, cap. 6.

g Catabathmon] Catabathmos finis est Cyrenicæ, oppidum & vallis repente convexa. Cur autem Catabathmon inter insulas numeret, nescio, nisi

scio, nisi forte propter difficilem propter arenas accessum : qua re insulæ similis est.

h *Girbe*] Hanc puto esse quæ Gerbi hodie dicitur : quam quidam Lotophagitem , alii Cerciram esse volunt.

Oceani meridiani montes sunt,

Pyramides ,	Atlas,
Peronicæ,	Corveffa , vel Cor-
Pâteus, vel Panceus,	vena.
Perratus a ,	

a *Perratus*] Lego Ferratus. meminit autem Ferrati montis Mauritanix Ammianus lib. 19. huic contiguum fuisse scribit oppidum Tubusuptum.

Oceanus meridians habet provincias ,

Ægyptum,	Libyam,
Æthiopiam,	Pentapolim ,
Africam,	● Tripolim ,
Getuliam ,	Mauritaniã Cæsareã,
Leugi,	Mauritaniã Sitifensẽ.
Numidiam,	

Provincias Oceani meridiani duodecim esse scribit noster Æthicus , sed tantum xi. enumerat. videtur autem in hac enumeratione omissa esse Byzacena provincia , quæ suum consularem habuit, & cujus postea meminit in describendo situ Africæ & populis ejus.

Oceanus meridianus habet oppida ,

Arabiam <i>a</i> ,	Ruficade ,
Nitiobres <i>b</i> ,	Calli ,
Fossam Traiani ,	Saldis ,
Thebeas <i>c</i> ,	Quinquegentiani ,
Thebais ,	Rusuccura ,
Beronicen ,	Tipasa ,
Ammon ,	Cæsarea ,
Tholomaidis ,	Chartennas ,
Cyrenæ ,	Portus magnus ,
Fileno ,	Experides <i>e</i> ,
Naretæ ,	Ballos <i>f</i> ,
OËa ,	Laribus ,
Rabratam , vel Sa-	Siccens.
bratam ,	Obla <i>g</i> ,
Leptis magnam ,	Susulis ,
Thacapas ,	Affuris ,
Disdum <i>d</i> ,	Zama regia ,
Thenis ,	Sufibus ,
Tapsos ,	Ruffetula ,
Leptis minorem ,	Cilio ,
Hadrumetum ,	Theleptis ,
Neapolin ,	Capfæ ,
Clypeis ,	Admedera ,
Carthaginem ,	Thesuestis ,
Vricam ,	Madauros ,
Hippone Zarito ,	Tuburficunu , vel
Tharbacam ,	Tuburficumi ,
Ippone regio ,	Midorum ,

Ca-

Calaman,	Sitifi,
Constantinam,	Magri,
Milcu,	Tavi, vel Zabi,
Tamugade,	Tabusutia,
Lambesæ,	Bioa h.

a *Arabia*] Mela meminit Arabiz urbis, in Arabia: & supra nominavit Eudæmona inter urbes Orientis.

b *Nitiobres*] Quinam isti sint, ignoro, an Nitriotæ, an Nitibrum, oppidum Garamantum, Plinio.

c *Thebeas*,

Thebais] Thebais nominatur summa pars Ægypti contermina Æthiopiæ: peculiaris provincia duces habuit, sub cujus dispositione inter alios milites fuit Leg. 111. Diocleriana Thebis, ut Notic. liber tradit. Sunt autem Thebæ Ægyptiacæ veteribus celebratæ: itaque prius nomen ad Thebarum urbem refero, posterius ad provinciam.

d *Disdum*] Forte Tisdum seu Tusdrum.

e *Experides*] L. Hesperides.

f *Ballos*] Forte est Antonino Bulla regia, vel vallis.

g *Obla*] Fortè Coba municipium.

h *Bioa*] Aliis Bida.

Oceanus meridians habet flumina duo,

Nilum & Bagradam.

Horum NILVS, qui & Geon appellatur, de secretioribus promit: sed in exordio in Æthiopia videtur, & facit lacum magnum, qui currit in circulo, instagnans

X 6

millia

millia CLIII, & exiens de eo lacu, per-
venit ad cataractas veteriores : conficit
millia CCCCLIII.

Fluvius BAGRADA cum proviciæ A-
fricæ nobilisque & unicus sit, cur à mayo-
ribus inter fluvios non nominatus sit,
ignoramus.

Oceanus merediansus habet innumerabiles gentes,
quæ nec colligi numero, nec existimari
aut comprehendi præ interjacentibus cre-
mis possunt.

ALIA TOTIVS ORBIS DESCRPTIO.

HANC quadripartitam totius terræ
continentiam hi qui dimensi sunt,
longe majores nostri, tripartitam reputari
definierunt, investigantes universum or-
bem Oceani maris limbo circumdatum :
easque tres partes, Asiam, Europam & A-
fricam, reputaverunt. Quanvis non defue-
runt qui duas partes (sicut diximus) perhi-
berent, Asiam & Europam. Africam vero
in Europam adjiciendam definierunt :
quia & spatio latitudinis caret, & coeli ma-
le subjacet climati, laborans aëribus suis,
venenis fucisque repleta inmanium & in-
cognitarum humano generi innumerabi-
lium bestiarum. Sed ad propositum re-
meantes

meantes, absque ullorum præjudicio, qui hoc omne totum duas partes esse voluerunt, tripartitam divisionem dicere incipiam.

ASIA tribus partibus Oceano circumcincta, per totam transversam plagam orientis extenditur. Hæc occasum versus à dextra sui, sub axe septentrionis incipientem contingit Europam: a sinistra autem Africam dimittit: sub Ægypto & Syria, mare nostrum, quod Magnum generaliter dicimus, habet.

EUROPÆ incipit initium sub plaga septentrionali a fluvio Tanai, quæ Riphæi montis ardua Sarmatico adversa Oceano Tanaim fluvium fundunt: qui præteriens aras ac terminos Alexandri Magni Macedonis in Rhobascorum finibus sitas, Mæotidas auget paludes, quarum immensa inundatio juxta Theodosiam urbem Euxinum Pontum late ingreditur. Hinc juxta Constantinopolim longe mittuntur angustiae, donec eas mare hoc quod dicimus nostrum, accipiat: cui Europæ in Hispania occidentalis Oceanus terminus est apud Gades iusulam, ubi Herculis visuntur columnæ, & Tyrreni maris faucibus Oceani æstus immittitur.

AFRICÆ principiū est à finibus Ægypti.
urbis.

urbisque Alexandriae, ubi Partheno civitas sita est, super hoc. mare magnum, quod omnes plagas terrasque medias interluit. Vnde per loca quæ Catabathmon vocant, jam procul à castris Alexandri Magni, & super e lacum Galearum, deinde juxta superiores fines Avasitarum missa in transversum per Æthiopiæ deserta meridianum contingit Oceanum. Terminus Africæ est qui & Europæ: id est, fauces Gaditani freti. Vltimus autem finis ejus est mons Atlas, & insulæ quas Fortunatas vocant.

Breviter trium inter se partium divisiones diximus: sed ne quid ad plenissimam instructionem desit, ipsarum quoque partium regiones, situs & provinciarum terminos demonstrabo, ut absque fastidio universa lector agnoscat, vel numerum gentium commanentium.

SCHOLIA IN ALIAM TOTIUS

ORBIS DESCRIPTIONEM.

Sequens orbis descriptio extat etiam apud Orosium lib. 1. cap. 2. An autem Orosius hæc ab Æthico sumpserit, an hic ab illo, affirmare non possum: mihi tamen verisimile fit, Æthicum altero antiquiorem esse, ideoque hæc Æthici esse. Exordium etiam hujus descriptionis non totum legitur in Orosio.

a *Rhobascorum*] In Orosio legitur Roxolanorum. Meminit autem Ptolemæus Rhobascorum, quos

quos ponit juxta orientales Rha fluvii fontes.

b Partheno] In Orofio legitur Parætonium : sed ego nihil mutò. video enim mare Ægyptiacum , Parthenium etiam nominari ab Ammiano Marcellino lib. 22. & ab Eufthathio in commentariis Dionysianis. Et noster postea Libyam inquit incipere à Parthenio civitate , ubi iterum in Orofio Parætonii nomen ponitur.

c Lacum Galearum] Hic lacus in Orofio nominatur Caleartium , & in margine duæ aliæ lectiões adnotatæ sunt, Alearsum, vel Chalearsum.

ASIAE PROVINCIÆ SITVS CVM LIMITIBVS ET POPVLIS SUIS.

ASIA à media fronte in oriente habet in Oceano Eoo ostia fluminis Ganges : à sinistra , promontorium *a* Calidarum : cui subjacet ad Eurum insula Taprobane, ex quo Oceanus Indicus vocitari incipit. dextra habet *b* Imai montis jugum , ubi Caucasus deficit ad promontorium Samara, quod Aquiloni subjacet, ad ostia fluminis *c* Oëtacordis, ex quo Oceanus Sericus appellatur. In his finibus India provincia est, quæ habet ab occidente flumen Indum , quod Rubro mari accipitur : à septentrione montem Caucasum. Reliqua ejus, ut dixi, Eoo & Indico Oceano terminantur. Hæc habet gentes numero *x l i v*. absque insula Taprobane, quæ habet decem civitates, absque reliquis

quis civitatibus quæ in aliis habitabilibus insulis illic sunt.

A flumine Indo *d*, qui est ab oriente, usque ad flumen Tigrim & Caucasum, regiones sunt, Aracosia, Syria & Media, situ terrarum montuoso & aspero. Hæc à septentrione habet. Caucasum, à meridie, Mare rubrum & sinum Persicum. In medio autem sui habet flumina principalia, Hydaspem & Carhim: in his habitant gentes **XXXII**. Sed generaliter Parthia dicitur, quanvis universæ scripturæ sæpe Mediam vocant.

A fluvio Tigris usque ad flumen Euphraten Mesopotamia est, incipiens à septentrione inter montem Taurum & Caucasum, cui à meridie succedit Babylonia: deinde Chaldæa: novissimè Arabia eudæmon, quæ inter sinum Persicum & sinum Arabicum angusto terræ tractu orientem versus extenditur. *e* In his sunt gentes **XXXIII**.

Item à flumine *f* Euphrate, quod est ab oriente usque ad mare nostrum, quod est ab occasu, deinde à septentrione & Euphrate, id est, à civitate Adcusa, quæ in confinio Cappadociæ sita est, haud procul à loco ubi Euphrates nascitur, usque ad Ægyptum & extremum sinum Arabicum, qui est à meridie, longo angustoque
sulco

fulco saxis infulisque creberrimo, à mari Rubro, id est ab Oceano, occasum versus extenditur. Syria generaliter nominatur, habens maximas provincias, Commagenam, Phoeniciam & Palæstinam, absque Saracenis & Nabatæis, quorum gentes sunt numero XII.

In capite Syriæ Cappadocia est, quæ habet ab oriente Armeniam, & ab Aquilone Themiscyrios campos & mare Cimmericum: ab occasu Asiam, à meridie Taurum montem, cui subjacet Cilicia & Isauria usque ad Cilicum sinum, qui spectat contra insulam Cyprum.

Asia regio *b*, vel (ut proprie dicam) Asia minor, absque orientali parte usque ad Cappadociam Syriamque protenditur undique circumdata est mari: à septentrione Ponto Euxino, ab occasu Propontide & Hellesponto, à meridie mari nostro, ubi est mons Olympus.

Ægyptus inferior est, quæ habet ab oriente Syriam Palæstinam, ab occasu Libyam, à septentrione mare Tyrrenum, à meridie montem qui appellatur Climax, & Ægyptum superiorem, fluviumque Nilum, qui de littore incipientis maris Rubri videtur emergere in loco qui dicitur Mossylon emporium: deinde diu ad occasum profluens facit insulam nomine Merhoën

Merhoën in medio sui : novissimè à septentrione inflexus, tempestivis auctus incrementis plana Ægypti rigat. Hunc aliqui actores haud procul ab Atlante monte fontem habere dicunt, & continuò terræ immergi : inde interjecto brevi spatio latissimo lacu exundans, & atque hinc in Oceanum orientem versus per Æthiopia desertam prolabitur. Rursus inflexus à sinistra ad Ægyptum descendit. Quod quidem verum est esse hujusmodi fluvium manifestum & magnum, qui tali ortu talique cursu sit ut Nilos intelligatur. nam & monstra & cætera similia gignit, qui utique prope fontem barbaris Dara nominatur : k Nuchul cæteri accalæ vocant. Sed hinc in regione gentium, quæ Libya Ægyptia vocatur, haud procul ab illo fluvio quem à littore maris Rubri porumpere diximus, immenso lacu acceptus absorbitur. nisi forte in ejus meatu occulto, in alveo ejus qui ab oriente descendit, eructat.

Ægyptus superior in orientem per longum extenditur, cui est à septentrione sinus Arabicus, à meridie Oceanus. nam ab occasu ex inferiore Ægypto incipit, ab oriente, Rubro mari terminatur, ubi morantur diversarum nationum gentes numero xxiiii. Et quia à meridiana parte universam Asiam descripsimus, superest ut ab

ut ab oriente & septentrione partes quæ restant expediantur.

Mons CAUCASVS inter Colchos, qui sunt super Cimmericum mare, & inter Albanos, qui sunt ad mare Caspium, primum attollitur. cujus quidem usque in ultimum orientem unum videtur jugum, sed multa sunt nomina: & multi hoc jugum Tauri montem credi volunt, quia revera Parchoatras mons Armeniæ intra Taurum & Caucasum medius continuare Taurum cum Caucaso existimatur. Sed hoc non ita esse discernit fluvius Euphrates, qui à radice Parchoatræ montis effusus in meridiem tendens, ipsum ad sinistram, Taurum excludit ad dexteram. Itaque ipse Caucasus inter Colchos & Albanos, ubi & portas habet, mons Caucasus dicitur: à portis Caspiis usque ad fontem Tigridis fluminis, inter Armeniam & Iberiam, montes Acroceraunii dicuntur: à fonte Tigridis usque ad Chartas civitatem inter Massagetas & Parthos, mons Ariobarzanes: à Carris civitate usque ad oppidum Catippi, inter Hyrcanos & Bactrianos mons Menalius, ubi amomum nascitur: in quo proximum jugum mons Partao dicitur. Ab oppido Catippi usque ad vicum Saphrim inter Dapsassa Caucasas & Parthenasis mons Oschobaris: ubi

ubi Ganges fluvius oritur , quem & Padum dicunt . A fonte fluminis Gangis usque ad fontes fluminis Ottorogorræ , qui sunt à septentrione, ubi sunt montana Paropamissiadæ , mons Taurus : à fontibus Ottorogorræ usque ad civitatem Ottorogorram inter Hunnos & Scythas & Gandaridas mons Caucasus. Ultimus autem inter Eoas & Pasiadras mons Imaus , ubi flumen Chryssorroas & promontorium Samara orientali excipiuntur Oceano. Igitur à monte Imao , h. e. ab imo Caucaso , & dextra orientis parte , qua Oceanus Sericus tenditur , usque ad promontorium Boreum & flumen Boreum , & inde tenus Scythico mari, quod est à septentrione usque ad mare Caspium , quod est ab occasu , & usque ad extentum Caucasi jugum , quod est à meridie , Hyrcanorum & Scytharum gentes sunt XLII , propter terrarum infœcundam diffusionem late oberantes.

Mare Caspium sub Aquilonis plaga ab Oceano oritur , cujus utraque circa Oceanum littora & loca deserta incultaque habentur. inde meridiem versus per longas angustias tenditur , donec per magna spatia dilatatum , Caucasi montis radicibus terminetur. Itaque à mari Caspio , quod est ad orientem , per oram Oceani septentriona-

COSMOGRAPHIA. 501
trionalis, usque ad Tanaim fluvium, &
Mæotidas paludes, quæ sunt ad occa-
sum, per littus Cimmerici maris, quod
est ab Africo usque ad caput & portas
Caucasi, quæ sunt ad meridiem, gentes
sunt XXXIII. Sed generaliter regio pro-
xima, Albania ulterior, sub mari & mon-
te Caspio, Amazonum nuncupatur.

Scholìa in Asia situm.

a *Calidardam*] In Orofio Caligardama & Calli-
gicum legitur: Ptolemæo videtur Corii nomina-
rii, Plinio Colaicum.

b *Imaimontis*] In Orofio Emodi montes no-
minantur, ubi Caucasus deficit, at tamen apud
eundem postea scribitur, Imaum vocari, ubi pro-
montorium Samara orientali excipitur Oceano.

c *Ostocordis*] Hunc fluvium Orofius Ottoro-
gorram nominat, quod montis nomen est Ptole-
mæo: ab eo autem inter præcipua flumina Sericæ
nominatur Oechardes.

d *A flumine Indo, &c.*] Proximam Indiæ facit
Parthiam: huic attribuit Arachosiam, Syriam &
Mediam. In Orofio additur Persis, & Assyria re-
ctius loco Syriæ ponitur. In Isidoro (qui non pauca
ex Æthico descripsit) sic legitur, Parthia ab Indiæ
finibus usq; ad Mesopotamiam generaliter nomi-
natur. propter invictam enim virtutem Partho-
rum, & Assyriæ & reliquæ proximæ regiones ejus
nomen traxerunt. sunt in ea, Aracusia, Par-
thia, Assyria, Media & Persida: quæ regio-
nes sibi invicem conjunctæ, initium ab Indo flu-
mine sumunt, Tigri clauduntur, locis montuosis
& aspe-

& a superioribus sitæ , habentes fluvios Idaspem & Arhem.

e *In his sunt gentes xxxiiii*] In Orosio duntaxat xxviii gentes numerantur.

f *Item à flumine Euphrate , &c.*] Syriæ finis est à septentrione Cappadocia & Armenia : itaque malim legere in Æthico , A septentrione ab Armenia, id est, à civitate Adcusa, &c. sed cum aliter habeat manuscriptus codex, nihil mutare volui. In Orosio sic legitur , Deinde à septentrione, id est , à civitate Dascuta, vel Dazusa, quæ in confinio Cappadociæ & Armeniæ sita est.

Ac paulo post , *Longo angustoque sulco, saxis inclusisque creberrimo , à mari Rubro, id est ab Oceano :* & hæc in m. c. alia lectio adnotata est , *Longo angustoque sulco saxis inclusus usque ad Rubrum mare ab Oceano occasum versus , &c.* Cæterum utraque lectio ad sinum Arabicum refertur. quod si pauca immutentur , ad regionis descriptionem hæc referri possint , nempe , *Longo angustoque sulco saxis inclusa à mari Rubro, id est, ab Oceano, ad occasum versus extenditur.* Sic Isidorus , *Situs ejus (loquitur autem de Syria) porrectus in immensam longitudinem, in lato angustior.*

g *Ab aquilone Themiscirios campos*] In m. c. Ethemiscirios legitur : in Isidoro , qui hæc ad verbum transcripsit , & Hemiscirios , vel Cemescirios habetur.

h *Asia regia, &c. absque orientali parte, &c.* Legendum, *Ab orientali parte : vel, Absque orient. parte, qua usq; ad, &c. atque sic in Orosio legitur.*

i *Atque in Oceanum orientem versus, &c.*] Alii hæc legunt, *Oceano tenus orientem versus.*

k *Nuchul cæteri accolæ*] In nostro codice legatur , *Nilum vocant : sed ex Mela & Orosio Nuchal*

chul reposui, qui Nilum ab accolis ita vocari tradunt.

I Menalius] In Orosio, Memarmali.

m Dapsassa] In Orosio, Dahas ac Auracas & Parthyenas.

Quæ proximè sequuntur usque ad Europæ descriptionem, ex Orosio addidimus.

EVROPÆ SITVS CVM LIMITIBVS SUIS ET POVVLVS.

EXpliciti sunt, quanquam brevissime, fines Asiæ: nunc **EVROPAM**, in quantum conditioni humanæ conceditur, indicabo: in qua nobis Italia reputatur. Incipit à montibus Riphæis, à flumine Tanai Mæotiiisque paludibus quæ sunt ad orientem, per littus septentrionalis Oceani, usque in Galliam Belgicam, & flumen Rhenum quod est, ab occasu: deinde usque ad Danubium, quem & Istrum vocant, qui est à meridie, & ad orientem directus, Ponto suscipitur. Hinc ab orientem Alania est, in medio Dacia, ubi est Gothia: deinde Germania, ubi plurimam partem Suevi tenent: quorum omnium gentes sunt **LIIII**. Nunc quicquid a barbarico Danubius usque ad mare nostrum interrumpit, expediam.

a M O E S I A ab oriente habet ostia fluminis Danubii: ab euro Thraciam, à meridie

ridie Macedoniam, ab Africo Dalmatiam, ab occasu Istriam, à circio Pannoniam, à septentrione Danubium.

b **THRACIA** habet ab oriente Propontidis sinum, & civitatem Constantini, quæ Byzantium prius dicta est : à septentrionen Dalmatiam habet & sinum Euxini Ponti : ab occasu Africo Macedoniam, à meridie Ægæum mare.

MACEDONIA habet ab oriente Ægæum mare, à borea Thraciam, ab euro Eubœam & Macedonicum sinum, à meridie Achaiam & Ægæum mare : à favonio montes Acroceraunios, in angustiis Adriatici sinus, qui montes sunt contra Apuliam atque Brundisium : habet ab occasu Dalmatiam, à circio Dardaniam, à septentrione Mœsiam.

c **ACHAIA** undique propemodum cincta est mari. nam ab oriente habet Myrtoum mare, ab euro mare Creticum, à meridie Ionium, ab Africo & occasu habet Cœphaliam & Cassiopiam insulas ; à septentrione sinum Corinthum : ab aquilone angustum terræ dorsum, quod quidem Macedoniae conjungitur, vel potius Atticæ, qui locus Isthmos vocatur, ubi est Corinthus : hîc est in Attico ad boream non longe civitas Athenæ.

DALMATIA habet ab oriente Macedoniam,

doniam, ab aquilone Dardaniam, à septentrione Mœsiam, ab occasu Istriam & sinum Liburnicum, & insulas Liburnicas, à meridie Adriaticum sinum.

PANNONIA NORICVS & RHÆTIA habent ab oriente Mœsiam, à meridie Istriam, ab Africo & Alpes Penninas, ab occasu Galliam Belgicam, à circio fontem Danubii, & limitem qui Gallias & Germaniam à Danubio dirimit: à septentrione habet Danubium & Germaniam.

ITALIÆ venerabilis & singularis situs à circio in eorum tenditur: habet ab Africo Tyrrhenum mare, à borea Adriaticum mare, in sinu cujus continenti terræ contigua est, ubi Alpium obicibus cingitur, quæ à Gallico mari super Ligusticum sinum exsurgunt: hinc incipiunt Narbonensium fines: deinde Galliam Rhætiamque secludunt, & in sinum Liburnicum.

GALLIA Belgica habet ab oriente limitem fluminis Rheni & Germaniam: ab euro Alpes Penninas, à meridie provinciam Narbonensem, ab occasu provinciam Lugdunensem, à circio Oceanum Britannicum, à septentrione Britanniam insulam.

Gallia Lugdunensis ducta per longum est, & per angustum inflexa: Aquitanicam

Y

cam

cam provinciam semicingit : quæ ab oriente habet Belgicam, à meridie partem provinciæ Narbonensis , qua Arelas civitas sita est , ubi mari Gallico Rhodanus flumen accipitur.

Narbonensis provincia , pars Galliarum , habet ab oriente alpes Cottias : ab occidente Hispaniam, à circio Aquitaniam, à septentrione Lugdunensem, ab Aquilone Galliam Belgicam , à meridie mare Gallicum, quod est inter Sardiniam & insulas Balearias. Huic sunt in fronte , qua Rhodanus fluvius in mare exit , insulæ Sthœchades.

Aquitania provincia obliquo cursu Ligeris fluminis , qui ex plurima parte terminus ejus est , in orbem agitur. Hæc à circio Oceanum habet , qui Aquitanicus sinus dicitur : ab occasu, Hispanias : à septentrione & oriente, Lugdunensem , ab euro & meridie Narbonensem provinciam contingit.

HISPANIA universa terrarum situ trigona, & circumfusione Oceani Tyrrenique pelagi pene insula efficitur. Hujus angulus prior spectat orientem , à dextris Aquitanicam provinciam , a sinistris Balearico mari Narbonensium finibus contractus ingreditur. Secundus angulus intendit, ubi Brigantia civitas sita est Gallicæ,
ac al-

ac altissimum fanum : & inter pauca memorandi operis ad speculam Britanniae erigitur. Tertius angulus ejus est, quo Gades insulae in Africam intentae, Atlantem montem interjecto sinu Oceani prospiciunt. Hispania citerior ab oriente incipit ex Pyrenaeis saltibus : à parte septentrionali usque ad Cantabros Asturesque, atque per Vaccæos & Oretanos, quos ab occasu habet, posita in nostri maris litore Charthago determinat. Hispania ulterior habet ab oriente Vaccæos, Celtiberos & Oretanos : à septentrione Oceanum, ab occasu Oceanum, à meridie Gaditanum Oceani fretum, unde mare quod Tyrrhenum vocatur, f emittitur.

Et quoniam Oceanus habet insulas Britanniam & Hyberniam, quæ in averfa parte Galliarum ad prospectum Hispaniae sitae sunt, breviter explicabuntur.

BRITANNIA Oceani insula per longum in boream extenditur. Habet à meridie Gallias: cujus proximum littus transmeantibus civitas aperit, quæ dicitur Rutubi portus : unde haud procul à Morinis in austro positos Menapos Batavosque prospectant. Hæc insula habet in longo millia passuum D C C C, in lato millia C C.

A tergo, unde Oceano infinito patet,

ORCADES insulas habet, quarum viginti desertæ sunt, XIV. coluntur.

Insula TILÆ, quæ per infinitum à cæteris patet longius secreta, in medio Oceani sita, vix paucis nota habetur.

HYBERNIA insula in Britanniam & Hispaniam longiore ab Africo in boream spatio porrigitur: cujus partes priores intentæ Cantabrico Oceano Brigantium Galliciae civitatem ab Africo sibi in circum occurrentem, spatio intervallo procul spectant: ab eo præcipue promontorio ubi Sacanæ fluminis ostium est, ubi Velabri Lucenique consistunt. Hæc priori Britanniae spatio terrarum angustior, cæli solisque temperie magis utilis, à Scotorum gentibus colitur.

Huic etiam MEVANIA insula proxima est, & ipsa spatio non parva, solo commoda, æque à Scotorum gentibus habitatur. In his sunt fines totius Europæ, in quibus totius regina mundi cælestis habetur Italia, singulari virtute, fertilitate, potentia, toto mundo sacrata.

SCHOLIA IN EUROPE SITUM.

a *Mœsia ab oriente*] Locus hic mihi suspectus est, & inter Mœsiæ & Thraciæ descriptionem aliquid interponendum puto: neque forte mendo caret, quod Danubium ab oriente & Septentrione limitem Mœsiæ facit. Apponam autem hæc Isidori

dori verba, ex quibus forte Æthici locus restitui potest. Hæc autem ab oriente ostiis Danubii jungitur: ab euro verò, Thracia: à meridie, Macedonia: ab occasu, Istriz copulatur. post Mœsiam autem Pannonia est: inde Noricus ager, frigidus & parcius fructuosus, post quem Rhæticus frugibus ferax, qui excipit Galliam Belgicam.

b *Thracia, &c.*] Descriptio Thraciz cum Macedonia confunditur in M. C. nos locum hunc ex Orofio restituimus.

c *Achaia, &c.*] Achaiz terminum ab oriente ponit Mortuum mare, ita enim in M. C. legitur nos Myrtum reposuimus, quod & Myrteum nuncupatur. Porro Cæphaliam & Cassiopiam insulas puto esse Cæphalæniam & Cassiopem, ut Orofius vocat. Isidorus, qui pene iisdem verbis Achaiam describit: tantum nominat Cassiopas insulas: quæ autem hæ sint, mihi incertum est: an Corcyre, in qua Cassiope oppidum?

d *Alpes Apenninas*] Eodem fere modo Isidorus ponit Pannoniz limitem, ab Africo Alpes Apenninas, ab occasu Galliam Belgicam, à septentrione Danubii fontem, vel limitem, qui Germaniam Galliamque fecernit. quos limites noster à Circio ponit, à septentrione Danubium & Germaniam.

e *In sinum Liburnicum*] Orofius, Donec in sinu Liburnico desigantur.

f *Emittitur*] Orofius, Imittitur.

AFRICÆ SITVS CVM SVIS LIMITIBUS ET POPVLIS.

AFRICAM, quam in tertia orbis parte maiores nostri & ejus adscutato-

res accipiendam aliquanti protulerunt, non spatio mensuræ, sed circumclusio-
num ratione, sicut suo mari, quod ab oc-
casu ex Oceano exoritur, in meridiem
magis vergens præfocatur: inde Africæ
limes coartatam & angustio-rem claudit
eremum. Hinc etiam aliqui, quanvis eam
longitudinem habere existiment, tamen
multo angustio-rem intellexerunt, ut in-
verecundum dicerent tantæ angustię pro-
vinciam tertiam dici partem: sed in Europa
eam judicaverunt reputandam. hoc est, ut
non eam similem duabus dicerent, sed de
duabus uni subjectam, quæ ardore vene-
noque deformis, plus habet eremii quam
montes. Africam per omnia situ & popu-
lis minorem esse certissimum est, quia &
natura sui minus habet spatii, & cœli in-
elementia plus deserti. cujus descriptio
per provincias & gentes hæc est.

LIBYA Cyrenaica post Ægyptum in
parte Africæ prima est. Hæc incipit à ci-
vitate Parthenio & Catabathmo: inde se-
cundo mari usque ad aras Philenorum
extenditur, & usque ad Oceanum meri-
dianum: quæ habet gentes Libyorum,
Æthiopum & Garamantum. ubi est ab o-
riente Ægyptus: a septentrione, mare Li-
bycum: ab occasu, Syrtes majores & Tro-
glodytæ, quæ habent e contra insulam
Caly-

Calypso, à meridie, Æthiopicum Oceanum.

TRIPOLIS provincia, quæ est & Subventana, vel regio Arzugum, ubi Leptis magna civitas est, qua Arzuges per Africæ limitem generaliter vocantur, habet ab oriente aras Philenorum inter Syrtes majores & Troglodytas: à septentrione, mare Siculum, vel potius Adriaticum, & Syrtes minores: ab occasu, Byzantium, usque ad lacum Salinarum: à meridie, barbaros, Getulos, Natauros & Garamantas usque ad Oceanum Æthiopicum pertingentes.

a ZEUGES prius non unius loci nomen, sed totius provinciæ fuit, velut in hodiernum ita à prudentibus accipitur. *b* Byzantium est ubi ejus metropolis civitas Hadrumetus sita est: Zeugis est ubi Carthago civitas constituta est.

NUMIDIA vocitatur ubi Hippos regibus & Rusicade civitates sunt: habet ab oriente Syrtes minores & lacum Salinarum, à septentrione mare nostrum, quod spectat ad Siciliam & Sardiniam: ab occasu habet Mauritaniam Sitifensem: à meridie, montem Suggarem, & post eos, Æthiopum gentes pervagantes usque ad Oceanum Æthiopicum.

c Sitifensis & Cæsariensis MAURITANIA

NIÆ sunt, quæ habent ab oriente Numidiam : à septentrione , mare nostrum : ab occasu, flumen Maluam : à meridie, montem Atrixim, qui dividit inter vivam terram & arenas cremi jacentes usque ad Oceanum, in quibus oberrant Gangines Æthiopes.

Tingi Mauritania Africæ ultima est totius. hæc habet ab oriente flumen Maluam : à septentrione, mare nostrum usque ad fretum Gaditanum, quod inter Abylenæ & Calpis duobus promontoriis coartatur : ab occidente habet Atlantem montem & Oceanum Atlanticum : sub Africo, Hesperium montem : à meridie, gentes d Aulolum , quas nunc Galaudas vocant , usque ad Oceanum Hesperium contingentes. hic est totius Africæ terminus.

SCHOLIA IN AFRICÆ SITUM.

a *Zenges, &c.*] Isidorus, Zeugis, ubi Carthago magna , ipsa est & vera Africa , inter Bizantium & Numidiam sita , à septentrione , mari Siculo vincta , & à meridie usque ad Getulorum regionem porrecta.

b *Byzantium*] In manuscriptis exemplaribus & veteribus inscriptionibus, Bizantium & Byzantium scribitur: prior tamen scriptura magis probatur , idque ad Byzantii, quæ Constantinopolis, discrimen. In Isidori veteri m. c. ubique Bizantium scribitur. ac alia manu litera N. supraposita est A literæ.

c *Siri-*

c *Sitifensis*, &c.] Montem Afrixim Isidorus quoque à meridie limitem facit Mauritaniz: & quam hic vivam terram, ille fœcundam nominat.

d *Aulorum*, &c.] Quidam, Aulolum gentes; Isidorus Gaulanum gentes nominat. Plinius & Solinus Autololes vocant Getulorum gentem. Silius,

Autololes, inquit, *levibus gens ignea plantis.*
& Claudianus,

Repetunt deserta fugaces Autololes.

e *Cyclades*] Isidorus, Sunt autem omnes numero quinquaginta tres, tenentes à septentrione in meridiem millia quingenta, ab oriente in occasum millia ducenta.

f *Sardinia*, &c. *spatia*] Hujus longitudinem Isidorus ponit millia centum quadraginta, latitudinem quadraginta.

INSVLÆ NOSTRI MARIS.

Nunc insularum quæ in nostro mari sunt, loca, nomina & spatia exponam.

Insula *CYPROS* habet ab oriente mare Syrium, quem Isicum sinum vocant: ab occidente, mare Pamphylicum: à septentrione, Aulone Cilico: à meridie, Syriæ & Phœnicis pelago cingitur: cujus spatium in longo tenet millia passuum *CLXXXII*, in lato millia passuum *CXXII*.

Insula *CRETA* finitur ab oriente Carpathio mari: ab occasu & septentrione, mari Cretico: à meridie, mari Libyco, quod

Y 5

& Adria-

& Adriaticum vocant, habet in longitudine millia passuum CLXXII, in latitudine millia passuum L.

Insulæ *CYCLADES*, quarum ab oriente prima Rhodos, à septentrione Tenedos, à meridie Carpathos, ab occasu Cythera, ab oriente finiuntur littoribus Asiæ, ab occidente, mare Icario, à septentrione, mari Ægæo, à meridie, mari Carpathio: Sunt omnes Cyclades iusulæ numero LIII. hæ tenent à septentrione in meridiem millia passuum L. ab oriente in occasum millia DXC.

Insula *SICILIA* tria habet promontoria: primum, quod dicitur Pelorum & aspicit aquilonem, cui Messana civitas in proximo est: secundum promontorium, Pachinum, sub quo civitas Syracusana sita est, euronotum respiciens: tertium, Lilybæum, ubi & civitas ejusdem nominis sita est, dirigitur in occasum. hæc habet à Peloro in Pachinum millia passuum CXLVIII: à Pachino in Lilybæum habet millia passuum CLXXIII. Hæc ab oriente cingitur mari Adriatico, à meridie, Africo, quod est contra Subventanos & Syrtes minores: ab occidente & septentrione habet mare Tyrrhenum, à borea usque subsolanum fretum Adriaticum, quod dividit Tauromenitanos Siciliæ, &
nobi-

nobilis Italiae Brutios. His finibus, sicut supra demonstravimus, Sicilia continetur.

Insula SARDINIA habet à meridie contra Numidiam Caralitanos, quæ Sardinia parvo freto, spatio millium viginti, à Corsica dividitur: quæ Corsicam versus à septentrione habet Ulbienses: cujus spatia in longo tenent millia passuum CCXXX. in lato millia passuum LXXX. Hæc habet ab oriente & borea Tyrrenum mare, quod spectat ad portum æternæ urbis Romæ: ab occasu mare Sardum, ab Africo insulas Baleares longe positas, à meridie Numidicum sinum, à septentrione Corsicam insulam.

Insula CORSICA multis promontoriis angulosa est. Hæc habet ab oriente Tyrrenum mare & portum æternæ urbis Romæ, à meridie Sardiniam, ab occasu insulas Baleares, à circio & septentrione Ligusticum sinum. Tenet in longo millia passuum numero CLX, in lato millia XXVI.

Insulæ sunt BALEARES duæ, major & minor, quibus insunt bina oppida. Major Tarraconam Hispaniæ civitatem, minor Barcionam septentrionem versus contra se habet. Majori subjacet insula Ebusus: deinde ab oriente Sardiniam, ab aquilone mare Gallicum, à meridie Africæ Mauritanicū pelagus, ab occasu Ibericum spectat.

Hæ sunt insulæ ab Hellesponto usque ad Oceanum per totum mare magnum pelagus, de famosis, quæ & cultu & magnitudine celebres habentur. Et quoniam universa terrarum orbis spatia vel insularum descripsimus, nunc ad majorem demonstrationis structionem, in quantum vigilantia nostra investigare potuit, demonstrabo, ex æterna urbe ROMA initium sumens, quæ caput est orbis & domina senatus.

F I N I S.

I N D E X

I N D E X

Eorum quæ apud

POMP. MELAM LEGVNTVR,

Et præcipue eorum quæ ad geographiam
pertinent.

A Bdæra urbs, quam suo nomine nomi- navit Diomedis soror. 66	<i>Achillea insula.</i> 96
<i>Abdera Hispania.</i> 92	<i>Achilleos dromos cur di- ctus.</i> 58
<i>Abrotonum oppidum</i> 22	<i>Achivorum bellantium statio</i> 47
<i>Ab Soros insula.</i> 100	<i>Acragas.</i> 102. lin. ult.
<i>Absyrtis insula.</i> ibid.	<i>Acritas promontorium</i> 73
<i>Abydos oppidum.</i> 49.65,	<i>Acroathon oppidum.</i> 67
<i>Abyla mons.</i> 18	<i>Acrocorinthos.</i> 73
<i>Academia nihil affir- mantis antistes Arce- filas.</i> 47	<i>Acronius, lacus Rheni.</i> 114
<i>Acanthos oppidum.</i> 67	<i>Actium oppidum.</i> 74
<i>Acarmania descriptio.</i> 70	<i>Adiabene, Damascene, & aliter etiam nominatur Syria.</i> 34
<i>Acesines fluvius.</i> 130	<i>Adramyttian oppidum.</i> 47
<i>Achaia oppida.</i> 71	<i>Adria castellum.</i> 79
<i>Achæi populi.</i> 53	<i>Adriaticum mare.</i> 13
<i>Achelous fluvius.</i> 74	<i>Adrobicum opp.</i> 109
<i>Αἰγαίων λιμὴν.</i> 47	<i>Æge insula.</i> 102
<i>Acherusia specus.</i> 51	<i>Æas, Istriæ fluvius.</i> 75
	<i>Ægates insula.</i> 98
	<i>Ægeum</i>

I N D E X	
§18	
<i>Ægeum mare,</i>	12. 66
<i>Ægei maris insula.</i>	98
<i>Ægina oppidum.</i>	99
<i>Ægina insula.</i>	ibid.
<i>Ægion oppidum.</i>	74
<i>Ægipanes quales.</i>	16
<i>Ægira.</i>	74
<i>Ægos fluvius.</i>	65
<i>Ægypti descriptio.</i>	16
<i>Ægypti quadam mira.</i>	
27. & seq.	
<i>Ægypt. imbrisiu expers.</i>	29
<i>Ægypti fertilitas omnium maxima.</i>	ibid.
<i>Ægyptii.</i>	9. 16
<i>Ægyptii Macrobiani.</i>	136
<i>Ægyptiorum mores.</i>	30
<i>Ægyptiorum pietas.</i>	ibid.
<i>Ægypt. animal. colunt.</i>	ib.
<i>Ægyptiorum reges.</i>	ibid.
<i>Ægyptiorum vetustas.</i>	ib.
<i>Ægyptii urbium viginti millia habitant.</i>	31
<i>Ænaria insula.</i>	102
<i>Ænos, Æneæ urbs.</i>	66
<i>Æolis regio.</i>	9
<i>Æolidis descriptio.</i>	46
<i>Æolia insula, & earum nomina.</i>	102
<i>Ære se exornant Antomola, aurum spermentes.</i>	136
<i>Æsculapii Epidauri templum.</i>	73
<i>Æstria insula.</i>	100
<i>Æstus maris quid.</i>	106
<i>Æthiopes.</i>	136
<i>Æthiopia.</i>	8. 136
<i>Æthiopicum mare.</i>	15
<i>Ætna montis descr.</i>	102
<i>Ætolia.</i>	70. 71
<i>Ætolorum colonia.</i>	47
<i>Africa descriptio.</i>	15
<i>Africa termini.</i>	16
<i>Africa qua pars fertilis, & qua non</i>	15
<i>Africa animalibus infestatur.</i>	ibid.
<i>Africa provincia qua.</i>	
ibid. & seq.	
<i>Africa maria.</i>	ibid.
<i>Africi maris insula.</i>	96.
& seq.	
<i>Africa populi plures.</i>	5.
& seq.	
<i>Africa ignobilis terra.</i>	19
<i>Africa minoris descr.</i>	21
<i>Agatha oppidum.</i>	87
<i>Agathyrsi populi.</i>	56
<i>Agathyrsi corpus ping.</i>	59
<i>Aiacis sepulcrum.</i>	48
<i>Albani populi.</i>	170
<i>Albigannum oppidum.</i>	81
<i>Albion victus ab Hercule.</i>	87
<i>Albis fluvius.</i>	117
<i>Aleria.</i>	102
<i>Alexa. magni patria.</i>	69
<i>Alexander ubi Darium superavit.</i>	38
<i>Alex.</i>	

<i>Alex. ubi cum Persis pugnarit.</i>	49	<i>Amyclæ oppidum.</i>	71
<i>Alex. Tyron impug.</i>	36	<i>Anas fluvius.</i>	90
<i>Alex. Ægypti oppid.</i>	31	<i>Anaximandri physici patria.</i>	45
<i>Allobroges populi,</i>	86	<i>Anchialos oppidum.</i>	64
<i>Alo fluvius.</i>	92	<i>Ancona oppidum.</i>	79
<i>Alope oppidum.</i>	72	<i>Ancus fluvius.</i>	20
<i>Alope conesus oppid.</i>	66	<i>Andania fluvius.</i>	133
<i>Aloros oppidum.</i>	69	<i>Andromeda à Perseo servata.</i>	35
<i>Alpes usque in Thraciam penetrant.</i>	81	<i>Androphagi, populi Scythiæ.</i>	127
<i>Alphens fluvius.</i>	74	<i>Andros insula.</i>	100
<i>Alpium descriptio.</i>	81	<i>Anemurium promont.</i>	40
<i>Altinum oppidum.</i>	78	<i>Animas quidam Thracæ redituras putant.</i>	63
<i>Amanus mons.</i>	37	<i>Animas immortales asserunt quidam ex Thrac. ib.</i>	
<i>Amanoïdes promontorium.</i>	38	<i>Animal. noxiorum expets Ebusos insula.</i>	103
<i>Amardi populi.</i>	120	<i>Animal. quadam Ægyptii lugent & sepeliunt.</i>	30
<i>Amazones.</i>	8	<i>Animalia quadam apud Æg. interimere capitale est.</i>	ibid.
<i>Amazonum regna.</i>	55	<i>Animal. non vescentes.</i>	25
<i>Amazonum castra.</i>	52	<i>Annibalis scala.</i>	91
<i>Amaz. potita Asia.</i>	45	<i>ab Annibale occisus Pelorus.</i>	101
<i>Amaz. Sauromatid.</i>	120	<i>Aneo.</i>	81
<i>Amazonici montes.</i>	53	<i>Antandro unde datum nomen.</i>	47
<i>Ambracia oppidum.</i>	74	<i>Antai oppid. & promontorium ingens.</i>	18
<i>Ambracius sinus.</i>	ibid.	<i>Antai reg. & imago.</i>	141
<i>Amisus, fluv. Germ.</i>	117	<i>Antenor</i>	
<i>Amisos urbs.</i>	52		
<i>Ammonis oraculum.</i>	24		
<i>Ampelusia prom.</i>	18. 142		
<i>Amphiarai sanū ubi.</i>	72		
<i>Amphilochii.</i>	74		
<i>Amphipolis.</i>	67		
<i>Ampsa castellum.</i>	20		
<i>Ampsaga fluvius.</i>	ibid.		

<i>Antenor.</i>	78	<i>reos cultus.</i>	119
<i>Anthedon oppidum</i>	72	<i>Appuli populi</i>	77
<i>Anthropophagi populi</i>		<i>Aquileia oppidum.</i>	78
<i>Scythia</i>	60	<i>Aquitania provinc.</i>	112
<i>Antibarani populi</i>	9	<i>Arabia regio.</i>	9. 34
<i>Antichtones.</i>	3	<i>Arabia fertilitas & odo-</i>	
<i>Anticyra oppidum.</i>	74	<i>res.</i>	34
<i>Antiochia oppidum.</i>	34	<i>Arabia endemon.</i>	133
<i>Antipolis.</i>	86	<i>Arabia oppidum</i>	134
<i>Antissa oppidum.</i>	97	<i>Arabicus finus</i>	132. 134
<i>Antium oppidum.</i>	81	<i>Arados insula.</i>	37. 97
<i>Antronia oppidum.</i>	71	<i>Arati poeta monumen-</i>	
<i>Antros, Garumna insula.</i>		<i>tum.</i>	38
113		<i>Arawaris fluvius</i>	87
<i>Apenninus mons.</i>	77	<i>Arausio oppidum</i>	86
<i>Aphrodisium promonto-</i>		<i>Araxis fluvii descriptio.</i>	
<i>rium.</i>	44	102	
<i>Aphrodisium oppidum.</i>	81	<i>Araxos promontor.</i>	73
<i>Apis bos qualis.</i>	30	<i>Arcadia descriptio.</i>	71
<i>Apollonia magna, oppi-</i>		<i>Arcefilai Academici pa-</i>	
<i>dum.</i>	65	<i>tria</i>	47
<i>Apollonia Istriæ oppidum.</i>		<i>Archias, Megarensium</i>	
67. 75		<i>princeps, Chalcedonens</i>	
<i>Apollinis promontorium.</i>		<i>condidit.</i>	50
21		<i>Ardea oppidum.</i>	81
<i>Apollinis fanum & ora-</i>		<i>Ara Philanorum</i>	22
<i>culum.</i>	42. 71	<i>Arelate oppidum</i>	86
<i>Apollinis Branchidæ ora-</i>		<i>Arecomici, Gallia pop-</i>	
<i>culum.</i>	45	<i>ibidem.</i>	
<i>Apollinis Patarei orac.</i>	42	<i>Arethusa fons ex Alpheo</i>	
<i>Apollinis Didymi orac.</i>		101	
45		<i>Argi Amphilochei</i>	74
<i>Apollinis Clarii fanum</i>		<i>Argo navis ubi facta.</i>	76
<i>Ibid.</i>		<i>Argolicus finus.</i>	73
<i>Apollinis apud Hyperbo-</i>		<i>Argolis regio.</i>	70
		<i>Argu</i>	

<i>Argos oppidum.</i>	71	<i>Aspendos, collis & oppi-</i>	
<i>Argyre insula.</i>	131	<i>dum.</i>	41
<i>Aria post Arianen.</i>	8	<i>Assyrii populi.</i>	9
<i>Aria insula, Marti sa-</i>		<i>Assos oppidum.</i>	47
<i>crata.</i>	96	<i>Asta.</i>	107
<i>Ariadnes amor</i>	100	<i>Astaboras, Nili locus.</i>	27
<i>Arimaspi unoculi.</i>	56	<i>Astaccon oppidum.</i>	50
<i>Ariminum oppidum</i>	78	<i>Astigi oppidum</i>	91
<i>Armenie Paphalagoniam</i>		<i>Astapus, Nili locus.</i>	27
<i>finit.</i>	52	<i>Asticla oppidum.</i>	100
<i>Armenii populi</i>	9	<i>Astyra.</i>	47
<i>Armenia pyla.</i>	42	<i>Astures populi.</i>	109
<i>Arrichi populi</i>	54	<i>Atacini populi.</i>	86
<i>Arsenaria oppidum</i>	20	<i>Atax fluvius.</i>	88
<i>Arsinoë oppidum</i>	134	<i>Aternus fluvius,</i>	79
<i>Artabri populi</i>	109	<i>Athene oppidum.</i>	71
<i>Artemisia regina opus.</i>		<i>Athenarum portus</i>	72
44		<i>Atheniensium in mari</i>	
<i>Arundinum magnitudo</i>		<i>certamen.</i>	41
<i>miranda.</i>	129	<i>Athenopolis oppidum.</i>	86
<i>Arsaces fluvius.</i>	131	<i>Athenistag. Milefsus.</i>	53
<i>Aryanda oppidum</i>	44	<i>Atlanticus Oceanus.</i>	107
<i>Arympei, pop. iustiss.</i>		<i>Athos mons.</i>	67
55.		<i>Athos navigatus. Ibid.</i>	
<i>Ascalon oppidum.</i>	35	<i>Atlantes populi.</i>	16
<i>Ascanium, Ænea filium,</i>		<i>Atlanticum mare.</i>	18
<i>à Gracis captū esse.</i>	47	<i>Atlant. maris insula.</i>	140
<i>Asia populi plures.</i>	8	<i>Attica classis naufr-</i>	
<i>Asia descriptio.</i>	7. 27	<i>gium</i>	65
<i>Asia termini & figura.</i>		<i>Atthis regio</i>	70
7		<i>Atyras fluvius.</i>	65
<i>Asine insula Sporadum.</i>		<i>Avaticorum stagnum.</i>	87
99		<i>Avenio Cavarum.</i>	86
<i>Asine Adriatica. Ibid</i>		<i>Avenis in cibo utentes.</i>	
<i>Asine oppidum.</i>	74	126	

Aves

I N D E X	
§ 12	
<i>Aves pennas in homines</i>	<i>Axius fluvius.</i> 69
<i>jaculantes.</i> 96	<i>Axetos, Arabia port.</i> 34
<i>Aves equinis auribus.</i> 136	
<i>Avis mire longava.</i> 135	B.
<i>Aves cornuta.</i> 136	B <i>Abylonia regia que</i>
<i>Avium palustrium ovio</i>	<i>Syria.</i> 34
<i>vivunt Oones.</i> 126.	<i>Babylon oppidum.</i> 35
<i>Avernus lacus.</i> 80	<i>Babylonii.</i> 9
<i>Aufidus fluvius.</i> 79	<i>Babyloniorum fines.</i> 133
<i>Angila populi quid de</i>	<i>Bacchus ubi nutritus &</i>
<i>diis sentiant.</i> 27	<i>natus.</i> 130
<i>Angila populi ubi.</i> 16	<i>Bacchus cur bis genitus</i>
<i>Augusta, oppidum Tre-</i>	<i>fungatur.</i> <i>ibid.</i>
<i>virorum.</i> 103	<i>Bactri populi.</i> 8
<i>Augusti turris.</i> 109	<i>Batica provincia.</i> 90
<i>Augustodunum oppid.</i> 73	<i>Batis fluvius.</i> 107
<i>Aulis.</i> 72	<i>Baia oppidum.</i> 80
<i>Avo fluvius.</i> 108	<i>Balsa oppidum.</i> 108
<i>Aurea fontium vincula.</i>	<i>Baleares insula.</i> 103
136	<i>Barchino oppidum.</i> 91
<i>Aures ingentes hab.</i> 126	<i>Bargylos oppidum.</i> 44
<i>Aurei velleris lucus.</i> 53	<i>Barium oppidum.</i> 79
<i>Auri copia ubi.</i> 136	<i>Basilicus senus.</i> 44
<i>Auri contemptus.</i> <i>ibid.</i>	<i>Basilida populi ubi.</i> 57
<i>Aurum ubi à formicis</i>	<i>Bastuli populi.</i> 109
<i>servetur.</i> 128	<i>Bathynis oppidum.</i> 65
<i>Aurum gryphi custod.</i> 56	<i>Belga populi.</i> 112
<i>Ausci populi.</i> 213	<i>Bello oppidum.</i> 93
<i>Austro rupes sacra.</i> 24	<i>Bellum Hyperboreis igno-</i>
<i>Automola populi.</i> 136	<i>tum.</i> 119
<i>Autrigones populi.</i> 110	<i>Berbesul oppidum.</i> 92
<i>Axenus, nunc Euxin.</i> 51	<i>Bergion ab Hercule vi-</i>
<i>Axiaca populi eorumque</i>	<i>ctus.</i> 87
<i>mores.</i> 60	<i>Berini populi.</i> 141
<i>Axiaces fluvius.</i> 58	<i>Berytos oppidum.</i> 37
	<i>Bar-</i>

		I. N. D. E. X.		
§24				
Calbis.	43	Capitibus carentes.		26
Calydne insula.	99	Cappadoces populi.		9
Calydon oppidum.	74	Capraria insula.		102
Calliaros oppidum.	71	Caprea insula.		ibid.
Callipides populi.	58	Caprullon portus.		67
Callipolis.	74-79	Capua oppidum.		78
Calypso ubi habitaveris		Carra, oppidum.		134
102.		Carambis promontorium.		
Καλὸς λιμὴν , sinus		52		
portuosus.	57	Carbania insula.		102
Calpe mons.	18.92	Carcinites sinus.		57
Cambyses contra Ægyptios.	35	Carcine oppidum.		ibid.
Cambyses fluvius.	121	Cardia, oppidum Europæ.		66
Caniros oppidum.	97	Caria regio.		9
Campani populi.	77	Caria descriptio.		43
Campaniæ littora amœna.	80	Caria portus.		64
Campus natans.	88	Cares belli amantes.		43
Canastrenum promontorium.	69	Carum incerta origo.		ib.
Candæi populi.	134	Carystos oppidum.		99
Candari populi.	8	Carmanii populi.		133
Candidum promontorium.	21.	Caro contra quibusdam pro farre.		96
Canopicum Nili ostium.	31	Carne quidam non aluntur.		25
Canopus insula.	98	Carni populi.		77
Canopus, Menelai gubernator.	ibid.	Carpathos insula.		100
Canna, Æolidis oppidum.	47	Carpathium mare.		ib.
Cantabri populi.	109	Cartenna oppidum.		20
Caniusum oppidum.	79	Carthago Africa, & illius potentia.		21
Caphareum promontor.	98	Carthago Hispania.		92
		Carteia oppidum.		ib.
		Casius mons.	34. 132	
		Cassiani populi.		8
		Cassia pyla.		42
				Cassii

<i>Caspia populi.</i>	120	<i>Cephalenia insula.</i>	99
<i>Caspia montes.</i>	53	<i>Ceramicus sinus.</i>	44
<i>Caspia maris descrip.</i>	7	<i>Cerasus oppidum.</i>	53
<i>Caspia sinus.</i>	120	<i>Ceraunii montes.</i>	53-74
<i>Cassandria oppidum.</i>	96	<i>Cerberus ubi ex inferis</i>	
<i>Cassiterides insula.</i>	124	<i>tractus.</i>	51
<i>Castanea oppidum.</i>	96	<i>Cercaforum oppidum.</i>	27
<i>Castor & Pollux Dioscu-</i>		<i>Cercetici populi.</i>	53
<i>riam condiderunt.</i>	54	<i>Cercinna insula.</i>	98
<i>Castra cornelia.</i>	21	<i>Cereres in Sicilia templ,</i>	
<i>Castrum novum.</i>	81	102	
<i>Catabathmos.</i>	24	<i>Cereri Eleusin consecrata.</i>	
<i>Cararactes fluvius.</i>	41	71	
<i>Cathon insula.</i>	99	<i>Cervaria locus.</i>	80. 91
<i>Catina oppidum.</i>	101	<i>Cethis.</i>	133
<i>Cato ubi se peremerit.</i>	21	<i>Chalcedon.</i>	50
<i>Catoblepas fera.</i>	139	<i>Chalcis oppidum.</i>	99
<i>Cavara populi.</i>	86	<i>Chalcis insula.</i>	ibid.
<i>Caucasus mons.</i>	42	<i>Chaldaei populi.</i>	133
<i>Caucasi [vel potius Cau-</i>		<i>Chalybes.</i>	52
<i>casii] montes.</i>	53	<i>Charybdis.</i>	101
<i>Caunus oppidum.</i>	43	<i>Chelidonia insula, &</i>	
<i>Caulonea oppidum.</i>	80	<i>earum nomina.</i>	97
<i>Caystros fluvius.</i>	45	<i>Chelonates promontorium</i>	
<i>Cecina oppidum.</i>	81	73	
<i>Celaduse insula.</i>	100	<i>Chelonophagi.</i>	132
<i>Celandus fluvius.</i>	108	<i>Chemnis insula natans.</i>	
<i>Celendris oppidum.</i>	40	29	
<i>Celtae populi.</i>	112	<i>Cherronesus oppidum.</i>	57
<i>Celtici populi.</i>	108	<i>Chersonesi.</i>	65. 73
<i>Celticum promontor.</i>	109	<i>Chimæra ignibus infesta-</i>	
<i>Cenchrea oppidum.</i>	73	<i>ta olim Lycia.</i>	41
<i>Centuripinum oppidum.</i>		<i>Chios insula.</i>	97
102.		<i>Chryse insula.</i>	131
<i>Cepæ oppidum.</i>	54	<i>Cicyneton.</i>	98
		<i>Cicones</i>	

<i>Cicones populi.</i>	66	<i>Colchi populi.</i>	49. 53
<i>Cilicia regio.</i>	9	<i>Colophon oppidum.</i>	46
<i>Cilicia descriptio.</i>	38	<i>Colubraria insula.</i>	103
<i>Cilices populi.</i>	37	<i>Columna regia.</i>	80
<i>Cimbri populi.</i>	117	<i>Columna Herculi.</i>	18. 192
<i>Cimmerius bosphorus.</i>	4. 57	<i>Comageni populi.</i>	9
<i>Cimmerii.</i>	8	<i>Comata Gallia.</i>	112
<i>Cimmerium oppidum.</i>	57	<i>Comari populi.</i>	8
<i>Cimolis oppidum.</i>	52	<i>Concordia civitas.</i>	78
<i>Cinnami copia ubi.</i>	133	<i>Concubitus communis ubi</i>	
<i>Cinyps flavius.</i>	22	25	
<i>Cion oppidum.</i>	52	<i>Consilium.</i>	80
<i>Cirava oppidum.</i>	97	<i>Cophes flavius.</i>	130
<i>Circei.</i>	81	<i>Copos portus.</i>	69
<i>Circes domus.</i>	ibid.	<i>Coraxici montes.</i>	53
<i>Cistena oppidum.</i>	47	<i>Coraxicus mons.</i>	121
<i>Citbaristes promont.</i>	86	<i>Coraxi populi.</i>	53
<i>Clampetia oppidum.</i>	80	<i>Corcyra.</i>	100
<i>Clarii Apollinis fanum.</i>		<i>Corduba oppidum.</i>	91
45		<i>Coidynia.</i>	69
<i>Claterna oppidum.</i>	79	<i>Corii.</i>	133
<i>Claxomena oppidum.</i>	46	<i>Corinthus oppidum.</i>	73
<i>Cleona oppidum.</i>	67	<i>Cornelius Nepos.</i>	122
<i>Cliternia.</i>	79	<i>Corocondama peninsul.</i>	54
<i>Clodianum oppidum.</i>	91	<i>Corfica insula.</i>	102
<i>Clupea oppidum.</i>	22	<i>Corfita populi.</i>	9
<i>Cnemides oppidum.</i>	72	<i>Corycius specus insign.</i>	38
<i>Coamani populi.</i>	8	<i>Corycos oppidum.</i>	ibid.
<i>Codanus finus Germ.</i>	117	<i>Coryna oppidum.</i>	46
<i>Codanonia.</i>	126	<i>Cos insula.</i>	97
<i>Cœcinum.</i>	80	<i>Cossa oppidum.</i>	81
<i>Cœle Syria.</i>	34	<i>Cosura insula.</i>	102
<i>Cœlos portus.</i>	65	<i>Covini currus.</i>	125
<i>Cœneum promontorium.</i>		<i>Cragus mons.</i>	42
98		<i>Creta insula.</i>	109
		<i>Cressi</i>	

<i>Crauis oppidum.</i>	74	<i>Cynosema, sepulcrum He-</i>	
<i>Crise.</i>	100	<i>cuba.</i>	66
<i>Κεῖς μίτωνον Scythi-</i>		<i>Cynotum promontor.</i>	44
<i>cum.</i>	57	<i>Cyparissus oppidum,</i>	74
<i>Κεῖς μίτωνον, Creta</i>		<i>Cyparissius sinus.</i>	73
<i>promontorium.</i>	100	<i>Cyprus insula.</i>	97
<i>Crocodilus animal.</i>	28	<i>Cypsella oppidum.</i>	65
<i>Cronna oppidum.</i>	52	<i>Cyrenaica provincia.</i>	24
<i>Croto.</i>	80	<i>Cyrene provincia.</i>	15
<i>Crunos portus.</i>	64	<i>Cyrenaic. vivendi ritus.</i>	
<i>Crya promontorium.</i>	43	24	
<i>Cudum.</i>	130	<i>Cyrene oppidum.</i>	ibid.
<i>Cuma oppidum.</i>	80	<i>Cyrrha oppidum.</i>	74
<i>Cuneus ager, promont.</i>	108	<i>Cyrtha oppidum.</i>	20
<i>Cupra oppidum.</i>	79	<i>Cyrus fluvius.</i>	121
<i>Cuteletos insula.</i>	98	<i>Cythera insula.</i>	99
<i>Cyanea insula.</i>	96	<i>Cythnos insula.</i>	ibid.
<i>Cyano insula.</i>	99	<i>Cytoros, Phryxi filius.</i>	52
<i>Cyclades insula unde sint</i>		<i>Cyzicum oppidum, cui Cy-</i>	
<i>dicta.</i>	100	<i>zicus nomen indidit.</i>	49
<i>Cyclopes ubi.</i>	102	<i>Cyzici regis interitus.</i>	ib.
<i>Cydrna oppidum.</i>	69		
<i>Cydnus fluvius.</i>	38		
<i>Cydon oppidum.</i>	100		
<i>Cygnum oppidum cur di-</i>			
<i>ctum.</i>	53		
<i>Cyllene oppidum.</i>	74		
<i>Cyllenius mons.</i>	71		
<i>Cyme oppidum.</i>	47		
<i>Cyme, dux Amazon.</i>	ib.		
<i>Cymonis [vel potius Cimo-</i>			
<i>nis] ducis contra Phœ-</i>			
<i>nicas & Persas nava-</i>			
<i>lis pugna.</i>	41		
<i>Cynos oppidum.</i>	71		

D.

<i>Daba populi.</i>	121
<i>Damascene regio.</i>	34
<i>Danubius fluv.</i>	59.75.117
<i>Danubii ostia.</i>	59
<i>Dardania oppidum.</i>	48
<i>Darius ubi, ab Alexand.</i>	
<i>superatus.</i>	38
<i>Daschylos oppidum.</i>	50
<i>Dassarethæ.</i>	75
<i>Dauni populi.</i>	79
<i>Deceatum oppidum.</i>	86
<i>Decumani populi.</i>	ibid.
<i>Dadali opera ubi.</i>	100
<i>Delos</i>	

I N D E X	
528	
<i>Delos insula.</i>	100
<i>Delphi oppidum.</i>	71
<i>Delta oppidum.</i>	28
<i>Demetria oppidum.</i>	72
<i>Democriti physici patria</i>	
67	
<i>Demosthenes ubi mortuus</i>	
99	
<i>Derbices.</i>	120
<i>Derris oppidum.</i>	69
<i>Deva fluvius.</i>	110
<i>Diana Pergææ templū.</i>	41
<i>Diana Ephesiæ templum</i>	
<i>à quibus conditum.</i>	45
<i>Dianium insula.</i>	102
<i>Diarrhytus Hippo.</i>	21
<i>Dictynna urbs.</i>	100
<i>Didyme insula.</i>	102
<i>Didymi Apollinis ora-</i>	
<i>culum.</i>	45
<i>Dies ubi sex mensium.</i>	19
<i>Diogenis Cynici patria.</i>	
52	
<i>Diomedis patria.</i>	66
<i>Diomedia insula.</i>	100
<i>Diomedis turris.</i>	66
<i>Dionysiopolis.</i>	64
<i>Dioscurias oppidum.</i>	54
<i>Discheri populi.</i>	53
<i>Dodonæi Iovis templ.</i>	71
<i>Donyssa insula.</i>	99
<i>Doris.</i>	70
<i>Doriscos locus.</i>	66
<i>Dromos Achilleos cur di-</i>	
<i>ctus.</i>	58
<i>Druida,</i>	112
<i>Dulbritania oppidum.</i>	
142	
<i>Dulichium insula.</i>	99
<i>Durias vel Durius fluvius.</i>	
92. 108.	
<i>Dyrrhachium oppidum.</i>	
75.	
E.	
E <i>Aso in Hispania.</i>	
100	
<i>Ebora castellum.</i>	107
<i>Ebore abundantes.</i>	141
<i>Ebrietas ex quibusdam</i>	
<i>feminibus in ignem</i>	
<i>conjectis.</i>	64
<i>Ebusos, insula & oppi-</i>	
<i>dum.</i>	103
<i>Echinades insula.</i>	99
<i>Eguatia oppidum.</i>	79
<i>Elca.</i>	47
<i>Electrides insula.</i>	100
<i>Elephantis oppidum.</i>	27
<i>Elephantum usus ubi.</i>	129
<i>Eleus Hellepontis fons.</i>	66
<i>Eleusis sacra Cereri.</i>	71
<i>Eliberri vicus.</i>	88
<i>Elis regio.</i>	70
<i>Elusaberris.</i>	113
<i>Emerita oppidum.</i>	91
<i>Endymion à Luna ama-</i>	
<i>tus.</i>	45
<i>Eniocha.</i>	9
<i>Enna oppidum.</i>	100
<i>Enna</i>	

<i>Fœmina ubi militiam exerceant.</i>	ibid.	<i>Fœminas tantum habent insula.</i>	138
<i>Fœmina in Sarmatia cum viris bella inuenit.</i>	118	<i>Fons Solis interdum rigens, noctu fervens.</i>	24
<i>Fœmina ubi non nubant nisi prius hostem interemerint.</i>	54	<i>Fons extinctas faces sine igne accendens.</i>	78
<i>Fœmina equestre praelium exercentes.</i>	ib.	<i>Fons in quo visuntur iacta in Alpheum amnem.</i>	108
<i>Fœmina qua non ferro sed laqueis hostes conficiunt.</i>	ibid.	<i>Fons falsissimus.</i>	88
<i>Fœminas cum maritis sepeliri ubi maximum decus.</i>	63	<i>Formia oppidum.</i>	80
<i>Fœmina ubi humeris onera, viri autem capitibus excipiant.</i>	30	<i>Formica ingentes aurum servantes.</i>	129
<i>Fœmina nuptura ubi publice locentur ducenda, aut vaneant.</i>	64	<i>Fortunata insula.</i>	140
<i>Fœminas deformes qui ducant, ubi mercede quarantur.</i>	ibid.	<i>Forum Iulii.</i>	86
<i>Fœmina sine viris concipientes.</i>	138	<i>Fossa Mariana.</i>	87
<i>Fœmina se propter maritos perimentes.</i>	63	<i>Fratres montes septem.</i>	19
<i>Fœmina ubi prima nocte nuptiarum stupro pateant.</i>	26	<i>Frentani populi.</i>	77
<i>Fœmina plures singulis nupta.</i>	63	<i>Fretum quid sit.</i>	4
<i>Fœmina quibus dextera adurit mamma.</i>	118	<i>Fretum quondam, ubi nunc terra: ejusque res signa.</i>	20
		<i>Fundi oppidum.</i>	81
		<i>Funera læta apud Thracas & Essedones.</i>	59.63
		<i>Funerum consuetudo mira.</i>	30
		<i>Funerum curatio.</i>	ibid.
		<i>Furtum quidam ignorant.</i>	60
		G.	
		G <i>Ades insula.</i>	96.133
		G <i>Gaditan. fretum.</i>	107
			Gadd

<i>Galata insula.</i>	102	<i>Ganges fluvius.</i>	130
<i>Galatis oppidum.</i>	64	<i>Garamantes populi.</i>	16
<i>Gallia.</i>	13.111	<i>Garamantibus communes uxores.</i>	25
<i>Gallie descript.</i>	ibid.	<i>Garamantes liberos suos formæ similitudine agnoscunt.</i>	26
<i>Gallia populorum tria summa nomina sunt, Aquitani, Celta, Belgæ.</i>	112	<i>Garamantum armenta qualia.</i>	25
<i>Gallia ferax.</i>	111	<i>Garganus mons.</i>	79
<i>Gallia togata.</i>	77	<i>Gargara oppidum.</i>	47
<i>Gallia braccata.</i>	68	<i>Garonna fluvius.</i>	113
<i>Gallia populi terminantur fluvii ingent.</i>	112	<i>Gaudos oppidum.</i>	100
<i>Gallie Narbonensis descriptio.</i>	86	<i>Ganlos insula.</i>	102
<i>Gallias Rhodanus aliquandiu dirimit.</i>	ibid.	<i>Gaza urbs.</i>	35
<i>Gallia gentes superba & superstitiosa.</i>	112	<i>Gebennici montes.</i>	86
<i>Galli aliquando homines immolarunt.</i>	ibid.	<i>Gedrosi.</i>	133
<i>Galli habuerunt facundiam suam.</i>	ibid.	<i>Gedross regio.</i>	8
<i>Gallis sapientia magistri Druida.</i>	ibid.	<i>Geloni populi.</i>	55
<i>Gallorum de animis opinio, deque mortuis cura.</i>	ibid.	<i>Geloni hostium cutibus se velant.</i>	60
<i>Gallograci populi.</i>	9	<i>Gelos portus.</i>	44
<i>Gallicena antistites.</i>	124	<i>Genna oppidum.</i>	81
<i>Gamphasantes nudis.</i>	26	<i>Georgi popu.</i>	9.57
<i>Gamphasantes armorum ignari.</i>	ibid.	<i>Gerastos promontor.</i>	98
<i>Gamphasantes obvios fugiunt.</i>	ibid.	<i>Germani.</i>	13.115
		<i>Germania descriptio.</i>	115
		<i>Germania flumina & paludes.</i>	116
		<i>Germania montes & sylva.</i>	ibid.
		<i>Germanorum feritas.</i>	ib.
		<i>Germani immanes animis & corporibus.</i>	ib.
		<i>Germani bellicos.</i>	ibid.

Germani ad laborum consuetudines corpora exercent.	116	Gracia urbes.	49
Germanorum jus in viribus.	ibid.	Granicus fluvius.	ibid.
Germani hospitibus boni.	ibid.	Graviscæ oppidum.	81
Germanis longissima est pueritia.	ibid.	Gryphi fera.	56
Germanorum nandi patientia & studium.	ib.	Gryphi aurum custodiunt.	ibid.
Germani cruda carne vesci soliti.	ibid.	Gronii populi.	108
Germanicum mare.	ibid.	Gyros insula.	99
Gerros fluvius.	57	γυναικῶν ἔργα.	55
Geryonis monumentum.	107	Gythius fluvius.	73
Geryonis regnum.	124	H.	
Gesoriacus portus.	114	H Adrumentū op.	22
Gessi fluvii ostium.	45	Hæmus mons.	63
Geta quid de anima sentiant.	63	Halicarnassus oppid.	44
Getuli, vel potius Gatuli,	16. 141	Halmydessos oppidum.	65
Gigantum pugna ubi.	69	Halonesos insula.	98
Gildanum oppidum.	142	Halycidon, Massiliensium portus.	86
Glanon oppidum.	86	Halys fluvius.	52
Gna fluvius.	142	Hamaxobitæ populi.	56
Gnidus.	44	Hano Carthaginiens.	138
Gnosos oppidum.	100	Hebenum ubi nascatur.	134.
Gorgones ubi.	139	Hebrus fluvius.	63
Gorcyna oppidum.	100	Hecuba in canem vers.	66
Gracia.	70	Hecubæ sepulcrum.	ibid.
Gracorum apud Troiam statio.	72	Hedusi populi.	113
		Helena ubi stuprata.	99
		Helena insula.	ibid.
		Ἡλίας τῆς ἀπέζα.	136
		Hellas provincia.	70
		Hellepontus.	4
		Hemisphæria duo.	3
		Hemodes insula.	126

Hæm-

<i>Hemodes</i> [aut <i>hæmodes</i>] mons, vel <i>hemodus</i> . 42.	<i>Himantopodes</i> 141	<i>populi</i> .
130	<i>Himera</i> .	102
<i>Hemiochi populi</i> . 53	<i>Hippo oppidum</i> .	80
<i>Heraclea oppidum</i> in Pon- to. 51	<i>Hippo regius</i> .	21
<i>Heraclea oppidum</i> Sici- lie. 102	<i>Hipponensis sinus</i> .	ibid.
<i>Heraclea oppid.</i> Italia. 80	<i>Hippo Diarrhytus</i>	ibid.
<i>Herculaneum oppid.</i> ibid.	<i>Hippopodes populi</i> .	126.
<i>Hercules ubi mortuus</i> . 70.	<i>Hippopotam.</i> animal. 28	
123	<i>Hippuris insula</i> .	99.
<i>Herculi sacer specus</i> . 18	<i>Hispania regio</i> .	13. 90
<i>Hercules Diomedem pere-</i> <i>mit</i> . 66	<i>Hispania descriptio</i> .	90
<i>Herculis columna</i> in oc- cidente. 18. 92	<i>Hispania fertilitas</i>	ib.
<i>Hercules Argivus</i> . 51	<i>Hispania insula</i>	ibid.
<i>Herculis Ægyptii tem-</i> <i>plum</i> in <i>Gadibus</i> 123	<i>Hisp. divisio</i> & nomi- na	ibid.
<i>Herculis contra Albionem</i> & <i>Bergionem pugna</i> . 87	<i>Histonium oppidum</i> .	79
<i>Hercyniæ sylvæ</i> in Ger- mania magnitudo. 116	<i>Hybla oppidum</i> .	102
<i>Hermiones populi</i> 117	<i>Hydaspes fluvius</i> .	130
<i>Hermonia oppidum</i> . 73	<i>Hydria insula</i> .	100
<i>Hermisum oppidum</i> 57	<i>Hydrus mons</i> .	79
<i>Hermonassa op.</i> 54	<i>Hyla promontorium</i> .	44
<i>Heroopoliticus sinus</i> 134	<i>Hypacyris fluvius</i> .	57
<i>Hesperides insula</i> . 141	<i>Hypanis fluvius</i> .	58.
<i>Hestiaæ oppidum</i> . 99	<i>Hypanos insula</i> .	99
<i>Hetruria regio</i> . 77	<i>Hypatos fluvius</i> .	37
<i>Hexi oppidum</i> . 92	<i>Hyperborei populi</i> . 8. 119	
<i>Hiberi</i> [vel <i>potius Iberi</i>] <i>populi</i> . 8	<i>Hyperboreorum mores</i> .	
	ibid.	
	<i>Hyperborei Apollinem ve-</i> <i>nerantur</i> .	ibid.
	<i>Hyppis oppidum</i> .	45
	<i>Hyrcani</i> .	8. 120
	<i>Hyrcanus sinus</i> .	ibid.
	<i>Hyria insula</i> .	99
	Z 3	<i>Holo-</i>

<i>Laodicea oppidum.</i>	37	<i>Libethra.</i>	70
<i>Lapidem littus.</i>	87	<i>Libycum mare.</i>	15
<i>Lapidens imber.</i>	ibid.	<i>Libyes populi.</i>	16
<i>Laqueorū in bellis usus.</i>	54	<i>Libunca.</i>	109
<i>Larissa oppidum.</i>	71	<i>Liburni populi.</i>	75
<i>Larunna oppidum.</i>	72	<i>Lichos fluvius.</i>	37
<i>Larymna oppidum.</i>	44	<i>Lignæ urbes ubi.</i>	55
<i>Latara castellum.</i>	87	<i>Ligures populi.</i>	77
<i>Lathyrus, rex Alex.</i>	37	<i>Liguria.</i>	81
<i>Latium.</i>	77	<i>Ligurum oppidum.</i>	ibid.
<i>Latmus mons.</i>	44	<i>Lilybæum promont.</i>	101
<i>Laturus sinus.</i>	20	<i>Limia fluvius.</i>	109
<i>Laurentium oppidum.</i>	81	<i>Lindos oppidum.</i>	97
<i>Leandri amor.</i>	65	<i>Lingua carentes.</i>	137
<i>Lebedos oppidum.</i>	45	<i>Lino Indi vestiuntur.</i>	129
<i>Lebynthos insula.</i>	99	<i>Linternum oppidum.</i>	80
<i>Ledum flumen.</i>	87	<i>Lipara insula.</i>	102
<i>Lemannus lacus.</i>	ibid.	<i>Liris fluvius.</i>	80
<i>Lemnus insula.</i>	98	<i>Literæ à quib. inventæ.</i>	36
<i>Leontini.</i>	102	<i>Locris regio.</i>	70
<i>Leptis oppidum.</i>	22	<i>Locri populi.</i>	80
<i>Lerna oppidum.</i>	73	<i>Lotophagi populi.</i>	22
<i>Lesbos insula.</i>	97	<i>Lucania regio.</i>	77
<i>Leucadia insula.</i>	99	<i>Lucania opima loca.</i>	80
<i>Leuca littus.</i>	44	<i>Lucentia oppidum.</i>	92
<i>Leuca oppidum.</i>	46	<i>Lucrinum oppidum.</i>	79
<i>Leucas oppidum.</i>	74	<i>Lucrinus lacus.</i>	80
<i>Leucata littus.</i>	88	<i>Luna maris fluxus & re-</i>	
<i>Leuce insula dicta Achi-</i>		<i>fluxus causa.</i>	107
<i>lea.</i>	96	<i>Luna oppidum.</i>	81
<i>Leucothea insula.</i>	102	<i>Lupia fluvius Germania.</i>	
<i>Lencoathiopes.</i>	16		117
<i>Liber ubi nutritus.</i>	130	<i>Lupiae oppidum.</i>	79
<i>Liber cur Iovis femori in-</i>		<i>Lusitania provincia.</i>	90
<i>sutus dicatur.</i>	ibid.	<i>Lusitanicus situs.</i>	103
			<i>Lycæ</i>

<i>Lycæones populi.</i>	9	<i>Majorica & minorica</i>	
<i>Lycæones fera.</i>	136	<i>Baleares insula.</i>	103
<i>Lycæstos oppidum.</i>	100	<i>Malaca oppidum.</i>	92
<i>Lycæsto oppidum.</i>	52	<i>Malea promontorium.</i>	73
<i>Lycia regio.</i>	9	<i>Maliacus finus.</i>	72
<i>Lycia unde dicta.</i>	41	<i>Mallos oppidum.</i>	38
<i>Lyciæ descriptio.</i>	ibid.	<i>Manes dii ubi colantur.</i>	26
<i>Lyciæ insula.</i>	97	<i>Munethusa oppidum.</i>	101
<i>Lycus, Pandionis filius</i>	41	<i>Manto, Tiresia filia.</i>	45
<i>Lycos.</i>	100	<i>Marathon campus, ubi</i>	
<i>Lydi populi.</i>	9	<i>victoria Græcor.</i>	72
<i>Lymira fluvius & oppi-</i>		<i>Mariana colonia.</i>	102
<i>dum.</i>	42	<i>Mariana fossa.</i>	87
<i>Lysimachia oppidum.</i>	65	<i>Mariandyni pop.</i>	49.51
<i>Lyxus.</i>	142	<i>Maris accessus & recessus</i>	
		<i>causa est incogn.</i>	106
	M.	<i>Mare nostrum quod.</i>	4
M <i>Acar rex.</i>	97	<i>Maris nostri varia nomina.</i>	ibid.
M <i>Mæxigæw insul.</i>		<i>Mare ubi quondam terra.</i>	
	ibid.		100
<i>Macedonia descriptio.</i>	69	<i>Mare rubrum.</i>	131
<i>Macidos & Eleus.</i>	66	<i>Maris rubri pisces maximi.</i>	ibid.
<i>Macrobii Aegyptii.</i>	136	<i>Mare Eoum, Indicum, Arabicum, Persicum, Scythicum.</i>	7
<i>Macrocephali populi.</i>	53	<i>Mare Caspium.</i>	120
<i>μακροκεφαλῶν τῆρας.</i>	65	<i>Mare superum & inferum.</i>	77
<i>Maander fluvius.</i>	45	<i>Maria quatuor.</i>	3
<i>Manalus mons.</i>	71	<i>Mardi populi.</i>	9
<i>Maotici populi.</i>	9.55	<i>Maronia.</i>	66
<i>Maotis palus.</i>	4.53	<i>Martius narbo.</i>	86
<i>Magnesia.</i>	71	<i>Massageta populi.</i>	8
<i>Magnum Lusitania promontorium.</i>	108		
<i>Magnus Mauritanie portus.</i>	19		
<i>Mago castellum.</i>	103		
<i>Magrada fluvius.</i>	100		

<i>Massilia oppidum.</i>	78	<i>Mercurii promontor.</i>	28
<i>Massiliensium portus Ha-</i>		<i>Meroëni populi.</i>	136
<i>lycidon,</i>	ibid.	<i>Meras mons, Iovi sacer.</i>	
<i>Mastusia promont.</i>	65		130
<i>Mauri populi.</i>	15	<i>Mesia palus Germania</i>	
<i>Mauritania descript.</i>	18		116
<i>Mausoleum sepulcrum.</i>	44	<i>Mesopotamia.</i>	34
<i>Mausolus rex.</i>	ibid.	<i>Messana oppidum.</i>	101
<i>Mearns fluvius</i>	109	<i>Messembria oppidum.</i>	64
<i>Mecyberna oppidum</i>	69	<i>Messenia, ubi Messene.</i>	70
<i>Mecybernaus stexus</i>	69	<i>Mesua collis.</i>	87
<i>Medi populi.</i>	9	<i>Metagonium promont.</i>	21
<i>Mediterranei maris insu-</i>		<i>Metapontum oppid.</i>	80
<i>la.</i>	37	<i>Metaurus fluvius.</i>	78
<i>Megara oppidum.</i>	70.71	<i>Metaurum oppidum.</i>	80
<i>Megarum regio Mac.</i>	103	<i>Metellus Celer proconsul.</i>	
<i>Melanchlani pop.</i>	53.60		122
<i>Melas fluvius.</i>	66	<i>Methone oppidum.</i>	71
<i>Melibœa oppidum.</i>	69	<i>Metilis Nilis locus.</i>	28
<i>Melita insula.</i>	102	<i>Miletus oppidum.</i>	45
<i>Mella ubi frondibus de-</i>		<i>Minerva unde Tritonia.</i>	
<i>fluant.</i>	129		22
<i>Mellaria oppidum.</i>	93	<i>Minerva promontorium.</i>	
<i>Melos insula.</i>	99		80
<i>Melsagum, palus Germ.</i>		<i>Mindus oppidum.</i>	44
	116	<i>Minus fluvius.</i>	108
<i>Memphis oppidum.</i>	31	<i>Minotaurus monstr.</i>	100
<i>Mende oppidum.</i>	68	<i>Minturnæ oppidum.</i>	80
<i>Mendesium Nilis ostium.</i>		<i>Minyæ Colchoni petentes,</i>	
	31	<i>Cylicum acie fuderunt</i>	
<i>Menelai gubernator ubi</i>			49
<i>sepultus.</i>	98	<i>Minyæ ubi navem Argo</i>	
<i>Meninx insula.</i>	ibid.	<i>solverint.</i>	72
<i>Menoba urbs.</i>	92	<i>Mirtilis oppidum.</i>	108
<i>Mercurius ubi natus.</i>	74	<i>Misenus Æneæ miles.</i>	80
		<i>Mise-</i>	

Misenum oppidum. ibid.	Mutina oppidum.	78
Mystra oppidum. ibid.	Mycena oppidum.	71
Mitylene oppidum. 97	Myriandros oppidum.	37
Mænis fluvius. 117	Myrina oppidum.	46
Mæris lacus, olim campus. 29	Myrlea oppidum.	50
Mons Iovis. 91	Myrmecium oppidum.	57
Mons ardens. 102	Myrtoum mare, & ejus insula.	70
Monda fluvius. 108	Mytia regio.	46
Monstrosa hominum forma. 126	Mytius mons.	50
Mopsus augur, Mantus filius. 46		
Morini populi. 114	N.	
Moronenon promontoriū. 134	Nabar fluvius. 20	
Mors voluntaria quorundam. 120	Nar, Istriae fluv. 75	
Mortuos sepelire quidam fas non putant. 30	Narbo. 86	
Mortuos quidam fimo oblinunt. ibid.	Narbonensis provincia. 86	
Moschi populi. 9. 53. 120	Narius. 109	
Mossynæci populi, eorumque mores. 52	Narona. 75	
Mulcha fluvius. 19	Natiso. 78	
Mundi partes quatuor. 2	Natidos oppidum. 40	
Muricom & purpuram habent Nigritarum & Getulorum littora. 141	Naves ex arundinib. 129	
Murrani populi. 9	Naumachos insula. 100	
Musagori insula. 100	Naupactos oppidum. 71	
Musarum parens & domus Pieria. 69	Naustathmos promontorium. 24	
Musi populi. 137	Naxos insula. 100	
	Neapolis, Africa opp. 22	
	Neapolis, Caria oppidum. 44	
	Neapolis, Italia oppidum. 80	
	Nebis fluvius. 108	
	Nemausus oppidum. 86	
	Nemesis Phidiaca ubi. 71	
	Neptuni ludi ubi. 73	
	Z 6 Neptun.	

Neptuni fanum.	50	Numida populi.	15
Neptuni fanum in Isthmo		Nymphæus specus.	57
73		Nysa oppidum.	130
Neptuni fanum in Tana-		Nysii populi.	ibid.
ro.	ibid.		
Nerii populi.	109	O.	
Neritos insula.	99	Oblivionis fluv.	108
Nesos oppidum.	ibid.	Obris fluvius.	88
Nesua fluvius.	110	Occani descriptio.	7
Nestos fluvius.	63	Octaviavorum colonig.	86
Neuri in lupos vertuntur,		Odeffos oppidum.	64
60		Odore quorundam semi-	
Nicea, Gallia op.	86	num, in ignem conjecto-	
Nigrita populi.	16. 141	rum, inebriati.	ibid.
Nili descriptio.	27	Odorum copia.	133
Nili varia nomina.	ibid.	Oea oppidum.	22
Nili ortus.	ibid.	Oeantbia op.	74
Nili ostia.	28	Oechalia op.	99
Nili fons	7	Oenomans 71. à Pelope	
Nili augmenti causa.	29	viclus.	47
Niphates mons.	42	Oestros fluvius.	41
Nisyros insula.	99	Oesyma oppidum.	67
Næga oppidum.	109	Oetens faitus.	70
Nomades.	75. 60. 120	Ogyris insula.	134
Nomen quidam non ha-		Oibia oppidum.	86
bent.	25	Olbianus finis.	50
Nox sex mensium.	119	Olbis & Borysthenis.	58
Noctes breves, æstate lu-		Oleavos insula.	99
cida, hyeme vero ob-		Oleaster lucus.	107
scura.	126	Olitingi oppidum.	ibid.
Nuchul, Nili fons.	138	Oluros oppidum.	74
Nudi incedentes.	129	Olympus mons.	69
Numantia op.	91	Olympici Iovis certamen.	
Numana urbs.	79	templum, simulacrum.	
Numidia descriptio.	30	71	

Olyn-

<i>Olynthos oppidum.</i>	67	<i>Pagasaus sinus.</i>	98
<i>Onoba oppidum.</i>	107	<i>Pagonus portus.</i>	73
<i>Ophiophagi pop.</i>	134	<i>Palapaphos urbs.</i>	97
<i>Opoë's oppidum.</i>	72	<i>Palaestina regio.</i>	34
<i>Opuntius sinus.</i>	ibid.	<i>Palantia [vel Pallantia]</i>	
<i>Orbelos mons sacris Libe-</i>		<i>urbs.</i>	91
<i>ri patris celebratus.</i>	63	<i>Palibotri populi.</i>	130
<i>Orchades insula.</i>	126	<i>Palinurus.</i>	80
<i>Orchomenos op.</i>	71	<i>Pallenc regio.</i>	67
<i>Orestes & Iphigenia apud</i>		<i>Palma oppidum.</i>	103
<i>Tauros.</i>	59	<i>Palmaria insula.</i>	102
<i>Oricum oppidum.</i>	75	<i>Paltos op.</i>	37
<i>Origeviones pop.</i>	110	<i>Pamissus fluvius.</i>	73
<i>Orontes fluvius.</i>	37	<i>Pamphylia regio.</i>	9
<i>Orpheus ubi nemora tra-</i>		<i>Pamphylia descriptio.</i>	41
<i>xerit.</i>	66	<i>Pandataria insula.</i>	102
<i>Orpheus , primus Bacchi</i>		<i>Pandion collis.</i>	44
<i>festâ cum Manadibus</i>		<i>Panionium regio.</i>	45
<i>celebravit.</i>	63	<i>Panormus op.</i>	102
<i>Osismii populi.</i>	113	<i>Panticapæum op.</i>	57
<i>Ossa mons.</i>	69	<i>Panticapes fluvius.</i>	57
<i>Ossonoba oppid.</i>	108	<i>Paphlagonia regio.</i>	52
<i>Osteodes insula.</i>	102	<i>Paphos op.</i>	97
<i>Ostia oppidum.</i>	81	<i>Paratonius portus</i>	24
<i>Oxos fluvius.</i>	121	<i>Parentum carnibus ve-</i>	
		<i>scentes.</i>	59.129
		<i>Parentum funera lati ce-</i>	
		<i>lebrantes.</i>	59
		<i>Paricani populi.</i>	8
		<i>Paridis iudicium ubi.</i>	48
		<i>Parion op.</i>	49
		<i>Parnasus mons.</i>	71
		<i>Paros insula.</i>	100
		<i>Paropamisus mōs.</i>	42.130
		<i>Parthenius amnis.</i>	52
		<i>Parthe-</i>	

P.

P <i>Achynum prors.</i>	101
<i>Padus fluvius.</i>	78
<i>Pasici populi.</i>	120
<i>Pastanus sinus.</i>	80
<i>Pæstum oppidum.</i>	ibid.
<i>Paga urbs.</i>	74
<i>Pagasa oppidum.</i>	72

<i>Parthenius mons.</i>	71	<i>Persa à Theseo victi.</i>	34
<i>Parthenion prom.</i>	57	<i>Persa à Cimone Atheni-</i>	
<i>Parthi populi.</i>	9	<i>ensum duce victi.</i>	41
<i>Parthini populi</i>	75	<i>Persarum in mari pons.</i>	
<i>Pasiphaës amor</i>	100	65	
<i>Patara civitas.</i>	42	<i>Persis regio.</i>	8
<i>Patarei Apol. oraculum</i>		<i>Persicus sinus.</i>	131
<i>ibid.</i>		<i>Petilia oppid.</i>	80
<i>Patavium op.</i>	78	<i>Petra Sirenum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Pathmiticum Nilo osti-</i>		<i>Peuce insula.</i>	96
<i>um.</i>	31	<i>Phaaces populi.</i>	75
<i>Patra oppidum.</i>	74	<i>Phanagoria oppid.</i>	54
<i>Paulon fluvius.</i>	81	<i>Pharmacotrophi pop.</i>	8
<i>Pedalion promont.</i>	43	<i>Pharos insula.</i>	89
<i>Pegasi aves equinis au-</i>		<i>Pharos adiacens Brundu-</i>	
<i>ribus</i>	136. lin. ult.	<i>sio.</i>	100
<i>Pelagii.</i>	49	<i>Pharsii pop.</i>	16. 148
<i>Pelagorum parva colo-</i>		<i>Phaselis oppid.</i>	41
<i>nia.</i>	67	<i>Phasiacum promont.</i>	
<i>Pelion mons</i>	69	64	
<i>Pella oppidum.</i>	69	<i>Phasis, fluvius & op.</i>	53
<i>Peloponnesus.</i>	70. 71	<i>Phicores pd.</i>	54
<i>Pelopon. provincia. ibid.</i>		<i>Phidia opera Iupiter &</i>	
<i>Pelops Oenomaum supe-</i>		<i>Nemesis.</i>	72
<i>rat.</i>	47	<i>Philanorum ara.</i>	22
<i>Pelorum promont.</i>	101	<i>Phileas op.</i>	65
<i>Pelusium Nili ostium.</i>	31	<i>Philippus Gracia domi-</i>	
<i>Peneus fluvius.</i>	69	<i>tor, alumnus Pella.</i>	69
<i>Perga oppid.</i>	41	<i>Philippi & Apollonia,</i>	
<i>Pergæa Diana templum.</i>		<i>urbes.</i>	67
<i>ibid.</i>		<i>Philoctetes.</i>	69
<i>Perinthus oppid.</i>	65	<i>Phinopolis op.</i>	65
<i>Persæ populi.</i>	8	<i>Phitinsæ.</i>	99
<i>Persa ab Alexandro vi-</i>		<i>Phocis, regio & op.</i>	46. 70
<i>cti.</i>	49	<i>Phœnicia descriptio.</i>	36
		<i>Phœni-</i>	

<i>Phœnices cum Persis ab Atheniens. casi & fugati.</i>	41	<i>Piscibus vescentes.</i>	129
<i>Phœnicum solertia.</i>	36	<i>Piscium cutibus velati.</i>	132
<i>Phœnices, literarum inventores.</i>	ibid.	<i>Pisida.</i>	9
<i>Phœnicusa insula.</i>	102	<i>Pitane urbs, qua Arcefilam tulit.</i>	47
<i>Phoenix avis.</i>	135	<i>Pithecusa insula.</i>	102
<i>Pholoë mons.</i>	71	<i>Placia urbs.</i>	47
<i>Phorista populi.</i>	9	<i>Plaustra quidam populi sedibus habent.</i>	56
<i>Phryges populi.</i>	ibid.	<i>Plotæ insula.</i>	99
<i>Phryxi templum & lucus.</i>	53	<i>Plumbi copia.</i>	124
<i>Phthia oppid.</i>	71	<i>Pocula ex parentum capitibus.</i>	59
<i>Phthiotis regio.</i>	70	<i>Pocula ex hostium capitibus.</i>	60
<i>Phthirophagi.</i>	53	<i>Pola oppid.</i>	75
<i>Phycus promontorium.</i>	22	<i>Polaticus sinus.</i>	ibid.
<i>Phygela oppid.</i>	45	<i>Polentia.</i>	103
<i>Physcella oppid.</i>	69	<i>Pollux & Castor Colchoni navigantes Dioscuriam condiderunt.</i>	54
<i>Phytonia insula.</i>	102	<i>Polyagos insula.</i>	98
<i>Picentes.</i>	77	<i>Pompeii urbs.</i>	80
<i>Picentia.</i>	80	<i>Pompeiopolis.</i>	38
<i>Picenum.</i>	79	<i>Pontia.</i>	102
<i>Pieria Musarum parens & domus.</i>	69.70	<i>Pontus.</i>	64.65
<i>Pinaria insula.</i>	99	<i>Pantici populi.</i>	9
<i>Pindus mons.</i>	71	<i>Populonia urbs.</i>	81
<i>Piræus portus Atheniensium.</i>	72	<i>populus, fretum.</i>	4
<i>Pisæ oppid.</i>	81	<i>Pasidæum prom.</i>	45
<i>Pisaurum oppid.</i>	78	<i>Potentia oppid.</i>	79
<i>Pisces optimi saporis, & sine ossibus.</i>	58	<i>Potidaea urbs.</i>	67
<i>Pisces maximi.</i>	134	<i>Præsamarci po.</i>	109
<i>Pisces è terra eruti.</i>	88	<i>Priapos oppid.</i>	49
		<i>Prinæ</i>	

<i>Delos insula.</i>	100	<i>Druida,</i>	112
<i>Delphi oppidum.</i>	71	<i>Dulbritrania oppidum.</i>	142
<i>Delta oppidum.</i>	28	<i>Dulichium insula.</i>	99
<i>Demetria oppidum.</i>	72	<i>Durias vel Durius fluvius.</i>	92. 108.
<i>Democriti physici patria</i>	67	<i>Dyrrhachium oppidum.</i>	75.
<i>Demosithenes ubi mortuus</i>	99		
<i>Derbices.</i>	120		
<i>Derris oppidum.</i>	69		
<i>Deva fluvius.</i>	110		
<i>Diana Pergae templū.</i>	41		
<i>Diana Ephesia templum</i>			
<i>à quibus conditum.</i>	45		
<i>Dianium insula.</i>	102		
<i>Diarrhytus Hippo.</i>	21		
<i>Dictynna urbs.</i>	100		
<i>Didyme insula.</i>	102		
<i>Didymi Apollinis ora-</i>			
<i>culum.</i>	45		
<i>Dies ubi sex mensium.</i>	19		
<i>Diogenis Cynici patria.</i>	52		
<i>Diomedis patria.</i>	66		
<i>Diomedia insula.</i>	100		
<i>Diomedis turris.</i>	66		
<i>Dionysopolis.</i>	64		
<i>Dioscurias oppidum.</i>	54		
<i>Discheri populi.</i>	53		
<i>Dodonæi Iovis templ.</i>	71		
<i>Donyssa insula.</i>	99		
<i>Doris.</i>	70		
<i>Doriscos locus.</i>	66		
<i>Dromos Achilleos cur di-</i>			
<i>ctus.</i>	58		
		E.	
		E	
		<i>Aso in Hispania.</i>	100
		<i>Ebora castellum.</i>	107
		<i>Ebore abundantes.</i>	148
		<i>Ebrietas ex quibusdam</i>	
		<i>feminibus in ignem</i>	
		<i>conjectis.</i>	64
		<i>Ebusos, insula & oppi-</i>	
		<i>dum.</i>	103
		<i>Echinades insula.</i>	99
		<i>Egnatia oppidum.</i>	79
		<i>Elca.</i>	47
		<i>Electrides insula.</i>	100
		<i>Elephantis oppidum.</i>	27
		<i>Elephantum usus ubi.</i>	129
		<i>Elens Hellepontis finis.</i>	66
		<i>Elensin sacra Cereri.</i>	71
		<i>Eliberri vicus.</i>	88
		<i>Elis regio.</i>	70
		<i>Elusaberris.</i>	113
		<i>Emerita oppidum.</i>	91
		<i>Endymion à Luna ama-</i>	
		<i>tus.</i>	45
		<i>Eniocha.</i>	9
		<i>Enna oppidum.</i>	100
		<i>Enna</i>	

<i>Eorum mare.</i>	7
<i>Ephesus oppidum.</i>	45
<i>Ephesia Diana templum</i>	
<i>ibid.</i>	
<i>Epidamnos oppid.</i>	75
<i>Epidaurus.</i>	73
<i>Epizoni gens.</i>	46
<i>Epirus.</i>	70
<i>Epiri urbes.</i>	71. 74
<i>Equorum ferax terra.</i>	90
<i>Equinos pedes habent.</i>	126
<i>Erasinus fluvius.</i>	73
<i>Ereessos oppidum.</i>	97
<i>Eretria oppidum.</i>	99
<i>Erginus fluvius.</i>	75
<i>Ericusa insula.</i>	102
<i>Erymanthus fluvius.</i>	71
<i>Erythia insula.</i>	124
<i>Erythra regis monumen-</i>	
<i>tum.</i>	134
<i>Eryx mons.</i>	102
<i>Esis fluvius.</i>	78
<i>Essedones populi.</i>	56
<i>Essedones parentum de-</i>	
<i>functorum edunt corpo-</i>	
<i>ra.</i>	59
<i>Essedones parentum capi-</i>	
<i>ta auro incincta pro</i>	
<i>populis gerunt.</i>	ibid.
<i>Essedones funera paren-</i>	
<i>tum celebrant.</i>	ibid.
<i>Eteffa oppidum.</i>	47
<i>Eubœa insula.</i>	98
<i>Eudæmon Arabia.</i>	133
<i>Endoxus.</i>	137

<i>Euenus fluvius.</i>	74
<i>Euphrates fluvius.</i>	35. 133
<i>Exprosopon promont.</i>	37
<i>Euripus Eubœa.</i>	99
<i>Europa puella raptus.</i>	100
<i>Europa summa descriptio.</i>	
	12
<i>Europa ab Asia separatio</i>	
<i>& distantia.</i>	50
<i>Europa termini.</i>	12
<i>Europa finus maximi.</i>	
<i>ibid.</i>	
<i>Europa provincia.</i>	ibid
<i>Eurymedon fluvius.</i>	41
<i>Euthane oppidum.</i>	44
<i>Euxinus pontus.</i>	4
<i>Euxinus, olim Axinus.</i>	51
<i>Exampens sons.</i>	58

F.

F <i>Anestris colonia.</i>	78
<i>Ferraria promontor.</i>	
	91
<i>Fertilitas ubi maxima.</i>	
	127
<i>Firmum, castellum.</i>	79
<i>Flevo, lacus & insula.</i>	114
<i>Flumen auri & gemma-</i>	
<i>rum ferax.</i>	108
<i>Fœmina ubi dominant.</i>	30
<i>Fœmina ubi forum & ne-</i>	
<i>gotia cœtent.</i>	ibid.
<i>Fœminarum cum viris</i>	
<i>ubi sint eadem exerci-</i>	
<i>tia.</i>	54

Z.

Fœmi-

- Fœmina* ubi militiam
exerceant. *ibid.*
- Fœmina* in *Sarmatia* cum
viris bella ineunt. 118
- Fœmina* ubi non nubant
nisi prius hostem inte-
remerint. 54
- Fœmina* equestre praelium
exercentes. *ib.*
- Fœmina* qua non ferro sed
laqueis hostes confici-
unt. *ibid.*
- Fœminas* cum maritis se-
peliri ubi maximum
decus. 63
- Fœmina* ubi humeris o-
nera, viri autem capi-
tibus excipiant. 30
- Fœmina* nuptura ubi pu-
blice locentur ducenda,
aut vaneant. 64
- Fœminas* deformes qui
ducant, ubi mercede
quarantur. *ibid.*
- Fœmina* sine viris conci-
pientes. 138
- Fœmina* se propter mari-
tos perimentes. 63
- Fœmina* ubi prima nocte
nuptiarum stupro pa-
teant. 26
- Fœmina* plures singulis
nupta. 63
- Fœmina* quibus dextera
aduritur mamma. 118
- Fœminas* tantum habens
insula. 138
- Fons* Solis interdum rigens,
nocturno fervens. 24
- Fons* extinctas facies sine
igne accendens. 78
- Fons* in quo visuntur ja-
cta in *Alpheum* a-
mnem. 108
- Fons* salissimus. 88
- Formia* oppidum. 80
- Formica* ingentes aurum
servantes. 129
- Fortunata* insula. 140
- Forum* Iulii. 86
- Fossa* Mariana. 87
- Fratres* montes septem.
19
- Fretani* populi. 77
- Fretum* quid sit. 4
- Fretum* quondam, ubi
nunc terra: ejusque re-
signa. 20
- Fundi* oppidum. 82
- Funera* *Latia* apud *Tbraces*
& *Essedones*. 59. 63
- Funerum* consuetudo mi-
ra. 30
- Funerum* curatio. *ibid.*
- Furtum* quidam ignorant.
60
- G.
- G** *Ades* insula. 96. 133
- G** *Gaditan.* fretum. 107
- Gadit*

<i>Galata insula.</i>	102	<i>Ganges fluvius.</i>	130
<i>Galatis oppidum.</i>	64	<i>Garamantes populi.</i>	16
<i>Gallia.</i>	13.111	<i>Garamantibus communes uxores.</i>	25
<i>Gallia descript.</i>	ibid.	<i>Garamantes liberos suos forma similitudine agnoscunt.</i>	26
<i>Gallia populorum tria summa nomina sunt, Aquitani, Celta, Belgæ.</i>	112	<i>Garamantum armenta qualia.</i>	25
<i>Gallia ferax.</i>	111	<i>Garganus mons.</i>	79
<i>Gallia togata.</i>	77	<i>Gargara oppidum.</i>	47
<i>Gallia braccata.</i>	68	<i>Garumna fluvius.</i>	113
<i>Gallia populi terminantur fluvio ingent.</i>	112	<i>Gaudos oppidum.</i>	100
<i>Gallie Narbonensis descriptio.</i>	86	<i>Gaulos insula.</i>	102
<i>Gallias Rhodanus aliquandiu dirimit.</i>	ibid.	<i>Gaza urbs.</i>	35
<i>Gallia gentes superba & superstitiosa.</i>	112	<i>Gebennici montes.</i>	86
<i>Galli aliquando homines immolarunt.</i>	ibid.	<i>Gedrosi.</i>	133
<i>Galli habuerunt facundiam suam.</i>	ibid.	<i>Gedrosis regio.</i>	8
<i>Gallis sapientia magistri Druida.</i>	ibid.	<i>Geloni populi.</i>	55
<i>Gallorum de animis opinio, deque mortuis cura.</i>	ibid.	<i>Geloni hostium cutibus se velant.</i>	60
<i>Gallograci populi.</i>	9	<i>Gelos portus.</i>	44
<i>Gallicena antistites.</i>	124	<i>Genna oppidum.</i>	81
<i>Gamphasantes nudi.</i>	26	<i>Georgi popu.</i>	9.57
<i>Gamphasantes armorum ignari.</i>	ibid.	<i>Gerastos promontor.</i>	98
<i>Gamphasantes obvios fugiunt.</i>	ibid.	<i>Germani.</i>	13.115
		<i>Germania descriptio.</i>	115
		<i>Germania flumina & paludes.</i>	116
		<i>Germania montes & sylva.</i>	ibid.
		<i>Germanorum feritas.</i>	ib.
		<i>Germani immanes animis & corporibus.</i>	ib.
		<i>Germani bellicosi.</i>	ibid.

<i>Germani ad laborum consuetudines corpora exercent.</i>	116	<i>Graia urbes.</i>	49
<i>Germanorum jus in viribus.</i>	ibid.	<i>Granicus fluvius.</i>	ibid.
<i>Germani hospitibus boni.</i>	ibid.	<i>Graviscæ oppidum.</i>	81
<i>Germanis longissima est pueritia.</i>	ibid.	<i>Gryphi fera.</i>	56
<i>Germanorum nandi patientia & studium.</i>	ib.	<i>Gryphi aurum custodiunt.</i>	ibid.
<i>Germani cruda carne vesci soliti.</i>	ibid.	<i>Gronii populi.</i>	108
<i>Germanicum mare.</i>	ibid.	<i>Gyaros insula.</i>	99
<i>Gerros fluvius.</i>	57	<i>γυναικονεργολέμποι.</i>	55
<i>Geryonis monumentum.</i>	107	<i>Gythius fluvius.</i>	73
<i>Geryonis regnum.</i>	124	H.	
<i>Gesoriacus portus.</i>	114	H <i>Adrumentū op.</i>	22
<i>Gessi fluvii ostium.</i>	45	<i>Hæmus mons.</i>	63
<i>Getæ quid de anima sentiant.</i>	63	<i>Halicarnassus oppid.</i>	44
<i>Getuli, vel potius Galuli,</i>	16. 141	<i>Halmydesos oppidum.</i>	65
<i>Gigantum pugna ubi.</i>	69	<i>Haloneos insula.</i>	98
<i>Gildanum oppidum.</i>	142	<i>Halycidon, Massiliensium portus.</i>	86
<i>Glanon oppidum.</i>	86	<i>Halys fluvius.</i>	52
<i>Gna fluvius.</i>	142	<i>Hamaxobitæ populi.</i>	56
<i>Gnidus.</i>	44	<i>Hano Carthaginens.</i>	138
<i>Gnosfos oppidum.</i>	100	<i>Hebenum ubi nascatur.</i>	134.
<i>Gorgones ubi.</i>	139	<i>Hebrus fluvius.</i>	63
<i>Garcyna oppidum.</i>	100	<i>Hecuba in cavernam vers.</i>	66
<i>Græcia.</i>	70	<i>Hecuba sepulcrum.</i>	ibid.
<i>Græcorum apud Troiam stas.</i>	72	<i>Hedni populi.</i>	113
		<i>Helena ubi stuprata.</i>	99
		<i>Helena insula.</i>	ibid.
		<i>Ἡλίου τεράπιζα.</i>	136
		<i>Hellas provincia.</i>	70
		<i>Hellepontus.</i>	4
		<i>Hemisphæria duo.</i>	3
		<i>Hemodes insula.</i>	126

Hæmo-

<i>Hemodes</i> [aut <i>hæmodes</i>] mons, vel <i>hemodus</i> . 42.	<i>Himantopodes</i> 141	<i>populi</i> .
130	<i>Himera</i> .	102
<i>Heniochi populi</i> . 53	<i>Hippo oppidum</i> .	80
<i>Heraclea oppidum</i> in Pon- to. 51	<i>Hippo regius</i> .	21
<i>Heraclea oppidum</i> Sici- lie. 102	<i>Hipponensis sinus</i> .	ibid.
<i>Heraclea oppid.</i> Italia. 80	<i>Hippo Diarrhytus</i>	ibid.
<i>Herculanæum oppid.</i> ibid.	<i>Hippopodes populi</i> .	126.
<i>Hercules ubi mortuus</i> . 70.	<i>Hippopotam.</i> animal. 28	
123	<i>Hippuris insula</i> .	99.
<i>Herculis sacer specus</i> . 18	<i>Hispania regio</i> .	13. 90
<i>Hercules Diomedem pere-</i> <i>mit</i> . 66	<i>Hispania descriptio</i> .	90
<i>Herculis columna</i> in oc- cidente. 18. 92	<i>Hispania fertilitas</i>	ib.
<i>Hercules Argivus</i> . 51	<i>Hispania insula</i>	ibid.
<i>Herculis Ægyptii tem-</i> <i>plum</i> in <i>Gadibus</i> 123	<i>Hisp. divisio & nomi-</i> <i>na</i>	ibid.
<i>Herculis contra Albionem</i> & <i>Bergionem pugna</i> . 87	<i>Histonium oppidum</i> .	79
<i>Hercyniæ sylvæ</i> in Ger- mania <i>magnitudo</i> . 116	<i>Hybla oppidum</i> .	102
<i>Hermiones populi</i> 117	<i>Hydaspes fluvius</i> .	130
<i>Hermonia oppidum</i> . 73	<i>Hydria insula</i> .	100
<i>Hermissum oppidum</i> 57	<i>Hydrus mons</i> .	79
<i>Hermonassa op.</i> 54	<i>Hylapromontorium</i> .	44
<i>Heroopoliticus sinus</i> 134	<i>Hypacryis fluvius</i> .	57
<i>Hesperides insula</i> . 141	<i>Hypanis fluvius</i> .	58
<i>Hestia oppidum</i> . 99	<i>Hypanos insula</i> .	99
<i>Hetruria regio</i> . 77	<i>Hypatos fluvius</i> .	37
<i>Hexi oppidum</i> . 92	<i>Hyperborei populi</i> . 8. 119	
<i>Hiberi</i> [vel <i>potius Iberi</i>] <i>populi</i> . 8	<i>Hyperboreorum mores</i> .	
	ibid.	
	<i>Hyperborei Apollinem ve-</i> <i>nerantur</i> .	ibid.
	<i>Hyppis oppidum</i> .	45
	<i>Hyrcani</i> .	8. 120
	<i>Hyrcanus sinus</i> .	ibid.
	<i>Hyria insula</i> .	99
	Z 3	<i>Holo-</i>

<i>Holopyxos oppidum.</i>	100	<i>Icaria insula.</i>	99
<i>Homines equinis pedibus.</i>		<i>Ichthys promontor.</i>	73
126		<i>Icosium oppidum.</i>	20
<i>Homines quorum aures</i>		<i>Ida mons.</i>	47
<i>totum corpus ambiunt.</i>		<i>Idaus, Creta mons.</i>	100
<i>ibid.</i>		<i>Idaus, Eolidis mons.</i>	47
<i>Homines quidam immo-</i>		<i>Ierna fluvius.</i>	109
<i>lant.</i>	61. 112	<i>Iginium insula.</i>	102
<i>Hominum sanguinem bi-</i>		<i>Ignis ex ossibus ubi.</i>	61
<i>bentes.</i>	59	<i>Ignis quibus ignatus.</i>	137
<i>Hominum crudelitas.</i>	<i>ib.</i>	<i>Ilenses.</i>	103
<i>Homines interimere laus.</i>		<i>Illicitanus finus.</i>	92
60		<i>Illice oppidum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hominum sanguinem in</i>		<i>Iluro oppidum.</i>	91
<i>foedere quidam bibunt.</i>		<i>Ilua insula:</i>	102
<i>ibid.</i>		<i>Illyrici populi.</i>	75
<i>Homines longa vita.</i>	119	<i>Illyrici finis.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Homin. natura muti.</i>	137	<i>Imbros insula.</i>	98
<i>Homines quidam in lupos</i>		<i>Imera [vel potius Hime-</i>	
<i>vertuntur.</i>	60	<i>ra] oppidum & fl.</i>	
<i>Humus serpent. fug.</i>	104	102	
<i>Hyrcaei.</i>	8. 120	<i>Inachus fluvius.</i>	73
<i>Hyrcaeus finus.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Indi populi.</i>	8
<i>Hyria insula.</i>	99	<i>Indi à Suevoorum rege do-</i>	
		<i>no dati Metello.</i>	122
		<i>India descriptio.</i>	128
		<i>India magnitudo.</i>	<i>ibid.</i>
		<i>India fertilitas.</i>	<i>ibid.</i>
		<i>Indorum cultus & mores.</i>	
		129	
		<i>Indus fluvius, & ejus or-</i>	
		<i>tus.</i>	130
		<i>Insula noxia animalia</i>	
		<i>non sustinens.</i>	103
		<i>Iol oppidum.</i>	20
			<i>Iolcus</i>

I.

Iadera oppidum. 75

Italyos. 97

Ianno castellum. 103

Ianasium. 109

Iasius finus. 44

Iaxamathæ. 54

Iaxartes fluvius. 121

Iberus fluvius. 91

Ibides aves. 135

<i>Iolcos oppidum.</i>	71	<i>Italicis populi.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Ionia regio.</i>	9	<i>Ithaca insula.</i>	99
<i>Ionia urbes.</i>	97	<i>Iturissa oppidum.</i>	110
<i>Ioniae descriptio.</i>	45	<i>Iudaea regio.</i>	34
<i>Ionii maris insulae.</i>	99	<i>Inguurtha regni terminus.</i>	
<i>Ionium mare.</i>	12	19	
<i>Ioppe, oppidum vetustissimum.</i>	25	<i>Iunonis templum Mycenis.</i>	71
<i>Ios insula.</i>	99	<i>Iunxio oppidum.</i>	142
<i>Iovis Olympici templum & certamen.</i>	71	<i>Inverna insula.</i>	125
<i>Iovis templum ab Iasone conditum.</i>	50	<i>Invernici omnium virtutum ignari.</i>	126
<i>Iovis sepulcrum in Creta.</i>	100		
<i>Iovis mans.</i>	91		
<i>Impiter ubi nutritus.</i>	100	L <i>Abyrinthi Aegyptii descriptio.</i>	29
<i>Isauri populi.</i>	9	<i>Lacedaemoniorum & Athen. pagna ubi.</i>	65
<i>Ispalis oppidum.</i>	91	<i>Lacedaemon oppidum.</i>	710
<i>Issa insula.</i>	100	<i>Lacinium promontor.</i>	80
<i>Isticus finus.</i>	38	<i>Lacippe oppidum.</i>	92
<i>Istos oppidum.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Lacobriga oppidum.</i>	108
<i>Isthmos Aetoliae.</i>	47	<i>Laconica classis ubi victa</i>	72
<i>Isthmos Thraciae.</i>	65	<i>Laconice regio.</i>	70
<i>Isthmos Helladi Peloponnesum annectens.</i>	72	<i>Laconicus finus.</i>	73
<i>Isthmici ludi celebres.</i>	73	<i>Laconum casorum trophaea.</i>	72
<i>Istri nomen datur Danubio.</i>	59	<i>Lacus in quo levissima quaeque subsidunt.</i>	136
<i>Istri ostia.</i>	96	<i>Lalica castra.</i>	21
<i>*Istrici populi.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Lambriaca oppidum.</i>	109
<i>Istria.</i>	75	<i>Lampsacum oppidum, & unde dictum.</i>	94
<i>Istropolis oppidum.</i>	64	<i>Lanas ferentes sylvae.</i>	129
<i>Italia.</i>	77		
<i>Italia descriptio.</i>	<i>ibid.</i>		

<i>Laodicea oppidum.</i>	37	<i>Libethra.</i>	70
<i>Lapidem littus.</i>	87	<i>Libycum mare.</i>	15
<i>Lapideus imber.</i>	ibid.	<i>Libyes populi.</i>	16
<i>Laqueorū in bellis usus.</i>	54	<i>Libunca.</i>	109
<i>Larissa oppidum.</i>	71	<i>Liburni populi.</i>	75
<i>Larumna oppidum.</i>	72	<i>Lichos fluvius.</i>	37
<i>Larymna oppidum.</i>	44	<i>Lignea urbes ubi.</i>	55
<i>Lataca castellum.</i>	87	<i>Ligures populi.</i>	77
<i>Lathyrus, rex Alex.</i>	137	<i>Liguria.</i>	81
<i>Latium.</i>	77	<i>Ligurum oppidum.</i>	ibid.
<i>Latmus mons.</i>	44	<i>Lilybaeum promont.</i>	101
<i>Laturus sinus.</i>	20	<i>Limia fluvius.—</i>	109
<i>Laxentum oppidum.</i>	81	<i>Lindos oppidum.</i>	97
<i>Leandri amor.</i>	65	<i>Lingua carentes.</i>	137
<i>Lebedos oppidum.</i>	45	<i>Lino Indi vestiuntur.</i>	129
<i>Lebynthos insula.</i>	99	<i>Linternum oppidum.</i>	80
<i>Ledum flumen.</i>	87	<i>Lipara insula.</i>	102
<i>Lemannus lacus.</i>	ibid.	<i>Liris fluvius.</i>	80
<i>Lemnus insula.</i>	98	<i>Literæ à quib. inventa.</i>	36
<i>Leontini.</i>	102	<i>Locris regio.</i>	70
<i>Leptis oppidum.</i>	22	<i>Locri populi.</i>	80
<i>Lerna oppidum.</i>	73	<i>Lotophagi populi.</i>	12
<i>Lesbos insula.</i>	97	<i>Lucania regio.</i>	77
<i>Leucadia insula.</i>	99	<i>Lucania opima loca.</i>	80
<i>Lenca littus.</i>	44	<i>Lucentia oppidum.</i>	92
<i>Lenca oppidum.</i>	46	<i>Lucrinum oppidum.</i>	79
<i>Leucas oppidum.</i>	74	<i>Lucrinus lacus.</i>	80
<i>Leucata littus.</i>	88	<i>Luna maris fluxus & re-</i>	
<i>Leuce insula dicta Achil-</i>		<i>fluxus causa.</i>	107
<i>lea.</i>	96	<i>Luna oppidum.</i>	81
<i>Leucothea insula.</i>	102	<i>Lupia fluvius Germania.</i>	
<i>Lencoathiopes.</i>	16		117
<i>Liber ubi nutritus.</i>	130	<i>Lupia oppidum.</i>	79
<i>Liber cur Iovis femori in-</i>		<i>Lusitania provincia.</i>	90
<i>sutus dicatur.</i>	ibid.	<i>Lusitania situs.</i>	103
			<i>Lycæ</i>

<i>Lycæones populi.</i>	9	<i>Majorica & minorica</i>	
<i>Lycæones fera.</i>	136	<i>Baleares insula.</i>	103
<i>Lycæstos oppidum.</i>	100	<i>Malaca oppidum.</i>	92
<i>Lycæsto oppidum.</i>	52	<i>Malea promontorium.</i>	73
<i>Lycia regio.</i>	9	<i>Maliacus sinus.</i>	72
<i>Lycia unde dicta.</i>	41	<i>Mallos oppidum.</i>	38
<i>Lycia descriptio.</i>	ibid.	<i>Manes dii ubi colantur.</i>	26
<i>Lycia insula.</i>	97	<i>Munethusa oppidum.</i>	101
<i>Lycus, Pandionis filius</i>	41	<i>Manto, Tiresia filia.</i>	45
<i>Lycætos.</i>	100	<i>Marathon campus, ubi</i>	
<i>Lydi populi.</i>	9	<i>victoria Græcor.</i>	72
<i>Lymira fluvius & oppi-</i>		<i>Mariana colonia.</i>	102
<i>dum.</i>	42	<i>Mariana fossa.</i>	87
<i>Lysimachia oppidum.</i>	65	<i>Mariandynæi pop.</i>	49. 51
<i>Lyxus.</i>	142	<i>Maris accessus & recessus</i>	
		<i>causa est incogn.</i>	106
	M.	<i>Mare nostrum quod.</i>	4
M <i>Acar rex.</i>	97	<i>Maris nostri varia nomina.</i>	ibid.
<i>Mæxigæw insul.</i>		<i>Mare ubi quondam terra.</i>	
<i>ibid.</i>			100
<i>Macedonia descriptio.</i>	69	<i>Mare rubrum.</i>	131
<i>Macidos & Eleus.</i>	66	<i>Maris rubri pisces maximi.</i>	ibid.
<i>Macrobii Aegyptii.</i>	136	<i>Mare Eoum, Indicum, Arabicum, Persicum, Scythicum.</i>	7
<i>Macrocephali populi.</i>	53	<i>Mare Caspium.</i>	126
<i>μακρὸν ἄρτεως.</i>	65	<i>Mare superum & inferum.</i>	77
<i>Mæander fluvius.</i>	45	<i>Maria quatuor.</i>	3
<i>Mænalis mons.</i>	71	<i>Mardi populi.</i>	9
<i>Mæotici populi.</i>	9. 55	<i>Maronia.</i>	66
<i>Mæotis palus.</i>	4. 53	<i>Martius narbo.</i>	86
<i>Magnesia.</i>	71	<i>Massageta populi.</i>	8
<i>Magnum Lusitania promontorium.</i>	108		
<i>Magnum Mauritanie portus.</i>	19		
<i>Mago castellum.</i>	103		
<i>Magrada fluvius.</i>	100		
		Z 5	Massi-

<i>Massilia oppidum.</i>	78	<i>Mercurii promontor.</i>	28
<i>Massiliensium portus Halycidon,</i>	ibid.	<i>Meroëni populi.</i>	136
<i>Mastusia promont.</i>	65	<i>Meros mons, Iovi sacer.</i>	130
<i>Mauri populi.</i>	15	<i>Mesia palus Germania</i>	116
<i>Mauritania descript.</i>	18	<i>Mesopotamia.</i>	34
<i>Mausoleum sepulcrum.</i>	44	<i>Messana oppidum.</i>	101
<i>Mausolus rex.</i>	ibid.	<i>Messembria oppidum.</i>	64
<i>Mearns fluvius</i>	109	<i>Messenia, ubi Messene.</i>	70
<i>Mecyberna oppidum</i>	69	<i>Mesua collis.</i>	87
<i>Mecybernaus stexus</i>	69	<i>Metagonium promont.</i>	21
<i>Medi populi.</i>	9	<i>Metapontum oppid.</i>	80
<i>Mediterranei maris insula.</i>	37	<i>Metaurus fluvius.</i>	78
<i>Megara oppidum.</i>	70.71	<i>Metaurum oppidum.</i>	80
<i>Megaritis regio Mac.</i>	103	<i>Metellus Celer praefectus.</i>	122
<i>Melanchlani pop,</i>	53.60	<i>Methone oppidum.</i>	71
<i>Melas fluvius.</i>	66	<i>Metilis Nilis locus.</i>	28
<i>Melibœa oppidum.</i>	69	<i>Miletus oppidum.</i>	45
<i>Melita insula.</i>	102	<i>Minerva unde Tritonia.</i>	22
<i>Mella ubi frondibus defluans.</i>	129	<i>Minerva promontorium.</i>	80
<i>Mellaria oppidum.</i>	93	<i>Mindus oppidum.</i>	44
<i>Melos insula.</i>	99	<i>Minus fluvius.</i>	108
<i>Melsagum, palus Germania</i>	116	<i>Minotaurus monstr.</i>	100
<i>Memphis oppidum.</i>	31	<i>Minturnæ oppidum.</i>	80
<i>Mende oppidum.</i>	68	<i>Minya Colchoni petentes, Cyclicum acie fuderunt</i>	49
<i>Mendesium Nilis ostium.</i>	31	<i>Minya ubi navem Argo soluerint.</i>	72
<i>Menelai gubernator ubi sepultus.</i>	98	<i>Mirtilis oppidum.</i>	108
<i>Meninx insula.</i>	ibid.	<i>Misennus Aeneae miles.</i>	80
<i>Menoba urbs.</i>	92		
<i>Mercurius ubi natus.</i>	74		

Mise-

Misenum oppidum. ibid.	Mutina oppidum.	78
Mystra oppidum. ibid.	Mycena oppidum.	71
Mitylene oppidum. 97	Myriandros oppidum.	37
Mænis fluvius. 117	Myrina oppidum.	46
Mæris lacus, olim campus.	Myrlea oppidum.	50
29	Myrmecium oppidum.	57
Mons Iovis. 91	Myrtonum mare, & ejus insula.	70
Mons ardens. 102	Myfia regio.	46
Monda fluvius. 108	Mysus mons.	50
Monstrosa hominum forma. 126		
Mopsus angur, Mantus filius. 46	N.	
Morini populi. 114	N Abar fluvius. 20	
Moronenon promontoriū. 134	Nar, Istria fluv. 75	
Mors voluntaria quorundam. 120	Narbo. 86	
Mortuos sepelire quidam fas non putant. 30	Narbonensis provincia. 86	
Mortuos quidam fimo oblinunt. ibid.	Narius. 109	
Moschi populi. 9. 53. 120	Narona. 75	
Mossynæci populi, eorumque mores. 52	Natiso. 78	
Mulucha fluvius. 19	Natidos oppidum. 40	
Mundi partes quatuor. 2	Naves ex arundinib. 129	
Muricom & purpuram habent Nigritarum & Getulorum littora. 141	Nannachos insula. 100	
Murrani populi. 9	Naupactos oppidum. 71	
Musagori insula. 100	Naustathmos promontorium. 24	
Musarum parens & domus Pieria. 69	Naxos insula. 100	
Muti populi. 137	Neapolis, Africa opp. 22	
	Neapolis, Caria oppidum. 44	
	Neapolis, Italia oppidum. 80	
	Nebis fluvius. 108	
	Nemasus oppidum. 86	
	Nemesis Phidiaca ubi. 71	
	Neptuni Iudi ubi. 73	
	Z. 6. Neptu-	

<i>Olynthos oppidum.</i>	67	<i>Pagasaëus sinus.</i>	98
<i>Onoba oppidum.</i>	107	<i>Pagonus portus.</i>	73
<i>Ophiophagi pop.</i>	134	<i>Palapaphos urbs.</i>	97
<i>Opoë's oppidum.</i>	72	<i>Palestina regio.</i>	34
<i>Opuntius sinus.</i>	ibid.	<i>Palantia [vel Pallantia]</i>	
<i>Orbelos mons sacris Libe-</i>		<i>urbs.</i>	91
<i>ri patris celebratus.</i>	63	<i>Palibotri populi.</i>	130
<i>Orchades insula.</i>	126	<i>Palinurus.</i>	80
<i>Orchomenos op.</i>	71	<i>Pallenc regio.</i>	67
<i>Orestes & Iphigenia apud</i>		<i>Palma oppidum.</i>	103
<i>Tanros.</i>	59	<i>Palmaria insula.</i>	102
<i>Oricum oppidum.</i>	75	<i>Paltos op.</i>	37
<i>Origeuiones pop.</i>	110	<i>Pamissus fluvius.</i>	73
<i>Orontes fluvius.</i>	37	<i>Pamphylia regio.</i>	9
<i>Orpheus ubi nemora tra-</i>		<i>Pamphylia descriptio.</i>	41
<i>xerit.</i>	66	<i>Pandataria insula.</i>	102
<i>Orpheus, primus Bacchi</i>		<i>Pandion collis.</i>	44
<i>festâ cum Menadibus</i>		<i>Panionium regio.</i>	45
<i>celebravit.</i>	63	<i>Panormus op.</i>	102
<i>Osismii populi.</i>	113	<i>Panticapæum op.</i>	57
<i>Ossa mons.</i>	69	<i>Panticapes fluvius.</i>	57
<i>Ossonoba oppid.</i>	108	<i>Paphlagonia regio.</i>	52
<i>Osteodes insula.</i>	102	<i>Paphos op.</i>	97
<i>Ostia oppidum.</i>	81	<i>Paratonius portus</i>	24
<i>Oxos fluvius.</i>	121	<i>Parentum carnibus ve-</i>	
		<i>scentes.</i>	59.129
P.		<i>Parentum funera lati ce-</i>	
		<i>lebrantes.</i>	59
P <i>Achynum prom.</i>	101	<i>Paricani populi.</i>	8
<i>Padus fluvius.</i>	78	<i>Paridis iudicium ubi.</i>	48
<i>Pasici populi.</i>	120	<i>Parion op.</i>	49
<i>Pastanus sinus.</i>	80	<i>Parnasus mons.</i>	71
<i>Pæstum oppidum.</i>	ibid.	<i>Paros insula.</i>	100
<i>Pagæ urbs.</i>	74	<i>Paropamisus mōs.</i>	42.130
<i>Pagasa oppidum.</i>	72	<i>Parthenius amnis.</i>	52
		<i>Parthe-</i>	

<i>Parthenius mons.</i>	71	<i>Persa à Theseo victi.</i>	34
<i>Parthenion prom.</i>	57	<i>Persa à Cimone Atheniensium duce victi.</i>	41
<i>Parthi populi.</i>	9	<i>Persarum in mari pons.</i>	65
<i>Parthini populi</i>	75	<i>Persis regio.</i>	8
<i>Pasiphaës amor</i>	100	<i>Persicus sinus.</i>	131
<i>Patara civitas.</i>	42	<i>Petilia oppid.</i>	80
<i>Patarei Apol. oraculum</i>		<i>Petra Sircnnum.</i>	ibid.
<i>ibid.</i>		<i>Peuce insula.</i>	96
<i>Patavium op.</i>	78	<i>Phaaces populi.</i>	75
<i>Pathmiticum Nilo ostium.</i>	31	<i>Phanagoria oppid.</i>	54
<i>Patra oppidum.</i>	74	<i>Pharmacotrophi pop.</i>	8
<i>Paulon fluvius.</i>	81	<i>Pharos insula.</i>	89
<i>Pedalion promont.</i>	43	<i>Pharos adiacens Brundisio.</i>	100
<i>Pegasi aves equinis auribus</i>	136. lin. ult.	<i>Pharfii pop.</i>	16. 148
<i>Pelafgi.</i>	49	<i>Phaselis oppid.</i>	41
<i>Pelafgorum parva colonia.</i>	67	<i>Phasiacum promontor.</i>	64
<i>Pelion mons</i>	69	<i>Phasis, fluvius & op.</i>	53
<i>Pella oppidum.</i>	69	<i>Phicores po.</i>	54
<i>Peloponnesus.</i>	70. 71	<i>Phidia opera Iupiter & Nemesis.</i>	72
<i>Pelopon. provincia. ibid.</i>		<i>Philanorum ara.</i>	22
<i>Pelops Oenomaum superat.</i>	47	<i>Phileas op.</i>	65
<i>Pelorum promont.</i>	101	<i>Philippus Gracia dormitor, alumnus Pella.</i>	69
<i>Pelussum Nili ostium.</i>	31	<i>Philippi & Apollonia, urbes.</i>	67
<i>Peneus fluvius.</i>	69	<i>Philoctetes.</i>	69
<i>Perga oppid.</i>	41	<i>Phinopolis op.</i>	65
<i>Pergæ Diana templum.</i>		<i>Phirinsa.</i>	99
<i>ibid.</i>		<i>Phocis, regio & op.</i>	46. 70
<i>Perinthus oppid.</i>	65	<i>Phanicia descriptio.</i>	36
<i>Persa populi.</i>	8	<i>Phani-</i>	
<i>Persa ab Alexandro victi.</i>	49		

<i>Phœnices cum Persis ab Atheniens. casu & fugati.</i>	41	<i>Piscibus vescentes.</i>	129
<i>Phœnicum solertia.</i>	36	<i>Piscium cutibus velati.</i>	132
<i>Phœnices, literarum inventores.</i>	ibid.	<i>Pisida.</i>	9
<i>Phœnicusa insula.</i>	102	<i>Pitane urbs, quæ Arcesti- lam tulit.</i>	47
<i>Phoenix avis.</i>	135	<i>Pitheculsa insula.</i>	102
<i>Pholoë mons.</i>	71	<i>Placia urbs.</i>	47
<i>Phorista populi.</i>	9	<i>Plausura quidam po. pro sedibus habent.</i>	56
<i>Phryges populi.</i>	ibid.	<i>Plotia insula.</i>	99
<i>Phryxi templum & lucus.</i>	53	<i>Plumbi copia.</i>	124
<i>Phthia oppid.</i>	71	<i>Pocula ex parentum capitibus.</i>	59
<i>Phthiotis regio.</i>	70	<i>Pocula ex hostium capitibus.</i>	60
<i>Phthirophagi.</i>	53	<i>Pola oppid.</i>	75
<i>Phycus promontorium.</i>	22	<i>Polaticus sinus.</i>	ibid.
<i>Phygela oppid.</i>	45	<i>Polentia.</i>	103
<i>Physcella oppid.</i>	69	<i>Pollux & Castor Colchon navigantes Dioscuriam condiderunt.</i>	54
<i>Phytonia insula.</i>	102	<i>Polyægos insula.</i>	98
<i>Picentes.</i>	77	<i>Pompeii urbs.</i>	80
<i>Picentia.</i>	80	<i>Pompeiopolis.</i>	38
<i>Picenum.</i>	79	<i>Pontia.</i>	102
<i>Pieria Musarum parens & domus.</i>	69.70	<i>Pontus.</i>	64.65
<i>Pinaria insula.</i>	99	<i>Pontici populi.</i>	9
<i>Pindus mons.</i>	71	<i>Populonia urbs.</i>	81
<i>Piræus portus Atheniensium.</i>	72	<i>πυρρὸς μῆτος, fretum.</i>	4
<i>Pisa oppid.</i>	81	<i>Pasidæum prom.</i>	45
<i>Pisaurum oppid.</i>	78	<i>Potentia oppid.</i>	79
<i>Pisces optimi saporis, & sine ossibus.</i>	58	<i>Potidæa urbs.</i>	67
<i>Pisces maximi.</i>	134	<i>Prasamarci po.</i>	109
<i>Pisces è terra eruti.</i>	88	<i>Priapos oppid.</i>	49

Priæne

<i>Salacia op.</i>	108	<i>Sauromata ubi.</i>	9
<i>Salamis urbs.</i>	97	<i>Sauromatides Amarones</i>	
<i>Salamis insula.</i>	99	120	
<i>Salduba oppidum.</i>	92	<i>Scala Annibalis.</i>	91
<i>Sale promontorium.</i>	80	<i>Scamander fluvius.</i>	47
<i>Salenos fluvius.</i>	110	<i>Scandille insula.</i>	98
<i>Salentini populi, campi.</i>		<i>Scarphia urbs.</i>	72
77		<i>Schenitas portus.</i>	73
<i>Salia fluvius.</i>	109	<i>Schenus sinus.</i>	44
<i>Salona op.</i>	75	<i>Scione oppidum.</i>	68
<i>Salsusa fons.</i>	88	<i>Sciron, à quo Scironia</i>	
<i>Same insula.</i>	99	<i>saxa.</i>	72
<i>Samiorum colonia.</i>	40	<i>Scænos fluvius.</i>	66
<i>Samonium pomontorium.</i>		<i>Scrobilum op.</i>	134
100		<i>Scyathos insula.</i>	98
<i>Samos insula.</i>	97	<i>Scylla urbs.</i>	80
<i>Samothrace insula.</i>	98	<i>Scilace urbs.</i>	49
<i>Santones populi.</i>	113	<i>Scylla saxum, Charybdis</i>	
<i>Sardabale fluvius.</i>	20	<i>mare.</i>	101
<i>Sardemisos mons.</i>	41	<i>Scyllaceum op.</i>	80
<i>Sardinia insula.</i>	102	<i>Scyllacens sinus.</i>	ibid.
<i>Sardonum ora.</i>	ibid.	<i>Scyros.</i>	100
<i>Sarmatiæ descriptio</i>	118	<i>Scytharum gens.</i>	8. 56
<i>Sarmatae argentum &</i>		<i>Scythia descriptio.</i>	12.
<i>aurum nesciunt.</i>	59	56. 119	
<i>Sarmatarum domus.</i>	ib.	<i>Scythica insula.</i>	127
<i>Saronicus portus.</i>	73	<i>Scythico arcus terra simi-</i>	
<i>Sarpedon promontor.</i>	40	<i>lis.</i>	51
<i>Sarpedonis regnum.</i>	ibid.	<i>Scythicum mare.</i>	7
<i>Sars fluvius.</i>	109	<i>Sebenniticum Nili ostium</i>	
<i>Satarche & Taurici.</i>	57	31	
<i>Satmali populi.</i>	126	<i>Secundanorum colonia.</i>	
<i>Satyri quales.</i>	16. 26	86	
<i>Saurium.</i>	100	<i>Seleucia urbs.</i>	37
<i>Sauromata populi.</i>	55	<i>Selymbria urbs.</i>	65
		<i>Semi-</i>	

<i>Semiramidis regina op-</i>		<i>Simois fluvius.</i>	48
<i>ra.</i>	35	<i>Smyra castellum.</i>	37
<i>Sena insula.</i>	124	<i>Sinonia insula.</i>	102
<i>Sanogallia.</i>	79	<i>Sinope urbs.</i>	52
<i>Sepias promontorium.</i>	69.	<i>Sinuessæ oppid.</i>	80
	72	<i>Siphacis quondam regia,</i>	
<i>Septem fratres dicti qui-</i>		<i>Cyrtha.</i>	20
<i>dam montes.</i>	19	<i>Siphnos insula.</i>	99
<i>Septentrio ubi non appa-</i>		<i>Sipuntium urbs, Graius si-</i>	
<i>reat.</i>	128	<i>pyus.</i>	79
<i>Septimanorum colonia.</i>		<i>Sirenes ubi habitaverint.</i>	
	86		80
<i>Sequana fluvius.</i>	112	<i>Sittianorum colonia.</i>	20
<i>Serabis.</i>	92	<i>Smyrnaeus finus.</i>	46
<i>Seres, populi justissimi.</i>	8.	<i>Sogdiani populi.</i>	121
	127	<i>Solis mensa & urbs.</i>	135
<i>Seriphos insula.</i>	99	<i>Solis fons mirus.</i>	24
<i>Serpentes magni.</i>	129	<i>Solis ostia.</i>	131
<i>Serpentum copia.</i>	135	<i>Soloë oppidum.</i>	38
<i>Serpentibus rescentes.</i>	134	<i>Sophene pars Syria.</i>	34
<i>Serrium promant.</i>	66	<i>Sperchius fluvius.</i>	72
<i>Sesamus oppid.</i>	52	<i>Sphinges fera.</i>	136
<i>Sestiana ara.</i>	109	<i>Sporades insula.</i>	99
<i>Sestos urbs.</i>	65	<i>Stoachades insula.</i>	103
<i>Sexolita populi.</i>	53	<i>Stratos urbs.</i>	71
<i>Sextanorum colonia.</i>	86	<i>Strongyle insula.</i>	104
<i>Sicilia descriptio.</i>	100	<i>Strophades insula.</i>	99
<i>Sicyonius insula.</i>	99	<i>Strymon fluvius.</i>	63. 67
<i>Sicyon urbs.</i>	74	<i>Subur oppid.</i>	91
<i>Sida portus in Lycia.</i>	42	<i>Sucro fluvius.</i>	92
<i>Sidon oppid.</i>	37	<i>Sucronensis finus.</i>	91
<i>Siga urbs.</i>	19	<i>Suel oppidum.</i>	92
<i>Sigenum oppid.</i>	47	<i>Suesia palus.</i>	116
<i>Sigea littora.</i>	97	<i>Sueverum rex.</i>	122
<i>Silarnus fluvius.</i>	80	<i>Sulchi urbs.</i>	103

Suarinum

<i>Sunium promont.</i>	66.72	<i>Tarsus.</i>	38
<i>Surrentum urbs.</i>	80	<i>Tartessos oppidum.</i>	93
<i>Sufiani populi.</i>	8	<i>Taurus mons. 42.97.127</i>	
<i>Syene oppid.</i>	31	<i>Taurus, Lycia promont.</i>	
<i>Symplegades insula.</i>	97	42	
<i>Syndones populi.</i>	53	<i>Tauri populi advenas pro</i>	
<i>Syndos urbs.</i>	101	<i>victimis cadunt.</i>	59
<i>Syracusa.</i>	54	<i>Taurici.</i>	57
<i>Syria regio.</i>	9.34	<i>Tawianum oppid.</i>	80
<i>Syriae descriptio.</i>	ibid.	<i>Taxrominium.</i>	101
<i>Syrocilices populi.</i>	9	<i>Tectosagum Tolossa.</i>	86
<i>Syrtes.</i>	22.98	<i>Telamon.</i>	81
		<i>Telmisos oppid.</i>	42
		<i>Temesa oppidum.</i>	80
		<i>Tempe.</i>	70
		<i>Tenea.</i>	71
		<i>Tenedos insula.</i>	97
		<i>Tenos insula.</i>	100
		<i>Teos.</i>	46
		<i>Tergestum.</i>	74
		<i>Terina oppidum.</i>	80
		<i>Terota populi.</i>	141
		<i>Terra zona quinque.</i>	3
		<i>Terra forma qualis. ibid.</i>	
		<i>Terra partes tres.</i>	90
		<i>Terra quadam sine cultu</i>	
		<i>fertilis.</i>	141
		<i>Terra ob nives invia.</i>	127
		<i>Thabis mons.</i>	ib.
		<i>Thasos insula.</i>	98
		<i>Thaletis astrologi patria:</i>	
		45	
		<i>Theanum oppid.</i>	79
		<i>Thebae Aegypti.</i>	31
		<i>Thebae Bœotia.</i>	71
		<i>Theba,</i>	

T.

T Abraca oppid. 21

Tanaros promontorium. 73

Tagus, fluvius aurifer. 108

Talga insula. 127

Tamaris fluvius. 109

Tamarici & Nerii. ibid.

Tamos promonter. 130

Tanuada fluvius. 19

Tanaïs fluvius. 54

Tanaïs, Europa finis. 4

Tanicum Nili ostium. 31

Taphra, urbs Africa: a-
lia Europa. 22. 57

Taprobane insula. 131

Tarracina urbs. 81

Tarraco urbs. 91

Tarraconensis Hispan. 90

Tarentinus finus. 80

Tarentus oppidum. 80

Tarichia insula. 98

<i>Theba, campus Æolia.</i>	47	<i>Tibareni in lusu risuque</i>	
<i>Theganasa insula.</i>	99	<i>summum bonum ha-</i>	
<i>Thelis fluvius.</i>	88	<i>bent.</i>	52
<i>Themiscyrum oppid.</i>	52	<i>Tiberis fluvius.</i>	102
<i>Theodosia op.</i>	57	<i>Tifernus fluvius.</i>	79
<i>Θῶν ὄρυγος mons</i>	138	<i>Tigres animalia ubi.</i>	121
<i>Thera insula.</i>	99	<i>Tigrinum ferocitas.</i>	ibid.
<i>Therapne op.</i>	71	<i>Tigris fluvius.</i>	35.133
<i>Therma oppid.</i>	102	<i>Timavus.</i>	78
<i>Thermodon fluvius.</i>	46.52	<i>Timothei musici patr.</i>	45
<i>Thermopyla.</i>	72	<i>Tingi op. ab Antao con-</i>	
<i>Thessalia regio.</i>	70	<i>ditum.</i>	18
<i>Thessalonice op.</i>	69	<i>Tios oppidum.</i>	51
<i>Theutoni populi.</i>	117	<i>Tiresia filia Manto.</i>	45
<i>Thicis fluvius.</i>	88	<i>Tiristris promont.</i>	64
<i>Thinnia promontor.</i>	65	<i>Tobolicum Tritium.</i>	110
<i>Thissamissa portus.</i>	44	<i>Tolossa.</i>	86
<i>Tholobi.</i>	91	<i>Toreata populi.</i>	54
<i>Thoricos op.</i>	72	<i>Torone oppidum.</i>	69
<i>Thymnias finus Caria.</i>	44	<i>Tragopomones aves.</i>	136
<i>Thynnias insula.</i>	96	<i>Tragurium Macedon.</i>	75
<i>Thyrzagetæ populi.</i>	55	<i>Tragurium insula.</i>	100
<i>Thracia descriptio.</i>	62	<i>Trapezus oppidum.</i>	53
<i>Thracia fluvii & mon-</i>		<i>Treviri populi, & oppid.</i>	
<i>tes.</i>	63		113
<i>Thracia sterilis.</i>	62	<i>Tripolis regio.</i>	37
<i>Thracum habitus.</i>	ibid.	<i>Tritonis palus.</i>	22
<i>Thracum mores varii.</i>		<i>Triton fluvius.</i>	ibid.
<i>ibid.</i>		<i>Tritonia Minerva.</i>	ibid.
<i>Thracius Bosphorus Asiam</i>		<i>Tritonice oppidum.</i>	64
<i>ab Africa dividit,</i>	50	<i>Troas, Troiani.</i>	9.46
<i>Thule insula.</i>	126	<i>Troxen.</i>	73
<i>Thuris copia ubi.</i>	133	<i>Troxenii populi.</i>	ibid.
<i>Thurium op.</i>	80	<i>Troglodytæ quales.</i>	16.25
<i>Thuscum mare.</i>	13	<i>Trucones insula.</i>	100

Tues-

Xerxes apud Doriscum
copias suas spatio men-
sus. 66
Xerxes mare ponte tran-
sit. 67
Xerxes Athon perfodit.
ibid.

Z.

Z *Acynthus insul.* 99
Zephyre urbs. 100
Zephyrion promont. 8.80
Zona terra quinque. 3
Zona habitabiles. *ibid.*
Zona inhabitabiles. *ibid.*
Zone urbs. 66

F I N I S.

IN

IN C. SOLINI POLYHISTORA

I N D E X

LOCUPLETISSIMUS.

A.

A Bdera urbs. 253	Acrothon oppid. 264
Aborigines. 164.	Acte, quae postea dicta fuit Attica. 237
200	Adamantum quot sint species. 422
Abydos, urbs Asia: at Sestos, Europa. 255	Adamantes qui hircino sanguine macerati franguntur. 423
Abydos. 360	Adamantem inter & magnetem quadam occulta dissensio. ibid.
Abyla mons. 308	Adiabene initium facit Assyriorum. 402
Acarnania. 334	Adipsas palmas Aegyptia 359
Acarnanum annus sex mensium. 171	Adriaticum mare. 308
Achai populi. 223	Adrymetum oppid. 323
Achais urbs. 406	Adulteris uxores suas patere cogunt Angyle primis noctibus nuptiarum. 350
Achæmenidū sedes. 436	Adulterio duplici editi gemini, uterque patri similis. 179
Achates flumen & lapis. 228	Adul-
Acbelous. 235	
Acberusius specus. 396	
Achillea insula. 289	
Achilleon oppid. 387	
Acis fluvius. 226	
Acone portus. 396	
Aconitum. 286. 396	
Acra Lapygia. 212	

<i>Adulteria elephantis non</i>		<i>Æolus unde creclitus rex</i>	
<i>noverunt.</i>	317	<i>ventorum.</i>	233
<i>Æantium op.</i>	388	<i>Æria que postea dicta</i>	
<i>Æga oppidum.</i>	248	<i>fuit Creta.</i>	259
<i>Ægaonem Chalcidenses</i>		<i>Æs ubi primum repertum</i>	
<i>venerantur.</i>	261		261
<i>Ægeum mare. 256.</i>	308	<i>Æsculapii sacellum.</i>	236
<i>Ægeus finus.</i>	258	<i>Æstas ubi bis anno.</i>	412
<i>Ægialus mons.</i>	237	<i>Æstus Oceani unde.</i>	309
<i>Ægila insula Græciæ, que</i>		<i>Æthiopiæ descriptio.</i>	341
<i>Lat. Capraria.</i>	213	<i>Æthiopum obscæni mo-</i>	
<i>Ægipanes.</i>	350	<i>res.</i>	ibid.
<i>Ægipanum chori.</i>	313	<i>Ætites lapis.</i>	376
<i>Ægypti descriptio.</i>	351	<i>Ætnæ montis descr.</i>	224
<i>Ægyptiorum annus.</i>	171	<i>Ætnensis campus.</i>	225
<i>Ægyptiorum fœminæ se-</i>		<i>Africæ descriptio.</i>	322
<i>ptem uno partu gignunt</i>		<i>Africa cur ita dicta.</i>	311
	175	<i>Africa serpentibus fœ-</i>	
<i>Ægyptia ficus.</i>	358	<i>cunda.</i>	328
<i>Ægyptiæ tibiæ. 226. 227</i>		<i>Africum mare.</i>	309
<i>Ægyptii canes.</i>	276	<i>Africanus Scipio.</i>	127
<i>Ægyptium pelagus Asiæ</i>		<i>Aganippe fons.</i>	238
<i>datur.</i>	309	<i>Agathyrsi populi.</i>	294
<i>Æmathias & Crito fra-</i>		<i>Agelaïtos cognominatus</i>	
<i>tres.</i>	225	<i>Crassus.</i>	182
<i>Æmonia, eadem que Thes-</i>		<i>Aglaus cur felix judica-</i>	
<i>salia.</i>	243	<i>tus.</i>	198
<i>Æmus, mons Thraciæ.</i>		<i>Agrigentinus lacus.</i>	228
	252	<i>Agrigentinus sal.</i>	226
<i>Ænaria insula.</i>	213	<i>Agrionophagi populi.</i>	342
<i>Æneas quando Italiæ ap-</i>		<i>Agrippa qui dicantur.</i>	
<i>pulerit.</i>	203		180
<i>Æneas palladium à Dio-</i>		<i>Agrippa, Silvii fil. rex.</i>	
<i>mede suscipit.</i>	ibid.	<i>387. Postumi Agrippa</i>	
<i>Æolia.</i>	264	<i>abdicatione.</i>	175
			<i>M. Agrip</i>

<i>M. Agrippa aduersa plu- ra quam secunda.</i>	180	<i>Ammochrysis lapis.</i>	376
<i>Alba longa ab Ascanio constituta.</i>	204	<i>Ammodyta serpent.</i>	329
<i>Albani populi.</i>	274	<i>Ammon. templ.</i>	332
<i>Albis fluvius.</i>	294	<i>Ammonis cornu, lapis. ib.</i>	
<i>Alces fera.</i>	295	<i>Ammoniacum à loco vo- carunt lentum. quen- dam humorem. ibid.</i>	
<i>Alectorius lapis.</i>	183	<i>Amoris veneficiū in partu equarum nascitur.</i>	400
<i>Alexander Magnus, rex Macedonum.</i>	249	<i>Amphiarai sanum</i>	239
<i>eius natalis.</i>	385	<i>Amphinomi & Anapia fratrum pietas in pa- rentes.</i>	225
<i>quas ter- ras subegerit.</i>	249.	<i>Amphion cur saxa tyra trahere creditus sit.</i>	238
<i>eiusdem statura.</i>	ibid.	<i>Amphisbena serpens.</i>	328
<i>obitus.</i>	ibid.	<i>Amphitus, Castoris & Pollucis auriga.</i>	277
<i>Alexander Amyntæ fi- lius, rex Macedon.</i>	ib.	<i>Ampsaga fluvius.</i>	320
<i>Alexandria Ægypt.</i>	360	<i>ab Amyclis habitatores fugaverunt serpent.</i>	207
<i>Alexandria India.</i>	436	<i>Amyntas, rex Macedo- nia.</i>	249
<i>Alimos herba admorsa diurnam famem probi- bet.</i>	260	<i>Anacreon poëta.</i>	385
<i>Alpheus amnis.</i>	226	<i>Anaphius [vel Anapias] & Amphinomus, fra- tres.</i>	225
<i>Alyattem Lydum inter & Astyagem Media regem quomodo firma- ta iura pacis.</i>	277	<i>Anariaci populi.</i>	405
<i>Amalchium mare.</i>	289	<i>Ancona à Siculis condi- ta.</i>	202
<i>Amanus & Taurus mon- tes.</i>	378	<i>Ancus Martius, Rom. rex</i>	166
<i>Amatorius villus inest cauda lupi.</i>	208	<i>Androdamas lapis.</i>	367
<i>Amazones.</i>	285	<i>Andromeda vincitor. ve- stigia Ioppe ostentat.</i>	369
<i>Amazonica pelta.</i>	421		
<i>Amazonici montes.</i>	381		
<i>Ambiani populi.</i>	390		

- Angerona dea, ejusque simulacrum.* 162
Anguitia Keta filia. 207
Anguilla tricenum pedum. 419
Anistii Laconis velocitas
 190
Annibalis castra dictus quidam portus. 206
ejus exilium & obitus
 394. *sepulcrum.* *ibid.*
Anno, Pœnorum rex. 443
Annus divisus & descriptus. 171
Anni varia apud varias gentes terminatio. *ib.*
Antaus ab Hercule interemptus. 312
Antea oppidum, 235
Antenor. 202
Anthyacias lapis. 377
Anthropophagi po. 274.
 342
Antiochi & Antemonis inter se similitudo. 186
Antium oppidum. 204
Antoniam Drusi non spuisse. 182
Anulus [five annulus] Pyrrhi. 228
Apamea urbs. 385
Apis bos, Ægyptiorum numen. 355
Apollonitarum insula.
 289
- Aqua perjuros ac fures arguens.* 220
Arabia descriptio. 363
Arabicus sinus. 439
Arabum mores cultusque.
 365
Arachosia urbs. 436
Aracynthus mons. 234
Araxes fluvius. 278
Arbelitis regio. 402
Arcades, 200
Arcadium annus trium mensium. 171
Arcefilaus Stoicus. 235
Archelais colonia. 397
Archelaus Macedon. rex.
 248
Archilochi poeta percussores Apollo prodidit.
 196
Archimedes mathematicus. 225
Ardea oppidi antw. 201
Arcthusa fons. 226. 238
Arcthisia lacus. 374
Argæus mons. 397
Argilla oppidum. 201
Argyre insula. 415
Artaca populi. 408
Arii & Arlani. 440
Arimaspi populi. 278
Arimphaeorum gentis descriptio. 484
Arionis Methymnaisa nunt. 234
 Di

de Arione & Delphine 269	<i>Astapus fluvius.</i> ibid.
<i>Ariopagus.</i> 238	<i>Aster, qui Philippum o- culo damnavit.</i> 244
<i>Aristoteles Alex. Magni præceptor.</i> 249	<i>Asteria insula.</i> 268
<i>Aritia ab Archilocho Siculo constituta.</i> 202	<i>Astusapes fluvius.</i> 352
<i>Armenia portæ.</i> 381	<i>Astygem inter & Aly- attem quomodo firma- ta jura pacis.</i> 277
<i>Armenta obliqua cervice pabulantia.</i> 340	<i>Athis, Cræsi filius mu- tus, vi timoris in vo- cem erupit.</i> 195
<i>Armentarius mirmillo.</i> 186	<i>Athos mons.</i> 246. 264
<i>Arpi.</i> 202	<i>Atlantis montis descr.</i> 312
<i>Arsinoë oppidum.</i> 363	<i>Atlantes populi.</i> 350
<i>Artabrum promont.</i> 306	<i>Atlantici Oceani descri- ptio.</i> 442
<i>Artabathita populi</i> 342	<i>Atramisæ populi.</i> 364
<i>Asachæ populi.</i> ibid.	<i>Attacenus sinus.</i> 411
<i>Asana fluvius.</i> 314	<i>Attacorum gens.</i> ibid.
<i>Asbestus lapis.</i> 236	<i>Attica, prius Acte dicta.</i> 237
<i>Asbystæ lasere vivunt.</i> 338	<i>Auchetas inter hypanio oritur.</i> 273
<i>Ascanii urbes.</i> 204	<i>Augylæ populi.</i> 350
<i>Ascitæ populi.</i> 443	<i>Augusti arumna.</i> 174
<i>Asia minoris descr.</i> 384	<i>Aulidis portus.</i> 238
<i>Asiatica ingenia inclyta.</i> 385	<i>Aulocrene, vallis.</i> 386
<i>Aspagones populi.</i> 416	<i>Aurunci.</i> 200
<i>Aspis serpens.</i> 328	<i>Ausonium mare.</i> 308
<i>Aspidum species plures.</i> ibid.	<i>Axiaca populi.</i> 277
<i>Aspis urbs à Siculis ex- tructa.</i> 324	<i>Azanius mare.</i> 439
<i>Assæi populi.</i> 408	B.
<i>Assyriæ descriptio.</i> 402	B <i>Abylonis urbis de- scriptio.</i> 441
<i>Astaboras fluvius.</i> 352	<i>A a 2</i> <i>Baby-</i>

Babytace oppidum.	439	Boreostoma Istri ostium.	272
Bactri populi.	407	Borion promont.	323
Bactros fluvius unde, & oppid. Bactrum.	ibid.	Borysthenes fluvius.	273
Batis, fluvius Hisp.	306	Bosporus Thracius.	267
Batica.	307	Boves unicomnes & tricornes.	419
Baia tepentes fontib.	200	Briantas inter & Dolongios excurret Hebrus.	252
Balana quaternum jugerum.	419	Briareus Carystiorum nomen.	261
Balsami descriptio.	370	Brigantinus lacus.	299
Balbia insula.	290	Brilessus mons.	237
Bambothum fluvius.	314	Britannia descriptio.	303
Basiliscus serpens.	333	Britanartyn Cretes vocant Dianam.	260
Batani populi.	407	Bucephala urbs de bucephali equi nomine.	399
Bebrycia qua postea dicta Bithynia.	394	Byzacenus ager fertilissimus.	323
Beli Iovis templum.	441	Byzantium opp.	254
Beneventum.	202	Byzantius pugil in Aethiopem avu degenerav.	185
Berenice oppidum.	334	Byzia opp.	255
Beryllorum lapidum explicatio.	424		
Bessorum gens.	252		
Bisontes fera.	295		
Bistonium stagnum.	253		
Bithyæ femin. quales.	191		
Bithynia descriptio.	394		
Blemmyæ populi.	350		
Boæ serpentis natura.	208		
Bocchoris regnum fuerunt baleares insula.	307		
Bœotia descriptio.	238		
Beotiæ flum. miranda	239		
Bœoti iidem qui Leleges. ibid.			
Bonasus fera.	386		

C.

Acia historia.	163
Cadischus mōs.	259
Cadmus, literarum reparator primus.	238
Cadmus, Europæ frater.	260
Cadmus alter, prosæ orationis inventor.	387
Cadru	

<i>Cradrusa</i> op.	437	<i>Canes Garamantum</i> re-	
<i>Ganica regio.</i>	255	gem ab exilio reduxe-	
<i>Ceres.</i>	225	runt.	276
<i>Casar unde nomen acce-</i>		<i>Canis homines mox post</i>	
<i>perit.</i>	180	natalem.	416
<i>Casaris Dictatoris ductu</i>		<i>Canis ubi pro rege.</i>	342
<i>quot hostium millia</i>		<i>Canina capita habentes</i>	
<i>perempta 192. quoties</i>		<i>homines.</i>	416
<i>cum hoste congressus.</i>		<i>Canopus Menelai guber-</i>	
<i>193. ejus ingenium. ib.</i>		<i>nator.</i>	349
<i>Casarea opp.</i>	319	<i>Canopus Sydnus.</i>	429
<i>Caicus fluvius.</i>	388	<i>Canum erga dominos a-</i>	
<i>Gajeta.</i>	203	<i>mor.</i>	275
<i>Calabria olim Messapia</i>		<i>Capotes mons.</i>	373
<i>dicta.</i>	203	<i>Cappadocia descript.</i>	397
<i>Calami odorati efficacia.</i>		<i>Capraria insula.</i>	213. 444
422		<i>Caranus rex Maced.</i>	248
<i>Callais gemma.</i>	297	<i>Carbunculi.</i>	338
<i>Callimachi poeta patria.</i>		<i>Cardamyle.</i>	235
332		<i>Cardia oppidum.</i>	255
<i>Callisthenes Alex. Magni</i>		<i>Carpathos insula.</i>	264
<i>praeceptor.</i>	249	<i>Carpathius sinus.</i>	ibid.
<i>Callirrhoe fons.</i>	237. 370	<i>Carystos insula.</i>	261
<i>Callitriches fera.</i>	335	<i>Carystia aves.</i>	ibid.
<i>Calpe mons.</i>	307	<i>Casius mons.</i>	368. 373
<i>Calostoma Istri ostiū.</i>	272	<i>Cassiarum portarum de-</i>	
<i>Camelorum consideratio.</i>		<i>scriptio.</i>	404
408		<i>Caspium mare.</i>	285. 289
<i>Camelopardalis fera.</i>	345	<i>Cassiae pyla.</i>	381
<i>Campus piorum.</i>	226	<i>Cassius mons.</i>	ibid.
<i>Canaria insula.</i>	444	<i>ad Caspios non nisi hyeme</i>	
<i>Candidum promont.</i>	322	<i>acceditur.</i>	405
<i>Canes Alex. Magno do-</i>		<i>Cassius Severus orator.</i>	186
<i>no dati.</i>	275	<i>Cassiterides insula.</i>	307
<i>Canes ubi ferocissimi. ib.</i>		<i>Castalinus fons.</i>	234

<i>Castor, idem qui fiber.</i>	272	<i>Chalcosmaragdus.</i>	279
<i>Catabanes pop.</i>	363	<i>Chalcophthongos lapis.</i>	
<i>Catabathmas locus.</i>	322		377
<i>Catilli historia.</i>	201	<i>Chalcis insula.</i>	261
<i>Catoblepa fera.</i>	345	<i>Chalybes populi.</i>	274
<i>Cato superior LXXX. atatis</i>		<i>Chamadracontes.</i>	329
<i>anno filium genuit.</i>	178	<i>Chamaleontis fera descri-</i>	
<i>Cato Vricensis philosophos</i>		<i>ptio.</i>	388
<i>Romam invexit.</i>	197	<i>Chelonophagi pop.</i>	437
<i>Cato Portius quoties cau-</i>		<i>Chersydrus serpens.</i>	329
<i>sam dixerit, & semper</i>		<i>Chimara fabula exposi-</i>	
<i>absolutus.</i>	196	<i>tio.</i>	383
<i>Cato proavus Cat. Vricen-</i>		<i>Chimara montis descri-</i>	
<i>sis Gracos Roma pel-</i>		<i>ptio.</i>	ibid.
<i>lentos censuit.</i>	197	<i>Choaspes fluvius.</i>	379
<i>Catochites lapis.</i>	218	<i>Choatras mons.</i>	381
<i>Cattura urbs.</i>	253	<i>Chorsari Persæ.</i>	408
<i>Caucasus mons.</i>	381. 421	<i>Chrysoprasus gemma.</i>	424
<i>Caularia oppidum.</i>	202	<i>Chrysoberylli lapides.</i>	ib.
<i>Celena oppidum.</i>	385	<i>Chrysolampis lapis.</i>	348
<i>Cenchris serpens.</i>	329	<i>Chrysoceras promontor.</i>	
<i>Ceos insula.</i>	238		254
<i>Cephisus fluv.</i>	234. 239	<i>Cicada muta.</i>	209
<i>Cephus fera monstros.</i>	345	<i>Ciconiarum historia.</i>	389
<i>Cerastes, serpens.</i>	328	<i>Cilicia descriptio.</i>	378
<i>Ceraunus mons.</i>	381	<i>Cilicia porta.</i>	381
<i>Ceraunia gemma.</i>	297	<i>Cimmerii populi.</i>	285
<i>Cercopitheci quid à simiis</i>		<i>Cinnamomum ubi prove-</i>	
<i>differant.</i>	334	<i>niat.</i>	347
<i>Servi in Scythia plurimi,</i>		<i>Cinnamolgus avis.</i>	366
<i>eorundemq; mirum in-</i>		<i>Circe Oeti filia.</i>	207
<i>geniū ac vivacitas.</i>	290	<i>Circes domus.</i>	205. 207
<i>Cervicibus carentes ho-</i>		<i>Cirta oppidum.</i>	320
<i>mines.</i>	417	<i>Citharon saltus.</i>	238
<i>Chalarias lapis.</i>	376	<i>Claros insula.</i>	258

Clandis

<i>Claudia vitta navis tra-</i>		<i>cubitorum xxxiiii. bello</i>	
<i>sta.</i>	198	<i>Cretico repertum.</i>	188
<i>Clypea oppidum.</i>	323	<i>Corfica insula.</i>	213
<i>Cnossos oppidum.</i>	259	<i>Corycus oppidum.</i>	379
<i>Cœlestis disciplina in-</i>		<i>Cos insula.</i>	238
<i>ventor.</i>	441	<i>Cottonara portus.</i>	437
<i>Colophon oppidum.</i>	387	<i>Coturnices ubi primum</i>	
<i>Colubraria insula.</i>	307	<i>visa.</i>	261
<i>Columbaria insula.</i>	213	<i>Crassus quod nunquam ri-</i>	
<i>Comœdia ubi primum in-</i>		<i>sit, Agelastus dictus.</i>	
<i>venta</i>	225		181
<i>Conceptionem qua signa</i>		<i>Crateis flumen, Scyllæ</i>	
<i>sequantur.</i>	179	<i>mater.</i>	205
<i>Concharum margaritas</i>		<i>Creta insula descr.</i>	259
<i>procreantium confide-</i>		<i>Creta noxiis animalibus</i>	
<i>ratio.</i>	432	<i>caret.</i>	260
<i>Congelatum mare.</i>	289	<i>Crito.</i>	225
<i>Cor primum formari.</i>	179	<i>Crococili descriptio.</i>	356
<i>Cora à Dardanis condita.</i>		<i>Crocus ubi optimus.</i>	379
	201	<i>Crocota.</i>	327
<i>Coralia chates.</i>	228	<i>Cronium mare.</i>	289
<i>Coralium ubi & quomo-</i>		<i>Crotana.</i>	202
<i>do generetur.</i>	210	<i>Crunefos fons.</i>	237
<i>Coralium fluvius.</i>	396	<i>Crystallus ubi preciosissi-</i>	
<i>Corax chamealeonti perni-</i>		<i>mus.</i>	280
<i>cies.</i>	389	<i>Ctesiphon urbs.</i>	442
<i>Corinthia tibia.</i>	227	<i>Cullu oppidum.</i>	320
<i>Cornelia Gracchorum ma-</i>		<i>Cyanens lapis.</i>	279
<i>ter conglutinatis geni-</i>		<i>Cyclades insula.</i>	263
<i>talibus edita.</i>	180	<i>Cyclopes.</i>	225
<i>Cornel. Balbus de Gara-</i>		<i>Cyconæ oppid.</i>	152. 411
<i>mantibus triumphavit.</i>		<i>Cydnus amnis.</i>	379
	340	<i>Cydonia oppidum.</i>	259
<i>Corpilli populi.</i>	252	<i>Cyllene mons.</i>	236
<i>Corporis humani cadaver</i>		<i>Cynamolgi populi.</i>	342
		<i>A a 4</i>	<i>Cyna-</i>

<i>Cynaris herba.</i>	292	<i>Dentibus prognati quidam.</i>	181
<i>Cyneus, Pyrrhi legatus, quantum memoria valuerit.</i>	194	<i>ex Dentibus praesagia ib.</i>	
<i>Cynethus insula.</i>	261	<i>Dentium numerus viris auctior quàm faeminis. ib.</i>	
<i>Cynocephali.</i>	334	<i>Dextra agilior sinistra.</i>	189
<i>Cynossema Hecuba sepulcrum.</i>	255	<i>Diana Phidiaca.</i>	239
<i>Cypselus tyrannus.</i>	237	<i>Diana à Cretensibus culta.</i>	259
<i>Cyrena oppidum.</i>	331	<i>Diana Ephesiae templ.</i>	384
<i>Cyrus memoria claruit.</i>	195	<i>Diana Sythicae simulacrum.</i>	202
<i>Cyri regio sepulcrum.</i>	441	<i>Diana st.</i>	226
D.		<i>Dictamnus herba à cervio prodita.</i>	292
D <i>ædalus fabrica artis magister.</i>	224	<i>Dictynnaeus mons.</i>	259
<i>Demodamas dux.</i>	408	<i>Didyme insula.</i>	233
<i>Daba populi.</i>	274. 408	<i>Dinocrates architectus.</i>	360. 385
<i>Dardani Troianorum propago.</i>	212	<i>Diogenis Cynici constantia.</i>	181
<i>Darii copiae ubi fusa ab Alexandro.</i>	402	<i>Diomedea insula.</i>	210
<i>Dauri populi.</i>	201	<i>Diomedea aves.</i>	ibid.
<i>Debris oppidum.</i>	339	<i>Diomedis equorum stabulum.</i>	253
<i>Delas insula cur dicta.</i>	261	<i>Dionysias lapis.</i>	377
<i>Delphi oppidum.</i>	234	<i>Dionysius tyrannus Platonem honore prosequitur.</i>	197
<i>Delphines Nili quo astu crocodilos conficiant.</i>	357	<i>Dioscorias urbs.</i>	277
<i>Delphi pop.</i>	239	<i>Dipsas serpens.</i>	328
<i>Democriti physici domus.</i>	253	<i>Dirce spons.</i>	238
<i>Denselata pop.</i>	252	<i>Direum.</i>	405
<i>Dentati cognom. unde.</i>	181	<i>Ditis patris aditus ad Proserpinam.</i>	225
		<i>Dodone.</i>	

<i>Dodone.</i>	234	<i>Enni statuam Scip. Africani prior sepulcro suo imponi iussit.</i>	197
<i>Dodonai Iovis templ. ib.</i>		<i>Enses ubi pro simulacris colantur.</i>	247
<i>Dolance populi.</i>	252	<i>Ephesus op.</i>	384
<i>Doriscos locus.</i>	253	<i>Epidaurus op.</i>	236
<i>Dracontias lapis.</i>	344	<i>Equæ vento concipientes.</i>	306. 400
<i>Dracones cur elephantis insidientur.</i>	318	<i>Equarum libido extinguitur iulis tonsis.</i>	400
<i>Draconum & elephantorum jugis discordia. ib.</i>		<i>Equi generosi notæ.</i>	399
<i>Dravus fluvius.</i>	299	<i>Equis inesse iudicium, exemplis ostenditur.</i>	398
<i>Dyris mons.</i>	344	<i>Equorum atas.</i>	400
E.		<i>Equorum mirabile ingenium.</i>	398
E <i>Ale fera.</i>	418	<i>Equorum sepulcra in Agrigentina regione plurima.</i>	399
<i>Ebusus insula.</i>	307	<i>Ericuse insula.</i>	233
<i>Echites lapis.</i>	376	<i>Erymanthus mons & fluvius.</i>	236
<i>Edonii populi.</i>	245	<i>Erythraa insula.</i>	307
<i>Elongosne locus.</i>	374	<i>Eryx mons.</i>	224
<i>Elephantia serpens.</i>	329	<i>Essanorum gentis laus.</i>	371
<i>Elephantorum consideratio.</i>	316	<i>Esedones populi.</i>	276.
<i>Elephantum quando primum in Italia visi.</i>	319		408
<i>Ἐλιονία aquæ.</i>	261	<i>Eubœa insula descriptio.</i>	262.
<i>Elongosne locus ubi caput tollit Tigris fluvius.</i>	374	<i>Eulæus fluvius.</i>	364
<i>Eloquentia Curionum familia hereditaria.</i>	196	<i>Euonymos insula.</i>	233
<i>Emathia [vel Æmathia]</i>	245. 247	<i>Eupatoria urbs.</i>	397
<i>Engadda oppidum.</i>	371	<i>A a 5.</i>	<i>Euphor-</i>
<i>Enhydrus crocodilum perimit.</i>	356		
<i>Erydros lapis.</i>	377		

Euphorbia herba effectus.

313

Euphratis fluvii descriptio. 373

Euripides ab Archelao adamat. 248

Euro:as fluvius. 236

Europa finus primus. 206

Secundus Ibid. Tertius

234. Quartus. 266

Eutychis femina tricies enixa. 175

Exampens fons. 273

F.

F *Austa quater geminos uno partu edidit.*

175

Fabrvarius mensis diis inferis quondam dedicatus. 172

Felicitatis exemplum. 198

Ferula ubi ad arboris magnitudinem exurgant.

444

Fescenninum oppidum. 201

Fiber in Ponto plurimus.

272

Ficus Aegyptia qualis.

358

Ficus ingentis magnitudinis. 420

Fidena oppidum. 204

Flaviopolis colonia. 255

Fodrus rotui sanguinis

haustu sancitum. 277

Feminae semel tantum parientes. 416

Feminae concipientes quinto à natali anno. 417

Femellam aut masculum generari quibus argumentis colligatur. 179.

Fons ad tibiae cantum intumescens. 227

Fontium miracula. 294.

339. 363

Fontes fecunditatem & sterilitatem inducentes.

227

Formiae op. 205

Formica instar canum.

346

Fortitudinis exempl. 191

Funeva leta apud Thracas atque Eshedones. 252.

276.

G.

G *Abbara proceritas.* 188

Gabii populi. 202.

Gadir insula. 307

Gaditanum fretum. 288

Gagates lapis. 303

Galactites lapis. 234

Galatiam qui occuparint, & unde nomen habeat.

390

Galli, & gallia. 203. 412

Gallia

Gallia inter Rhenum Pyrenaeum, item inter Oceanum & montes Gebennam ac Iuram porriguntur. 298
Gallia situs ac fertilitas. ibid.
Gamphasantes pop. 350
Gangarides populi. 413
Gangaridum regis potentia. ibid.
Ganges fluvius. 413
Garamana op. 430
Garamantes pop. ibid.
Garamantici Aethiop. 341
Gaulos insula. 340
Geloni pop. 274
Gelonium stagnum. 227
Generationis termin. 178
Genesara lacus. 370
Genitalibus concretis faeminam nasci inanस्पितam est. 180
Georgi populi. 277
Gerania urbs. 253
Germania descriptio. 294
Germanicus Caesar omnes Germaniae oras scrutans. 294
Geta populi. 252
Gigantum cum diis pugna 246
Gingrina tibia. 227
Glaucia in oculis pupilla, vide Oculi.

Glessara insula. 296
Glessum quid. ibid.
Glossopetra lapis. 377
Gomorrhum op. 371
Gorgones insula. 444
Gortyna oppidum. 260
Graucasus mons. 408
Gryphi alites. 278
Grues quomodo expeditiones suas dirigunt. 253
Gutallus fluvius. 294
Gymnosophistae vocantur philosophi Indorum. 416

H.

H*Aebudes insula.* 302
Hamatites lapis. 348
Hamorrhoids serpens. 329
Halesina regionis fons mirus. 227
Halys fluvius. 397
Hammanientu gens. 338
Hebeni arboris descriptio. 422
Hebrus fluvius. 252
Hecuba sepulcrum. 255
Helenae sidus navigantibus perniciosissimum quomitigetur. 178
Helicon lacus. 238
Heliotrapeza locus. 343
Heliotropium gemma, herbaque. 329
Hellas regio. 237
 A. 2. 6. *Helleni*

- Hellen rex, à quo Helles-*
nes. 243
Helleponti descript. 255
 267
Henetus, locus- 396
Heniochi populi. 407
Heniochorum gens unde
originem duxerit. 277
Hephæstia op. 264. 383
Hephæstia (H' Φασίας)
insula. 233
Heraclea op. 396. 406
Heracliti constantia. 181
Herbatica animalia. 327
Herbessus [vel Erbessus]
fons. 226
Herculis & Iphicli gene-
ratio. 178
Herculis columna. 307
Hercinius saltus quas fe-
vas gignat. 294
Heretum oppidum. 202
Hermionem in omnes ca-
sus sociam asciverat O-
restes. 246
Hermus fluvius. 387
Herophile Sybilla. 204
Herostratus cur Diana
Ephesiae templum in-
cenderit. 384
Hesiodi poeta obitus. 387
Hesperidum horti. 312
Hesperidum insula. 444
Hesperion ceras promon-
tarium. 443
Hexecontalithon lapis.
 350
Indigenarum feri
mores. 300
Hiarbas (rex potitus re-
rum in Lybia. 324
Hiera insula. 233
Hiericus, quæ olim Ieri-
cho, oppidum. 370
Hierosolyma urbs. ibid.
Himantopodes pap. 350
Hinnuli coagulum vene-
no adversatur. 292
Hippo regius op. 323
Hippo diarrhytos. ib.
Hippopoda populi. 290
Hippocrene fons. 238
Hippomanes, amoris ve-
nesicium. 400
Hippopotami deser. 385
Hirpia familia. 206
Hirundines lapsura non
petunt culmina. 255
Hispania descriptio. 305
Homeri patria. 387. *Obi-*
tus ibid. Tumulus. 261
Homeri Ilias in nuce 191
Homines monstruosi plures.
 416
Homini mensura ratio
bisaria. 188
Hyacinthizontes gemma.
 424
Hyacinthus lapis. 348
Hyana. 326
Hyanius lapis. 327
 Hyber-

<i>Hybernia descriptio.</i>	301	<i>Icosium oppidum.</i>	319
<i>Hyberniam & Britanniam interluens mare undosum est toto in anno.</i>		<i>Ida mons.</i>	259
<i>ibid.</i>		<i>Idæi Dactyli musica inventares.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Hydri marini vicenûm cubitorum longitudine.</i>		<i>Idæus Dactylus lapis.</i>	260
436		<i>Idumæa palmis opima.</i>	369
<i>Hyems ubi perpetua.</i>	278	<i>Ignis ubi inventus.</i>	261
<i>Hylas, fluv. & lacus.</i>	394	<i>Ignem leones timent.</i>	326
<i>Hyla pueri historia.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Ignem sponte concipientia sarmenta, licet viridia.</i>	227
<i>Hymettus mons.</i>	237	<i>in Igni quiddam mirum.</i>	207
<i>Hypanis fluvius.</i>	273	<i>Imaus mons.</i>	381
<i>Hypasis fluvius.</i>	413	<i>Inarime insula.</i>	213
<i>Hyperborei populi.</i>	283	<i>India descriptio</i>	412.
<i>Hypnale serpens somno necat.</i>	328	<i>magnitudo.</i>	437
<i>Hyrcani populi.</i>	286	<i>India urbium & populorum numero mirum in modum exulta.</i>	413
<i>Hyrcanus mons.</i>	381	<i>in Indiam quatenus pergatur ab Alexandria Ægypti.</i>	436
<i>Hystrix fera.</i>	346	<i>Indorû regû potentia.</i>	413
<i>Hytanis fluvius Carmania.</i>	436	<i>Indorum gentis in ordines aliquot divisio.</i>	412
I.		<i>Indorum mores, cultus habitus & proceritas.</i>	413
I <i>aculi serpentes.</i>	328	<i>Indus fluvius.</i>	414
<i>Ianiculus unde.</i>	200	<i>Indigetes dii.</i>	204
<i>Ianuaris mensis cur diis superis olim dicatus.</i>	172	<i>Ingevones populi.</i>	294
<i>Iapyges.</i>	201	<i>Ino, quæ & Leucothea, in mare se precipitat.</i>	237
<i>Iberus amnis.</i>	306	<i>Iolai historia.</i>	179.
<i>Ibides aves.</i>	358		<i>Iolent.</i>
<i>Icarium mare.</i>	263		
<i>Icarius mons.</i>	237		
<i>Icaros insula.</i>	263		
<i>Ichthyophagi populi.</i>	436.		
443			

<i>Iolenses unde dicti.</i>	179	<i>Lagia insula.</i>	269
<i>Ione ab Hercule interem- pta.</i>	201	<i>Lais.</i>	229
<i>Ionica regio unde nomen habeat.</i>	ibid.	<i>Laodice Antiochi ux.</i>	186
<i>Ionium mare.</i>	308	<i>Lapidarii campi.</i>	201
<i>Ioppe oppidum.</i>	369	<i>Larissa oppidum.</i>	243
<i>Iovis sepulcrum.</i>	260	<i>Lasus.</i>	332
<i>Iovis Casii delubrum.</i>	368	<i>Latinus cum Aenea regnat sua potestate.</i>	203
<i>Iphiclus & Hercules qua- liter geniti.</i>	178	<i>Latium.</i>	201
<i>Hædavis</i>	206	<i>Lavinium oppidum.</i>	203
<i>Iris lapis.</i>	367	<i>Leleges populi.</i>	239
<i>Ismenus fluvius.</i>	238	<i>Leonum genus tripl.</i>	354
<i>Ister fluvius.</i>	271	<i>Ingenium eorundem.</i>	ibid.
<i>Italia situs 204. Longi- tudo 205. Latitudo.</i>		<i>Leontophonos.</i>	326
<i>206. Umbilicus ibid. & Circuitus.</i>	ibid	<i>Lepidi tres obducto mem- brana oculo similes ge- niti ex eadem domo.</i>	185
<i>Italia laus.</i>	200	<i>Lethæus amnis.</i>	260
<i>Italia querno folio similis</i>		<i>Lethon amnis.</i>	333
<i>205</i>		<i>Leucosia insula.</i>	203
<i>Ithacesia insula.</i>	213	<i>Leuctra.</i>	239
<i>Iudæa descriptio.</i>	369	<i>Liber pater ubi nutritus</i>	
<i>Iunonia insula.</i>	444	<i>415. de Indis primus</i>	
<i>Isonia oppidum.</i>	324	<i>triumphavit.</i>	413
		<i>Libethrus fons.</i>	244
		<i>Libyssa, Hannibalis se- pulcrum.</i>	394
		<i>Libya descriptio.</i>	311
		<i>Libya nomen unde.</i>	ibid.
		<i>Ligea insula.</i>	202
		<i>Lilybaum oppidum.</i>	224
		<i>Lilybaum promont.</i>	221
		<i>Lipara</i>	

<i>Lipara insula.</i>	233.	<i>Macedonię descripi.</i>	245
<i>Lix Antai regia.</i>	311.	<i>Macedonię regum series.</i>	
<i>Locri unde.</i>	202.		248
<i>Locustis vescentes.</i>	343	<i>Macrobii populi.</i>	264
<i>Lollia Paulina tunica ex margaritis smaragdif- que contexta.</i>	434	<i>Meander fluvius.</i>	386.
<i>Lotophagi populi.</i>	331	<i>Menalus mons.</i>	236
<i>Lucius Plotius unguenti odore proditus est.</i>	402	<i>Magnesia regio.</i>	244.
<i>Lucius Sicinius Dentatus fortitudine prævaluit.</i>	191	<i>Magnetis & adamantis inter se discordia.</i>	423
<i>Lupi cauda villum ama- torium inesse.</i>	208	<i>Malachus insula.</i>	442
<i>Lupi visu nocentes. ibid.</i>		<i>Maleus mons.</i>	414.
<i>Lupi cervarii indoles. ib.</i>		<i>Mandragor. mala urfis le- thifera.</i>	321
<i>Lycabethus mons.</i>	237	<i>Manticora fera.</i>	418
<i>Lycæones fera.</i>	346	<i>Marathon campus.</i>	238
<i>Lycæus mons.</i>	236	<i>M. Messala censorius.</i>	186.
<i>Lychmites lapis.</i>	423	<i>M. Sergii fortitudo.</i>	192.
<i>Lycię descriptio.</i>	383	<i>M. Marcellus quoties di- micaverit.</i>	193
<i>Lydię tibię.</i>	227	<i>Mare ubi dulce.</i>	289.
<i>Lygdamis Syracusanus concretis ossibus natus.</i>	182	<i>Mare, quare Oceanus.</i>	
<i>Lygis oppidum.</i>	254	<i>Margaritę ubi plurimę & maxima.</i>	432.
<i>Lyncis ferę consideratio.</i>	209	<i>Margiana regio.</i>	406
<i>Lyncurium gemma. ibid.</i>		<i>Mariandynus sinus.</i>	396
M.		<i>Maronea regio.</i>	253
M <i>Acaronesos [Ma- gorn] insula.</i>	259.	<i>Marsyas fluvius.</i>	386.
		<i>Marsorum gens serpenti- tibus illęsa.</i>	207
		<i>Masculum aut foemellam generari quibus indi- ciis præfagiatur.</i>	179
		<i>Massagetę populi.</i>	408
		<i>Massada castellum.</i>	372
		<i>Massilia oppidum.</i>	212
		<i>Massi-</i>	

<i>Mastusia promont.</i>	255	<i>Metellorum familia pietate præcipue effulsi.</i>	197
<i>Mauritania descript.</i>	316	<i>Methone opp.</i>	244
<i>Maxacha oppidum.</i>	397	<i>Metops arbor.</i>	332
<i>Meconites lapis.</i>	377	<i>Metrodorus philosophus quantum memoria valuerit.</i>	195
<i>Medea.</i>	207	<i>Miletus opp.</i>	386
<i>Medicæ arboris descr.</i>	403	<i>Milonis Crotoniatis similitudo prodigiosa.</i>	182
<i>Medicæ oleum.</i>	299	<i>Milo mons.</i>	416
<i>Mediterranea maria unde orientur.</i>	288	<i>Milvina tibia.</i>	227
<i>Medorum origo.</i>	277	<i>Mimas mons.</i>	387
<i>Melas amnis.</i>	387	<i>Minerva patria.</i>	260
<i>Melas sinus.</i>	255	<i>Minerva templum in Brutiis.</i>	202
<i>Melibœa opp.</i>	244	<i>Minoia insula.</i>	263
<i>Melita opp. & insula.</i>	397	<i>Mirmillo armentar.</i>	186
<i>Melos insula.</i>	264	<i>Misenum promont.</i>	203
<i>Memnonis sepulcr.</i>	388	<i>Mithridatis latebra.</i>	277
<i>Memnonia aves.</i>	ibid.	<i>Mithridates rex memoria claruit.</i>	195
<i>Memoria qui maxime floruerint.</i>	194	<i>Mithridax lapis.</i>	376
<i>Memoriâ facile ladi.</i>	195	<i>Mœsi populi.</i>	252
<i>Meninx insula.</i>	331	<i>Molochitas lapis.</i>	367
<i>Menogenes.</i>	186	<i>Molossi populi.</i>	234
<i>Menstrui effectus.</i>	177	<i>Monoceros fera.</i>	419
<i>Mensura hominis bifaria.</i>	187	<i>Monoscelsi populi.</i>	416
<i>Mercurii promont.</i>	322	<i>Monstruosa hominum forma.</i>	342
<i>Meroë insula.</i>	352	<i>Morimarusa idem quod mare mortuum.</i>	289
<i>Meros mons.</i>	415	<i>Morum excellentia in quibus maxime enituerit.</i>	195
<i>Messala Corvinus sui nominis oblitus.</i>	195		
<i>Messana.</i>	223		
<i>Messapia.</i>	203		
<i>Metapontum opp.</i>	202		
<i>Metanurum à Zanclensibus locatum.</i>	203		

Moschicus mons.	381	Nili origo	351. Augmen- ti causa.	352
Mulierum fecunditas quanto tempore duret,	178	Nili ostia septem.		353
Musica studium à quibus cœperit.	259	Nilides lacus.		352
Mustela basilisci pernicies	333	Niphates mons.		381
Muxirum emporium.	437	Nivaria insula.		444
Myagrus muscarum deus.	164	Noctuanam Creta non alit.		260
Mygdonia provincia.	245	Nola opp.		204
Myrina opp.	264	Nomades pop.	277. 320.	
Myrmecites gemma.	377		342	
Myrrha ubi proven.	365	Noricus ager qualis.		299
Myrrhites lapis.	375	Numidia descript.		320
	N.	Nysa opp.		415
N abis fera.	345		O.	
Naracustoma Istri ostium.	272	O ceanus à celeritate dictus.		307
Nasamonites lapis.	331	Oceanus cur intumescat, & rursus in se residat.		309
Navalium præliorū com- mentor. Archelaus.	248	Oceani varia nomina. ib.		
Naxos insula.	223. 263	Oceani septentrionalis de- scriptio.		289
Neapolis.	202	Ocelis, Arabiæ portus.		436
Nebrodes mons.	225	Oculos quaternos habent Æthiopes maritimi.		342
Neocaesarea Cappadocia.	397	Oculi quorundam glau- cam pupilam haben- tes, nocte plus quam die cernunt.		275
Neptunius mons.	225	Odore tantum viventes.		417
Nervi virium potissima causa.	182	Oedipodia fons.		238
Nestus fluvius.	252	Oeeta filia.		207
Neuri in lupo transfigu- rantur.	274			Olbia
Nigris flumen.	323. 352			

<i>Relion mons.</i>	243	<i>Phlegrai campi.</i>	205
<i>Peloponnesus.</i>	237	<i>Phlogites lapis.</i>	377
<i>Peloriadis terra descript.</i>		<i>Phoenix avis.</i>	365
223		<i>Phoenixusa insula.</i>	233
<i>Pelorus promont.</i>	222	<i>Phrygia descriptio.</i>	384
<i>Penens amnis.</i>	243	<i>Phthia opp.</i>	243
<i>Perdica, rex Maced.</i>	248	<i>Phycus promont.</i>	322
<i>Perdices in Bœotia libera</i>		<i>Physeter bellua.</i>	419
<i>non sunt.</i>	239	<i>Pieria regio.</i>	243
<i>Perdicum nidificantium</i>		<i>Pietatis sacellum.</i>	198
<i>solertia. ibid. astus.</i>	240	<i>Pietatis exempla.</i>	297.
<i>Persis regio.</i>	439	225	
<i>Perfici sinus descr.</i>	ibid.	<i>Pindarus lyricus à ruina</i>	
<i>Petilia.</i>	202	<i>liberatur.</i>	197
<i>Petrense stagnum.</i>	227	<i>Pindus mons.</i>	234. 243
<i>Pence Istri ostium.</i>	272	<i>Piperis arbor qualis.</i>	421
<i>Pencetia.</i>	203	<i>Pisa opp.</i>	201
<i>Phalangium aranei ge-</i>		<i>Pisces ossibus carentes.</i>	
<i>nus.</i>	260	273	
<i>Phalacrum promont.</i>	258	<i>Pitane opp.</i>	235
<i>Phalerii unde.</i>	201	<i>Planasia insula.</i>	213
<i>Phalisca.</i>	ibid.	<i>Plancus orator.</i>	186
<i>Phanefiorum gens.</i>	290	<i>Platonem Dionysius ty-</i>	
<i>Pharos insula.</i>	360	<i>rannus honorifice exci-</i>	
<i>Pharnsi pop.</i>	351	<i>pit.</i>	197
<i>Phasis fluvius & op.</i>	278	<i>Polymnestoris Milesii in-</i>	
<i>Pharsalici campi.</i>	243	<i>curfu pernicitas.</i>	190.
<i>Phiala, Nili fons.</i>	354	<i>Polyde opp.</i>	201.
<i>Philippus Macedon. rex.</i>		<i>Polydori tumulus.</i>	253
249		<i>Polypus.</i>	346.
<i>Philippidis pernicit.</i>	190	<i>Pompeii & Vibii inter se</i>	
<i>Philonides cursor quan-</i>		<i>similitudo.</i>	186
<i>tum itineris uno die</i>		<i>Pompeii opp.</i>	201
<i>consecerit.</i>	191	<i>Pompeiopolis urbs.</i>	397.
<i>Phlegra opp.</i>	246	<i>Pontica gemma.</i>	272.
		<i>Pontica:</i>	

- Pontica ora descr.* 395
Porphyrus insula. 258
Pofidonium philosophum
ut reveritus fit Pom-
peius. 197
Pracentoria tibia. 226
Praneste. 202
Prasia gens. 414
Prester serpens. 329
Priapus opp. 267
Proconnesia ancilla par-
tus mirabilis. 179
Prochryta insula. 213
Propontis ab Adriatico
mari quantum distet. 255
Proserpina raptus. 225
Protesilai delubrum. 256
Prusias urbs. 394
Psammate fons. 238
Pseudostoma Istri ostium.
 272
Pfittacus avis 420. *Inter*
nobiles & plebeios di-
scrimen. *ibid.*
Psylli populi 331. *à ser-*
pentibus non laduntur.
ibid.
Πτεροφόρον locus. 278
Puellatoriae tibia. 227
Pueri cujusdam in Italia
quondam pernicitas. 191
Puerperia Thracum lu-
tuosa. 252
Pusionis & Secundilla
corporum longitudo. 187
Pygmai. 414
Pygmai à gruibus pusi-
 253
Pyramides Aegypti. 360
Pyrpile insula. 261
Pyrrhi anulus. 228
Pyrrhichen saltationem
quis primo docuerit.
 259
Pyrrhites gemma. 376
Pythagoras. 264
Pythonis Come locus. 369
- R.
- R** *Haticus ager opi-*
mus & Jerax. 299
Rhegini saltus. 205
Rhinocerotis descriptio.
 345
Rhodanus fluvius. 211
Rhodope mons. 246
Risus in pueris quando
primum apparet. 181
Roma origo. 163
Romulus de quibus trium-
phaverit. 165
Rubrius histrio. 186
Ructus expers Pomponius
poëta. 184
- S.
- S** *Aca pop.* 408
Sadanns insula. 442
Sagda lapis. 375
Sal Agrigentinas 226
Purpu-

<i>Purpureus</i> <i>ibid.</i>	<i>Cautium</i> <i>fungitur</i> <i>ministerium.</i>	<i>ibid.</i>	<i>Scytharum</i> <i>feritas.</i>	277
<i>Salamias</i> <i>triennio</i> <i>in</i> <i>triacubita</i> <i>adolevit.</i>	188		<i>Scythotauri</i> <i>pop.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Salamis</i> <i>insula.</i>	238		<i>Scythicus</i> <i>mons.</i>	381
<i>Sala</i> <i>opp.</i>	312		<i>Scythopolis</i> <i>descript.</i>	373
<i>Sale</i> <i>domus</i> <i>qui</i> <i>extruant.</i>	338		<i>Selenites</i> <i>lapis.</i>	377
<i>Sambri</i> <i>pop.</i>	342		<i>Selencia.</i>	406
<i>Sangaris</i> <i>fluvius.</i>	394		<i>Seps</i> <i>serpens.</i>	329
<i>Sarda</i> <i>lapis.</i>	263		<i>Septentriones</i> <i>in</i> <i>Taprobane</i> <i>insula</i> <i>non</i> <i>conspiciuntur.</i>	429
<i>Sardinia</i> <i>insula.</i>	219		<i>Seres</i> <i>pop.</i>	410
<i>Sardonia</i> <i>herba.</i>	220		<i>Sergii</i> <i>fortitudo.</i>	192
<i>Sardonix</i> <i>gemma.</i>	367		<i>Sericum</i> <i>quomodo</i> <i>proveniat.</i>	410
<i>Sarmatae</i> <i>pop.</i>	252		<i>Serpentum</i> <i>mira</i> <i>magnitudo.</i>	417
<i>Satarcha</i> <i>pop.</i>	277		<i>Servius</i> <i>Tullius.</i>	166
<i>Saturnia.</i>	201		<i>Sestos</i> <i>urbs.</i>	255
<i>Satyri.</i>	335. 350		<i>Sevo</i> <i>mons.</i>	294
<i>Savus</i> <i>fluvius.</i>	299		<i>Sextia</i> <i>aqua.</i>	212
<i>Scandinavia</i> <i>insula.</i>	295		<i>Sibylla</i> <i>Delphica</i> <i>ante</i> <i>Troianum</i> <i>bellum</i> <i>vaticinata.</i>	204
<i>Scenitæ</i> <i>pop.</i>	363		<i>Sibylla</i> <i>Cumanae</i> <i>facellum.</i>	<i>ibid.</i>
<i>Sceneon</i> <i>locus.</i>	442		<i>ipfius</i> <i>sepulcrum</i> <i>ibid.</i>	<i>Ejusdem</i> <i>libri</i> <i>igne</i> <i>absumpti.</i>
<i>L. Scipionis</i> <i>felix</i> <i>memoria.</i>	194		<i>ib.</i>	
<i>Scipionis</i> <i>Æmiliani</i> <i>laus.</i>	196		<i>Sibylla</i> <i>Erythrae</i> <i>historia</i>	<i>ibid.</i>
<i>Scinci</i> <i>circa</i> <i>Nilum</i> <i>frequentissimi.</i>	357		<i>Sicanus</i> <i>rex.</i>	224
<i>Scioëffa</i> <i>locus.</i>	235		<i>Sicilia</i> <i>descriptio.</i>	222
<i>Scyllaceum</i> <i>opp.</i>	202		<i>Sicilia</i> <i>fertilitas.</i>	225
<i>Scyllaem</i> <i>opp.</i>	205		<i>Siculus</i> <i>Neptuni</i> <i>fil.</i>	224
<i>Scyronia</i> <i>saxa.</i>	237		<i>Siccii</i> <i>fortitudo.</i>	191
<i>Scytale</i> <i>serpens.</i>	328		<i>Siderites</i> <i>lapis.</i>	377
<i>Scytha</i> <i>pop.</i>	253		<i>Siga</i>	

<i>Siga opp.</i>	319	<i>Sparta urbs.</i>	235
<i>Sigaxum opp. & promontorium.</i>	255	<i>Sphingis considerat.</i>	335
<i>Simia ut capiantur.</i>	334	<i>Spuisse nunquam Antoniam Drusi.</i>	182
<i>Similitudinis formarium exempla memorabilia.</i>	185	<i>Sternutatio post coitum cur cavenda.</i>	179
<i>Simones proprium est nomen delphinum.</i>	268	<i>Stenostoma, Istri ostium.</i>	272
<i>Siphacis regia.</i>	319	<i>Storacis cremati odor.</i>	365
<i>Sirenium saxa.</i>	205	<i>Strabonis cujusdam visus acutissimus.</i>	191
<i>Siris fluvius.</i>	353	<i>Strongyle insula.</i>	233
<i>Sithonia gens.</i>	253	<i>Strymon amnis.</i>	246
<i>Sitim non sensit Lygdamus.</i>	182	<i>Succinum ubi optimum.</i>	297
<i>Smaragdi ubi proveniant, quique eorum sint praestantiores, & quam virtute polleant.</i>	278	<i>Sucronem versus est Colubraria.</i>	307
<i>Smyrna urbs.</i>	387	<i>Sudorem quis non emiserit.</i>	182
<i>Socrates Apollinis oraculo sapiens judicat.</i>	197	<i>Suillis carnibus abstinere Arabes qui scenita dicuntur.</i>	363
<i>Socratis constantia.</i>	181	<i>Sunium insula.</i>	238
<i>Sodomum oppid. fulmine ictum.</i>	371	<i>Sura proconsul.</i>	186
<i>Sol in Rhodo semper apparet.</i>	264	<i>Susa oppidum.</i>	439
<i>Solem execrantur Atlantes.</i>	350	<i>Sybaris.</i>	202
<i>Solis insula.</i>	436	<i>Syene, in qua fines Aethiopiae.</i>	355
<i>Solis gemma.</i>	377	<i>Syracusa princeps urbium.</i>	224
<i>Solifuga serpens.</i>	220	<i>Syrbota longi ad pedes duodecim.</i>	342
<i>Soloë opp.</i>	380	<i>Syri cydnum dicunt quicquid candidum est.</i>	379
<i>Sophocles tragicus, Liberi patris delicia.</i>	196		Syrpe.

<i>Syrpe.</i>	332	<i>varia nomina.</i>	ibid.
<i>Syrpicum lac.</i>	ibid.	<i>Tecolithos lapis.</i>	376.
<i>Syrtes dua.</i>	322. 330	<i>Telchius, auriga Castoris & Pollucis.</i>	277.
<i>Syrtes gemma.</i>	210	<i>Telmessus Lycia.</i>	384
		<i>Tempe Thessalica.</i>	243
		<i>Tensa insula.</i>	202
		<i>Terina oppidum.</i>	ibid
		<i>Terra motus assidui in Asia.</i>	284
		<i>Testudinum superficies u- bi domorum instar ha- bitentur.</i>	432
		<i>Testudinibus viventes.</i>	437
		<i>Teutrania regio.</i>	388
		<i>Thalii populi.</i>	277
		<i>Thanatos insula.</i>	301
		<i>Theba.</i>	238. 243
		<i>Theba Aegypti.</i>	360
		<i>Therapna.</i>	239.
		<i>Thessalia descriptio.</i>	243
		<i>Thessalia oppidum.</i>	ibid.
		<i>Thyni populi.</i>	252
		<i>Thynni in Ponto plurimi.</i>	269
		<i>Thyra.</i>	235
		<i>Thoranii responsum.</i>	187
		<i>Thracum mores & insti- tuta.</i>	251
		<i>Thule insula.</i>	302
		<i>Tiberinus rex, pater A- grippa Sylvi.</i>	387
		<i>Tiberina ostia.</i>	204
		<i>Thuris consideratio.</i>	364
			Tiber
T.			
T <i>Abis.</i>	274		
<i>Tanaron spiraculum item promontor. item oppidum nobili vetu- state.</i>	235		
<i>Tagus, fluvius aurifer.</i>	306		
<i>Tanais fluvius.</i>	408		
<i>Tantalus urbs.</i>	387		
<i>Taprobanes insula descri- ptio.</i>	428.	<i>Incolarum vivacitas</i>	430.
<i>quid in rege eligendo observent.</i>	431		
<i>Tapyri.</i>	405		
<i>Tarandus fera.</i>	346.	<i>ha- bitum metu vertit.</i>	ib.
<i>Tarchon Tyrrenus.</i>	163		
<i>Tarentum oppidum.</i>	202		
<i>Tarentina arces.</i>	205		
<i>Tarquinius Priscus.</i>	166		
<i>Tarquinius Superbus.</i>	ib.		
<i>Tarraco oppidum.</i>	306		
<i>Tarfos urbs.</i>	379		
<i>Tatius Rom. rex.</i>	166		
<i>Tauri Indici descriptio.</i>	418		
<i>Taurrominia colonia.</i>	223		
<i>Taurus mons</i>	381.	<i>ejusd.</i>	

<i>Tiberiadis latus.</i>	370	<i>Veneris crinis, gemma.</i>	
<i>Tibiarum species plures.</i>		377	
266		<i>Venetorum origo.</i>	396
<i>Tigridis fluminis historia</i>		<i>Vergiliae in Taprobane</i>	
374		<i>insula non apparent.</i>	429
<i>Timor vocem acuit.</i>	195	<i>Vibii & Pompeii inter se</i>	
<i>Tingitana provincia.</i>	316	<i>similitudo.</i>	186
<i>Tingi oppidum.</i>	311	<i>Vibo oppidum.</i>	203
<i>Titanum regnum.</i>	261	<i>Vespera frequens in Italia.</i>	
<i>Tmolus mons.</i>	386	207	
<i>Tolisto bogi populi.</i>	390	<i>Viri quousque generent.</i>	
<i>Tomarus mons.</i>	234	178	
<i>Tragelaphi cervis similes.</i>		<i>Vistula fluvius.</i>	294
292		<i>Vlyssippo opp.</i>	306
<i>Tragopa avis.</i>	347	<i>Vlyssipponense promonte-</i>	
<i>Tritani fertitudo.</i>	182	<i>riums.</i>	ibid.
<i>Tripolis.</i>	323	<i>Umbri Gallorum propaga-</i>	
<i>Trochilos avis.</i>	356	203	
<i>Troglodyta pop.</i>	305.443	<i>Uniones quando primum</i>	
<i>Tullus Hostilius.</i>	166	<i>Romam illati.</i>	434
<i>Turaria tibia.</i>	277	<i>Unguenti odore proditus</i>	
<i>Tybur oppidum.</i>	201	<i>L. Plotius.</i>	402
<i>Tylos insula.</i>	421	<i>Unguentorum usus quan-</i>	
<i>Typhoneus specus.</i>	380	<i>do Romae prohibitus.</i>	
<i>Tyrida opp.</i>	253	ibid.	
<i>Tyrrheni.</i>	201	<i>Vocem timor acuit.</i>	195
V		<i>Vopiscus quiss.</i>	181
<i>V Alentia oppid.</i>	161	<i>Voturi populi.</i>	390
<i>Valerius Soranus</i>		<i>Vri quales.</i>	295
<i>neci datus quod incon-</i>		<i>Vrsi Numidici.</i>	320
<i>sulto Romæ nomen effu-</i>		<i>Vulcania insula.</i>	233
<i>tiisset.</i>	162	<i>Vulcanius collis.</i>	227
<i>Vasca tibia.</i>	226	<i>Vxores multæ in ejusdem</i>	
<i>Veientana gemma.</i>	210	<i>viri coeuntes matri-</i>	
<i>Veneria oppidum.</i>	323	<i>monium.</i>	417
		<i>Vxores</i>	

*Vxores maritorum cau-
sa se perimentes.* 417

Z.

X.

Z *Anclenses Metau-
rum locarunt.* 203

Zenodotus. 202

Zeugitanus limes. 320

Zeugitanus pes. *ibid.*

Zimaram supra oritur

Euphrates. 373

Zmilaces lapis 2- *qui in*

ipso Euphratis alveo

legitur. 375

Zoroastres. 210. 376

Zoroastres eadem hora

risit qua natus est. 182

X *Anthus historia cō-
ditor.* 385

Xenophon Lampfacenus.
290. 443

*Xerxes apud Doriscum
recoluit militis sui nu-
merum.* 253

*Xerxes Diana Ephesia
templo pepercit.* 384

*Xerxis pons navibus fa-
ctus.* 267

F I N I S.

LVGDVNI BATAVORVM,

Typis PHILIPPI DE CROY,

Anno c1515 c XLV.

Mastusia promont.	255	Metellorum familia pietate precipue effulsit.	197
Mauritania descript.	316	Methone opp.	244
Maxacha oppidum.	397	Metops arbor.	332
Meconites lapis.	377	Metrodorus philosophus quantum memoria vauerit.	195
Medea.	207	Miletus opp.	386
Medicę arboris descr.	403	Milonis Crotoniatis fortitudo prodigiosa.	182
Medicuum oleum.	299	Milo mons.	416
Mediterranea maria unde orientur.	288	Milvina tibia.	227
Medorum origo.	277	Mimas mons.	387
Melas amnis.	387	Minerva patria.	260
Melas sinus.	255	Minerva templum in Brutiis.	202
Melibœa opp.	244	Minoia insula.	263
Melita opp. & insula.	397	Mirmillo armentar.	186
Melos insula.	264	Misenum promont.	203
Memnonis sepulcr.	388	Mithridatis latebra.	277
Memnonia aves.	ibid.	Mithridates rex memoria claruit.	195
Memoria qui maxime floruerint.	194	Mithridax lapis.	376
Memoriã facile ladi.	195	Mœsi populi.	252
Meninx insula.	331	Molochites lapis.	367
Menogenes.	186	Molossi populi.	234
Menstrui effectus.	177	Monoceros fera.	419
Mensuræ hominis ratio bifaria.	187	Monosceli populi.	416
Mercurii promont.	322	Monstrosa hominum forma.	342
Meroë insula.	352	Morimarusa idem quod mare mortuum.	289
Meros mons.	415	Morum excellentia in quibus maxime enituerit.	195
Messala Corvinus sui nominis oblitus.	195		
Messana.	223		
Messapia.	203		
Metapontum opp.	202		
Metanrum à Zanclensibus locatum.	203		

Moschi

Mofchicus mons. 381
 Mulierum fecunditas
 quanto tempore duret,
 178
 Musicae studium à quibus
 coeperit. 259
 Mustela basilisci perniciēs
 333
 Muzirum emporium. 437
 Myagrus muscarum dens.
 164
 Mygdonia provincia. 245
 Myrina opp. 264
 Myrmecites gemma. 377
 Myrrha ubi proven. 365
 Myrrhites lapis. 375

N.

Nabis fera. 345
 Naracustoma Istri
 ostium. 272
 Nasamonites lapis. 331
 Navalium praeliorū com-
 mentor Archelaus. 248
 Naxos insula. 223. 263
 Neapolis. 202
 Nebrodes mons. 225
 Neocæsarea Cappadocia.
 397
 Neptunius mons. 225
 Nervi virium potissima
 causa. 182
 Nestus fluvius. 252
 Neri in lupo transfigu-
 rantur. 274
 Nigris flumen. 323. 352

Nili origo 351. Augmen-
 ti causa. 352
 Nili ostia septem. 353
 Nilides lacus. 352
 Niphates mons. 381
 Nivaria insula. 444
 Noctuanam Creta non alit.
 260
 Nola opp. 204
 Nomades pop. 277. 320.
 342
 Noricus ager qualis. 299
 Numidia descript. 320
 Nysa opp. 415

O.

Oceanus à celeritate
 dictus. 307
 Oceanus cur intumescat,
 & rursus in se resedat.
 309
 Oceani varia nomina. ib.
 Oceani septentrionalis de-
 scriptio. 289
 Ocelis, Arabiæ portus. 436
 Oculos quaternos habent
 Æthiopes maritimi. 342
 Oculi quorundam glau-
 cam pupillam haben-
 tes, nocte plus quam die
 cernunt. 275
 Odore tantum viventes.
 417
 Oedipodia fons. 238
 Oeeta filia. 207
 Olbia

<i>Olbia opp.</i>	179	<i>Paderos lapis.</i>	367
<i>Oleum in stagnis.</i>	227	<i>Pastana valles.</i>	205
<i>Olympus opp.</i>	383	<i>Palibotra opp.</i>	414
<i>Olympias, Alex. mater.</i>		<i>Palibotri populi.</i>	ibid.
249		<i>Palinurus promontorium</i>	
<i>Onagri fera consideratio.</i>		unde dicatur.	203
327		<i>Pallantem opp.</i>	236
<i>Oona insula.</i>	209	<i>Palma Ægyptia.</i>	359
<i>Ophiophazi pop.</i>	366	<i>Pamphazi pop.</i>	342
<i>Opuntius finus.</i>	239	<i>Pandæa gens.</i>	414
<i>Orcades insula.</i>	302	<i>Panda oppid.</i>	407
<i>Orestis longitudo septem</i>		<i>Pandataria insula.</i>	213
<i>cubitorum.</i>	188	<i>Pannonia.</i>	299
<i>Orestidæ popul. cur dicti.</i>		<i>Panthera numerosa in</i>	
246		<i>Hyrcania.</i>	286
<i>Orodes Parthorum rex.</i>		<i>Paphlagonia descr.</i>	396
406		<i>Pardalianebes.</i>	286
<i>Orphei patria.</i>	253	<i>Pardi.</i>	ibid.
<i>Ortygia insula.</i>	261	<i>Pariedri monter.</i>	397
<i>Oscitatio puerperia sus-</i>		<i>Parnasus mons.</i>	234
<i>spendit.</i>	179	<i>Paropamisus mons.</i>	381
<i>Ossa mons.</i>	243	<i>Paros insula.</i>	263
<i>Ostibus concretis atque</i>		<i>Passargada castell.</i>	441
<i>medulla carentibus qui-</i>		<i>Parthenium à Phocensib-</i>	
<i>dam prognati.</i>	182	<i>bus conditum.</i>	201
<i>Ostracina locus.</i>	368	<i>Parthenope.</i>	202
<i>Osbryades Spartan.</i>	235	<i>Parthia descriptio.</i>	440
<i>Oxus amnis & lacus.</i>	407	<i>Parturiensibus spiritum</i>	
		<i>retinere commodū.</i>	180
		<i>Patavinum.</i>	202
		<i>Patra oppidum.</i>	235
		<i>Pegasus ales.</i>	347
		<i>Pelasgi.</i>	200
		<i>Pelasgi in Latium primi</i>	
		<i>litteras intulere.</i>	201
		<i>Pelium</i>	

P.

P Actye urbs. 255

Paetolus fluvius. 386

Padi fluminis descriptio.

206

Paantides lapis. 250

<i>Pelion mons.</i>	243	<i>Phlegraei campi.</i>	205
<i>Peloponnesus.</i>	237	<i>Phlogites lapis.</i>	377
<i>Peloriadis terra descript.</i>		<i>Phœnix avis.</i>	365
223		<i>Phœnicusa insula.</i>	233
<i>Pelorus promont.</i>	222	<i>Phrygia descriptio.</i>	384
<i>Peneus amnis.</i>	243	<i>Phthia opp.</i>	243
<i>Perdica, rex Maced.</i>	248	<i>Phycus promont.</i>	322
<i>Perdices in Bœotia libera</i>		<i>Physeter bellua.</i>	419
<i>non sunt.</i>	239	<i>Pieria regio.</i>	243
<i>Perdicum nidificantium</i>		<i>Pietatis sacellum.</i>	198
<i>solertia. ibid. astus.</i>	240	<i>Pietatis exempla.</i>	297.
<i>Perfis regio.</i>	439	225	
<i>Perfici sinus descr.</i>	ibid.	<i>Pindarus lyricus à ruina</i>	
<i>Petilia.</i>	202	<i>liberatur.</i>	197
<i>Petrense stagnum.</i>	227	<i>Pindus mons.</i>	234. 243
<i>Peuce Istri ostium.</i>	272	<i>Piperis arbor qualis.</i>	421
<i>Pencetia.</i>	203	<i>Pisa opp.</i>	201
<i>Phalangium aranei ge-</i>		<i>Pisces ossibus carentes.</i>	
<i>nus.</i>	260	273	
<i>Phalacrum promont.</i>	258	<i>Pitane opp.</i>	235
<i>Phalerii unde.</i>	201	<i>Planasia insula.</i>	213
<i>Phaliscæ.</i>	ibid.	<i>Plancus orator.</i>	186
<i>Phanestorum gens.</i>	290	<i>Platonem Dionysius ty-</i>	
<i>Pharos insula.</i>	360.	<i>rannus honorifice exci-</i>	
<i>Pharusii pop.</i>	351	<i>pit.</i>	197
<i>Phasis fluvius & op.</i>	278	<i>Polymnestoris Milestii in-</i>	
<i>Pharsalici campi.</i>	243	<i>cursum pernicitas.</i>	190.
<i>Phiala, Nili fons.</i>	354	<i>Polyde opp.</i>	201.
<i>Philippus Macedon. rex.</i>		<i>Polydori tumulus.</i>	253
249		<i>Polypus.</i>	346.
<i>Philippidis pernicit.</i>	190.	<i>Pompeii & Vibii inter se</i>	
<i>Philonides cursor quan-</i>		<i>similitudo.</i>	186
<i>tum itineris uno die</i>		<i>Pompeii opp.</i>	201
<i>confecerit.</i>	191	<i>Pompeiiopolis urbs.</i>	397.
<i>Phlegra opp.</i>	246	<i>Pontica gemma.</i>	272.
		<i>Pontica:</i>	

- Pontica ora descr.* 395
Porphyrus insula. 258
Posidonium philosophum
ut reveritus sit Pompeius. 197
Pracentoria tibia. 226
Praneste. 202
Prasina gens. 414
Prester serpens. 329
Priapus opp. 267
Proconnesia ancilla par-
tus mirabilis. 179
Prochya insula. 213
Propontis ab Adriatico
mari quantum distet. 255
Proserpina raptus. 225
Protesilai delubrum. 256
Prusias urbs. 394
Psammate fons. 238
Pseudostoma Istri ostium.
 272
Pfittacus avis 420. *Inter*
nobiles & plebeios di-
scrimen. *ibid.*
Psylli populi 331. *à ser-*
pentibus non leduntur.
ibid.
Πτεροφόρον locus. 278
Puellatoria tibia. 227
Pueri cujusdam in Italia
quondam pernicitas. 191
Puerperia Thracum lu-
tuosa. 252
Pusionis & Secundilla
corporum longitudo. 187
Pygmai. 474
Pygmai à gruibus pulsi.
 253
Pyramides Ægypti. 360
Pyripile insula. 261
Pyrrhi anulus. 228
Pyrrhichen saltationem
quis primo docuerit.
 259
Pyrrhites gemma. 376
Pythagoras. 264
Pythonis Come locus. 389
- R.
- R** *Haticus ager opi-*
mus & Jerax. 299
Rhegini saltus. 205
Rhinocerotis descriptio.
 345
Rhodanus fluvius. 215
Rhodope mons. 246
Risus in pueris quando
primum apparet. 181
Roma origo. 163
Romulus de quibus trium-
phaverit. 165
Rubrius histrio. 186
Ructus expers Pompeius
poëta. 182
- S.
- S** *Acæ pop.* 408
Sadanns insula. 442
Sagda lapis. 375
Sal Agrigentinas 226
Purpa-

<i>Purpureus ibid. Cautinum fungitur ministerio.</i>	ibid.	<i>Scytharum feritas.</i>	277
<i>Salamias triennio in tria cubita adolevit.</i>	188	<i>Scythotauri pop.</i>	ibid.
<i>Salamis insula.</i>	2, 8	<i>Scythicus mons.</i>	381
<i>Sala opp.</i>	312	<i>Scythopolis descript.</i>	373
<i>Sale domus qui extruant.</i>	338	<i>Selenites lapis.</i>	377
<i>Sambri pop.</i>	342	<i>Seleucia.</i>	406
<i>Sangaris fluvius.</i>	394	<i>Seps serpens.</i>	329
<i>Sarda lapis.</i>	263	<i>Septentriones in Taprobane insula non conspiciuntur.</i>	429
<i>Sardinia insula.</i>	219	<i>Seres pop.</i>	410
<i>Sardonia herba.</i>	220	<i>Sergii fortitudo.</i>	192
<i>Sardonyx gemma.</i>	367	<i>Sericum quomodo proveniat.</i>	410
<i>Sarmatæ pop.</i>	252	<i>Serpentum mira magnitudo.</i>	417
<i>Satarchæ pop.</i>	277	<i>Servius Tullius.</i>	166
<i>Saturnia.</i>	201	<i>Sestos urbs.</i>	255
<i>Satyri.</i>	335. 350	<i>Sevo mons.</i>	294
<i>Savus fluvius.</i>	299	<i>Sextia aquæ.</i>	212
<i>Scandinavia insula.</i>	295	<i>Sibylla Delphica ante Troianum bellum vaticinata.</i>	204
<i>Scenitæ pop.</i>	363	<i>Sibylla Cumana sacellum.</i>	ibid. ipsius sepulcrum
<i>Sceneon locus.</i>	442	<i>ibid. Eiusdem libri igne absumpti.</i>	ib.
<i>L. Scipionis felix memoria.</i>	194	<i>Sibylla Erythraea historia</i>	ibid.
<i>Scipionis Æmiliani laus.</i>	196	<i>Sicanus rex.</i>	224
<i>Scinci circa Nilum frequentissimi.</i>	357	<i>Sicilia descriptio.</i>	222
<i>Scioëssa locus.</i>	235	<i>Sicilia fertilitas.</i>	225
<i>Scyllaceum opp.</i>	202	<i>Siculus Neptuni fil.</i>	224
<i>Scyllæum opp.</i>	205	<i>Siccii fortitudo.</i>	191
<i>Scyromia saxa.</i>	237	<i>Siderites lapis.</i>	377
<i>Scytale serpens.</i>	328		
<i>Scytha pop.</i>	253		

- Siga opp.* 319
Sigæum opp. & promontorium. 255
Simia ut capiantur. 334
Similitudinis formarum exempla memorabilia. 185
Simones proprium est nomen delphinum. 268
Siphacis regia. 319
Sirenium saxa. 205
Siris fluvius. 353
Sithonia gens. 253
Sitini non sensit Lygdamus. 182
Smaragdi ubi proveniant, quique eorum sint præstantiores, & quam virtute polleant. 278
Smyrna urbs. 387
Socrates Apollinis oraculo sapiens judicat. 197
Socratis constantia. 181
Sodomum oppid. fulmine ictum. 371
Sol in Rhodo semper apparet. 264
Solem execrantur Atlantes. 350
Solis insula. 436
Solis gemma. 377
Solifuga serpens. 220
Soloë opp. 380
Sophocles tragicus, Liberi patris delicia. 196
Sparta urbs. 238
Sphingis considerat. 335
Spuisse nunquam Antoniam Drusi. 182
Sternutatio post coitum cur cavenda. 179
Stenostoma, Istri ostium. 272
Storacis cremati odor. 365
Strabonis cujusdam visus acutissimus. 191
Strongyle insula. 233
Strymon amnis. 246
Succinum ubi optimum. 297
Sucronem versus est Colubraria. 307
Sudorem quis non emiserit. 182
Suillis carnibus abstinent Arabes qui scinita dicuntur. 363
Sunium insula. 238
Sura proconsul. 186
Susa oppidum. 439
Sybaris. 202
Syene, in qua fines Æthiopiæ. 355
Syracuse princeps urbium. 224
Syrbotæ longi ad pedes duodecim. 342
Syri cydnum dicunt quicquid candidum est. 379
Syrpe.

<i>Syrpe.</i>	332	<i>varia nomina.</i>	ibid.
<i>Syrpicum lac.</i>	ibid.	<i>Tecolithos lapis.</i>	376.
<i>Syrtes duæ.</i>	322. 330	<i>Telchius, auriga Castoris & Pollucis.</i>	277.
<i>Syrtes gemma.</i>	210	<i>Telmessus Lycia.</i>	384
T.			
T <i>Abis.</i>	274	<i>Tempe Thessalica.</i>	243
<i>Tanaron spiraculum</i>		<i>Tensa insula.</i>	202
<i>item promontor. item</i>		<i>Terina oppidum.</i>	ibid
<i>oppidum nobili vetu-</i>		<i>Terræ motus æsidni in</i>	
<i>state.</i>	235	<i>Asia.</i>	284
<i>Tagus, fluvius aurifer.</i>		<i>Testudinum superficies u-</i>	
306		<i>bi domorum instar ha-</i>	
<i>Tanaïs fluvius.</i>	408	<i>bitentur.</i>	432
<i>Tantalus urbs.</i>	387	<i>Testudinibus viventes.</i>	
<i>Taprobanes insula descri-</i>		437	
<i>ptio.</i>	428.	<i>Tentrana regio.</i>	388
<i>Incolarum</i>		<i>Thalii populi.</i>	277
<i>vivacitas</i>	430.	<i>Thanatos insula.</i>	301
<i>quid in</i>		<i>Theba.</i>	238. 243
<i>rege eligendo observent.</i>		<i>Theba Ægypti.</i>	360
431		<i>Therapna.</i>	235.
<i>Tapyri.</i>	405	<i>Thessalia descriptio.</i>	243
<i>Tarandus fera.</i>	346.	<i>Thessalia oppidum.</i>	ibid.
<i>habitum metu vertit. ib.</i>		<i>Thyni populi.</i>	252
<i>Tarchon Tyrrenus.</i>	163	<i>Thynni in Ponto plurimi.</i>	
<i>Tarentum oppidum.</i>	202	269	
<i>Tarentina arces.</i>	205	<i>Thyra.</i>	235
<i>Tarquinius Priscus.</i>	166	<i>Thoranii responsum.</i>	187
<i>Tarquinius Superbus.</i>	ib.	<i>Thracum mores & insti-</i>	
<i>Tarraco oppidum.</i>	306	<i>tuta.</i>	251
<i>Tarsos urbs.</i>	379	<i>Thule insula.</i>	302
<i>Tatius Rom. rex.</i>	166	<i>Tiberinus rex, pater A-</i>	
<i>Tauri Indici descriptio.</i>		<i>grippæ Sylvii.</i>	387
418		<i>Tiberina ostia.</i>	204.
<i>Taurominia colonia.</i>	223	<i>Thuris consideratio.</i>	364
<i>Taurus mons</i>	381.	<i>Tiber</i>	
<i>ejusd.</i>			

*Vxores maritorum cau-
sa se perimentes.* 417

Z.

X.

X *Anthus historia cō-
ditor.* 385

Xenophon Lampfacenus.
290. 443

*Xerxes apud Doriscum
recoluit militis sui nu-
merum.* 253

*Xerxes Dianæ Ephesia
templo pepercit.* 384

*Xerxis pons navibus fa-
ctus.* 267

Z *Anclenses Metau-
rum locarunt.* 203

Zenodotus. 202

Zeuigitanus limes. 320

Zeuigitanus pes. *ibid.*

*Zimaram supra oritur
Euphrates.* 373

*Zmilaces lapis, qui in
ipso Euphratis alveo
legitur.* 375

Zoroastres. 210. 376

*Zoroastres eadem hora
risit qua natus est.* 182

F I N I S.

LVGDVNI BATAVORVM,

Typis PHILIPPI DE CROY,

Anno c1515 c XLV.

Österreichische Nationalbibliothek

+Z1

